

18.05.2022

Kokousaika 18.05.2022 18:00 - 23:27

Kokouspaikka Kaupunginvaltuuston istuntosali, Aleksanterinkatu 20

Läsnä

Jäsenet

Diarra, Fatim	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Rydman, Wille	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Torsti, Pilvi	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Vartiainen, Juhana	pormestari
Arhinmäki, Paavo	poistui 18:06, poissa: 107 - 137 §
Sazonov, Daniel	apulaispormestari
Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
Ahde, Hilikka	saapui 18:05, poissa: 104 - 105 §
Ahmed, Mahad	
Alanko-Kahiluoto, Outi	
Arajärvi, Pentti	
Biaudet, Eva	
Bogomoloff, Harry	
Borgarsdottir Sandelin, Silja	
Castrén, Maaret	
Ebeling, Mika	
Gebhard, Elisa	
Grotenfelt, Nora	
Haatainen, Tuula	poistui 20:10, poissa: 109 - 137 §
Haglund, Mia	
Halla-aho, Jussi	
Harakka, Timo	
Harjanne, Atte	
Harkimo, Joel	
Heinäluoma, Eveliina	
Hiltunen, Titta	
Holopainen, Mari	poistui 18:35, poissa: 108 - 137 §
Honkasalo, Veronika	
Huff, Shawn	
Hyttinen, Nuutti	
Iskanius, Anniina	saapui 20:13, poissa: 104 - 111 §
Jalovaara, Ville	

18.05.2022

Kaleva, Atte	saapui 18:33, poistui 20:10, poissa: 104 - 107 §, 109 - 137 §
Karhuvaara, Arja	
Kauppila, Elina	
Kivekäs, Otso	
Kivelä, Mai	
Kopra, Pia	
Korpinen, Laura	
Koskela, Minja	
Lindgren, Minna	
Makkonen, Teija	
Meri, Otto	
Månsson, Björn	
Nevanlinna, Tuomas	
Niskanen, Dani	
Nuorteva, Johanna	saapui 18:12, poissa: 104 - 107 §
Ohisalo, Maria	poistui 20:10, poissa: 109 - 137 §
Packalén, Tom	poistui 20:11, poissa: 109 - 137 §
Pajula, Matias	
Pajunen, Jenni	
Pakarinen, Pia	saapui 20:25, poissa: 104 - 112 §
Pasanen, Amanda	
Peltokorpi, Terhi	
Raatikainen, Mika	
Rantala, Marcus	
Rantanen, Mari	
Rantanen, Tuomas	
Rautava, Risto	
Sarkomaa, Sari	poistui 20:10, poissa: 109 - 137 §
Soininvaara, Osmo	
Suomalainen, Nina	
Taipale, Ilkka	
Tuomioja, Erkki	poistui 20:10, poissa: 109 - 137 §
Valtonen, Elina	poistui 20:10, poissa: 109 - 137 §
Vanhanen, Reetta	
Vepsä, Sinikka	
Vierunen, Maarit	
Asko-Seljavaara, Sirpa	varajäsen
Hagman, Sandra	varajäsen
Helal, Fardoos	varajäsen
	saapui 19:15, poistui 19:57, saapui 20:11, poissa: 104 - 108 §
Juva, Kati	varajäsen
Järvinen, Jukka	varajäsen
	saapui 19:57, poissa: 104 - 107 §

18.05.2022

Karinoja, Erkki	varajäsen saapui 20:11, poissa: 104 - 108 §
Klemetti, Tapio	varajäsen saapui 18:07, poissa: 104 - 106 §
Kolehmainen, Laura	varajäsen
Kärkkäinen, Eeva	varajäsen
Laaksonen, Heimo	varajäsen
Lemström, Anna	varajäsen
Löfman, Pekka	varajäsen
Miala, Maria	varajäsen saapui 20:20, poissa: 104 - 113 §
Miettinen, Nina Katariina	varajäsen
Niemelä, Kimmo	varajäsen
Niiranen, Matti	varajäsen
Paunio, Mikko	varajäsen
Penttinen, Katri	varajäsen
Perunka, Sanna-Leena	varajäsen
Pulkkinen, Suvi	varajäsen saapui 20:11, poissa: 104 - 108 §
Rissanen, Laura	varajäsen poistui 20:27, poissa: 113 - 137 §
Silvennoinen, Oula	varajäsen saapui 20:11, poissa: 104 - 108 §
Sohrabi, Seida	varajäsen
Tuomi-Nikula, Tuomas	varajäsen
Varjokari, Laura	varajäsen saapui 20:20, poissa: 104 - 111 §
Vesikansa, Sanna	varajäsen

Muut

Sarvilinna, Sami	kansliapäällikkö
Kivelä, Liisa	viestintäjohtaja
Saxholm, Tuula	rahoitusjohtaja
Peltonen, Antti	va. hallintojohtaja
Krogell-Magni, Pi	viestintäpäällikkö
Hyttinen, Hannu	johtava kaupunginsihteeri
Villeneuve, Anna	erityisasiantuntija
Kentala, Julianna	erityisavustaja
Leino, Antti	erityisavustaja
Staffans, Lotta	erityisavustaja
Andersson, Henrik	kielenkääntäjä
Holmberg, Iris	kielenkääntäjä
Hopeakunnas, Maisa	viestintäasiantuntija
Snellman, Johanna	viestintäasiantuntija

18.05.2022

Puheenjohtaja

Fatim Diarra

kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
104 - 108 §, 116 - 137 §

Wille Rydman

kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
109 - 115 §

Pöytäkirjanpitäjä

Antti Peltonen

va. hallintojohtaja
104 - 113 §, osa 114 § 115 - 137 §

Hannu Hyttinen

johtava kaupunginsihteeri
osa 114 §

18.05.2022

Tid 18.05.2022 18:00 - 23:27

Plats Stadsfullmäktiges sessionssal, Alexandersgatan 20

Närvarande

Ledamöter

Diarra, Fatim	stadsfullmäktiges ordförande
Rydman, Wille	stadsfullmäktiges I vice ordförande
Torsti, Pilvi	stadsfullmäktiges II vice ordförande
Vartiainen, Juhana	borgmästare
	avlägsnade sig 18:06, frånvarande: 107 - 137 §
Arhinmäki, Paavo	biträdande borgmästare
Sazonov, Daniel	biträdande borgmästare
Sinnemäki, Anni	biträdande borgmästare
	anlände 18:05, frånvarande: 104 - 105 §
Ahde, Hilikka	
Ahmed, Mahad	
Alanko-Kahiluoto, Outi	
Arajärvi, Pentti	
Biaudet, Eva	
Bogomoloff, Harry	
Borgarsdottir Sandelin, Silja	
Castrén, Maaret	
Ebeling, Mika	
Gebhard, Elisa	
Grotenfelt, Nora	
Haatainen, Tuula	avlägsnade sig 20:10, frånvarande: 109 - 137 §
Haglund, Mia	
Halla-aho, Jussi	
Harakka, Timo	
Harjanne, Atte	
Harkimo, Joel	
Heinäluoma, Eveliina	
Hiltunen, Titta	
Holopainen, Mari	avlägsnade sig 18:35, frånvarande: 108 - 137 §
Honkasalo, Veronika	
Huff, Shawn	
Hyttinen, Nuutti	

18.05.2022

Iskanus, Anniina	anlände 20:13, frånvarande: 104 - 111 §
Jalovaara, Ville Kaleva, Atte	anlände 18:33, avlägsnade sig 20:10, frånvarande: 104 - 107§, 109 - 137 §
Karhuvaara, Arja Kauppila, Elina Kivekäs, Otso Kivelä, Mai Kopra, Pia Korpinen, Laura Koskela, Minja Lindgren, Minna Makkonen, Teija Meri, Otto Månsson, Björn Nevanlinna, Tuomas Niskanen, Dani Nuorteva, Johanna	anlände 18:12, frånvarande: 104 - 107 §
Ohisalo, Maria	avlägsnade sig 20:10, frånvarande: 109 - 137 §
Packalén, Tom	avlägsnade sig 20:11, frånvarande: 109 - 137 §
Pajula, Matias Pajunen, Jenni Pakarinen, Pia	anlände 20:25, frånvarande: 104 - 112 §
Pasanen, Amanda Peltokorpi, Terhi Raatikainen, Mika Rantala, Marcus Rantanen, Mari Rantanen, Tuomas Rautava, Risto Sarkomaa, Sari	avlägsnade sig 20:10, frånvarande: 109 - 137 §
Soininvaara, Osmo Suomalainen, Nina Taipale, Ilkka Tuomioja, Erkki	avlägsnade sig 20:10, frånvarande: 109 - 137 §
Valtonen, Elina	avlägsnade sig 20:10, frånvarande: 109 - 137 §

18.05.2022

Vanhanen, Reetta	
Vepsä, Sinikka	
Vierunen, Maarit	
Asko-Seljavaara, Sirpa	ersättare
Hagman, Sandra	ersättare
Helal, Fardoos	ersättare
	anlände 19:15, avlägsnade sig 19:57, anlände 20:11, frånvarande: 104 - 108 §
Juva, Kati	ersättare
Järvinen, Jukka	ersättare
	anlände 19:57, frånvarande: 104 - 107 §
Karinoja, Erkki	ersättare
	anlände 20:11, frånvarande: 104 - 108 §
Klemetti, Tapio	ersättare
	anlände 18:07, frånvarande: 104 - 106 §
Kolehmainen, Laura	ersättare
Kärkkäinen, Eeva	ersättare
Laaksonen, Heimo	ersättare
Lemström, Anna	ersättare
Löfman, Pekka	ersättare
Miala, Maria	ersättare
	anlände 20:20, frånvarande: 104 - 113 §
Miettinen, Nina Katariina	ersättare
Niemelä, Kimmo	ersättare
Niiranen, Matti	ersättare
Paunio, Mikko	ersättare
Penttinen, Katri	ersättare
Perunka, Sanna-Leena	ersättare
Pulkkinen, Suvi	ersättare
	anlände 20:11, frånvarande: 104 - 108 §
Rissanen, Laura	ersättare
	avlägsnade sig 20:27, frånvarande: 113 - 137 §
Silvennoinen, Oula	ersättare
	anlände 20:11, frånvarande: 104 - 108 §
Sohrabi, Seida	ersättare
Tuomi-Nikula, Tuomas	ersättare
Varjokari, Laura	ersättare

18.05.2022

---

		anlände 20:20, frånvarande: 104 - 111 § ersättare
	Vesikansa, Sanna	
Övriga		
	Sarvilinna, Sami	kanslichef
	Kivelä, Liisa	kommunikationsdirektör
	Saxholm, Tuula	finansdirektör
	Peltonen, Antti	tf. förvaltningsdirektör
	Krogell-Magni, Pi	kommunikationschef
	Hyttinen, Hannu	ledande stadssekreterare
	Villeneuve, Anna	specialsakkunnig
	Kentala, Julianna	specialmedarbetare
	Leino, Antti	specialmedarbetare
	Staffans, Lotta	specialmedarbetare
	Andersson, Henrik	translatör
	Holmberg, Iris	translatör
	Hopeakunnas, Maisa	kommunikationsspecialist
	Snellman, Johanna	kommunikationsspecialist
Ordförande		
	Fatim Diarra	stadsfullmäktiges ordförande 104 - 108§, 116 - 137 §
	Wille Rydman	stadsfullmäktiges I vice ordförande 109 - 115 §
Protokollförare		
	Antti Peltonen	tf. förvaltningsdirektör 104 - 113 §, delvis 114 §, 115 - 137 §
	Hannu Hyttinen	ledande stadssekreterare delvis 114 §

18.05.2022

---

§	Asia	
104	Asia/1	Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus Namnupprop, laglighet och beslutsförhet
105	Asia/2	Pöytäkirjan tarkastajien valinta Val av protokolljusterare
106	Asia/3	Hallintosäännön muuttaminen, liikelaitosten toimitusjohtajien määräaikaisuus sekä toimivaltuuksien siirto kansliapäälliköltä ja toimialajohtajalta liikelaitosten johtokunnille Ändring av förvaltningsstadgan, visstidsanställning av affärsverkens verkställande direktörer och överföring av befogenheter från kanslichefen till affärsverkens direktorer
107	Asia/4	Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen toiminnan yhtiöittämisen aiheuttamat muutokset vuoden 2022 talousarvioon Ändringar i 2022 års budget med anledning av bolagiseringen av verksamheten i Helsingfors stads trafikaffärsverk
108	Asia/5	AM-ohjelman 2020 seurantaraportti 2022 Uppföljningsrapport 2022 om genomförandeprogrammet för boende och härmed sammanhängande markanvändning 2020
109	Asia/6	Vuokrausperiaatteiden määrittäminen eräille tonteille (Oulunkylä, asuntotontit 28132/1 ja 28305/15 sekä autopaikkatontti 28132/2) Arrendeprinciper för vissa tomter (Åggelby, bostadstomterna 28132/1 och 28305/15 samt bilplatstomten 28132/2)
110	Asia/7	Vuokrausperiaatteiden määrittäminen asuinkerrostalotonteille (Oulunkylä, tontti 28231/37 ja 28140/12) Arrendeprinciper för tomter för flervåningshus (Åggelby, tomterna 28231/37 och 28140/12)
111	Asia/8	Merisataman saarten (Eira, Ullanlinna, Kaivopuisto) asemakaavan muuttaminen (nro 12718) Detaljplaneändring (nr 12718) för öarna i Havshamnen (Eira, Ulrikasborg, Brunnsparken)
112	Asia/9	Myllypuron Karhunkaatajan alueen asemakaava ja asemakaavan muutos (nro 12550) Detaljplan och detaljplaneändring för området Björnjägaren i Kvarnbäcken (nr 12550)
113	Asia/10	Vuosaaren Pärnunkatu 6:n asemakaavan muuttaminen (nro 12672) Detaljplaneändring för Pärnugatan 6 i Nordsjö (nr 12672)

18.05.2022

-
114	Asia/11	Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ryhmäaloite perusterveydenhuollon kiireettömän hoidon jonojen purkamisesta Socialdemokratiska fullmäktigegruppens gruppmotion om att minska köerna till icke-brådskande vård inom primärvården
115	Asia/12	Valtuutettu Coel Thomasin aloite simultaanitulkauksesta kaupunginvaltuuston kokouksissa Ledamoten Coel Thomas motion om simultantolkning i stadsfullmäktige
116	Asia/13	Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran aloite luopumiseksi ehdottomasta määräyksestä tarjoilla vain kasvisruokia kaupungin tilaisuuksissa Ledamoten Sirpa Asko-Seljavaaras motion om att upphäva den kategoriska bestämmelsen om vegetariska maträtter vid stadens evenemang
117	Asia/14	Valtuutettu Björn Månssonin aloite liikenneturvallisuudesta linja-autopysäkkejä sivuavien pyöräkaistojen läheisyydessä Ledamoten Björn Månssons motion om trafiksäkerhet nära cykelfiler som ligger intill busshållplatser
118	Asia/15	Valtuutettu Petrus Pennasen aloite pienveneilymahdollisuuksien kehittämisestä Ledamoten Petrus Pennanens motion om att utveckla småbåtstrafiken
119	Asia/16	Valtuutettu Matias Pajulan aloite kierrätyspisteiden lisäämisestä pientaloalueille Ledamoten Matias Pajulas motion om nya återvinningsplatser i småhusområden
120	Asia/17	Valtuutettu Nina Miettisen aloite yhteiskäyttöisten kuormapyörien käytön edistämisestä Ledamoten Nina Miettinenens motion om lastcyklar för sambruk
121	Asia/18	Valtuutettu Seida Sohrabin aloite roska-astioiden lisäämisestä vilkkaisiin vapaa-ajanviettopaikkoihin Ledamoten Seida Sohrabis motion om att utöka antalet sopkärl på livliga rekreationsplatser
122	Asia/19	Valtuutettu Pia Pakarisen aloite Kruunusiltojen raitiovaunukaluston uudelleenarvioinnista Ledamoten Pia Pakarinens motion om en omvärdering av spårvagnsmaterielen för Kronbroarna
123	Asia/20	Valtuutettu Erkki Karinojan aloite Malmin lentokenttäalueen lentotoiminnan mahdollistamisesta kaavoitus- ja esirakentamisaikana Ledamoten Erkki Karinojas motion om flygverksamhet på Malms

18.05.2022

-
- flygplatsområde under detaljplaneläggningen och grundberedningen
- 124 Asia/21 Valtuutettu Laura Korpisen aloite Malmin lentokentän kiitoradan avaamisesta lentotoiminnalle
Ledamoten Laura Korpinen motion om öppnande av en startbana på Malms flygplats för luftfartsverksamhet
- 125 Asia/22 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite pystysuuntaisesta robottipysäköinistä parkkitilan vapauttamiseksi ihmisille ja luonnolle
Ledamoten Petrus Pennanen motion om vertikal robotparkering
- 126 Asia/23 Valtuutettu Heimo Laaksosen aloite kaupallispainotteisen lukion perustamisesta
Ledamoten Heimo Laaksonens motion om ett gymnasium med affärsinriktning
- 127 Asia/24 Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite fysioterapeuttien palkkaamisesta osaksi kouluterveydenhuoltoa
Ledamoten Arja Karhuvaaras motion om anställning av fysioterapeuter till skolhälsovården
- 128 Asia/25 Valtuutettu Pia Pakarisen aloite laatutekijöiden huomioimisesta päiväkotien ja koulujen pihojen huoltosopimusten kilpailutuksessa
Ledamoten Pia Pakarinens motion om kvalitetskrav i upphandlingar av serviceavtal för daghems- och skolgårdar
- 129 Asia/26 Valtuutettu Hilikka Ahteen aloite rintasyöpäseulonnan ulottamisesta 74 ikävuoteen asti
Ledamoten Hilikka Ahdes motion om screening av bröstcancer fram till 74 års ålder
- 130 Asia/27 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite mielenterveysambulanssista
Ledamoten Alviina Alametsäs motion om en ambulans för psykisk hälsa
- 131 Asia/28 Valtuutettu Pia Kopran aloite Munkkiniemen uimarannan kohentamisesta
Ledamoten Pia Koprans motion om upprustning av Munksnäs badstrand
- 132 Asia/29 Valtuutettu Vesa Korkkulan aloite skeittipuistojen kunnostuksesta
Ledamoten Vesa Korkkulas motion om iståndsättning av skejtparker
- 133 Asia/30 Valtuutettu Tuomas Tuomi-Nikulan aloite luvallisesta maalauspaikasta Käpylän liikuntapuistoon
Ledamoten Tuomas Tuomi-Nikulas motion om en lovlig målningsplats i Kottby idrottspark

18.05.2022

-
134	Asia/31	Valtuutettu Jukka Järvisen aloite ulkoliikuntapaikasta Akseli Toivosen kentälle Ledamoten Jukka Järvinens motion om en plats för utomhusidrott vid Akseli Toivonens plan
135	Asia/32	Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite Seurasaaren uimalan saunahankkeen perumisesta Ledamoten Sinikka Vepsäs motion om slopande av bastuprojektet vid Fölisöns badhus
136	Asia/33	Valtuutettu Pia Kopran aloite Talin puistotien varrella sijaitsevan kentän jäädyttämisestä Ledamoten Pia Koprans motion om en skridskobana på planen vid Taliällén
137	Asia/34	Kokouksen kuluessa jätetyt aloitteet Motioner inlämnade vid sammanträdet

18.05.2022

Asia/1

§ 104

Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Kaupunginvaltuusto totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Nimenhuuto ja estyneet

Puheenjohtaja totesi, että esteilmoituksen jättäneiden tilalle on kutsuttu seuraavat varavaltuutetut:

- Juha Hakola, tilalle Sirpa Asko-Seljavaara
- Seija Muurinen, tilalle Heimo Laaksonen
- Mirita Saxberg, tilalle Seida Sohrabi
- Mia Nygård-Peltola, tilalle Matti Niiranen
- Sini Korpinen, tilalle Katri Penttinen
- Alviina Alametsä, tilalle Tuomas Tuomi-Nikula
- Emma Kari, tilalle Sanna Vesikansa
- Ozan Yanar, tilalle Kati Juva
- Pekka Sauri, tilalle Nina Miettinen
- Suldaan Said Ahmed, tilalle Sandra Hagman
- Petra Malin, tilalle Anna Lemström
- Sami Mutttilainen, tilalle Laura Kolehmainen
- Pirkko Ruohonen-Lerner, tilalle Mikko Paunio
- Laura Kolbe, tilalle Eeva Kärkkäinen
- Harry Harkimo, tilalle Sanna-Leena Perunka
- Mikael Jungner, tilalle Kimmo Niemelä
- Pia Pakarinen, tilalle Laura Rissanen
- Anniina Iskanius, tilalle Pekka Löfman

Nimenhuudosta olivat poissa seuraavat valtuutetut:

- Anni Sinnemäki
- Nasima Razmyar
- Johanna Nuorteva
- Atte Kaleva

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginvaltuuston kokous on kutsuttu koolle kuntalaissa ja hallintosäännössä edellytetyssä järjestyksessä. Toimitetun nimenhuudon mukaan vähintään kaksi kolmasosaa valtuu-

18.05.2022

Asia/1

---

tetuista on läsnä. Edellä olevan perusteella puheenjohtaja totesi, että kokous on laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja heidän tilalleen tulevat varavaltuutetut, toimittaa nimenhuudon sekä toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 105

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginvaltuusto valitsi pöytäkirjan tarkastajiksi valtuutetut Minja Koskela ja Mika Ebeling sekä varatarkastajiksi valtuutetut Atte Harjanne ja Sinikka Vepsä.

Käsittely

Puheenjohtajan ehdotuksesta pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin valtuutetut Minja Koskela ja Mika Ebeling sekä varatarkastajiksi valtuutetut Atte Harjanne ja Sinikka Vepsä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto valitsee pöytäkirjantarkastajiksi kaksi valtuutettua ja varatarkastajiksi kaksi valtuutettua.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

18.05.2022

Asia/3

§ 106

Hallintosäännön muuttaminen, liikelaitosten toimitusjohtajien määräaikaisuus sekä toimivaltuuksien siirto kansliapäälliköltä ja toimialajohtajalta liikelaitosten johtokunnille

HEL 2022-005324 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti 1.6.2022 lukien.

Käsittely

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto käsitteli 12.5.2022 julkaistusta esityslistasta poiketen hallintosäännön muuttamista koskevan asiakohdan kokouksen kolmantena asiana.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Mikko Kiesiläinen, pääekonomisti, puhelin: 044 5051396
mikko.kiesilainen(a)hel.fi
Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin hallintosääntö 1.6.2022
- 2 Hallintosäännön rinnakkaistekstit muutettujen kohtien osalta

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hallintosääntöön tehtävä muutos koskisi keskushallintoon kuuluvien liikelaitosten johtavia viranhaltijoita 5 luvun 4 §:ssä, kaupunkiympäristön toimialan johtavia viranhaltijoita 5 luvun 7 §:ssä, liikelaitoksen johtokunnan yleistä toimivaltaa 11 luvun 1 §:ssä ja kansliapäällikön toimivaltaa 12 luvun 1 §:ssä.

Muutosten myötä liikelaitosten toimitusjohtajat nimitettäisiin jatkossa enintään seitsemän vuoden määräajaksi. Lisäksi liikelaitosten toimitus-

johtajiin kuuluvia toimivaltuuksia tuloksiin tai suoritukseen perustuvaan palkitsemiseen ja virkasuhteisiin liittyen siirrettäisiin kansliapäälliköltä ja liikenneliikelaitoksen osalta kaupunkiympäristön toimialan toimialajohtajalta liikelaitosten johtokunnille. Muutetut kohdat on koottu liitteeseen 2.

Virkasuhteesta säädetään kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetussa laissa (304/2003, viranhaltijalaki). Lisäksi Helsingin kaupungin hallintosäännössä on määrätty kansliapäällikön sekä toimialajohtajien määräaikaisista virkasuhteista.

Pääsääntönä on viranhaltijan ottaminen virkasuhteeseen toistaiseksi. Niissä tapauksissa, joissa on olemassa laissa tai asetuksessa erikseen säädetty peruste, viranhaltija voidaan ottaa määräajaksi. Viranhaltijalain 3 §:n 2 momentissa säädetään niistä perusteista, joiden nojalla viranhaltija voidaan ottaa virkasuhteeseen määräajaksi. Yhtenä määräaikaisuuden perusteena viranhaltijalain 3 §:ssä mainitaan tehtävän luonne.

Viranhaltijalakia koskevan hallituksen esityksen (HE 196/2002 vp, s. 28–29) mukaan peruste liittyy yleensä tilanteisiin, joissa on kysymys tietystä ajallisesti tai sisällöllisesti rajatusta tehtäväkokonaisuudesta, esimerkiksi tietystä projektista. Esimerkkinä mainitaan apulaiskunnanjohtajan virka.

Helsingin kaupungin liikelaitosten toimitusjohtajien tehtävät ovat vastuultaan ja vaikuttavuudeltaan verrattavissa apulaiskaupunginjohtajan tehtävään. Liikelaitosten toimitusjohtajat toimivat kaikkien liikelaitosten ylimpinä viranhaltijoina ja liikelaitosten johtokuntien esittelijöinä.

Pitkällä, seitsemän vuoden määräaikaisuudella yhtäältä turvataan jatkuvuus liikelaitoksen toiminnassa ja toisaalta mahdollistetaan sellainen ylimmän johdon uudistuminen, jota on pidettävä perusteltuna liikelaitoksen toimintaympäristön muutokseen vastaamisen, kilpailukyvyyn ylläpitämisen ja toiminnan kehittämisen kannalta. Liikelaitoksen toimitusjohtajan määräaikainen virkasuhde on mahdollista perustella viranhaltijalain mukaan viran erityisellä luonteella.

Liikelaitosten toimitusjohtajiin kuuluvan toimivallan siirrolla kansliapäälliköltä ja liikenneliikelaitoksen osalta kaupunkiympäristön toimialan toimialajohtajalta liikelaitosten johtokunnille varmistetaan johtokuntien puheenjohtajien nykyistä merkittävämpi rooli toimitusjohtajien työhajauksessa ja aktiivisina keskustelukumppaneina. Muutoksella pyritään osaltaan ohjaamaan liikelaitosten toimintakulttuuria osakeyhtiömäisempään suuntaan.

18.05.2022

Hallintosäännön muutokset koskevat myös liikelaitosten nykyisiä toimitusjohtajia, pois lukien virkasuhteiden määräaikaisuus, johon liittyvää muutosta ei sovelleta nykyisten toimitusjohtajien toistaiseksi voimassa oleviin virkasuhteisiin.

Pormestari on 26.4.2022 (§ 57) ottanut asian esittelyynsä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Mikko Kiesiläinen, pääekonomisti, puhelin: 044 5051396
mikko.kiesilainen(a)hel.fi
Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin hallintosääntö 1.6.2022
- 2 Hallintosäännön rinnakkaistekstit muutettujen kohtien osalta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.05.2022 § 343

HEL 2022-005324 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti 1.6.2022 lukien.

02.05.2022 Pöydälle

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Mikko Kiesiläinen, pääekonomisti, puhelin: 044 5051396
mikko.kiesilainen(a)hel.fi
Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

18.05.2022

Asia/4

§ 107

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen toiminnan yhtiöittämisen aiheuttamat muutokset vuoden 2022 talousarvioon

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti:

A. hyväksyä Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen (HKL) yhtiöittämisen myötä tehtävän toiminnan siirron aiheuttamat muutokset vuoden 2022 talousarvioon liitteen 1 mukaisesti

B. oikeuttaa HKL:n omaisuuden siirrosta johtuen kaupunginhallituksen ylittämään vuoden 2022 talousarvioon merkityt määrärahat seuraavasti:

Ta-kohta 8 06 Arvopaperit, Khn käytettäväksi

Määräraha talousarviossa 16 000 000 euroa

Määrärahan ylitysoikeus 265 000 000 euroa kohdentuen uudelle alakohdalle 8 06 04 Kaupunkiliikenne Oy:n osakkeiden merkintä

Ta-kohta 9 01 02 Muu antolainaus, Khn käytettäväksi

Määräraha talousarviossa 126 450 000 euroa (Kvsto 8.12.2021 § 385)

Kohdan A. mukaisen talousarviomuutoksen myötä määräraha kasvaa 188 000 000 euroa yhtiön toteutettavaksi siirtyvien investointien rahoittamiseen varautumisen johdosta, jonka jälkeen ta-kohdan määrärahan suuruus on 314 450 000 euroa

Määrärahan ylitysoikeus 493 000 000 euroa omaisuuden siirrosta yhtiölle muodostuvan velan johdosta kohdentuen uudelle alakohdalle 9 01 02 36 Lainat Kaupunkiliikenne Oy:lle

HKL:n tammikuun 2022 lopun tilintarkastuksen ollessa vielä kesken ylitysoikeuksien perustana olevat määrärahojen summat voivat vielä tarjontaa, minkä vuoksi ylitysoikeudet myönnetään enintään luetellun mukaisina.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

18.05.2022

Tuula Saxholm, rahoitusjohtaja, puhelin: 310 36250
tuula.saxholm(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen toiminnan yhtiöittämisen aiheuttamat muutokset vuoden 2022 talousarvioon

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Aikaisemmat päätökset

Kaupunginvaltuusto päätti 22.9.2021 (§ 282) Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen toiminnan yhtiöittämisestä. Kaupunginvaltuusto hyväksyi liikenneliikelaitoksen toiminnan siirtämisen metron infra- ja liikennöintisopimukseen liittyviä toimintoja lukuun ottamatta liikelaitoksen liiketoimintaa välittömästi jatkamaan perustettavalle osakeyhtiölle. Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunkiliikenneyhtiön perustamiseen ja liikenneliikelaitoksen toimintojen siirtoon liittyvät pääomajärjestelyt.

Kaupunginhallitus päätti 13.12.2021 (§ 923) yhtiöittämiseen liittyvässä täytäntöönpanopäätöksessä toiminnan, omaisuuden ja henkilöstön siirtoon liittyvistä järjestelyistä mukaan lukien osakemerkinnät ja lainajärjestelyt. Samalla kaupunginhallitus mm. kehotti kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosastoa valmistelemaan liikenneliikelaitoksen yhtiöittämiseen liittyviä apporttiomaisuuden siirtoja koskevat ylitysoikeuspäätökset.

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen toiminnan yhtiöittämisen aiheuttamat muutokset vuoden 2022 talousarvioon

Kaupunginvaltuuston 8.12.2021 (§ 385) hyväksymässä vuoden 2022 talousarviossa määrärahat on annettu vuoden 2022 alussa voimassa olleelle organisaatiolle. Uuden yhtiön Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n (Kaupunkiliikenne Oy) toiminnan aloitusajankohta selvisi vuoden 2021 lopussa. Kaupunkiliikenne Oy:n toiminta alkoi 1.2.2022. Tämän johdosta talousarviota 2022 ja taloussuunnitelmaa 2022-2024 muutetaan niin, että tammikuun 2022 osalta HKL on kokonaisuudessaan osana kaupungin talousarviota ja 1.2.-31.12.2022 osalta muute-

tussa talousarviossa on mukana se osa HKL-liikelaitoksesta, joka jää toimimaan liikelaitoksena Kaupunkiliikenne Oy:n aloittaessa.

Kaupunginhallitus toteaa, että HKL:n toiminnan yhtiöittäminen edellyttää vuoden 2022 talousarvion rakenteen ja määrärahojen muuttamista. Lisäksi toiminnan yhtiöittäminen vaikuttaa vuonna 2022 toteutettavaan talouden seurantaan ja ennustamiseen sekä tilinpäätöksen esitystapaan.

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen toiminnan yhtiöittämisen aiheuttamat muutokset vuoden 2022 talousarvioon on esitetty liitteessä 1.

Muutoksen vaikutus vuoden 2022 talousarvion tuloslaskelmaan on neutraali. Kaupunkiliikenne Oy:n toteuttamat investoinnit rahoitetaan jatkossakin pääosin kaupungin toimesta ja ne lisäävät kaupungin käyttömenoja. Kaupunkiliikenneyhtiön toteuttamat investoinnit lisäävät kaupungin käyttötaloudestaan maksamaa palvelukorvausta, joka on osa kaupunkistrategian mukaista käyttötalouden menoraamia. Kaupunkiliikenne Oy:n investoinnit tarkastellaan osana kaupungin investointikokonaisuutta ja ne huomioidaan kaupunkistrategian toiminnan ja investointien rahavirran alijäämätavoitteen tarkastelussa.

Investoinneista siirtyy yhtiön toteutukseen muut kuin metroliikenteeseen liittyvät investoinnit, 216 miljoonaa euroa vuonna 2022. Kyseiset investoinnit suunnitellaan rahoitettavaksi kaupungin vuoden 2022 aikana myöntämällä 188 miljoonan euron antolainalla. Tähän liittyen kaupungin suunniteltua ulkoista lainanottotarvetta ja lainanoton ajoitusta tarkastellaan vuoden edetessä maksuvalmiuden kehittymisen myötä.

Tällä päätöksellä tehdään liikenneliikelaitoksen toiminnan yhtiöittämisen aiheuttamat muutokset alkuperäiseen kaupunginvaltuuston 8.12.2021 hyväksymään talousarvioon 2022.

Tällä päätöksellä kaupunginvaltuusto päättää myös liikenneliikelaitoksen toiminnan yhtiöittämisen aiheuttamista muutoksista talousarviorakenteeseen. Uusi talousarviorakenne ajanjaksolle 1.2. – 31.12.2022 on esitetty tämän päätöksen liiteasiakirjan lopussa.

Asia on valmisteltu kaupunginkanslian, kaupunkiympäristön toimialan, HKL:n ja Kaupunkiliikenne Oy:n kesken. Päätösehdotukseen liittyvät kaupunkiympäristölautakunnan ja HKL:n johtokunnan ehdotukset ovat päätöshistoriassa.

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen omaisuuden siirrosta johtuva vuoden 2022 talousarvioon merkittyjen määrärahojen ylitys

Apporttiluovutuksen piiriin kuuluivat HKL-liikelaitoksen raitiliikenteseen, lauttaliiketoimintaan ja pyöräilyliiketoimintaan liittyvät liiketoimintakokonaisuudet sisältäen HKL:n liiketoiminnan kokonaisuudessaan lukuun ottamatta metroluovutusta. Liiketoiminta siirtyi varoimeen, sopimuksimeen, velkoimeen, velvoitteimeen, vastuimeen ja varauksimeen. Apporttiluovutuksessa omaisuuserät siirtyivät yhtiölle kirjanpitoarvosta. Siirtyvän apporttiomaisuuden kirjanpidollinen arvo on 758 miljoonaa euroa, johon liittyen kaupunki merkitsee osakkeita 265 miljoonalla eurolla ja Kaupunkiliikenne Oy:n ja kaupungin välille muodostuu 493 miljoonan euron suuruinen velka.

Omaisuuksien siirrosta ei synny merkittävää rahavirtaa kaupungin ja yhtiön välille vuoden 2022 tilinpäätöksessä.

8 06 Arvopaperit, Khn käytettäväksi (uusi ta-kohta 8 06 04 Kaupunkiliikenne Oy:n osakkeiden merkintä)

Talousarviokohdan vuoden 2022 määräraha on 16 000 000, joka tulisi saada ylittää enintään 265 000 000 eurolla johtuen kaupungin tekemistä Kaupunkiliikenne Oy:n osakemerkinnöistä.

Kaupunki merkitsee Kaupunkiliikenne Oy:öön siirtynyttä omaisuutta vasten yhtiön osakkeita noin 265 milj. eurolla. Kaupungin investointimenoihin aiheutuu enintään 265 milj. euron suuruinen ylitys. Siirtyvien omaisuuserien arvot tarkentuvat lopullisesti HKL:n vuoden 2022 tammi-kuun lopun tilintarkastuksen valmistumisen yhteydessä.

Osakkeiden merkintähinta tulee käsitellä kirjanpidollisesti talousarvio-määrärahan käyttönä. Osakkeiden merkintähintaa vastaava ylitys tulisi myöntää talousarvion kohtaan 8 06 04 Kaupunkiliikenne Oy:n osakkeiden merkintä (uusi alakohta).

Määräraha tulisi saada ylittää enintään 265 000 000 euroa.

9 01 02 Muu antolainaus, Khn käytettäväksi (uusi ta-kohta 9 01 02 36 Lainat Kaupunkiliikenne Oy:lle)

Talousarviokohdan kaupunginvaltuuston 8.12.2021 (§ 282) hyväksymän talousarvion mukainen vuoden 2022 määräraha on 126 450 000. HKL:n yhtiöittämissä johdosta tehtävän toiminnan siirron myötä (kohta A) muutetun talousarvion mukainen talousarviokohdan määräraha on 314 450 000 euroa, joka tulisi saada ylittää enintään 493 000 000 eurolla johtuen kaupungin ja Kaupunkiliikenne Oy:n välille muodostuvasta lainasta.

HKL:n Kaupunkiliikenne Oy:öön siirtyneeseen omaisuuteen kohdistuneista veloista sekä yhtiölle siirretystä noin 12,8 milj. euron alkukassas-

18.05.2022

Asia/4

ta muodostuu kaupungin ja Kaupunkiliikenne Oy:n välille uusi noin 493 milj. euron suuruinen velka.

Talousarviokohdan kaupunginvaltuuston 8.12.2021 (§ 282) hyväksymän talousarvion mukainen vuoden 2022 määräraha on 126 450 000. HKL:n yhtiöittämisen johdosta tehtävän toiminnan siirron myötä kohdan A) mukaisen talousarviomuutoksen myötä määräraha kasvaa 188 000 000 euroa, jonka jälkeen ta-kohdan määrärahan suuruus on 314 450 000 euroa. Määrärahalisäyksellä varaudutaan lainoittamaan Kaupunkiliikenneyhtiön vuoden 2022 investointimenoja.

Lisäksi yhtiöittämisjärjestelyssä yhtiölle muodostuu siirtyvän omaisuuden sisältämästä velkaosuudesta yhtiöittämiss päätöksessä kuvattu konsernin sisäinen antolaina, jonka pääoman osalta tulisi samaa em. ta-kohtaa saada ylittää enintään 493 000 000 eurolla.

Lainojen myöntäminen tulee käsitellä kirjanpidollisesti talousarvion määrärahan käyttönä. Linaa vastaava ylitys tulisi myöntää talousarvion kohtaan 9 01 02 36 Lainat Kaupunkiliikenne Oy:lle (uusi alakohta).

Määräraha tulisi saada ylittää enintään 493 000 000 euroa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Tuula Saxholm, rahoitusjohtaja, puhelin: 310 36250
tuula.saxholm(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen toiminnan yhtiöittämisen aiheuttamat muutokset vuoden 2022 talousarvioon

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.04.2022 § 279

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunginvaltuusto päättää:

A. hyväksyä Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen (HKL) yhtiöittä-
misen myötä tehtävän toiminnan siirron aiheuttamat muutokset vuoden
2022 talousarvioon liitteen 1 mukaisesti

B. oikeuttaa HKL:n omaisuuden siirrosta johtuen kaupunginhallituksen
ylittämään vuoden 2022 talousarvioon merkityt määrärahat seuraavas-
ti:

Ta-kohta 8 06 Arvopaperit, Khn käytettäväksi

Määräraha talousarviossa 16 000 000 euroa

Määrärahan ylitysoikeus 265 000 000 euroa kohdentuen uudelle ala-
kohdalle 8 06 04 Kaupunkiliikenne Oy:n osakkeiden merkintä

Ta-kohta 9 01 02 Muu antolainaus, Khn käytettäväksi

Määräraha talousarviossa 126 450 000 euroa (Kvsto 8.12.2021 § 385)

Kohdan A. mukaisen talousarviomuutoksen myötä määräraha kasvaa
188 000 000 euroa yhtiön toteutettavaksi siirtyvien investointien rahoit-
tamiseen varautumisen johdosta, jonka jälkeen ta-kohdan määrärahan
suuruus on 314 450 000 euroa

Määrärahan ylitysoikeus 493 000 000 euroa omaisuuden siirrosta yh-
tiölle muodostuvan velan johdosta kohdentuen uudelle alakohdalle 9 01
02 36 Lainat Kaupunkiliikenne Oy:lle

HKL:n tammikuun 2022 lopun tilintarkastuksen ollessa vielä kesken yli-
tysoikeuksien perustana olevat määrärahojen summat voivat vielä tar-
kentua, minkä vuoksi ylitysoikeudet myönnetään enintään luetellun
mukaisina.

11.04.2022 Pöydälle

15.11.2021 Ehdotuksen mukaan

08.11.2021 Pöydälle

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ari Hietämäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Tuula Saxholm, rahoitusjohtaja, puhelin: 310 36250
tuula.saxholm(a)hel.fi

18.05.2022

Asia/4

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 04.04.2022 § 32

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Päätös

Johtokunta hyväksyi kaupunginhallitukselle esitettäväksi liikenneliikelaitoksen vuoden 2022 talousarvioesityksen ja vuosien 2022-2024 taloussuunnitelmaesityksen.

23.09.2021 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä

toimitusjohtaja
Jukka Hämäläinen

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)kaupunkiliikenne.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 29.03.2022 § 201

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että se päättäisi hyväksyä HKL:n yhtiöittämisestä aiheutuvat kaupunkiympäristön toimialan vuoden 2022 talousarviota ja vuosien 2022-2024 taloussuunnitelmaa koskevat muutokset.

21.09.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

14.09.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Pekka Tirkkonen, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36637
pekka.tirkkonen(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 08.12.2021 § 385

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Esitys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

18.05.2022

Asia/4

Kaupunginvaltuusto hyväksyi talousarvion vuodeksi 2022 ja taloussuunnitelman ohjeellisena vuosille 2022 - 2024.

Käsittely

08.12.2021 Ehdotuksen mukaan

Käsittelyjärjestyksen ja pohjaehdotuksen muuttaminen

Kaupunginvaltuusto muutti 24.11.2021 valtuuston kokouksessa hyväksytyä käsittelyjärjestystä ja päätti avata keskustelun asian osalta uudestaan koskien alla mainittuja lisäyksiä. Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi käsittelyn pohjaksi ehdotuksen, johon on tehty seuraavat korjaukset:

- Sivuille 302 ja 303 (liite 1) lisätään sosiaali- ja terveyspalveluiden sitoviin tavoitteisiin helsinkiläisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä ja syrjäytymisen ehkäisemistä koskeva mittari, joka kuuluu seuraavasti:

Lähisuhdeväkivalta lapsiperheissä -palveluketjun toimeenpano etenee suunnitellusti. Vahvistetaan lasten ja nuorten välisen väkivallan tunnistamista ja puuttumista.

- Sivuille 304 ja 305 (liite 1) sosiaali- ja terveyspalveluiden muihin toiminnan tavoitteisiin muutetaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin parantamista kaupunkiyhteisesti monialaisin toimenpitein ja osallisuuden vahvistamista koskeva mittari kuulumaan seuraavasti:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä HUS:n kanssa yhdessä sovittua lasten ja nuorten mielenterveysongelmien toimeenpanosuunnitelmaa toteutetaan ja parannetaan nepsyasiakkaiden (neuropsykiatriset vaikeudet) hoidon ja palvelujen saatavuutta.

Selonteko

Kaupunginvaltuusto hyväksyi selonteon 24.11.2021 kokouksessa tehdyistä ehdotuksista alla mainitun mukaisesti. Asiaan liittyvä palautusehdotus käsiteltiin edellä mainitussa kokouksessa.

Vastaehdotukset

Valtuutettu Eeva Kärkkäinen ehdotti valtuutettu Terhi Peltokorven kannattamana, että kaupunginvaltuusto päättää lisätä pitkäjänteisesti rahoitusta koulujen ja päiväkotien välisen eriarvoistumisen vähentämi-

seksi. Tämän varmistamiseksi kasvatetaan myönteisen erityiskohtelun rahoitus 3 milj. eurolla vuodessa vuodesta 2022 lähtien koko talous-suunnitelmakauden ajaksi. Tätä tarkoitusta varten lisätään kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle 3 miljoonan euron lisärahoitus.

Valtuutettu Eeva Kärkkäinen ehdotti valtuutettu Terhi Peltokorven kannattamana, että kaupunginvaltuusto päättää palauttaa kotihoidontuen Helsinki-lisän 1-2-vuotiasta lasta kotona hoitaville perheille 1.1.2022 lähtien. Tätä tarkoitusta varten lisätään kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle 4 miljoonan euron lisärahoitus vuodelle.

Valtuutettu Mika Ebeling ehdotti valtuutettu Pia Kopran kannattamana, että kaupunginvaltuusto päättää laajentaa Helsinki-lisän koskemaan myös 1-3 -vuotiaita lapsia vuoden 2022 alusta alkaen siten, että kotihoidon tuen Helsinki-lisää maksetaan 1.1.2022 alkaen 270 euroa/kk.

Tämän mahdollistamiseksi lisätään Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kohtaan 200 Avustukset 15,1 miljoonaa euroa.

Toivomusponnet

Valtuutettu Eeva Kärkkäinen ehdotti valtuutettu Terhi Peltokorven kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta lisätä Helsingin kaupungin rahankäytön avoimuutta. Selvityksessä tutkitaan esimerkiksi mahdollisuutta toteuttaa kaupungin verkkosivuille valtiovarainministeriön tutkibudjettia.fi-sivun kaltainen palvelu, josta kaupunkilaiset voivat helposti tutustua kaupungin rahankäyttöön. Lisäksi tutkitaan mahdollisuutta tarjota sivuston kautta kaupunkilaisille mahdollisuus talousarvioesityksen eri valmisteluvaiheissa arvioida uuden talousarvioesityksen tuomia muutoksia edellisiin vuosiin verrattuna.

Valtuutettu Mikael Jungner ehdotti Oona Hagmanin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta luoda Helsinkiin osallistavan demokratian suunnitelma, jolla vahvistetaan kaupunkilaisten tiedonsaantia ja vaikuttavaa osallistumista päätöksentekoon.

Äänestysjärjestys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Valtuutettu Kärkkäisen ensimmäisestä vastaehdotuksesta äänestettiin pohjaehdotusta vastaan. Valtuutettu Kärkkäisen toisesta vastaehdotuksesta ja Ebelingin vastaehdotuksesta äänestetään vastakkain. Tämän jälkeen voittaneesta ehdotuksesta äänestettiin pohjaehdotusta vastaan.

Toivomusponsista äänestettiin jokaisesta erikseen.

Äänestykset

Vastaehdotukset

1 äänestys

Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, vastaehdotus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginhallitus

EI-ehdotus: Eeva Kärkkäisen ensimmäinen vastaehdotus koskien koulujen ja päiväkotien välisen eriarvoistumisen vähentämisen rahoitusta

Jaa-äännet: 78

Hilka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jussi Hallaaho, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Titta Hiltunen, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Anniina Iskanus, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Pia Kopra, Laura Korpinen, Sini Korpinen, Minja Koskela, Minna Lindgren, Ajak Majok, Teija Makkonen, Otto Meri, Nina Katariina Miettinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Mia Nygård-Peltola, Tom Packalén, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Thomas Wallgren, Elina Valtonen, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 6

Mika Ebeling, Oona Hagman, Harry Harkimo, Laura Kolbe, Terhi Pelto-korpi, Sanna-Leena Perunka

Poissa: 1

Sami Muttilainen

18.05.2022

Asia/4

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Eeva Kärkkäisen vastaehdotusta.

2 äänestys

Valtuutettu Eeva Kärkkäisen vastaehdotus JAA, Valtuutettu Mika Ebelingin vastaehdotus EI

JAA-ehdotus: Eeva Kärkkäisen toinen vastaehdotus koskien kotihoitontuen Helsinki-lisän palauttamista 1-2-vuotiasta lasta kotona hoitaville perheille

EI-ehdotus: Mika Ebelingin vastaehdotus koskien Helsinki-lisän laajentamista myös 1-3 -vuotiaisiin lapsiin

Jaa-äännet: 42

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Juhana Hakola, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Anniina Iskanius, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Nina Kattariina Miettinen, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 11

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Pia Kopra, Laura Korpinen, Teija Makkonen, Tom Packalén, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Pirkko Ruohonen-Lerner

Tyhjä: 31

Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Mia Haglund, Oona Hagman, Atte Harjanne, Harry Harkimo, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Ville Jalovaara, Elina Kauppila, Mai Kivelä, Sini Korpinen, Minja Koskela, Minna Lindgren, Ajak Majok, Otto Meri, Tuomas Nevanlinna, Dani Niskanen, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Sanna-Leena Perunka, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Daniel Sazonov, Nina Suomalainen, Tuomas Tuomi-Nikula, Thomas Wallgren, Elna Valtonen, Juhana Vartiainen

Poissa: 1

Sami Muttilainen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Eeva Kärkkäisen vastaehdotuksen tässä äänestyksessä. Vastaehdotuksesta äänestettiin seuraavaksi pohjaehdotusta vastaan.

3 äänestys

Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, vastaehdotus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginhallitus

EI-ehdotus: Eeva Kärkkäisen toinen vastaehdotus koskien kotihoidontuen Helsinki-lisän palauttamista 1-2-vuotiasta lasta kotona hoitaville perheille

Jaa-äännet: 68

Hilka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Titta Hiltunen, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Sini Korpinen, Minja Koskela, Minna Lindgren, Ajak Majok, Otto Meri, Nina Katariina Miettinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Thomas Wallgren, Elina Valtonen, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 16

Mika Ebeling, Oona Hagman, Jussi Halla-aho, Harry Harkimo, Nuutti Hyttinen, Arja Karhuvaara, Laura Kolbe, Pia Kopra, Laura Korpinen, Teija Makkonen, Tom Packalén, Terhi Peltokorpi, Sanna-Leena Perunka, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Pirkko Ruohonen-Lerner

Poissa: 1

Sami Muttilainen

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Eeva Kärkkäisen vastaehdotusta.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen asian käsittelyn alussa muutetun mukaisena.

18.05.2022

Asia/4

Toivomusponnet

4 äänestys

Valtuutettu Eeva Kärkkäisen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävään mahdollisuutta lisätä Helsingin kaupungin rahankäytön avoimuutta. Selvityksessä tutkitaan esimerkiksi mahdollisuutta toteuttaa kaupungin verkkosivuille valtiovarainministeriön tutkibudjettia.fi-sivun kaltainen palvelu, josta kaupunkilaiset voivat helposti tutustua kaupungin rahankäyttöön. Lisäksi tutkitaan mahdollisuutta tarjota sivuston kautta kaupunkilaisille mahdollisuus talousarvioesityksen eri valmisteluvaiheissa arvioida uuden talousarvioesityksen tuomia muutoksia edellisiin vuosiin verrattuna. EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 26

Paavo Arhinmäki, Mika Ebeling, Mia Haglund, Oona Hagman, Jussi Halla-aho, Harry Harkimo, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Elina Kauppila, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Pia Kopra, Laura Korpinen, Minja Koskela, Ajak Majok, Teija Makkonen, Sami Muttilainen, Tuomas Nevanlinna, Tom Packalén, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Suldaan Said Ahmed, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 59

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Juha Hakola, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Shawn Huff, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Sini Korpinen, Minna Lindgren, Otto Meri, Nina Katariina Miettinen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Sanna-Leena Perunka, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Thomas Wallgren, Elina Valtonen, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Eeva Kärkkäisen ehdottamaa toivomusponntta.

5 äänestys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Valtuutettu Mikael Jungnerin ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

Jaa-äännet: 25

Paavo Arhinmäki, Mika Ebeling, Mia Haglund, Oona Hagman, Harry Harkimo, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Elina Kauppila, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Pia Kopra, Laura Korpinen, Minja Koskela, Ajak Majok, Teija Makkonen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Tom Packalén, Terhi Peltokorpi, Sanna-Leena Perunka, Mari Rantanen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Suldaan Said Ahmed

Ei-äännet: 4

Atte Kaleva, Dani Niskanen, Wille Rydman, Juhana Vartiainen

Tyhjä: 56

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Shawn Huff, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Sini Korpinen, Minna Lindgren, Otto Meri, Nina Katariina Miettinen, Johanna Nuorteva, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Thomas Wallgren, Elina Valtonen, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Viurunen

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Mikael Jungnerin ehdottamaa toivomuspontta.

Eriävät mielipiteet

Valtuutettu Mari Rantanen jätti eriävän mielipiteen, jonka perusteluina esitti seuraavaa:

Kaupungin velkaantuminen asukasta kaksinkertaistuu vuoteen 2025 mennessä. Velkaantuminen on liian korkealla tasolla. Sen vuoksi investointeja tulee hidastaa siten, että ei-välttämättömiä hankkeita siirretään, asuntotuotantotavoitetta lasketaan ja uusien asuinalueiden, kuten esimerkiksi Malmin lentokentän, rakentamista tai esirakentamista ei aloiteta.

Kaupungin väestön kasvu perustuu pääosin heikosti toimeentulevien vieraskielisten määrän kasvuun. Helsingin veto- ja pitovoimaa erityisesti työssäkäyvien lapsiperheiden osalta on tutkitusti vähentynyt. Kuntaverotulot eivät kasva samassa suhteessa kuin väestö. Toisaalta tulijat tarvitsevat ja käyttävät runsaasti kaupungin palveluja. Tämä kehitys vaikuttaa kielteisesti kaupunkilaisten peruspalveluiden saatavuuteen ja laatuun lähtien varhaiskasvatuksesta ja päättyen vanhusten kotihoitoon.

Vuoden 2022 talousarvio on peräti 5,7% korkeampi kuin vuoden 2021 talousarvio. Sen sijaan, että Helsinki priorisoisi toimintojaan ja tehtäviään, lisätään rahaa menoihin epävarmassa taloustilanteessa. Talousarvion ylitys rikkoo jopa muiden puolueiden sopiman, strategiaan kirjattun vastuuperiaatetavoitteen 2,62% menokasvusta vuodelle 2022 siitäkin huolimatta, että 70 miljoonan euron ylimääräinen koronatoipumispaketti on käyttötalouden vastuuperiaatteen ulkopuolella.

Näkemyksemme mukaan Helsinki-lisä tulee palauttaa 1-3-vuotiaiden lasten perheille. Tämä olisi omiaan helpottamaan varhaiskasvatuksen kriisiytyneitä tilannetta, jossa kaupungin yksiköt kärsivät työntekijäpuhlasta. Esitämme myös, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala luopuu säästötoimena aamupalapilotoinnista ja omankielisen opetuksen tarjoamisesta vieraskielisille.

Sosiaali- ja terveystoimialalla katsomme, että heikoimmista kaupunkilaisista tulee pitää erityistä huolta, eikä säästötoimenpiteitä ei tule kohdistaa vanhus- ja vammaispalveluihin ja omaishoitoon. Esitämme, että sote-toimiala korjaa vammaisten sosiaalityön kuormitusta 10 vakanssin lisäyksellä. Vammaispalveluiden sosiaalityöntekijällä on tällä hetkellä 200 asiakasta per työntekijä, joka on aivan liikaa asiakasryhmään liittyviin tarpeisiin nähden. Esitämme myös omaishoitajien lakisääteisten ja harkinnanvaraisten vapaapäivien maksuttomuutta. Laittomasti maassa olevien palvelut palautetaan lain vaatimalle minimitasolle ja palautetaan ohjeistus vastaamaan tilannetta ennen palveluiden laajentamista.

Pelastuslaitoksen palkkaohjelmaa jatketaan, jotta saavutetaan Keskiuudenmaan pelastuslaitoksen palkkataso varmistaaksemme palomiesten saatavuus. Varmistetaan ensihoidon palvelutason parantaminen. Toimintaympäristön muutoksesta johtuen tehdään väestönsuojien korjaussuunnitelma siten että vuodessa korjataan vähintään 2 väestönsuojaa.

Valtuutetut Teija Makkonen, Nuutti Hyttinen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Mika Raatikainen, Tom Packalén, Laura Korpinen, Pia Kopra, Jussi Halla-aho jättivät eriävän mielipiteen samoin edellä mainituin perusteluin.

18.05.2022

Asia/4

24.11.2021 Pöydälle

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Jani Nevalainen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
jani.nevalainen(a)hel.fi
Tuula Saxholm, rahoitusjohtaja, puhelin: 310 36250
tuula.saxholm(a)hel.fi

Keskushallinto Kaupunginkanslia Kansliapäällikkö 08.11.2021 § 230

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Päätös

Kansliapäällikkö päätti hyväksyä ehdotukset kaupunginkanslian (talousarvioluku 140) ja kaupunginkanslian irtaimen omaisuuden perushankinnan (ta-kohta 8 05 01) vuoden 2022 talousarvioksi ja 2022-2024 taloussuunnitelmaksi liitteen 1 mukaisesti sekä kaupunginkanslian talousarvion perustelutekstin (liite 2).

Lisäksi kansliapäällikkö päätti hyväksyä talousarvioluku 150 keskitetysti maksettavat menot, kaupunginkanslian käytettäväksi, vuoden 2022 talousarvioehdotuksen ja 2022-2024 taloussuunnitelman (liite 1) sekä talousarvion perustelutekstin (liite 2).

Päätöksen perustelut

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 23.8.2021, § 576, talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2022-2024 laatimisohteet ja niihin sisältyvät kaupunkitasoisen käyttötalouden kokonaisraamin toimintamenoille, investointiraamin talousarviokohdittain sekä alustavan investointiohjelman vuosille 2022-2031.

Lisätiedot

Merja Koski, kehittämisspäällikkö, puhelin: 310 36292
merja.koski(a)hel.fi
Mari Paananen, talousspäällikkö, puhelin: 310 73043
mari.paananen(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 22.09.2021 § 43

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Päätös

Pelastuslautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä muutetun esityksen pelastuslaitoksen vuoden 2022 talousarvioehdotukseksi ja 2023-2024 taloussuunnitelmaksi esitettäväksi edelleen kaupunginhallitukselle seuraavasti:

Lisätään pelastuslaitoksen talousarvion 2022 henkilöstökuluihin 1,35 miljoonaa euroa. Lisäys käytetään perustason ensihoitoa säännöllisesti tekevien palomiesten palkkatason korottamiseen siten, että se vastaa Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen vastaavissa tehtävissä työskentelevien palkkatasoa. Tehdään vastaavat muutokset talousarvion tekstiosan kappaleessa "Keskeiset talousarviovuoden muutokset palvelukonaisuuksittain ja palveluittain" mainittuihin lukuihin.

Lisätään tekstiosan kohtaan "Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät", toisen kappaleen loppuksi: "Tästä syystä tarvitaan erityisiä toimenpiteitä varmistamaan, ettei pelastuslaitoksen palkkakehitys jää jälkeen naapurikuntiin verrattuna."

Muilta osin vastaehdotus on pohjaesityksen mukainen.

Talousarvion 2022 keskeiset painopisteet

Pelastuslaitoksen vuoden 2022 toiminnan pääpainopisteet ovat seuraavat:

- Pelastustoimen valmiuden ja palvelutason kasvattaminen valvontaviranomaisen velvoitteiden täyttämiseksi
- Onnettomuuksien ehkäisyyn liittyvien digitaalisen turvallisuusviestinnän sisältöjen ja menetelmien kehittäminen
- Kaupunkiyhteisen pelastustoiminnan, väestönsuojelun ja varautumisen yhteistoiminnan ja valmiuden kehittäminen
- Osallistuminen vuoden 2023 alusta lukien voimaan astuvan pelastustoimen uudistuksen valmisteluun (mm. muutokset toiminnan ja talouden ohjauksessa) sekä tietojohdantamisen ja pelastustoimen tietojärjestelmähankkeiden edistäminen

Toiminnan kuvaus

Helsingin kaupungin pelastuslaitos vastaa alueen pelastustoiminnasta, kiireellisestä ensihoitopalvelusta sekä onnettomuuksien ehkäisyyn ja omatoimiseen varautumiseen liittyvästä valvonnasta, turvallisuusviestinnästä sekä muusta ohjauksesta ja neuvonnasta. Lisäksi pelastuslaitos vastaa poikkeusolojen valmiussuunnittelusta sekä väestönsuojelun valmiuden kehittämisestä, suunnittelusta ja väestönsuojeluun varautumisen koordinoinnista Helsingissä.

Pelastuslaitos on yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittinen turvalli-

suusorganisaatio, jonka on kyettävä itsenäiseen toimintaan kaikkina vuorokauden aikoina niin normaalioloissa kuin poikkeusoloissakin. Pelastuslaitos turvaa palveluidensa toimintaedellytykset tuottamalla itse tekniset ja hallinnolliset tukipalvelunsa.

Keskeiset talousarviovuoden muutokset palvelukokonaisuuksittain ja palveluittain

Pelastuslaitoksen käyttömenot kasvavat noin 6,89 miljoonaa euroa (11,3 %). Menolisäyksestä yli miljoona euroa johtuu kirjaustavan muutoksista investointien ja käyttömenojen välillä sekä keskushallinnosta siirtyvistä digitaaliseen perustaan liittyvistä kustannuksista. Kasvusta yli 0,8 miljoonaa euroa johtuu kaupungin vuoden 2021 palkkakehitysohjelman mukaisesta palkkojen kasvusta. Lisäksi henkilöstömenot kasvavat 1,35 miljoonaa palkkaohjelman 2022 johdosta.

Pelastustoimen käyttömenot ovat noin 53,37 miljoonaa euroa, mikä vastaa noin 79,8 % pelastuslaitoksen käyttömenoista. Kasvua edellisvuoteen on noin 12,6 %. Kustannusten kasvua selittävät pelastusyksikön ja kärkiyksikön lisäys palvelutason kehittämiseksi.

Ensihoitopalvelun käyttömenot 14,32 miljoonaa ovat noin 20,2 % pelastuslaitoksen käyttömenoista ja kasvua on noin 6,9 %. Kasvun myötä varaudutaan palvelutason kehittämiseen 12 tunnin ensihoitoyksikön lisäyksellä.

Kaupunkistrategia 2017–2021

Pelastuslaitos on tuottanut laadukkaita palveluita, kasvattanut palveluverkostonsa kattavuutta sekä kehittänyt toimintansa digitaalisuutta. Toiminnallaan pelastuslaitos on tuottanut turvallisuutta sekä omalla vahvalla suoriutumisellaan tukenut Helsingin kehittymistä maailman toimivimmaksi kaupungiksi.

Pelastuslaitos on kehittänyt oman organisaationsa toimintakulttuuria mm. esihenkilötyöhön ja johtamiskulttuuriin panostamalla. Nämä toimenpiteet ovat lisänneet henkilöstön työtyytyväisyyttä, millä puolestaan on välitön yhteys asiakaspalvelukokemuksen onnistumiseen. Vuonna 2021 aloitettu organisaatiouudistus tukee toimintakulttuurin kehittämistä.

Toimiva Helsinki rakentuu tasa-arvolle ja yhdenvertaisuudelle, joita myös pelastuslaitos on omassa toiminnassaan edistänyt. Laitos on osallistanut henkilöstöään aikaisempaa vahvemmin.

Pelastuslaitos on jatkanut palveluidensa kehittämistä. Tavoitteena on kehittää aiempaa vaikuttavampia palveluja ja hyödyntää aiempaa

enemmän myös digitalisaation tarjoamia mahdollisuuksia toiminnan vaikuttavuuden ja tuottavuuden kehittämiseksi.

Pelastuslaitos on hoitanut talouttaan vastuullisesti. Laitos pyrkii jatkuvasti löytämään kustannustehokkaampia tapoja toimia.

Toimintaympäristön muutostekijät 2022–2025

Helsingissä nuorten väestöryhmien osuus on suuri, mutta myös ikään-tyvien määrän kasvu on Helsingissä merkittävä kehitystrendi. Ikään-tyvien määrän lisääntyminen vaikuttaa asumisen ja palveluiden tarpeisiin ja se tulee ottaa huomioon paitsi ensihoitopalvelun, myös onnetto-
muuksien ehkäisyn ja pelastustoiminnan suunnittelussa ja toteutukses-
sa.

Helsingin väestön kielellinen ja kulttuurinen kirjo kasvaa. Kasvava vieraskielisen väestön määrä vaatii pelastustoimen ja ensihoitopalvelun henkilöstöltä yhä enemmän kielitaitoa ja eri kulttuurien tuntemusta.

Helsingissä on käynnissä useita mittavia rakennushankkeita, jotka yhdistelevät korkeaa ja laajaa maanalaista rakentamista. Rakentamisessa ja asumisessa yleistyvät myös uudenlaiset teknologiaratkaisut. Nämä korostavat pelastuslaitoksen roolia pelastustoiminnan edellytysten varmistamisessa sekä onnettomuuksien ennalta ehkäisyssä jo rakentamisen suunnitteluvaiheessa.

Helsingissä on alueita, joilla pelastustoiminnan toimintavalmiusajan kansallisiin ohjearvoihin ei päästä. Rakentamisen jatkuessa ja kaupunkirakenteen tiivistyessä entisestään toimintavalmiusaikojen parantamiseen kiinnitetään yhä enemmän huomiota.

Vaikka ilmastonmuutos on vuosikymmeniä kestävä prosessi, jota monin eri keinoin pyritään torjumaan, muutoksen vaikutukset ovat jo konkreettisia. Erityisesti sään ääri-ilmiöt ovat lisääntymässä, mikä lisää pelastustoiminnan tehtäviä ja lisää painetta kehittää kaupunkirakennetta ja infrastruktuuria ääri-ilmiöiden vaikutusten ennalta ehkäisemiseksi.

Lainsäädännön muutokset

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu muuttuu 1.1.2023. Muutoksen valmistelu vuoden 2022 aikana sitoo merkittävästi pelastuslaitoksen johdon ja asiantuntijoiden resursseja. Uudistukseen liittyvästä lainsäädännöstä aiheutuvat uudet velvoitteet lisäävät pelastuslaitoksen hallinnollisia tehtäviä ja kasvattavat siten asiantuntijoiden rekrytointitarvetta.

Muut muutostekijät 2022

Valvontaviranomaisen mukaan pelastustoiminnan nopean avunsaannin valmius ei ole vaatimusten mukainen. Valmiutta kehitetään 10 vuoden toimintasuunnitelman mukaisesti. Vuoden 2022 aikana valmistaudutaan käynnistämään Konalan pelastusasema ja Tapanilan kärkiyksikkötoiminta viimeistään vuoden lopussa.

Ensihoitopalvelun resursointi on viimeisen kymmenen vuoden aikana jäänyt selvästi jälkeen asiakas- ja tehtävämäärän kehityksestä. Tästä aiheutuvia viiveitä tehtävissä sekä henkilöstön kuormittavuutta alennetaan nostamalla ensihoidon valmiutta vuonna 2022 yhdellä 12 tunnin yksiköllä.

Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät

Hyvinvointialueuudistus keskittää pelastustoimen strategisen ohjauksen valtiolle ja heikentää Helsingin kaupungin mahdollisuuksia ohjata verotuloja ja suunnitella pelastuslaitoksen palveluita paikallisella tasolla kaupungin kannalta tuottavimmalla ja tarkoituksenmukaisimmalla tavalla vuodesta 2023 lähtien.

Palomiesten saatavuus on akuutti haaste koko Suomessa. Suunniteltujen pelastusasemien käynnistämiseen vaadittavat lisäresurssit ja Helsingin pelastuskoulun toiminnan jatkumiseen liittyvät epävarmuustekijät ovat merkittävä uhka pelastustoiminnan palvelutason kehittämiseksi aluehallintoviraston edellyttämälle tasolle vuoden 2025 loppuun mennessä. Henkilöstön saatavuus on pystyttävä turvaamaan, jotta pelastuslaitos pystyy varmistamaan kaupunkilaisten turvallisuuden. Tästä syystä tarvitaan erityisiä toimenpiteitä varmistamaan, ettei pelastuslaitoksen palkkakehitys jää jälkeen naapurikuntiin verrattuna.

Väestönsuojien jatkuvasti kasvava korjausvelka vaarantaa poikkeusoloihin varautumisen lisäksi väestönsuojien normaaliajan käytön sekä kasvattaa väestönsuojien ylläpito- ja korjauskustannuksia.

Ikääntyneiden määrän ja kotihoidon lisääntyminen lisäävät ensihoidon, ensihoidon avunannon ja ensivastetehtäviä.

Helsingissä on suuria alueellisia ja väestöryhmittäisiä hyvinvointieroja. Syrjäytymisen lisääntyminen ja huono-osaisuuden keskittyminen lisäävät tutkitusti onnettomuusriskejä, mikä huomioidaan pelastustoimen palveluiden suunnittelussa.

Erilaiset teknologiaratkaisut haastavissa kaupunkirakentamisen rakennuskokonaisuuksissa aiheuttavat uudenlaisia riskejä, jotka huomioidaan pelastustoiminnan menetelmissä ja työturvallisuudessa sekä onnettomuuksien ehkäisyssä.

Tuottavuus

Pelastuslaitoksen tuottavuutta kuvaava indeksi muodostuu pelastustoiminnan, onnettomuuksien ehkäisyn, ja ensihoitopalvelun suoritemääristä ja resurssikulutuksesta, näiden synergiasta, sekä henkilöstön hyvinvointia kuvaavista mittareista. Indeksien osoittajassa on pelastuslaitoksen bruttokäyttömenot lisättyinä poistoilla. Indeksia oikaistaan asukasluvun ja kustannustason muutoksella. Pelastuslaitoksen tuottavuuden arvioidaan olevan 84,4 vuonna 2022 (2020=100). Tuottavuus heikenee vuoden 2021 ennusteen perusteella arviolta 11,1 pistettä. Noin 2,4 pistettä indeksin laskusta selittyy kirjanpidollisilla muutoksilla sekä vuoden 2021 palkkakehitysohjelmalla, joiden myötä keskushallinnon aikaisemmin maksamia kustannuksia ja lisäpalkkarahoitus on siirretty pelastuslaitoksen momentille. Pääosa muutoksesta johtuu taloudellisista panostuksista sekä pelastustoiminnan että ensihoitopalvelun avunsaantiajan kehittämiseen. Hidastunut asukasluvun kasvu korostaa muutosta, koska palveluverkon lisäykset eivät seuraa lineaarisesti asukasluvun kehitystä.

Yksikkökustannukset

Pelastuslaitoksen yksikkökustannukset lasketaan euroa/asukas. Tunnusluku esitetään erikseen pelastuslaitostasolle, pelastustoimelle ja ensihoitopalvelulle. Näiden lisäksi pelastuslaitos vastaa kunnan muuhun toimintaan kuuluvasta väestönsuojien ylläpidosta, mille ei esitetä yksikkökustannusta. Palveluiden yksikkökustannukset kasvavat samoin perustein kuin tuottavuuden kehitys. Muutokset on esitetty liitteessä.

Muut talouden toimintaympäristön muutokset

Aluehallintoviranomainen on asettanut pelastuslaitokselle uhkasakon pelastustoiminnan avunsaantiajan parantamiseksi vuoden 2025 loppuun mennessä. Tämä edellyttää merkittävää pelastustoiminnan lisähajauttamista ja asemaverkoston kasvattamista. Ensihoitopalvelussa potilaiden tavoittamisviiveet ylittävät palvelutasopäätöksen mukaiset tavoiteajat reilusti ja henkilöstö on ylikuormittunut tiheän tehtävämäärän johdosta. Vuonna 2022 rekrytoidaan merkittävästi lisää henkilöstöä osana vuoteen 2029 ulottuvaa palveluverkon kehittämistä.

Vuoden 2023 voimaan tuleva hyvinvointialueuudistus ja sen valmistelu vuonna 2022 sitovat merkittävästi pelastuslaitoksen asiantuntijaresurssia. Uudistus on uhka pelastuslaitoksen toiminnan rahoituksen riittävyydelle.

Sitovat toiminnan tavoitteet

Pelastustoiminnan toimintavalmius on riittävä ja tarkoituksenmukainen: I-riskialueella pelastustoiminnan keskimääräinen lähtö- ja ajoaika kohteeseen ensimmäisellä 1+3-vahvuisella yksiköllä on enintään kuusi minuuttia vähintään 50 %:ssa tehtävistä.

Kiireellinen ensihoito toteutuu tilaajan vaatimusten mukaisesti: Ensihoidon keskimääräinen tavoittamisviive on enintään kahdeksan minuuttia 60 %:ssa kiireellisyysluokkien A ja B tehtävissä.

Onnettomuuksia ehkäistään lisäämällä kaupunkilaisten ja Helsingissä toimivien tahojen kykyä estää onnettomuuksia ja rajoittaa niiden vaikutuksia: 11 000 turvallisuuspistettä.

Henkilöstösuunnitelma

Pelastuslaitoksen henkilömäärän arvioidaan kasvavan vuonna 2022 yhteensä 45:llä ja henkilötyövuosien 42:lla. Konalan pelastusasemalle palkataan 17 ja Tapanilan kärkiyksikköön 12 palomiestä, minkä lisäksi onnettomuuksien ehkäisyyn toimintaan lisätään kaksi ja ensihoitopalveluun kuusi henkilötyövuotta. Palomiesten saatavuudessa on ollut haasteita vuonna 2021, mistä syntyneitä henkilöstövajetta paikataan vuonna 2022.

Henkilöstökokemukseen panostetaan toimintakulttuuria kehittämällä. Henkilöstön saatavuuden varmistamiseksi palomiesten palkkauksen kehittäminen Uudellamaalla kilpailukykyiselle tasolle on tavoitteena Helsingin kaupungin palkkakehitysohjelman mukaisesti vuonna 2022. Pelastuskoulun toiminnan jatkuvuus ja kansallinen pula palomiehistä on uhkaa rajoittaa henkilöstön saatavuutta ja sitä myötä toiminnan kehittämistä. Sisäistä liikkuvuutta edistetään niissä tehtävissä, joissa se on mahdollista.

Talousarvion vaikutusten arviointi

Kuntalaisvaikutukset

Pelastustoiminnan toimintavalmiuden ja ensihoidon tavoittamisviiveen parantaminen lyhentävät avunsaantiaikaa, jolloin epätoivotun tapahtuman kuntalais- ja ympäristövaikutukset pystytään minimoimaan.

Onnettomuuksien ehkäisyyn liittyvän osaamisen kasvattaminen laajalaisesti kaikkien kuntalaisten keskuudessa auttaa osaltaan vähentämään onnettomuuksia.

Jokainen helsinkiläinen sekä kaikki Helsingin alueella liikkuvat ovat pelastuslaitoksen palvelujen piirissä. Pelastustoiminta, onnettomuuksien ehkäisy, varautuminen sekä kiireellinen ensihoito ovat keskeinen osa turvallista Helsinkiä. Onnettomuuksien ehkäisy ja niiden vaikutusten ra-

18.05.2022

Asia/4

joittaminen tuottavat näin merkittäviä hyötyjä kuntalaisille ja laajemmin koko yhteiskunnalle.

Ympäristö

Pelastuslaitos ylläpitää öljyvahinkojen torjuntavalmiutta Helsingin alueella. Öljyntorjuntavalmiuden ylläpidossa tehdään yhteistyötä niin kaupunkikonsernin sisällä kuin muiden viranomaisten ja sidosryhmien kanssa.

Pelastuslaitoksen tavoitteena on siirtyä enenevässä määrin mahdollisimman vähäpäästöiseen toimintaan ja ajoneuvokalustoon. Siirtymä on tehtävä hallitusti siten, ettei pelastustoiminnan ja ensihoitopalvelun suorituskyky suuronnettomuuksissa, häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa vaarannu. Sammutusaineiden ja alkusammutuskoulutuskalun hankinnoissa kiinnitetään huomiota päästöjen ja ympäristökuorman vähentämiseen.

Käsittely

22.09.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Antti Hytti: Lisätään pelastuslaitoksen talousarvion henkilöstökuluihin 1,35 miljoonaa euroa. Lisäys käytetään perustason ensihoitoa säännöllisesti tekevien palomiesten palkkatason korottamiseen siten, että se vastaa Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen vastaavissa tehtävissä työskentelevien palkkatasoa. Tehdään vastaavat muutokset talousarvion tekstiosan kappaleessa "Keskeiset talousarviovuoden muutokset palvelukokonaisuuksittain ja palveluittain" mainittuihin lukuihin.

Lisätään tekstiosan kohtaan "Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät", toisen kappaleen loppuksi: "Tästä syystä tarvitaan erityisiä toimenpiteitä varmistamaan, ettei pelastuslaitoksen palkkakehitys jää jälkeen naapurikuntiin verrattuna."

Muilta osin vastaehdotus on pohjaesityksen mukainen.

Kannattaja: Martina Houtsonen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään pelastuslaitoksen talousarvion henkilöstökuluihin 1,35 miljoonaa euroa. Lisäys käytetään perustason ensihoitoa säännöllisesti tekevien palomiesten palkkatason korottamiseen siten, että se vastaa Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen vastaavissa tehtävissä työskentelevien palkkatasoa. Tehdään vastaavat muutokset talousar-

vion tekstiosan kappaleessa "Keskeiset talousarviovuoden muutokset palvelukokonaisuuksittain ja palveluittain" mainittuihin lukuihin. Lisätään tekstiosan kohtaan "Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät", toisen kappaleen loppuksi: "Tästä syystä tarvitaan erityisiä toimenpiteitä varmistamaan, ettei pelastuslaitoksen palkkakehitys jää jälkeen naapurikuntiin verrattuna." Muilta osin vastaehdotus on pohjaesityksen mukainen.

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 9

Ville Elomaa, Martina Houtsonen, Antti Hytti, Anna Laine, Alisa Leppäkoski, Raine Luomanen, Sanna-Mari Oranen, Sanna-Leena Perunka, Matias Turkkila

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Pelastuslautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä Antti Hytin vastaehdotuksen äänin 9-0.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Jani Pitkänen

Lisätiedot

Henri Nordenswan, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010
henri.nordenswan(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 21.09.2021 § 320

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Esitys

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle liitteinä yksi (käyttötalous) ja kaksi (investoinnit) olevan vuoden 2022 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2022-2024 taloussuunnitelmaehdotuksen perusteluineen, jotka on laadittu kaupunginhallituksen 23.8. hyväksymän vuoden 2022 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2022-2024 laatimisohejden mukaisesti.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että ehdotuksen tuottavuustoimenpiteisiin sisältyy kaupunginvaltuuston vuoden 2021 talousarviossa linjaamalla tavalla varhaiskasvatuksen siivous- ja ruokapalvelujen kilpailutuksen laajentaminen. Ehdotukseen sisältyvät kilpailutettavan palvelutuotannon osuus kokonaispalveluista ja kilpailutuksen periaatteet.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää merkitä tiedoksi liitteenä kolme olevan kaupunginhallituksen 23.8. hyväksymän vuoden 2022 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2022-2024 laatimisohjeet.

Samalla lautakunta edellyttää, että ensi vuoden talousarviossa kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle varataan riittävät resurssit nykyisen palvelutason turvaamiseen ja koronan jälkihoidosta aiheutuvien lisäkustannusten kattamiseen.

Lautakunta toteaa, että em. kaupunginhallituksen hyväksymän talousarvioehdotuksen raamin mukainen liitteenä oleva talousarvioehdotus merkitsisi lakisääteisissä kasvatus- ja koulutuspalveluissa merkittäviä tuottavuustoimenpiteitä ja palvelutason heikentämistä nykyisestä toimialan asiakasmäärän kasvaessa. Koronakriisin jälkihoido tulee lisäksi vaatimaan lisäpanostuksia oppimisvajeen paikkaamiseen ja oppilashuoltoon.

Lisäksi lautakunta pitää tärkeänä, että vuoden 2022 aikana aloitetaan systemaattiset ja laaja-alaiset toimenpiteet, joilla tehdään Helsingistä nykyistä houkuttelevampi työnantaja päteville opettajille kaikilla koulutusasteilla. Ensimmäiseksi lautakunta kehottaa Helsinkiä puuttumaan varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuusongelmiin. Tätä on syytä edistää jo osana ensi vuoden talousarviota.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa myös lasten välisen segregaaation vähentämisen, turvallisten ja rauhallisten oppimisympäristöjen ja riittävän henkilöstömäärän tärkeyttä. Lautakunta toivoo, että budjetin neuvotteluissa huomioidaan toimialan keskeisiä tavoitteita tukevat talousarvioaloitteet.

Käsittely

21.09.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Nasima Razmyar: Esitysehdotukseen kohdan 3 jälkeen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle esityslistan liitteinä yksi (käyttötalous) ja kaksi (investoinnit) olevan vuoden 2022 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2022-2024 taloussuunnitelmaehdotuksen perusteluineen, jotka on laadittu kaupunginhallituk-

sen 23.8. hyväksymän vuoden 2022 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2022-2024 laatimishojien mukaisesti.

Samalla lautakunta edellyttää, että ensi vuoden talousarviossa kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle varataan riittävät resurssit nykyisen palvelutason turvaamiseen ja koronan jälkihoidosta aiheutuvien lisäkustannusten kattamiseen.

Lautakunta toteaa, että em. kaupunginhallituksen hyväksymän talousarvioehdotuksen raamin mukainen liitteenä oleva talousarvioehdotus merkitsisi lakisääteisissä kasvatus- ja koulutuspalveluissa merkittäviä tuottavuustoimenpiteitä ja palvelutason heikentämistä nykyisestä toimialan asiakasmäärän kasvaessa. Koronakriisin jälkihoito tulee lisäksi vaatimaan lisäpanostuksia oppimisvajeen paikkaamiseen ja oppilas- huoltoon.

Lisäksi lautakunta pitää tärkeänä, että vuoden 2022 aikana aloitetaan systemaattiset ja laaja-alaiset toimenpiteet, joilla tehdään Helsingistä nykyistä houkuttelevampi työnantaja päteville opettajille kaikilla koulutusasteilla. Ensimmäiseksi lautakunta kehottaa Helsinkiä puuttumaan varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuusongelmiin. Tätä on syytä edistää jo osana ensi vuoden talousarviota.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa myös lasten välisen segregation vähentämisen, turvallisten ja rauhallisten oppimisympäristöjen ja riittävän henkilöstömäärän tärkeyttä. Lautakunta toivoo, että budjettineuvotteluissa huomioidaan toimialan keskeisiä tavoitteita tukevat talousarvioaloitteet.

Kannattaja: Sini Korpinen

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Nasima Razmyarin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Petra Malin: Poistetaan esitysehdotuksesta toinen kappale: "Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että ehdotuksen tuottavuustoimenpiteisiin sisältyy kaupunginvaltuuston vuoden 2021 talousarviossa linjaamalla tavalla varhaiskasvatuksen siivous- ja ruokapalvelujen kilpailutuksen laajentaminen. Ehdotukseen sisältyvät kilpailutettavan palvelutuotannon osuus kokonaispalveluista ja kilpailutuksen periaatteet."

Korvataan kappale seuraavalla: "Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei kannata varhaiskasvatuksen siivous- ja ruokapalvelujen kilpailutuksen laajentamista ja esittää, että kilpailutuksen laajentaminen poistettaisiin vuoden 2022 budjettineuvotteluissa."

18.05.2022

Asia/4

Kannattaja: Vesa Korkkula

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Poistetaan esitysehdotuksesta toinen kappale: "Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että ehdotuksen tuottavuustoimenpiteisiin sisältyy kaupunginvaltuuston vuoden 2021 talousarviossa linjaamalla tavalla varhaiskasvatuksen siivous- ja ruokapalvelujen kilpailutuksen laajentaminen. Ehdotukseen sisältyvät kilpailutettavan palvelutuotannon osuus kokonaispalveluista ja kilpailutuksen periaatteet." Korvataan kappale seuraavalla: "Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei kannata varhaiskasvatuksen siivous- ja ruokapalvelujen kilpailutuksen laajentamista ja esittää, että kilpailutuksen laajentaminen poistettaisiin vuoden 2022 budjettineuvotteluissa."

Jaa-äännet: 10

Ted Apter, Jussi Chydenius, Veli-Pekka Dufva, Nora Grotenfelt, Sini Korpinen, Vesa Lahtinen, Markku Rantahalvari, Nasima Razmyar, Mirita Saxberg, Ozan Yanar

Ei-äännet: 3

Pia Kopra, Vesa Korkkula, Petra Malin

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hylkäsi äänestyksessä Petra Malinin vastaehdotuksen 10-3.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti asiasta Nasima Razmyarin vastaehdotuksen mukaisesti.

14.09.2021 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Tarkkala-Hellström, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86442
anna.tarkkala-hellstrom(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 21.09.2021 § 213

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti hyväksyä liitteen 1 mukaisen ehdotuksen sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2022 talousarvioksi ja vuosien 2023–2024 taloussuunnitelmaksi.

Antaessaan ehdotuksensa vuoden 2022 talousarvioksi ja vuosien 2023–2024 taloussuunnitelmaksi sosiaali- ja terveyslautakunta totesi samalla, että

A) vuoden 2022 talousarvioesitystä valmisteltaessa ja väestönkasvun mahdollistamaa käyttötalousmenojen kasvua kohdennettaessa on kiinnitettävä erityisesti huomiota ikääntyneen väestön määrän kasvun aiheuttamaan palvelutarpeen kasvuun.

B) erityistä huomiota tulee kiinnittää henkilöstön saatavuuteen ja pysyvyyteen sekä suomen- että ruotsinkielisessä puolella.

C) talousarvioesityksessä esitetyn ohella vuoden 2022 talousarviossa tulee varautua aiheutuneen hoito- ja palveluvelan purkuun erillisellä määrärahalla.

D) vuoden 2021 tapaan koronan hoidosta aiheutuvia välittömiä kustannuksia tulee tarkastella erillisinä kuluina, jotka tulee pyrkiä kattamaan täysimääräisesti valtion koronahoitoon suuntamaista määrärahoista.

Käsittely

21.09.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Talous- ja suunnittelupäällikkö Sampo Pajari ja johtava controller Mikael Karell olivat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Puheenjohtaja Daniel Sazonov: Lisäyksenä päätösehdotukseen:

”Antaessaan ehdotuksensa vuoden 2022 talousarvioksi ja vuosien 2023–2024 taloussuunnitelmaksi sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa samalla, että

A) vuoden 2022 talousarvioesitystä valmisteltaessa ja väestönkasvun mahdollistamaa käyttötalousmenojen kasvua kohdennettaessa on kiinnitettävä erityisesti huomiota ikääntyneen väestön määrän kasvun aiheuttamaan palvelutarpeen kasvuun.

B) erityistä huomiota tulee kiinnittää henkilöstön saatavuuteen ja pysyvyyteen sekä suomen- että ruotsinkielisessä puolella.

C) talousarvioesityksessä esitetyn ohella vuoden 2022 talousarviossa tulee varautua aiheutuneen hoito- ja palveluvelan purkuun erillisellä määrärahalla.

D) vuoden 2021 tapaan koronan hoidosta aiheutuvia välittömiä kustannuksia tulee tarkastella erillisinä kuluina, jotka tulee pyrkiä kattamaan täysimääräisesti valtion koronahoitoon suuntamaista määrärahoista. ”

Kannattaja: jäsen Laura Korpinen

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi yksimielisesti ilman äänestystä puheenjohtaja Daniel Sazonovin vastaehdotuksen.

Vastaehdotus 2:

Jäsen Laura Korpinen: Lisäyksenä päätösehdotukseen: ”Antaessaan ehdotuksensa vuoden 2022 talousarvioksi ja vuosien 2023–2024 taloussuunnitelmaksi sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa myös, että kuluja tulee karsia siten, etteivät vieraskielisille annettavat palvelut voi tasoittaa tai laajuudeltaan ylittää muulle väestölle annettavia palveluita, ja laittomasti maassa oleville tarjottavat kulut tulee rajata vain kiireelliseen hoitoon.”

Kannattaja: jäsen Mikko Paunio

Vastaehdotus 3:

Jäsen Pentti Arajärvi: Talousarvioehdotuksen 9.1 kohdan kolmannen kappaleen loppuun lisätään: ”Lasten vanhempien olosuhteet ja niiden muutokset pyritään ottamaan painavasti huomioon lasten aseman ja olosuhteiden arvioinnissa ja tehdään tarvittavat toimet lapsen edun toteuttamiseksi. Sosiaali- ja terveystoimiala pyrkii vaikuttamaan myös muiden toimialojen lapsivaikutuksiin yhteistyöllä ja lausuntoja antaessaan.”

Kannattaja: jäsen Sinikka Vepsä

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi yksimielisesti ilman äänestystä jäsen Pentti Arajärven vastaehdotuksen.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Laura Korpinen)

Jaa-äännet: 11

Pentti Arajärvi, Eva Biaudet, Maaret Castrén, Kati Juva, Seija Muuri-
nen, Touko Niinimäki, Matti Niiranen, Daniel Sazonov, Oula Silvennoi-
nen, Meri Valkama, Sinikka Vepsä

Ei-äännet: 2

Laura Korpinen, Mikko Paunio

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 11
- 2.

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti asiasta hyväksytyjen vastaehdo-
tusten osalta esittelijän ehdotuksesta poiketen.

14.09.2021 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 21.09.2021 § 149

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Eesitys

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että se
päätäisi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vuoden 2022 talousarvioeh-
dotuksesta ja vuosien 2022–2024 taloussuunnitelmaehdotuksesta liit-
teiden 1–2 mukaisesti.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että kaupunginhallituksen
valmistelun pohjaksi annettu raami merkitsisi nykyisen palvelutason
leikkaamista. Muun muassa henkilökunnan palkankorotukset, valmistu-
vien uusien tilojen vuokrat ja nykyisten tilojen vuokrankorotukset mer-
kitsevät sitä, että raamissa on 2,5 miljoonan euron vaje.

Lisäksi liikuntapaikkojen kunnossapitovastuiden siirto kaupunkiympäris-
tön toimialalta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle edellyttää noin 4 mil-
joonan euron lisämäärärahaa siirtyvien vastuiden riittäväksi hoitami-
seksi, koska siirtyvien liikuntakiinteistöjen kunto on todennetusti hei-

kompki kuin kaupungin kiinteistöissä keskimäärin. Tästä tarpeesta ai-noastaan 1,2 miljoonaa euroa on huomioitu raamissa.

Jotta pelkästään nykyinen palvelutaso voidaan säilyttää, pitää toimialan toimintakatetta alentaa eli menoja lisätä yhteensä 5,3 miljoonaa euroa, mukaan lukien tarvittava kunnossapitomääräraha todennetun arvion mukaan.

Tämän lisäksi lautakunta muistuttaa, että lasten ja nuorten määrä Hel-singissä on kasvussa, ja pysyvän toiminnan kehittämiseksi ja palvelui-den saatavuuden varmistamiseksi toimialan talousarvion lapsille ja nuorille suunnattuun toimintaan ja avustuksiin tarvitaan siten myös ta-sokorotus.

Koronakriisi on iskenyt erityisesti kulttuuriin, liikuntaan sekä lasten ja nuorten toimintaan. Siksi toimialalle tarvitaan vuotuisten käyttömenojen korotusten lisäksi erillinen koronasta toipumiseen suunnattu merkittävä lisämääräraha, jolla voidaan tukea palautumista koronasta. Määräai-kainen lisämääräraha tulee suunnata lasten ja nuorten hyvinvointiero-jen kaventamiseen sekä kulttuuri- ja tapahtuma-alan jälleenrakennuk-seen.

Investointien osalta lautakunta huomauttaa, että erityisesti liikuntapaik-karakentamisen määrärahat ovat suhteessa tarpeeseen olleet liian ma-talalla tasolla jo vuosia. Tämä johtaa liikuntapaikkojen kunnan heikke-nemiseen ja siihen, ettei uusia liikuntapaikkoja voida rakentaa tarpeen mukaisesti.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittääkin pysyvää tasokorotusta lii-kuntapaikkarakentamiseen, jolloin talousarvion kohdalle ”Liikuntapaikat ja ulkoilualueet” pitäisi raamissa esitetyn 10 miljoonan euron sijaan suunnata vähintään 14 miljoonaa euroa, tarvittavan tasokorotuksen jat-kuessa vuosittain

Kruunusillat- ja Hakaniemensilta-hankkeisiin liittyvien alueiden maan-käytön edellytysinvestointeihin suunnitellun 6,3 miljoonan euron rahoit-tamiseen venesatamineen on oltava pääosin erillinen rahoitus, eikä sen tule vähentää liikuntainvestointeihin käytössä olevia määrärahoja.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää, että Töölön kisahallin perus-parannus, Suuntimopuiston koulun yhteyteen rakennettava kirjasto ja nuorisotila sekä Rikhardinkadun kirjaston perusparannus pitää toteut-taa nykyisessä talonrakentamisohjelmassa esitettyä aikaisemmin. Li-säksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää, kuten se on jo aiemmin esittänyt, että Harjun nuorisotalo pitäisi lisätä talonrakentamisen raken-tamisohjelmaan

Lisäksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta merkitsi tiedoksi seuraavat muut liitteet:

- kaupunginhallituksen vuoden 2022 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2022–2024 laa-
timisohjeet (liite 3)
- rakentamishjelman, vuokra- ja osakehankintaehdotukset sekä lii-
kuntapaikkarakentamisen ohjelmat vuosille 2022-2031 (liitteet 4–6).

Käsittely

21.09.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli talous- ja suunnittelupäällikkö Mika Malmberg. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki: Kappaleen 1 jälkeen:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että kaupunginhallituksen valmistelun pohjaksi annettu raami merkitsisi nykyisen palvelutason leikkaamista. Muun muassa henkilökunnan palkankorotukset, valmistu-
vien uusien tilojen vuokrat ja nykyisten tilojen vuokrankorotukset mer-
kitsevät sitä, että raamissa on 2,5 miljoonan euron vaje.

Lisäksi liikuntapaikkojen kunnossapitovastuiden siirto kaupunkiympäris-
tön toimialalta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle edellyttää noin 4 mil-
joonan euron lisämäärärahaa siirtyvien vastuiden riittäväksi hoitami-
seksi, koska siirtyvien liikuntakiinteistöjen kunto on todennetusti hei-
kompi kuin kaupungin kiinteistöissä keskimäärin. Tästä tarpeesta ai-
noastaan 1,2 miljoonaa euroa on huomioitu raamissa.

Jotta pelkästään nykyinen palvelutaso voidaan säilyttää, pitää toimialan
toimintakatetta alentaa eli menoja lisätä yhteensä 5,3 miljoonaa euroa,
mukaan lukien tarvittava kunnossapitomääräraha todennetun arvion
mukaan.

Tämän lisäksi lautakunta muistuttaa, että lasten ja nuorten määrä Hel-
singissä on kasvussa, ja pysyvän toiminnan kehittämiseksi ja palvelui-
den saatavuuden varmistamiseksi toimialan talousarvion lapsille ja
nuorille suunnattuun toimintaan ja avustuksiin tarvitaan siten myös ta-
sokorotus.

Koronakriisi on iskenyt erityisesti kulttuuriin, liikuntaan sekä lasten ja
nuorten toimintaan. Siksi toimialalle tarvitaan vuotuisten käyttömenojen
korotusten lisäksi erillinen koronasta toipumiseen suunnattu merkittävä

lisämääräraha, jolla voidaan tukea palautumista koronasta. Määräaikainen lisämääräraha tulee suunnata lasten ja nuorten hyvinvointierojen kaventamiseen sekä kulttuuri- ja tapahtuma-alan jälleenrakennukseen.

Investointien osalta lautakunta huomauttaa, että erityisesti liikuntapaikkarakentamisen määrärahat ovat suhteessa tarpeeseen olleet liian matalalla tasolla jo vuosia. Tämä johtaa liikuntapaikkojen kunnon heikkenemiseen ja siihen, ettei uusia liikuntapaikkoja voida rakentaa tarpeen mukaisesti.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittääkin pysyvää tasokorotusta liikuntapaikkarakentamiseen, jolloin talousarvion kohdalle ”Liikuntapaikat ja ulkoilualueet” pitäisi raamissa esitetyn 10 miljoonan euron sijaan suunnata vähintään 14 miljoonaa euroa, tarvittavan tasokorotuksen jatkuessa vuosittain.

Korvataan kappale 4, seuraavalla:

Kruunusillat- ja Hakaniemensilta-hankkeisiin liittyvien alueiden maankäytön edellytysinvestointeihin suunnitellun 6,3 miljoonan euron rahoittamiseen venesatamineen on oltava pääosin erillinen rahoitus, eikä sen tule vähentää liikuntainvestointeihin käytössä olevia määrärahoja.

Kannattaja: Nina Suomalainen

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen yksimielisesti.

07.09.2021 Pöydälle

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Kirsti Laine-Hendolin, hallintojohtaja, puhelin: 310 87751
kirsti.laine-hendolin(a)hel.fi
Mika Malmberg, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: +358405823381
mika.malmberg(a)hel.fi
Ari Tirri, talouspäällikkö, puhelin: 310 85510
ari.tirri(a)hel.fi

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta 21.09.2021 § 36

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Päätös

18.05.2022

Johtokunta päätti merkitä tiedoksi ja hyväksyä Helsingin kaupungin Palvelukeskus -liikelaitoksen vuoden 2022 talousarvioehdotuksen sekä taloussuunnitelmaehdotuksen 2023-2024 liitteiden 1-5 mukaisesti.

Lisäksi johtokunta linjasi liikelaitoksen tavoitteena olevan nollatulokseen pääsemisen toimintaa tehostamalla ja kaupungin tukipalveluja keskittämällä.

09.09.2021 Palautettiin

Esittelijä

toimitusjohtaja
Antti Värtelä

Lisätiedot

Sirkka Ilmoniemi, kirjanpitoapäällikkö, puhelin: +358 9 310 27805
sirkka.ilmoniemi(a)hel.fi

Työterveysliikelaitoksen johtokunta 21.09.2021 § 18

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Päätös

Työterveysliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä kaupunginhallitukselle esitettäväksi vuoden 2022 talousarvioehdotuksen sekä taloussuunnitelmaehdotuksen 2023-2024 liitteiden 1-2 mukaisesti.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Tiina Pohjonen

Lisätiedot

Katariina Niemelä, hallintopäällikkö, puhelin: +358931054082
katariina.niemela(a)hel.fi

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta 16.09.2021 § 59

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Päätös

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä kaupunginhallitukselle esitettäväksi Staran talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2022 – 2024 liitteen mukaisena.

Johtokunta kiinnittää huomiota, että investointitaso tarkastellaan suhteessa talouskehitykseen ja tuottavuusohjelmaan sekä suoritetaulukossa olevat pinta-alat tarkistetaan perustelutekstin mukaiseksi.

18.05.2022

Asia/4

Samalla johtokunta päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

16.09.2021 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti esitystään seuraavasti:

Päätösehdotukseen lisätään toinen kappale:

"Johtokunta kiinnittää huomiota, että investointitaso tarkastellaan suhteessa talouskehitykseen ja tuottavuusohjelmaan sekä suoritetaulukossa olevat pinta-alat tarkistetaan perustelutekstin mukaiseksi."

Johtokunta päätti asiasta esittelijän muutetun esityksen mukaisesti.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Timo Martiskainen

Lisätiedot

Simo Aapro, talouspäälikkö, puhelin: 310 76524
simo.aapro(a)hel.fi

Tarkastuslautakunta 14.09.2021 § 78

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti hyväksyä liitteen mukaisen tarkastuslautakunnan ja -viraston talousarvioehdotuksen vuodelle 2022 ja taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2022–2024.

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Vilma Lamminpää, controller, puhelin: +358931036581
vilma.lamminpaa(a)hel.fi

§ 108 AM-ohjelman 2020 seurantaraportti 2022

HEL 2019-012950 T 10 00 00

Päätösedotus

Kaupunginvaltuusto merkitsi tiedoksi Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2020 (AM-ohjelma) seurantaraportin 2022.

Käsittely

Vastaehdotus

Valtuutettu Mari Rantanen ehdotti valtuutettu Jussi Halla-ahon kannattamana, että kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2020 (AM-ohjelma) seurantaraportin 2022 ja siihen liittyen edellyttää AM-ohjelman päivittämistä väestökehityksen edellyttämällä tavalla.

Helsinki on menettänyt asukkaita jo toista vuotta peräkkäin. Näin ollen kaupunginvaltuuston on syytä arvioida uudelleen tilanteeseen nähden ylisuuria asuntorakentamistavoitteitaan. Helsingin muuttovoitto perustuu lähes yksinomaan vieraskieliseen väestöön, ja tilanne voi jatkessaan olla omiaan vähentämään veto- ja pitovoimaa työssäkäyvien lapsiperheiden osalta vaikka syyksi arvellaan olevan koronapandemia. Tämän vuoksi kaupunginvaltuusto esittää lisäksi, että Helsingin on syytä kiireellisesti luoda järjestelmä, jolla selvitetään poismuuttavien helsinkiläisten syyt muutolleen.

Toivomusponsi

Valtuutettu Mika Ebeling ehdotti valtuutettu Laura Korpisen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään AM-ohjelman 2020 seurantaraportin 2022 kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän, onko mahdollista selvittää helsinkiläisten lisääntyneen poismuuton syitä.

Äänestysjärjestys

Vastaehdotuksesta äänestettiin ensin pohjaehdotusta vastaan. Tämän jälkeen toivomusponnen hyväksymisestä äänestettiin erikseen.

1 äänestys

Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, valtuutettu Mari Rantasen vastaehdotus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginhallitus

EI-ehdotus: valtuutettu Mari Rantasen vastaehdotus

Jaa-äännet: 72

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Sandra Hagman, Timo Harakka, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Laura Kolehmainen, Minja Koskela, Eeva Kärkkäinen, Heimo Laaksonen, Anna Lemström, Minna Lindgren, Pekka Löfman, Otto Meri, Nina Katariina Miettinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Kimmo Niemelä, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Katri Penttinen, Sanna-Leena Perunka, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Seida Sohrabi, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Erkki Tuomioja, Elina Valtonen, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 9

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Laura Korpinen, Teija Makkonen, Mikko Paunio, Mika Raatikainen, Mari Rantanen

Tyhjä: 2

Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff

Poissa: 2

Mari Holopainen, Tom Packalén

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.

2 äänestys

Valtuutettu Mika Ebelingin ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: valtuutettu Mika Ebelingin ehdottama toivomusponsi

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 23

Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Laura Korpinen,

Pekka Löfman, Teija Makkonen, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Jenni Pajunen, Mikko Paunio, Katri Penttinen, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Seida Sohrabi, Elina Valtonen, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 5

Joel Harkimo, Otto Meri, Kimmo Niemelä, Sanna-Leena Perunka, Osmo Soininvaara

Tyhjä: 55

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Sandra Hagman, Timo Harakka, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolehmainen, Minja Koskela, Eeva Kärkkäinen, Heimo Laaksonen, Anna Lemström, Minna Lindgren, Nina Katariina Miettinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Matias Pajula, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Sari Sarkomaa, Anni Sinnemäki, Nina Suomalainen, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Erkki Tuomioja, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa

Poissa: 2

Mari Holopainen, Tom Packalén

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Mika Ebelingin ehdottamaa toivomusponntta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Hanna Dhalmann, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin
hanna.dhalmann(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite 1. AM-ohjelman seurantaraportti 2022
- 2 Liite 2. Tontinluovutusta koskevien linjausten arviointi 2021
- 3 Liite 3. Pientaloasumisen nykytila ja mahdollisuudet
- 4 Liite 4. Viherkertoimen vaikuttavuus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 11.11.2021 Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2020 (AM-ohjelma), jossa on määritelty kaupungin asunto- ja maapoliittiset päämäärät sekä ohjelmakauden tavoitteet. Tavoitteiden toteutumisesta sekä toimintaympäristössä tapahtuneista muutoksista raportoidaan kaupunginvaltuustolle vuosittain.

Seurantaraportti 2022 sisältää katsauksen Helsingin ajankohtaiseen asuntopoliittiseen tilanteeseen ja asuntotuotannon näkymiin sekä selvityksen AM-ohjelman 2020 tavoitteiden tähänastisesta toteutumisesta. AM-seurannan yhteydessä tuodaan tiedoksi myös keväällä 2019 hyväksytyjen Helsingin tontinluovutusta koskevien linjausten arviointi vuodelta 2021, selvitys pientaloasumisen nykytilasta ja mahdollisuuksista sekä viherkertoimen vaikuttavuutta koskeva selvitys.

AM-ohjelman 2020 määrällisten tavoitteiden toteutumista seurataan vuositasolla sekä pidemmän aikavälin keskiarvona. Asuntotuotannon vuosivaihtelut ovat merkittäviä ja suhdannetilanteesta riippuvaisia. Ohjelman tavoitteena on pyrkiä vaikuttamaan asuntotuotantoon pitkällä aikavälillä.

Esittelijän perustelut

Toimintaympäristön muutoksia

Koronapandemian vaikutukset Helsingin asuntomarkkinoihin näkyivät asuntokaupassa ja vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen kysynnässä.

Koronapandemian alussa keväällä 2020 Helsingin asuntomarkkinat hiljenivät ja asuntolainojen lyhennysvapaiden suosio kasvoi voimakkaasti. Varsin pian asuntokauppa kuitenkin vilkastui, asuntohinnat lähtivät nousuun ja myytävistä asunnoista alkoi olla pulaa. Rivitalokauppojen kauppamäärät kasvoivat toista vuotta peräkkäin. Myös kaupungin reuna näyttäisi kiinnostavan asunnonostajia aiempaa enemmän.

Nuorten aikuisten tulomuuton vähentyminen hiljensi osaltaan vuokra-markkinoita ja tyhjillään olevien vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen määrä lähti syksyllä 2020 kasvuun, joka on jatkunut ja tyhjillään olevia vuokra-asuntoja on selvästi enemmän kuin ennen koronapandemiaa. Myös vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen markkinointiajat ovat nousseet. Vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen uusien sopimusten vuokrat ovat laskeneet, mutta lasku on toistaiseksi ollut varsin maltillista.

Pääkaupunkiseudun väestönkasvu hidastui toista vuotta peräkkäin. Vuonna 2021 pääkaupunkiseutu kasvoi 8 700 asukkaalla, mikä on puo-

let vuosien 2011–2019 keskimääräisestä tasosta. Pudotus on ollut suurinta Helsingissä. Helsingissä aiempien vuosien 7 300 keskimääräinen vuosikasvu oli vuonna 2021 enää 1 900 henkilöä, mikä on alle kolmannes vuosien 2011–2019 keskimääräisestä tasosta. Helsingin seudun muut kunnat sen sijaan kasvoivat vuonna 2021 yhteensä 3 600 asukkaalla, mikä on 1 400 asukasta enemmän kuin vuosien 2011–2019 vuosikasvu.

Asuntojen hinnat ja vuokrat nousivat kaikilla kalleusalueilla. Vuokrakehitys on ollut asuntojen hintakehitystä vakaampaa. Asuntokauppoja tehtiin vuonna 2021 ennätysmäärä. Yleistä asumistukea saaneiden ruokakuntien määrä on edelleen vuoden 2022 alussa suurempi kuin ennen koronaepidemiaa, mutta määrä on vähentynyt vuodesta 2020. Tukea saaneista 70 prosenttia oli yksinasuvien ruokakuntia, 97 prosenttia asui vuokra-asunnoissa.

Helsingin kaupunkistrategia 2021–2025 Kasvun paikka suuntaa kaupungin toimintaa seuraavien vuosien ajan. Asumisen osalta strategiasa todetaan, että toteutetaan voimassa olevan asumisen ja maankäytön ohjelman (AM-ohjelma) linjauksia. Tavoitteena on asuntotuotannon kasvun nopeutuminen AM-ohjelman mukaisesti, asumiskustannusten nousun hillintä, tasapainoisten kaupunginosien luominen ja asumistheyden nousu. Kaupungin tavoitteena on asunnottomuuden poistaminen vuoteen 2025 mennessä. Strategia linjaa, että monialaiseen alueellisen eriytymisen torjuntaan panostetaan erityisesti nimetyillä kaupunki uudistusalueilla: Malminkartano-Kannelmäessä, Malmilla ja Melunkylässä ja lisäksi Vuosaarissa.

Kaupunginvaltuusto vahvisti vuoden 2022 alussa asuntotonttien sekä asumista palvelevien tonttien vuokranmäärityksessä ja vuokraamisessa noudatettavat yleiset periaatteet. Kaupunginhallitus hyväksyi keväällä 2021 kaupungin maapolitiikassa noudatettavaksi Helsingin maanhankintaan ja asemakaavoitukseen liittyvät maapoliittisia periaatteita koskevat linjaukset sekä soveltamisohjeet. Yleiskaavan toteuttamisohjelma 2022 on päätöksenteossa keväällä 2022.

AM-ohjelmassa 2020 selvitettävänä asioina on mainittu tonttirahastot sekä pienten ja keskisuurten toimijoiden rooli ja mahdollisuudet osallistua asuntorakennushankkeisiin. Selvityksen mukaan tonttirahastojen omistuksissa oli Helsingissä 127 kappaletta pääasiassa asumiseen tarkoitettuja tontteja. Noin 60 prosenttia tonttirahastojen kohteista on suurten rakennusliikkeiden rakentamia. Rahastojen tonttihankinnat keskittyvät uudisrakentamiseen ja sen myötä uusille rakentuville alueille tai alueille, joissa alueen luonne ja tonttien käyttötarkoitukset muuttuvat.

Ympäristöministeriö valmistelee kolmea asumiseen liittyvää lakimuutosta: ARA-vuokra- ja asumisoikeusasuntojen sekä erityisryhmien asuntojen rakentamista, hankintaa ja peruskorjausta koskevaa pitkää korkotukimallia, rakennuslain uudistusta sekä yhteishallintolain uudistusta, jonka tarkoituksena on vahvistaa valtion tukemien vuokratalojen asukkaiden päätösvaltaa ja vaikutusmahdollisuuksia omaa asumistaan koskevissa asioissa. Valtion asuntopoliittinen kehittämisohjelma 2021–2028 annettiin selontekona eduskunnalle joulukuussa 2021. Eduskunta käsittelee selonteon kevätistuntokaudella 2022. Valtioneuvosto julkaisi tammikuussa 2022 Suomen arkkitehtuuripoliittisen ohjelman. Suomen suurimpien kaupunkien lähiöiden kehittämistä jatketaan ympäristöministeriön koordinoimassa lähiöohjelmassa, joka päättyy vuoden 2022 lopussa. Ympäristöministeriön asunnottomuusohjelma on käynnissä vuosina 2020–2022.

Helsingin seudun MAL 2023 -suunnitelmaluonnos valmistuu vuoden 2022 lopussa ja se hyväksytään vuoden 2023 aikana. MAL-2023 suunnitelma toimii pohjana Helsingin seudun kuntien ja valtion väliselle MAL-sopimukselle, joka laaditaan vuosille 2024–2035.

Tavoitteiden toteutuminen vuonna 2021

Asuntorakentamisen määrä Helsingissä on ollut korkealla tasolla viimeisen kolmen vuoden ajan. Vuoden 2021 aikana valmistui 7 105 asuntoa ja aloitettiin 7 350 asunnon rakentaminen. Uusia rakennuslupia myönnettiin 7 551 asunnon rakentamiseksi. Vuoden vaihteessa rakenteilla oli noin 10 500 asuntoa. Kerrostaloasuntojen osuus näistä oli noin 91 prosenttia. Uusien asuinalueiden osuus oli noin 40 prosenttia.

Säännelty asuntotuotanto jäi useiden aikaisempien vuosien tapaan tavoitteistaan. Tavoitteellisen 55 prosentin sijaan säänneltyjä asuntoja alkoi ja valmistui noin 35 prosenttia. Säännellyn tuotannon rakentamista haastaa tällä hetkellä erityisesti rakennuskustannusten nopea nousu, vaikeus saada tarjouksia urakkakilpailuihin sekä rakennuspaikkojen haasteellisuus. Vuonna 2021 sekä valmistuneista että aloitetuista asunnoista vuokra-asuntoja oli yli 50 prosenttia. Kaupungin rakennuttamia asuntoja alkoi ja valmistui vuonna 2021 noin 60 prosenttia tavoitteen mukaisesta määrästä.

Pienten asuntojen määrä ja osuus asuntotuotannosta jatkoi edelleen kasvuaan. Vuonna 2021 yksiöitä oli 31 prosenttia kaikista uusista asunnoista. Perheasuntojen määrä ja osuus kokonaistuotannosta laski edeltävään vuoteen verrattuna. Uusien asuntojen keskipinta-ala on Helsingissä pienentynyt vuodesta 2015 lähtien ja pieneneminen jatkui myös vuonna 2021. Kaupunki arvioi ja selvittää, vastaako AM-ohjelmaan kirjattu ja perheasuntojen osuuteen perustuva huoneisto-

tyyppijakauman ohjaus riittävällä tavalla tavoitteeseen riittävän asumisväljyyden ja monipuolisen asumistarjonnan turvaamisesta, ja tarvitaanko lisäksi asuntojen keskipinta-alan ohjausta.

Vuonna 2021 kaupungin maalta luovutettiin asuinrakennusoikeutta 251 147 k-m². Näille tonteille rakentuu 3 767 asuntoa. Luovutetusta asuinrakennusoikeudesta noin 18 prosenttia luovutettiin myymällä ja noin 82 prosenttia vuokraamalla. Vuoden 2021 lopussa kaupungin asuntotontteja oli varattuina noin 1,62 miljoonaa k-m², mikä mahdollistaa noin 22 000 asunnon rakentamisen.

Vuonna 2021 tarkistetuista asemakaavaehdotuksista eteni kaupunkiympäristölautakunnan käsittelystä lopulliseen päätöksentekoon asuinkerrosalaa hieman yli tavoitetason, yhteensä 712 000 k-m². Viime vuonna myös hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa ja kaupunkiympäristölautakunnassa poikkeuksellisen paljon asuinkerrosalaa eli 890 000 k-m². Eri oikeusasteiden käsittelyssä on tällä hetkellä kuitenkin noin 1 150 000 k-m² asuinkerrosalaa. Asemakaavoista lainvoimaistuihin asuinkerrosalaa vuonna 2021 vain 196 000 k-m². Asemakaavojen heikko lainvoimaistuminen vaikeuttaa seuraavien kaupunkikehittämisen vaiheiden ja niihin liittyvien investointien ohjelmointia sekä sitä kautta tulevien vuosien asunto-tuotantotavoitteiden toteutumista.

Edullisimpien ja kalleimpien keskineliövuokrien erotus Helsingissä oli vuonna 2021 yli kymmenen euroa. Edullisin oli Helsingin kaupungin asuntojen keskineliövuokra, 12 euroa. Vaparahoitteisten vuokra-asuntojen uusien vuokrasopimusten keskineliövuokrat olivat korkeimpia, mutta verrattuna vuoteen 2020 ne olivat hieman laskeneet. Helsingin asumisoikeuden vastikkeet ovat Helsingin asumisoikeusyhtiöistä edullisimmat. Vuonna 2021 HASOn keskivastike oli 10,77 euroa neliöltä, mikä oli hieman matalampi kuin edellisenä vuonna. Muiden yhtiöiden vastikkeet olivat 13,90–14,90 euroa neliöltä.

Kaupungin vuokra-asuntoja välitettiin vuonna 2021 hieman enemmän kuin edellisenä vuonna, sillä uudiskohteita oli välitettävänä lähes 700 asuntoa. Hakijamäärä on pienentynyt selvästi, sillä asuntohakemusten järjestelmä uudistui lokakuussa 2021. Korona-aika ei juurikaan näkynyt asunnonvälityksessä.

AM-ohjelman 2020 mukaisesti on käynnistetty valmistelu mallista, joka turvaa kohtuuhintaisen omistusasumisen eri helsinkiläisillä asuinalueilla ja mahdollistaa nykymuotoisesta Hitas-järjestelmästä luopumisen ja sen korvaamisen. Työ painottui vuoden 2021 aikana uuden kohtuuhintaisen omistusasumisen mallin taustoittavan raportin kokoamiseen sekä teemoitettuihin työpajoihin ja pienryhmätyöskentelyyn. Raportti esiteltiin luottamushenkilöille seminaarissa 15.12.2021. Tavoitteena on,

että ehdotus uudesta kohtuuhintaisen omistusasumisen mallista tuodaan kaupunginhallituksen sekä kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi vuoden 2022 loppupuolella.

Viherkerroinmenetelmän vaikuttavuudesta tehtiin arviointi vuonna 2021. Arvioinnin mukaan viherkerroin on vakiintunut asemakaavoituksessa ja se tunnetaan ja hallitaan hyvin maankäytön suunnittelijoiden keskuudessa. Työkalua on alettu käyttää kiitettävästi asuinkortteleita ohjattaessa, mutta käyttö ei kertoimen ominaisuuksien ja tonttien rajoittavien tekijöiden takia voi nousta täysin kattavaksi. Viherkerroinmenetelmän käyttö muilla kuin asuinkortteleilla on vielä harvinaista ja sitä olisi arvioinnin mukaan perusteltua lisätä.

Pientaloasumisen nykytilasta ja mahdollisuuksista tehtiin selvitys vuonna 2021. Vaikka pientaloasuntojen osuus asuntotuotannosta on marginaalinen, on niillä asuntopoliittista merkitystä. Pientaloasunnot monipuolistavat helsinkiläistä asuntokantaa tarjoten muun muassa väljempää asumista lapsiperheille. Kaupunkimaisen pientaloasumisen lisääminen on mahdollista tällä hetkellä käytännössä olemassa olevia pientaloalueita uudistamalla.

Kaupunkiuudistusta edistettiin vuonna 2021 monialaisesti ja ensimmäisiä uudistuksia tuotiin kaupunkiuudistusalueille eli Malminkartanoon ja Kannelmäkeen, Malmille sekä Mellunkylään. Myös moninaisilla hankkeilla tuettiin kaupunkiuudistusalueiden asukkaiden hyvinvointia ja kehitettiin alueiden vetovoimaa. Vuoden 2022 kaupunkiyhteiseksi tavoitteeksi sovittiin toimenpide- ja investointisuunnitelman 2022–2025 tekeminen kaupunkiuudistusalueille.

Kehittyvä kerrostalo -ohjelmaa jatkettiin vuonna 2021 ja ohjelmaan haku uudistuu vuonna 2022. Aiemman jatkuvan haun sijaan ohjelmaan hakeudutaan jatkossa kerran vuodessa. Uusi prosessi mahdollistaa entistä paremmin kaupungin tavoitteiden edistämisen, hankkeiden keskinäisen vertailun sekä hankkeiden nopeamman liikkeelle lähdön. Vuoden 2022 Keke-haun tontit sijaitsevat esikaupunkialueella Mellunkylässä, Oulunkylässä ja Malminkartanossa.

Asumisen ilmastokestävyttä parannettiin vuonna 2021 puurakentamisen ohjauksella ja verkostoyhteistyöllä sekä asuntotuotannon markkinaselvityksellä. Kaupunki lisäsi puun käyttöä omissa hankkeissaan ja edisti puurakentamista myös kaavoituksen ja tontinluovutuksen keinoin. Rakentamisen ohjauksella vähennettiin asumisesta aiheutuvia ilmastopäästöjä.

Kaupunginvaltuusto päätti joulukuussa 2021 vuoden 2022 talousarvio päätöksen yhteydessä, että kaupungin maksamista hissiavustuksista luovutaan vuoden 2022 alusta. Jälkiasennushissien rakentamisen edis-

tämisessä keskitytään nykyistä vahvemmin hissiasiamiestoimintaan ja valtionavustusten hakemisen tukemiseen.

Asunnottomuus väheni selvästi vuonna 2021. Eniten väheni perheiden asunnottomuus. Asunnottomia oli yhteensä 1 297. Yksineläviä oli 1 209, pariskuntia 40 ja perheitä 48.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Hanna Dhalmann, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin
hanna.dhalmann(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite 1. AM-ohjelman seurantaraportti 2022
- 2 Liite 2. Tontinluovutusta koskevien linjausten arviointi 2021
- 3 Liite 3. Pientaloasumisen nykytila ja mahdollisuudet
- 4 Liite 4. Viherkertoimen vaikuttavuus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.04.2022 § 280

HEL 2019-012950 T 10 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa: Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2020 (AM-ohjelma) seurantaraportin 2022.

Käsittely

25.04.2022 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Jussi Halla-aho: Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2020 (AM-ohjelma) seurantaraportin 2022 ja siihen liittyen edellyttää AM-ohjelman päivittämistä väestökehityksen edellyttämällä tavalla. Helsinki on menettänyt asukkaita jo toista vuotta peräkkäin. Näin ollen kaupunginvaltuuston on syytä arvioida uudelleen tilanteeseen nähden ylisuuria asuntorakentamistavoitteita. Helsingin muuttovoitto perustuu yksinomaan vieraskieli-

18.05.2022

seen väestöön, joka voi jatkuessaan olla omiaan vähentämään veto- ja pitovoimaa työssäkäyvien lapsiperheiden osalta. Tämän vuoksi Helsingin on syytä kiireellisesti luoda järjestelmä jolla selvitetään poismuuttavien helsinkiläisten syyt muutolleen.

Jussi Halla-ahon vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Jussi Halla-aho jätti eriävän mielipiteen, joka oli perusteluiltaan saman sisältöinen kuin vastaehdotus.

11.04.2022 Pöydälle

26.04.2021 Ehdotuksen mukaan

07.12.2020 Ehdotuksen mukaan

05.11.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

02.11.2020 Pöydälle

26.10.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hanna Dhalmann, Asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 15098
hanna.dhalmann(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 05.05.2021 § 100

HEL 2019-012950 T 10 00 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto merkitsi tiedoksi Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2020 seurantaraportin 2021.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Riikka Karjalainen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36242
riikka.karjalainen(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 11.11.2020 § 313

HEL 2019-012950 T 10 00 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Helsingin kaupungin asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman (AM-ohjelma) 2020 seuraavat asunto- ja maapoliittiset tavoitteet:

Päämäärä I Asuntotuotannon määrä

Tavoite 1. Asuntotuotannon määrä

Helsingissä rakennetaan uudistuotantona ja käyttötarkoituksen muutoksilla vuosittain vähintään 7 000 asuntoa ja vuodesta 2023 alkaen vähintään 8 000 asuntoa. Asuntotuotanto toteutetaan kestävästi, luontoa ja viheralueita säilyttäen.

Kaupungin oman asuntotuotannon tavoite on 1 500 asuntoa vuodessa ja vuodesta 2023 25 % toteutuvasta asuntotuotannosta.

Asuntotuotannon korkean tason saavuttamiseksi tulee kaupungin kokonaisprosessia sujuvoittaa. Rakentamiskelpoisten tonttien määrän tulee vastata 1,5 vuoden asuntotuotannon määrää.

Virkavalmisteluna arvioidaan asuntotuotannon kasvattamisen vaatimat lisäresurssit budjettiraamia 2022 varten ja siitä eteenpäin.

Tavoite 2. Maankäytön suunnittelu

Yleiskaavan toteuttamisohjelmaa tarkistetaan valtuustokausittain ja siitä luodaan vakiintunut työkalu maankäytön ohjelmointiin.

Asemakaavavarannon on mahdollistettava vähintään viiden vuoden asuntotuotanto määritellyn hallinta- ja rahoitusmuotojakauman mukaan. Vuosittain laaditaan asemakaavoja asuntotuotantoon vähintään 700 000 kerrosalaneliometriä (k-m²). Asemakaavojen tulee mahdollistaa tavoitteiden mukainen hallinta- ja rahoitusmuotojakauma sekä tukea kohtuuhintaisen asuntotuotannon edellytyksiä. Asemakaavojen toteuttamiskelpoisuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Asuntotuotannon sujuvoittamiseksi asemakaavavaatimusten yksityiskohtaisuutta tulee välttää, jotta poikkeamis päätöksiä voidaan vähentää.

Virkistys-, luonto- ja kulttuuriympäristön arvot yhteensovitetaan kestävästi kasvavan kaupungin tarpeita palvelevan asuntotuotantotavoitteen ja maankäytön tehostumisen kanssa.

Maankäytön suunnittelussa tulee varmistaa pientaloasumisen mahdollisuudet Helsingissä.

Jatketaan strategiassa linjatun mukaisesti markkinaehtoisien pysäköintipolitiikan systemaattista laajentamista tähän soveltuville alueilla.

Laajoja viheralueita ja lähiluontoa tarvitaan korostetusti kaupungin kasvaessa. Laajennetaan edelleen viherkertoimen käyttöä työkaluna joko asemakaavoituksessa tai tontinluovutuksessa.

Palveluiden saatavuus turvataan asukkaiden määrän kasvaessa, niin uusilla alueilla kun täydennysrakentamisalueilla.

Tavoite 3. Maapolitiikka

Kaupunki luovuttaa vuosittain asuntotuotantoon tontteja vähintään 4 900 asunnon rakentamisen verran vuosina 2021-2022 ja vuodesta 2023 alkaen 5 600 asunnon rakentamiseksi.

Tontinluovutusta käytetään aktiivisena työkaluna asuntotuotannon laatutason ja hallinta- ja rahoitusmuotojen toteutuksen ohjauksessa. Asuntorakentamisen hiilineutraalisuutta edistetään tontinluovutuksessa Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman mukaisesti. Tontinvarauskanta pysyy tasolla, joka mahdollistaa vähintään neljän vuoden asuntorakentamisen kaupungin omalla maalla ohjelmassa määritellyn hallinta- ja rahoitusmuotojakauman mukaan. Tontinluovutusta, maanhankintaa ja maankäyttösopimuskäytäntöjä ohjataan lisäksi erillisten maapoliittisten linjausten ja soveltamisohjeiden kautta.

Kaupunki hankkii aktiivisesti yhdyskuntarakenteeseen soveltuvaa maata omistukseensa vapaaehtoisin kaupoin kohtuulliseen käypään hintatasoon. Tarvittaessa kaupunki voi turvautua myös muihin lainsäädännön suomiin maanhankintakeinoihin kuten etuosto-oikeuteen ja lunastukseen.

Asemakaavojen muutosalueilla tehdään tarvittaessa maankäyttösopimuksia. Asemakaavoittamattomilla alueilla maankäyttösopimuksia tehdään vain poikkeustapauksissa, esimerkiksi tilanteissa, joissa merkittävä osa sopimuskorvauksesta suoritetaan kaupungille tärkeänä raaka-aineena.

Edistetään pienempien kokonaisuuksien tarjoamista rakentamishankkeissa ja tontinluovutuksessa, jotta useampien pienempien ja keski suurten toimijoiden olisi mahdollista osallistua tarjouskilpailuihin ja toimia pääurakoitsijana Helsingissä.

Ohjelmakauden puolivälissä arvioidaan tehtyjen selvitysten perusteella tonttirahastojen toiminta ja tarkoituksenmukaisuus Helsingin asuntomarkkinoilla.

Päämäärä II Asuntotuotannon laatu

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Tavoite 4. Hallinta- ja rahoitusmuodot

Hallinta- ja rahoitusmuototavoite on vuosina 2021-2022 seuraava:

25 prosenttia pitkäaikaisesti säänneltyjä ARA-vuokra-asuntoja (1 750 asuntoa, joista 300 opiskelija- ja nuorisoasuntoja)

30 prosenttia välimuodon asuntoja (2 100 asuntoa, joista pitkäaikaisesti säänneltyjä ARA-asumisoikeusasuntoja 700 asuntoja ja lyhytaikaisesti säänneltyjä ARA-vuokra-asuntoja, Hitas- ja hintakontrolloituja omistusasuntoja ja muita asuntoja 1 400 asuntoa)

45 prosenttia sääntelemättömiä omistus- ja vuokra-asuntoja (3 150 asuntoa).

Hallinta- ja rahoitusmuototavoite on vuodesta 2023 alkaen seuraava:

30 prosenttia pitkäaikaisesti säänneltyjä ARA-vuokra-asuntoja (joista 500 opiskelija- ja nuorisoasuntoja)

20 prosenttia välimuodon asuntoja

50 prosenttia sääntelemättömiä omistus- ja vuokra-asuntoja (4 000 asuntoa, joista kaupunki toteuttaa keskimäärin 250 omistusasuntoa omana rakennuttamisena niillä alueilla, joille omistusasuntotuotantoa ei muuten synny. Tämä mahdollistaa nykymuotoisesta puoli-hitaksesta luopumisen.)

Kaupunki huolehtii määrätietoisesti asetetun ARA-tavoitteen saavuttamisesta. Kaupunki selvittää eri tapoja varmistaa ohjelmakaudelle asetetun hallintamuotojakauksen mukaisen tuotannon toteutuminen. Asiaa raportoidaan säännöllisesti kaupunkiympäristölautakunnalle.

Kehitetään kohtuuhintaisen asumisen toteutumisen analysointiin mittaristo, joka mittaa tulojen ja asumismenojen suhdetta. Verrataan asumismenojen ja tulojen keskinäistä suhdetta eri kokoisissa kotitalouksissa sekä eri asumismuodoissa.

Hallinta- ja rahoitusmuototavoitetta noudatetaan kaupungin, valtion ja yksityisten tahojen omistamalla ja luovuttamalla maalla. Hallinta- ja rahoitusmuotojakauksen toteutumista ohjataan tontinluovutuksella ja maankäyttösopimuksilla. Alueellisesta hallinta- ja rahoitusmuotojakauksesta päätetään tontinluovutus- ja maankäyttösopimusvaiheessa siten, että huomioidaan alueellinen tasapaino. Yksipuolisia asuinalueita välteetään. Vuokrakerrostaloissa sijaitsevien asuntojen osuus alueen asuinkannasta tulee olla pääsääntöisesti korkeintaan 50 prosenttia.

Kaupungin omassa asuntotuotannossa on tavoitteena rakennuttaa vuosina 2021 ja 2022 750 pitkäaikaisesti säänneltyä ARA- vuokra-asuntoa (50 prosenttia tuotannosta) ja 750 Hitas- tai hintakontrolloitua omistusasuntoa sekä asumisoikeusasuntoa vuodessa ja vuodesta 2023 alkaen 1 000 pitkäaikaisesti säänneltyä ARA-vuokra-asuntoa (50 prosenttia tuotannosta), 250 omistusasuntoa alueille, joille omistusasuntoja muuten ei synny sekä 750 välimuodon asuntoa.

Käynnistetään valmistelu mallista, joka turvaa kohtuuhintaisen omistusasumisen eri helsinkiläisillä asuinalueilla nykyiseen järjestelmään liittyvät ongelmat välttämällä. Valmistelun tavoitteena on nykymuotoisesta Hitas-järjestelmästä luopuminen ja sen korvaaminen ohjelma-kauden puolivälissä. Välimuodon tuotannon rakenne tarkentuu uudistuksen myötä.

Tavoite 5. Huoneistotyyppijakauman ohjaaminen

Perheasunnoiksi soveltuvien eli vähintään kahden makuuhuoneen asuntojen riittävä osuus omistusasuntotuotannosta turvataan. Varmistetaan omistustuotannon perheasuntojen määrä ja tuotannon laatu.

Kerrostalotuotannossa Hitas-omistusasuntotuotantona toteutettavien tonttien asuinrakennusoikeudesta keskimäärin 60-70 prosenttia toteutetaan perheasuntoina. Kerrostalotuotannossa sääntelemättömään omistusasuntotuotantoon luovutettavilla tonteilla tontin asuinrakennusoikeudesta keskimäärin 40-50 prosenttia toteutetaan perheasuntoina. Perustelluista syistä tavoitteesta voidaan poiketa alueilla, joilla perheasuntojen määrä on jo riittävä. Vuokra- ja asumisoikeusasuntotuotannon osalta varmistetaan riittävä huoneistotyyppien monipuolisuus. Tarvittaessa voidaan käyttää lisäksi keskipinta-alatavoitetta.

Huoneistotyyppijakauman ohjaus perustuu ensisijaisesti tontinluovutusehtoihin ja arvioidaan suhteessa alueen nykyiseen asuntojakaumaan. Valtion ja yksityisten tahojen omistamalla maalla voidaan käyttää asemakaavamääräyksiin perustuvaa ohjausta.

Tavoite 6. Asuntorakentamisen kehittäminen

Jatketaan monipuolisen kerrostalorakentamisen ja -asumisen kehittämistä. Edistetään kestävästä rakentamisesta muun muassa Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman mukaisesti.

Kun rakentamisen hiilijalanjäljen laskenta tulee lakisääteiseksi vuonna 2025, ovat Helsingin kattoarvot kansallista lakia kunnianhimoisemmat. Kokonaisuudessaan rakentamisen ja rakennusten hiilijalanjälkeen liittyvät tavoitteet päivittyvät Hiilineutraali Helsinki 2035-ohjelman päivit-

työssä siten, että varmistetaan hiilineutraalisuustavoitteen saavuttaminen.

Puurakentamisen osuutta kaikesta rakentamisesta kasvatetaan vuosittain.

Edistetään kaupunkimaisten pientalojen rakentamista ja rakennuttamista. Edistetään asukaslähtöistä rakentamista ja rakennuttamista, muun muassa ryhmärakennuttamista sekä uusien toimijoiden tuloa asuntorakentamismarkkinoille.

Tavoite 7. Asukasrakenne ja erityisryhmät

Lapsiperheille sopivia asuntoja rakennetaan riittävästi uusille alueille sekä täydennysrakentamiskohteisiin. Huoneistotyyppiohjauksella varmistetaan perheasuntojen rakentaminen. Varmistetaan erilaisissa elämäntilanteissa olevien asuntokuntien mahdollisuudet alueellisten asumispolkujen toteuttamiseen.

Edistetään ikäihmisille kohdennettujen asumisvaihtoehtojen toteuttamista kaikkiin hallinta- ja rahoitusmuotoihin. Turvataan erityisryhmien eli päihde- ja mielenterveyskuntoutujien, kehitysvammaisten ja vammaisten, lastensuojeluasiakkaiden, asumisessaan tukea tarvitsevien nuorten, hoivapalveluja tarvitsevien vanhusten, kuntapaikan saaneiden pakolaisten sekä pitkäaikaisasunnottomien asuminen tavalla, jossa asumiseen liittyvä hoiva tai asumisen tuki vastaa palvelun tarpeeseen. Varmistetaan erityisryhmien asumisen polut kevyempään tai tehostempaan tukiasumiseen palvelutarpeen muuttuessa. Turvataan asumisneuvonnan saatavuus asumismuodosta riippumatta.

Päämäärä III Elinvoimaiset alueet ja segregaatoin ehkäiseminen

Tavoite 8. Kaupunkiuudistus

Asuinalueiden elinvoimaisuuden vahvistamiseksi kehitetään poikkitoimialainen kaupunkiuudistuksen malli. Ohjelmakaudella kaupunkiuudistusalueet ovat Malminkartano-Kannelmäki, Malmi ja Mellunkylä.

Varmistetaan edellytykset rakentaa kolmannes lisää asuntoja kaupunkiuudistusalueille vuoteen 2035 mennessä niin, että alueiden asuntokannan hallinta- ja rahoitusmuotojakauma kehittyy kohti kaupungin hallinta- ja rahoitusmuototavoitetta.

Kaupunkiuudistusalueilla käytettäviä toimia hyödynnetään myös muissa segregaatiohaasteita kohtaavissa kaupunginosissa, kuten Vuosaaren alueella.

Tavoite 9. Projektialueet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Keskeisimmät aluerakentamiskohteet seuraavina vuosina ovat Kalasatama, Länsisatama, Kruunuvuorenranta, Pasila, Kuninkaantammi sekä Malmin lentokentän alue. Tulevan asuntotuotannon näkökulmasta suunnittelun etenemistä edistetään uusien aluerakentamisprojektien varmistamiseksi. Näiden alueiden osuus asuntotuotannosta on noin 50 prosenttia.

Tavoite 10. Täydennysrakentaminen

Vuosittaisesta asuntorakentamisesta noin 50 prosenttia toteutuu täydennysrakentamisena esikaupunkivyöhykkeellä (mukaan lukien kaupunkiuudistusalueet). Tuotantotavoitteen turvaamiseksi täydennysrakentamisen koordinaatiota vahvistetaan, kehitetään prosesseja ja kannustimia sekä poistetaan täydennysrakentamisen esteitä muun muassa yhteistyössä valtion kanssa. Keskitetään täydennysrakentamista hyvien joukkoliikenneyhteyksien päähän ja huolehditaan alueiden saavutettavuudesta.

Edistetään kestävästä kaupunkikehityksestä tiedostaen alueiden erilaisuus ja eriytymiskehitys. Alueilla, joiden asuntokanta on yksipuolista ja uudistuotanto vähäistä, uusi asuntokantaa monipuolistava täydennysrakentaminen on tärkein tavoite. Peruskorjaussuunnitelmia tehtäessä sijaan tulee tutkia, onko tarkoituksenmukaisempaa valita uudistava lisärakentaminen ja tontin käytön tehostaminen.

Kehitetään pysäköintipaikkojen tarpeen arviointia täydennysrakentamisen yhteydessä sekä edistetään sähköautojen ja yhteiskäyttöautojen yleistymisen tuomia vaatimuksia pysäköinnin suunnittelulle.

Täydennysrakentamisen toteutumiseksi asunto-osakeyhtiöiden tonteilla kaupunkiympäristön toimiala voi edistää purkavaa uusrakentamista tai muuta täydennysrakentamista hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä esim. maankäyttömaksua alentamalla. Asia valmistellaan maapoliittisten linjausten osana.

Segregaatiokehitystä torjutaan edistämällä tasapainoista hallintamuotojakaamaa niillä kaupungin alueilla, joilla hallintamuotojakaama ei tällä hetkellä ole tasapainoinen.

Päämäärä IV Asuntokanta ja asunto-omaisuus

Tavoite 11. Asuntokannan kehittäminen

Edistetään vanhan rakennuskannan uusiokäyttöä sekä ullakko- ja lisäkerrosrakentamista. Hissien rakentamisen edistämiseksi keskitytään nykyistä vahvemmin hissiasiamiestoimintaan ja valtionavustusten hakemisen tukemiseen.

18.05.2022

Asia/5

Tavoite 12. Kaupungin oma asuntokanta

Kaupungin omistaman asuntokannan ylläpidosta, arvon ja kunnan säilymisestä sekä vuokran ja käyttövastikkeen kohtuullisena pitämisestä huolehditaan. Vuokra-asuntojen asukasvalinnassa pyrkimyksenä on monipuolinen ja alueellisesti tasapainoinen asukasrakenne. Erityisesti painotetaan asunnottomuuden torjuntaa kohdentamalla tarkoitukseen riittävästi kaupungin asuntokantaa.

Asuntokannan peruskorjaustoiminnassa sitoudutaan Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman tavoitetasoihin. Kaupungin asunto-omaisuuden hallinnan kehittämistä jatketaan.

Käsittely

11.11.2020 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Valtuutettu Jussi Halla-aho ehdotti valtuutettu Mika Ebelingin kannattamana, että kaupunginvaltuusto päättää palauttaa AM-ohjelman kaupunginhallitukselle uudelleenvalmisteltavaksi siitä lähtökohdasta, että kaupungin väestönkasvu pidetään määrällisesti hallittuna ja laadullisesti edullisena, ja että tällä tavoin edistetään kaupungin houkuttelevuutta asuinpaikkana ja muuttokohteena lapsiperheille, työssäkäyville, yrittäjille ja eläkeläisille.

1 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Kaupunginvaltuusto päättää palauttaa AM-ohjelman valmisteltavaksi siitä lähtökohdasta, että kaupungin väestönkasvu pidetään määrällisesti hallittuna ja laadullisesti edullisena, ja että tällä tavoin edistetään kaupungin houkuttelevuutta asuinpaikkana ja muuttokohteena lapsiperheille, työssäkäyville, yrittäjille ja eläkeläisille.

Jaa-äännet: 75

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arjärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani

Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 7

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Mari Rantanen, Matias Turkkila, Paavo Väyrynen

Tyhjä: 1

Sampo Terho

Poissa: 2

Atte Kaleva, Suldaan Said Ahmed

Kaupunginvaltuusto päätti jatkaa asian käsittelyä.

Valtuutettu Mika Ebeling ehdotti valtuutettu Nuutti Hyttisen kannattamana, että kaupunginvaltuusto hyväksyy kaupunginhallituksen esityksen siten muutettuna, että Tavoite 9. Projektialueet muutetaan seuraavaan muotoon:

Keskeisimmät aluerakentamiskohteet seuraavina vuosina ovat Kalasatama, Länsisatama, Kruunuvuorenranta, Pasila, Kuninkaantammi sekä mahdollisesti Malmin lentokentän alue. Mikäli Malmin lentokentän aluetta koskeva kansalaisaloite neuvoa-antavasta kansanäänestyksestä tuodaan valtuuston käsittelyyn, valtuusto hyväksyy kansalaisaloitteen ja kansanäänestyksen tuloksen perusteella ratkaisee kysymyksen Malmin alueen rakentamisesta tai säilyttämisestä lentokenttänä.

Valtuutettu Laura Kolbe ehdotti valtuutettu Terhi Peltokorven kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään asuntopoliittisen ohjelman valtuusto edellyttää, että selvitetään keinoja, joilla entistä tasapuolisemmin kohdennetaan asunto- ja toimitilatuotannossa pysäköinnistä aiheutuvia kustannuksia sekä suunnataan ne nykyistä paremmin paikkojen käyttäjille

2 äänestys

Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, vastaehdotus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginhallitus

Ei-ehdotus: Kaupunginvaltuusto hyväksyy kaupunginhallituksen esityksen siten muutettuna, että Tavoite 9. Projektialueet muutetaan seuraavaan muotoon: Keskeisimmät aluerakentamiskohteet seuraavina vuosina ovat Kalasatama, Länsisatama, Kruunuvuorenranta, Pasila, Kunnikaantammi sekä mahdollisesti Malmin lentokentän alue. Mikäli Malmin lentokentän aluetta koskeva kansalaisaloite neuvoa-antavasta kansanäänestyksestä tuodaan valtuuston käsittelyyn, valtuusto hyväksyy kansalaisaloitteen ja kansanäänestyksen tuloksen perusteella ratkaisee kysymyksen Malmin alueen rakentamisesta tai säilyttämisestä lentokenttänä.

Jaa-äännet: 65

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arjärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Otto Meri, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 14

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Perttu Hillman, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Sami Muttilainen, Petrus Pennanen, Mari Rantanen, Sampo Terho, Matias Turkkila, Sinikka Vepsä, Paavo Väyrynen

Tyhjä: 3

Laura Kolbe, Heimo Laaksonen, Terhi Peltokorpi

Poissa: 3

Atte Kaleva, Dani Niskanen, Suldaan Said Ahmed

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.

3 äänestys

Valtuutettu Laura Kolben ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään asuntopoliittisen ohjelman valtuusto edellyttää, että selvitetään keinoja, joilla entistä tasapuolisemmin kohdennetaan asunto- ja toimitilatuotannossa pysäköinnistä aiheutuvia kustannuksia sekä suunnataan ne nykyistä paremmin paikkojen käyttäjille

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 9

Maija Anttila, Katju Aro, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Sami Muttilainen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen

Ei-äännet: 1

Otto Meri

Tyhjä: 73

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jamin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Heimo Laaksonen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Matias Turkkila, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Poissa: 2

Atte Kaleva, Kauko Koskinen

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Laura Kolben ehdottamaa toivomuspontta.

Valtuutettu Jussi Halla-aho esitti eriävän mielipiteensä, johon yhtyivät valtuutetut Matias Turkkila, Nuutti Hyttinen, Mari Rantanen ja Pia Kopra, seuraavin perusteluin:

Perussuomalaisten valtuustoryhmä jättää eriävän mielipiteen asumisen ja maankäytön ohjelmasta sillä ohjelman hyväksyminen ei ole kaupungin tai kaupunkilaisten kokonaisedun mukaista.

Asuntotuotannon liialliset kasvutavoitteet eivät mahdollista maankäytön suunnittelutavoitteena mainittua virkistys-, luonto- ja kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä, vaan kasvu tapahtuu keskeisiltä osin kaupungin viihtyisyyden ja luontoarvojen kustannuksella. Hiilineutraali Helsinki -toimenpideohjelman toteuttaminen perustuu epärehelliseen osaoptimointiin, jos kasvupolitiikan osana pyritään asuinrakentamiseen esimerkiksi Malmin lentokenttäalueen kaltaisille alueille, joissa esirakentamisesta aiheutuvat ilmastopäästöt ovat valtavat. Malmin lentokenttäalue tulisi säästää myös ympäristö- ja kulttuuriarvojen näkökulmasta, lentokenttäalueen sekä siihen liittyvien työpaikkojen, ilmailukoulutuksen sekä tulevaisuuden sähköisen lentoliikenteen mahdollistamiseksi.

Helsingin nk. muuttovoitosta 3/4 tulee vuosittain ulkomailta, ja Helsinkiin muuttavien keskimääräiset verotulot ovat olleet lukuisina vuosina pienemmät kuin Helsingistä pois muuttavilla. Tämänkaltaisen muuttoliikkeen on rasite kaupungin taloudelle ja heikentää edellytyksiä kaupungin sekä sen palveluiden tasapainoiselle kehittämiselle. Jotta kaupunki säilyisi elinvoimaisena ja haluttuna asuinkuntana, kaupungin tulisi panostaa kaupunkiin muuttavien laatuun ja pyrkiä hillitsemään kaupungin liian nopeaa kasvua. Mikäli kaupungista muuttaa pois merkittävässä määrin nettoveronmaksajia ja tilalle muuttaa sosiaaliturvan varassa asuvia henkilöitä, kaupungin jo ennestään koronavirusepidemian seurauksena heikentynyt taloudellinen tilanne heikentyy entisestään ja kaupungin mahdollisuudet järjestää palveluita nykyiselle väestölleen heikkenevät.

Uusimman, viime toukokuun tilaston mukaan kolmen edeltävän vuoden aikana asukasluku kasvoi 20 000:lla. Kasvusta lähes 70% oli äidinkieltään muita kuin suomen- tai ruotsinkielisiä. Vieraskielisiä oli vuoden 2019 alusta 16% asukasluvusta. Tämä heijastaa myös pitkäaikaista trendiä. Vieraskielisten määrä on kymmenkertaistunut 30 vuodessa. Sen ennustetaan edelleen lähes kaksinkertaistuvan nykyisestä 26%:iin vuoteen 2035 mennessä.

Kun näiden lukujen lisäksi huomioidaan asumistukien ja toimeentulotukien kasvu Helsingissä, on kehityssuunta karu. Yli puolet perustoimeentulotuesta maksetaan pääkaupunkiseudulla ulkomaalaistaustaisille. Tällä hetkellä nopeimmin kasvavat ne kieliryhmät, joissa työllistymisen ja integraatio on heikointa.

Viime päivien uutisointi Helsingissä esiintyvistä väkivaltaisista katujengeistä on osoitus siitä, että Helsinki ei ole tähänkään mennessä onnistunut auttamaan kotoutumisessa jo täällä olevia maahanmuuttajia. Helsingin kehitys kulkee Ruotsin viitoittamalla tiellä. Tämä am-ohjelma vain syventää näitä ongelmia.

Puheiden tasolla kaikki valtuustossa edustetut puolueet ovat huolissaan kaupungin segregaatiokehityksestä. Silti tämä am-ohjelma pikemminkin kiihdyttää jo ennestään huonoa kehitystä lisäämällä asuntojen rakentamista ja vuokra-asuntojen osuutta rakennuskannasta. Vuokra-asuntojen täydennysrakentamista tehdään sinne, missä niitä ei vielä juurikaan ole, eli ns. "paremmille alueille". Monikulttuurin ja monimuotoisuuden iloista saavat siis osansa muutkin kuin nykyisissä ongelmallisissa lähiöissä asuvat. Jos epäedullinen muuttoliike jatkuu, tämä ns. sosiaalinen sekoittaminen ei ehkäise ongelmalähiöiden syntymistä. Se ainoastaan levittää ongelmia eikä ainakaan lisää Helsingin houkuttelevuutta uusien veronmaksajien silmissä.

Perussuomalaiset ei hyväksy sitä, että Malmin lentokenttä on sovittu yhdeksi keskeisistä aluerakentamiskohteista. Sen lisäksi, että hyllyvälle savimaalle rakentaminen on kallista ja kaikkea muuta kuin ilmastoystävällistä, hukataan samalla kulttuuriperintöä, lentokoulutusta, varalaskukenttä ja osa huoltovarmuutta.

Am-ohjelman tavoite jopa 8000 asunnon rakentamisesta vuodessa on ylimitoitettu eikä mahdollista kaupungin hallittua kasvua. Vuokra-asuntotuotannon suhteellisen osuuden samanaikainen kasvattaminen johtaa siihen, että segregaatio ei vähene vaan lisääntyy. Ohjelman tavoite sekoittaa tulotasoa rakentamalla ara-vuokra-asuntoja alueille, joille hyväosaisuus on tiivistynyt, ei vähennä segregaatiota vaan voi pikemminkin johtaa siihen, että työssäkäyvät lapsiperheet muuttavat pois Helsingistä. Niille, jotka voivat äänestää lompakollaan, tärkein prioriteetti on varmistaa lapsilleen turvallinen kasvuympäristö ja häiriötön oppimisympäristö.

Helsinki on ollut vuosia Suomen vetovoimaisimpia kuntia, mutta tänä vuonna ennakkotietojen mukaan Helsinki on pudonnut 20 kärjestä Espoon kanssa tuoreen Tilastokeskuksen muuttovetovoimatutkimuksen ennakkotietojen mukaan. Tämä viesti on syytä ottaa vakavasti. Helsinki ei enää houkuttele, kuten ei Espookaan. Syyt ovat kummassakin kaupungissa samanlaisia.

Edellisellä valtuustokaudella asuntojen rakentamistavoite oli 6000 asuntoa vuodessa. Nyt asuntotuotanto nostetaan 8000 asuntoon vuodessa. Koronakriisi ja sumeat talousnäköymät yhdistettynä ylimitoitettuun rakentamiseen yhä lisääntyvällä velalla ei ole vastuullista toimintaa eikä veronmaksajan etu. Nykyisten kaupunkilaisten luontoalueet, viihtyvyys ja palvelut tulee olla tärkeämpää kuin kaupungin väkimäärän lisääminen.

Edellä esitetyn väestökehityksen oloissa lisääntyvä asuntorakentaminen ei laske asumisen hintaa vaan hyötyjinä ovat lähinnä asuntosijoittajat.

18.05.2022

Asia/5

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Mari Randell, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 25823
mari.randell(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 29.09.2020 § 560

HEL 2019-012950 T 10 00 00

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi lausunnon kaupunginkanslialle:

Helsinki on asuntopoliittisten ohjelmien avulla vaikuttanut kaupungin asunto-olojen kehittämiseen vuosikymmenien ajan. Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma 2020 –luonnoksessa (AM-ohjelma) on esitetty kaupungin asuntopoliittiset tavoitteet seuraaville vuosille. Kaupunginkanslia on pyytänyt lausuntoja luonnoksesta erityisesti tavoitteiden sisältöön, tavoitetasoon sekä ohjelman sisällölliseen kattavuuteen liittyen.

Kaupunkiympäristön toimiala on osallistunut AM-ohjelman valmisteluun. Ohjelmassa on määriteltä 12 tavoitetta neljän päämäärän alle. Nämä neljä päämäärää ovat riittävän asuntotuotannon määrän varmistaminen, asuntotuotannon monipuolisen laadun turvaaminen, elinvoimaiset alueet ja segregaaation ehkäiseminen sekä asuntokannan ja asunto-omaisuuden kehittäminen.

Kaupunkiympäristölautakunta pitää hyvänä ohjelmassa esitettyjä tavoitteita, jotta varmistetaan riittävä asuntotuotanto, kohtuuhintainen asuminen sekä pyritään tasapainottamaan alueellisia eroja säätelemällä asuntojen huoneistotyyppijakaumaa sekä alueellista hallinta- ja rahoitusmuotojakaumaa. Ohjelmassa asetetaan myös määrälliset tavoitteet asuntokaavoitukselle ja tontinluovutukselle.

Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma on ollut toimiva tapa koordinoita Helsingin asuntopoliittisia tavoitteita ja toimenpiteitä. Koska kaupunkiympäristön toimiala on keskeisessä roolissa koko AM-ohjelman toteuttajana, on erittäin tärkeää, että toimialalle on varattu riittävät resurssit tavoitteiden saavuttamiseksi myös tilanteessa, jossa talouden kehityskuva on kiristynyt. Asuntotuotanto on merkittävä tulonlähde kaupungille.

Riittävä asuntotuotanto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Riittävän asuntotuotannon määrän varmistamiseksi ohjelmassa on määritelty tavoitteet asuntotuotannolle, maankäytön suunnittelulle sekä maapolitiikalle.

Asuntotuotantotavoitteen mukaan Helsingissä rakennetaan uudistuantona ja käyttötarkoituksen muutoksilla vähintään 7000 asuntoa vuodessa. Tonttien rakentamiskelpoiseksi saattaminen tulee jatkossa olemaan yhä kalliimpaa. Edellytysinvestointien (kadut, joukkoliikenneyhteydet jne.) tekeminen taloudellisesti kiristyvässä tilanteessa tulee muodostumaan ongelmaksi. Näin ollen asuntotuotantotavoitetta ei ole nyt määritellystä mahdollista nostaa nykyisten resurssien puitteissa, vaikka kysyntää todennäköisesti olisikin.

Kaupungin oman uudisasuntotuotannon tavoite esitetään nostettavaksi 1500 asunnosta 1750 asuntoon vuodesta 2022 alkaen. Tällä tavoin saavutettaisiin aikaisempi 25% osuuden taso kaupungin kokonaistavoitteesta, joka on jo aikaisemmin nostettu 6000 asunnosta 7000 asuntoon. Oman asuntotuotannon tavoitteen nostaminen nykytasosta on erityisesti esitetyllä aikataululla jo vuodesta 2022 alkaen haastavaa. Tilastointimenetelmästä, sekä hankesuunnittelun, suunnittelun ja kilpailutuksen vaatimasta ajasta johtuen vuodelle 2022 esitettyjen hankkeiden pitäisi olla suunnitteilla jo tällä hetkellä. Asuntotuotannon näkemyksen mukaan tavoitteen nostaminen tulisi tapahtua aikaisintaan vuonna 2023 jolloin sille voidaan luoda edellytykset hankesuunnittelulla, sekä lisäämällä omalle asuntotuotannolle kohdistettavaa tonttivarantoa ja henkilöresursseja.

Maankäytön suunnittelun osalta tavoitellaan, että asemakaavavaranon on mahdollistettava vähintään viiden vuoden asuntotuotanto määritellyn hallinta- ja rahoitusmuotojakauman mukaan. Vuosittain laaditaan asemakaavoja vähintään 700 000 k-m², mikä on ollut viime vuosina tavoitteena. Jotta asuntotuotantotaso pysyy riittävän korkealla, ohjelmassa esitetyt tavoitteet ovat kannatettavia. Riittävä asemakaavavaranon varmistetaan yleiskaavan toteuttamisohjelmalla, joka tarkistetaan valtuustokausittain ja se toimii työkaluna maankäytön ohjelmointiin. Lähi vuosina asemakaavoitus tulee tapahtumaan yhä enenevässä määrin täydennysrakentamisalueilla, joten määrällisen tavoitteen saavuttaminen tulee viemään aiempaa enemmän resursseja.

Asetettu tavoite mahdollistaa myös nopean väestönkasvun skenaarion, mikä lisää samalla paineita palveluverkon ja muiden asumiseen liittyvien toimintojen kysynnälle. Erityisesti kaupunki uudistusalueilla, joissa tavoitteena on asuntokannan 30 % lisäys, on erittäin tärkeää, että alueellinen kasvu huomioidaan riittävän aikaisin palveluverkko- ja investointitarpeissa.

Ohjelman mukaan asuntotuotannon sujuvoittamiseksi asemakaavavaatimusten yksityiskohtaisuutta tulee välttää, jotta poikkeamispäätöksiä voidaan vähentää. Tulee kuitenkin huomioida, että poikkeamispäätöskien määrä on vähäinen kaikkiin asuinrakentamishankkeisiin verrattuna. Nämäkin ovat koskeneet pääsääntöisesti kerrosalan määrää. Laadukas ja monipuolisesti toiminnallinen asuinympäristö tarvitsee toteutuakseen riittävän vahvaa kaavallista ohjausta. Asemakaavamääräysten yhdenmukaistamishanke on toteutettu ja sitä tullaan päivittämään tarpeen mukaan. Pientaloalueiden osalta tullaan selkeyttämään asemakaavallista ohjausta alueiden uudistamisen edistämiseksi.

Maapolitiikan tavoitteena on, että kaupunki luovuttaa vuosittain asuntotuotantoon tontteja vähintään 4900 asunnon rakentamisen verran. Aiempi tavoite perustui kerrosalaan, ei asuntomäärään. Olennaista kaupungin kannalta on tuottaa uusia laadukkaita asuntoja, mikä puoltaa tavoitteen muutosta. Tämä saattaa kuitenkin kannustaa pienempien asuntojen toteuttamiseen, mikä voi osaltaan vaikuttaa asumisen väljyyshäilykseen. Asuntokokoa voidaan kuitenkin tehokkaasti säädellä kaupungin taholta edellyttämällä asunnoilta perheasuntovaatimusten mukaista huoneiston minimikokoa.

Kaupungin omistamalle maalle asetetun vuotuisen tavoitteen osalta on jatkossa huomioitava, että kaupungin omistaman kaavoittamattoman raakamaan määrä supistuu vuosittain. Näiltä osin on todennäköistä, että yksityisten omistamalle maalle kaavoitettavien tonttien osuus tulee jatkossa määrällisesti kasvamaan ja kaupungin määrällinen osuus vähentymään. Tavoitetasoa on tällöin syytä arvioida uudelleen kaupungin maaomaisuuden suhteessa.

Tontinluovutusta käytetään aktiivisena työkaluna asuntotuotannon laadun ja hallinta- ja rahoitusmuotojen toteutuksen ohjauksessa. On tärkeää, että asuntorakentamisen hiilineutraalisuutta edistetään tontinluovutuksessa Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelman mukaisesti ja tämä on tuotukin AM-ohjelmassa esille. Uusien asuntojen rakentaminen tapahtuu tulevaisuudessa suurelta osin tulevilla projektialueilla, joiden yhdeksi keskeiseksi tavoitteeksi on ilmastotavoitteiden myötä noussut tavoite alueellisesta hiilineutraalisuudesta.

Asuntotuotannon monipuolisen laadun turvaaminen

Asuntotuotannon monipuolisen laadun turvaamiseksi AM-ohjelmassa on määritelty tavoitteet asuntojen alueellisille hallinta- ja rahoitusmuodoille, huoneistotyyppijakaumalle, asuntorakentamisen kehittämiselle sekä asukasrakenteelle ja erityisryhmille. Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että monipuolisuuden turvaaminen on erittäin tärkeää sekä segregaaation ehkäisemiseksi että resilienssin varmistamiseksi tilan-

teessa, jossa kaupunkikehityksen näkymät sisältävät suuria epävarmuuksia.

Ohjelman mukaan asemakaavojen tulee mahdollistaa tavoitteiden mukainen hallinta- ja rahoitusmuotojakauma kaikilla alueilla ja niiden on tuettava kohtuuhintaisen asuntotuotannon edellytyksiä. Hallinta- ja rahoitusmuototavoite on, että vuosittaisesta asuntotuotannosta 25 % on pitkäaikaisesti säänneltyjä ARA-vuokra-asuntoja, 10 % pitkäaikaisesti säänneltyjä ARA-asumisoikeusasuntoja, 20 % lyhytaikaisesti säänneltyjä ARA-vuokra-asuntoja, Hitas- ja hintakontrolloituja omistusasuntoja ja muita asuntoja sekä 45 % sääntelemättömiä omistus- ja vuokra-asuntoja. Hallinta ja rahoitusmuotojen toteutumista ohjataan tontinluovutuksella ja maankäyttösopimuksilla. Tavoitetta noudatetaan kaupungin, valtion ja yksityisten tahojen omistamalla ja luovuttamalla maalla.

Hallinta- ja rahoitusmuotojen osalta nyt AM-ohjelmaan erillisenä vuositavoitteena kirjatun 10 % ARA-asumisoikeusasuntotuotannon osalta nähdään kirjauksessa riskinä, että nyt erikseen määritelty rahoitusmuoto prosenttiosuuksineen saattaisi toimia rahoitusmuodon käyttöä rajavana tekijänä. Näiltä osin lautakunta ehdottaa kyseisen rahoitusmuodon sisällyttämistä osaksi välimuodon tuotantoa ja erillisen selkeän kirjauksen tekemistä tämän rahoitusmuodon vähimmäistuotantovelvoitteen osuudesta. Näin ARA-asumisoikeustuotantoa voitaisiin määrällisesti kasvattaa nyt määritettyä 10% osuutta runsaammin niissä kohteissa, joissa kyseinen rahoitusmuoto on erityisen toivottua alueen kokonaisuus huomioiden.

AM-ohjelmalla halutaan varmistaa riittävä perheasuntojen määrä. Kerrostalotuotannosta Hitas-omistusasuntotuotantona toteutettavien tonttien asuinrakennusoikeudesta keskimäärin 60-70 % toteutetaan perheasuntoina. AM-ohjelman jatkovalmistelussa tulisi harkita asuntojen huoneistotyyppijakaumasääntelyn kehittämistä niin, ettei ikkunattomia tai vain ns. sisäikkunallisia huoneita (huoneet, joiden ikkuna avautuu vain huoneiston sisätiloihin) hyväksytä huoneiksi perheasuntovaatimuksen täyttymistä tarkasteltaessa.

Kerrostalotuotannossa sääntelemättömään omistusasuntotuotantoon luovutettavilla tonteilla asuinrakennusoikeudesta keskimäärin 40-50 % toteutetaan perheasuntoina. Perustelluista syistä tavoitteesta voidaan poiketa alueilla, joilla perheasuntojen määrä on riittävä. Vuokra- ja asumisoikeusasuntotuotannossa varmistetaan riittävä huoneistotyyppien monipuolisuus. Tarvittaessa voidaan käyttää lisäksi keskipinta-alatavoitetta.

Huoneistotyyppijakaumaa on ohjattu joustavalla huoneistotyyppijakauman ohjausmallilla. Kysynnän mukaan uudiskohteita voidaan rakentaa

esimerkiksi eri alueille hieman erityyppisellä asuntokannalla. Jousta-va huoneistotyyppijakauman ohjausmalli on varmistanut monipuolisen uudistuotannon ja estänyt pienten asuntojen keskittymät. Onkin tärkeää, että tasapainoinen asuntokanta turvataan myös jatkossa huoneistotyyppijakauman sääntelyllä.

Helsingissä on kansallisesti ja kansainvälisesti vertaillen paljon pieniä asuntoja, joissa asutaan myös suhteellisen ahtaasti. Helsingissä valmistuneiden kerrostaloasuntojen keskipinta-ala on pienentynyt. Asuntojen väljyyshäviö on kiinnitettävä huomioita ja sitä tulee pystyä ohjaamaan. Koronakriisi on lisännyt merkittävästi ihmisten asunonhankintaan käyttämää aikaa sekä etätöiden lisääntymisen että pandemian aiheuttamien rajoitusten kautta. Sekä helsinkiläisten lapsiperheiden tarpeisiin että kansainvälisen asiantuntijatyövoiman houkuttelemiseksi on tärkeä varmistaa riittävän suurten perheasuntojen tuotanto.

Helsingin tavoitteena on tiivis kaupunkirakenne, mutta kaupunkimaisten pientalojen tarjontaan tulisi myös kiinnittää huomiota täydennysrakentamisessa, jotta mahdollistetaan monipuolinen ja houkutteleva asuntotarjonta sekä tasapainoinen asukasrakenne. Ohjelmassa onkin määriteltä Asuntorakentamisen kehittäminen -tavoitteen osalta kaupunkimaisten pientalojen rakentamisen ja rakennuttamisen edistäminen. Tämän lisäksi ohjelmassa jatketaan monipuolisen kerrostalorakentamisen ja asumisen kehittämistä, edistetään kestävästä rakentamisesta HNH-ohjelman mukaisesti sekä edistetään asukaslähtöistä rakentamista, kuten ryhmärakennuttamista, sekä edistetään uusien toimijoiden tuloa asuntorakentamismarkkinoille.

Elinvoimaiset alueet ja segregaaation ehkäiseminen

Elinvoimaisten alueiden ja segregaaation ehkäisemisen saavuttamiseksi AM-ohjelmassa on määriteltä tavoitteet kaupunkiuudistuksen mallista ja alueista, keskeiset aluerakentamiskohteet sekä tavoite täydennysrakentamisen osuudesta asuntorakentamisessa.

Asuinalueiden elinvoimaisuuden vahvistamiseksi kehitetään poikkitoimialainen kaupunkiuudistuksen malli. Ohjelmakaudella kaupunkiuudistusalueet ovat Malminkartano-Kannelmäki, Malmi ja Mellunkylä. Näille alueille halutaan rakentaa kolmannes lisää asuntoja vuoteen 2035 mennessä sekä varmistaa, että alueiden asuntokannan hallintamuotojakauma kehittyä kohti kaupungin hallintamuototavoitetta. Tavoitteena on, että alueiden elinvoima ja houkuttelevuus lisääntyvät. Määrällinen tavoite alueiden asuntomäärän lisäämiseksi on merkittävä. Kaupunkiuudistuskohteita suunniteltaessa ja toteutettaessa ensisijaisena päämääränä tulisi olla alueiden vetovoiman ja houkuttelevuuden lisääminen, jotta alueiden kehittämistavoitteet saavutetaan. Alueilla on nyky-

sellään suhteellisen paljon vuokra-asuntoja, joten alueiden asuntokannan tasapainottaminen ohjelman mukaisesti on haastava, mutta tärkeä tavoite. Kaupunkiympäristön toimiala varmistaa toiminnallaan tavoitteiden saavuttamisen.

AM-ohjelmaan tarvitaan mukaan myös virkistys- ja viheralueet ja asumisen laatu mukaan lukien pihojen ja lähivirkistysalueiden laatu. Nyt ohjelma käsittelee lähinnä asumista ja liikennettä. Viheralueet ovat osa ilmastonmuutokseen sopeutumista ja osa terveellistä asuinympäristöä. Palveluverkko ja viherrakenne sekä muu kaupunkirakenne tukevat asumisen edellytyksiä ja nämä ovat keskeisiä huomioitavia lähtökohtia tavoitteiden tukena. Esimerkiksi täydennysrakentamishankkeiden tulisi mahdollistaa ympäröivän asuinalueen palveluiden ja julkisen kaupunkitilan kehittämistoimenpiteet, jotka parantavat myös olevien asukkaiden hyvinvointia. Erityisesti pienten asuntokuntien suuri osuus edellyttää myös ulkotilojen laadukasta palvelutarjontaa täydennysrakentamisen yhteydessä. Asuntojen suhde ympäröivään maisemaan, viihtyisyys ja virkistysmahdollisuudet ovat tärkeitä asumisen laatutekijöitä.

AM-ohjelmaluonnoksen täydennysrakentamista koskevan tavoitteen mukaan vuosittaisesta asuntorakentamisesta 50 prosenttia toteutuu täydennysrakentamisena. On tärkeitä estää segregaaation alueellinen keskittyminen tasapainottamalla täydennysrakentamisen kautta myös asuntojen alueellista hallintamuotojakaamaa. Kaupunkiympäristön toimiala on laatinut täydennysrakentamisen edellytyksiä kartoittavan selvityksen ja asukaskyselyn, jossa täydennysrakentamista kuvattiin asuntoyhtiöiden näkökulmasta haastavaksi ja monitahoiseksi prosessiksi. Rahoitus- ja hallintamuodolla on selvityksen perusteella merkittävä vaikutus suunnitellun uuden kohteen toteutumistodennäköisyyteen. Täydennysrakennettaville alueille (sekä kaupungin vuokra-alueet että yksityisen omistamat alueet) sijoittuvien uusien kohteiden rahoitus- ja hallintamuotojen määrittelyn tulee siksi olla riittävän joustavaa. Tavoitteenasettelussa ei tule painottaa liian tiukasti hallintamuotojen prosenttiosuuksien alueellista toteutumista, vaan ensi sijassa monipuolisen hyvän asumisen edistämistä soveltaen myös monipuolisesti erilaisia rahoitusmahdollisuuksia ja ns. välimuotojen asuntotuotantoa.

Asuntokannan ja asunto-omaisuuden kehittäminen

Asuntokannan ja asunto-omaisuuden kehittämiseksi ohjelman tavoitteina on vanhan rakennuskannan uusiokäytön sekä ullakko- ja lisäkerrosrakentamisen edistäminen. Kaupungin toimin edistetään myös hissien rakentamista vanhaan asuntokantaan.

Osa uusista asunnoista rakentuu käyttötarkoituksen muutosten kautta. Ohjelmaluonnoksen tavoitteissa todetaan, että vanhan rakennuskannan

nan uusiokäyttöä tulee edistää siten, että samanaikaisesti varmistetaan toimitilojen riittävyys eri alueilla. Myös yleiskaavassa on sama tavoite toimitilojen riittävyyden varmistamisesta. Tämän tavoitteen lisäksi tulee käyttötarkoituksen muutoksissa huomioida asuntokanta, jota käyttötarkoituksen muutokset toimitiloista asumiseen tuottavat ja näissäkin toteuttaa AM-ohjelman tavoitteita laadukkaasta ja viihtyisästä asumisesta sekä alueellisesti tasapainoisesta kehityksestä.

Kaupungin oman asuntokannan osalta tavoitteina ohjelmassa ovat asuntokannan ylläpidosta, arvon ja kunnon säilymisestä sekä vuokran ja käyttövastikkeen kohtuullisena pitämisestä huolehtiminen. Asuntokannan peruskorjaustoiminnassa sitoudutaan Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelman tavoitetasoihin. Samoin kaupungin asuntoomaisuuden hallinnan kehittämistä jatketaan.

AM-ohjelmaluonnoksessa todetaan asuntotuotantoedellytysten varmistamisen edellyttävän vahvaa kaupunkitasoista yhteistyötä ja koordinaatiota. Vuotuisen asemakaavatavoitteen (700 000 kerrosalaneliömetriä) saaminen oikea-aikaisesti ja suunnitellusti toteutukseen edellyttää myös toimialan sisällä aktiivisempaa yhteistyön tiivistämistä ja prosessien kehittämistä. Kaupunkiympäristön toimiala on kehittämässä asuntorakentamisen prosessia, jonka tavoitteena on AM-ohjelmassa määritettyjen asuntorakentamisen määrällisten ja laadullisten tavoitteiden toteutumisen edistäminen. Prosessin on tarkoitus valmistua vuoden 2020 lopulla.

Kokonaisuutena AM-ohjelma antaa hyvät lähtökohdat asumisen ja siihen liittyvän maankäytön suunnittelulle.

Lautakunta toteaa, että johtuen Helsingin seudun kasvun tasaisesta luonteesta pitkällä aikavälillä ja selvästä tarpeesta jakaa seudun kasvua riittävän tasaisesti - myös Helsinkiin - on tarpeen nostaa asuntotuotantotavoitetta askeleittain vastaamaan todelliseen kysyntään. Tähän kysyntään perustuen lautakunta katsoo, että tuotantotavoitetta tulee nostaa 8000 asuntoon vuodessa. Tämä on perusteltua tehdä vuodesta 2023 alkaen, jotta tavoitteeseen voidaan valmistautua riittävällä tavalla.

Asuntopolitiikalla edistetään kaikkien mahdollisuutta hyvään asumiseen sekä asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia asuinympäristöönsä. Julkisen vallan tehtävänä on edistää kohtuuhintaista asumista, jokaisen oikeutta asumiseen ja asumisen omatoimista järjestämistä. Asuntopolitiikalla edistetään eriarvoisuuden vähentämistä ja yhdenvertaisuuden lisäämistä asumisessa.

Yksi tärkeä keino rakentamisen kustannusten alentamiseksi on jatkaa työtä markkinaehtoisen pysäköinnin edistämiseksi.

Täydennysrakentamisen toteutumiseksi asunto-osakeyhtiöiden tonteilla kaupunkiympäristön toimiala voi edistää purkavaa uusrakentamista hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä myös esimerkiksi maankäyttömaksuja alentamalla.

Lautakunta muistuttaa, että laadukas täydennysrakentaminen koko kaupungin alueella on yksi tämän ohjelman keskeisimmistä keinoista ehkäistä segregatiota.

Lautakunta korostaa, että kaupungin kasvaessa on huolehdittava siitä, että virkistys- ja luonnonympäristön ja kulttuuriympäristön arvot yhteensovitetaan huolellisesti kasvavan Helsingin tarpeita palvelevan asuntotuotantotavoitteen ja maankäytön tehostumisen kanssa.

Lautakunta toteaa, että tässä lausunтовaiheessa kaikkiin kysymyksiin ei ole nyt otettu kantaa, vaan ne kysymykset, joista on selviä painotuseroja valtuustoryhmien välillä, ratkaistaan prosessin siinä vaiheessa, kun luonnoksen seuraava versio on valmis. Näitä kysymyksiä ovat esimerkiksi hallintamuotojakauman painotukset, myös tuotantotavoitteen 1000 asunnon noston osalta. Muita vastaavia kysymyksiä ovat esimerkiksi hitas-järjestelmän jatko ja linjaukset asuntojen kokojakamasta.

Käsittely

29.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Lautakunta toteaa, että johtuen Helsingin seudun kasvun tasaisesta luonteesta pitkällä aikavälillä ja selvästä tarpeesta jakaa seudun kasvua riittävän tasaisesti - myös Helsinkiin - on tarpeen nostaa asuntotuotantotavoitetta askeleittain vastaamaan todelliseen kysyntään. Tähän kysyntään perustuen lautakunta katsoo, että tuotantotavoitetta tulee nostaa 8000 asuntoon vuodessa. Tämä on perusteltua tehdä vuodesta 2023 alkaen, jotta tavoitteeseen voidaan valmistautua riittäväällä tavalla.

Asuntopolitiikalla edistetään kaikkien mahdollisuutta hyvään asumiseen sekä asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia asuinympäristöönsä. Julkisen vallan tehtävänä on edistää kohtuuhintaista asumista, jokaisen oikeutta asumiseen ja asumisen omatoimista järjestämistä. Asuntopolitiikalla edistetään eriarvoisuuden vähentämistä ja yhdenvertaisuuden lisäämistä asumisessa.

Yksi tärkeä keino rakentamisen kustannusten alentamiseksi on jatkaa työtä markkinaehtoisen pysäköinnin edistämiseksi.

18.05.2022

Asia/5

Täydennysrakentamisen toteutumiseksi asunto-osakeyhtiöiden tonteilla kaupunkiympäristön toimiala voi edistää purkavaa uusrakentamista hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä myös esimerkiksi maankäyttömaksuja alentamalla.

Lautakunta muistuttaa, että laadukas täydennysrakentaminen koko kaupungin alueella on yksi tämän ohjelman keskeisimmistä keinoista ehkäistä segregatiota.

Lautakunta korostaa, että kaupungin kasvaessa on huolehdittava siitä, että virkistys- ja luonnonympäristön ja kulttuuriympäristön arvot yhteensovitetaan huolellisesti kasvavan Helsingin tarpeita palvelevan asuntotuotantotavoitteen ja maankäytön tehostumisen kanssa.

Lautakunta toteaa, että tässä lausunтовaiheessa kaikkiin kysymyksiin ei ole nyt otettu kantaa, vaan ne kysymykset, joista on selviä painotuseroja valtuustoryhmien välillä, ratkaistaan prosessin siinä vaiheessa, kun luonnoksen seuraava versio on valmis. Näitä kysymyksiä ovat esimerkiksi hallintamuotojakauman painotukset, myös tuotantotavoitteen 1000 asunnon noston osalta. Muita vastaavia kysymyksiä ovat esimerkiksi hitas-järjestelmän jatko ja linjaukset asuntojen kokojakamasta.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinemäen vastaehdotuksen.

22.09.2020 Pöydälle

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tuomas Hakala, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37205

tuomas.hakala(a)hel.fi

Anne Karlsson, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37444

anne.karlsson(a)hel.fi

Pirjo-Liina Koivusaari, johtava tonttiasiamies, puhelin: 310 38800

pirjo-liina.koivusaari(a)hel.fi

Heikki Salmikivi, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37483

heikki.salmikivi(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveystoimiala 25.9.2020

HEL 2019-012950 T 10 00 00

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

18.05.2022

Asia/5

II Asuntotilanne ja kehityssuunnat

Kysyntä kohtuuhintaiselle asumiselle on voimakasta, sillä asuntojen hinnat ja vuokrat ovat nousseet kaikilla kalleusalueilla vuodesta 2016 alkaen. Kohtuuhintaisen asumisen tulee turvata jatkossakin mm. ARA-asuntotuotantoa lisäämällä. Pitkäaikaisesti säänneltyjen ARA-vuokra-asuntojen määrän tulisi olla korkea. Asumisneuvonta on tärkeää ja tarpeellista ja se on nostettu myös valtion asunnottomuushankkeessa yhdeksi pääkehittämisen kohteeksi. Asumisneuvontaa on seuraavina vuosina tarpeen laajentaa kaikkien asumista järjestävien tahojen käyttöön.

III Asuntopoliittiset tavoitteet/Päämäärä II, asuntotuotannon monipuolisen laadun turvaaminen erityisryhmät Tavoite 7. Asukasrakenne ja erityisryhmät

AM-ohjelma: Kaupunki kehittää erityisryhmien asumisen prosesseja kokoamalla ja priorisoimalla vuosittain tilatarpeet kunkin erityisryhmän osalta. Asukasvalinnalla ja asumisneuvonnalla huolehditaan jatkossakin asunnottomuusuhan alla olevista. Asukasvalintaprosessiin tulee kiinnittää huomiota ja valintoja kohdistaa juuri näihin erityisryhmissä oleviin asiakkaisiin yhä lisääntyvästi (subjektiivinen oikeus). Kaupunkikonsernin omistamissa esteettömissä asunnoissa eri puolilla kaupunkia asuu mm. vaikeavammaisia helsinkiläisiä, joiden palvelu järjestetään palveluasumispäätöksellä kotiin, omaishoidon tuella tai muilla yksilöllisillä ratkaisuilla. On tärkeää, että liikenteellinen verkosto tukee kotiin annettavien palvelujen mahdollistamista. Asunnon lisäksi asuin- ja lähiympäristön tulee olla esteettömiä. Kaavoituksella ja liikennesuunnittelulla varmistetaan kaupunkirakenteellinen toimivuus ja hyvä saavutettavuus. Julkisten rakennusten tulee olla kaikille saavutettavia ja esteettömiä. Yleiset alueet, kadut ja reitit, talvikunnossapito, puistot, lähiliikuntapaikat ja valaistus tulee rakentaa kaikille soveltuviksi ja esteettömiksi.

Mielenterveyskuntoutajat:

AM-ohjelma: Lainsäädännön perusteella subjektiivinen oikeus asuntoon on lastensuojelun asiakkailta kehitysvammaisilla, vaikeavammaisilla, kriisiasuntoa tarvitsevilla sekä mielenterveyskuntoutujilla. Sosiaali- ja terveystoimialan juridisen tuen mukaan MTL:n 5 §:n yksityiskohtaisista peruste-luista (HE 201/1989) ilmenee, että kunnalla on erityinen järjestämisvelvollisuus vain, kun kyse on vaikeavammaisten mielenterveysongelmaisten palveluasumisesta. Siten MTL:n 5.2 § ei ole subjektiivinen oikeus asumisen osalta. Laissa viitataan normaaliin sosiaalipalveluun, jossa järjestämisvastuu ja päätösvalta ovat sosiaalihuollolla.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Sosiaalihuoltolain 17 ja 22 §:n mukaan tuki- ja palveluasumisen järjestäminen kuuluu sosiaalipalveluina annettaviin asumispalveluihin. Mahdollisuus tuki- ja palveluasuntoon tulee järjestää ensisijaisesti silloin, kun henkilön hoito voidaan sairaalassa tapahtuvan hoidon sijasta järjestää avohoitona. Mielenterveydenhäiriöitä potevien henkilöiden osalta kysymykseen tulisi lähinnä tukiasuminen, jossa asumisen omatoimisuus korostuu, mutta johon liittyy myös riittävä henkinen tuki ja hoiva päivittäisistä toiminnoista selviämiseen. Jos ravitsemukseen, perushygieeniaan tai päivittäisten asioiden hoitoon liittyvät toimet edellyttävät lähinnä henkilön teknistä auttamista, tulee kysymykseen palveluasuminen, jolloin asioiden hoitoon liittyvien palvelujen tulisi olla saatavilla asunnon välittömässä läheisyydessä. Sosiaalihuoltolain 17 §:n 2 momentin (381/87) ja vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 8 §:n 2 momentin nojalla on kunnalla erityinen velvollisuus järjestää myös vaikeavammaisiksi katsottavien mielisairaiden ja mielenterveydenhäiriöitä potevien henkilöiden tarvitsema palveluasuminen. Säännöksellä pyritään poistamaan epätarkoituksenmukaista laitoshoidtoa samoin kuin korostamaan avohuollon ensisijaisuutta mielisairauksien ja muiden mielenterveydenhäiriöiden hoidossa. Hoitoaikojen lyheneminen tulee lisäämään painetta säännöksessä tarkoitetun asumisen (tuki- ja palveluasumiseen kuuluvien palvelujen) järjestämiseksi.

Mielenterveysasiakkaan kuntoutuspolku ylittää toimialarajat; kuntoutuminen yltää palvelu-asumiseen ja omaan kotiin vietäviin tuettuihin palveluihin. Kuntoutumispolun pullonkaulana jo vuosia kuntoutujille sopivien asuntojen puute. Asuntojen tarve voidaan arvioida psykiatrisessa sairaalassa asumista jonottavien määrällä: 50.

Lastensuojelun jälkihuoltoasiakkaat:

Lastensuojelulaki (§ 76 a) velvoittaa kuntaa viivytyksettä korjaamaan asumisolot tai järjestämään tarpeen mukaisen asunnon lastensuojelun jälkihuollon piirissä olevalle asiakkaalle. Tämä on subjektiivinen oikeus. Kaupungilla tulee olla riittävä määrä asuntoja tarjottavaksi nuorille. Vuosittain tulee noin 250 uutta nuorta jälkihuollon piiriin. Nuoret saavat tarvitsemansa sosiaalihuollon tuen kotiinsa. Vuositasolla on huolehdittava, että tuetussa asumisessa on 80 asunnon vuosikierto. Itsenäisessä asumisessa tarvitaan vuosittain 170 asuntoa.

Vammaistyö:

Vammaisten helsinkiläisten määrä kasvaa tulevinakin vuosina sekä muuttovoittona muualta Suomesta, että maahanmuuton seurauksena. Henkilökohtaisen avun asiakkaiden määrä on kasvanut v. 2018-2019 neljällä prosentilla. Erityishuollon asiakkaiden (kehitysvammahuollon

palveluihin oikeutettujen) määrä on kasvanut 2015-2018 yhteensä 8,2 %. Heistä tehostetun palveluasumisen asiakkaiden määrä on kasvanut v. 2015-2018 yhteensä 16,8 %, v. 2018-2019 kasvu on ollut 8 %.

Vammaistyön SAS-työryhmän (selvitys-arviointi-sijoitus) jonossa on heinäkuussa 2020 uusia kehitysvammaisia asiakkaita eri asumismuotoihin 160, joista kiireellisiä asunnon tarvitsijoita 31. Asunnon vaihtojonossa on 41 kehitysvammaista henkilöä. Vaikeavammaisten palveluasumiseen eri asumismuotoihin jonottaa 27 henkilöä ja asunnon vaihtojonossa on 27 henkilöä. Sosiaalihuoltolain (ShL) mukaiseen asumiseen on jonossa 25 henkilöä.

Vammaistyöllä on omana tehostetun palveluasumisen yksikköinä kolme vaikeavammaisten palveluasumisryhmää, yhteensä 40 asuntoa sateelliittiasuntoineen. Tulevina vuosina tulee varautua ainakin yhden uuden vaikeavammaisten palveluasumisryhmän rakentamiseen osana tavanomaista kerrostaloasumista.

Sosiaalilautakunnan v. 2008 hyväksymän kehitysvammaisten asumisen kehittämishankkeen, ASU-hankkeen mukaisesti uudet rakennettavat yksiköt osittain korvaavat vanhentuneita asumisyksiköitä, mutta turvaavat myös itsenäistyvien nuorten asumisen heidän muuttaessaan lapsuudenkodeistaan. Näitä asumishankkeita on rakenteilla eri puolille kaupunkia mutta edelleen on vanhentuneita ja tiloiltaan epätarkoituksenmukaisia asumisyksiköitä, joita korvaamaan tarvitaan uusia ryhmäkoteja ja asuntoryhmiä. Koska myös kehitysvammaisten henkilöiden elinikä on pidentynyt, tarvitaan ikääntyville, muistisairaille asiakkaille raskaammin tuettua palvelua tehostetun palveluasumisen ryhmäkodeissa. Tavallisiin kerrostaloihin rakennettavien asumisyksiköiden lisäksi tarvitaan erillISRakennuksia vaativaa tukea tarvitseville kehitysvammaisille ja autismin kirjon asiakkaille.

Ryhmäkotien ja asuntoryhmien läheisyydessä, n. 500 metrin säteellä, asuu kehitysvammaisia henkilöitä tuetussa asumisessa. Läheisen asumisyksikön henkilöstö tuottaa heidän palvelunsa yksilöllisesti kotiin annettavina palveluina. Asunnot on osoitettu heille kaupungin omasta asuntokannasta. Tuettu asuminen on kasvava asumismuoto ja polku kevyempään asumiseen tehostetusta palveluasumisesta ja palveluasumisesta. Näitä asuntoja tarvitaan edelleen vuosittain 10-20.

Kehitysvammaiset lapsuudenkodeissaan ja erilaisessa ryhmäasumisessa tai tuetusti asuvat henkilöt ovat oikeutettuja päiväaikaiseen toimintaan ja työtoimintaan. Nykyisellään vammaistyö ostaa näitä palveluja eri palveluntuottajilta, koska kaupungin omaa toimintaa ei ole riittävästi. Kuitenkin kaupungin omana toimintana järjestettävät päiväaikaiset ja työtoiminnat ovat kustannuksiltaan edullisempia, joten toiminta-

keskuksia tulisi jatkossa perustaa niille asuinalueille, joilla palvelun käyttäjiä asuu eniten, pohjosiin ja itäisiin kaupunginosiin.

Sosiaalihuoltolain (ShL) mukaisessa asumispalvelussa asuu henkilöitä, joilla on mm. autismin kirjoon liittyviä toiminnanohjauksen vaikeuksia ja tuen tarvetta. Vammaistyön sosiaaliohjaajat käyvät sovitusti antamassa kotiin vietävää tukea yksittäisiin asuntoihin, mutta osa näistä asiakkaita tarvitsee myös yhteisöllistä asumista, vammaistyöllä on ShL-asumista yhdessä yksikössä 14 asuntoa. Tulevina vuosina tulee varautua ainakin yhden uuden ShL-palveluasumista tuottavan yksikön rakentamiseen osana tavanomaista kerrostaloasumista.

Seniorikeskukset:

Helsingin kaupungin seniorikeskusten tulee olla ikääntyneille ihmisille suunnattua lähipalvelua ja niiden tulee sijaita liikenteellisesti helposti saavutettavilla sijainneilla. Esteettömyys ja saavutettavuus ovat ikääntyneille tärkeitä. Seniorikeskusten läheisyydessä tulisi sijaita ikääntyneille suunnattuja esteettä ja turvallisista asuntoja, mutta niin, että asukaskunnassa on kaikenikäisiä ihmisiä. Erilaiset yhteisöasumisen hankkeet ovat kannatettavia myös ikääntyneiden näkökulmasta. Ikääntyneiden välimuotoisella asumisella tarkoitetaan sellaisia asumisratkaisuja, jotka asettuvat tehostetun palveluasumisen ja kaikenikäisten joukossa olevan tavallisen asumisen väliin. Ikääntyneiden välimuotoinen asuminen täyttää asunnon tavalliset tunnusmerkit ja se tarkoittaa kohteita, joissa asumiseen yhdistyy ikäspesifisiin tarpeisiin vastaavia ratkaisuja. Asuminen erotetaan tällöin selkeästi palveluista.

Edistetään ikääntyneiden välimuotoista asumisen syntymistä kaavoituksessa, asuntotuotannossa ja tontinluovutusehdoissa.

Lisätiedot

Katariina Siitonen, suunnittelija, puhelin: 310 28429
katariina.siitonen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.09.2020 § 150

HEL 2019-012950 T 10 00 00

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmassa (AM-ohjelma) määritellään asumiseen liittyviä tavoitteita seuraavien neljän vuoden ajalle. Helsinki pyrkii kehittämään kaupunkia pitkäjänteisesti

niin, että kaikilla kaupunkilaisilla olisi hyvä asua Helsingissä ja Helsinki olisi asumisen kannalta houkutteleva myös tänne muuttaville.

Helsingin kasvaessa tarvitaan kaupunkilaisten tarpeisiin ja kaupunkirakenteeseen paremmin soveltuvia palveluita. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta vastaa lausuntopyynnössä erityisesti kohtaan 3) Elinvoimaiset alueet ja alueellisen eriytymisen ehkäiseminen: Estetään eriytymistä kaupunki uudistuksella, edistetään täydennysrakentamista.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti 14.1.2020 kokouksessaan palveluverkon suunnitteluperiaatteista. Osana koko kaupungin kiinteistöstrategian valmistelua on ilmennyt tarve kaupungin yhteiselle palveluverkkosuunnittelulle. Myös Helsingin kaupungin strategiassa linjataan painopisteeksi alueiden vetovoimaisuus ja omaleimaisuus. Alueiden omaleimaisuuden säilyttämiseksi on tärkeää huolehtia asukkaiden osallisuudesta oman lähiympäristönsä kehittämiseen. Käynnissä olevalla kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palveluverkkotyöllä pyritään siihen, että kaupungissa on tarjolla hyvät ja sujuvasti saavutettavat vapaa-ajan palvelut ja vapaa-ajan toiminnan edellytykset. Kaupunki on merkittävä palveluiden tuottaja, mutta palveluverkkotyön tarkoitus on myös parantaa koko vapaa-ajan toiminnan ekosysteemin toimivuutta mukaan lukien muiden sektoreiden toimijat. Uusien asuinalueiden suunnittelussa ja kehittämisessä tehdään merkitykselliseen kuulemiseen pohjautuvaa yhteistyötä palveluverkon ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

Kuntalain 8 §:n mukaan kunta on vastuussa palvelujen yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen, määrän ja laadun määrittämisestä, tuottamistavasta, tuottamisen valvonnasta sekä viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan 19.6.2018, § 132 päätöksen mukaan palveluverkkotyössä tulee tarkastella palveluiden saavutettavuutta ja väestönkasvua. Palvelustrategia on toimialan sitova tuloskorttitavoite. Asuntopoliittiset kysymykset kuuluvat väestökehityksen osalta keskeisesti myös oikein kohdistettujen palveluiden tarjontaan ja saatavuuteen. Pitkällä aikajänteellä palveluiden yhdenvertaista saatavuutta turvaa tietoperusteinen johtaminen. Tämä sisältää ajankohtaisen alueellisen asuntopoliittisen seurannan väestökehityksen näkökulmasta mahdollisten palvelukatveiden havainnoimiseksi sekä palveluverkkotyön valmistumisen ja kytkemisen toimialan tavoitteiden strategiseen edistämiseen. Asuntoja suunniteltaessa tulee varmistaa, että vapaa-ajan palvelujen määrä vastaa alueen uudistuvaa asukasmäärää ja että vapaa-ajan palvelut kohdistuvat oikea-aikaisesti alueen asukkaille. Konkreettisesti vapaa-ajan palvelujen pitää olla alueilla jo silloin, kun ensimmäiset asukkaat muuttavat, koska ne vahvistavat alueen identiteettiä ja vetovoimaa. Palvelut tulee mitoittaa alueen tulevalle tai täydennettävälle asukasmäärälle. Toimivat vapaa-ajan palvelut voi-

18.05.2022

Asia/5

vat vaikuttaa merkittävästi alueen maineeseen ja siten nostaa myös asuntojen arvoa.

Nuorten ja opiskelijoiden näkökulmasta asuntopolitiikan tulee olla tuotantotavoitteessaan kunnianhimoista ja ottavan huomioon läheisyyden kampuksiin ja liikenneyhteyksiin. Nuoriso- ja opiskelija-asuntojen tuotantotavoitteissa on otettava huomioon turhan kilpailutilanteen välttäminen asuntojen rakentajien välillä. Kaupungin tulee myös ylläpitää huolta hyvästä liikuntapalveluiden palveluverkosta sekä kehittää pyöräilyn edellytyksiä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että asuinalueiden kehittämisessä on otettava huomioon kaikki ikäryhmät. Asuntopolitiikassa tulisi pyrkiä tuomaan yhteen eri ikäisiä ihmisiä. Asuinympäristössä ja palveluissa tulee huolehtia esteettömyydestä ja saavutettavuudesta. Lautakunta korostaa täydennysrakentamisen merkitystä ja pitää väestöprofiilin moninaistumista tärkeänä.

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus 1:

Sami Muttilainen: Lisätään (4) kappaleen loppuun. Uusien asuinalueiden suunnittelussa ja kehittämisessä tehdään merkitykselliseen kuulemiseen pohjautuvaa yhteistyötä palveluverkon ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

Kannattaja: Pauliina Saares

Lautakunta hyväksyi Sami Muttilaisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 2:

Sami Muttilainen: Lisätään kappaleen (5) perään.

Lautakunta haluaa kiinnittää huomioita siihen, että uusia alueita tulisi kehittää ja suunnitella niin, että ravintola ja klubitoiminta voidaan toteuttaa.

Kannattaja: Mika Ebeling

Vastaehdotus 3:

Arja Karhuvaara: kappaleeseen 4, riville 9 lisätään sanat: ...(hyvät) ja sujuvasti saavutettavat vapaa-ajan palvelut.

Kannattaja: Nasima Razmyar

Lautakunta hyväksyi Arja Karhuvaaran vastaehdotuksen yksimielisesti.

18.05.2022

Asia/5

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Sami Muttilaisen vastaehdotuksen 2 mukaisesti muutettu-
na

Jaa-äännet: 5

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Arja Karhuvaara, Otto Meri, Niilo Toivo-
nen, Laura Varjokari

Ei-äännet: 2

Mika Ebeling, Sami Muttilainen

Tyhjä: 6

Jussi Chydenius, Heimo Laaksonen, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmy-
ar, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa

Poissa: 0

Äänestyksen jälkeen kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hylkäsi Sami
Muttilaisen vastaehdotuksen 2 äänin 5–2. (6 tyhjää)

08.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Reetta Sariola, kehittämissyksikön päällikkö, puhelin: 310 32987
reetta.sariola(a)hel.fi

18.05.2022

Asia/6

§ 109

Vuokrausperiaatteiden määrittäminen eräille tonteille (Oulunkylä, asuntotontit 28132/1 ja 28305/15 sekä autopaikkatontti 28132/2)

HEL 2022-003605 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto vahvisti Oulunkylässä sijaitsevien asemakaavan muutokseen nro 12445 sisältyvien asuntotonttien (AK) 28132/1 ja 28305/15 sekä autopaikkatontin (LPA) 28132/2 vuokrausperiaatteet 31.12.2085 saakka liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrausperiaatteet
- 2 Sijaintikartta
- 3 Ote ajantasa-asemakaavasta nro 12445

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Varauksensaaja

Kaupunkiympäristön toimiala

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Asemakaava- ja tonttitiedot

Kaupunginvaltuusto on 8.11.2017 § 396 hyväksynyt asemakaavan muutoksen nro 12445, joka on tullut voimaan 13.12.2018. Asemakaavan mukaan tontti 28132/1 kuuluu asuinkerrostalojen korttelialueeseen (AK). Tontin rakennusoikeus on 3 800 (asuinkerrosala) + 100 k-m² (liike- tai toimistotila) ja pinta-ala noin 1 209 m². Tonttia ei ole vielä merkitty kiinteistörekisteriin.

Asuinkerrostalojen korttelialueeseen (AK) kuuluvan tontin 28305/15 rakennusoikeus on 4 741 k-m² ja pinta-ala noin 3 076 m². Tontti on merkitty kiinteistörekisteriin 26.1.2022.

Tontti 28132/2 kuuluu autopaikkojen korttelialueeseen (LPA). Tontin pinta-ala on 1 487 m² ja osoite on Käsäntie. Tonttia ei ole vielä merkitty kiinteistörekisteriin.

Sijaintikartta ja ote asemakaavasta ovat liitteenä 2 ja 3.

Varauspäätös ja suunnitellut hankkeet

Kaupunginhallitus on 1.11.2021 § 790 varannut suunnitellut tontit (AK) 28132/1 ja (AK) 28305/10 asuntohankkeiden suunnittelua varten sekä suunnitellun tontin (LPA) 28132/2 pysäköintilaitoksen suunnittelua varten 31.12.2023 saakka Sato Oyj:lle seuraavasti:

- Sato-Joustokoti Oy:lle varataan asuntotontti (AK) 28132/1. Tontin pinta-ala on 1 209 m², asuinrakennusoikeus on 3 800 k-m² ja liiketilan rakennusoikeus on 100 k-m². Alue varataan toteutettavaksi välimuodon asuntotuotantona.
- Sato-Asunnot Oy:lle varataan noin 3 036 m² määräala ja siihen kohdistuva noin 4 741 k-m² asuinrakennusoikeus suunnitellusta asuntotontista (AK) 28305/10. Tontin pinta-ala on 7 516 m² ja yhteenlaskettu asuinrakennusoikeus on 9 200 k-m². Alue varataan toteutettavaksi vapaarahoitteisena ja sääntelemättömänä vuokra-asuntotuotantona.
- Sato-Rakennuttajat Oy:lle varataan pysäköintitontti (LPA) 28132/2. Tontin pinta-ala on 1 487 m². Alue varataan pysäköintilaitoksen toteuttamista varten.

Tontille 28132/1 tulee toteuttaa välimuodon asuntotuotantoa. Hanke toteutetaan osaomistusmallisena. Asuntoja hankkeeseen tulee yhteensä 60 kpl ja lisäksi toteutetaan kaksi liiketilaa. Asuntotontin 28132/1 alueeseen kohdistuu maanvuokrasopimus, joka tulee muuttaa ennen kuin suunnitellun asuntohankkeen rakentaminen voi alkaa.

Tontista 28305/10 on 17.1.2022 voimaan tulleella tonttijaolla 13781 muodostunut tontti 28305/15. Tontille toteutetaan vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja yhteensä 86 kpl ja niiden keskipinta-ala on n. 45 m². Asuntokerrosala on yhteensä noin 4 741 k-m².

LPA-tontille 28132/2 tulee toteuttaa pysäköintitalo kortteleita 28132, 28133 sekä tontteja 28305/14 ja 15 sekä 28142/4 varten.

Lyhytaikaiset vuokraukset

Tontti 28132/1 on vuokrattu lyhytaikaisesti Asunto Oy Helsingin Käs-kynhaltijalle kaupunkiympäristön toimialan asuntotonttitiimin päällikön päätöksellä 18.1.2022 § 6 vuoden 2022 loppuun asti.

Tontti 28305/15 on vuokrattu lyhytaikaisesti Sato-Asunnot Oy:lle kau-punkiympäristön toimialan asuntotonttitiimin päällikön päätöksellä 18.1.2022 § 7 vuoden 2022 loppuun asti.

Tontti 28132/2 on vuokrattu lyhytaikaisesti Asunto Oy Helsingin Käs-kynhaltijalle ja Kiinteistö Oy Helsingin Käs-kynhaltijantien Pysäköinnille kaupunkiympäristön toimialan asuntotonttitiimin päällikön päätöksellä 11.2.2022 § 26, 15.2.2023 asti.

Maaperä

Käytävissä olevien tietojen mukaan alueilla ei ole aiemmin harjoit-tettu toimintaa, joka olisi saattanut aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista.

Vuokrausperiaatteet

Vuokrausperiaatteiden määrittelyssä on otettu huomioon ulkopuolisen asiantuntijan arviolausunto, samalle tai vastaavalle alueelle aiemmin vahvistetut vuokrausperiaatteet, tonttien sijainti ja alueen maanarvon kehittyminen sekä muut seikat pyrkien yhdenmukaiseen ja johdonmu-kaiseen hinnoitteluun. Arviolausunto on oheismateriaalissa.

Vertailutieto

Kaupunginvaltuusto on 8.12.2021 § 393 vahvistanut 28. kaupungino-san (Oulunkylä) asuinkerrostalotonttien (AK) 28141/3, 4, 5, 6 ja 7 sekä asuinkerrostalotontin (AK) 28135/1 vuokrausperiaatteet pitäen perus-teena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951=100” pistelukua vastaavana kerrosneliömetrihintana vapaarahoitteisen ja sääntelemät-tömän asuntotuotannon osalta vähintään 45 euroa.

Vuosivuokra ja vuokra-aika

Asuinkerrostalotontin (AK) 28132/1 vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pisteluku 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana 43 euroa (nykyarvo noin 900 euroa / ind.2074).

Asuinkerrostalotontin (AK) 28305/15 vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pisteluku 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana 46 euroa (nykyarvo noin 950 euroa / ind. 2074).

Tontti 28132/1 sijaitsee suhteellisen vilkkaasti liikennöidyn kadun varrella ja sen piha-alue jää ahtaammaksi verrattuna tonttiin 28305/15. Näin ollen tontin 28305/15 rakennusoikeuden yksikköhinta on hieman korkeampi.

Autopaikkatontin (LPA) 28132/2 vuosivuokra määrätään vakiintuneen käytännön mukaisesti pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin "lokakuu 1951 = 100" pistelukua 100 vastaavana tonttinelioetrihintana 1 euroa (nykyarvo 20,74 euroa / ind. 2074).

Asemakaavan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asuntoja palvelevien tilojen osalta ei peritä maanvuokraa.

Asuntotonteille mahdollisesti toteutettavien liike- tai niihin verrattavien tilojen sekä kunnallistekniikkaa palvelevien tilojen osalta peritään samaa maanvuokraa kuin asuntotontilta.

Valtion tukemien tonttien osalta vuokrasta perittäisiin 80 % siltä ajalta, jona tontille rakennettavien asuintalojen rakentamiseen myönnettyä valtion asuntolainaa on maksamatta tai jona valtio maksaa tontille rakennettavien asuntojen rakentamiseen myönnetyn lainan perusteella korkohyvitystä (korkotukea).

Kaupunginvaltuuston päätöksen 1.10.1980 (asia 18) mukaan asuntotontin vuosivuokra on 4 % ja muiden tonttien 5 % tontin laskennallisesta hinnasta, mikä määräytyy tontin pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaisesti.

Tontin 28 132/1 maanvuokran vaikutus asumiskustannuksiin on noin 3,40 euroa/kk/k-m².

Tontin 28305/15 maanvuokran vaikutus asumiskustannuksiin on noin 3,63 euroa/kk/k-m².

Vuokra-aika on noin 60 vuotta siten, että vuokra-aika alkaa myöhemmin päätettävästä ajankohdasta ja päättyy 31.12.2085.

Lopuksi

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 8 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto vahvistaa yli 30 vuoden pituisten maanvuokrasopimusten yleiset vuokrausperiaatteet.

Kaupunginvaltuusto on 2.2.2022 § 22 päättänyt asuntotonttien sekä asumista palvelevien tonttien maanvuokrauksen yleisistä periaatteista. Päätöksen mukaan kaupungin tontinluovutustoiminnan ennustettavuuden säilyttämiseksi on uudet periaatteet ja uusi toimintamalli tarkoitus ottaa käyttöön siirtymäajalla. Siirtymäajoista päätetään myöhemmin kaupunginhallituksen täytäntöönpanopäätöksessä, sen jälkeen kun kaupunkiympäristölautakunta on hyväksynyt soveltamisohjeet. Siirtymäaikojen osalta on tarkoituksenmukaista että ne tontit, joille on vahvistettu vanhan käytännön mukaiset vuokrausperiaatteet, luovutetaan vielä vanhan käytännön mukaisesti. Uusi käytäntö ja uudet periaatteet tulevat lähtökohtaisesti koskemaan vain niitä tontteja, joiden osalta maanvuokrausprosessi ei vielä yleisten periaatteiden käyttöönoton ajankohtana ole edennyt hinnoitteluvaiheeseen.

Kaupunkiympäristölautakunta on hyväksynyt soveltamisohjeet 12.4.2022 ja esittänyt samalla kaupunginhallitukselle periaatteiden soveltamista koskevien siirtymäsäännösten hyväksymistä. Koska uusi käytäntö ja uudet periaatteet on tarkoitus ottaa käyttöön niiden tonttien osalta, joita koskeva maanvuokrausprosessi ei ole vielä edennyt hinnoitteluvaiheeseen ja koska siirtymäsäännöksiä ei ole vielä lopullisesti hyväksyty, on ainakin niiden hankkeiden osalta, joiden rakentaminen käynnistyy vuoden 2022 aikana tulossa näitä hankkeita koskevat maanvuokrausperiaatteiden määrittämisesitykset kaupunginvaltuuston päätettäväksi. Näissä esityksissä on siirtymäsäännöksistä johtuen sovellettu tuottovaatimuksen osalta kaupunginvaltuuston päätöstä 1.10.1980 (asia nro 18).

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrausperiaatteet
- 2 Sijaintikartta
- 3 Ote ajantasa-asemakaavasta nro 12445

Oheismateriaali

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 17 k)

Muutoksenhaku

18.05.2022

Asia/6

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Varauksensaaja

Kaupunkiympäristön toimiala

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -
palvelu
Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.04.2022 § 285

HEL 2022-003605 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto vahvistaa Oulunkylässä sijaitsevien asemakaavan muutokseen nro 12445 sisältyvien asuntotonttien (AK) 28132/1 ja 28305/15 sekä autopaikkatontin (LPA) 28132/2 vuokrauseriaatteen 31.12.2085 saakka liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 22.03.2022 § 183

HEL 2022-003605 T 10 01 01 02

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

18.05.2022

Asia/6

Maapadontie

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että Oulunkylässä sijaitsevien asemakaavan muutokseen nro 12445 sisältyvien asuntotonttien (AK) 28132/1 ja 28305/15 sekä autopaikkatontin (LPA) 28132/2 vuokrausperiaatteet vahvistetaan 31.12.2085 saakka liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Anni Hautala, kiinteistölakimies, puhelin: 310 23775
anni.hautala(a)hel.fi

18.05.2022

Asia/7

§ 110

Vuokrausperiaatteiden määrittäminen asuinkerrostalotonteille (Oulunkylä, tontti 28231/37 ja 28140/12)

HEL 2022-003604 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto vahvisti:

- Oulunkylässä sijaitsevan asemakaavan muutokseen nro 12420 sisältävän asuinkerrostalotontin (AK) 28231/37 vuokrausperiaatteet 31.12.2085 saakka liitteen 1 mukaisesti sekä
- Oulunkylässä sijaitsevan asemakaavan muutokseen nro 12445 sisältävän asuinkerrostalotontin (AK) 28140/12 vuokrausperiaatteet 31.12.2085 saakka liitteen 2 mukaisesti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrausperiaatteet Oulunkylä, Pirkkola
- 2 Vuokrausperiaatteet Oulunkylä, Patola
- 3 Sijaintikartta Oulunkylä, Pirkkola
- 4 Asemakaavakartta nro 12420
- 5 Sijaintikartta Oulunkylä, Patola
- 6 Asemakaavakartta nro 12445

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Kaupunkiympäristön toimiala

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5
Liite 6

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Varauksensaajat

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Asemakaava- ja tonttitiedot

Oulunkylä, Pirkkola

Oulunkylän Pirkkolan Pirjontien ympäristöön on laadittu asemakaavan muutos nro 12420, joka mahdollistaa täydennysrakentamista muun muassa korttelin 28231 alueelle. Kaupunginvaltuusto on 7.6.2017 § 283 on hyväksynyt asemakaavan muutoksen 12420 ja se on tullut voimaan 6.11.2019. Asemakaavan mukaan tontti 28231/37 kuuluu asuinkerrostalojen (AK) korttelialueeseen ja sille voidaan rakentaa kerroksittain porrastuva asuinkerrostalo.

Tontin pinta-ala on noin 2 315 m² ja sen osoite on Pirjontie 28. Tontin kaavan mukainen rakennusoikeus on 1 820 + 50 k-m². Tontti on merkitty kiinteistörekisteriin 29.6.2021.

Oulunkylä, Patola

Oulunkylän Käskynhaltijantien ympäristöön on laadittu asemakaavan muutos nro 12445, joka mahdollistaa täydennysrakentamista muun muassa tontille 28140/12. Kaupunginvaltuusto on 8.11.2017 § 396 hyväksynyt asemakaavan muutoksen nro 12445 ja se on tullut voimaan 13.12.2018. Asemakaavan mukaan tontti 28140/12 kuuluu asuinkerrostalojen (AK) korttelialueeseen.

Tontin pinta-ala on noin 1 399 m² ja sen osoite on Teininrinne 3. Tontin kaavan mukainen rakennusoikeus on 1 650 + 50 k-m². Tontti on merkitty kiinteistörekisteriin 2.10.2021.

Varauspäätökset, suunnitelmat ja lyhytaikaiset vuokraukset

Oulunkylä, Pirkkola

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kaupunginhallitus on 10.8.2020 § 414 varannut asuntotontin 28231/37 yksityishenkilöille asuntohankkeen suunnittelua ja toteuttajan etsimistä varten 31.12.2021 saakka.

[Varauspäätös kaupunginhallitus 10.8.2020 § 414](#)

Tontille 28231/37 toteutetaan vapaarahoitteisia sääntelemättömiä omistusasuntoja, asuntokerrosala yhteensä noin 1 820 k-m² sekä noin 50 k-m² suuruinen liiketila. Rakennuksen kerros-luku porrastuu kaksikerroksisesta viisikerroksiseksi.

Tontti on tällä hetkellä vuokrattuna varauksensaajille liike-, toimisto- ja asuinrakennusta varten 31.12.2040 saakka maanvuokrasopimuksella nro 18805, joka tullaan päättämään asuntoalueen pitkäaikaisen vuokrauksen yhteydessä. Tonttia 28231/37 ei ole vuokrattu lyhytaikaisesti, vaan rakennuslupaa on haettu tonttiin kohdistuvan liikehuoneiston vuokrasopimuksen sekä kaupunkiympäristön toimialan tontit -yksikön antaman kirjallisen suostumuksen perusteella.

Oulunkylä, Patola

Kaupunginhallitus on 10.8.2020 § 415 varannut asuntotontin 28140/12 Helsingin Seurakuntayhtymälle 31.12.2021 saakka.

[Varauspäätös kaupunginhallitus 10.8.2020 § 415](#)

Tontille 28140/12 toteutetaan vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja, jotka ensisijaisesti osoitetaan Helsingin Seurakuntayhtymän työntekijöiden työsuhteasunnoiksi. Asuntoja toteutetaan yhteensä 27 kpl ja niiden keskipinta-ala on noin 77,6 m². Asuntokerrosala on yhteensä noin 1 650 k-m² sekä noin 50 k-m² liiketilaa.

Tontti on vuokrattu lyhytaikaisesti Helsingin Seurakuntayhtymälle kaupunkiympäristön toimialan asuntotonttitiimin päällikön päätöksellä 17.11.2021 § 181, 30.11.2022 asti.

Maaperä

Käytävissä olevien tietojen perusteella alueilla ei ole aiemmin harjoitettu toimintaa, joka saattaisi aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista.

Vuokrausperiaatteet

Vuokrausperiaatteiden määrittelyssä on otettu huomioon ulkopuolisen asiantuntijan arviolausunto, samalle tai vastaavalle alueelle aiemmin vahvistetut vuokrausperiaatteet, tonttien sijainti ja alueen maanarvon

kehittyminen sekä muut seikat pyrkien yhdenmukaiseen ja johdonmukaiseen hinnoitteluun. Arviolausunnot ovat oheismateriaalissa.

Vertailutiedot

Kaupunginvaltuusto on 8.12.2021 § 393 vahvistanut 28. kaupunginosan (Oulunkylä) asuinkerrostalotonttien (AK) 28141/3, 4, 5, 6 ja 7 sekä asuinkerrostalotontin (AK) 28135/1 vuokrausperiaatteet pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951=100” pistelukua vastaavana kerrosneliömetrihintana vapaarahoitteisen ja sääntelemättömän asuntotuotannon osalta vähintään 45 euroa.

Vuosivuokra ja vuokra-aika

Asuinkerrostalotontin (AK) 28232/37 vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana 48 euroa (nykyarvo noin 1 000 euroa).

Asuinkerrostalo(AK) 28140/12 vuosivuokra määrätään pitäen perusteena virallisen elinkustannusindeksin ”lokakuu 1951 = 100” pistelukua 100 vastaavana asuinkerrosneliömetrihintana sääntelemättömänä asuntotuotantona toteutettavien tonttien osalta vähintään 48 euroa (nykyarvo noin 1 000 euroa).

Asuntotontille mahdollisesti toteutettavien liike- tai niihin verrattavien tilojen osalta peritään samaa maanvuokraa kuin asuntotontilta.

Asemakaavan merkityn kerrosalan lisäksi rakennettavien asuntojen ulkopuolisten asuntoja palvelevien tilojen osalta ei peritä maanvuokraa.

Maanvuokran vaikutus asumiskustannuksiin on molempien tonttien osalta on noin 3,79 euroa/kk/k-m².

Vuokra-aika on noin 60 vuotta siten, että vuokra-aika alkaa myöhemmin päätettävästä ajankohdasta ja päättyy 31.12.2085.

Lopuksi

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 8 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto vahvistaa yli 30 vuoden pituisten maanvuokrasopimusten yleiset vuokrausperiaatteet.

Kaupunginvaltuusto on 2.2.2022 § 22 päättänyt asuntotonttien sekä asumista palvelevien tonttien maanvuokrauksen yleisistä periaatteista. Päätöksen mukaan kaupungin tontinluovutustoiminnan ennustettavuuden säilyttämiseksi on uudet periaatteet ja uusi toimintamalli tarkoitus ottaa käyttöön siirtymäajalla. Siirtymäajoista päätetään myöhemmin

kaupunginhallituksen täytäntöönpanopäätöksessä, sen jälkeen kun kaupunkiympäristölautakunta on hyväksynyt soveltamisohjeet. Siirtymäaikojen osalta on tarkoituksenmukaista että ne tontit, joille on vahvistettu vanhan käytännön mukaiset vuokrausperiaatteet, luovutetaan vielä vanhan käytännön mukaisesti. Uusi käytäntö ja uudet periaatteet tulevat lähtökohtaisesti koskemaan vain niitä tontteja, joiden osalta maanvuokrausprosessi ei vielä yleisten periaatteiden käyttöönoton ajankohtana ole edennyt hinnoitteluvaiheeseen.

Kaupunkiympäristölautakunta on hyväksynyt soveltamisohjeet 12.4.2022 ja esittänyt samalla kaupunginhallitukselle periaatteiden soveltamista koskevien siirtymäsäännösten hyväksymistä. Koska uusi käytäntö ja uudet periaatteet on tarkoitus ottaa käyttöön niiden tonttien osalta, joita koskeva maanvuokrausprosessi ei ole vielä edennyt hinnoitteluvaiheeseen ja koska siirtymäsäännöksiä ei ole vielä lopullisesti hyväksytty, on ainakin niiden hankkeiden osalta, joiden rakentaminen käynnistyy vuoden 2022 aikana tulossa näitä hankkeita koskevat maanvuokrausperiaatteiden määrittämisesitykset kaupunginvaltuuston päätettäväksi. Näissä esityksissä on siirtymäsäännöksistä johtuen sovellettu tuottovaatimuksen osalta kaupunginvaltuuston päätöstä 1.10.1980 (asia nro 18).

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrausperiaatteet Oulunkylä, Pirkkola
- 2 Vuokrausperiaatteet Oulunkylä, Patola
- 3 Sijaintikartta Oulunkylä, Pirkkola
- 4 Asemakaavakartta nro 12420
- 5 Sijaintikartta Oulunkylä, Patola
- 6 Asemakaavakartta nro 12445

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Kaupunkiympäristön toimiala

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto
Liite 1
Liite 2

18.05.2022

Asia/7

Varauksensaajat

Liite 3
Liite 4
Liite 5
Liite 6
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5
Liite 6

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristön toimiala maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -
palvelu

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.04.2022 § 284

HEL 2022-003604 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto vahvistaa:

- Oulunkylässä sijaitsevan asemakaavan muutokseen nro 12420 sisältävän asuinkerrostalotontin (AK) 28231/37 vuokrausperiaatteet 31.12.2085 saakka liitteen 1 mukaisesti sekä
- Oulunkylässä sijaitsevan asemakaavan muutokseen nro 12445 sisältävän asuinkerrostalotontin (AK) 28140/12 vuokrausperiaatteet 31.12.2085 saakka liitteen 2 mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

18.05.2022

Asia/7

Kaupunkiympäristölautakunta 22.03.2022 § 182

HEL 2022-003604 T 10 01 01 02

Pirjontie 28, Teininrinne 3

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle:

- että Helsingin Oulunkylässä sijaitsevan asemakaavan muutokseen nro 12420 sisältyvän asuinkerrostalotontin (AK) 28231/37 vuokrausperiaatteet vahvistetaan 31.12.2085 saakka liitteestä 1 ilmenevin periaattein.
- että Helsingin Oulunkylässä sijaitsevan asemakaavan muutokseen nro 12445 sisältyvän asuinkerrostalotontin (AK) 28140/12 vuokrausperiaatteet vahvistetaan 31.12.2085 saakka liitteestä 2 ilmenevin periaattein.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Anni Hautala, kiinteistölakimies, puhelin: 310 23775
anni.hautala(a)hel.fi

18.05.2022

Asia/8

§ 111

Merisataman saarten (Eira, Ullanlinna, Kaivopuisto) asemakaavan muuttaminen (nro 12718)

HEL 2016-002260 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 6. kaupunginosan (Eira) vesialuetta, 7. kaupunginosan (Ullanlinna) uimaranta-, lähivirkistys-, vesialueita ja venesatamaa sekä 9. kaupunginosan (Kaivopuisto) venesatamaa koskevan asemakaavan muutoksen 16.11.2021 päivätyn piirustuksen nro 12718 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12718 kartta, päivätty 16.11.2021
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12718 selostus, päivätty 16.11.2021
- 3 Vuorovaikutusraportti 19.7.2021, täydennetty 16.11.2021
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Havainnekuva, 16.11.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Helen Oy	Esitysteksti
Helen Sähköverkko Oy	Esitysteksti
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä	Esitysteksti
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä	Esitysteksti
Kymp/Talouden tuki	Esitysteksti
Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu	Esitysteksti
Väylävirasto	Esitysteksti
Hyväksymisestä tiedon	Esitysteksti

pyyännyt	Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Kaavamuutoksen hakija	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristö- keskus	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Eteläistä ja Pohjoista Uunisaarta, Liuskasaarta, Liuskaluotoa ja Sirpalesaarta sekä niiden ympärillä olevaa vesialuetta.

Tavoitteena on mahdollistaa saarten kehittäminen merkittävänä purjehdus- ja virkistyskeskuksena. Kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty ratkaisemaan Uunisaarten, Liuskasaaren, Liuskaluodon ja Sirpalesaaren toimintoja, virkistystä, veneilyä ja kilpapurjehdusta palvelevien uusien rakennusten, aallonmurtajien ja laitureiden tarpeet.

Alueelle on suunniteltu uutta purjehdus- ja virkistystoimea palvelevaa toimitilakerrosalaa 2 150 k-m². Kerrosalaa on lisätty toiminnallisista syistä ja se on jaettu maisemallisiin ja kulttuurihistoriallisiin perustein eri saarille.

Alueen keskimääräinen tehokkuusluku on 0,2.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että yhteydet saarille paranevat ja purjehdukselle sekä virkistykselle osoitetut alueet ovat toimivat.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Helsingin yleiskaavassa 2016 Satamasaarten alue on merkitty merellisen virkistys- ja matkailun alueeksi. Aluetta kehitetään merkittävänä virkistys-, ulkoilu-, liikunta-, luonto- ja kulttuurialueena, joka kytkeytyy mantereen virkistys- ja viheralueisiin. Suunnittelussa tulee turvata kult-

tuurihistoriallisten ja maisemallisten arvojen säilyminen sekä ottaa huomioon ja turvata luonnon monimuotoisuuden, ekosysteemipalvelujen, luonnonsuojelun ja ekologisen verkoston sekä metsäverkoston kannalta tärkeät alueet. Yleiskaavan kulttuuriympäristöt - teemakartassa saaret kuuluvat Suomenlinnan UNESCO:n maailmanperintökohteen suojavyöhykkeeseen. Kaavaratkaisu on yleiskaavan mukainen.

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumisesta, joiden mukaan merellisen Helsingin kehittämistä jatketaan kunnianhimoisesti merellisiä yhteyksiä, rantareittejä, laitureita ja tukikohtia parantaen sekä merellistä yrittäjyyttä edistäen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Helsingin niemen etelärannalla, Eiran, Ullanlinnan ja Kaivopuiston edustalla sijaitseva Merisataman alue on helsinkiläisten suosituimpia virkistyspaikkoja ympäri vuoden. Saarissa on monipuolista toimintaa. Saariin on kesäisin vuoroveneyhteydet ja talvisin tilapäinen talvisilta Pohjoiseen Uunisaareen toimii yhteytenä Merisataman rannan ja saarten välillä. Liuskasaaren ja Sirpalesaaren välinen talvisilta mahdollistaa kävelyn kaikilla saarilla talviaikaan.

Liuskasaari ja Sirpalesaari toimivat aktiivisina purjehdusseurojen satamasaarina. Saaret ovat myös tukikohtia purjehduskoulutukselle ja -harrastustoiminnalle sekä kilpa- ja matkapurjehdukselle. Talvisin saaret ovat osittain purjehdusseurojen telakka-alueita. Liuskasaarella, Sirpalesaarella ja Pohjoisessa Uunisaarella toimivat kesäravintolat, joita käytetään myös paljon erilaisiin juhlatilaisuuksiin. Saarilla sijaitsee vanhoja rakennuksia, jotka ovat perua saarten pitkään historiaan kuuluneista teollisuus-, konepaja- ja telakka-ajoista.

Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 2004. Kaavan mukaan Harakan saari on lähivirkistysaluetta, jossa ympäristöä tulee hoitaa alueen historiallisen linnoitusluonteen mukaisena (VL/s). Vanhat rakenteet ja rakennukset on merkitty suojeltaviksi. Harakan ja Vanhan Räntyn alueella on neljä luonnonsuojelualuetta (SL). Pohjoinen Uunisaari on merkitty lähivirkistysalueeksi (VL) ja uimaranta-alueeksi (VV). Eteläinen Uunisaari on rakentamaton uimaranta- ja virkistysaari (VL). Liuskasaaren, Liuskaluodon ja Sirpalesaaren venekerhotoiminnassa olevat alueet on merkitty asemakaavassa venesatama-alueiksi (LV). Liuskasaaren kerhorakennus on suojeltu. Saarten rakentamattomat osat ovat lähivirkistysaluetta (VL). Vesialuetta (W) on se merialue, joka ei ole venekerhojen välittömässä käytössä laituri- tai poijualueena.

Helsingin kaupunki omistaa alueen. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

18.05.2022

Asia/8

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia. Kaavaratkaisu nostaa alueen arvoa. Kaavaratkaisu sallii uusien alonmurtajien ja laituralueiden rakentamisen; niiden rakentamisajankoh- ta määräytyy alueen palvelutarpeen mukaan.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluai- kana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaa- van valmisteluai- kana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallis- ten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupun- kiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- Liikennevirasto (nyk. Väylävirasto)
- Museovirasto
- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kaupunginmuseo

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat pelastuslaitoksen toimintaedellytyk- sien huomioimiseen jatkosuunnittelussa, yksityisin järjestelyin hoidetta- viin uusiin vesijohtoihin ja viemäreihin, vesiväylien esittämiseen kaa- va- kartassa, runkoväylän turvallisuuteen, rantarakenteiden suunnitteluun ja rakentamiseen sekä alueelle suunniteltavien rakennusten ja raken- teiden sovittamiseen ympäristöön sekä vedenalaisinventointiin. Kanna- notoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että kaa- vamerkintöihin ja -määräyksiin on tehty lisäyksiä ja Merisataman meria- lueesta teetettiin arkeologinen vedenalaisinventointi.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluai- neistosta kohdistuivat merimaiseman säilymiseen, Merisataman käyttö- tarkoituksiin, rakentamisen määrään, telakka-alueiden ja laituralueiden kokoon sekä yksittäisiin kaavamääräyksiin. Mielipiteet on otettu huo- mioon kaavoitustyössä siten, että kaavakartan määräyksiä ja merkintö- jä on tarkennettu, muutettu ja lisätty.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 8 kpl.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 19.7.-17.8.2021, mistä on ilmoitettu maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 4 muistutusta. Nähtävilläoloajan ulkopuolella saapui 1 kirje.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat Uunisaaren laiturijärjestelyyn, Merisataman väylän leveyteen ja väylän käyttäjiin, telakka-alueen aitaamiseen, Liuskaluodon rakentamisen määrään, meritäyttöön, Merisataman kuormitukseen sekä lintuihin.

Kirjeessä esitetyt huomautukset kohdistuivat kaavoituksen vuorovaikutukseen, Uunisaaren laiturijärjestelyyn, viitesuunnitelman ja kaavaehdotuksen yhteneväisyyteen, Liuskaluodon toimintoihin, vuorovenelaiturin sijoittumiseen, Merisataman väylän leveyteen ja väylän käyttäjiin sekä veneiden talvisäilytykseen.

Lausunnot saatiin HSY:ltä, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus), museovirastolta ja kaupunginmuseolta. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat Liuskaluodolle osoitettuun rakennusalaan, rakentamiskorkeuteen sekä kaavan suojelumerkintöihin.

Lisäksi seuraavat tahot ilmoittivat, ettei ole lausuttavaa: Helen Sähköverkko Oy ja Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL).

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa. Niitä, joiden etua muutokset koskevat, on kuultu erikseen sähköpostilla.

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun tarkemmat vaikutukset ja perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

18.05.2022

Asia/8

Jatkotoimenpiteet

Kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä on pyydetty lähettämään tieto.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12718 kartta, päivätty 16.11.2021
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12718 selostus, päivätty 16.11.2021
- 3 Vuorovaikutusraportti 19.7.2021, täydennetty 16.11.2021
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Havainnekuva, 16.11.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Kymp/Talouden tuki
Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu
Väylävirasto
Hyväksymisestä tiedon pyyännyt

Kaavamutoksen hakija

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

18.05.2022

Asia/8

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Tiedoksi

Kaupunginmuseo
Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Asemakaavoitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.04.2022 § 282

HEL 2016-002260 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 6. kaupunginosan (Eira) vesialuetta, 7. kaupunginosan (Ullanlinna) uimaranta-, lähivirkistys-, vesialueita ja venesatamaa sekä 9. kaupunginosan (Kaivopuisto) venesatamaa koskevan asemakaavan muutoksen 16.11.2021 päivätyn piirustuksen nro 12718 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

11.04.2022 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 23.11.2021 § 651

HEL 2016-002260 T 10 03 03

Hankennumero 5564_1

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

- 16.11.2021 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12718 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee Helsingin kaupungin 6. kaupunginosan (Eira) vesialuetta, 7. kaupunginosan (Ullanlinna) uimaranta-, lähivirkistys-, vesialueita ja venesatamaa sekä 9. kaupunginosan (Kaivopuisto) venesatamaa.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävillä-oloajana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin sekä nähtävillä-oloajan ulkopuolella kirjallisesti esitettyihin mielipiteisiin. Päätössiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijoilta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
  - o Helsingfors Segelsällskap rf: 5 000 euroa

16.11.2021 Pöydälle

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 20.11.2017

Esittelijä

va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Suvi Huttunen, arkkitehti, puhelin: 310 37335

suvi.huttunen@hel.fi

Matti Kaijansinkko, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37195

matti.kaijansinkko@hel.fi

Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti, aluesuunnittelija, puhelin: 310 37258

anu.lamminpaa@hel.fi

Sakari Mentu, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37217

sakari.mentu@hel.fi

18.05.2022

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 28.06.2021 § 29

HEL 2016-002260 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12718 pohjakartan kaupunginosissa 6 Eira, 7 Ullanlinna, 9 Kaivopuisto. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12718
Kaupunginosat: 6 Eira, 7 Ullanlinna, 9 Kaivopuisto
Kartoituksen työnumero: 28/2017
Pohjakartta valmistunut: 18.6.2021 Uusinta (ensi tilaus 2017)
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 11.03.2020 § 5

HEL 2016-002260 T 10 03 03

Arkkitehti Suvi Huttunen ja arkkitehti Sakari Mentu esittelivät.

Nimistötoimikunta päätti esittää alueelle seuraavia uusia nimiä:

18.05.2022

Asia/8

Eskaaderisatama–Eskaderhamnen

(venesatama-alue)

Perustelu: Alueella harjoitetun eskaaderi- eli matkapurjehdustoiminnan mukaan.

Regattasatama–Regattahamnen

(venesatama-alue)

Perustelu: Alueella harjoitetun regatta- eli veneiden kilpailutoiminnan mukaan.

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Pelastuslaitos Pelastustoimen osasto Pelastusjohtaja
06.11.2017 § 40

HEL 2016-002260 T 10 03 03

Päätös

Pelastuslaitos antaa seuraavan lausunnon asemakaavan muutosehdotuksesta Töölön kylä tila RN:o 5:2, Liuskasaari

Asemakaavassa tulee huomioida jatkosuunnittelussa pelastuslaitoksen toimintaedellytyksien mahdollistava sammutusvesiverkosto palopostei-
neen.

Lisätiedot

Esko Rantanen, johtava palotarkastaja, puhelin: 310 31232
esko.rantanen(a)hel.fi

18.05.2022

Asia/9

§ 112

Myllypuron Karhunkaatajan alueen asemakaava ja asemakaavan muutos (nro 12550)

HEL 2013-004412 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 45. kaupunginosan (Vartiokylä, Myllypuro) kortteleiden 45351–45358 ja 45361–45365 asemakaavan ja 43. kaupunginosan (Herttoniemi, Länsi-Herttoniemi) suojaviher- ja katualueiden, 45. kaupunginosan (Vartiokylä, Myllypuro) korttelin 45238 sekä puisto-, lähivirkistys-, rautatie-, liikenne-, suojaviher- ja katualueiden sekä kaupunginosan rajaa koskevan asemakaavan muutoksen (muodostuvat uudet korttelit 45366–45368) 9.10.2018 päivätyn ja 2.11.2021 ja 14.12.2021 ja 27.1.2022 muutetun piirustuksen nro 12550 mukaisena ja asemakaavaselistuksesta ilmenevin perustein.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta, voisiko alueen yleiskaavassakin olevaa merkitystä metsäisenä yhteytenä parantaa toteuttamalla ylikulkusilta vihersiltana, niityttämällä osia viheralueista ja säilyttämällä rakennusten välissä mahdollisimman paljon nykyisiä puita ja metsäistä luontoa. (Elina Kauppila)

Käsittely

Toivomusponsi

Valtuutettu Elina Kauppila ehdotti valtuutettu Sandra Hagmanin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta, voisiko alueen yleiskaavassakin olevaa merkitystä metsäisenä yhteytenä parantaa toteuttamalla ylikulkusilta vihersiltana, niityttämällä osia viheralueista ja säilyttämällä rakennusten välissä mahdollisimman paljon nykyisiä puita ja metsäistä luontoa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.

3 äänestys

Valtuutettu Elina Kauppila ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuutettu Elina Kauppilan ehdottama toivomusponsi
EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 65

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Sandra Hagman, Timo Harakka, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Kati Juvva, Jukka Järvinen, Erkki Karinoja, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolehmainen, Pia Kopra, Laura Korpinen, Minja Koskela, Eeva Kärkkäinen, Anna Lemström, Minna Lindgren, Pekka Löfman, Teija Makkonen, Nina Katariina Miettinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Kimmo Niemelä, Matti Niiranen, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Katri Penttinen, Sanna-Leena Perunka, Suvi Pulkkinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Oula Silvennoinen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 18

Sirpa Asko-Seljavaara, Maaret Castrén, Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Dani Niskanen, Mikko Paunio, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Seida Sohrabi, Maarit Vierunen

Poissa: 2

Atte Kaleva, Erkki Tuomioja

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Elina Kauppilan ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12550 kartta, päivätty 9.10.2018, muutettu 16.11.2021 ja 14.12.2021, korjattu 27.1.2022
- 2 Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12550 selostus, päivätty 9.10.2018, muutettu 16.11.2021 ja 14.12.2021, korjattu 27.1.2022

- 3 Vuorovaikutusraportti 9.5.2017, asukastilaisuuksien muistiot (8.5.2013, 12.6.2013, 19.5.2015 ja 22.11.2016) ja yhteenveto verkkokeskustelusta 11.11.–12.12.2016
- 4 Muistutukset
- 5 Osa päätöshistoriaa
- 6 Liikennesuunnitelma (piir.nro 6880), 2.11.2021
- 7 Korttelikortit
- 8 Viikki-Kivikko-Mustapuronlaakso, metsä- ja puustoisien verkoston suunnitelma (12550)
- 9 LIITE_Karhunkaatajan kaupallinen selvitys A2b
- 10 Asemakaavoituspalvelun esitys 14.12.2021 (12550)
- 11 Asemakaavoituspalvelun kirje 27.1.2022 (12550)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Suomen Kaasuenergia Oy
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaava ja asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Myllypuron lounaisosan ja Herttoniemen pohjoisosan aluetta. Tavoitteena on

mahdollistaa uusi Raide-Jokeriin tukeutuva asuinalue, joka yhdistyy saumattomasti olemassa olevaan ympäristöön sekä Herttoniemen että Myllypuron puolelta. Samalla suunnitellaan täydennysrakentamista myös Viilarintien pohjoispuolelle.

Kaavaratkaisu mahdollistaa uuden asuinalueen rakentamisen noin 2 700 uudelle asukkaalle sekä asumiseen liittyviä kaupallisia ja julkisia palveluita. Kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty ratkaisemaan tehokkaan, mutta miellyttävän mittakaavaisen asuinalueen, säilyvän metsäalueen ja monitahoisen liikennetarkaisun kokonaisuus. Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 6880), jonka mukaan liikenteen pääväylät ovat Karhukalliontie (entinen Viikintie) ja Viilarintie, jota pitkin kulkee Raide-Jokeri. Viilarintien ja Karhukalliontien risteys siirretään Raide-Jokerin Myllärintien pysäkin kohdalle. Kävelijöiden ja pyöräilijöiden liikkumisverkosto on kattava ja yhteydet Raide-Jokerin pysäkillä ovat hyvät. Kaavaehdotuksessa on kerrosalaa yhteensä noin 129 500 k-m². Asuinkeuhkotilakortteleiden keskimääräinen tehokkuus kerrosalan perusteella on noin 1,7 ja kaikkien asuntokortteleiden 1,55. Uutta asuntokerrosalaa on 120 400 k-m² ja liike-, toimisto-, työ- ja palvelutilaa 4 500 k-m². Päiväkodeille tai alakoulun alimmille luokille ym. on lähipalvelutilaa 4 600 k-m².

Suunnitelma jakautuu puukerrostalosydämeen Karhukalliontien länsipuolen alavalla alueella ja niitä ympäröiviin Karhukalliontien länsipuolen ja Viilarintien pohjoispuolen rinnekortteleihin. Puukorttelit ovat jatkumo Puu-Myllypurosta, ne pienentävät rakentamisen hiilijalanjälkeä ja toteuttavat siten Helsingin kaupungin strategiaa. Rakennusten kerrosaluku vaihtelee enimmäkseen 4 - 8 välillä niin, että Viilarin- ja Karhukalliontien varrella on korkeampia ja sisäpihojen puolella matalampia rakennuksia. Pihat ovat valtaosin maanvaraisia. Autopaikat on sijoitettu Viilarintien eteläpuolisella alueella pääosin kolmeen pysäköintilaitokseen, muualla kansipihojen alle ja vähäisesti maantason.

Karhunkaatajan uuden asuinalueen identiteettitekijä on säilyvä osa Karhumetsää. Asuinaluetta halkoo itä-länsisuuntainen puistokatu Karhunlanka, jonka varrella ovat tärkeimmät palvelut ja julkiset ulkotilat.

Kaavaratkaisu vastaa Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman tavoitteisiin sisältämällä mm. lähes 50 000 k-m² puurakentamista, edellyttämällä uusiutuvan energian tuottamista, mahdollistamalla alueellisen maalämpöjärjestelmän ja parantamalla kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen olosuhteita. Asemakaavaratkaisun hiilijalanjälkeä ja -kädenjälkeä on arvioitu alustavasti koekäytössä olevalla HAVA-työkalulla (Helsingin asemakaavojen vähähiilisuuden arviointimenetelmä, 2021). HAVA:lla alustavasti arvioitu asemakaava-alueen toteuttamisen kokonaishiilijalanjälki on yhteensä noin 2 015 000 kg CO₂ e vuo-

dessa 50 vuoden tarkasteluajanjaksolla, eli noin 698 kg CO₂ e/a asukasta kohden. Hyötyjä mittaava hiilikädenjälki on puurakennusten ansiosta rakentamisen osalta yhteensä noin 1 116 000 kg CO₂ e/a, joka on enemmän kuin rakennusten 900 000 kg/CO₂/a suuruiseksi arvioitu hiilijalanjälki.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että nykyään lähes kokonaan rakentamaton alue muuttuu varsinkin alavalta alueelta tiiviisti rakennetuksi asuinalueeksi ja entisen Viikintien, uudelta nimeltään Karhukalliontien, linjaus muuttuu.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on osoitettu asuntovaltaiseksi alueeksi kolmella eri merkinnällä, joiden korttelitehokkuudet asettuvat välille yli 0,4 - yli 1,8. Tehokkain rakentaminen painottuu Jokerin varrelle. Jokeri-linja on varmistunut pikaraitiotieksi ja nykyinen Viikintie (tuleva Karhukalliontie) on tunneloitu koko matkalta Karhunkaatajan kohdalla. Karhunkaatajan alueen ja Roihupellon teollisuusalueen välillä kulkee viheryhteys. Maanalaisen yleiskaavan 2021 mukaan suunnittelualueen länsilaidalla on ohjeellinen suunniteltu liikennetunneli. Nyt laadittu asemakaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutusta mm. edistämällä hiilineutraalisuustavoitetta ja varautumalla sään ääri-ilmiöihin, mahdollistamalla asuntotuotantoa Raide-Jokerin läheisyyteen ja tiivistämällä kaupunkirakennetta sekä parantamalla kävelyn ja pyöräliikenteen olosuhteita.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Viilarintien ja Viikintien rajaaman alueen eteläosat ovat kallioista metsää ja pohjoisosat alavaa suo- ja lehtomaastoa. Pohjoisosissa sijaitsee koirien koulutuskenttä sekä viljelypalsta-alue. Viilarintien pohjoispuoli on kallioista metsää ja Myllärintien varressa sijaitsee päiväkotiympäristö. Alue rajautuu lännessä Siilitien kerrostaloalueeseen, pohjoisessa Myllypuron pientaloalueeseen sekä etelässä Karhunkaatajantien pohjoispuoliseen pientaloalueeseen ja Roihupellon teollisuusalueeseen. Viilarintielle on rakenteilla Raide-Jokerin pikaraitiotielinja. Viljelypalstoille on rakenteilla uusi paikka Viikin nykyisten viljelypalstojen läheisyyteen. Koira-aitaukselle on suunniteltu uutta paikkaa Uutelasta.

Suurimmassa osassa aluetta ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Osassa aluetta on voimassa asemakaavat vuosilta 1955, 1975, 1977, 1980, 1983, 1984, 1988, 1991, 1997, 1999 ja 2007. Voimassa olevissa asemakaavoissa on rautatiealueita, virkistysalueita, julkisten palvelujen korttelialueita ja katualueita.

Helsingin kaupunki omistaa maapohjan muulta osin paitsi pieneltä osalta Viikintien eteläpäästä, jonka omistaa valtio. Kaupunginosan rajaa siirretään niin, että uudet korttelialueet tulevat Vartiokylän puolelle lukuun ottamatta kortteleita 43169 ja 43170, jotka tulevat Herttoniemen puolelle. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia katujen ja yleisten alueiden toteuttamisesta, tonttien esirakentamisesta sekä johtosiirroista. Kokonaisuudessaan asemakaavan toteuttamisesta on arvioitu aiheutuvan kaupungille noin 37 - 39 miljoonan euron kustannukset, jotka jakautuvat seuraavasti (Alv 0 %):

Ennakkorakentaminen	7 - 8 milj. €
Kadut	8 milj. €
Sillat	2,5 milj. €
Puistot ja hulevesien viivytyalueet	1,5 milj. €
Julkiset palvelurakennukset	18,5 milj. €
Yhteensä noin	37 - 39 milj. €

Ennakkorakentamisen kustannukset muodostuvat katujen ja osan tonteista esirakentamisesta sekä yhdyskuntateknisen huollon järjestelmien siirroista ja vaiheistuksesta.

Kustannusarvio ei sisällä kaavamuutosalueelle sijoittuvan Raide-Jokerin kustannuksia. Kustannuksissa ei ole huomioitu alueen viljelypalstojen siirtoa ja kaava-alueen ulkopuolisia hulevesien hallintarakenteita (Myllärintanhuan kosteikko, Sopolitien puiston viivytyallas, Viikintien sivuojan eroosiosuojaus ja viivytyrakenteet). Kustannuksissa ei ole myöskään huomioitu muita Raide-Jokerin toteuttamisen yhteydessä Viilarintiellä tehtäviä toimenpiteitä, jotka täsmentyvät hankkeen jatko-suunnittelussa.

Uutta kerrosneliometriä kohden investointikustannukset ovat noin 320 euroa. Kaupunki saa maankäyttötuloja kaavoitettavien tonttien myynnistä ja vuokrauksesta. Rakennusoikeuden arvoksi on arvioitu kokonaisuudessaan noin 60 - 70 miljoonaa euroa.

Asemakaavamuutos mahdollistaa asumisen ja maankäytön toteuttamishojelman eli AM-ohjelman 2020 mukaisen monipuolisen hallinta- ja rahoitusmuotojakauman.

Rakennusten perustamistapoina ovat sijainnista riippuen teräsbetoni-paalut tai kallion- tai maanvarainen perustaminen. Paikoin edellytetään louhintaa ja osa rakennuksista sijoittuu haastavaan maastoon. Lyöntipaalujen pituudet pehmeikköalueilla ovat pääosin kohtuullisia. Pääasiallisena pysäköintiratkaisuna alueelle esitetään erillisiä pysäköintilaitoksia, joilla voidaan saavuttaa kohtuulliset pysäköintikustannukset. Näin ollen tonteille asemakaavasta ja paikallisista olosuhteista aiheutuvat kustannukset ovat kohtuulliset mahdollistaen monipuolisen asuntotuotantojakauman.

Kustannuksia aiheutuu lisäksi vesihuoltoverkoston rakentamisesta HSY:lle 6,5 milj. euroa, sähkönjakeluverkon laajentamisesta Helen Sähköverkko Oy:lle noin 0,8 milj. euroa ja kaukolämpö- ja kaukojäähdytysverkoston lisärakentamisesta Helen Oy:lle noin 4,6 milj. euroa, mikäli alueen lämmitysratkaisut perustuvat nk. perinteiseen kaukolämpöverkoston.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 13.11.- 12.12.2018, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 9 muistutusta. Näistä kolme oli yhdistysten tekemiä eli Herttoniemi-Seura r.y., Helsingin luonnonsuojeluyhdistys Helsy r.y. ja Myllärinlaakson Omakotiyhdistys r.y. , muut olivat yksityishenkilöiden tekemiä. Nähtävilläoloajan ulkopuolella saapui yksi kirje.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat metsäverkoston, luontoarvoihin ja ekologiseen viheryhteyteen, liikennejärjestelyihin, rakennusten ulkoasuun, kaavaprosessiin, nimistöön, asemakaavan mitoitukseen ja asemakaava-alueen rajaukseen. Lisäksi mielipiteissä esitettiin kahta vaihtoehtoista suunnitelmaa. Kirjeessä esitetyt huomautukset kohdistuivat liikennejärjestelyihin Viikintieltä Itäväylälle.

Kaavaehdotuksesta saatiin lausunnot seuraavilta tahoilta:

- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)
- Suomen Kaasuenergia Oy
- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan kaupunginmuseo

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat kaasunjakeluverkoston ja vesihuoltoverkoston huomioimiseen, bussien pysäkki- ja kääntöpaikkavarauksiin ja muihin joukkoliikenteen toimintaedellytyksiin. Lisäksi seuraavat tahot ilmoittivat, ettei ole lausuttavaa: Helen Oy sekä sosi-aali- ja terveystoimiala.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista, kirjeistä ja lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin. Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Käsitellessään kaavaehdotusta 16.11.2021 lautakunta edellytti (äänin 7-5), että ehdotukseen tehdään seuraavia tavoitteita edistävät muutokset:

- Talviunenaukio toteutetaan vehreänä katu- ja virkistysalueena vahvistamalla kaava-alueen poikki kulkevaa viheryhteyttä.
- Kaava-alueella säilytetään mahdollisimman paljon vanhoja puita tukemaan alueen vehreyttä ja viheryhteyksiä. □
- Kaavan läpi kulkevia itä-länsi -suuntaisia viheryhteyksiä vahvistetaan riittävin kasvillisuusistutuksin.
- Tonttien 45363 ja 45364 välillä olevat kadunvarsiparkkipaikat (8kpl) korvataan mahdollisuuksien mukaan viheryhteyttä vahvistavilla istutuksilla ja mahdollisuuksien puitteissa etsitään korvaavia paikkoja kaava-alueelta tai sen välittömästä läheisyydestä.

Lautakunnan edellyttämien tarkistusten perusteella asemakaavoituspalvelu on 14.12.2021 tehnyt asemakaavaan seuraavat muutokset:

- Avokallioita koskeva kaavamääräys on muutettu muotoon: Alueen osa, jolla avokallio tulee säilyttää luonnonmukaisena. Avokallioalueen puut on säilytettävä.
- Karttaan on lisätty uusi kaavamääräys: Puut kortteleissa 45351 ja 45352 on kartoitettava ennen suunnittelutyön aloittamista. Maise- mallisesti arvokkaat puut tulee säästää.
- Kaavaselostusta on täydennetty kaavakarttaan tehtyjen muutosten mukaisesti.

Asemakaavoituspalvelu mainitsee myös, että kaavan otsikointia on muutettu kirjoitusvirheen korjauksena hallintolain (434/2003) 51 §:n mukaisesti. Asemakaavoituspalvelun kirjeessä 27.1.2022 on ilmoitettu uusista hallintolain mukaisista kirjoitusvirheen korjauksista ja lisäksi viit- tauksista Kasvun paikka -kaupunkistrategiaan 2021-2025 ja Helsingin maanalaiseen yleiskaavaan 2021.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa. Niitä, joiden etua muutokset koskevat, on kuultu erikseen sähköpostilla.

Asemakaavapalvelun esittämät muutokset on otettu huomioon esityksessä. Asemakaavaehdotukseen tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten sitä ei ole tarpeen asettaa uudelleen julkisesti nähtäville.

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun tarkemmat vaikutukset ja perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12550 kartta, päivätty 9.10.2018, muutettu 16.11.2021 ja 14.12.2021, korjattu 27.1.2022
- 2 Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12550 selostus, päivätty 9.10.2018, muutettu 16.11.2021 ja 14.12.2021, korjattu 27.1.2022
- 3 Vuorovaikutusraportti 9.5.2017, asukastilaisuuksien muistiot (8.5.2013, 12.6.2013, 19.5.2015 ja 22.11.2016) ja yhteenveto verkkokeskustelusta 11.11.–12.12.2016
- 4 Muistutukset
- 5 Osa päätöshistoriaa
- 6 Liikennesuunnitelma (piir.nro 6880), 2.11.2021
- 7 Korttelikortit
- 8 Viikki-Kivikko-Mustapuronlaakso, metsä- ja puustoisien verkoston suunnitelma (12550)
- 9 LIITE_Karhunkaatajan kaupallinen selvitys A2b
- 10 Asemakaavoituspalvelun esitys 14.12.2021 (12550)
- 11 Asemakaavoituspalvelun kirje 27.1.2022 (12550)

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Havainnekuva 2.11.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun lii-

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

18.05.2022

Asia/9

kenne -kuntayhtymä Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä	Esitysteksti
Suomen Kaasuenergia Oy	Esitysteksti
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4 Liite 5

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Asemakaavoitus
Kaupunginmuseo
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Sosiaali- ja terveystoimiala

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.04.2022 § 281

HEL 2013-004412 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 45. kaupunginosan (Vartiokylä, Myllypuro) kortteleiden 45351–45358 ja 45361–45365 asemakaavan ja 43. kaupunginosan (Herttoniemi, Länsi-Herttoniemi) suojaviher- ja katualueiden, 45. kaupunginosan (Vartiokylä, Myllypuro) korttelin 45238 sekä puisto-, lähivirkistys-, rautatie-, liikenne-, suojaviher- ja katualueiden sekä kaupunginosan rajaa koskevan asemakaavan muutoksen (muodostuvat uudet korttelit 45366-45368) 9.10.2018 päivätyn ja 2.11.2021 ja 14.12.2021 ja 27.1.2022 muutetun piirustuksen nro 12550 mukaisesti ja asemakaavaselistuksesta ilmenevin perustein.

Käsittely

25.04.2022 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana olivat arkkitehti Laura Hietakorpi, yksikön päällikkö Pekka Leivo ja yksikön päällikkö Anri Linden. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 16.11.2021 § 628

HEL 2013-004412 T 10 03 03

Hankenumero 3362_1, 3362_3

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 9.10.2018 päivätyn ja 2.11.2021 muutetun asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12550 hyväksymistä. Asemakaava koskee 45. kaupunginosaa (Vartiokylä, Myllypuro) (muodostuvat uudet korttelit 45351–45358 ja 45361–45365) ja asemakaavan muutos koskee 43. kaupunginosan (Herttoniemi, Länsi-Herttoniemi) suojaviher- ja katualueita, 45. kaupunginosan (Vartiokylä, Myllypuro) korttelia 45238 sekä puisto-, lähivirkistys-, rautatie-, liikenne-, suojaviher- ja katualueita sekä kaupunginosan rajaa (muodostuvat uudet korttelit 45366–45368).

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin sekä nähtävilläoloajan ulkopuolella kirjallisesti esitettyihin mielipiteisiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa
- merkitä tiedoksi laaditut korttelikortit, jotka ovat kaavaselostuksen liitteenä.

Lautakunta edellyttää jatkoprosessissa tehtäväksi seuraavat muutokset:

- Talviunenaukio toteutetaan vihreänä katu- ja virkistysalueena vahvistaen kaava-alueen poikki kulkevaa viheryhteyttä.
- Kaava-alueella säilytetään mahdollisimman paljon vanhoja puita tukemaan alueen vehreyttä ja viheryhteyksiä.
- Kaavan läpi kulkevien itä-länsisuuntaisten viheryhteyksiä vahvistetaan riittävin kasvillisuusistutuksin.
- Tonttien 45363 ja 45364 välillä olevat kadunvarsiparkkipaikkoja (8kpl) korvataan mahdollisuuksien mukaan viheryhteyttä vahvistavilla istutuksilla ja mahdollisuuksien puitteissa etsitään korvaavia paikkoja kaava-alueelta tai sen välittömästä läheisyydestä.

Asemakaavakarttaa ja -selostusta tullaan päivittämään kaupunginhallitukselle ennen kaavaehdotuksen seuraavaa käsittelyä tämän päätöksen mukaisiksi.

Käsittely

16.11.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli liikenneinsinööri Jussi Jääskä. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus 1:

Anni Sinnemäki: Lautakunta edellyttää jatkoprosessissa tehtäväksi seuraavat muutokset:

- Talviunenaukio toteutetaan vihreänä katu- ja virkistysalueena vahvistaen kaava-alueen poikki kulkevaa viheryhteyttä
- Kaava-alueella säilytetään mahdollisimman paljon vanhoja puita tukemaan alueen vehreyttä ja viheryhteyksiä.
- Kaavan läpi kulkevien itä-länsisuuntaisten viheryhteyksiä vahvistetaan riittävin kasvillisuusistutuksin.

Kannattaja: Mia Haglund

18.05.2022

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen 1.

Vastaehdotus 2:

Anni Sinnemäki: Lautakunta edellyttää jatkoprosessissa tehtäväksi seuraavat muutokset:

- tonttien 45363 ja 45364 välillä olevat kadunvarsiparkkipaikkoja (8kpl) korvataan mahdollisuuksien mukaan viheryhteyttä vahvistavilla istutuksilla ja mahdollisuuksien puitteissa etsitään korvaavia paikkoja kaava-alueelta tai sen välittömästä läheisyydestä

Kannattaja: Mia Haglund

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Anni Sinnemäen vastaehdotuksen 2. mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 5

Tarik Ahsanullah, Atte Kaleva, Mika Raatikainen, Risto Rautava, Laura Rissanen

Ei-äännet: 7

Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Otso Kivekäs, Sami Kuusela, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Anni Sinnemäki

Tyhjä: 1

Silja Borgarsdottir Sandelin

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Anni Sinnemäen vastaehdotuksen 2. äänin 7-5 (1 tyhjä).

09.11.2021 Pöydälle

02.11.2021 Pöydälle

30.10.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

23.10.2018 Pöydälle

09.10.2018 Pöydälle

Esittelijä

va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Laura Hietakorpi, arkkitehti, puhelin: 310 28753

18.05.2022

laura.hietakorpi(a)hel.fi
Anri Linden, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37352
anri.linden(a)hel.fi
Jussi Jääskä, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37129
jussi.jaaska(a)hel.fi
Pekka Leivo, yksikön päällikkö, teknistaloudellinen suunnittelu ja maaperä, puhelin:
310 37388
pekka.leivo(a)hel.fi
Matti Neuvonen, diplomi-insinööri, melu ja tärinä, puhelin: 310 37311
matti.neuvonen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimit-
tauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 29.09.2021 § 41

HEL 2013-004412 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12550 pohjakartan kaupunginosissa 43 Herttoniemi, 45 Vartiokylä. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12550
Kaupunginosat: 43 Herttoniemi, 45 Vartiokylä
Kartoituksen työnumero: 40/2016
Pohjakartta valmistunut: 13.9.2021 Uusinta (ensi tilaus 2016)
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 29.08.2018 § 32

18.05.2022

Asia/9

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 14.03.2018 § 13

HEL 2013-004412 T 10 03 03

Nimistötoimikunta jatkoi edellisessä kokouksessa aloitettua keskustelua Myllypuron nk. Karhunkaatajan alueen nimistöstä. Nyt kaavoitettava olevan alueen eteläpuolella on käytössä 1950-luvulla nimetyt Ajo-polku–Skallgången, Höökintie–Höökens väg, Karhunkaatajantie–Björnjägarvägen, Kitusentie–Kitunens väg ja Sissosen-tie–Sissonens väg. Vuonna 1991 nimistöä on täydennetty nimillä Karhunkaatajanpuisto–Björnjägarparken ja Sissosenpolku–Sissonens stig.

Nimistötoimikunta päätti esittää alueelle seuraavia uusia nimiä:

Höökinpolku–Höökens stig
(jalankulku- ja pyöräily-yhteys)

Perustelu: Ryhmänimi (metsästys); liittynäinen, Höökintien mukaan. Höökintien taustalla on 1834–1901 elänyt kuuluisa karhunmetsästäjä, kanavainsinööri Bror Berndt Höök, joka kaatoi kaikkiaan 134 täysikasvuista karhua. Esitetyn nimen ruotsinkielinen vastine Höökens stig on muodostettu kadunnimikomitean vuonna 1950 esittämän Höökintien ruotsinkielisen vastineen Höökens väg mukaisesti;

Karhuemontie–Björnhonevägen
(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (karhut); nimi on muodostettu pariaksi Karhunpojankujalle;

Karhukallio–Björnklippan
(lähivirkistysalue)

Perustelu: Ryhmänimi (karhut); nimettävää aluetta on kutsuttu tähän asti Karhumetsäksi;

Karhukallionpolku–Björnklippsstigen
(jalankulku- ja pyöräily-yhteys)

Perustelu: Ryhmänimi (karhut); liittynäinen, Karhukallion mukaan;

Karhukalliontie–Björnklippsvägen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (karhut); liitynnäinen, Karhukallion mukaan;

Karhunkulku–Björngången
(jalankulku- ja pyöräily-yhteys)

Perustelu: Ryhmänimi (karhut); nimen ruotsinkielisellä vastineella on myös toinen merkitys eli voimisteluliike, jota suomeksi kutsutaan karhukäynniksi tai karhukävelyksi;

Karhunlanka–Björnträden

(katu)

Perustelu: Alueella käytetyn nimistön aihepiirin (karhut) mukaan. Nimi on saanut innoitusta myös kadun polveilevasta olemuksesta; karhu(n)lanka = luja, kovaksi kierretty puuvillalanka (Kielitoimiston sanakirjasta);

Karhunpojankuja–Björnungegränden

(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (karhut); nimi on muodostettu pariaksi Karhue-montielle; karhunpoika = karhunpentu, karhun (vastasyntynyt tai keskenkasvuinen) jälkeläinen, karhunpenikka, karhunpoikanen (Kielitoimiston sanakirjasta);

Myllärinkuja–Mjölgränden

(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (myllyt); liitynnäinen, Myllärintien mukaan;

Sopulipolku–Lämmelstigen

(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (kotimaiset villieläimet); liitynnäinen, Sopulirinteen ja Sopulitien mukaan;

ja

Talviunenaukio–Vintersömnsplatsen

(aukio)

Perustelu: Ryhmänimi (karhut); talviuni = eräiden nisäkkäiden talvinen unitila, jonka aikana ruumiinlämpö ei juuri laske (Kielitoimiston sanakirjasta).

Nimistötoimikunta linjasi, että Viikkiä ja Herttoniemeä ja/tai Vartiokylää tällä hetkellä yhdistävä Viikintie tulee jatkossa päätymään siinä kohtaa missä nimi muuttuu Viilarintieksi. Nyt kaavoitettavan alueen läpi kulkeva katu on tällä hetkellä Viikintietä, mutta sen nimi muutetaan Karhukalliontieksi koko matkaltaan Itäväylän ramppiin asti. Nimenmuutos kaava-

alueen ulkopuoliselta osin tehdään erillisellä päätöksellä asemakaavan käsittelyn yhteydessä. Nimenmuutosten samanaikainen voimaantulo on varmistettava.

Nimistötoimikunta totesi, että välittömästi nyt valmisteilla olevan kaava-alueen länsipuolella Länsi-Herttoniemessä Sopulitien nykyinen lenkki muodostaa hyvän osoitetavan vastaisen tilanteen. Ratkaisua on valmisteltu yhteistyössä kaupunkimittauspalvelujen kanssa. Nimistötoimikunta päätti esittää maankäytön ja kaupunkirakenteen palvelukokonaisuuden asemakaavoituspalvelulle, että alueella annetaan uusi nimi Sopulipolku–Lämmelstigen, joka ulotetaan alkamaan Karhukalliontieltä (nykyinen Viikintie). Näin ratkaistaan myös se, että tärkeä ajoyhteys ei vaihda nimeä kovin lyhyellä matkalla

Sopulipolun nimeämisen vaikutuksen muihin kadunnimiin ja osoitteisiin:

Lopulliset osoitenumerot riippuvat uusien kortteleiden 43169, 43170 ja 45366 tonttijaoista, ts. montako osoitenumeroa niihin tarvitaan; seuraavassa esimerkissä näihin on oletettu:

- Sopulirinteen itäpuolelle siihen rajautuen neljä tonttia (korttelit 43169 ja 43170)
- Sopulipolun alkuun eteläpuolelle kaksi tonttia (kortteli 43170)
- Sopulipolun alkuun pohjoispuolelle kolme tonttia (kortteli 45366).

Ulotetaan uusi nimi Sopulipolku alkamaan Karhukalliontieltä:

- uudet osoitteet Sopulipolku 1–9 (tarvittaessa 11, joka jää puistoalueelle) ja Sopulipolku 2–4
- osoitteet Sopulitie 2 ja 4 muuttuvat (-> Sopulipolku 8 ja 10)
- kaikki parittomat osoitteet Sopulitie 1a–31 sekä parillisista 6–26 säilyvät
- samalla Sopuliestä tulee vain yksi jakamaton katulinja.

Lenkki jää Sopulitieksi.

Katkaistaan Sopulirinne uuden kadun risteykseen:

- osoitteet Sopulirinne 2 ja 4 säilyvät (Sopulirinne 4:lle lisäksi myös uusi osoite Sopulipolku 6)
- osoitteet Sopulirinne 3 ja 5 muuttuvat (Sopulirinne 3, 5 -> Sopulipolku 7, 9)
- uusia osoitteita kortteleihin 43169–43170 tarvittaessa Sopulirinne 1a–1d (tai Sopulirinne tai 1–7, mutta silloin 3 ja 5 ovat samoja kuin nykyosoitteet, mutta eri paikassa).

Nimistötoimikunnan esittämä ratkaisu eheyttää osoitejärjestelmää. Samalla korjataan virheelliset kirjoitusasut Sopulitien ja Sopulirinteen

ruotsinkielisissä vastineissa (*Lemmel- -> Lämmel-). Korjaukset tehdään erillisellä päätöksellä asemakaavan käsittelyn yhteydessä. Nimenmuutosten samanaikainen voimaantulo on varmistettava.

14.02.2018 Pöydälle

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 16.05.2017 § 250

HEL 2013-004412 T 10 03 03

Ksv:n hankenumero 3362_1, karttaruudut 678502, 678503

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti

- hyväksyä 9.5.2017 päivätyn Karhunkaatajan alueen asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnoksen laadittavan asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen pohjaksi.

Asemakaava koskee 45. kaupunginosan (Vartiokylä, Myllypuro) kortteleita 45351-45366 ja 45170 ja asemakaavan muutos koskee 43. kaupunginosan (Herttoniemi, Länsi-Herttoniemi) suojaviher- ja katualueita sekä 45. kaupunginosan (Vartiokylä, Myllypuro) korttelia 45239 sekä lähivirkistys-, rautatie-, liikenne-, suojaviher- ja katualueita ja kaupunginosan rajaa.

- muutosehdotuksen laatimisen yhteydessä selvitetään, kuinka voidaan rajoittaa Myllärintien käyttöä läpiajoliikenteeseen.
- jatkosuunnittelussa otetaan huomioon maakuntakaavan edellyttämä itä-länsi -suuntainen ekologinen viheryhteys.
- samalla lautakunta päätti antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet esitettyihin mielipiteisiin ja kannanottoihin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkisuunnitteluviraston info- ja näyttelytila Laiturilla, Narinkka 2, sekä kaupunkisuunnitteluviraston internet-sivuilla: kohdassa Päätöksenteko www.hel.fi/ksv

Käsittely

16.05.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Eija Loukoila: Jatkosuunnittelussa otetaan huomioon maakuntakaavan edellyttämä itä-länsi -suuntainen ekologinen viheryhteys.

Kannattaja: Elina Moisio

Vastaehdotus:

Risto Rautava: Lisätään kohtaan (1) toinen luettelomaviiva ja siihen teksti:

- muutosehdotuksen laatimisen yhteydessä selvitetään, kuinka voidaan rajoittaa Myllärintien käyttöä läpiajoliikenteeseen.

Kannattaja: Jape Lovén

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Loukoilan ja Rautavan tekemät vastaehdotukset.

09.05.2017 Pöydälle

03.11.2015 Ehdotuksen mukaan

27.10.2015 Pöydälle

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Marja Piimies

Lisätiedot

Laura Hietakorpi, arkkitehti, puhelin: 310 37047

[laura.hietakorpi\(a\)hel.fi](mailto:laura.hietakorpi(a)hel.fi)

Jussi Jääskä, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37129

[jussi.jaaska\(a\)hel.fi](mailto:jussi.jaaska(a)hel.fi)

Mari Soini, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37479

[mari.soini\(a\)hel.fi](mailto:mari.soini(a)hel.fi)

Matti Neuvonen, diplomi-insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37311

[matti.neuvonen\(a\)hel.fi](mailto:matti.neuvonen(a)hel.fi)

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) Infra- ja kalustoyksikkö 28.2.2017

HEL 2013-004412 T 10 03 03

HKL lausuu seuraavaa:

Pikaraitiotie tulee sijoittaa omalle väylälleen ja sille tulee taata esteetön kulku.

Raitiotiekatujen suunnittelussa tulee käyttää valmistumassa olevaa KSV:n ja HKL:n yhteistä raitioteiden suunnitteluohjetta, jossa mm. mää-

18.05.2022

ritellään pikaraitiotien ja siihen liittyvien järjestelmien (esim. pysäkkiratkaisut) katutilasta vaatima tilantarve.

Suunnittelussa ja toteutuksessa noudatetaan YKT:n periaatteita.

Liikennelaitos muistuttaa, että pikaraitoliikenne aiheuttaa melu- ja täri-
nähaittoja, jotka tulee huomioida kiinteistöjen sijoittelussa ja rakennus-
määräyksissä.

Lisätiedot

Lotta Koski-Lammi, projektipäällikkö, puhelin: 310 34942
lotta.koski-lammi(a)hel.fi

Kiinteistövirasto Geotekninen osasto 21.12.2016

HEL 2013-004412 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluviraston sivuilla olevassa materiaalissa on otettu jo huomioon Kv/Geon Kick off tilaisuuteen tuomamme näkökulmat kallio-
ressurssien käytöstä sekä geo-energian hyödyntämisestä. Alueelle tulisi
edelleen selvittää mahdollisuutta järjestää yhtenäinen kalliopysäköinti-
laitos, koska kallioressurit antavat siihen erinomaisen mahdollisuuden.
Vihreät arvot on otettu huomioon mm. luomalla mahdollisuus hyödyn-
tää esikuormituspengertä esirakennusmenetelmänä alueen keskiosal-
la.

Kiinteistövirasto Geotekninen osasto 13.7.2016

Lisätiedot

Miia Paatsema, projektipäällikkö, puhelin: 310 37820
miia.paatsema(a)hel.fi

Pelastuslaitos Pelastuskomentaja 14.12.2016 § 82

HEL 2013-004412 T 10 03 03

Päätös

Pelastuslaitos antaa seuraavan lausunnon Karhunkaatajan kaavaluon-
noksesta.

Alueella on varmistettava pelastustoiminnan edellytykset järjestämällä
rakennusten läheisyyteen riittävät pelastustiet nostopaikkoineen ja
sammutusveden saanti kattavasti sijoitetuista paloposteista. Lisäksi lii-
kenneväyläratkaisut eivät saa estää pelastusajoneuvojen hälytysajoa
alueen läpi.

Rakennusten paloturvallisuusratkaisuihin pelastuslaitos ottaa kantaa rakennusten suunnittelun yhteydessä. Mutta samalla toteaa, että kaavassa puukerrostaloiksi määrätyt rakennukset tulee varustaa tarkoitukseen sopivalla automaattisella sammutusjärjestelmällä ja palon leviämisen estämiseen ulkoseinässä on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Päätöksen perustelut

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää pelastuslaitoksen kannanottoa Karhunkaatajan kaavaluonnoksen periaatekaaviosta.

Asemakaava ja asemakaavan muutos koskee Myllypuron lounaisosan ja Herttoniemen pohjoisosan aluetta. Niin kutsuttu Karhunkaatajan alue sijaitsee Viikintien ja Viilarintien välisellä alueella. Samalla suunnitellaan täydennysrakentamista myös Viilarintien pohjoispuolelle.

Kaavaratkaisu mahdollistaa uuden asuinalueen rakentamisen Raide-Jokerin pysäkin ympärille noin 3500 asukkaalle sekä asumiseen liittyviä kaupallisia ja julkisia palveluita. Liikenteen pääväylät ovat Viilarintie ja Viikintie, jota pitkin kulkee Raide-Jokeri. Viilarin- ja Viikintien risteys siirretään Raide-Jokerin Myllärintien pysäkin kohdalle. Suunnittelualan pinta-ala on 287 596 m². Alueen kerrosala 152 000 k-m² jakautuu toimintoittain seuraavasti: 144 000 k-m² asuminen, 4000 k-m² lähipalvelutilat, 4000 k-m² monikäyttötilat ja liiketilat.

Rakennusten kerrosluku vaihtelee pääosin 2-8 kerroksen välillä. Lisäksi on tulossa yksi yhdeksänkerroksinen ja yksi kymmenenkerroksinen rakennus. Viilarintien kallioiden päälle on sijoitettu neljäkerroksisia rakennuksia. Alustavissa luonnostelmissa osa rakennuksista on sijoitettu siten, että pelastustiet saadaan järjestymään vain rakennuksen toiselle puolelle, joka on hyvä huomioida rakennusten poistumisturvallisuusratkaisuissa.

Kaavaluonnoksen selostuksessa pelastusturvallisuuden osalta on esitetty sen täydentyvän myöhemmin.

Alustavassa liikennesuunnitelmassa Raide-Jokerin pysäkki on sijoitettu Viilarintien ja Myllärintien risteykseen siten, että pysäkit sijaitsevat risteysalueen kummallakin puolella siten, etteivät ne estä risteuksen käyttöä.

Lisätiedot

Kimmo Kartano, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 0403514306
kimmo.kartano(a)hel.fi

Asuntotuotantotoimisto 12.12.2016

HEL 2013-004412 T 10 03 03

Karhunkaatajan alueen asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella mahdollistetaan uuden asuinalueen rakentaminen Viikintien ja Viilarintien risteyksen ympäristössä olevalle, nykyisin lähes rakentamattomalle, metsäiselle alueelle. Kerrostalovaltainen, Raide-Jokeriin tukeutuva, n. 3500 asukkaan asuinalue tulee yhdistymään saumattomasti sekä Myllypuron että Herttoniemen olemassa oleviin asuinalueisiin ja ympäristöön. Asuntorakentamisen lisäksi alueelle on suunniteltu asumiseen liittyviä kaupallisia ja julkisia palveluja. Tällä hetkellä ei ole tietoa mahdollisesti ATT:n rakennutettaviksi tulevista tonteista.

Asemakaavaluonnoksessa koko kortteli on rakennusala ja kerrosluku on esitetty vaihteluvälinä. Mikäli merkinnät on tarkoitettu lopullisiksi, on niiden sallima liikkumavara kerrosluvuissa ja rakennusalan rajauksissa hyvä lähtökohta, joka mahdollistaa monipuoliset suunnitteluratkaisut.

Pääosin LPA-tonteilla sijaitseviin pysäköintilaitoksiin perustuva pysäköintiratkaisu on alueelle sopiva ja mahdollistaa asuintonteille maanvaraiset pihat ja monin osin olevan maaston säilyttämistä. Piha-alueille tulee voida sijoittaa liikuntaesteisten autopaikkoja, jotta etäisyydet niille eivät muodostu liian pitkiksi.

Asemakaavaluonnoksessa kaava-alueelle on merkitty rakennettavaksi monikäyttötilaa yhteensä vähintään 4000 k-m². Määrä tuntuu suurelta huomioiden Itäkeskuksen, Myllypuron ja Herttoniemen palvelujen läheisyys. Asemakaavamääräys ei määrittele tarkemmin, mitä toimintaa monikäyttötila mahdollistaa tai sulkee pois. Asukkaiden yhteiskäyttöiset tilat hyväksytään ARA-rahoitteisessa tuotannossa osaksi asuntojen hankinta-arvoa, kun taas liiketilojen kustannuksia ei. Myytävässä tuotannossa liiketilojen rakentamisen kustannukset lisätään asuntojen hintaan.

Viilarintien varren tonttien osalta asuntojen avautumissuuntia ei voi arvioida, koska rakenteiden ääneneristävyydestä vaatimusta ei kaavakartassa ole vielä määritetty. Mikäli dB-vaatimus estää asuntojen avaamisen ainoastaan kadun suuntaan, vaikeutuvat ratkaisut kortteleissa 45353 ja 45351 sekä tonteilla 45239/5 ja AK-tontilla korttelissa 45101. Eriyisen haasteellisia mm. asuntojen suuntautumisen ja pelastuksen osalta ovat korttelit 45351 ja 45353, joiden kohdalla maasto laskee useamman kerroksen verran asuntokadulta Viilarintielle.

Olisi toivottavaa, että kaavamääräyksissä ei ohjattaisi sitovasti rakennuksen tilaohjelmaan (huoneistojakauma, asuntoja palvelevien aputilojen määrä ja sijainti) liittyviä asioita. Asemakaavan määräys ”Kaikissa

1200 k-m2 suuremmissa asuinrakennushankkeissa on asukkaiden käyttöön rakennettava riittävästi yhteisiä vapaa-ajantiloja” on yhtenevä rakennusvalvonnan yhteistilaohjeen kanssa ja yhteistilaohje olisi riittävä.

Kaavamääräyksellä edellytetään, että ”Asukkaiden yhteiskäytössä olevat saunat tulee rakentaa ylimpään kerrokseen ja tilojen yhteyteen tulee rakentaa kerhotila asukkaiden käyttöön.” Määräys ei huomioi rakennusvalvontaviraston yhteistilaohjeen esittämää tapauskohtaista tarkastelua. Rakennettaessa esimerkiksi saunatiloja eri portaisiin, aiheuttaa määräys kerhotilojen pilkkoutumisen pieniksi yksiköiksi, joiden käytettävyys kärsii. Yhteistilaohje sekä tilaajan tarpeet linjaavat kaavamääräystä joustavammin asumista palvelevien tilojen ratkaisuja.

Kaavaluonnoksen määräyksessä edellytetään, että ”Pääosalla läpi talon ulottuvista ensimmäisen kerroksen asunnoista tulee olla oma sisäänkäynti kadulta.” Sisäänkäynti kadulta suoraan asuntoon on kaupunkipientaloille ominainen ratkaisu, joka soveltuu heikommin kerrostaloratkaisuun. Kun tontin rajautuvat suoraan katualueeseen ja rakennukset on kaavamerkinnällä määritelty rakennettavaksi pääosin kiinni rakennusalan rajaan, ei asuntojen omalle sisäänkäyntireiirille ole tilaa.

Kaavaluonnoksen mukaan kortteleiden 45361, 45362, 45363, 45364 ja 45366 alle 7-kerroksisten rakennusten tulee olla rakenteeltaan ja julkisivuiltaan puuta. Rakennusten rakenneratkaisua ei tulisi määritellä kaavassa. Kaupungin puurakentamisen edistämistavoitteet voidaan kaavamääräyksen sijaan huomioida tarpeen mukaan esimerkiksi tontinluovutusehdoissa.

Kaavassa tulisi sallia konehuoneet ullakkotilassa tai tasakattoisten rakennusten katoilla. Konehuoneet tulisi nykymääräysten mukaan sijoittaa asuinkeuhosten yläpuolella – muussa tapauksessa on käytettävä sekajärjestelmää, jossa konehuonekerroksen asunnoilla on huoneistokohtaiset LTO-kojeet.

Korttelialueille 45101, 45352 ja 45363 on kaavamääräyksen mukaan sijoitettava muuntamo. Muuntamot tulisi asuinrakennusten sijaan sijoittaa erilliseen rakennukseen, osaksi piharakennusta tai esimerkiksi pysäköintilaitoksen yhteyteen.

Asemakaava edellyttää rakennettavaksi tilan hajautettua energiantuotantoa varten kortteleihin 45101, 45354 ja 45363. Energiatekniset ratkaisut ovat nopeasti kehittyvä alue ja myöhemmin asennettavaa tekniikkaa varten tehtävissä tilavarauksissa on virheinvestoinnin riski.

Asemakaavan mukaan ”Katualueeseen rajautuvat korttelialueen osat tulee suunnitella ja toteuttaa yhteistyössä katualueen suunnittelijoiden

18.05.2022

kanssa". Tilanne, jossa asuinkeuhkeiden ja katualueiden suunnittelu etenisi yhteisessä aikataulussa, on kuitenkin epätodennäköinen.

Kaavaluonnoksen määräys edellyttää, että tonttien vihertehokkuuden tulee täyttää Helsingin viherkertoimen tavoitetaso, onko tavoitetaso tiedossa?

Kaavaluonnoksen määräys edellyttää, että kattopinnoille, joiden kattokulma on alle 20 astetta ja joilla ei ole terasseja, tulee rakentaa ensisijaisesti hulevesiä viivyttäviä viherkattoja. Viherkattovaatimus tulisi poistaa etenkin puurakenteisilta rakennuksilta, katoksia tms. lukuun ottamatta.

Asemakaavaluonnoksen autopaikkannormit noudattavat 12/2015 hyväksyttyä autopaikkojen mitoitushjetta. Rakennettävien monikäyttötilojen autopaikkatarpeen määrittelyä vaikeuttaa suunnitteluvaiheessa useimmiten puuttuva tieto tilan tarkasta käyttötarkoituksesta. Yksi autopaikkannormi monikäyttötilalle selkeyttäisi tilannetta. Kaavaselostuksen mukaan vieras- ja asiointiautopaikat ovat katujen varsilla, joten monikäyttötilan autopaikat olisivat tarpeen vain tilassa työskenteleville.

Pelastustieratkaisuja ei kaavakartan pohjalta pysty tarkasti arvioimaan. Kaavan tulee mahdollistaa pelastusteiden ja nostopaikkojen sijoittaminen ajoradoille ja kevyenliikenteen väylille, jotta myös matalamman keskipinta-alan asuntotuotanto on mahdollista ja asunnot voidaan suunnata parhaisiin ilmansuuntiin ja näkyymiin. Kaduilla, joilla ajorata on alle 6 metriä leveä, edellyttää tämä nostopaikan kohdalle jalkakäytävää tai muuta vapaata tilaa. Tulee myös varmistaa, että pysäköintipaikat, valaisimet tai katupuut eivät estä pelastusajoneuvon kääntymistä kadulta pihalle tai kevyen liikenteen väylälle.

Mahdolliset lepakkokartoitukset tulisi tehdä kaavoituksen aikana, ja niistä tulevat rakentamiseen aiheutuvat mahdolliset rajoitukset kirjata kaavamääräykseksi.

Lisätiedot

Seidi Kivisyryjä, hankesuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 32331
seidi.kivisyryja(a)att.hel.fi

Rakennusvirasto 12.12.2016

HEL 2013-004412 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa Karhunkaatajan kaavaluonnoksen periaatekaaviosta. Määräaika on 12.12.2016.

Asemakaava ja asemakaavan muutos koskee Myllypuron lounaisosan ja Herttoniemen pohjoisosan aluetta. Niin kutsuttu Karhunkaatajan alue sijaitsee Viikintien ja Viilarintien välisellä alueella. Samalla suunnitellaan täydennysrakentamista myös Viilarintien pohjoispuolelle. Tavoitteena on mahdollistaa uusi Raide-Jokeriin tukeutuva asuinalue, joka yhdistyy saumattomasti olemassa olevaan ympäristöön sekä Herttoniemen että Myllypuron puolelta. Tavoitteena on säilyttää kallioaluetta alueen sisäisenä virkistysalueena.

Kaavaratkaisu mahdollistaa uuden asuinalueen rakentamisen Raide-Jokerin pysäkin ympärille noin 3500 asukkaalle sekä asumiseen liittyviä kaupallisia ja julkisia palveluita. Liikenteen pääväylät ovat Viikintie ja Viilarintie, jota pitkin kulkee Raide-Jokeri. Viilarin- ja Viikintien liittymä siirretään Raide-Jokerin Myllärintien pysäkin kohdalle.

Kannanotto

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että nykytilanteessa lähes kokonaan rakentamaton alue muuttuu varsinkin alavalta alueelta tiiviisti rakennetuksi ja Viikintien linjaus muuttuu. Kaavaratkaisu aiheuttaa merkittäviä kustannuksia yleisille alueille. Viikintien linjauksen siirto mahdollistaa kuitenkin tehokkaan rakentamisen kadun molemmille puolille.

Viheralueet ja viheralueiden palvelut

Karhunkaatajan alueella sijaitsee tällä hetkellä kaksi rakennusviraston palvelua, jotka poistuvat kaavoituksen myötä. Viljelypalstoille on suunniteltu uutta paikkaa Myllypuron koulujen läheisyydestä yhteistyössä nykyisten viljelijöiden kanssa. Suunnitteluhanketta viedään eteenpäin jo vuoden 2017 aikana. Koirien koulutuskentälle on löytynyt uusi paikka Uutelasta. Skatan tilan läheisyydessä oleva entinen ratsastuskenttä soveltuu hyvin koirien koulutuskäyttöön. Kenttä on vuokrattavissa ja lupahakemukset voi lähettää palveluosastolle.

Viheralueiden palvelut, kuten koira-aitaukset, leikkipaikat ja -puistot, tukeutuvat viereisille alueille Myllypuroon ja Länsi-Herttoniemeen. Näin ollen on tärkeää, että kulkuyhteyksiä kehitetään näille alueille.

Rakennusvirasto pitää tärkeänä, että kaavaan merkitty ylikulkusilta Viilarintien yli Myllypuroon toteutetaan varhaisessa vaiheessa. Toisen mahdollisen ylikulkusillan paikkaa voisi tutkia Viikintien yli korttelin

18.05.2022

45358 pohjoispuolella olevan EV-alueen ja kadun toisen puolen VL-alueen kohdalla.

Karhunkaatajan uuden asuinalueen erityinen identiteettitekijä on pääosin säilyvä Karhumetsä. Säilytettävän metsän uusi nimi – Karhumetsä – olisi hyvä merkitä kaavaan. VL-1 eli Karhumetsän luo-merkinnät tulee tarkistaa ja osoittaa todellisten metso-rajausten mukaisesti. Rakennusvirasto pitää yhtenäistä luo-merkintää hyvänä. VL-1 -merkinnän määräysteksti luonnonhoidon toimenpiteistä on myös hyvä.

Pieni viheralue lähellä Viilarintien varressa ja LPA 45365 -korttelin vieressä on saanut VP-merkinnän. Selostuksessa puhutaan pienestä kaliopuistosta. Metsäisen alueen ja jyrkkien maastonmuotojen takia ranskasti rakennettua puistoa tähän kohtaan ei kannata tehdä. Merkinnän voisi näin olleen muuttaa VL-merkinnäksi. Se ei poissulje esimerkiksi kalusteiden sijoittelua alueelle tai alueen muuttamista puistometsäksi.

Viilarintien pohjoispuolella oleva AK-korttelin (3000, IV) rajausta voisi tarkistaa. AKR 45237 ja AK 3000 -kortteleiden väliin on jätetty todella pieni viherkaistale. Viherkaistaleen voisi joko poistaa kokonaan tai suurentaa reilusti mahdollisen reittitilavarauksen verran.

Korttelin 45238 ja sen eteläpuolella olevan A-korttelin väliin on merkitty kapea pp-merkintä. Sen voisi muuttaa rasiitteeksi osaksi tonttia.

Kadut ja liikenne

Asemakaavan tilavarauksissa tulee ottaa huomioon kaikkien liikenne- ja viikkoliikenteen vaatimat tilatarpeet, kunnossapidon tarpeet, kunnallistekniset tilavaraukset sekä muun muassa valaisimien ja katupuiden vaatima tila. Väliaikaisen lumen varastoinnin tarvitsema tila tulee myös huomioida katutilassa ja esimerkiksi katuaukioilla. Tiivistyvä kaupunkirakenne asettaa haasteita talvikunnossapidolle, jos lumen varastointiin ei ole varattu riittävästi tilaa.

Raide-Jokerin tekniset asemakaavamuutokset (asemakaava 12400) ja liikennesuunnitelmat hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa 29.11.2016. Liikennesuunnitelma on osittain ristiriitainen Karhunkaatajan liikennesuunnitelmaluonnoksen kanssa. Raide-Jokerin vaatimat tilavaraukset ja järjestelyt asettavat kuitenkin reunaehdot tulevalle maankäytön ja liikenteen suunnittelulle Karhunkaatajan asemakaava-alueella.

Rakennusvirasto 4.6.2015

15.5.2013 Lausunto annettu

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

18.05.2022

Nina Mouhu, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39838
nina.mouhu(a)hel.fi

Silja Hurskainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
silja.hurskainen(a)hel.fi

Opetusvirasto Opetustoimen johtaja 1.11.2015

HEL 2013-004412 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää opetustoimen lausuntoa Myllypuron Karhunkaatajan alueen asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta. Suunnittelualueeseen kuuluu Viilarintien ja Viikintien risteuksen kaakkoispuolelle jäävä asemakaavoittamaton alue, sitä ympäröiviä katu- ja viheralueita sekä tontti 45239/1. Alueet sijaitsevat osoitteissa Myllärintie 2 a, Viilarintie ja Viikintie. Alue rajoittuu lännessä Siilitien kerrostaloalueeseen, pohjoisessa Myllypuron pientaloalueeseen sekä etelässä Karhunkaatajantien pohjoispuoliseen pientaloalueeseen ja Roihupellon teollisuusalueeseen.

Karhunkaatajan alueelle on suunnitteilla tiivis pikaraitiotielinja Raide-Jokeriin tukeutuva uusi asuinalue palveluineen. Alue yhdistyy saumattomasti olemassa olevaan sekä Herttoniemen että Myllypuron puolelta. Suunniteltu kerrosala on 150 000-190 000 kem2, asukasmäärä ratkaisuvaihtoehdosta riippuen 1100- 5800 asukasta ja rakentamisen arvioitu aloitus vuonna 2020. Asemakaavoituksen yhteydessä tehdään hallintokuntien yhteinen palveluverkkotarkastelu.

Opetustoimi toteaa, että vaihtoehdon 2 mukainen 3500 asukasta tuottaa noin 400 oppilaspaikkaa luokka-asteilla 1-9. Alue tukeutuu suomenkielisen perusopetuksen osalta jo olemassa oleviin palveluihin ja kasvavan oppilasmäärän huomioimiseen jo olemassa olevien koulukiinteistöjen ja Myllypuron tulevaan peruskouluun suunnitellun laajennusrakentamisen mitoituksessa. Palvelujen osalta huomioidaan koulu- ja oppilaitostilojen yhteiskäyttömahdollisuus muiden hallintokuntien kanssa. Nuoriso- ja aikuisopetuksen osalta on tärkeää varmistaa Raide-Jokerin pysäkkien sijoittaminen palvelemaan Roihupellon tulevaa kampusaluetta.

Lisätiedot

Mauno Kemppe, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
mauno.kemppi(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) HKL-Infrapalvelut 28.4.2015

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

HEL 2013-004412 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt HKL:ltä lausuntoa Karhunkaatajan alueen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Suunnittelualue rajautuu lännessä Siilitien kerrostaloalueeseen, pohjoisessa Myllypuron pientaloalueeseen sekä etelässä Karhunkaatajantien pohjoispuoliseen pientaloalueeseen ja Roihupellon teollisuusalueeseen.

Alueelle on suunnitteilla asuinrakentamista palveluineen, virkistysyhteisyyksineen ja -alueineen, sekä Viilarintien varteen Raide-Jokerin pikaraitiolinja pysäkkeineen.

HKL:n kantana on, että pikaraitiotie tulee sijoittaa omalle väylälleen ja sille tulee myös taata esteetön kulku. Ajoneuvojen valo-ohjaamaton vasemmalle kääntyminen raitiotien yli tulee olla estetty. Jalankulkijoiden suojateitä tulee osoittaa harkiten raitiotieradan yli ja vain sellaisiin kohtiin, jossa se ei hidasta raitiovaunun kulkua. Liikennelaitos muistuttaa, että pikaraitioliikenne aiheuttaa melu- ja värinähaittoja, jotka tulee huomioida raitiotien lähialueen suunnittelussa.

Kaavoituksen raitiotiesuunnittelussa tulee jatkossa käyttää valmistusmassa olevaa Ksv:n ja HKL:n yhteistä raitioteiden suunnitteluohjetta, jossa määritellään raitiotien ja pikaraitiotien katutilasta vaatima tilantarve, jonka toteutumisesta tulee kaavoituksessa huolehtia.

20.5.2013 Lausunto annettu

Lisätiedot

Jaakko Laurila, projekti-insinööri, puhelin: 310 22691
jaakko.laurila(a)hel.fi

§ 113

Vuosaaren Pärnunkatu 6:n asemakaavan muuttaminen (nro 12672)

HEL 2019-012390 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 54. kaupunginosan (Vuosaari, Meri-Rastila) korttelin 54244 tontin 1 sekä katu- ja lähivirkistysalueiden asemakaavan muutoksen 20.4.2021 päivätyn piirustuksen nro 12672 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12672 kartta, päivätty 20.4.2021
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12672 selostus, päivätty 20.4.2021, päivitetty 23.2.2022
- 3 Vuorovaikutusraportti 1.2.2021, täydennetty 20.4.2021
- 4 Päätöshistoria
- 5 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7119)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Kymp/Talouden tuki
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2

18.05.2022

Kaavamuutoksen haki- ja
Liite 3
Liite 4
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Meri-Rastilan Ramsinrannassa sijaitsevaa asuinkorttelia ja osaa Ole Kandelinin puistosta. Asemakaavan muutoksen tavoitteena on täydentää Ramsinrannan asuinalueita ja edistää alueella uutta asuntorakentamista. Kaavaratkaisu mahdollistaa asuinkerrostalojen ja rivitalojen rakentamisen tontille sekä uuden kulkuyhteyden puistoon. Kaavaratkaisulla on erityisesti pyritty saamaan Meri-Rastilaan uutta, aluetta monipuolistavaa asuntorakentamista hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrelle. Muutoksen kautta myös viereisen Rastilannevan luonnonsuojelualueen vesitasapainoa pyritään ylläpitämään ohjaamalla sinne hulevesiä lähialueelta.

Voimassa olevaan asemakaavaan verrattuna uutta asuntokerrosalaa on 2 629 k-m², ja yhteensä kortteliin osoitetaan 6 500 k-m² asumista. Tonttien keskimääräinen tehokkuusluku on $e=0,68$. Asukasmäärän lisäys tällä muutoksella on noin 60 asukasta, ja vielä rakentamattoman asemakaavan mahdollistama kokonaisasukasmäärä on noin 150 asukasta.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 7119), jossa parannetaan Pärnunkadun liikenneturvallisuutta kävelijöille lisäämällä jalkakäytävä molemmin puolin katua.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on pääosin asuntovaltaista aluetta A4, jonka korttelitehokkuus on pääasiassa alle 0,4. Alueen pohjoisosa on tätä tiiviimpänä kehitettävää asuntovaltaista aluetta A2, jonka korttelitehokkuus on pääasiassa 1,0–2,0. Korttelialueelle asemakaavassa esitetty kokonaiskorttelitehokkuus 0,68 on määriteltä yleiskaavan tavoitteiden ja tontin tarkemman suunnitteluratkaisun arvioinnin kautta. Ramsinniemen Rastilannevan ja Ole Kandelinin puiston kautta kulkee viheryhteys kohti Kallahdenniemeä. Helsingin maanalaisten

yleiskaavan 2021 (nro 12704) mukaan alueella ei ole maanalaisia tilavarauksia. Nyt laadittu kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumisesta edistämällä kaupungin kasvua uuden asuntotuotannon myötä. Rakentamista ei osoiteta kaupungin arvokkaimmille luontoalueille.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Suunnittelualue sijaitsee Meri-Rastilan lounaisosassa Ramsinrannassa, joka on pääosin 2000-luvun lopussa ja 2010-luvun alkupuolella rakennettu pientalovaltainen asuinalue. Suunnittelualueen asuinkortteli on ainut rakentamaton kortteli Ramsinranta II -kaava-alueella.

Lähiympäristön luonnetta määrittelevät merenrantaan laskeutuva kalliainen maasto ja merenrantaluonto. Suunnittelualueen luoteispuolelle jää vuonna 1995 rauhoitettu Rastilannevan luonnonsuojelualue. Suunnittelualueen länsi- ja eteläpuolella on kaksi- ja kolmekerroksisia rinteesen porrastuvia rivitaloja ja pienkerrostaloja. Asuinalue on rakentunut merenrannassa sijaitsevan, 1970-luvulla rakennetun, entisen Alkon koulutuskeskuksen ja sen kulttuurihistoriallisesti merkittävän pihamijöön ympärille. Lähiympäristössä on käynnissä useita hankkeita, joissa pyritään kehittämään alueen suojeltujen rakennusten käyttöä ja lisäämään asuntorakentamista alueella.

Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 2005. Kaavan mukaan alue on asuinpienalojen korttelialuetta AP ja katualuetta ja Ole Kandelinin puiston lähivirkistysaluetta VL.

Korttelialueet ovat yksityisomistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hakuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia mutta se nostaa alueen arvoa. Maanomistajan ja kaupungin välillä on tehty maankäytösopimus ja kiinteistökaupan esisopimus. Sopimukselta on päätetty kaupungin osalta tonttipäällikön päätöksellä 12.1.2022 § 1 ja sopimus on allekirjoitettu 15.2.2022.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaihana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluaihana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat joukkoliikenteeseen. Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että alueen lähibussilinjan palveluun tehtäviä muutoksia tutkitaan yhteistyössä HSL:n kanssa, jotta Ramsinrannan uusien asukkaiden myötä joukkoliikenteen palvelutaso alueella paranisi.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat rakentamisen määrään ja mittakaavaan, alueen maakuntakaava- ja yleiskaavamerkintöihin, luontoarvojen säilymiseen alueella, Rastilannevan luonnonsuojelualueeseen, liikenteeseen, asuntojen hallintajakaumaan, asemakaavamuutoksen tasapuolisuuteen ja kaupungin tiedottamiseen. Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että ehdotusvaiheessa rakennuksia on porrastettu naapurikortteleihin päin sekä tarkennettu rakennusten mittakaavaa ja materiaaleja paremmin ympäristöönsä sopiviksi. Lisäksi on varmistettu hulevesien ohjaaminen Rastilannevalle sen vesitasapainon säilyttämiseksi. Rastilannevalla ollaan käynnistämässä käyttö- ja hoitosuunnitelman päivittämistä sekä hydrologista selvitystä vesitasapainon parantamiseksi. Kirjallisia mielipiteitä saapui 6 kpl.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 1.2.– 2.3.2021, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin viisi muistutusta, joiden tekijöinä olivat läheinen asunto-osakeyhtiö, Vuosaari-Seura r.y., Helsingin luonnonsuojeluyhdistys Helsy r.y. ja kaksi yksityishenkilöä. Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat ekologisen yhteyden kapenemiseen ja lähiasukkaiden ulkoilupaikan pienenemiseen, linnuille aiheutuvaan häiriöön, Rastilannevan vesitasapainon säilyttämiseen ja parantamiseen, rakentamisen määrään, kerroslukuun, asuntojen hallintamuotoon, katuverkostoon, rakentamisen aikaisiin riskeihin ja maanomistajien yhdenvertaisuuteen.

Kaavaehdotuksesta saatiin lausunto ELY-keskukselta. Lausunnossa esitetyt huomautukset kohdistuivat Rastilannevan luonnonsuojelualueen vesitalouden selvittämiseen ja ennallistamiseen. HSY totesi, että asemakaavan muutos ei edellytä vesihuollon lisärakentamista. HSL:llä ei ollut lisättävää aiempaan lausuntoonsa. Lisäksi Helen Oy ja Helen Sähköverkko Oy ilmoittivat, ettei niillä ole lausuttavaa.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Kaavan tavoitteet huomioon ottaen kaavaehdotusta ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa julkisen nähtävilläolon yhteydessä esitettyjen huomautusten johdosta.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa.

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun tarkemmat vaikutukset ja perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12672 kartta, päivätty 20.4.2021
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12672 selostus, päivätty 20.4.2021, päivitetty 23.2.2022
- 3 Vuorovaikutusraportti 1.2.2021, täydennetty 20.4.2021
- 4 Päätöshistoria
- 5 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7119)

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Muistutukset

18.05.2022

Asia/10

- 4 Tehdyt muutokset
5 Kaavamuutoshakemus 26.11.2019
6 Maankäyttö sopimus Vuosaari Pärnunkatu 6 (ak 12672) allekirj

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Kymp/Talouden tuki
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Kaavamuutoksen haki- ja

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Asemakaavoitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.04.2022 § 283

HEL 2019-012390 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

18.05.2022

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 54. kaupunginosan (Vuosaari, Meri-Rastila) korttelin 54244 tontin 1 sekä katu- ja lähivirkistysalueiden asemakaavan muutoksen 20.4.2021 päivätyn piirustuksen nro 12672 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

11.04.2022 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 27.04.2021 § 212

HEL 2019-012390 T 10 03 03

Hankenumero 0601_8

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 20.4.2021 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12672 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 54. kaupunginosan (Vuosaari, Meri-Rastila) korttelin 54244 tonttia 1 sekä katu- ja lähivirkistysalueita.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluaikana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloaikana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

18.05.2022

- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijoilta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
  - Asunto Oy Helsingin Pärnunkatu 6: 6 000 euroa

20.04.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Sanna Meriläinen, arkkitehti, puhelin: 310 21154
sanna.merilainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 24.11.2020 § 57

HEL 2019-012390 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12672 pohjakartan kaupunginosassa 54 Vuosaari. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12672
Kaupunginosa: 54 Vuosaari
Kartoituksen työnumero: 33/2020
Pohjakartta valmistunut: 30.9.2020
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

18.05.2022

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 114

Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ryhmäaloite perusterveydenhuollon kiireettömän hoidon jonojen purkamisesta

HEL 2022-000719 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Palautusehdotus

Valtuutettu Pentti Arajärvi ehdotti valtuutettu Eveliina Heinäluoman kannattamana, että kaupunginvaltuusto palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi seuraavin perusteluin:

Valtuusto palauttaa esityksen, jotta Helsinki selvittää toimet, joilla kaupunkilaiset pääsevät kiireettömässä terveydenhuollossa asianmukaisen ammattihenkilön vastaanotolle viimeistään viikossa, kun hoito sitä edellyttää. Ensivaiheessa kaupunki tekee selvityksen terveysasemien kiireettömän hoidon ongelmien syistä ja tarvittavista ratkaisuksista sekä liittyy selvitykseen laskelman ratkaisujen edellyttämistä taloudellisista resursseista. Selvitys toteutetaan vuoden 2022 loppuun mennessä.

Tavoitteen kannalta on välttämätöntä, että Helsingin kaupunki selvittää hoitoon pääsyn ongelmien syyt, ja tarvittavat ratkaisut on selvitettävä käyttäen parasta saatavilla olevaa taloudellista, tuotantotaloudellista, lääketieteellistä sekä oikeudellista tietoa ja osaamista. Toimenpiteitä ja jonotilannetta on selvitettävä valtuustolle osana lainsäädännön mukaisia raportointia ja valmistelu tulee tehdä osana sote-uudistuksen tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -kehittämisohjelmaa.

Vuoden 2022 talousarvion sitovissa tavoitteissa seurataan terveysasemien hoitotakuun toteutumista. Hoitotakuuta mitataan kolmella mittarilla: 1. ensikontaktissa toteutunut hoito, 2. kiireellisen hoidon toteutuminen ja 3. kiireettömän hoidon toteutuminen 10 vuorokaudessa.

Jonojen kannalta olennaisin kiireetön hoito ajanjaksolla 1.1.–23.4.2021 toteutui 10 vuorokaudessa hoitajilla 99 prosenttisesti ja lääkäreillä 84 prosenttisesti, tavoitteen ollessa molemmissa 70 prosenttia. Ajanjaksolla 24.4.–31.12.2021 kiireetön hoito toteutui 10 vuorokaudessa tavoitteiden mukaisesti hoitajilla 78 prosenttisesti ja lääkäreillä 52 prosenttisesti, joten tavoitteeseen ei ylletty.

Selvitystyö on tarkoituksenmukainen, sillä T3-luvut paljastavat suuret erot eri terveysasemien välillä kiireettömän hoidon ajallisesti puutteellisen toteutumisen lisäksi. Erot asettavan kaupunkilaiset eriarvoiseen asemaan. Toimialan palveluissa, erityisesti terveysasemilla, tulee tehdä tieteellinen ulkoinen auditointi erityisesti jono-ongelman selvittämiseksi ja ratkaisemiseksi.

4 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Valtuutettu Pentti Arajärven palautusehdotus

Jaa-äännet: 58

Outi Alanko-Kahiluoto, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Nora Grotenfelt, Jussi Halla-aho, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Anniina Iskanus, Kati Juva, Arja Karhuvaara, Erkki Karinoja, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Laura Korpinen, Heimo Laaksonen, Minna Lindgren, Pekka Löfman, Teija Makkonen, Otto Meri, Maria Miala, Nina Katariina Miettinen, Kimmo Niemelä, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Mikko Paunio, Katri Penttinen, Sanna-Leena Perunka, Suvi Pulkkinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Anni Sinemäki, Seida Sohrabi, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 23

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Mia Haglund, Sandra Hagman, Timo Harakka, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Elina Kauppila, Mai Kivelä, Laura Kolehmainen, Minja Koskela, Anna Lemström, Tuomas Nevanlinna, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 3

Eeva Kärkkäinen, Björn Månsson, Terhi Peltokorpi

Poissa: 2

Atte Kaleva, Erkki Tuomioja

Kaupunginvaltuusto jatkoi asian käsittelyä.

Toivomusponsi

Valtuutettu Mari Rantanen ehdotti valtuutettu Nuutti Hyttisen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvittävän mahdollisuutta laatia valtuustolle kattava selvitys terveystasemien kiireettömän hoidon ongelmien syistä, terveystasemien eroista ja ratkaisuisista.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

5 äänestys

Valtuutettu Mari Rantasen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuutettu Mari Rantasen ehdottama toivomusponsi
EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 34

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Mia Haglund, Sandra Hagman, Jussi Hallaaho, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Erkki Karinoja, Elina Kauppi-la, Mai Kivelä, Laura Kolehmainen, Pia Kopra, Laura Korpinen, Minja Koskela, Eeva Kärkkäinen, Anna Lemström, Pekka Löfman, Teija Makkonen, Tuomas Nevanlinna, Mikko Paunio, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 46

Outi Alanko-Kahiluoto, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Nora Grotenfelt, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Titta Hiltunen, Shawn Huff, Anniina Iskanius, Kati Juva, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Heimo Laaksonen, Minna Lindgren, Otto Meri, Maria Miala, Nina Katariina Miettinen, Björn Månsson, Kimmo Niemelä, Matti Niiranen, Johanna Nuorteva, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Katri Penttinen, Sanna-Leena Perunka, Suvi Pulkkinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Anni Sinnemäki, Seida Sohrabi, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen

Poissa: 5

Harry Bogomoloff, Timo Harakka, Dani Niskanen, Matias Pajula, Erkki Tuomioja

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Mari Rantasen ehdottamaa toivomuspontta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä esittää ryhmäaloitteessaan selvityksen tekemistä terveysasemien kiireettömän hoidon ongelmien syistä ja tarvittavista ratkaisuista resurssilaskelmineen, perusterveydenhuollon jonojen purkamisen toimenpiteitä osana tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -kehittämishjelmaa sekä näiden ja jonotilanteen raportointia valtuustolle.

Kaupunginhallitus toteaa, että ryhmäaloitteessa esille otetut asiat kuuluvat kaupunkistrategian 2021-2025 linjauksiin, joiden mukaan helsinkiläisten hyvinvointi ja terveys paranevat. Tavoitteena on perusterveydenhuollon ja suun terveydenhuollon sujuva hoitoon pääsy. Tässä käytetään hyväksi digitalisaatiota, työnjaon kehittämistä, moniammatillista yhteistyötä, tarvittaessa palveluseteliä ja yksityisen palvelutuotannon hyödyntämistä. Myös henkilöstön riittävyys varmistetaan sosiaali- ja terveyspalveluissa.

Sosiaali- ja terveystoimialan keskeiset strategiset painopisteet toimintasuunnitelmassa vuodelle 2022 ovat koronapandemiasta palautuminen, henkilöstön saatavuuden ja pysyvyyden parantaminen, palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen, asiakkaille yhteensopivien ja digitaalisten palvelujen järjestäminen ja sote-uudistukseen

valmistautuminen. Nämä keskeiset strategiset painopisteet ovat Helsingin kaupunkistrategian ja talousarvion mukaisia.

Vuoden 2022 talousarvioon on varattu kaupunginhallituksen käyttövoimoihin erillinen koronasta toipumispaketti. Sosiaali- ja terveystoimialan koronasta toipumispaketin osuus on 45 miljoonaa euroa, josta terveysasemien osuus on 11 miljoonaa euroa. Terveysasemien rahoitusvarauksista käytetään kiireettömän hoidon jonon purkuun lisäämällä lääkäri-, hoitaja- ja farmaseuttiresursseja sekä digitaalisten palvelujen kehittämiseen Terveysyhtymän työkalan avulla.

Helsingin Tulevaisuuden sote-keskus -hanke 2021–2022 sai sosiaali- ja terveysministeriön (STM) jatkorahoituksen vuodelle 2023. Hankkeen tavoitteena on muun muassa parantaa terveys- ja hyvinvointikeskuksien toteutumista terveysasemilla ja sen osatavoitteena kiireettömän hoidon saatavuutta.

Hoitoon pääsyn osalta kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveystoimialan lausunnossa annettuun yksityiskohtaiseen selvitykseen ja toteaa, että perusterveydenhuollon hoitoon pääsyn aikarajat säädetään terveydenhuoltolain (1326/2010) 6 luvun 51 §:ssä. Potilaan tulee saada virka-aikana välittömästi yhteys terveyskeskukseen, hoidon tarpeen arvio tulee toteuttaa kolmessa arkipäivässä yhteydenotosta ja tarpeelliseksi todettu hoito on järjestettävä kolmessa kuukaudessa (hoitotakuu). STM:n ohjeen mukaan välittömän yhteydenaannin voi toteuttaa puhelimen kautta takaisinsoitolla, jonka tulee toteutua saman vuorokauden aikana. Lisäksi kussakin toimipisteessä tulee toteutua koko sen aukioajan walk-in-mahdollisuus (STM/424/2011).

Vireillä olevan terveydenhuoltolain muutoksen mukaan perusterveydenhuollon hoitotakuuta tiukennetaan kiireettömissä hoidoissa. Jos uudistus toteutuu, potilaan tulee päästä hoitoon seitsemän päivän sisällä hoidon tarpeen arvioinnista vuonna 2023. Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialalla tulee aloittaa toimet, joilla valmistaudutaan hoitotakuun lyhentymiseen 7 päivään. Kaupunkistrategian painopisteiden mukaisesti hoidon saatavuuden parantaminen, kertyneen hoitovelan purkaminen ja näihin tarvittavien ratkaisujen tulee olla keskeisessä osassa sote-uudistuksen myötä laadittavassa sosiaali- ja terveyspalvelujen palvelustrategiassa.

Terveysasemilla arvioidaan hoidon tarve yleensä välittömästi joko puhelimitse tai paikan päällä saman päivän aikana. Toteutunut hoidon tarpeen arvioinnin odotusaika on pääsääntöisesti alle kolme päivää, mikä täyttää terveydenhuoltolain määrittämän aikarajan. Terveysasemilla on lähtökohtana, että potilaan asia ratkaistaan ensimmäisessä yhteydenotossa. Yli puolelle potilaista varataan lääkärin vastaanottoaika

jo samalle päivälle. Terveysasemien asiakkaat eivät pandemian aikana ole aina saaneet kiireetöntä vastaanottoaikaa lain määrittelemän kolmen kuukauden kuluessa. Hoitopääsyajan mittarin T3-luvut julkaistaan Helsingin kaupungin verkkosivuilla. Vuoden 2022 talousarvion sitovissa tavoitteissa seurataan terveysasemien hoitotakuun toteutumista.

Kiireettömään hoitoon pääsyä on vahvistettu vuodesta 2019 tarjoamalla tietyille asiakkaille yleislääkärin vastaanotolle palveluseteliä. Palveluseteliä voidaan käyttää esimerkiksi tilapäisissä ruuhkatilanteissa tai silloin, kun terveysasemilla on lääkärivajaus. Palvelusetelillä potilas saa tarvitsemansa kiireettömän lääkärin vastaanottopalvelun ja siihen liittyvät perustason laboratorio- ja kuvantamispalvelut. Vuonna 2019 toteutui 1 840 yleislääkärin palvelusetelikäyntiä, vuonna 2020 palvelusetelikäyntejä oli 12 284 ja vuonna 2021 palvelusetelikäyntejä oli 18 354. Vuodesta 2020 vuoteen 2021 palvelusetelikäyntien määrä on noussut 50 prosenttia.

Lokakuusta 2021 alkaen terveystalvuuksia on lisätty ja kiireettömän hoidon saatavuutta on parannettu kahden terveysaseman toiminnan ostopalveluna. Hoitopääsy näille terveysasemille on ollut omiin terveysasemiin verrattuna nopeampaa. Tarkoituksena on jatkossa selvittää tarkemmin, mistä nopeampi hoitopääsy johtuu ja siirtää mahdollisia parempia toimintamalleja tai niiden osia myös omaan toimintaan.

Kahden terveysaseman toiminnan ostopalvelukokeilun tulosten arvioinnin yhteydessä kiinnitetään erityistä huomiota kokeilun tuottamaan tietoon ja kokemuksiin kiireettömän hoidon asiakasjonojen purkamisesta ja viedään mahdolliset hyvät käytännöt kaikkien terveysasemien työhön. Samalla kehitetään jatkuvasti oman toiminnan uusia käytäntöjä saatavuuden parantamiseen esimerkiksi iltavastaanottoja lisäämällä ja digitaalisia palveluita vahvistamalla. Ennen kaikkea on tärkeää korjata henkilöstövajetta ennen sen kroonistamista. Lääkäri- ja hoitajatyövoimaa on ollut vakanssimäärään nähden kuitenkin aiempaan verrattuna kohtuullisen hyvin saatavilla.

Helsinkiin on luotu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) kaupunkiyhteinen johtamisen ja koordinoinnin rakenne ja toimintatapa (kaupunginhallitus 14.5.2018 § 350). Osana sote-uudistuksen toimeenpanoa varmistetaan HYTE:n johtamis- ja koordinaatiomallin toimivuus uusi lainsäädäntö ja siihen liittyvät tehtävät huomioiden. Kaupunginkanslia koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä kaupunkitasoisesti.

Hyvinvointisuunnitelma ja hyvinvointikertomus (Stadin HYTE-barometri) toimivat terveydenhuoltolain 12 §:n ja lakiuudistuksen jälkeen jatkossa

sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskevan lain (612/2021) 6 §:n mukaisina asiakirjoina. Lainsäädännön mukaan asiakirjat sisältävät kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet ja toimenpiteet sekä tietoa väestön hyvinvoinnista ja terveydestä. Hyvinvointisuunnitelma hyväksytään kaupunginvaltuustossa kerran valtuustokaudessa. Hyvinvointikertomus on suunnitelman seurantaväline, jolla kerran vuodessa sekä laajemmin kerran valtuustokaudessa raportoidaan kaupunginvaltuustolle, miten suunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet ovat edenneet sekä mikä on kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja terveyden tila. Yksittäisen palvelun seuranta ei ole tarkoituksenmukaista sisällyttää jatkossakaan hyvinvointikertomukseen, mikäli se ei ole osa kaupunkitasoista hyvinvointisuunnitelmaa.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä ja joka on otsikoitu ryhmäaloitteeksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.05.2022 § 307

HEL 2022-000719 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

02.05.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Reetta Vanhasen vastaehdotus:

Kappaleeseen 9 lisäys:

"Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialla tulee aloittaa toimet, joilla valmistaudutaan hoitotakuun lyhentymiseen 7 päivään. Kaupunkistrategian painopisteiden mukaisesti hoidon saatavuuden parantaminen, kertyneen hoitovelan purkaminen ja näihin tarvittavien ratkaisujen tulee olla keskeisessä osassa sote-uudistuksen myötä laadittavassa sosiaali- ja terveystalouden palvelustrategiassa."

Kannattaja. Daniel Sazonov

Elisa Gebhardin ensimmäinen vastaehdotus:

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupunki päättää aloitteen mukaisesti aloittaa toimet, jotta kaupunkilaiset pääsevät kiireettömässä asiassa asianmukaisen ammattihenkilön vastaanotolle viimeistään viikossa, kun hoito sitä edellyttää. Osana näitä toimia kaupunki tekee selvityksen terveysasemien kiireettömän hoidon ongelmien syistä ja tarvittavista ratkaisuksista sekä liittyy selvitykseen laskelman ratkaisujen edellyttämistä taloudellisista resursseista. Selvitys tehdään vuoden 2022 loppuun mennessä.

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

Elisa Gebhardin toinen vastaehdotus:

Kappale 10 korvataan seuraavalla:

Aloitteen mukaan on välttämätöntä, että Helsingin kaupunki selvittää terveysasemien kiireettömän hoidon tilannetta. Hoitopääsyn ongelmien syyt ja tarvittavat ratkaisut on selvitettävä käyttäen parasta saatavilla olevaa taloudellista, tuotantotaloudellista, lääketieteellistä sekä oikeudellista tietoa ja osaamista. Selvitykseen on liitettävä laskelma ratkaisujen edellyttämistä taloudellisista resursseista. Aloite edellyttää kaupungin aloittavan toimet, jotta kaupunkilaiset pääsevät kiireettömässä asiassa vastaanotolle viimeistään viikossa, kun hoito sitä edellyttää. Aloitteen mukaan toimenpiteitä ja jonotilannetta on selvitettävä valtuustolle osana terveydenhuoltolain 12 §:n mukaista raporttia ja valmistelu tulee tehdä osana sote-uudistuksen tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -kehittämisohjelmaa.

Helsingin terveysasemien väliset erot ovat kiireettömän hoidon jonojen suhteen suuret. Terveysasemien kiireettömien ajanvarausaikojen jonoa kuvaava T3-luku on mediaani, jolla seurataan sitä, kuinka monen päivän kuluessa asiakas saa ajan lääkärin kiireettömälle vastaanotolle. Kiireettömässä asiassa terveysasemien lääkärivastaanoton kolmas vapaa aika oli helmikuussa 2022 keskimäärin 32 päivää, vaihteluvälin ollessa 6–90 päivää.

Vuoden 2022 talousarvion sitovissa tavoitteissa seurataan terveystasemien hoitotakuun toteutumista. Hoitotakuuta mitataan kolmella mittarilla: 1. ensikontaktissa toteutunut hoito, 2. kiireellisen hoidon toteutuminen ja 3. kiireettömän hoidon toteutuminen 10 vuorokaudessa.

Aloitteen kannalta olennaisin kiireetön hoito ajanjaksolla 1.1.–23.4.2021 toteutui 10 vuorokaudessa hoitajilla 99 prosenttisesti ja lääkäreillä 84 prosenttisesti, tavoitteen ollessa molemmissa 70 prosenttia. Ajanjaksolla 24.4.–31.12.2021 kiireetön hoito toteutui 10 vuorokaudessa tavoitteiden mukaisesti hoitajilla 78 prosenttisesti ja lääkäreillä 52 prosenttisesti, joten tavoitteeseen ei ylletty.

Aloitteen edellyttämä selvitystyö on tarkoituksenmukaista, sillä T3-luvut paljastavat suuret erot eri terveystasemien välillä sekä kiireettömän hoidon puutteellisen toteutumisen. Erot asettavan kaupunkilaiset eriarvoiseen asemaan. Tavoitteena tulee olla hoitoon pääsy viikossa kiireettömän hoidon tarpeessa hoidon sitä edellyttäessä. Toimialan palveluissa, erityisesti terveystasemilla, tehdään tieteellinen ulkoinen auditointi erityisesti jono-ongelman selvittämiseksi ja ratkaisemiseksi. Samalla tulee arvioida toimenpiteiden kustannusvaikutukset.

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Elisa Gebhardin ensimmäisen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 11

Jussi Halla-aho, Anniina Iskanius, Otto Meri, Johanna Nuorteva, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen

Ei-äännet: 4

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Titta Hiltunen, Nasima Razmyar

Kaupunginhallitus hylkäsi Elisa Gebhardin ensimmäisen vastaehdotuksen äänin 11 - 4.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Elisa Gebhardin toisen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 11

Jussi Halla-aho, Anniina Iskanius, Otto Meri, Johanna Nuorteva,

18.05.2022

Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen

Ei-äännet: 4

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Titta Hiltunen, Nasima Razmyar

Kaupunginhallitus hylkäsi Elisa Gebhardin toisen vastaehdotuksen äänin 11 - 4.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

25.04.2022 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 29.03.2022 § 65

HEL 2022-000719 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle sosiaalidemokraattien ryhmäaloitteesta koskien perusterveydenhuollon kiireettömän hoidon jonojen purkamista seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa todetaan pidettävän välttämättömänä, että Helsingin kaupunki tekee selvityksen terveysasemien kiireettömän hoidon ongelmien syistä ja tarvittavista ratkaisuista sekä liittää selvitykseen laskelman ratkaisujen edellyttämistä taloudellisista resursseista. Aloitteen mukaan kaupungin tulee aloittaa toimet, jotta kaupunkilaiset pääsevät kiireettömässä asiassa asianmukaisen ammattihenkilön vastaanotolle viimeistään viikossa, kun hoito sitä edellyttää. Aloitteen mukaan valmistelu tulee tehdä osana sote-uudistuksen tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -kehittämishjelmaa. Aloitteen mukaan toimenpiteitä ja jonotilannetta on selvitettävä valtuustolle osana terveydenhuoltolain 12 §:n mukaista raporttia.

Helsingin terveysasemien tehtävänä on huolehtia terveydenhuoltolain (1326/2010) 24 §:n mukaisesta kiireellisestä ja kiireettömästä avosairaanhoidosta ja siihen liittyvästä terveyden edistämisestä samoin kuin aikuisten terveysneuvonnasta, perusterveydenhuollon mielenterveys-

työstä ja opiskelijoiden sairaanhoidosta sekä seksuaali- ja lisääntymis-terveyteen liittyvästä neuvonnasta.

Helsingissä on terveysasemayksiköitä yhteensä 23, joista kaksi on os-topalveluterveysasemaa. Niissä huolehditaan kiireellisestä ja kiireettömästä avosairanhoidosta. Vuonna 2021 terveysasemien perusterveydenhuollon avohoidon suoritteita oli yhteensä 2 977 724. Luku ei sisällä epidemiologisen toiminnan suoritteita. Suoritteita oli noin 80 prosenttia edellistä vuotta enemmän. Koronarokotusten ja -neuvontapuhelujen merkittävä lisääntyminen selittävät pitkälti suorittemäärän kasvun. Lääkärin vastaanotokäyntien osuus kaikista suoritteista oli 8,6 prosenttia (256 177 käyntiä), jossa vähennystä vuoden 2020 lääkäri vastaanotokäynteihin verrattuna oli 27 prosenttia. Lääkärin muiden asiointien (sisältää sähköisen asiointin, hoitopuhelut ja kirjeet) osuus kaikista suoritteista oli 8,8 prosenttia (260 823 suoritetta), jossa oli laskua vuoden 2020 lääkärien muu asiointi suoritteisiin verrattuna 21 prosenttia. Lääkäreiden suorittemäärät ovat laskeneet muun muassa koronapandemiasta johtuen ja myös Apotin käyttöönottoon liittyen. Taustalla vaikuttaa se, ettei koronatyöhön ja Apotin käyttöönottoon liittyneeseen ennakoitua tilapäiseen tuottavuuden laskun kompensointiin ole saatu palkattua toivottua määrää lääkäreitä.

Sosiaali- ja terveystoimialalla siirryttiin kesken vuotta 2021 asiakas- ja potilastieto-järjestelmä Apottiin. Suoritetietoraportit eivät ole tästä johtuen suoraan vertailukelpoisia aiempien vuosien kanssa.

Hoitoon pääsy terveysasemilla

Perusterveydenhuollon hoitoon pääsyn aikarajat säädetään terveydenhuoltolain 51 §:ssä. Potilaan tulee saada virka-aikana välittömästi yhteys terveyskeskukseen, hoidon tarpeen arvio tulee toteuttaa kolmessa arkipäivässä yhteydenotosta ja tarpeelliseksi todettu hoito on järjestettävä kolmessa kuukaudessa. Tätä kutsutaan hoitotakuuksi. Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) ohjeen mukaan välittömän yhteyden saannin voi toteuttaa puhelimen kautta takaisinsoitolla, jonka tulee toteutua saman vuorokauden aikana. Lisäksi kussakin toimipisteessä tulee toteutua koko sen aukioloajan walk-in-mahdollisuus (STM/424/2011).

STM:ssä valmistellaan terveydenhuoltolain muutosta, jolla tiukennetaan perusterveydenhuollon hoitotakuuta kiireettömissä hoidoissa. Jos uudistus toteutuu, potilaan tulee päästä hoitoon seitsemän päivän sisällä hoidon tarpeen arvioinnista vuonna 2023.

Terveysasemilla arvioidaan hoidon tarve yleensä, välittömästi joko puhelimitse tai paikan päällä, saman päivän aikana. Toteutunut hoidon tarpeen arvioinnin odotusaika on pääsääntöisesti alle kolme päivää, mikä täyttää terveydenhuoltolain määrittämän aikarajan. Terveysase-

milla on lähtökohtana, että potilaan asia ratkaistaan ensimmäisessä yhteydenotossa. Yli puolelle potilaista varataan lääkärin vastaanottoaika jo samalle päivälle. Terveysasemien asiakkaat eivät pandemian aikana ole aina saaneet kiireetöntä vastaanottoaikaa lain määrittelemän kolmen kuukauden kuluessa.

Kiireettömään hoitoon pääsyn ongelmien syitä

Toimintaympäristön muutoksilla on merkittäviä vaikutuksia terveystalouden riittävyyteen ja saatavuuteen. Covid-19-pandemian vuoksi perusterveydenhuollon kiireetöntä hoitoa on jouduttu ajoittain supistamaan, koska henkilöstöresursseja on siirretty Covid-19-pandemian testaukseen, jäljitykseen, rajatarkastuksiin ja rokottamiseen. Henkilöstöstä on ollut sairaana pahimmillaan jopa 30 prosenttia. Pandemian aikana on jouduttu kokonaistoimintaa priorisoimaan voimakkaasti ja esimerkiksi muun työn kehittämiseen on jäänyt vähemmän mahdollisuuksia.

Kiireetöntä hoitoa ei ole pystytty toteuttamaan pitkittyneen ja erivaiheisen pandemian vuoksi riittävällä tasolla. Apotien käyttöönottoihin valmistautuminen, käyttöönottojen toteuttaminen ja käyttöönottojen jälkeinen tilapäinen toiminnan hidastuminen ovat kuormittaneet henkilöstöä ja toimintaa. Erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuoltoon siirtyneet työtehtävät sitovat henkilöstöresursseja ja lisäävät työmäärää terveystalouksella. Terveystalouksella ei pystytä rajaamaan mitään asiakasryhmiä hoidon ulkopuolelle, ja esimerkiksi työssäkäyvät asiakkaat voivat käyttää työterveyshuollon sekä terveystalouksien palveluja.

Alkusyöksystä 2021 koronatilanne vaati merkittäviä panostuksia delta-variantin leviämisen takia. Samaan aikaan kysynnässä näkyi selkeä nousu pandemian aiheuttaman hoito- ja palveluvelan takia ja kiireettömän hoidon kysyntä on ollut erityisen suurta.

Lääkäri- ja hoitajatyövoimaa on ollut vakanssimäärään nähden kuitenkin aiempaan verrattuna kohtuullisen hyvin saatavilla. Tammikuussa 2022 terveystalouksien laskennallinen lääkäreiden kokonaisvaje oli 10,7 prosenttia eli 337 lääkäristä puuttui 36 lääkäriä. Hoitajien laskennallinen kokonaisvaje oli 8,2 prosenttia eli 486 hoitajasta puuttui 40 hoitajaa. Kokonaisvajassa on huomioitu avoimien vakanssien hoitamattomat sijaisuudet ja yli 30 päivää kestäneet poissaolot, joissa ei ole sijaita. Pandemian väistyttyä henkilöstöresursseja pystytään jälleen kohdentamaan hoidon tarpeen mukaisesti. Henkilöstöresursseja tarvitaan kuitenkin lisää, jotta toimintaa saadaan kehitettyä ja työoloja korjattua. Työolojen lisäksi työstä saatavan palkan on oltava riittävä, jotta hoitaja- ja lääkärihenkilökunta pysyvät ja tulevat töihin terveystalouksille. Terveystalouksilla koulutetaan vastavalmistuneita lääkäreitä, joista osa siir-

tyy myöhemmin erikoistumaan muille erikoisaloille, yksityissektorille tai muihin kuntiin töihin.

Helsingin palkkatasot hoito- ja lääkärihenkilökunnan osalta eivät ole kilpailukykyisiä naapurikuntiin nähden erityisesti, jos huomioidaan kaupungissa asuvien elinkustannukset. Jotta tilanteeseen saataisiin pysyvä korjaus, eikä kyse olisi pumppaavasta liikkeestä huonojen aikojen ja määräaikaisten palkankorotusten välillä, palkat tulisi arvioida systemaattisesti ja suhteuttaa sekä naapurikuntia että elinkustannuksia vastaaviksi. Tämä olisi tärkeä huomioida myös jatkossa sosiaali- ja terveystoimen ja pelastustoimen rahoituksesta päätettäessä.

T3-mittari

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) suosituksen ja ohjeistuksen perusteella kiireettömien ajanvarausaikojen jonoa mitataan terveysasemilla laskemalla kolmas vapaana oleva lääkärin kiireetön ajanvarausaika kalenteripäivissä. Terveysaseman T3-luku on näiden aikojen keskiluku eli mediaani. T3-mittauksella seurataan sitä, kuinka monen päivän kuluessa asiakas saa ajan lääkärin kiireettömälle vastaanotolle. T3-luvut perustuvat Apottiin kirjattuihin ajanvaraustietoihin ja niiden pohjalta tehtävään laskentaan. T3 on tunnuslukuna monitahoinen kokonaisuus, jonka raportoinnin toteutus ja raportoitavan tiedon validointi vaativat edelleen kehittämistä Oy Apotti Ab:n kanssa.

Kiireettömässä asiassa terveysasemien lääkärivastaanoton kolmas vapaa aika oli helmikuussa keskimäärin 32 päivää, vaihteluväli oli 6–90 päivää. Ruoholahden terveysasemalla odotusaika lääkärin vastaanotolle oli kuusi päivää ja Vuosaaren terveysasemalla 90 päivää. Helsingin kaupungin omien terveysasemien ja ostopalveluterveysasemien tulokset eivät ole keskenään vielä täysin vertailukelpoisia koronapandemian takia, koska ostopalveluasemat eivät ole täysimääräisesti osallistuneet Helsingin koronaan liittyviin tehtäviin. Terveysasemien T3-luvut ovat nähtävissä verkkosivuillamme

<https://www.hel.fi>.

Hoitotakuumittari

Vuoden 2022 talousarvion sitovissa tavoitteissa seurataan terveysasemien hoitotakuun toteutumista. Hoitotakuuta mitataan kolmella seuraavalla mittarilla: 1. ensikontaktissa toteutunut hoito, 2. kiireellisen hoidon toteutuminen ja 3. kiireettömän hoidon toteutuminen 10 vuorokaudessa.

Ensikontaktissa toteutunut hoito toteutui 1.1.–23.4.2021 ajanjaksolla 83 prosenttisesti (tavoite 75 prosenttia). Ensikontaktissa toteutuneen hoi-

tomittarin tilanteen tiedot raportoidaan poikkeuksellisesti Apotti-tietojärjestelmän käyttöönottoa edeltävänä ajanjaksolta 1.1.–23.4.2021. Apotin työnkulun ja merkitsemistapojen muutoksista johtuen loppuvuoden tietoja ei saada luotettavasti käyttöön.

Kiireellinen hoito samana tai seuraavana päivänä toteutui ajanjaksolla 1.1.–23.4.2021 tavoitteiden mukaisesti sekä hoitajilla että lääkäreillä 100 prosenttisesti (tavoite molemmilla 80 prosenttia). Kiireellinen hoito samana tai seuraavana päivänä toteutui ajanjaksolla 24.4.–31.12.2021 tavoitteiden mukaisesti hoitajilla 89 prosenttisesti ja lääkäreillä 97 prosenttisesti (tavoite molemmilla 80 prosenttia).

Kiireetön hoito ajanjaksolla 1.1.–23.4.2021 toteutui 10 vuorokaudessa hoitajilla 99 prosenttisesti ja lääkäreillä 84 prosenttisesti (tavoite molemmilla 70 prosenttia). Ajanjaksolla 24.4.–31.12.2021 kiireetön hoito toteutui 10 vuorokaudessa tavoitteiden mukaisesti hoitajilla 78 prosenttisesti ja lääkäreillä 52 prosenttisesti, joten tavoite ei toteutunut. Ajanjaksolla 24.4.–31.12.2021 lääkäri työvoimasta osa oli kuitenkin jatkuvasi suunnattu pandemian hallintaan ja koronapotilaiden hoitamiseen.

Hoito- ja palveluvelan korjaaminen

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialan keskeiset strategiset painopisteet toimintasuunnitelmassa vuodelle 2022 ovat koronapandemiasta palautuminen, henkilöstön saatavuuden ja pysyvyyden parantaminen, palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen, asiakkaille yhteensopivien ja digitaalisten palvelujen järjestäminen ja sote-uudistukseen valmistautuminen. Nämä keskeiset strategiset painopisteet ovat Helsingin kaupunkistrategian ja talousarvion mukaisia.

Vuoden 2022 talousarvioon on varattu kaupunginhallituksen käyttövaroihin erillinen koronasta toipumispaketti. Sosiaali- ja terveystoimialan koronasta toipumispaketin osuus on 45 miljoonaa euroa, josta terveysasemien osuus 11 miljoonaa euroa. Terveysasemien rahoitusvarausta käytetään kiireettömän hoidon jonon purkuun lisäämällä lääkäri-, hoitaja- ja farmaseuttiresursseja sekä digitaalisten palvelujen kehittämiseen Terveysyötyarvio-työkalun avulla.

Helsingin Tulevaisuuden sote-keskus -hanke 2021–2022 sai STM:n jatkorahoituksen vuodelle 2023. Hankkeen tavoitteena on muun muassa parantaa terveys- ja hyvinvointikeskusmallin toteutumista terveysasemilla ja sen osatavoitteena kiireettömän hoidon saatavuutta.

Terveysasemien asiakaskokemus ja -tyytyväisyys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Terveysasemat seuraavat saamaansa asiakaspalautetta kaupungin sähköisen palautejärjestelmän, terveysasemilla sijaitsevien pikapalautelaitteiden sekä THL:n kahden vuoden välein toteuttaman valtakunnallisen asiakastytyväisyyskyselyn kautta. THL on yhtenäistänyt asiakaspalautteen kansallista keruuta ja nykyisen kyselyn kysymykset eivät ole suoraan vertailukelpoisia aikaisempien vuosien kyselyihin.

Kaupungin sähköiseen palautejärjestelmään saapui 1.1–31.12.2021 välisenä aikana 1246 kappaletta terveysasemia koskevia palautteita. Palautteista, niin sanottuja kiitospalautteita, oli 18 prosenttia, josta suurin osa liittyi hoitohenkilöstön ammattitaitoon ja saatuun hoitoon. Palautteista 60 prosenttia oli moitteita, jotka koskivat asiakkaan kohtelua ja hoitoa, ohjausta ja neuvontaa sekä takaisinsoittoa ja hoitoon pääsyä. Noin viidennes palautteista oli asiakkaiden kehittämideoita ja muita palautteita terveysasemille.

Asiakaskokemusta mitataan NPS (net promoter score) -indeksillä eli suositteluindeksillä. Hyvänä tuloksena pidetään yli 50:n NPS-lukemaa. Tammikuussa 2022 Ruoholahden terveysaseman fyysisellä vastaantollalla käyneiden asiakkaiden NPS-indeksi oli 82 ja Kannelmäen terveysaseman NPS-indeksi oli 49. Vertailtavaa asiakaspalautetietoa ei tällä hetkellä ole saatavilla Helsingin omilta terveysasemilta, koska asiakaspalautelaitteita ei ole vielä otettu käyttöön koronapandemiasta johtuen kaikilla terveysasemilla hygieniasyiden vuoksi.

THL:n vuoden 2020 asiakastytyväisyyskyselyssä asiakkaiden NPS-suositteleeindeksi Helsingin terveysasemien palvelusta oli 73 (n=343), kun koko maan keskiarvo oli 78,9 (n=10 931). Vuoden 2022 terveysasemakysely toteutetaan 25.4.–15.5.2022. THL:n valtakunnallinen asiakaspalautekoonti on nähtävissä internetissä THL:n verkkosivuilla

<https://thl.fi>.

Palveluja uudistetaan asiakkaiden hoitoon pääsyn parantamiseksi

Sosiaali- ja terveystoimialan tavoitteena on tarjota kaikille helsinkiläisille asiakaslähtöiset, laadukkaat ja monipuoliset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Asiakkaiden palvelujen saatavuus on sosiaali- ja terveyslautakunnan sekä sosiaali- ja terveystoimialan ykkösprioriteetteja. Tämän takaamiseksi etsitään sekä tutkitaan jatkuvasti eri keinoja nyt ja jatkossa.

Terveys- ja hyvinvointikeskus (THK) -toimintamallin ydin on asiakkaan tarpeeseen vastaaminen. Tämä toteutetaan hoidon ja palvelutarpeen arvioinnilla, jossa asiakas saa tarvittaessa myös yhteyshenkilön ja moniammatillisen tiimin palvelut tarpeensa mukaan. Johtaminen ja tilaratkaisut tukevat yhteistä työtä, yhdessä toimimista asiakkaan parhaaksi,

itsensä ja toisten johtamista sekä vahvempaa vastuun ottamista asiakkaasta, palvelujen laadusta ja palvelujen jatkuvasta kehittämisestä. THK-toimintamalli mahdollistaa asioiden ratkaisemisen kokonaisvaltaisesti yli sote-sektorin perinteisten rajojen ja välittömästi ensikontaktissa joko yhteisissä toimitiloissa tai moniammatillisena verkostona. Terveysasemat ovat keskeinen osa terveys- ja hyvinvointikeskusta.

Digitaaliset palvelut mahdollistavat ajasta ja paikasta riippumattomien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kasvun sekä helsinkiläisten itse- ja omahoidon lisäämisen. Yhä suurempaan osaan terveysterveystyösynnystä pyritään jatkossa vastaamaan älykkäiden oirearvioiden ja automatiikan keinoin, jotta käytettävissä oleva työvoima saadaan kohdistettua vastaanottotoimintaan. Terveysasemat ovat lisänneet vuosien aikana sähköisten palvelujen mahdollisuutta kaikissa asiakaskontakteissa: sähköisen yhteydenoton kahdensuuntainen viestintä potilastietojärjestelmässä, chat, chatbot, etälääkäritoiminta sekä Omaolopalvelun laajentuminen. Edellä mainituista sähköisistä palveluista ainakin chatbot ja Omaolo vapauttavat lääkärin ja hoitajien aikaa potilasta-paamisiin.

Terveysasemat ja sisätautipoliklinikka -palvelun johtamista on uudistettu, mikä mahdollistaa aikaisempaa vahvemman suunnittelu- ja johtamistyön alueellisissa monialaisissa palveluissa. Monialaiseen työhön panostetaan hyödyntämällä eri ammattiryhmien osaamista järkevällä työnjaolla muun muassa hoitajien reseptikirjoitusoikeuden laajentamisella ja tukipalveluja tehostamalla esimerkiksi lisäämällä farmaseuttien ja sihteerien määrää terveysasemilla.

Lääkärirekrytoinnin tehostamiseksi on hankittu rekrytointiapua ulkoiselta palveluntuottajalta ja on käynnistetty henkilöstöresurssipalvelujen kanssa hanke, jossa yhtenäistetään rekrytointiprosessit, monipuolistetaan markkinointia ja lisätään Helsingin houkuttelevuutta työpaikkana. Lääkäreiden rekrytointiin sosiaali- ja terveystoimialan HR-palveluihin on palkattu oma rekrytointikonsultti, joka työskentelee rekrytoivien ylilääkäreiden tukena ja apuna. Yhteistyössä kehitetään rekrytointikohtaisesti markkinointisisältöjä lääkäreiden saatavuuteen.

Kiireettömään hoitoon pääsyä on vahvistettu vuodesta 2019 tarjoamalla tietyille asiakkaille yleislääkärin vastaanotolle palveluseteliä. Palveluseteliä voidaan käyttää esimerkiksi tilapäisissä ruuhkatilanteissa tai silloin, kun terveysasemilla on lääkärivajausta. Palvelusetelillä potilas saa tarvitsemansa kiireettömän lääkärin vastaanottopalvelun ja siihen liittyvät perustason laboratorio- ja kuvantamispalvelut. Vuonna 2019 toteutui 1840 yleislääkärin palvelusetelikäyntiä, vuonna 2020 palvelusetelikäyntejä oli 12 284 ja vuonna 2021 palvelusetelikäyntejä oli 18 354.

Vuodesta 2020 vuoteen 2021 palvelusetelikäyntien määrä on noussut 50 prosenttia.

Lokakuusta 2021 alkaen terveystalvuuja on lisätty ja kiireettömän hoidon saatavuutta on parannettu kahden terveystalvuuja toiminnan toteuttamisella ostopalveluna. Hoitopääsy näille terveystalvuuja on ollut omiin terveystalvuuja verrattuna nopeampaa. Tarkoituksena on jatkossa selvittää tarkemmin, mistä nopeampi hoitopääsy johtuu ja siirtää mahdollisia parempia toimintamalleja tai niiden osia myös omaan toimintaan.

Aloitteessa ehdotetaan, että kiireettömän hoidon jonotilannetta ja toimenpiteitä on selvitettävä valtuustolle osana terveydenhuoltolain 12 §:n mukaista raporttia. Helsinkiin on luotu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) kaupunkiyhteinen johtamisen ja koordinoinnin rakenne ja toimintatapa (kaupunginhallitus 14.5.2018 § 350). Osana sote-uudistuksen toimeenpanoa varmistetaan HYTE:n johtamis- ja koordinaatiomallin toimivuus uusi lainsäädäntö ja siihen liittyvät tehtävät huomioiden. Kaupunginkanslia koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä kaupunkitasoisesti.

Hyvinvointisuunnitelma ja hyvinvointikertomus (Stadin HYTE-barometri) toimivat terveydenhuoltolain 12 §:n ja jatkossa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskevan lain (612/2021) 6 §:n mukaisina asiakirjoina. Lainsäädännön mukaan asiakirjat sisältävät kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet ja toimenpiteet sekä tietoa väestön hyvinvoinnista ja terveydestä. Hyvinvointisuunnitelma hyväksytään kaupunginvaltuustossa kerran valtuustokaudessa. Hyvinvointikertomus on suunnitelman seurantaväline, jolla kerran vuodessa sekä laajemmin kerran valtuustokaudessa raportoidaan kaupunginvaltuustolle, miten suunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet ovat edenneet sekä mikä on kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja terveyden tila.

Sosiaali- ja terveystalvuuja toteaa, että sosiaali- ja terveydenhuollon erityislainsäädäntöä ollaan uudistamassa. Aloitteessa viitattu terveydenhuoltolaki 12 § ehdotetaan kumottavaksi, suunnittelua ja seuranta ohjaa jatkossa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskevan lain (612/2021) 6 §. Yksittäisen palvelun seuranta ei ole tarkoituksenmukaista sisällyttää jatkossakaan hyvinvointikertomukseen, mikäli se ei ole osa kaupunkitasoista hyvinvointisuunnitelmaa.

Sosiaali- ja terveystalvuuja toteaa, että kiireettömän hoidon odotusaikatieoja, kuten T3-lukuja, pyritään jatkossakin julkaisemaan Helsingin kaupungin verkkosivulla. Tavoitteena on saada tieto vuorokausittain automaattisen päivityksen avulla. Aloitteessa ehdotetun selvityksen tekeminen Helsingin terveystalvuuja kiireettömän hoidon ongelmien

syistä ja tarvittavista ratkaisuksista kustannuslaskelmineen sisällytetään jatkorahoituksen saaneeseen Tulevaisuuden sote-keskus -hankeeseen.

Helsingin terveysasemien ulkoistuskokeilun tulosten arvioinnin yhteydessä kiinnitetään erityistä huomiota kokeilun tuottamaan tietoon ja kokemuksiin kiireettömän hoidon asiakasjonojen purkamisesta, ja vietään mahdolliset hyvät käytännöt kaikkien terveysasemien työhön. Samalla kehitetään jatkuvasti oman toiminnan sisällä uusia käytäntöjä saatavuuden parantamisen esimerkiksi iltavastaanottoja lisäämällä ja digitaalisia palveluita vahvistamalla. Ennen kaikkea on tärkeää korjata henkilöstövajetta ennen sen kroonistamista.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Riittävän nopealla lääkärin hoitoon pääsillä on myönteinen vaikutus asiakkaiden terveyteen, hyvinvointiin ja elämänlaatuun.

THK-toimintamalli ja terveys- ja hyvinvointiarvio -työkalu mahdollistavat asiakkaiden asioiden arvioinnin kokonaisuutena, havaitsemaan sekä löytämään riskiryhmiä ja tarvittaessa kohdistamaan palveluja erityisesti terveys- ja hyvinvointiriskissä oleviin henkilöihin. Terveys- ja hyvinvointiarvio -työkalu mahdollistaa myös sen, että suurimmassa hoitovessa olevat asiakkaat voitaisiin poimia niin sanotulla pseudonyymikoodilla ja tunnistaa potilastietojärjestelmästä. Tämän menetelmän laajamittainen käyttö odottaa vielä tietosuojavaltuutetun ennakkokuulemistä ja kannanottoa."

Käsittely

29.03.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Sosiaali- ja terveyslautakunta ei katsonut tarpeelliseksi kuulla asiassa kutsuttua asiantuntijaa, eikä tämä siitä syystä osallistunut kokoukseen.

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Pentti Arajärvi: Korvataan koko sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto seuraavalla:

"Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle sosialidemokraattien ryhmäaloitteesta perusterveydenhuollon kiireettömän hoidon jonojen purkamisesta seuraavan lausunnon:

Aloitteessa todetaan pidettävän välttämättömänä, että Helsingin kaupunki tekee selvityksen terveysasemien kiireettömän hoidon ongelmien

syistä ja tarvittavista ratkaisuista käyttäen parasta saatavissa olevaan taloudellista, tuotantotaloudellista, lääketieteellistä ja oikeudellista tietoa ja osaamista sekä liittyy selvitykseen laskelman ratkaisujen edellyttämistä taloudellisista resursseista. Aloitteen mukaan kaupungin tulee aloittaa toimet, jotta kaupunkilaiset pääsevät kiireettömässä asiassa asianmukaisen ammattihenkilön vastaanotolle viimeistään viikossa, kun hoito sitä edellyttää. Aloitteen mukaan valmistelu tulee tehdä osana sote-uudistuksen tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -kehittämisohjelmalla. Aloitteen mukaan toimenpiteitä ja jonotilannetta on selvitettävä valtuustolle osana terveydenhuoltolain 12 §:n mukaista raporttia.

Helsingin terveysasemien erot ovat suuret kiireettömän hoidon jonojen suhteen. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) suosituksen ja ohjeistuksen perusteella kiireettömien ajanvarausaikojen jonoa lääkäripalveluihin mitataan terveysasemilla laskemalla kolmas vapaana oleva lääkärin kiireetön ajanvarausaika kalenteripäivissä. Terveysaseman T3-luku on näiden aikojen keskiluku eli mediaani. T3-mittauksella seurataan sitä, kuinka monen päivän kuluessa asiakas saa ajan lääkärin kiireettömälle vastaanotolle. Kiireettömässä asiassa terveysasemien lääkärivastaanoton kolmas vapaa aika oli helmikuussa 2022 keskimäärin 32 päivää, vaihteluväli oli 6–90 päivää.

Vuoden 2022 talousarvion sitovissa tavoitteissa seurataan terveysasemien hoitotakuun toteutumista. Hoitotakuuta mitataan kolmella mittarilla: 1. ensikontaktissa toteutunut hoito, 2. kiireellisen hoidon toteutuminen ja 3. kiireettömän hoidon toteutuminen 10 vuorokaudessa.

Ensikontaktissa toteutunut hoito toteutui 1.1.–23.4.2021 ajanjaksolla 83 prosenttisesti (tavoite 75 prosenttia). Mittari 1. ei erittele kiireellistä kiireettömästä hoidosta, joten sen perusteella ei voi tehdä johtopäätöksiä jonotusajoista. Kiireellinen hoito toteutuu käytännössä lähes välittömästi. Mittarin 2. mukainen kiireellinen hoito samana tai seuraavana päivänä toteutui ajanjaksolla 1.1.–23.4.2021 tavoitteiden mukaisesti sekä hoitajilla että lääkäreillä 100 prosenttisesti (tavoite molemmilla 80 prosenttia). Kiireellinen hoito samana tai seuraavana päivänä toteutui ajanjaksolla 24.4.–31.12.2021 tavoitteiden mukaisesti hoitajilla 89 prosenttisesti ja lääkäreillä 97 prosenttisesti (tavoite molemmilla 80 prosenttia).

Aloitteen kannalta olennaisin kiireetön hoito ajanjaksolla 1.1.–23.4.2021 toteutui 10 vuorokaudessa hoitajilla 99 prosenttisesti ja lääkäreillä 84 prosenttisesti (tavoite molemmilla 70 prosenttia). Ajanjaksolla 24.4.–31.12.2021 kiireetön hoito toteutui 10 vuorokaudessa tavoitteiden mukaisesti hoitajilla 78 prosenttisesti ja lääkäreillä 52 prosenttisesti.

ti, joten tavoite ei toteutunut.

Aloitteen mukainen selvitys on tarkoituksenmukaista tehdä, kun kiireetön hoito toteutuu ajalliselta kestoaltaan puutteellisesti ja T3 seurantaan perustuva jonojen seuranta osoittaa terveysasemien välillä vallitsevan suuria eroja. Erojen voidaan olettaa johtuvan esimerkiksi työn johtamisesta ja organisoinnista, rekrytointivaikeuksista, työilmapiiristä, tarkoituksenmukaisen työnjaon puutteista sekä siitä, ettei alueiden väestörakenteiden eroihin ole kiinnitetty riittävästi huomiota. Tavoitteena tulee kiireettömässä hoidossa olla pääsy vastaanotolle viikossa, kun hoito sitä edellyttää. Hoidon tasoon ei näytä kohdistuvan kritiikkiä, vain jonoihin ja muuhun keston. Toimialan palveluissa, erityisesti terveysasemilla tehdään tieteellinen ulkoinen auditointi erityisesti jono-ongelman selvittämiseksi ja ratkaisemiseksi. Samalla tulee arvioida toimenpiteiden kustannusvaikutukset."

Kannattaja: jäsen Sinikka Vepsä

Vastaehdotus 2:

Puheenjohtaja Daniel Sazonov: Lisätään Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi -otsikkoa ennen seuraava kappale:

"Helsingin terveysasemien ulkoistuskokeilun tulosten arvioinnin yhteydessä kiinnitetään erityistä huomiota kokeilun tuottamaan tietoon ja kokemuksiin kiireettömän hoidon asiakasjonojen purkamisesta, ja vietään mahdolliset hyvät käytännöt kaikkien terveysasemien työhön. Samalla kehitetään jatkuvasti oman toiminnan sisällä uusia käytäntöjä saatavuuden parantamisen esimerkiksi iltavastaanottoja lisäämällä ja digitaalisia palveluita vahvistamalla. Ennen kaikkea on tärkeää korjata henkilöstövajetta ennen sen kroonistamista."

Kannattaja: jäsen Touko Niinimäki

Vastaehdotus 3:

Puheenjohtaja Daniel Sazonov: Korvataan Kiireettömään hoitoon pääsyn ongelmien syitä -otsikon alla olevan neljännen kappaleen ensimmäinen lause seuraavalla: "Lääkäri- ja hoitajatyövoimaa on ollut vakanssimäärään nähden kuitenkin aiempaan verrattuna kohtuullisen hyvin saatavilla."

Kannattaja: jäsen Touko Niinimäki

Vastaehdotus 4:

Sinikka Vepsä: Lisätään sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnon loppuun seuraava:

"Helsingin kaupunki päättää aloitteen mukaisesti aloittaa toimet, jotta kaupunkilaiset pääsevät kiirettömässä asiassa asianmukaisen ammattihenkilön vastaanotolle viimeistään viikossa, kun hoito sitä edellyttää. Osana näitä toimia kaupunki tekee selvityksen terveysasemien kiirettömän hoidon ongelmien syistä ja tarvittavista ratkaisuista sekä liittää selvitykseen laskelman ratkaisujen edellyttämistä taloudellisista resursseista. Selvitys tehdään vuoden 2022 loppuun mennessä."

Kannattaja: jäsen Pentti Arajärvi

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Pentti Arajärvi)

Jaa-äännet: 10

Eva Biaudet, Maaret Castrén, Kati Juva, Laura Korpinen, Seija Muuri-
nen, Touko Niinimäki, Matti Niiranen, Mikko Paunio, Daniel Sazonov,
Oula Silvennoinen

Ei-äännet: 3

Pentti Arajärvi, Meri Valkama, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 10
- 3.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 2 (puheenjohtaja Daniel Sazonov)

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 11

Eva Biaudet, Maaret Castrén, Kati Juva, Laura Korpinen, Seija Muuri-
nen, Touko Niinimäki, Matti Niiranen, Mikko Paunio, Daniel Sazonov,
Oula Silvennoinen, Meri Valkama

Tyhjä: 2

Pentti Arajärvi, Sinikka Vepsä

Poissa: 0

18.05.2022

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi puheenjohtaja Daniel Sazonovin vastaehdotuksen 2 äänin 11 - 0 (tyhjää 2).

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi yksimielisesti ilman äänestystä puheenjohtaja Daniel Sazonovin vastaehdotuksen 3.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 4 (jäsen Sinikka Vepsä)

Jaa-äännet: 7

Maaret Castrén, Laura Korpinen, Seija Muurinen, Matti Niiranen, Mikko Paunio, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen

Ei-äännet: 4

Pentti Arajärvi, Eva Biaudet, Meri Valkama, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 2

Kati Juva, Touko Niinimäki

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 7 - 4 (tyhjää 2).

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyjen vastaehdotusten osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

15.03.2022 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi
Timo Lukkarinen, terveysasemien johtajalääkäri, puhelin: 310 42611
timo.lukkarinen(a)hel.fi

§ 115

Valtuutettu Coel Thomasin aloite simultaanitulkkauksesta kaupunginvaltuuston kokouksissa

HEL 2021-013432 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi Coel Thomasin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto esittää, että selvitetään mahdollisuutta aloittaa kokeilu, jossa järjestetään simultaanitulkkaus ruotsiin, englantiin ja viittomakieleen esim. kaupunginvaltuuston kyselytunneilla Helsinki-kanavalla. (Björn Månsson)

Käsittely

Toivomusponnet

Valtuutettu Nina Katariina Miettinen ehdotti valtuutettu Shawn Huffin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta vertailla, millaisia kokemuksia Suomen muissa kunnissa tai vastaavantilaisissa toimielimissä on simultaanitulkkauksesta ja millaisia kustannuksia siitä on tullut.

Valtuutettu Björn Månsson ehdotti valtuutettu Eva Biaudet'n kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto esittää, että selvitetään mahdollisuutta aloittaa kokeilu, jossa järjestetään simultaanitulkkaus ruotsiin, englantiin ja viittomakieleen esim. kaupunginvaltuuston kyselytunneilla Helsinki-kanavalla.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Äänestysjärjestys

Toivomusponsien hyväksymisestä äänestettiin erikseen.

---

6 äänestys

Valtuutettu Nina Katariina Miettisen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuutettu Nina Katariina Miettisen ehdottama toivomusponsi

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 37

Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Sandra Hagman, Timo Harakka, Atte Harjanne, Titta Hiltunen, Shawn Huff, Kati Juva, Jukka Järvinen, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Minja Koskela, Eeva Kärkkäinen, Minna Lindgren, Nina Katariina Miettinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Johanna Nuorteva, Amanda Pasanen, Suvi Pulkkinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Oula Silvennoinen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 22

Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Nuutti Hyttinen, Arja Karhuvaara, Erkki Karinoja, Pia Kopra, Laura Korpinen, Heimo Laaksonen, Teija Makkonen, Maria Miala, Kimmo Niemelä, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Mikko Paunio, Katri Penttinen, Sanna-Leena Perunka, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Wille Rydman, Seida Sohrabi, Nina Suomalainen, Laura Varjokari

Tyhjä: 25

Hilkka Ahde, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Maaret Castrén, Mika Ebeling, Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Veronika Honkasalo, Anniina Iskanus, Ville Jalovaara, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Laura Kolehmainen, Anna Lemström, Pekka Löfman, Otto Meri, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Risto Rautava, Daniel Sazonov, Maarit Vierunen

Poissa: 1

Erkki Tuomioja

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Nina Katarina Miettisen ehdottamaa toivomusponntta.

7 äänestys

Valtuutettu Björn Månssonin ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuutettu Björn Månssonin ehdottama toivomusponsi
Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 51

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Sandra Hagman, Timo Harakka, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Fardos Helal, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Anniina Iskanius, Kati Juva, Jukka Järvinen, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolehmäinen, Minja Koskela, Eeva Kärkkäinen, Heimo Laaksonen, Anna Lemström, Minna Lindgren, Nina Katariina Miettinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Kimmo Niemelä, Johanna Nuorteva, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Katri Penttinen, Suvi Pulkkinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Oula Silvennoinen, Anni Sinnemäki, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 11

Nuutti Hyttinen, Erkki Karinoja, Pia Kopra, Laura Korpinen, Otto Meri, Dani Niskanen, Mikko Paunio, Sanna-Leena Perunka, Mika Raatikainen, Seida Sohrabi, Osmo Soininvaara

Tyhjä: 21

Pentti Arajärvi, Maaret Castrén, Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Ville Jaloaara, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Pekka Löfman, Teija Makkonen, Maria Miala, Matti Niiranen, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Mari Rantanen, Risto Rautava, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Nina Suomalainen, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Maarit Vierunen

Poissa: 2

Harry Bogomoloff, Erkki Tuomioja

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Björn Månssonin ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Lauri Menna, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 24.11.2021 Thomas Coel Simultaanitulkkaus kaupunginvaltuustoon

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Coel Thomas ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan simultaanitulkkauksen järjestämistä kaupunginvaltuuston kokouksissa siten, että virallisilla kielillä pidetyt puheenvuorot käännetään reaaliajassa toiselle viralliselle kielelle ja englanniksi.

Luottamushenkilöiden ja kunnan asukkaiden tiedonsaanti valtuuston päätöksistä ja käsiteltäväksi tulevista asioista on turvattu kielilaissa sekä toimielinten kieltä koskevissa hallintosäännön määräyksissä. Kielilaissa säädetyn mukaisesti kunnan toimielimen jäsenellä on oikeus käyttää suomea tai ruotsia kokouksessa sekä pöytäkirjaan tai mietintöön liitettävässä kirjallisessa lausunnossa tai mielipiteessä. Kaupunginvaltuuston kokouskutsu ja esityslista sekä pöytäkirja laaditaan suomen ja ruotsin kielellä.

Kaupunginvaltuuston kokouksessa asian käsittely tapahtuu sekä suomen että ruotsin kielellä. Kokoukseen valmistautuminen ja asioiden käsittelyyn osallistuminen kokoustilanteessa edellyttää vähintään toisen näistä kielistä hallitsemista. Jos toimielimen jäsen ei ymmärrä suullista puheenvuoroa, se on kielilain säännöksen mukaisesti pyynnöstä hänelle lyhyesti selostettava. Selostuksesta vastaa käytännössä puheenvuoron esittänyt valtuutettu itse tai kokouksessa läsnä oleva kielenkääntäjä.

Kokouksissa käytetyistä puheenvuoroista merkittävä osa pidetään suomeksi tai kaksikielisinä siten, että osa puheenvuorosta pidetään ruotsiksi ja osa suomeksi. Kokouksissa pidetään jonkin verran myös kokonaan ruotsinkielisiä puheenvuoroja. Puheenvuorojen sisältöjen selostaminen toiselle kielelle on käytännössä erittäin harvinaista.

Simultaanitulkkauksella tarkoitetaan kokouksessa pidetyn puheenvuoron kääntämistä alkuperäiskieleltä kohdekielelle lähes reaaliaikaisesti. Kokouksen tulkkaus edellyttää hyvää valmistautumista etukäteen ja hyvää päätöksenteon erikoissanaston tuntemusta. Tulkkaus tapahtuisi käytännössä suomesta ruotsiksi ja englanniksi sekä ruotsista suomeksi ja tämän jälkeen suomenkielisestä tulkkauksesta englanniksi. Tulkkaus kuunneltaisiin valtuustosalissa kuulokkeiden kautta.

Puheenvuorojen tulkkauksella olisi vaikutusta valtuuston puheenvuorokäytäntöihin. Tulkkaamisen tapahtuessa pienellä viiveellä tulisi pu-

heenvuorojen väliin jättää nykyistä pitemmät tauot varsinkin kieltä vaihdettaessa. Tulkkaus saattaisi edellyttää hieman muodollisempaa puhe-tyyliä, sillä puheenvuoron sisällölliseen selkeyteen ja selkeään ulosantiin pitäisi kiinnittää enemmän huomiota.

Pysyvän simultaanitulkkauksen järjestäminen kaupunginvaltuuston kokouksiin edellyttäisi tulkkauslaitteiston hankintaa, valtuustosalin tekniikan muutostöitä sekä tulkki- ja äänitarkkailijoiden työskentelytilojen rakentamista samoin kuin Helsinki-kanavan lähetysjärjestelmän uudistamista. Tulkkaus- ja äänentarkkailupalvelun kustannukset tulisivat osaksi kaupunginvaltuuston jatkuvia kustannuksia.

Simultaanitulkkausjärjestelmään liittyvät kertaluonteiset investoinnit ja jatkuvat kustannukset tulisi huomioida kaupunginvaltuuston toimintaan varatuissa määrärahoissa. Resursseja tulisi varata myös kilpailuttamiseen, toiminnan kehittämiseen ja koordinointiin.

Kuntalaisten tiedoksisaanti valtuuston päätöksistä tapahtuu kuntalain mukaisesti yleisessä tietoverkossa suomeksi ja ruotsiksi julkaistavalla pöytäkirjalla. Simultaanitulkkaus palvelisi varsin pientä joukkoa kokousta seuraavia kunnan asukkaita. Mahdollisia keinoja parantaa eri kieli-ryhmien tiedoksisaantia kaupunginvaltuuston toiminnasta ja päätöksenteosta tulisi tarkastella erikseen osana kaupungin monikielisen viestinnän kehittämistä.

Kaupunginvaltuuston kokousten simultaanitulkkauksen aloittamista ei ole pidettävä kustannustehokkaana eikä tarkoituksenmukaisena.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Lauri Menna, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 24.11.2021 Thomas Coel Simultaanitulkkaus kaupunginvaltuustoon

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

18.05.2022

Asia/12

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.05.2022 § 347

HEL 2021-013432 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo Coel Thomasin aloitteen loppuun käsittelyksi.

02.05.2022 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Lauri Menna, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

§ 116

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran aloite luopumiseksi ehdottomasta määräyksestä tarjoilla vain kasvisruokia kaupungin tilaisuuksissa

HEL 2022-004006 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Palautusehdotus

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara ehdotti valtuutettu Mari Rantasen kannattamana, että asia palautetaan kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että Helsingin kaupungin tarjoilulinjauksen mukaan kaupungin tilaisuuksissa tarjoillaan pääasiassa kasvisruokaa ja lähikalaa, myös maitotuotteet ja munat on sallittu.

8 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran palautusehdotus

Jaa-äännet: 54

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Sandra Hagman, Timo Harakka, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolehmainen, Minja Koskela, Anna Lemström, Minna Lindgren, Otto Meri, Maria Miala, Nina Katariina Miettinen, Tuomas Nevanlinna, Kimmo Niemelä, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Sanna-Leena Perunka, Suvi Pulkkinen, Tuomas Rantanen, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 24

Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Jussi Hallaaho, Nuutti Hyttinen, Erkki Karinoja, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Laura Korpinen, Eeva Kärkkäinen, Heimo Laaksonen, Pekka Löfman, Teija

Makkonen, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Mikko Paunio, Terhi Pelto-
korpi, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Risto Rautava, Wille Rydman,
Seida Sohrabi, Ilkka Taipale, Laura Varjokari

Tyhjä: 6

Eva Biaudet, Maaret Castrén, Arja Karhuvaara, Björn Månsson, Katri
Penttinen, Marcus Rantala

Poissa: 1

Erkki Tuomioja

Kaupunginvaltuusto jatkoi asian käsittelyä.

Selonteko

Keskustelun kuluessa ehdotettiin hyväksyttäväksi viisi toivomuspontta.

Valtuutettu Mai Kivelä ehdotti valtuutettu Elina Kauppilan kannattama-
na hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta tar-
joilla kaupungin tilaisuuksissa jatkossa vain kasvipohjaista ruo-
kaa.

Valtuutettu Paavo Arhinmäki ehdotti valtuutettu Minja Koskelan kannat-
tamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta,
että myöskään kuninkaille ei tarjota lihaa.

Valtuutettu Matias Pajula ehdotti valtuutettu Marcus Rantalan kannat-
tamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta päi-
vittää kaupungin tarjoilulinjausta pieneltä osin niin, että kau-
punki voi tarjota virvoitusjuomia kierrätyspakkauksissa sekä
kahvin kanssa maitotuotteita.

Valtuutettu Mari Rantanen ehdotti valtuutettu Nuutti Hyttisen kannatta-
mana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta pa-
lauttaa kahvimaito kaupungin tilaisuuksiin. Kahvimaidon pant-
taaminen ei ole perusteltua tilanteessa, jossa kuitenkin tarjoil-

laan kahvia ja teetä, puhumattakaan siitä että muut maitotuotteet ovat tarjottavien listalla.

Valtuutettu Nuutti Hyttinen ehdotti valtuutettu Erkki Karinojan kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta, että jos kahvimaitoa ei kaupungin tilaisuuksissa ilmastosyistä tarjoilla, myös kahvin tarjoilusta luovutaan, koska kahvin tarjoilusta aiheutuvat hiilidioksidipäästöt ovat suuremmat kuin maidon tarjoilusta aiheutuvat.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Äänestysjärjestys

Toivomusponnista äänestettiin erikseen.

9 äänestys

Valtuutettu Mai Kivelän ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuutettu Mai Kivelän ehdottama toivomusponsi EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 21

Paavo Arhinmäki, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Mia Haglund, Sandra Hagman, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Elina Kaupila, Mai Kivelä, Laura Kolehmainen, Minja Koskela, Anna Lemström, Otto Meri, Nina Katariina Miettinen, Tuomas Nevanlinna, Kimmo Niemelä, Johanna Nuorteva, Amanda Pasanen, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen

Ei-äännet: 24

Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Timo Harakka, Nuutti Hyttinen, Erkki Karinoja, Tapio Klemetti, Laura Korpinen, Heimo Laaksonen, Pekka Löfman, Teija Makkonen, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Mikko Paunio, Katri Penttinen, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Risto Rautava, Wille Rydman, Seida Sohrabi, Nina Suomalainen, Ilkka Taipale, Laura Varjokari, Maarit Vierunen

Tyhjä: 36

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maa-

ret Castrén, Nora Grotenfelt, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Eeva Kärkkäinen, Minna Lindgren, Maria Miala, Björn Månsson, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Suvi Pulkkinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa

Poissa: 4

Pia Kopra, Sanna-Leena Perunka, Osmo Soininvaara, Erkki Tuomioja

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Mai Kivelän ehdottamaa toivomuspontta.

10 äänestys

Valtuutettu Paavo Arhinmäen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuutettu Paavo Arhinmäen ehdottama toivomusponsi
EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 36

Mahad Ahmed, Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Mia Haglund, Sandra Hagman, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Elina Kauppila, Mai Kivelä, Laura Kolehmainen, Minja Koskela, Anna Lemström, Minna Lindgren, Maria Miala, Nina Katariina Miettinen, Tuomas Nevanlinna, Kimmo Niemelä, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Oula Silvennoinen, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhainen, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 8

Laura Korpinen, Otto Meri, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Mikko Paunio, Katri Penttinen, Wille Rydman, Seida Sohrabi

Tyhjä: 36

Hilkka Ahde, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Maaret Castrén, Nora Grotenfelt, Timo Harakka, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Erkki Karinoja, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Eeva Kärkkäinen, Heimo Laaksonen, Pekka Löfman, Teija Makkonen, Björn Månsson, Terhi Peltokorpi, Suvi Pulkkinen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Daniel Sazonov, Nina Suomalainen, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Maarit Vierunen

Poissa: 5

Pia Kopra, Sanna-Leena Perunka, Mika Raatikainen, Osmo Soininvaara, Erkki Tuomioja

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Paavo Arhinmäen ehdottamaa toivomuspontta.

11 äänestys

Valtuutettu Matias Pajulan ehdottama toivomusponssi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuutettu Matias Pajulan ehdottama toivomusponssi
EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 27

Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Maaret Castrén, Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Arja Karhuvaara, Erkki Karinoja, Tapio Klemetti, Eeva Kärkkäinen, Heimo Laaksonen, Pekka Löfman, Teija Makkonen, Otto Meri, Maria Miala, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Nina Suomalainen, Laura Varjokari, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 11

Sandra Hagman, Joel Harkimo, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Elina Kauppila, Mai Kivelä, Laura Kolehmainen, Minja Koskela, Anna Lemström, Tuomas Nevanlinna, Kimmo Niemelä

Tyhjä: 43

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Timo Harakka, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Shawn Huff, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Otso Kivekäs, Laura Korpinen, Minna Lindgren, Nina Katariina Miettinen, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Mikko Paunio, Katri Penttinen, Suvi Pulkkinen, Mika Raatikainen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Oula Silvennoinen, Anni Sinnemäki, Seida Sohrabi, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa

Poissa: 4

Pia Kopra, Sanna-Leena Perunka, Osmo Soininvaara, Erkki Tuomioja

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Matias Pajulan ehdottamaa toivomuspontta.

12 äänestys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Valtuutettu Mari Rantasen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuutettu Mari Rantasen ehdottama toivomusponsi
EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 27

Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Maaret Castrén, Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Arja Karhuvaara, Erkki Karinoja, Tapio Klemetti, Laura Korpinen, Eeva Kärkkäinen, Heimo Laaksonen, Pekka Löfman, Teija Makkonen, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Mikko Paunio, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Seida Sohrabi, Ilkka Taipale, Laura Varjokari, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 16

Mahad Ahmed, Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Mia Haglund, Sandra Hagman, Joel Harkimo, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Elina Kauppila, Mai Kivelä, Laura Kolehmainen, Minja Koskela, Anna Lemström, Otto Meri, Tuomas Nevanlinna, Kimmo Niemelä

Tyhjä: 38

Hilkka Ahde, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Nora Grotenfelt, Timo Harakka, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Shawn Huff, Annina Iskanius, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Otso Kivekäs, Minna Lindgren, Maria Miala, Nina Katariina Miettinen, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Katri Penttinen, Suvi Pulkkinen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Oula Silvennoinen, Anni Sinnemäki, Nina Suomalainen, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa

Poissa: 4

Pia Kopra, Sanna-Leena Perunka, Osmo Soininvaara, Erkki Tuomioja

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Mari Rantasen ehdottamaa toivomusponssia.

13 äänestys

Valtuutettu Nuutti Hyttisen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuutettu Nuutti Hyttisen ehdottama toivomusponsi
EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 11

Sirpa Asko-Seljavaara, Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen,

18.05.2022

Erkki Karinoja, Otto Meri, Tuomas Nevanlinna, Matias Pajula, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Laura Varjokari

Ei-äännet: 10

Mia Haglund, Elina Kauppila, Mai Kivelä, Laura Kolehmainen, Maria Miala, Kimmo Niemelä, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Katri Penttinen, Nina Suomalainen

Tyhjä: 59

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Sandra Hagman, Timo Harakka, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eve-liina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Laura Korpinen, Minja Koskela, Eeva Kärkkäinen, Heimo Laaksonen, Anna Lemström, Minna Lindgren, Pekka Löfman, Teija Makkonen, Nina Katariina Miettinen, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Jenni Pajunen, Amanda Pasanen, Mikko Paunio, Terhi Peltokorpi, Suvi Pulkkinen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Anni Sinnemäki, Seida Sohrabi, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen

Poissa: 5

Pia Kopra, Pia Pakarinen, Sanna-Leena Perunka, Osmo Soininvaara, Erkki Tuomioja

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Nuutti Hyttisen ehdottamaa toivomuspontta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi
Johanna af Hällström, tiimipäällikkö, puhelin: 040 334 5498
Johanna.afHallstrom(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Asko-Seljavaara ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että luovutaan ehdottomasta määräyksestä tarjoilla vain kasvisruokia kaupungin tilaisuuksissa.

Helsingin kaupungin tarjoilulinjauksen mukaan kaupungin tilaisuuksissa ei enää tarjoilla lihatuotteita. Päätös perustuu tietoihin ruoan ilmastovaikutuksista. Tutkimusten mukaan suurin osa ruoan ilmastovaikutuksista muodostuu alkutuotannossa, missä suurimpana tekijänä on lihan tuotanto (<https://ilmasto-opas.fi/fi/ilmastonmuutos/hillinta/-/artikkeli/ab196e68-c632-4bef-86f3-18b5ce91d655/ilmastomyotainen-ruoka.html>).

Tarjoilulinjaus ei itse asiassa tarkoita, että kaupungin tilaisuuksissa tarjottaisiin vain kasvisruokia. Tilaisuuksissa voidaan edelleen käyttää kananmunia ja maitotuotteita. Ainoastaan kahvimaito korvataan kaurajuomalla. Myös vastuullisesti pyydettyä lähikalaa on mahdollista tarjoilla.

Kaupunki ei voi päättää, että tarjoiluissa suositaan kotimaisia tuotteita, sillä kaupungin kaikkia hankintoja ohjaavan hankintalain mukaan hankinnan perusteena ei voi olla alkuperämaa. Näin ollen kotimaisuus ei voisi olla kriteerinä, vaikka tilaisuuksissa tarjottaisiin lihaa. Sen sijaan linjauksen mukaan tarjoiluissa suositaan sesongin mukaisia kasviksia, joihin usein kuuluvat mm. kotimaiset juurekset, marjat ja sienet. Kotimainen härkäpapu ja kaura ovat yleisesti käytettyjä raaka-aineita kasvisruoissa. Suosimalla tarjoiluissa kaurajuomaa tuetaan usein niin ikään kotimaisia viljelijöitä.

On myös huomioitava, että kaupungin tarjoilulinjauksen tavoitteena on huomioida myös muita ympäristönäkökulmia; linjaus on yksi Helsingin kierto- ja jakamistalouden tiekartan toimenpiteistä ja sen myötä tilaisuuksissa luovutaan paitsi lihan tarjoamisesta myös kertakäyttöisten astioiden ja aterimien käytöstä. Tämän lisäksi linjaus sisältää ohjeistuksia tarjoiluista aiheutuvan ruokahävikin vähentämiseksi. Helsinki on myös vuodesta 2013 lähtien ollut Reilun kaupan kaupunki. Tämä pyritään jatkossa ottamaan tarjoiluissa entistä paremmin huomioon.

Linjaus koskee ainoastaan kaupungin järjestämiä tilaisuuksia. Linjaus ei koske kaupungin eri palveluissa järjestettäviä ruokatarjoiluja, kuten päiväkodeissa, kouluissa tai palvelutaloissa tapahtuvaa ruokailua. Linjaus ei myöskään koske henkilöstöravintoloita.

Aloitteessa todetaan, että marraskuussa 2021 tehty päätös on tehty ilman valtuuston hyväksyntää. Kansliapäällikkö on tehnyt asiasta päätöksen 28.10.2021 § 220. Kansliapäällikön päätöksen toimivaltaperusteena on hallintosäännön 12 luvun 1 §:n 1 momentin 1 kohta, jonka mukaan kansliapäällikkö antaa toimialajohtajalle, liikelaitoksen johtajalle ja muille vastuuhenkilöille tarvittaessa menettelytapaohjeita ja määräyksiä sekä antaa hallintoa koskevia määräyksiä ja ohjeita. Linjausta kaupungin järjestämien tilaisuuksien tarjoilusta on pidettävä menettelytapaohjeena, jonka antamiseen kansliapäälliköllä on toimivalta. Kaupunginhallitus hylkäsi 10.1.2022 § 18 kansliapäällikön päätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen. Hallinto-oikeudesta puhelimitse saadun tiedon mukaan päätöksestä ei ole valitettu, joten kansliapäällikön päätös on lainvoimainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi
Johanna af Hällström, tiimipäällikkö, puhelin: 040 334 5498
Johanna.afHallstrom(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.05.2022 § 326

HEL 2022-004006 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa: Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

25.04.2022 Pöydälle

Esittelijä

18.05.2022

Asia/13

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Johanna af Hällström, tiimipäällikkö, puhelin: 040 334 5498
Johanna.afHallstrom(a)hel.fi

§ 117

Valtuutettu Björn Månssonin aloite liikenneturvallisuudesta linja-autopysäkkejä sivuavien pyöräkaistojen läheisyydessä

HEL 2021-010631 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Björn Månssonin aloite
- 2 Motion 22.09.2021 Månsson Björn
- 3 Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) lausunto, 20.1.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Björn Månsson ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että suunniteltaessa pyöräkaistoja linja-autopysäkkien läheisyyteen linja-automatkustajien sekä polkupyöräilijöiden turvallisuus varmistetaan eri keinoin.

Liikenneturvallisuus on tärkeä lähtökohta kaikessa liikennesuunnittelussa. Joukkoliikenteen pysäkit ovat kohteita, joiden liikenneturvallisuuden kiinnitetään kaupunkiympäristön toimialan ja Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) yhteistyössä erityistä huomiota. Kaupunkiympäristön toimiala seuraa pysäkkijärjestelyistä tulevaa palautetta ja tekee tarvittaessa suunnitelmia yksittäisten pysäkkijärjestelyjen selkeyttämiseksi.

Helsingissä pyöräliikenteen suunnittelua ohjaa vuonna 2016 hyväksytty Pyöräliikenteen suunnitteluohje. Jalankulkijoiden ja pyöräliikenteen erottaminen toisistaan omille väylilleen on yleinen periaate Helsingissä. Pyörätie erotellaan usein reunakivellä omalle tasolleen ja siihen merki-

tään tiemerkinnoin pyöräsymboleita. Erotteluperiaate lisää sekä pyöräliikenteen että jalankulun turvallisuutta. Omalla väylällä pyöräilijöiden kulku on helposti ennakoitavaa ja jalankulun tila jää vain jalankulun käyttöön.

Uudessa linja-autopysäkkien tyyppiirustuksessa (päiväty 15.10.2021) on esitetty tarkemmin kadunrakentamisen rakenteet ja periaatteet eri tyyppiisiin pysäkkiratkaisuihin. Pyörätie pyritään linja-autopysäkeillä linjaamaan ensisijaisesti pysäkkikatoksen ja noin 3,5 metriä leveän odotusalueen takaa. Pysäkkikatoksen viereen asennetaan liikenneturvallisuutta parantavat kaiteet, jotka estävät pyörätielle kävelyn suoraan katoksen tuottaman näkemäesteen takaa. Kaiteilla voidaan myös ohjata jalankulkijat ylittämään pyörätie turvallisesta paikasta suojatien kautta. Paikoin pyörätien ja ajoradan väliin ei jää tilaa odotustilan rakentamiseen, jolloin linja-automatkestajan on noustava kyytiin suoraan pyörätieltä. Tällaisissa kohteissa pyörätien pysäkin kohtaa korostetaan punaisella värillä, jonka tarkoitus on kiinnittää liikkujien huomio ja lisätä tarkkaavaisuutta.

Pyörätiet ja jalkakäytävät sijaitsevat yleisimmin kadun reunoilla, minkä vuoksi linja-autoon pääseminen edellyttää pyörätien poikki kulkemista. Tieliikennelain mukaan pyörätietä polkupyörällä liikkuvan tulee antaa linja-autosta poistuvalla tai siihen nousevalle matkustajalle esteetön kulku sivuutettaessa pysäkillä olevaa linja-autoa. Kun linja-auto ei ole pysäkillä, on väistämässä enemmän tulkinnanvaraa. Jos pyörätien ylittäjä ei ole nousemassa kyytiin tai poistumassa linja-autosta, tulkitaan hänet pyörätietä ylittäessään väistämisvelvolliseksi pyöräilijöihin nähden. Pyörätiehen merkitään pysäkin kohdalla suojatie, jos pyöräliikenne halutaan osoittaa pysäkin kohdalla aina väistämisvelvolliseksi. Jalankulkijat ohjataan tällöin kaiteiden avulla ylittämään pyörätie suojatien kohdalta.

Yleisesti pyörätielle merkittäviä suojatietä käytetään vilkkaimmilla jalankulun alueilla ja esteettömyyden erikoistason pysäkeillä. Liikkujamääriltään hiljaisemmillä alueilla suojatien käyttöä ja pysäkillä kulun rajaamista vain yksittäisestä kohtaa ei olla nähty tarpeelliseksi kohtaamistilanteiden vähäisyyden takia. Liikenteen osapuolia koskevat kuitenkin tienkäyttäjien yleiset velvollisuudet olosuhteiden ja tilanteen vaatimasta varovaisuudesta sekä velvollisuus ennakoita myös toisen osapuolen toimintaa vaaran välttämiseksi.

Linja-autopysäkkien yhteydessä oleville pyöräteille ei ole rakennettu Helsingissä hidasteita aloitteessa esitetyllä tavalla. Pyöräliikenteelle soveltuvan hidasteen tulisi olla profiililtaan loiva, jotta se ei aiheuttaisi haittaa kuljettajalle tai polkupyörälle mm. tärähdysten osalta. Hidasteiden tekeminen laajasti pysäkkien kohtiin vähentäisi pyöräliikenteen

houkuttelevuutta, sillä pyöräliikenne on lihasvoimin tapahtuvaa liikku-
mista. Erityisissä kohteissa hidastejärjestelyllä tai esimerkiksi liikenne-
valo-ohjauksella voitaisiin varmistaa merkittävän jalankuylityksen
toimivuutta, jos selkeän erottelun ja suojatien keinoin jalankulun ylitystä
ei saataisi toimivaksi.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ja Helsingin seu-
dun liikenne -kuntayhtymän (HSL) lausunnot. Vastaus on lausuntojen
mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus
esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoit-
tanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Björn Månssonin aloite
- 2 Motion 22.09.2021 Månsson Björn
- 3 Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) lausunto, 20.1.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.05.2022 § 313

HEL 2021-010631 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunkiympäristölautakunta 18.01.2022 § 28

HEL 2021-010631 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingissä on vuonna 2016 (KSLK 19.4.2016) hyväksytty Pyöräliikenteen suunnitteluohje, joka ohjaa kaupungin pyöräliikenteen suunnittelua. Jalankulkijoiden ja pyöräliikenteen erottaminen toisistaan omille väylilleen on yleinen periaate Helsingissä. Pyörätie erotellaan usein reunakivellä omalle tasolleen ja siihen merkitään tiemerkinnoin pyöräsymboleita. Erotteluperiaate lisää sekä pyöräliikenteen että jalankulun turvallisuutta. Omalla väylällä pyöräilijöiden kulku on helposti ennakoitavaa ja jalankulun tila jää vain jalankulun käyttöön.

Joukkoliikenteen pysäkit ovat kohteita, joihin kiinnitetään kaupunkiympäristön toimialan (Kymp) ja Helsingin seudun liikenteen (HSL) välisessä yhteistyössä erityistä huomiota turvallisuuden osalta. Uudessa linja-autopysäkkien tyyppiirustuksessa (päivätty 15.10.2021) on esitetty tarkemmin kadunrakentamisen rakenteet ja periaatteet eri tyyppiisiin pysäkkiratkaisuihin. Pyörätie pyritään linja-autopysäkeillä linjaamaan ensisijaisesti pysäkkikatoksen ja noin 3,5 m leveän odotusalueen takaa. Pysäkkikatoksen viereen asennetaan liikenneturvallisuutta parantavat kaiteet, jotka estävät pyörätielle kävelyn suoraan katoksen tuotaman näkemäesteen takaa. Kaiteilla voidaan myös ohjata jalankulkijat ylittämään pyörätie turvallisesta paikasta suojatien kautta. Paikoin pyörätien ja ajoradan väliin ei jää tilaa odotustilan rakentamiseen, jolloin linja-automatkustajan on noustava kyytiin suoraan pyörätieltä. Tällaisissa kohteissa pyörätien pysäkin kohtaa korostetaan punaisella värillä, jonka tarkoitus on kiinnittää liikkujien huomio ja lisätä tarkkaavaisuutta.

Pyörätiet ja jalkakäytävät sijaitsevat yleisimmin kadun reunoilla, minkä takia linja-autoon pääseminen edellyttää pyörätien poikki kulkemista. Tieliikennelain mukaan pyörätietä polkupyörällä liikkuvan tulee antaa linja-autosta poistuvalla tai siihen nousevalle matkustajalle esteetön kulku sivuutettaessa pysäkillä olevaa linja-autoa. Kun linja-auto ei ole pysäkillä, on väistämässäännöissä enemmän tulkinnanvaraa. Jos pyörätien ylittäjä ei ole nousemassa kyytiin tai poistumassa linja-autosta, tulkitaan hänet pyörätietä ylittäessään väistämisvelvolliseksi pyöräilijöihin nähden. Pyörätiehen merkitään pysäkin kohdalla suojatie, jos pyöräliikenne halutaan osoittaa pysäkin kohdalla aina väistämisvelvolliseksi. Jalankulkijat ohjataan tällöin kaiteiden avulla ylittämään pyörätie

suojatien kohdalta. Yleisesti pyörätielle merkittäviä suojatietä käytetään viikkaimilla jalankulun alueilla ja esteettömyyden erikoistason pysäkeillä. Liikkujamääriltään hiljaisemmillä alueilla suojatien käyttöä ja pysäkille kulun rajaamista vain yksittäisestä kohtaa ei olla nähty tarpeelliseksi kohtaamistilanteiden vähäisyyden takia. Liikenteen osapuolia koskevat kuitenkin tienkäyttäjien yleiset velvollisuudet olosuhteiden ja tilanteen vaatimasta varovaisuudesta sekä velvollisuus ennakoita myös toisen osapuolen toimintaa vaaran välttämiseksi.

Linja-autopysäkkien yhteydessä oleville pyöräteille ei ole rakennettu Helsingissä hidasteita. Pyöräliikenteelle soveltuvan hidasteen tulisi olla profiililtaan loiva, jotta se ei aiheuttaisi haittaa kuljettajalle tai polkupyörälle mm. tärähdysten osalta. Hidasteiden tekeminen laajasti pysäkkien kohtiin vähentäisi pyöräliikenteen houkuttelevuutta, sillä pyöräliikenne on lihasvoimin tapahtuvaa liikkumista. Erityisissä kohteissa hidastejärjestelyllä tai esimerkiksi liikennevalo-ohjauksella voitaisiin varmistaa merkittävän jalankuylityksen toimivuutta, jos selkeän erottelun ja suojatien keinoin jalankulun ylitystä ei saataisi toimivaksi. Kaupunkiympäristön toimiala seuraa pysäkkijärjestelyistä tulevaa palautetta ja tekee tarvittaessa suunnitelmia yksittäisten pysäkkijärjestelyjen selkeyttämiseksi. Liikenneturvallisuus on tärkeä lähtökohta kaikessa liikennesuunnittelussa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Teppo Pasanen, liikenneinsinööri: 310 37123
teppo.pasanen(a)hel.fi

§ 118

Valtuutettu Petrus Pennasen aloite pienveneilymahdollisuuksien kehittämisestä

HEL 2021-011261 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Petrus Pennanen ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että pienveneliikenteen kehittämiseksi kaupunki lisää kaikille veneilijöille avoimia ja helposti saavutettavia laitureita saariin ja veneiden kiinnityspaikkoja luodoille, joille rantautuminen on sallittua, sekä ruoppaa Katajanokan, Jätkäsaaren ja Kalasataman kanavat riittävän syviksi pienveneilylle.

Kaupunginhallitus kannattaa pienveneiden kiinnityspaikkojen ja kaikille avoimien vieraslaitureiden lisäämistä Helsingin edustan retkeilysaariin ja suurimpiin saariin, joissa on palveluja.

Pienveneilijöiden näkökulmasta saariston saavutettavuutta voidaan parantaa rakentamalla uusia ja kunnostamalla olemassa olevia laitureita tai avaamalla yksityiseen käyttöön vuokrattuja laitureja yleiseen käyttöön. Virkistysaarten saavutettavuutta parannetaan myös nopeammilla ja kevyemmällä toimenpiteillä, kuten kiinnittymisrenkaiden ja poijujen avulla. Poijuja sijoitetaan ankkuripaikoille kaupungin virkistysaarten kiinnittymisrenkaiden yhteyteen. Virkistyskäyttöön avattujen saarten

palveluista on jatkossa tarkoitus tiedottaa entistä kattavammin kaupungin nettisivuilla.

Helsingin merialueiden kehittäminen etenee tällä hetkellä aktiivisesti. Pienveneilyä edistäviä toimenpiteitä on viime vuosien aikana tehty monissa saarissa, muun muassa Vasikkasaarella, Isosaarella ja Vallisaarella. Vallisaarella on kiinnittymismahdollisuus noin 50 pienveneelle ja Vasikkasaarella viidelletoista. Laituripaikkoja lisätään tai laitureita kunnostetaan käyttöön mm. Vartiosaarella ja Malkasaarella. Kotiluodolla, Läntisellä Neitsytsaarella ja Pihlajaluodolla selvitetään poijupaikkojen tarvetta jo olemassa olevien kiinnitysrenkaiden lisäksi.

Itäiseen saaristoon on laadittu hoito- ja kehittämissuunnitelma, jonka keskeisenä periaatteena on retkeilysaarten saavutettavuuden, rantautumismahdollisuuksien ja virkistyskäyttöpalveluiden parantaminen. Tavoitteena on, että kaikissa tärkeimmissä kaupungin hallinnoimissa retkisaarissa on tulevaisuudessa pienveneille soveltuvat laiturit tai poijupaikat.

Kaupunki pyrkii aktiivisesti parantamaan pienveneilyedellytyksiä hallinnoimillaan saarilla, mutta Helsingin saariston maanomistus on jakautunut usealle taholle. Vain osa saarista on avoimessa käytössä ja sellaisia, joihin on mahdollista kehittää virkistyspalveluita. Virkistyskäyttöön tarkoitettuja retkeilysaaria on runsaasti erityisesti itäisessä saaristossa ja niin sanottuja jokamiessaaria on eri puolilla saaristoa. Rajoitetun käytön saarten, joita ovat muun muassa rauhoitetut lintuluodot ja sotilaskäytössä olevat saaret, saavutettavuutta ei ole tarkoituksenmukaista parantaa.

Merellisen strategian tavoitteena on saariston virkistyskäytön parantamisen lisäksi turvata saaristoluonnon ja saariston kulttuuriperinnön ja siihen liittyvien elinympäristöjen säilyminen. Käytännössä tämä tarkoittaa saavutettavuuden kehittämistä erityisesti niissä saarissa, joissa luonto ja kulttuuriperintökohteet kestävät lisääntyvää kulutusta, eroosion ja häirinnän lisääntymistä, maisemien muuttumista, roskaantumista ja vedenalaisen luonnon muutoksia. Saaristossa pesivien lintulajien yksi merkittävimmistä uhkatekijöistä on tahattoman häiriön syntyminen pesimäsaarille ja -luodoille virkistyskäytön seurauksena.

Laiturien lisäämisen ohella aloitteessa ehdotetaan Katajanokan, Jätkäsaaren ja Kalasataman kanavien ruoppaamista. Ruoppaukset olemassa olevien rakenteiden läheisyydessä edellyttävät aina laajempaa rakenteellista tarkastelua ja melko todennäköisesti myös muutoksia kanavia ympäröiviin rakenteisiin, jotta niiden turvallisuus ei vaarannu. Joissain kanavissa kallio on niin lähellä pohjaa, että väylän syventäminen edellyttäisi louhintaa. Ruoppaus ei välttämättä yksin riitä kanavien

veneilymahdollisuuksien parantamiseen, koska kanavien ylittävien siltojen alituskorkeudet ovat matalat. Tällä hetkellä kanavien ruoppaaminen ei ole mahdollista eikä se sisälly investointiohjelmaan.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.05.2022 § 325

HEL 2021-011261 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 08.02.2022 § 76

HEL 2021-011261 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa esitetään kolmea keskeistä toimenpidettä Helsingin saariston saavutettavuuden ja pienveneliikenteen kehittämiseksi: pienveneiden kiinnityspaikkojen lisäämistä, kaikille avoimien ja helposti saavutettavien laitureiden lisäämistä saarissa sekä Katajanokan, Jätkäsaaren ja Kalasataman kanavien ruoppaamista riittävän syväksi pienveneilylle.

Kaupunkiympäristölautakunta kannattaa pienveneiden kiinnityspaikkojen ja kaikille avoimien käynti- ja vieraslaitureiden lisäämistä Helsingin edustan retkeilysaariin ja suurimpiin saariin, joissa on palveluja. Pienveneilyä edistäviä toimenpiteitä on viime vuosien aikana tehty monissa Helsingin edustan saarissa, muun muassa Vasikkasaarella, Isosaarella ja Vallisaarella. Itäiseen saaristoon on laadittu hoito- ja kehittämissuunnitelma, jonka keskeisenä periaatteena on retkeilysaarten saavutettavuuden, rantautumismahdollisuuksien ja virkistyskäyttöpalveluiden parantaminen. Tavoitteena on, että tulevaisuudessa kaikissa tärkeimmissä Helsingin kaupungin omistuksessa ja hallinnoimissa retki-saarissa on pienveneille soveltuvat laiturit tai poijupaikat.

Aloitteessa esitettyjen kanavien ruoppaaminen vaatii lisäselvityksiä. Ruoppaukset olemassa olevien rakenteiden läheisyydessä edellyttävät aina laajempaa rakenteellista tarkastelua ja melko todennäköisesti myös muutoksia kanavia ympäröiviin rakenteisiin.

Tällä hetkellä kanavien ruoppaaminen ei ole mahdollista eikä se sisälly investointiohjelmaan.

Helsingin merellinen strategia

Merellisen strategian tavoitteena on parantaa kaupungin merellisten kohteiden saavutettavuutta ja saariston palveluja sekä edistää merellisiä tapahtumia. Helsingin merialueiden kehittäminen etenee tällä hetkellä aktiivisesti. Pitkään Helsingin saariston yleinen virkistyskäyttö oli painottunut muutamaaan isompaan saareen, kuten Suomenlinnaan, Pihlajasaareen ja Mustasaareen. Viime vuosina on avautunut uusia saaria kaupunkilaisten käyttöön, esimerkiksi Lonna, Vallisaari, Kuninkaansaari ja Isosaari. Tällä hetkellä aktiivisen merellisen virkistystyksen piirissä on 12 saarta tai saariryhmää.

Saarten maanomistusolot ja käyttö

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Helsingin kaupunki pyrkii parantamaan pienveneilijöiden pääsyä saariin omistamallaan ja hallinnoimillaan saarilla. Helsingin saariston maanomistus on kuitenkin jakautunut usealle taholle. Valtio ja kaupunki ovat suurimpia yksittäisiä maanomistajia. Valtion maat ovat osittain puolustusvoimien käytössä ja niiden hallinta on jakautunut Senaatti-kiinteistöjen ja Metsähallituksen kesken. Puolustusvoimien hallinnassa olevat saaret ovat suljettua sotilasaluetta. Muita merkittäviä maanomistajia ovat muun muassa Helsingin seurakuntayhtymä. Osa saaristosta on yksityisten omistamaa ja kesäasumiskäytössä. Saaristossa on myös kesämajoja, yksityisiä kesähuiloita ja järjestöjen, yhdistysten sekä yritysten virkistys- ja koulutuskeskuksia. Osa kaupungin saarikiinteistöistä on vuokrattu muun muassa veneily- ja kalastusseuroille, muut saaret ovat virkistys- tai luonnonsuo-jelukäytössä.

Saarista vain osa on avoimessa käytössä ja sellaisia, joihin on mahdollista kehittää retkeily- ja virkistyspalveluita ja lisätä niitä palvelevia rakenteita, kuten laitureita. Virkistyskäyttöön tarkoitettuja retkeilysaaria on runsaasti erityisesti itäisessä saaristossa ja niin sanottuja jokamiessaaria on eri puolilla saaristoa. Rajoitetun käytön saariin, joita ovat muun muassa rauhoitetut lintuluodot ja sotilaskäytössä olevat saaret, ei ole tarkoituksenmukaista parantaa saarten saavutettavuutta.

Merellisen strategian tavoitteena on saariston saarien avaamisen ja virkistyskäytön parantamisen lisäksi turvata saaristoluonnon ja saariston kulttuuriperinnön ja siihen liittyvien elinympäristöjen säilyminen. Käytännössä tämä tarkoittaa saavutettavuuden ja virkistyskäytön kehittämistä erityisesti niissä saarissa, joissa luonto ja kulttuuriperintökohdet kestävät lisääntyvää kulutusta, eroosion ja häirinnän lisääntymistä, maisemien muuttumista, roskaantumista ja vedenalaisen luonnon muutoksia.

Saaristoluonto on Helsingissä säilynyt melko hyvin ja saaristossa esiintyy runsaasti uhanalaisia ja harvinaisia luontotyyppejä. Erityisesti rantojen luontotyyppit kuten hiekkarannat ja erilaiset merenrantaniityt kestävä huonosti kulutusta ja saariin rantautumista. Helsingin merialue saaristoinen on monipuolisen ja poikkeuksellisen arvokkaan pesimälinnuston elinympäristö. Pesimälinnustoon kuuluu runsaasti uhanalaisia ja muualla Itämeren piirissä voimakkaasti taantuneita lajeja. Saaristossa pesivien lintulajien yksi merkittävimmistä uhkatekijöistä on tahattoman häiriön syntyminen pesimäsaarille ja -luodoille virkistyskäytön seurauksena.

Pienveneilijöiden palvelut ja niiden kehittäminen

Helsingin saaristossa on monta toimijaa. Helsingin kaupungin omistamien saarten hallinnointi on ajan mittaan jakautunut usealle eri toimia-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

lalle ja palvelulle. Suurin osa Helsingin merellisestä huollosta on tällä hetkellä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan vastuulla. Etenkin laiturien osalta hallinnointi jakautuu usealle vastuutaholle. Osa laitureista on myös yksityisille ja yhteisöille vuokrattuja laitureita, joihin ei ole vapaata pääsyä. Kaupunkiympäristön toimiala hallinnoi 21 saarta, joista vain osassa on huoltotarvetta. Toimiala tilaa myös 24 luonnonsuojelusaaren tai saarissa sijaitsevan luonnonsuojelualueen huollon. Toimialan vastuulla on lisäksi kaksi kesämajasaarta Satamasaari ja Pikku Satamasaari.

Viime vuosien aikana on helpotettu pienveneilyä muun muassa Vasikkasaarella. Aiemmin saari on ollut pääosin kesämajakäytössä. Kaikille veneilijöille avoin käyntilaituri rakennettiin 2020. Vartiosaareen on suunnitteilla olemassa olevan yhteyslaiturin kunnostus.

Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen omistamia retkeilysaaria on kaksi Helsingin saaristoalueella, Kalliosaari ja Pikku Leikosaari. Saaret ovat hyvin varustettuja retkisaaria retkipalveluineen ja niihin on kaikilla vapaa pääsy. Molempiin saariin pääsee rantautumaan pienveneillä.

Tavoitteena on, että tulevaisuudessa kaikissa tärkeimmissä Helsingin kaupungin omistuksessa ja hallinnoimissa retkisaarissa on pienveneille soveltuvat laiturit tai poijupaikat. Saarten saavutettavuuden parantamisessa otetaan huomioon erilaiset retkeilijät, kuten reittiveneellä liikkuvat kaupunkilaiset, veneilijät, purjehtijat, lapsiperheet, liikuntarajoitteiset, melojat ja soutuveneellä liikkuvat, jotta mahdollisimman monella kaupunkilaisella olisi mahdollisuus päästä virkistäytymään saaristoon.

Pienveneilijöiden näkökulmasta saariston saavutettavuutta voidaan parantaa uusien retkilaiturien rakentamisella, olemassa olevia laitureita kunnostamalla tai avaamalla yksityiseen käyttöön vuokrattuja laitureja kokonaan tai osittain yleiseen käyttöön. Virkistysaarten saavutettavuutta parannetaan myös nopeammilla ja kevyemmällä toimenpiteillä, kuten kiinnittymisrenkaiden ja poijujen avulla. Poijuja sijoitetaan ankkuripaikoille kaupungin virkistysaarten kiinnittymisrenkaiden yhteyteen. Melojien rantautumisen helpottamiseksi on suunnitteilla melontalaitureita ja melojien rantautumiseen soveltuvien rantapaikkojen merkitsemistä erityisesti suojaisan itäisen saariston saarikohteisiin. Uusista, virkistyskäyttöön avattujen saarten palveluista on jatkossa tarkoitus tiedottaa entistä kattavammin kaupungin nettisivuilla.

Itäiseen saariston retkisaarilla, Kotiluodolla, Läntisellä Neitsytsaarella ja Pihlajaluodolla selvitetään poijupaikkojen tarvetta jo olemassa olevien kiinnitysrenkaiden lisäksi. Erityisesti Vuosaaren edustalla olevan Malkasaaren retkeilypalveluita ja laitureita on tarkoitus parantaa lähivuosien aikana. Vartiosaaren virkistyspalvelujen parantamisen yhteydessä

kiinnitetään erityistä huomiota kaikille avoimien laitureiden ja kiinnityspaikkojen lisäämiseen.

Katajanokan, Jätkäsaaren ja Kalasataman kanavien parantamisen mahdollisuudet

Aloitteessa esitetään kolmen kanavan ruoppaamista riittävän syväksi pienveneilylle. Ruoppaukset olemassa olevien rakenteiden läheisyydessä edellyttävät aina laajempaa rakenteellista tarkastelua, lisäselvityksiä ja melko todennäköisesti myös muutoksia kanavia ympäröiviin rakenteisiin, jotta niiden toiminta ja turvallisuus eivät vaarannu. Joissain tapauksissa, kuten Katajanokan kanavassa, on kallio lähellä pohjaa, jolloin väylän syventäminen edellyttäisi louhintaa. Kanavien pohjassa on myös paikoitellen pilaantunutta maa-ainesta, joka edellyttäisi toimenpiteitä, jos syventämiseen ryhdyttäisiin. Ruoppaus ei myöskään toimenpiteenä yksin välttämättä riittäisi kanavien veneilymahdollisuuksien parantamiseen, koska kanavien ylittävien siltojen alituskorkeudet ovat matalat.

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kulttuurin- ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tuuli Ylikotila, luontoasiantuntija: 310 38540
tuuli.ylikotila(a)hel.fi
Eero Sihvonen, projektinjohtaja, puhelin: 310 39448
eero.sihvonen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 18.01.2022 § 10

HEL 2021-011261 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi kaupunginhallitukselle asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan saariston veneilymahdollisuuksien kehittäminen on kannatettavaa virkistystoiminnan edistämistä. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta puoltaa saariston virkistyskäytön mahdollisuuksien vahvistamista, johon lähivuosina parhaan mahdollisuuden tarjoaa Itäisen saariston hoito- ja kehittämissuunnitelman toimenpiteiden toteuttaminen. Helsingin kaupunkiympäristölautakunnan 22.6.2021 hyväksymän Itäisen saariston hoito- ja kehittämissuunnitelman toteuttamisen myötä yhä useammalla on pääsy

kaupungin omistamiin saarikohteisiin, joissa parannetaan myös pienveneiden kiinnittäytymismahdollisuuksia. Toimenpiteiden suunnittelu ja toteutus edellyttää tiivistä yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Itäisen saariston hoito- ja kehittämissuunnitelman ensimmäisten toimenpiteiden toteutus alkaa 2022 kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ja kaupunkiympäristön toimialan yhteistyössä. Toimenpiteet koskevat mm. saarten saavutettavuuden ja rantautumismahdollisuuksien parantamista. Tavoitteena on, että kaikissa tärkeimmissä retkisaarissa on pienveneille soveltuvat laiturit tai poijupaikat sekä myös melojien rantautumispaikat merkittynä. Laituripaikkoja lisätään tai laitureita kunnostetaan käyttöön mm. Vartiosaarella ja Malkasaarella. Kotiluodolla, Läntisellä Neitsytsaarella ja Pihlajaluodolla selvitetään poijupaikkojen tarvetta jo olemassa olevien kiinnitysrenkaiden lisäksi.

Itäisessä saaristossa toimenpiteiden keskeisenä tavoitteena on lisääntyvän virkistyskäytön ja luontoarvojen yhteensovittaminen sekä ratkaisujen etsiminen siihen, miten saariston potentiaalia voidaan hyödyntää kestäväällä tavalla. Helsingin merialue saaristoineen on monipuolisen ja suojelullisesti hyvin arvokkaan pesimälinnuston elinympäristö. Saaristossamme pesivä lintulajisto on kansainvälisestikin vertailtuna poikkeuksellisen monipuolinen eri pääkaupunkialueiden keskinäisessä vertailussa. Meillä Helsingissä pesivään saaristolinnustoomme kuuluu runsaasti uhanalaisia ja muualla Itämeren piirissä voimakkaasti taantuneita lajeja. Saaristossamme pesivien lintulajien yksi merkittävimmistä uhkatekijöistä on tahattoman häiriön syntyminen pesimäsaarille ja -luodoille virkistyskäytön seurauksena. Helsingin kaupunki on nykyisessä luonnonsuojeluohjelmassa rauhoittanut ja rauhoittamassa useita kaikkein tärkeimpiä merilinnustomme pesimäsaaria maihinnousulta häiriö herkimpään pesimäaikaan. Näiden lisäksi kaupungin luontotietojärjestelmässä on tunnistettu joukko muita tärkeitä pesimäsaaria ja linnuille ravintoa tarjoavia tärkeimpiä matalikkoja, joille häiriön syntymistä tulee pyrkiä välttämään merellisen virkistyskäytön suunnittelussa. Linnuston lisäksi virkistyskäyttö ja veneily vaikuttavat saariston kasvillisuuteen. Itäisen saariston saarilla tehdyissä luontoinventoinneissa erittäin uhanalaisten luontotyyppien joukossa olivat mm. hiekkarannat, joiden kasvillisuus on samalla erityisen alttiita maihinnousun aiheuttamalle kulumiselle ja siksi pienveneiden kiinnittäytymistä on tärkeää ohjata vain siihen soveltuville kohteille.

Kanavien käyttömahdollisuuksien parantaminen

Aloitteessa esitetään Katajanokan, Jätkäsaaren ja Kalasataman kanavien ruoppaamista riittävän syväksi pienveneilylle. Kyseessä ovat Katajanokan kannaksen halkaiseva matala kanava Pohjoissatamasta Lin-

nanaltaaseen, Jätkäsaaren kanavalla tarkoitetaan Ruoholahden kanaavaa ja Hietalahden ja Ruoholahden kanavan yhdistävä alikulkua, joka on jo pienveneellä kuljettavissa. Kalasataman kanavilla tarkoitettaneen Sompasaarenkanavaa sekä Nihdinkanavaa.

Ruoppaukset olemassa olevien rakenteiden läheisyydessä edellyttävät aina laajempaa rakenteellista tarkastelua ja melko todennäköisesti myös muutoksia kanavia ympäröiviin rakenteisiin, jotta niiden toiminta ja turvallisuus ei vaarannu. Esimerkiksi Nihdinkanavan syventäminen edellyttäisi rantamuurien perustamista syvemmälle eli rakentamista uudelleen. Sompasaarenkanavassa tilanne on vastaava kuin Nihdinkanavan kohdalla ja siellä lisähaastetta tuottaa lisäksi kanavan keskellä sijaitseva voimajohtopylväs. Katajanokan sillan kohdalla on kallio lähellä pohjaa ja myös Nihdissä syventäminen edellyttäisi louhintaa. Kanavien pohjassa on myös paikoitellen pilaantunutta maa-ainesta, joka edellyttäisi toimenpiteitä, jos syventämiseen ryhdyttäisiin. Ruoppaus ei myöskään toimenpiteenä yksin välttämättä riittäisi kanavien veneilymahdollisuuksien parantamiseen, koska kanavien ylittävien siltojen alituskorkeudet ovat matalat.

Pohjoisrannan ja Eteläsataman välillä on kuitenkin nykytilanteessakin toimiva veneysteys ja Kalasataman kanavien käytettävyyden merkitys veneilyyn kasvaa mahdollisesti siinä vaiheessa, kun Merihaansilta valmistuu. Kalasataman kanavien tilannetta voi tarkastella uudelleen, kun silta on valmistunut.

Viestintä ja yhä parempi yhteistyö saariston eri toimijoiden välillä edistää virkistyskäyttöä

Vuosittain kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan viestintäpalveluissa huomioidaan myös merellinen Helsinki ja sen monet mahdollisuudet ja palvelut kaupunkilaisille. Omaehtoisen liikunnan ja liikkumisen lisääminen on nostettu Helsingin liikuntapalveluiden ydintehtäviin, joten luonnollisesti veneilykaudella myös viestinnässä kohdistetaan resursseja muun muassa Helsingin saariston palvelujen esille tuomiseen. Lisäksi meneillään on mittava liikuntapalveluiden verkkosivu-uudistus, joka valmistuessaan helpottaa myös merellisen Helsingin palveluiden löytämistä. Saaristo-oppaassa on merkitty kiinnitysrenkaat ja rantautumissuunnat ja tämän tiedon jakaminen verkkosivuilla on jatkossakin tärkeää.

Helsingin saariston maanomistus on jakautunut usealle taholle ja Helsingin saaristossa on monta toimijaa. Valtio ja kaupunki ovat suurimpia yksittäisiä maanomistajia. Muita merkittäviä maanomistajia ovat mm. Helsingin seurakuntayhtymä. Osa saaristosta on yksityisten omistamaa. Osa kaupungin saarikiinteistöistä on vuokrattu mm. veneily- ja kalastusseuroille, muut saaret ovat virkistys- tai luonnonsuojelukäytössä. Helsingin kaupungin omistamien saarten hallinnointi on myös ajan mit-

taan jakautunut usealle eri toimialalle ja palvelulle. Suurin osa Helsingin merellisestä huollosta on tällä hetkellä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan vastuulla, mutta eteenkin laiturien osalta hallinnointi jakautuu usealle vastuutaholle. Helsingin kaupunki on parantanut yhteistyötä saaristos- sa toimivien ja maata omistavien tahojen kanssa, jotta saariston koh- teet ja palvelut olisivat yhä paremmin asukkaiden käytössä. Kaupungin sisäistä yhteistyötä on myös parannettu erityisesti viestinnässä sekä huollon- ylläpidon kehittämiseksi.

Uudenmaan virkistysalueyhdistys ylläpitää Helsingin itäisessä saaris- tossa sijaitsevien Pikku Leikosaaren ja Kalliosaaren ulkoilu- ja virkis- tyspalveluita. Palvelutarjontaan kuuluvat hyvin hoidetut keittokatokset, käymälät, laiturit, levähdyspaikat ja sauna. Viestintäyhteistyötä Uu- denmaan virkistysalueyhdistyksen kanssa vahvistetaan, jotta tieto vir- kistysalueyhdistyksen kohteista saavuttaa helsinkiläiset paremmin. Uu- denmaan virkistysalueyhdistys on Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan kun- tien yhteistyöelin, jonka tarkoituksena on turvata ja kehittää jäsenkun- tiensa asukkaiden virkistysmahdollisuuksia.

Viime vuosien aikana Helsingin lähisaaristossa on avattu useita uusia saarikohteita virkistyskäyttöön tai parannettu jo olemassa olevien saa- rien retkeilymahdollisuuksia. Vallisaari avattiin yleisölle 2016, Isosaari 2017, Vasikkasaaren retkeilymahdollisuuksien vahvistamista on tehty 2019 alkaen ja Vartiosaaren retkeilymahdollisuudet ovat parantuneet vuosina 2020–21 tehdyn kehittämistyön ansiosta. Esimerkiksi Vallisaa- ressa on kiinnittymismahdollisuus noin 50 pienveneelle ja Vasikkasaa- ressa on noin 15 ilmaista venepaikkaa. Vartiosaareen on päässyt jo kaksi kesäkautta sähköaluksella, jonka saa käyttöönsä kutsuliikenne- palveluna ja joka toteutettiin OmaStadi – osallistuvan budjetoinnin kaut- ta. Vastaavaa kutsuvenepalvelua sekä myös telttailumahdollisuuksien kehittämistä on tarkoitus tehdä osana osallistuvan budjetoinnin toteut- tamista myös Itäisessä saaristossa.

Lausunnon valmistelua on tehty yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi
Minttu Perttula, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36171
minttu.perttula(a)hel.fi

18.05.2022

Asia/16

§ 119

Valtuutettu Matias Pajulan aloite kierrätyspisteiden lisäämisestä pientaloalueille

HEL 2021-011273 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Matias Pajulan aloite
- 2 HSY:n lausunto 1.2.2022
- 3 Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:n lausunto 16.3.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Matias Pajula ja 25 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki pyrkisi lisäämään kierrätyspisteitä erityisesti pientaloalueille kierrätyksen helpottamiseksi ja sen houkuttelevuuden lisäämiseksi.

Kaupunginhallitus pitää kaupunkiympäristölautakunnan tavoin lähialueen asukkaille saavutettavissa olevien ekopisteiden olemassaoloa ja pientaloalueiden jätteiden lajittelumahdollisuuksien lisäämistä tärkeänä niin ympäristön kuin asukkaiden näkökulmasta.

Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy vastaa pakkausjätteiden alueellisesta vastaanotosta ja keräyksestä (RINKI-ekopisteverkko) valtakunnallisesti neljän materiaaliakohtaisen tuottajayhteisön valtuuttamana. Suomessa on tällä hetkellä noin 1 850 Rinki-ekopistettä, joissa on kuitu-, lasi- ja metallipakkausjätteen vastaanotto. Noin 700:ssa ekopisteistä on myös muovin keräys. Helsingissä on 53 ekopistettä, joissa kerä-

tään kuitua, lasia ja metallia. Isossa osassa niistä on myös muovin keräys.

Jätelaki, jäteasetus sekä asetus pakkauksista ja pakkausjätteistä muuttivat vuonna 2021. Vuonna 2025 Suomessa tulee kierrättää 55 % yhdyskuntajätteestä ja vuonna 2035 jo 65 %. Tehokas erilliskeräys on välttämätön kierrätysasteen nostamiseksi. Lakimuutosten myötä valtakunnallisten muovinkeräyspisteiden määrä nousee vähintään 1000:een ja pakkausjätteiden keräily siirtyy lähemmäksi kotitalouksia. Jokaisen kiinteistön, jossa on vähintään viisi taloutta, tulee hankkia kiinteistölleen omat lajitteluastiat pakkausjätteille 1.7.2023 mennessä. Vastaava jätehuoltomääräys on tullut Helsingissä voimaan jo vuonna 2021.

Kaupunginhallitus viittaa asiasta saatuun RINKI Oy:n lausuntoon ja toteaa, että kiinteistöillä tapahtuvan keräyksen lisääntyminen tarkoittaa myös sitä, että nykyinen 1 850:n ekopisteen lukumäärä tulee näillä näkymin jonkin verran vähenemään. RINKI Oy pyrkii sijoittamaan jäljelle jäävät pisteet siten, että ne sijaitsisivat alueilla, joilla on lukumääräisesti eniten 1–4:n talouden kiinteistöjä. Lisäksi jäljelle jääviä ekopisteitä pyritään sijoittamaan mahdollisimman lähelle kaupallisia palveluja ja muita kulkureittien varrella olevia paikkoja. Ekopisteiden lisääminen ei RINKI Oy:n mukaan ole kuitenkaan tässä tilanteessa mahdollista.

On huomioitavaa, että ekopisteiden perustaminen uusiin paikkoihin ei ole ongelmaton. Vaikka ekopisteitä usein toivotaan pientalovaltaisille alueille, saatetaan niiden sijoittamista kiinteistöjen välittömään läheisyyteen tästä huolimatta vastustaa. Myös tilan puute saattaa vaikeuttaa ekopisteelle soveltuvan paikan löytymistä pientalovaltaisilla ja tiiviillä asuinalueilla.

Kaupunginhallitus toteaa lopuksi, että Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY:n) toteuttama pientalojen monilokerokokeilu (seka- ja biojäte, muovipakkaukset ja pienmetalli) päättyy toukokuussa 2022. Kokeiluun osallistui noin tuhat pientaloa ja muutama rivitalo Helsingistä, Vantaalta, Espoosta ja Kauniaisista. HSY:n mukaan pientalojen monilokerokokeilusta saatiin hyvää käyttäjäpalautetta, mutta keräystä ei oteta palveluvalikoimaan johtuen kokeilun aikana ilmenneistä ongelmista kerättävien materiaalien soveltavuudessa astiaan ja kuorimaamiseen. HSY:n palveluvalikoimassa on tällä hetkellä tarjolla pakkausten monilokeroastiakeräys (kartonki-, muovi- ja lasipakkaukset sekä pienmetalli) 5–9:n asuinhuoneiston kiinteistöille.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan, HSY:n ja RINKI Oy:n lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

18.05.2022

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Matias Pajulan aloite
- 2 HSY:n lausunto 1.2.2022
- 3 Suomen Pakkauskieritys RINKI Oy:n lausunto 16.3.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.05.2022 § 310

HEL 2021-011273 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:
Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 15.02.2022 § 102

HEL 2021-011273 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta, että lähialueen asukkaille saavutettavissa olevien ekopisteiden olemassaolo ja pientaloalueiden jätteiden lajittelumahdollisuuksien lisääminen nähdään tärkeäksi, niin ympäristön kuin asukkaiden näkökulmasta.

Uusi jätelaki astui voimaan vuonna 2021 ja se vaikuttaa kiinteistökohtaisen jätteiden keräyksen lisääntymiseen. Vuonna 2025 Suomessa tulee kierrättää 55 prosenttia yhdyskuntajätteestä ja vuonna 2035 jo 65 prosenttia. Tehokas erilliskeräys on välttämätön kierrätysasteen nostamiseksi. Täsmälliset vaatimukset kotitalouksien, yritysten ja muiden toimijoiden jätehuollosta annetaan myöhemmin asetuksilla, jotka ovat parhaillaan lausuntokierroksella. Erilliskeräysvelvoitteet on tarkoitettu tulemaan voimaan asteittain heinäkuun 2022 ja heinäkuun 2024 välillä.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) Jätehuoltomääräysten mukaan vuodesta 2021 alkaen biojäte, muovi-, lasi- ja kartonkipakkaukset sekä pienmetalli kerätään erikseen kiinteistöistä, joissa on vähintään viisi huoneistoa.

HSY:n kierrätyspisteet siirtyivät Suomen Pakkauskierrätys Rinki Oy:lle 1.1.2019 alkaen. Rinki Oy vastaa ekopisteiden ylläpidosta ja asiakaspalvelusta pääkaupunkiseudulla.

Uusi jätelaki vaikuttaa Suomen Pakkauskierrätys Rinki Oy:n ekopisteiden kautta kerätyn jätteen määrän vähentymiseen. Ekopisteiden määrän vähentämisestä odotetaan päätöksiä Suomessa, koska uuden lain mukaan ekopisteiden vähimmäismäärä koko valtakunnassa on siirtymäajan jälkeen 1000 pistettä, kun se aikaisemmin oli 1850 pistettä. Muovin osalta pisteiden vähimmäismäärä tulee lisääntymään 500:sta 1000:teen. Suomen Pakkauskierrätys Rinki Oy seuraa tehtäviä päätöksiä ja pidättäytyy uusien ekopisteiden perustamisesta Suomessa. Uusien ekopisteiden perustamiseen vaikuttaa tulevien päätösten linjaukset.

Pientaloalueiden kotitalouksien kiinteistökohtaista jätteiden keräystä kokeillaan pääkaupunkiseudun alueella. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) testaa pientalojen monilokerokeräystä keilualueilla kevääseen 2022 saakka. Pientalon monilokeroastia korvaa perinteisen sekajäteastian ja toimii kuten pieni kierrätyspiste omalla pihalla. Monilokerokeräyksessä lajittelu helpottuu ja tilaa, aikaa ja vaivaa säästyy, kun aivan uudenlainen kierrätyspalvelu tulee kotiovelle. Pientalon monilokerokeräyksen avulla pienennetään sekajätteen määrää ja parannetaan jätteiden kierrätysastetta.

Yksityisten toimijoiden järjestämien vaatekeräyspisteiden sijoittaminen pientalovaltaisille ja tiiville asuntoalueille on osoittautunut vaikeaksi tilan puutteen tai naapurien vastustuksen takia. Kierrätyspisteiden suun-

18.05.2022

nittelu ja toteutus ovat vaatekeräysten järjestäjien vastuulla. Vaatekeräyspisteiden rakentaminen edellyttää toimenpideluvan hakemista rakennusvalvonnasta. Lupaprosessiin kuuluu myös naapurien kuuleminen. Toimenpideluvan hakuprosessi on kaikille hakijoille samanlainen, eikä prosessissa ole alueellisia eroja.

Kaupunkiympäristön toimiala tekee yhteistyötä Suomen Pakkauskierrätys Rinki Oy:n kanssa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Sari Jurmo, maisema-arkkitehti, puhelin: 09 310 37855
sari.jurmo(a)hel.fi

§ 120

Valtuutettu Nina Miettisen aloite yhteiskäyttöisten kuormapyörien käytön edistämisestä

HEL 2021-011258 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Nina Miettisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Nina Miettinen ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että yhteiskäyttöisten kuormapyörien käyttöönottoa edistetään selvittämällä mahdollisuudet saada kuormapyöriä asuinrakennusten ja kaupunkipyöräpalvelun yhteyteen.

Kaupunginhallitus toteaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon viitaten, että yhteiskäyttöisten kuormapyörien käytön lisääminen lyhyiden, autolla tehtävien ostos- ja harrastusmatkojen vähentämiseksi on erittäin kannatettavaa. Tämä tukisi sekä Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman että Liikkumisohjelman tavoitteita sekä yleisemmin pyöräliikenteen edistämisen tavoitetta. Valmistelussa olevan kaupunkipyöräpalvelun kilpailutuksen yhteydessä selvitetään mahdollisuudet yhteiskäyttöisten kuormapyörien integroimiseksi sopivalla tavalla osaksi tulevaa kaupunkipyöräjärjestelmää.

Kaupunkiympäristön toimiala edistää kuormapyörien käytön edellytyksiä toteuttamalla pyöräliikenteen tavoiteverkkoa ja baanojen tavoiteverkkoa kantakaupungissa ja esikaupunkialueilla tehtyjen suunnitel-

mien ja pyöräliikenteen suunnitteluohjeen periaatteiden mukaisesti. Myös nykyisten suunnitteluohjeiden mukaan toteutetut pyöräpysäköintilinjat mahdollistavat kuormapyörän lukitsemisen turvallisesti. Kuormapyörille paremmin soveltuvia telinemaleja on tarkoitus selvittää tarkemmin tulevien pyöräpysäköintisuunnitelmien yhteydessä.

Kaupunkiympäristön toimialan asuntotuotannon rakennuttamisissa koh-teissa pyritään huomioimaan kestävä liikumisen tilantarpeet jatkossa entistä paremmin. Kaupunkiympäristön toimiala on sopinut Helsingin kaupungin asunnot Oy:n (Hekan) ja Helsingin asumisoikeus Oy:n (Hason) kanssa syksyllä 2021, että pyörävarastoihin varataan tilaa kuormapyörille ja pyörien huollolle. Hasolla kohteisiin tulee lisäksi sähköpyörien latauspiste pyörävarastoihin. Päivitetty suunnitteluohje julkaistaan keväällä 2022. Aloitteessa esitettyjen, mahdollisten talokohtaisten kuormapyörien varausjärjestelmien suunnittelu ja toteutus on kunkin itsenäisen yhtiön päätösvallassa oleva asia.

Koska sähkökäyttöisen kuormapyörän säilyttäminen ulkona ei ole talvikäytön kannalta ideaalia, voi autojen pysäköintitilojen (kuten hukkakäytössä olevien pilarinvierustojen tai kapeiden kaistaleiden) hyödyntäminen tulla kysymykseen. Kuormapyörän säilytys pyörävarastossa edellyttää, että pyörävarastoon on helppo kulkuyhteys ulkoa ja tarpeeksi leveä ovi. Uusissa kohteissa tämä on mahdollista, mutta monissa vanhoissa voi olla haasteita.

Liikenneliikelaitos HKL (nykyinen Kaupunkiliikenne Oy), on lausunnossaan pitänyt esitystä yhteiskäyttöisistä kuormapyöristä vartenotettava mahdollisuutena. HKL toteutti kuormapyörien pilottihankkeen Ruoholahden ja Jätkäsaaren alueilla vuonna 2020. Kokeilusta saadut kokemukset olivat positiivisia ja palvelusta pidettiin erityisesti perheiden keskuudessa. Kokeilun käyttäjämääriin oltiin tyytyväisiä. Pidempiaikaisen ratkaisun toteuttaminen vaatii kuitenkin vielä paljon kehittämistä. Mahdollisuutta sisällyttää kuormapyörät osaksi kaupunkipyöräpalvelua tai sen yhteyteen selvitetään palvelun seuraavaa kilpailutusta valmisteltaessa.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) on ilmoittanut yhtyvänsä HKL:n näkemykseen ja pitävänsä kuormapyörien tuomista osaksi kaupunkipyöräpalvelua alustavasti kannatettavana. HSL tulee osaltaan selvittämään asiaa kaupunkipyöräpalvelun seuraavan sopimuskauden hankintaa valmisteltaessa.

Kaupunginhallitus kehottaa selvittämään, missä kirjastoissa olisi mahdollisuus lisätä yhteiskäyttöisiä kuormapyöriä huomioiden mahdollisuudet turvalliseen säilytykseen. Myös laina-aikoja kannattaa tarkastella yhteiskäyttöisten kuormapyörien osalta.

18.05.2022

Vastaus on asiasta saatujen kaupunkiympäristölautakunnan, HKL:n ja HSL:n lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Nina Miettisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.05.2022 § 348

HEL 2021-011258 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

09.05.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: Lisäys kappaleen 9 jälkeen:

"Kaupunginhallitus kehottaa selvittämään, missä kirjastoissa olisi mahdollisuus lisätä yhteiskäyttöisiä kuormapyöriä huomioiden mahdollisuudet turvalliseen säilytykseen. Myös laina-aikoja kannattaa tarkastella yhteiskäyttöisten kuormapyörien osalta."

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

02.05.2022 Pöydälle

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

18.05.2022

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 15.02.2022 § 87

HEL 2021-011258 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yhteiskäyttöisten kuormapyörien lisääminen lyhyiden automatkojen vähentämiseksi esimerkiksi kauppa- ja harrastusmatkoja varten on erittäin kannatettavaa. Tämä tukisi pyöräliikenteen edistämisen, Hiilineutraali Helsinki –toimenpideohjelman sekä Liikkumishjelman tavoitteita. Valmistelussa olevan kaupunkipyöräkilpailutuksen yhteydessä on perusteltua selvittää mahdollisuudet yhteiskäyttöisten kuormapyörien integroimiseksi sopivalla tavalla osaksi tulevaa kaupunkipyöräjärjestelmää.

Kaupunkiympäristön toimiala edistää kuormapyörien käyttöedellytyksiä toteuttamalla pyöräliikenteen tavoiteverkkoa ja baanojen tavoiteverkkoa kantakaupungissa ja esikaupunkialueilla tehtyjen suunnitelmien ja pyöräliikenteen suunnitteluohjeen periaatteiden mukaisesti. Myös nykyisten suunnitteluohjeiden mukaan toteutetut pyöräpysäköintitelineet mahdollistavat kuormapyörän lukitsemisen turvallisesti. Kuormapyörille paremmin soveltuvia telinemaleja on tarkoitus selvittää tarkemmin tulevien pyöräpysäköintisuunnitelmien yhteydessä.

Asuntotuotannon rakennuttamissa kohteissa pyritään huomioimaan kestävä liikunnan tilantarpeet jatkossa entistä paremmin. Hekan (Helsingin kaupungin asunnot Oy) ja Hason (Helsingin asumisoikeus Oy) kanssa sovittiin syksyllä 2021, että pyörävarastoihin varataan tilaa kuormapyörille ja pyörien huollolle. Hasolla kohteisiin tulee lisäksi sähköpyörien latauspiste pyörävarastoihin. Päivitetty suunnitteluohje tullaan julkaisemaan keväällä 2022.

Sähkökäyttöisen kuormapyörän säilyttäminen ulkona ei ole talvikäytön kannalta ideaalia, joten tässä kannattaisi hyödyntää pysäköintitiloja (hukkaan meneviä pilarinvierustoja, kapeita kaistaleita yms.) silloin kun sellaisia on tarjolla. Kuormapyörän säilytys pyörävarastossa edellyttää, että pyörävarastoon on helppo kulkuyhteys ulkoa ja tarpeeksi leveä ovi.

18.05.2022

Uusissa kohteissa tämä on mahdollista, mutta monissa vanhoissa voi olla haasteita.

Talokohtaiset varausjärjestelmät yms. jäävät Hekan, Hason ja As Oy:den mietittäviksi ja toteutettaviksi.

08.02.2022 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Oskari Kaupinmäki, liikennesuunnittelija: 310 22589
oskari.kaupinmaki(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 16.12.2021 § 203

HEL 2021-011258 T 00 00 03

Lausunto

Johtokunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle Nina Miittisen valtuustoaloitteesta yhteiskäyttöisten kuormapyörien käyttöönoton edistämiseksi:

Liikenneliikelaitos (HKL) näkee yhteiskäyttöiset kuormapyörät varteenotettavana mahdollisuutena ja on kokeillut niiden tarjoamista pilottihankkeessa Ruoholahden ja Jätkäsaaren alueella 2020. Kokeilun kokemukset olivat positiivisia, käyttömäärät kohtuullisia ja erityisesti perheiden keskuudessa palvelusta pidettiin. Samalla HKL myös totesi, että pidempiaikaisen ratkaisun toteuttaminen vaatii vielä paljon kehittämistä.

HKL tulee selvittämään mahdollisuutta sisällyttää kuormapyörät osaksi kaupunkipyöräpalvelua tai sen yhteyteen palvelun seuraavaa kilpailutusta valmistellessa.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Samuli Mäkinen, projekti-insinööri, puhelin: 310 35753
samuli.makinen(a)hel.fi

§ 121

Valtuutettu Seida Sohrabin aloite roska-astioiden lisäämisestä vilkkaisiin vapaa-ajanviettopaikkoihin

HEL 2021-011573 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Seida Sohrabin aloite
- 2 Roska-astioiden määrä ja koko
- 3 Puhtaanapitokulut 2018-2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Seida Sohrabi ja 21 muuta valtuutettua esittävät aloitteesaan, että kaupunki lisää roska-astioiden määrää vilkkailla vapaa-ajan virkistysalueilla, kuten Mustikkamaalla, erityisesti kesäkausina.

Roska-astioiden sijoittelu ja ominaisuudet

Helsingissä roska-astioiden sijoittelu perustuu kaupunkitasoiseen verkostotarkasteluun. Tarkastelussa kiinnitetään huomiota keskeisten kulkuväylien, aukoiden, oleskelualueiden ja toiminnallisten alueiden roska-astioiden sijoitteluun, niiden etäisyyteen toisistaan sekä astioiden kokoon. Roska-astioita pyritään sijoittamaan alueille, joissa niiden tyhjentäminen on mahdollista ympäri vuoden. Kaupunkiympäristön toimialan yleisten alueiden kunnossapidon toimesta roska-astioita lisätään ja poistetaan saatujen asukaspalautteiden sekä kunnossapidon tilaajien ja alueilla toimivien urakoitsijoiden ehdotusten pohjalta.

Roska-astioiden sijoitteluun ja kokoluokan valintaan vaikuttavat astioiden vaatimat tyhjennystavat. Syväsiiliöiden ja muiden nostimella tyhjennettävien roska-astioiden sijoittelussa tulee huomioida jäteautojen edellyttämät käytävien kantavuudet ja leveydet. Tämän seurauksena puistoalueilla käytetään useimmiten pienempiä roska-astioita, joiden tyhjentäminen tehdään käsityönä.

Roska-astiat eivät ole kertainvestointeja, vaan hankinnan jälkeen resursseja tarvitaan kasvaneen verkoston tyhjentämiseen, huoltoon ja korjaukseen. Yleisillä alueilla sijaitsevien roska-astioiden määrät ja astioiden eri tilavuudet käyvät ilmi liitteestä 2.

Kaupunkiympäristötoimialan yleisten alueiden kunnossapidossa on jo vuosia panostettu aurinkoenergialla toimiviin älyroska-astioihin, joista osa puristaa roskat astian sisällä mahdollistaen suuremman jätekapasiteetin ja harvemmat jätekeräysvälit. Lisäksi väliaikaisia, alueelle tarvittaessa tuotavia kausiroska-astioita viheralueilla on käytetty helpottamaan kesäkauden puhtaanapitoa. Suurin osa astioista on sijoitettu kantakaupungin keskeisille viheralueille. Astioita on myös tarpeen mukaan siirretty kesken kauden kohteiden välillä. Vilkkaimpina aikoina varsinkin keskustan puistoihin, mutta myös muualla sijaitseville, suuren käyttöpaineen alaisille viheralueille tilataan myös lisäsiivouksia alueilla toimivilta urakoitsijoilta tarpeen mukaan.

Koronapandemia on aiheuttanut lisäsiivoustarpeita kaupungissa. Yleisten alueiden puhtaanapitokustannusten vertailu vuosilta 2018-2021 avaa kustannusten jakautumista ja kehittymistä toiminnoittain (liite 3). Tulevaa kesää ajatellen puhtaanapidon taso pyritään varmistamaan huolehtimalla, että käytettävissä on riittävä määrä lisäroska-astioita. Viherkunnossapidosta vastaavat tilaajat seuraavat tilannetta alueilla toimivien urakoitsijoiden kanssa ja roska-astioita lisätään tarpeen mukaan. On kuitenkin syytä ottaa huomioon, että tällä on suora kustannusvaikutus.

Mustikkamaa

Mustikkamaa mainitaan aloitteessa yhtenä esimerkkinä erityisesti kevätaikaan herkästi roskaantuvista viheralueista. Alueella kokoontuu kevästä syksyyn paljon ihmisiä, mikä lisää alueen kallioiden ja niittyverkkoston roskaisuutta. Alueen nykyiset astiat ovat hyvin erikokoisia, mikä aiheuttaa puhtaanapidolle haasteita.

Mustikkamaalle on jo aikaisempina vuosina lisätty pakkaavia älyroska-astioita, joiden määrää tullaan lisäämään alueella merkittävästi tänä vuonna. Samalla nykyisten roska-astioiden sijoittelua ja vaihtoa suurempiin astioihin selvitetään kunnossapidon resurssien puitteissa. Täs-

sä yhteydessä tutkitaan myös, voidaanko alueelle lisätä syväsiiliöitä, joiden käyttöä alueella rajaa Mustikkamaan maapohjan kallioisuus.

Roskaantumisen hillinnän toimenpiteet

Kaupunkiympäristön toimialalla jatketaan viihtyisän ja puhtaan kaupunkiympäristön puolesta tehtävää työtä. Toimialan ympäristöpalveluissa on valmisteltu roskaantumisen hillinnän toimenpideohjelma. Lisäksi vapaaehtoistyön koordinoinnilla edesautetaan talkoiden järjestämistä rannoilla ja viheralueilla. Helsingin kaupungilla toimii noin tuhat puistokummiä. Puistokummitoiminta on yleisillä alueilla tapahtuvaa vapaaehtoistoimintaa, joka keskittyy pääasiassa viheralueisiin ja niiden kunnossapitoon. Yleisin puistokummin suorittama tehtävä on roskien keruu yleisiltä alueilta.

Palveluiden ja riittävän kapasiteetin varmistaminen ei kuitenkaan yksin riitä, jos roskaa ei viedä niille tarkoitettuihin astioihin. Siksi olisi tärkeää käydä avointa keskustelua yleisten alueiden käytön periaatteista ja nostaa esille kaupungin vastuun lisäksi käyttäjien vastuu.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Seida Sohrabin aloite
- 2 Roska-astoiden määrä ja koko
- 3 Puhtaanapitokulut 2018-2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.05.2022 § 311

HEL 2021-011573 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 08.03.2022 § 149

HEL 2021-011573 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Roska-astiat yleisillä alueilla

Helsingin kaupungin kaupunkitilaohje ja sen sisältämä kaupunkikalusteohje toimivat kalusteiden ja varusteiden, kuten roska-astioiden, osalta suunnittelua ja hankintoja ohjaavana tekijänä. Kaupunkitilaohjeessa on määritelty Helsinki-ilme, joka välittyy julkisessa ulkotilassa yhteisesti sovittujen materiaalien, kalusteiden ja varusteiden sekä tyyppiratkaisujen käytön myötä. Ratkaisuilla tuetaan alueiden toiminnallisuutta, turvallisuutta ja korkeaa laatutasoa. Helsingin julkisen ulkotilan kalustemallisto tuo kaupunkiin yhtenäisen ja tunnistettavan Helsinki-ilmeen. Ilmettä luovat muotoilu, materiaalit ja pintakäsittely sekä värit. Laadukas kalustevalikoima parantaa kalusteiden hankinnan, käytön sekä ylläpidon tarkoituksenmukaisuutta ja taloudellisuutta. Ohjeiden mukaisissa roska-astioissa huomiota on kiinnitetty erityisesti esteettömyyteen, käytettävyyteen ja hygieenisyyteen.

Helsingissä roska-astioiden sijoittelua tarkastellaan koko kaupungin osalta verkostotarkasteluna. Tarkastelussa kiinnitetään huomiota keskeisten kulkuväylien, aukioiden, oleskelualueiden ja toiminnallisten alueiden roska-astioiden sijoitteluun, niiden etäisyyteen toisistaan sekä astioiden kokoon. Erityisesti yleisille alueille sijoitettavien roska-astioiden sijoitteluun ja kokoon vaikutetaan puisto- ja katusuunnittelu- vaiheessa. Suunnitelmissa tarkastellaan ihmisten kulkusuuntia, liikkumisen solmukohtia ja oleskeluun tarkoitettujen alueiden sijaintia. Kunnossapidon toimesta roska-astioita lisätään ja poistetaan saatujen

asukaspalautteiden, kunnossapidon tilaajien sekä alueilla toimivien urakoitsijoiden ehdotusten pohjalta. Vuonna 2021 kunnossapito tilasi uusia roska-astioita viher- ja katualueille 628 172 eurolla.

Roska-astioiden sijoitteluun ja kokoluokan valintaan vaikuttavat astioiden vaatimat tyhjennystavat. Suurikokoisten roska-astioiden tyhjentäminen vaatii raskaampaa kalustoa. Syvässäiliöiden ja muiden nostimella tyhjennettävien roska-astioiden sijoittelussa tulee huomioida jäteautojen edellyttämät käytävien kantavuudet ja leveydet. Tämän seurauksena puistoalueilla käytetään useimmiten pienempiä roska-astioita, joiden tyhjentäminen tehdään käsityönä. Käsityönä tehtävissä tyhjennystoissa tulee huomioida työsuojelumääräykset. Keskeisimmillä puistoalueilla roska-astioiden tilavuuskapasiteetti on jo hyvin suuri, esimerkiksi Sinebrychoffin puiston kapasiteetti on 20 000 litraa. Aina ongelma ei johdu kapasiteetissä vaan siitä, että roskat eivät päädy astioihin.

Suurin osa viheralueiden käytäväverkosta ei ole talvihoidon piirissä. Tämä tarkoittaa puhtaanapidon kannalta konkreettisesti sitä, että astioita ei päästä talvella tyhjentämään. Roska-astioita pyritään sijoittamaan alueille, joissa niiden tyhjentäminen on mahdollista ympäri vuoden. Myös viheralueiden käytäväverkostolla talvisin kulkeva laaja latuverkosto asettaa astioiden sijoittelulle rajoituksia.

Roska-astiat eivät ole kertainvestointeja. Hankinnan jälkeen resursseja tarvitaan kasvaneen verkoston tyhjentämiseen, huoltoon ja korjaukseen. Yleisillä alueilla sijaitsevien roska-astioiden määrät ja astioiden eri tilavuudet käyvät ilmi liitteestä 2.

Kaupunkiympäristön toimialan hallinnoimien ja kunnossapitämien roska-astioiden verkostoa täydentävät lisäksi kulttuuri ja vapaa-ajan toimialan sekä sosiaali- ja terveystoimialan hallinnoimat roska-astiat. Muiden toimialojen astioiden määrä ja sijaintitiedot eivät sisälly esityksen tietoihin.

Pakkaavat roska-astiat, väliaikaiset roska-astiat, lisäsiivoukset

Yleisten alueiden kunnossapidossa on jo vuosia panostettu aurinkoenergialla toimiviin älyroska-astioihin, joita yleisillä alueilla on nykyään jo 221 kappaletta. Nämä astiat eivät ole kaupungin omaisuutta, vaan ne vuokrataan kuukausihintaan puitesopimustoimittajilta. Sopimukseen sisältyy astian huolto ja toimitus tilaajalle. Astioiden tyhjennyksistä vastaa alueella toimiva urakoitsija. Osa aurinkoenergian voimin toimivista roska-astioista puristaa roskat astian sisällä mahdollistaen suuremman jätekapasiteetin ja harvemmat jätekeräysvälit. Yleisillä alueilla on tällä hetkellä kahden eri toimittajan älyroska-astioita: Bigbelly älyroska-astioita ja Lehtovuoren Citysolar astioita.

Väliaikaisia, alueelle tarvittaessa tuotavia kausiroska-astioita viheralueilla on käytetty jo vuosia helpottamaan kesäkauden puhtaanapitoa. Vuonna 2021 puistoissa ympäri Helsinkiä oli yhteensä 74 väliaikaista astiaa, joista 68 kpl on 3m³, 6 kpl 2m³-astioita. Suurin osa astioista sijoitettiin kantakaupungin keskeisille viheralueille. Lisäksi astioita oli kantakaupungin ulkopuolelle muun muassa Käpylässä, Pukinmäessä, Haltialassa ja Mustikkamaalla. Osassa puistoista astioita on ollut useampia. Vuonna 2021 kunnossapito tilasi kausiroska-astioita ja niiden tyhjennyksiä noin 200 000 eurolla. Astioita on myös tarpeen mukaan siirrelty kesken kauden kohteiden välillä. Tulevaa kesää ajatellen pyrimme varmistamaan puhtaanapidon tason huolehtimalla, että meillä on käytettävissä riittävä määrä lisäroska-astioita. Viherkunnossapidosta vastaavat tilaajat seuraavat tilannetta alueilla toimivien urakoitsijoiden kanssa ja roska-astioita lisätään tarpeen mukaan. Toki tällä on suora kustannusvaikutus.

Vilkkaimpina aikoina, varsinkin keskustan puistoihin, mutta myös muualla sijaitseviin, suuren käyttöpaineen alaisiin viheralueisiin tilataan lisäsiivouksia alueilla toimivilta urakoitsijoilta tarpeen mukaan. Esimerkiksi parikymmentä kantakaupungin käytetyintä puistoa on kesäisin viikonloppusiivouksen piirissä. Suosituisissa puistoissa siivous ja roska-astioiden tyhjennys tehdään arkisin yleensä kerran päivässä. Enimmillään siivousta on jouduttu tekemään kahdesti päivässä muun muassa Esplanadin puistossa.

Useamman vuoden jatkunut korona on aiheuttanut lisäsiivoustarpeita kaupungissa. Yleisten alueiden puhtaanapitokustannusten vertailu vuosilta 2018-2021 avaa kustannusten jakautumista ja kehittymistä toiminnoittain (liite 3). Puistoalueiden puhtaanapidon kustannuksiin sisältyy myös laittomien kaatopaikkojen ja yleisötapahtumien siivous sekä merivesialueiden puhtaanapito. Katujen puhtaanapito tehdään pääosin koneellisesti. Se käsittää suurelta osin katualueiden pesut sekä harjauksen, jonka yhteydessä kaduilla oleva irtoroska poistuu. Keskustassa katujen puhtaanapito kuuluu alueen kohdalla sijaitsevan kiinteistön vastuulle. Tapauskohtaisesti, esimerkiksi suurten lasisirumäärien tai muiden erityisten tarpeiden vaatiessa rakentamispalveluliikelaitos Stara on tehnyt näillä alueilla puhtaanapitoa.

Mustikkamaa

Mustikkamaan roskaisuus ja roska-astioiden riittävyys mainitaan aloitteessa yhtenä esimerkkinä roskaisista viheralueista. Alueella pidetään kevästä syksyyn paljon juhlia, joka lisää hyvin paljon alueen kallioiden ja niittyverkoston roskaisuutta. Alueen nykyiset astiat ovat hyvin erikoisia, joka aiheuttaa puhtaanapidolle omia haasteita. Alueelle on jo aikaisempina vuosina lisätty pakkaavia älyroska-astioita. Näiden pakkaa-

vien älyroska- astioiden määrää tullaan alueella tänä vuonna lisäämään merkittävästi. Samalla nykyisten roska-astioiden sijoittelua ja vaihtoa suurempiin astioihin mietitään kunnossapidon resurssien puitteissa. Tässä yhteydessä selvitetään myös voiko alueelle lisätä syvä-säiliöitä, joiden käyttöä alueella rajaa Mustikkamaan maapohjan kalliisuus. Syvä-säiliöt vaativat nimensä mukaisesti myös maanalaista syvyyttä yli 1,5m, mikä rajoittaa niiden käyttömahdollisuutta.

Kaupunkiympäristön toimialalla on tehty ja tehdään tulevaisuudessakin töitä viihtyisän ja puhtaan kaupunkiympäristön puolesta. Ympäristöpalveluissa on valmisteltu roskaantumisen hillinnän toimenpideohjelma, vapaaehtoistyön koordinoinnilla edesautetaan talkoiden järjestämistä rannoilla ja viheralueilla. Helsingin kaupungilla toimii noin tuhat puistokummiä. Puistokummitoiminta on yleisillä alueilla tapahtuvaa vapaaehtoistoimintaa, joka keskittyy pääasiassa viheralueisiin ja niiden kunnossapitoon. Yleisin puistokummin suorittaman tehtävä on roskien keruu yleisiltä alueilta.

Yksin palveluiden ja riittävän kalustemäärän varmistaminen ei kuitenkaan riitä, vaan lisäksi olisi tärkeää käydä avointa keskustelua yleisten alueiden käytön periaatteista. Kaupungin vastuiden lisäksi tulisi nostaa esille myös käyttäjien vastuu.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Susanna Hytti, projektinjohtaja: 310 39451
susanna.hytti(a)hel.fi

§ 122

Valtuutettu Pia Pakarisen aloite Kruunusiltojen raitiovaunukaluston uudelleenarvioinnista

HEL 2021-011578 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Pia Pakarisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Pia Pakarinen ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Kruunusilloilla käytettäväksi suunnitellun uuden kaluston aiheuttamien pysäkkien ja katujen uudelleenrakentamisinvestointien kustannukset arvioidaan, myös Kruunusiltojen raitioyhteyden keskustausuuden osalta, ja päätöksentekoon tuodaan vaunuvaihtoehto, joka on taloudellisesti järkevä sillan käyttäjämäärään nähden.

Kruunusillat-yhteydelle hankittavan raitiovaunukaluston lyhentäminen ei ole tarkoituksenmukaista. Raitiovaunukalusto ei ole ylimitoitettu suhteessa linjalle ennustettuihin matkustajamääriin. Aloitteessa esitetyt vaihtoehdot kasvattavat Kruunusiltojen raitiolinjaston kustannuksia jo hyväksytyistä ja sisältävät merkittävän aikatauluriskin hankkeen valmistumiselle.

Vartiosaaren maankäyttö ei ole ollut Kruunusiltojen raitiovaunukaluston hankepäätöksessä 2016 hankkeen eikä liikennöintisuunnitelman perusteluna, kuten ei vuoden 2021 enimmäishinnan korottamispäätöksessäkään.

Stansvikinkallion asemakaava on tullut voimaan hallinto-oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden käsittelyjen jälkeen 18.11.2020. Kaupunkistrategian kirjauksen perusteella kaavan sisältöä ja asuntorakentamisen laajuutta tullaan arvioimaan uudelleen. Kokonaisuutena Kruunuvuorenrannan asukasmäärälle asetettuihin tavoitteisiin ei ole esitetty muutoksia, eikä siten raitiotien kaluston lyhentämiselle ole perusteita.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 17.6.2020 § 173 Kruunusilltojen linjaston kalustohankinnan hankesuunnitelman. Tämän jälkeen liikenneliikelaituksen (HKL) johtokunta on oikeuttanut 17.12.2020 § 200 liikenneliikelaituksen tilaamaan 23 kappaletta kahteen suuntaan ajettavia noin 35 metriä pitkiä raitiovaunuja Škoda Transtech Oy:ltä. Vaunut ovat samantaisia kuin Raide-Jokerille aiemmin tilatut ja tilaus on aiempaan hankintaan liittyvä optiohankinta.

Mikäli tilattuja vaunuja ei käytettäisi Kruunusillat-raitiotien liikennöintiin, niille ei olisi muuta käyttöä Helsingin raitiotieverkolla ennen Vihdintien pikaraitiotien valmistumista. Raide-Jokerin tarvitsemat vaunut on tilattu jo aiemmin, eikä lisäkalustolle ole tarvetta. Nykyisellä raitioverkolla vaunujen käyttömahdollisuudet ovat rajattuja erityisesti vaunupituuden vuoksi. Vaunuhankintaa pitäisi joko lykätä, vaunuja seisottaa käyttämättömänä tai keskeyttää hankinta kokonaan. Kaikki vaihtoehdot toisivat lisäkustannuksia kaupungille.

Kruunusillat-yhteyden liikennöinti on suunniteltu perustuvan tilattuun 35 metriä pitkään vaunukalustoon. Mitoittavana tekijänä on ruuhka-ajan kapasiteetti ja vuoroväli, joka on Yliskylän linjalla tiheimmillään 5 minuuttia, jotta kaikki matkustajat mahtuvat kyytiin. Kruunuvuorensillan yli ennustetaan kulkevan vuonna 2040 noin 2300 matkustajaa aamuruuhkatunnissa keskustan suuntaan. 35-metrisillä vaunuilla pystytään vastaamaan Laajasalon kysyntään toistaiseksi. Vaunujen pidentäminen 45-metriksiksi voi olla tarpeen tulevaisuudessa vuoromäärien kasvun rajoittamiseksi.

Helsingin pikaraitiotiehankeet on suunniteltu käyttäen perusvaununpituutena n. 35 ja 45 metriä. Tähän mennessä tilatut 35-metriset vaunut ovat pidennettävissä 45-metriksiksi. Pikaraitiotieiden tehokkuus perustuu omalta osaltaan siihen, että kalustokoko on nykyistä raitiovaunukalustoa suurempaa.

Mikäli Laajasalon raitioliikenteeseen päätettäisiin tilata lyhempiä raitiovaunuja, edellyttäisi se uudenlaista raitiovaunutyyppejä. Nykyiset n. 27 metriä pitkät Artic-vaunut ovat perinteisiä yhteen suuntaan ajettavia vaunuja. Kruunusillat-hankkeessa toteutettava rataverkko edellyttää kahteen suuntaan ajettavia raitiovaunuja, sillä rataverkolle ei toteuteta

kääntösilmukoita Yliskylän päätepysäkille eikä Hakaniemen tilapäiselle päätepysäkille. Nykyisillä vaunuilla ei ole mahdollista ajaa Yliskylään.

Nykyisillä vaunuilla on ratainfra puolesta mahdollista liikennöidä Kruunuvuorenrannan ja Pasilan välillä vuonna 2024 valmistuvaa Kalasataman ja Pasilan välistä raitiotietä, sillä Kruunuvuorenrannan päätepysäkillä on ympäriajon mahdollistava silmukka. Nykyinen vaunumäärä ei kuitenkaan riitä tämän linjan liikennöintiin.

Uuden alle 30 metriä pitkän kahteen suuntaan ajettavan raitiovaunutyypin tilaaminen pienenä sarjana ainoastaan Kruunusillat-yhteyden tarpeisiin olisi todennäköisesti kallis ja pitkäkestoinen yksittäishankinta ja toisi merkittävän viivästymisriskin Kruunusillat-hankkeen käyttööntolle. Nykyistä vastaava noin 27-metrinen vaunu olisi kaksisuuntaisena matkustajamäärältään pienempi kuin yksisuuntavaunut johtuen mm. toisen ohjaamon viemästä tilasta.

Helsingin kantakaupungin raitioverkon pysäkit toteutetaan nykyisin palvelualueeltaan 30 metriä pitkiksi. Kahden vaunun pysäkeillä palvelualueet toteutetaan 61 metriä pitkiksi. Vanhojen pysäkkien pidentämiseksi ja korottamiseksi ei ole ollut järjestelmällistä projektia, vaan niitä on tehty tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan. Moni nykyinen pysäkki kantakaupungissa on tavoitepituuksia lyhyempi, jotkut jopa alle nykyisten vaunujen pituuksien. Esimerkiksi Rautatieaseman nykyinen pysäkki Kaivokadulla on liian lyhyt kahdelle nykyiselle Artic-vaunulle ja sitä täytty pidentää riippumatta tulevista pikaraitiovaunujen reiteistä.

Pikaraitiolinjojen reiteillä pysäkkien palvelualueiden pituus on lähtökohteisesti 45 metriä. Tuleville 35- tai 45-metrille vaunuille mitoitettavat reitit käydään läpi ja tarvittaessa suunnitellaan ja toteutetaan pidennykset pidempää vaunutyyppejä varten. Suunnittelussa huomioidaan myös katutilan asettamat rajoitteet ja muiden kulkumuotojen tarpeet.

Kaupunginvaltuusto päätti 25.8.2021 § 252 Kruunusillat-hankkeen hankesuunnitelman raitiotieosuuden enimmäishinnan korottamisen yhteydessä, että raitiotie toteutetaan ensi vaiheessa Hakaniemeen ja jatkoosuus Hakaniemestä Helsingin päärautatieasemalle tuodaan erikseen päätettäväksi myöhemmin. Tämän vaiheen lähtökohtana on, että Kaivokadulle ei tarvita erillistä pikaraitiotien päätepysäkkiä, vaan linja kytetään tarkoituksenmukaisella tavalla jatkumaan muuhun raitiotieverkkoon. Päätöksen perusteella on tarpeen tutkia pikaraitioliikenteelle soveltuvia reittejä Kaivokadulta länteen ja millaisia muutoksia liikennejärjestelyihin niiden toteuttaminen pikaraitioliikenteelle soveltuvalla tavalla edellyttää.

HSL:n hallitus hyväksyi pika- ja kaupunkiraitioliikenteen linjastosuunnitelman kokouksessaan 14.12.2021. Työssä tutkittiin raitiolinjaston muu-

toksia uusien pikaraitiolinjoiden myötä. Valtuuston Kruunusillat-päätös on huomioitu linjastosuunnitelmassa. Linjastoehdotus tulee toimimaan infraratkaisujen suunnittelun lähtökohtana. Linjastoehdotusta tarkistetaan tarpeen mukaan, jos suunnitellut infraratkaisut osoittautuvat riittämättömiksi tai toteutuskelvottomiksi tai jos suunniteltujen hankkeiden ajoituksessa tai laajuudessa tapahtuu merkittäviä muutoksia.

Koska kahteen suuntaan ajettavia vaunuja ei ole mahdollista saada lyhempinä kuin 35-metrinä, vaunuja ei ole mahdollista edelleen lyhentää. Vaunujen lyhentäminen edelleen tarkoittaisi täysin uuden suuntaan ajettavan raitiovaunumallin tilaamista ja tulisi erittäin todennäköisesti jo tilattuja vaunuja kalliimmaksi. Tällaisen vaunutyyppin matkustajakapasiteetti jäisi huomattavasti nykyisiä kantakaupunkivaunuja pienemmäksi. Lisäksi tulisi rakentaa kääntösilmukat, jotka veisivät tilaa kaupunkikehitykseltä. Tämäkin vaihtoehto tuottaisi lähes varmasti selkeän viivästyksen Kruunusilltojen linjaston liikenteen alkamiselle.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ja HKL:n johtokunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Pia Pakarisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.05.2022 § 351

HEL 2021-011578 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

02.05.2022 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 11.01.2022 § 10

HEL 2021-011578 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkistrategiaan on kirjattu ”Osoitetaan Vartiosaari virkistyskäyttöön” ja ”Uudelleenarvioidaan Stansvikinkallion asemakaava metsäluonnon arvojen näkökulmasta samassa yhteydessä Kruunuvuoren asemakaavan kumottujen osien kanssa”. Vartiosaaren osalta käynnistetään strategiakirjauksen perusteella osayleiskaavaprosessi. Kruunusillat-hankkeeseen ja sen liikenne-ennusteisiin tämä ei vaikuta, sillä Vartiosaaren maankäyttö ei ole ollut hankepäätöksessä 2016 hankkeen eikä liikennöintisuunnitelman perusteluna, kuten ei vuoden 2021 enimmäishinnan korottamispäätöksessäkään.

Stansvikinkallion asemakaava on tullut voimaan hallinto-oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden käsittelyjen jälkeen 18.11.2020. Kaupunkistrategian kirjauksen perusteella kaavan sisältöä ja asuntorakentamisen laajuutta tullaan arvioimaan uudelleen. Kokonaisuutena Kruunuvuorenrannan asukasmäärälle asetettuihin tavoitteisiin ei ole esitetty muutoksia, eikä siten raitiotien kaluston lyhentämiselle ole perusteita.

Helsingin kaupungin kaupunginvaltuusto hyväksyi 17.6.2020 Kruunusilltojen linjaston kalustohankinnan hankesuunnitelman. Tämän jälkeen liikenneliikelaitoksen (HKL) johtokunta on oikeuttanut 17.12.2020 liikenneliikelaitoksen tilaamaan 23 kappaletta kahteen suuntaan ajettavia noin 35 metriä pitkiä raitiovaunuja Škoda Transtech Oy:ltä. Vaunut ovat samanlaisia kuin Raide-Jokerille aiemmin tilatut ja tilaus on aiempaan hankintaan liittyvä optiohankinta.

Mikäli tilattuja vaunuja ei käytettäisi Kruunusillat-raitiotien liikennöintiin, niille ei olisi muuta käyttöä Helsingin raitiotieverkolla ennen Vihdintien

pikaraitiotien valmistumista uusimman talousarvioesityksen mukaan arviolta vuonna 2031. Raide-Jokerin tarvitsemat vaunut on tilattu jo aiemmin, eikä lisäkalustolle ole tarvetta. Nykyisellä raitioverkolla vaunujen käyttömahdollisuudet ovat rajattuja erityisesti vaunupituuden vuoksi. Vaunuhankintaa pitäisi joko lykätä, vaunuja seisottaa käyttämättömänä tai keskeyttää hankinta kokonaan. Kaikki vaihtoehdot toisivat lisäkustannuksia kaupungille.

Kruunusillat-yhteyden liikennöinti on suunniteltu perustuen tilattuun 35 metriä pitkään vaunukalustoon. Mitoittavana tekijänä on ruuhka-ajan kapasiteetti ja vuoroväli, joka on Yliskylän linjalla tiheimmillään 5 minuuttia, jotta kaikki matkustajat mahtuvat kyytiin. Kruunuvuorensillan yli ennustetaan kulkevan vuonna 2040 noin 2300 matkustajaa aamuruuhkatunnissa keskustan suuntaan. 35-metrisillä vaunuilla pystytään vastaamaan Laajasalon kysyntään toistaiseksi. Vaunujen pidentäminen 45-metriksiksi voi olla tarpeen tulevaisuudessa vuoromäärien kasvun rajoittamiseksi.

Helsingin pikaraitiotiehankeet on suunniteltu käyttäen perusvaunupituutena n. 35 ja 45 metriä. Tähän mennessä tilatut 35-metriset vaunut ovat pidennettävissä 45-metriksiksi. Pikaraitiotieiden tehokkuus perustuu omalta osaltaan siihen, että kalustokoko on nykyistä raitiovaunukalustoa suurempaa.

Mikäli Laajasalon raitioliikenteeseen päätettäisiin tilata lyhempiä raitiovaunuja, edellyttäisi se uudenlaisen raitiovaunutyyppin määrittelyä Helsinkiin. Nykyiset n. 27 metriä pitkät Artic-vaunut ovat perinteisiä yhteen suuntaan ajettavia vaunuja. Kruunusillat-hankkeessa toteutettava rataverkko edellyttää kahteen suuntaan ajettavia raitiovaunuja, sillä rataverkolle ei toteuteta kääntösilmukoita Yliskylän päätepysäkille eikä Hakaniemen tilapäiselle päätepysäkille. Nykyisillä vaunuilla ei ole mahdollista ajaa Yliskylään.

Nykyisillä vaunuilla on rataan puolesta mahdollista liikennöidä Kruunuvuorenrannan ja Pasilan välillä hyödyntäen vuonna 2024 valmistuvaa Kalasataman ja Pasilan välistä raitiotietä, sillä Kruunuvuorenrannan päätepysäkillä on ympäriajon mahdollistava silmukka. Nykyinen vaunumäärä ei kuitenkaan riitä tämän linjan liikennöintiin.

Uuden alle 30 metriä pitkän kahteen suuntaan ajettavan raitiovaunutyyppin tilaaminen pienenä sarjana ainoastaan Kruunusillat-yhteyden tarpeisiin olisi todennäköisesti kallis ja pitkäkestoinen yksittäishankinta ja toisi merkittävän viivästymisriskin Kruunusillat-hankkeen käyttöönotolle. Nykyistä vastaava noin 27 metrin vaunu olisi kaksisuuntaisena matkustajamäärältään pienempi kuin yksisuuntavaunut johtuen mm. toisen ohjaamon viemästä tilasta.

Helsingin kantakaupungin raitioverkon pysäkit toteutetaan nykyisin palvelualueeltaan 30 metriä pitkiksi. Kahden vaunun pysäkeillä palvelualueet toteutetaan 61 metriä pitkiksi. Vanhojen pysäkkien pidentämiseksi ja korottamiseksi ei ole ollut järjestelmällistä projektia, vaan niitä on tehty tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan. Moni nykyinen pysäkki kanta-kaupungissa on tavoitepituuksia lyhyempi, jotkut jopa alle nykyisten vaunujen pituuksien. Esimerkiksi Rautatieaseman nykyinen pysäkki Kaivokadulla on liian lyhyt kahdelle nykyiselle Artic-vaunulle ja sitä täytyy pidentää riippumatta tulevista pikaraitiovaunujen reiteistä.

Pikaraitiolinjojen reiteillä pysäkkien palvelualueiden pituus on lähtökohteisesti 45 metriä. Tuleville 35- tai 45-metrisille vaunuille mitoitettavat reitit käydään läpi ja tarvittaessa suunnitellaan ja toteutetaan pidennykset pidempää vaunutyyppiä varten. Suunnittelussa huomioidaan myös katutilan asettamat rajoitteet ja muiden kulkumuotojen tarpeet.

Kaupunginvaltuusto päätti 25.8.2021 Kruunusillat-hankkeen hanke-suunnitelman raitiotieosuuden enimmäishinnan korottamisen yhteydessä, että raitiotie toteutetaan ensi vaiheessa Hakaniemeen ja jatkosuus Hakaniemestä Helsingin päärautatieasemalle tuodaan erikseen päätettäväksi myöhemmin. Tämän vaiheen lähtökohtana on, että Kaivokadulle ei tarvita erillistä pikaraitiotien päätepysäkkiä, vaan linja kytetään tarkoituksenmukaisella tavalla jatkumaan muuhun raitiotieverkkoon. Päätöksen perusteella on tarpeen tutkia pikaraitioliikenteelle soveltuvia reittejä Kaivokadulta länteen ja millaisia muutoksia liikennejärjestelyihin niiden toteuttaminen pikaraitioliikenteelle soveltuvalla tavalla edellyttää.

HSL:n hallitus hyväksyi pika- ja kaupunkiraitioliikenteen linjastosuunnitelman kokouksessaan 14.12.2021. Työssä tutkittiin raitiolinjaston muutoksia uusien pikaraitiolinjojen myötä. Valtuuston Kruunusillat-päätös on huomioitu linjastosuunnitelmassa. Linjastoehdotus tulee toimimaan infraratkaisujen suunnittelun lähtökohtana. Linjastoehdotusta tarkistetaan tarpeen mukaan, jos suunnitellut infraratkaisut osoittautuvat riittämättömiksi tai toteutuskelvottomiksi tai jos suunniteltujen hankkeiden ajoituksessa tai laajuudessa tapahtuu merkittäviä muutoksia.

Suunnitelmassa Laajasalosta tulevan pikaraitioliikenteen reitiksi esitetään ensisijaisesti Kampin kautta Simonkatua ja Ruoholahdenkatua Jätkäsaareen ja edelleen Länsiterminaaliin kulkevaa raitiotietä. Vaihtoehtoisena reittinä on Bulevardin kautta kulkeva raitiotieyhteys.

Päärautatieaseman ja Hakaniemen välisellä osuudella tullaan tekemään yleissuunnitelma Kaisaniemenkadun ja Unioninkadun alueesta. Nykyiset liikennejärjestelyt eivät ole riittävät tavoitteiden toteuttamisesta johtuvalle raitioliikenteen kasvulle. Kaivokadun alueelle suunnitellaan

uusi pysäkkijärjestely, joka mahdollistaa sujuvan ja turvallisen raitioliikenteen huomioiden myös suunniteltujen pikaraitiolinjojen tarpeet. Keskustan ja Hakaniemen välinen osuus tuodaan päätöksentekoon yhtenäisenä hankekokonaisuutena.

Länsiterminaalien osalta pikaraitiotieyhteys on nähty tarpeellisuutena myös satamatoimintojen kehittämisen kannalta. Kaupunginvaltuusto teki 3.2.2021 periaatepäätöksen keskittää Tallinnaan suuntautuva matkustaja-autolauttaliikenne Jätkäsaareen, mikä tulee kasvattamaan Länsiterminaalien liikennemääriä tulevaisuudessa. Siten joukkoliikennetarjontaa keskustan ja Länsiterminaalien välillä on tarpeen kehittää ja nykyisiä vaunuja pidemmät pikaraitiovaunut on nähty toimivana keinona vastata kasvavaan kysyntään. Laajasalosta keskustan kautta Länsisatamaan kulkevalla pikaraitiolinjalla on siten tarvetta pitkille vaunuille linjan molemmissa päissä.

Kampin kautta Jätkäsaareen kulkevan raitiotien kehittäminen pikaraitioliikenteelle sopivaksi edellyttää sekä pysäkkien pidentämistä että raitioliikenteen luotettavuuden varmistamista. Tämä voi edellyttää myös muiden liikennemuotojen järjestelyjä raitiotien reitillä. Pikaraitiolinjalle asetettujen tavoitteiden toteutumisen varmistamiseksi on tärkeää, että tässä vaiheessa on vielä useampia vaihtoehtoja reitiksi keskustasta Länsiterminaalien. Jos Kampin olemassa olevan radan järjestelyt osoittautuvat toteutuskelvottomiksi, on vaihtoehtona tarkasteltava myös Bulevardin kautta kulkevaa reittiä.

Pika- ja raitioliikenteen linjastosuunnitelmassa Bulevardille ei ohjata pikaraitioliikennettä. Hernesaaren joukkoliikennematkaisu perustuu kaupunkiraitiolinjoihin. Bulevardin raitiotie on joka tapauksessa peruskorjauksen tarpeessa ja Hernesaaren joukkoliikenteen toimivuus ja luotettavuus riippuu raitioliikenteen sujuvuudesta Bulevardilla. Bulevardilla on myös raitiotiestä riippumattomia perusparannustarpeita. Bulevardin länsipäässä Hietalahdessa on käynnissä kaupunkikehityshanke, jolla on mahdollisesti vaikutuksia Bulevardin ja Hietalahdenrannan liikennejärjestelyihin.

Jätkäsaareessa ja Hernesaareen kulkevalla uudella raitiotieosuudella on pienin muutoksin mahdollista hyödyntää nykyistä pidempiä raitiovaunuja. Nämä uudet rataosuudet ovat siis jo käytännössä yhteensopivia pikaraitiovaunujen kanssa.

Pikaraitioliikenteelle sopiva reitti Kaivokadulta Länsiterminaalien pyritään suunnittelemaan kokonaisuutena. Reitien toteutusaikataulu ja kustannusarvio laaditaan suunnittelun edetessä.

Tällä hetkellä ei ole tiedossa, että uusien vaunujen suurempi paino edellyttäisi muutoksia nykyinfraan pikaraitioliikenteelle suunnitellulla rei-

tillä. Myös kunnallistekniikka kestää pidempien vaunujen painon. Kadun alaiset kunnallistekniset järjestelmät kuten esimerkiksi vesi- ja viemäriputket on toteutettu raitiotiekaduilla muualle kuin kiskojen alle, jotta järjestelmien mahdolliset korjaustarpeet eivät häiritse raitiotien liikennöintiä. Raitiotien ali järjestelmät kulkevat lähtökohtaisesti aina kohti-suoraan.

Kruunusillat-yhteydelle hankittava raitiovaunukalusto ei ole ylimitoitettu suhteessa linjalle ennustettuihin matkustajamääriin. Lyhyemmän kaluston hankkiminen ei olisi kustannustehokasta ja aiheuttaisi merkittävän aikatauluriskin Laajasalon raitioliikenteen aloittamiselle. Kaupunkiympäristölautakunta ei siten pidä tarkoituksenmukaisena lyhentää Kruunusilloille hankittavaa raitiovaunukalustoa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Niko Setälä, projektipäällikkö: 310 37031
niko.setala(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 16.12.2021 § 208

HEL 2021-011578 T 00 00 03

Esitys

Johtokunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle Pia Parkarisen valtuustoaloitteesta Kruunusiltojen raitiovaunukalustotarpeiden uudelleenarvioimiseksi:

Kruunusiltojen raitiovaunukaluston hankintaa koskeva hankesuunnitelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 17.6.2020, 173 §. Kruunusiltojen raitiovaunukaluston hankinta Skoda Transtech Oy:ltä perustuu HKL:n johtokunnan päätökseen 17.12.2020, 200 §, jossa johtokunta oikeutti HKL:n käyttämään olemassa olevan raitiovaunujen hankintasopimuksen lisäsopimuksen L9 mukaista jäljellä olevaa optiota 23 Artic XL -tyyppisen raitiovaunun tilaamiseen.

Kuten hankesuunnitelman hyväksymistä koskevan päätöksen perusteissa todetaan, on Kruunusiltojen raitiorata suunniteltu liikennöitäväksi kahteen suuntaan ajettavilla raitiovaunuilla. Radan infrastruktuuri niin kantakaupungin kuin Laajasalon päässä on suunniteltu kahteen suuntaan ajettaville vaunuille. Mikäli linjastoa haluttaisiin liikennöidä normaaleilla kantakaupunkilinjaston vaunuilla (kuten Artic/MLNRV), tämä edellyttäisi kääntösilmukoiden rakentamista niin Hakaniemen kuin Laajasalon päähän sekä muita raiteistomuutoksia. Kääntösilmukoiden li-

sääminen ei ole mahdollista ilman laajempia maankäytön suunnittelun muutoksia, mikä edelleen hidastaisi Kruunusiltojen linjaston käyttöönottoa. Alun perin Kruunusiltojen linjastoa varten oli tarkoitus hankkia 45 metriä pitkiä vaunuja, mutta vaunupituutta on jo lyhennetty 35 metriin hankekokonaisuuden laajuuden ja siten matkustajamääräennusteiden täsmentymisen myötä. Vaunujen lyhentäminen 45 metristä 35 metrisiksi ei pudottanut merkittävästi vaunukohtaista hankintakustannusta.

Koska kahteen suuntaan ajettavia vaunuja ei ole mahdollista saada lyhempinä kuin 35 metrisinä, vaunuja ei ole mahdollista edelleen lyhentää. Vaunujen lyhentäminen edelleen tarkoittaisi täysin uuden yhteen suuntaan ajettavan raitiovaunumallin tilaamista ja tulisi erittäin todennäköisesti jo tilattuja vaunuja kalliimmaksi. Tällaisen vaunutyyppin matkustajakapasiteetti jäisi huomattavasti nykyisiä kantakaupunkivaunuja pienemmäksi. Lisäksi tulisi rakentaa käänösilmukat, jotka veisivät tilaa kaupunkikehitykseltä. Tämäkin vaihtoehto tuottaisi lähes varmasti selkeän viivästyksen Kruunusiltojen linjaston liikenteen alkamiselle.

Uuden vaunutyyppin hankintaan ryhtyminen tarkoittaisi jo tilattujen 23 Artic XL -vaunun siirtämistä käyttöön Länsi-Helsingin raitioteille. Länsi-Helsingin raitiotiet liikennöivät myös kantakaupunkiraiteiston alueella, jolloin olemassa olevien katujen kuormitusta ei voida välttää. Tällä hetkellä ei ole tiedossa, että nykyinfraan ja pohjalaattarakenteeseen tarvitsisi tehdä muutoksia. Myös kunnallistekniikka kestää Artic XL -vaunujen painon. Kantakaupunkiverkon raitiotiepysäkkejä ei ole korotettu eikä pidennetty kampanjaluonteisesti, vaan pidennyksiä tehdään aina tilanteen ja mahdollisuuksien mukaan liikenteen tilaajan Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän ja/tai kaupunkiympäristön toimialan pyyntöjen mukaisesti. Pysäkkien pituuteen vaikuttaa myös se, kuinka monta linjaa kyseisen pysäkin kohdalla liikennöi ja mitä mahdollisia rajoitteita ympäröivä rakennettu kaupunkitila asettaa.

Koska Länsi-Helsingin raitiotiet toteutetaan vasta käynnissä olevien pikaraitiotiehankkeiden jälkeen, pitäisi HKL:n joko neuvotella tilattujen raitiovaunujen toimituksen siirtämisestä tai varastoida toimitettuja raitiovaunuja useita vuosia. Toimitusten siirtäminen kauemmas tulevaisuuteen nostaisi vaunuhankinnan kustannuksia, kun vaunuja ei rakennettaisi jo sovitussa aikataulussa ja tällöin toimittaja joutuisi sovittamaan tuotannon muuhun tilauskantaansa. Vaunujen varastointi tulevaisuutta varten merkitsisi varastotilan tarvetta sekä edelleen suurempia ylläpitokustannuksia vaunujen elinkaarelle takuuajan osittaisen hyödyntämättä jättämisen myötä.

Kaikki edellä esitetyt vaihtoehdot kasvattavat Kruunusiltojen raitiolinjaston kustannuksia jo hyväksytyistä ja sisältävät merkittävän aikatauluris-

18.05.2022

kin hankkeen valmistumiselle. Näin ollen HKL ei pidä tarkoituksenmu-
kaisena muuttaa Kruunusilloille hankittavaa kalustoa lyhemmäksi.

Esittelijä

yksikön johtaja
Antti Nousiainen

Lisätiedot

Heidi Heikkilä, kalustopäällikkö, puhelin: 310 33823
heidi.h.heikkila(a)hel.fi
Hannu Stam, infrapalvelupäällikkö, puhelin: 310 35777
hannu.stam(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 123

Valtuutettu Erkki Karinojan aloite Malmin lentokenttäalueen lento- toiminnan mahdollistamisesta kaavoitus- ja esirakentamisaikana

HEL 2021-012412 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Kimmo Kuisma, projektinjohtaja, puhelin: 310 25808
kimmo.kuisma(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Erkki Karinojan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Erkki Karinoja ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että esirakentamisen hyvällä suunnittelulla ja töiden vaiheistamisella ilmailulle annetaan Malmin lentokentällä toistaiseksi mahdollisuus palvella viranomaistoiminta, kuljetuksia, liikenne- ja harrasteilmailun koulutusta, matkustamista ja harrasteilmailua ja että kenttä sekä sen rakennukset vuokrataan tässä tarkoituksessa kaavoitus- ja esirakentamisajaksi samoille tai vastaaville toimijoille kuin aiemminkin, ja vastaavin ehdoin.

Aloitteessa esitettyyn ei ole mitään aihetta suostua.

Kaupungin strategiset tavoitteet Malmin entisen lentokenttäalueen käytöstä asuntorakentamisen tarpeisiin eivät mahdollista lentotoiminnan uudelleen käynnistämistä alueella. Lentotoiminta estäisi kaupungin toiminnan kentällä ja aiheuttaisi aikatauluriskin, joka toteutuessaan viivästyttäisi alueen rakentamista. Tämä vaarantaisi kaupungin kasvun kannalta tärkeän asuntotuotantotavoitteen saavuttamisen alueella. Len-

totoiminnan jatkuminen estäisi kaupunkilaisten virkistysmahdollisuudet aidatulla kentän alueella.

Aiemmat päätökset

Helsingin kaupunginvaltuusto on usean valtuustokauden aikana käsitellyt Malmin lentokentän tulevaisuutta ja päättänyt aina asuinalueen rakentamisesta. Viimeksi 8.12.2021 § 395 valtuusto hylkäsi kansanäänestysaloitteen Malmin lentokentän säilyttämisestä ilmailukäytössä. Valtuusto on käsitellyt viime vuosina myös useita Malmin lentokenttään liittyviä valtuutetun aloitteita ja aina päättänyt vahvistamaan kaupunkistrategisen tavoitteen saada alue uuteen käyttöön eli 25 000 uuden asukkaan kaupunkialueeksi.

Malmin lentokentän aluetta koskeva kaupunkitasoinen suunnittelu, päätöksenteon valmistelu ja päätöksenteko on ollut johdonmukaista. Päätökset ja niiden valmistelu ovat perustuneet kulloisenkin valtuuston asettamiin strategisiin tavoitteisiin sekä aluetta koskeviin sopimuksiin.

Sopimustilanne

Malmin entisen lentokentän alue on kaupungin vapaassa hallinnassa. Alue ei ole enää vuokrattuna tilapäisestä lentotoiminnasta alueella vuosina 2017–2019 vastanneelle Malmin lentokenttäyhdistys ry:lle. Myös yksittäisten yritysten maanvuokrasopimukset entisellä lentokenttäalueella ovat päättyneet.

Kaupunkiympäristön toimialan tontit -yksikön päällikkö irtisanoi päätöksellään 5.12.2018 § 65 Malmin lentokenttäyhdistys ry:n maanvuokrasopimuksen päättämään 31.12.2019. Kaupunkiympäristölautakunta hylkäsi päätöksellään 20.8.2019 § 375 viranhaltijapäätöksestä tehdyt oikaisuvaatimukset. Helsingin hallinto-oikeus hylkäsi tehdyt valitukset päätöksellään 17.3.2021. Korkein hallinto-oikeus jätti tutkimatta Malmin lentoaseman ystävät ry:n tekemän valituslupahakemuksen päätöksellään 29.9.2021. Hallinto-oikeuden päätös on siten lainvoimainen.

Lisäksi Malmin lentokenttäyhdistys ry haastoi kaupungin oikeuteen vaatien mm. maanvuokrasopimuksen vuokra-ajan jatkamista. Helsingin kärjäoikeus hylkäsi yhdistyksen vaatimukset tuomiollaan 23.12.2020. Kärjäoikeuden tuomion perusteella alueella suoritettiin häätö ja yhdistyksen hallitsema alue luovutettiin 16.3.2021 kaupungin vapaaseen hallintaan. Yhdistys haki ulosottoviranomaisen häätöpäätöksen toimeenpanokieltoa hovioikeudesta, joka hylkäsi hakemuksen. Häätöpäätös on lainvoimainen. Kärjäoikeuden päätöksestä on valitettu hovioikeuteen, jossa asian käsittely on kesken. Kärjäoikeuden ratkaisu ei siten ole lainvoimainen.

Alueen maanvuokrasopimus on päättynyt 31.12.2019, jonka jälkeen Malmin lentokenttäyhdistys ry piti aluetta oikeudettomasti hallinnassaan yli vuoden rikkoen osapuolten välillä sovittuja ehtoja. Yhdistystä ei ole aihetta pitää luotettavana sopimuskumppanina, jonka kanssa olisi järkevää tehdä mitään sopimuksia.

Vanhan terminaali- ja hangaarirakennuksen tilat ovat käytössä vuokratuina. Hangaarin halliosaa vuokrataan tapahtumakäyttöön ja muuhun tilapäiseen käyttöön.

Valvomattoman lentopaikan pitolupa

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom ei ole perunut Malmin lentokenttäyhdistys ry:ltä valvomattoman lentopaikan pitolupaa, mutta on vuoden 2021 alussa edellyttänyt yhdistystä ryhtymään toimiin kiitotien sulkemiseksi 14.3.2021 alkaen. Traficom kertoo tiedotteessaan, että se käsittelee lentopaikan pitoluvan perumista koskevaa kysymystä siinä vaiheessa, kun käynnissä oleva maa-alueen hallintaa koskeva sopimusriita on lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu. Malmin lentokenttäyhdistys ry on sulkenut kiitotiet kolmeksi kuukaudeksi kerrallaan Notam-ilmoituksella (Notice to Airmen).

Kaavoitus- ja suunnittelutilanne

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavassa (lainvoimainen 15.5.2020) Malmin entisen lentokentän alue on osoitettu taajamatoimintojen aluevarausmerkinnällä sekä tiivistettävän alueen kehittämisperiaatemerkinnällä. Alueella on säilynyt kulttuuriympäristöön liittyvä ominaisuusmerkintä. Sen sijaan aikaisemmat maakuntakaavamerkinnot Malmin lentokentästä liikennealueena, jonka toissijainen käyttötarkoitus on ollut taajamatoimintojen alue, ovat kumottu kokonaisuudessaan.

Uusimaa 2050 maakuntakaavassa Malmin entisen lentokentän alue on osoitettu tiivistettäväksi taajamatoimintojen alueeksi, jolla yhdyskuntarakennetta tulee tehostaa nykyiseen rakenteeseen, erityisesti keskukseen ja asemanseutuihin tukeutuen ja joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä parantaen. Vyöhykettä tulee kehittää tiiviinä ja monipuolisena asumisen, työpaikkojen, palveluiden ja viherrakenteen kokonaisuutena ympäristön erityiset arvot huomioon ottaen. Helsingin seudulla vyöhykettä tulee kehittää rakenteeltaan verkostomaisena joukkoliikennekaupunkina. Entisen lentokentän alue on osoitettu kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeäksi alueeksi, jolla yksityiskohtaisemmassa alueiden suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on turvattava valtakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot. Alueen suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä alueen maisema- ja kulttuuriympäristöarvot. Uu-

Uudenmaan maakuntavaltuusto hyväksyi elokuussa 2020 kaavakokonaisuuden kolmella eri päätöksellä koskien Helsingin seudun, Itä-Uusimaan sekä Länsi-Uusimaan vaihemaakuntakaavoja, jotka yhdessä ohjaavat koko Uudenmaan maakunnan alueen maankäyttöä. Vaihemaakuntakaavat on eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta tarkoitettu korvaamaan Uudellamaalla aikaisemmin voimassa olleet maakuntakaavat. Maakuntahallitus määräsi 7.12.2020 maakuntakaavakokonaisuuden tulevan voimaan valituksista huolimatta. Helsingin hallinto-oikeus määräsi 22.1.2021 kaavakokonaisuuden täytäntöönpanokieltoon. 24.9.2021 hallinto-oikeus totesi, ettei täytäntöönpanokieltoa ollut enää aihetta pitää voimassa siltä osin kuin valitukset oli hylätty. .

Helsingin yleiskaavassa (2016) Malmin entisen lentokentän alueelle on osoitettu rakentamista lähikeskusta C3-merkinnällä ja asuntovaltainen alue A2-merkinnällä. Aluetta on yleiskaavan mukaisesti tarkoitettu kehittää pääasiassa asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalveluiden sekä lähipalveluiden käyttöön. Malmin entisen lentokentän alue on Helsingin yleiskaavan (2016) tärkein uusi rakentamisalue, josta suunnitellaan ja rakennetaan 25 000 asukkaan uusi kaupunginosa. Yleiskaavan toteuttamishjelmassa (kaupunginhallitus 4.6.2018) alue kuuluu yleiskaavan ensimmäiseen toteutusvaiheeseen. Helsingin yleiskaava 2016 tuli voimaan joulukuussa 2018. Korkein hallinto-oikeus kumosi joitakin osia yleiskaavan hyväksymistä koskevasta Helsingin kaupunginvaltuuston päätöksestä, mikä lisää Malmin entisen lentokentän alueen merkitystä kaupungin asuntorakentamisessa.

Alueen saaminen uuteen, pääosin asuntorakentamisen ja myös liikunta-, virkistys- ja muiden palvelujen käyttöön 25 000 uudelle asukkaalle on tärkeä kaupunkistrateginen tavoite. Kaupunkistrategia vuosille 2021–2025 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 13.10.2021 § 293. Kaupunkistrategian mukaisesti alueiden tasapainoista kehitystä edistetään panostamalla kaupunki uudistusalueisiin, monipuoliseen asuntotuotantoon ja kaupunkiympäristön viihtyisyyteen. Nimetyt kaupunki uudistusalueet ovat Malminkartano-Kannelmäki, Malmi, Mellunkylä ja Vuosaari.

Helsingin kaupunginvaltuusto hyväksyi 11.11.2020 § 313 asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma 2020:n (AM-ohjelma). AM-ohjelmassa linjataan, että Helsingissä rakennetaan uudistuotantona ja käyttötarkoituksen muutoksilla vuosittain vähintään 7000 asuntoa ja vuodesta 2023 alkaen vähintään 8 000 asuntoa. Malmin entisen lentokentän alue on yksi keskeisimmistä aluerakentamisen kohteista. Aluerakentamisprojektien osuus asuntotuotannosta on noin puolet, joten niiden toteutumisen varmistaminen on tärkeää asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi sekä valtion ja Helsingin kaupungin välillä solmittujen sopimusten noudattamiseksi.

Alueelle on laadittu kaavarunko, joka on hyväksytty kaupunkisuunnittelulautakunnassa 13.12.2016. Tarkennettu kaavarunko on hyväksytty 11.12.2018 kaupunkiympäristölautakunnassa. Lautakunta on ohjeistanut kiinnittämään jatkosuunnittelussa erityistä huomiota alueen luontoarvojen selvittämiseen, säilyttämiseen ja vaalimiseen. Lentotoiminnan säilyttämistä ei ole edellytetty. Alueen asemakaavat laaditaan vaiheittain noudattaen yleiskaavan ja kaavarungon periaatteita. Alueella on kolme yleiskaavan mukaista lainvoimaista asemakaavaa: Malmin lentoaseman rakennukset (asemakaavan muutos nro 12450, lainvoimainen 14.11.2019), Tattarisillan eritasoliittymä (asemakaavan muutos nro 12480, lainvoimainen 8.1.2019) ja Fallkullan tila (asemakaavan muutos nro 12479, lainvoimainen 12.3.2019.)

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 31.3.2021 Nallenrinteen asemakaavamuutoksen § 79 ja Lentoasemankortteleiden asemakaavamuutoksen § 80. Kaavoista on valitettu ja ne ovat hallinto-oikeuden käsittelyssä. Nallenrinteen kaavaratkaisu mahdollistaa asuinalueen rakentamisen lähipalveluineen ja puistoalueineen noin 2 800 asukkaalle entisen lentokenttäalueen eteläosaan Tattariharjuntien varrelle. Lentoasemankortteleiden kaavaratkaisu mahdollistaa uuden asuinalueen rakentamisen lähipalveluineen ja puistoalueineen noin 2200 asukkaalle. Lentoasemankortteleiden alueelle on osoitettu kaavassa myös pelastusasema, koulu ja päiväkotiki sekä koko alueen keskeisin viheralue, Lentoasemanpuisto.

Seuraavat asemakaavoitettavat alueet sijoittuvat Viikin-Malmin pikaraitiotien suunnitellun linjauksen varrelle ja kytkevät entisen lentokentän alueen Malmin keskustaan. Alueella on vireillä Pikitehtaankortteleiden ja Sunnuntaikortteleiden asemakaavahankkeet sekä Sunnuntaipalstojen suunnitteluperiaatteet. Malmin entisen lentokentän keskustan käsiteltävä asemakaavanmuutos, Kiitotienkorttelit, tulee vireille vuoden 2022 alkupuolella. Alueen vanhoille rakennuksille, terminaali, hangaari ja autotallirakennus, on lainvoimaisessa asemakaavassa (12450) osoitettu uusia, lentotoimintaan liittymättömiä käyttötarkoituksia. Terminaalin ja hangaarin käyttöä turvaavien teknisten korjausten suunnittelu on käynnissä.

Rakentamisen aikataulu

Kaupunki valmistelelee Malmin entisen lentokentän alueen rakentamista. Asuntorakentamisen käynnistäminen edellyttää asemakaavoituksen lisäksi esirakentamisen suunnittelun ja toteutuksen, katujen ja kunnallistekniikan suunnittelun ja rakentamisen sekä tontinluovutusprosessin ajallista limittämistä. Suunnittelu- ja rakentamistavoitteiden hallittu limittäminen ja toteutus sekä eri rakentamisvaiheiden keskinäisten riippuvuuksien ennakointi ja koordinointi edellyttävät, että Malmin entisen lentokentän alue on kaupungin omassa hallinnassa ja käytössä.

Nallenrinteen ja Lentoasemankortteleiden osalta asuntorakentamisen edellytyksenä ovat esirakentaminen, putki- ja johtosiirrot, väistöt, katu- ja infrarakentaminen, tontinvaraukset sekä talosuunnittelu. Vuoden 2022 aikana entisen lentokentän alueella on ohjelmoitu aloitettavan mm. maakaasun runkoputken siirron toteuttaminen sekä uuden ajoyhteyden toteuttaminen kenttäalueen pohjoisosaan. Ajoyhteys tulee palvelemaan rakentamislogistiikkaa ja erilaista väliaikaiskäyttöä kuten tapahtumia. Lisäksi kenttäalueella tehdään maaperätutkimuksia ja esirakentamistöitä, rakennetaan koestabilointikenttiä, tehdään luontoselvityksiin liittyviä maastotöitä ja toteutetaan luonnonhoidon suunnitelmaa. Hankkeiden suunnitelmat ovat valmiit ja investointimäärärahat on varattu vuoden 2022 talousarvioon.

Alueen väliaikaiskäyttö vuonna 2022

Alueen väliaikaiskäytöstä on laadittu yleissuunnitelma vuonna 2019. Malmin pelastusasema toimii alueella Rajavartiolaitokselta vapautuneisiin halleihin toteutetuissa väistötiloissa. Pelastuslaitokselle on otettu käyttöön hälytysajoreitit entisen lentokenttäalueen poikki Tattariharjuntielle ja Malminraitille. Hälytysajoreitit ovat parantaneet koillisen Helsingin henkilöturvallisuutta ja palauttaneet pelastuslaitoksen vasteajat aluehallintoviranomaisen edellyttämälle tasolle. Stadin ammatti- ja aikuisopistoa (STAO) varten toteutetaan logistiikkakoulutuksen väistötilat ja ajoharjoittelualue kentän eteläosaan alkuvuoden 2022 aikana. Malmin väistötila-alueet ovat käytössä ammattiopiston Roihupellon kampuksen rakentamisen ajan 2022–2025. Kentän poikki on rakennettu kaksi uutta ulkoilureittiä jalankulkijoille ja pyöräilijöille. Tattarisuon ja Malminkaaren välisen reittiyhteyden varrelle on suunniteltu myös ulko- kuntoilu- ja leikkipaikka, jonka rakennustyöt käynnistyvät vuoden 2022 aikana.

Malmin entisen lentokentän aidattu alue on avattu kaupunkilaisten käyttöön 2.2.2022 alkaen. Tavoitteena on pitää alue mahdollisimman aktiivisessa ja monipuolisessa käytössä ennen rakentamisen alkamista ja sen aikana. Samalla kun suunnittelu ja rakentaminen etenevät, Malmin kenttä palvelee helsinkiläisiä monipuolisena kymmenien hehtaarien virkistys-, tapahtuma- ja harrastuspaikkana. Vuoden 2022 heinäkuussa kentän alueella järjestetään mm. palokuntanuorten kansainvälinen Eldis 22 -suurleiri, johon odotetaan 4 000 osallistujaa.

Alueen investointiohjelma ja kaupunkitaloudelliset vaikutukset

Kaupunki on investointiohjelmissaan varautunut Malmin entisen lentokentän alueen rakentamisen käynnistämiseen vuonna 2022. Kaupunginvaltuusto on varannut talousarvioiden investointiohjelmissa investointimäärärahaa Malmin entisen lentokentän alueen esi-, katu-, puisto-

ja liikunta-aluerakentamista varten. Joulukuussa 2021 hyväksytyssä talousarviossa mukaan Malmin projektialueen esirakentamiseen on varattu investointimäärärahaa vuosille 2022–2031 yhteensä 154,7 M€. Näistä vuodelle 2022 on varattu 13,4 M€, vuodelle 2023 8,3 M€ ja vuodelle 2024 3,7 M€. Malmin määrärahalla toteutetaan Nallenrinteen ja Lentoasemankortteleiden esirakentamiseen ja tonttien rakentamiskelpoiseksi saamiseen liittyviä kokonaisuuksia entisen lentokentän alueella. Suurimpana niistä on maakaasun runkoputken siirto. Lisäksi määrärahalla edistetään tilapäisen lumenvastaanottoapaikan ja rakentamislögistiikan ajoyhteyden rakentamista sekä esirakentamisen koerakenteiden toteutusta.

Malmin projektialueen katujen ja puistojen rakentamiseen on hyväksytyssä vuoden 2022 talousarviossa varattu investointimäärärahaa vuosille 2022–2031 yhteensä 64,1 M€. Näistä vuodelle 2022 on varattu 1,9 M€, vuodelle 2023 3,2 M€ ja vuodelle 2024 4,5 M€. Malmin entisen lentokentän alueen katurakentaminen käynnistyy vuonna 2023. Malmin määrärahalla vuonna 2022 suunnitellaan katuja Nallenrinteen, Lentoasemankortteleiden ja Lahdenväylän eritasoliittymän kaava-alueilla asuntotuotannon edellytysten luomiseksi. Malmin rakentaminen jatkuu koko suunnitelmakauden ajan. Malmin puistot ja liikunta-alueet - määrärahalla toteutetaan Nallenrinteen puistoaluetta siltä osin kuin maakaasun runkoputken siirron maisemointityöt edellyttävät. Lisäksi alueelle toteutetaan erilaisia väliaikaiskäyttöä ja tulevaa asutusta palvelevia liikunta- ja leikkitoimintoja, myös myöhemmin rakennettaville alueille.

Terminaalin ja hangaarin käyttöä turvaaville teknisille korjauksille on talousarviossa 2022 osoitettu määrärahaa vuosille 2022–24.

Malmin entisen lentokentän rakentamisen kaupunkitaloudelliset vaikutukset ovat erittäin merkittäviä. Kaavarunkoalueen esi-, katu- ja puistorakentamisen sekä palvelurakennusten budjettirahoitteisten investointikustannusten on arvioitu olevan suuruusluokkaa 500 000 000 euroa. Kaupungin aluerakentamisprojektitoiminnasta saaman 40-vuotisen kokemuspohjan perusteella yksi kaupungin budjettivaroilla investoima euro käynnistää 4–8 euron edestä yksityisiä investointeja, riippuen alueiden erilaisista ominaisuuksista, lähtötilanteesta ja tavoitteista. Malmin entisen lentokentän alueen rakentamisessa yksityisten investointien osuus on suuruusluokkaa 3 miljardia euroa, jos oletetaan melko maltillisesti, että yhdellä kaupungin budjettivaroin investoimalla eurolla alueelle saadaan liikkeelle kuuden euron edestä yksityisiä investointeja.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

18.05.2022

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Kimmo Kuisma, projektinjohtaja, puhelin: 310 25808
kimmo.kuisma(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Erkki Karinojan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.05.2022 § 349

HEL 2021-012412 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:
Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

09.05.2022 Ehdotuksen mukaan

Palautusehdotus:

Jussi Halla-aho: Kaupunginhallitus palauttaa asian valmisteltavaksi siten, että n. 1000 metrin osuus jommastakummasta Malmin kentän radasta säilytetään ilmailukäytössä kenttäalueen esirakentamisen ajan.

Perustelut:

Yleisilmailu on sähköisen lentämisen yleistymisen myötä suuren kehitysloikan äärellä.

Muually Euroopassa kymmeniä sähkölentokoneita tilataan lentäjien peruskoulutukseen ja uudet sähkölentokoneprojektit etenevät niin yleisilmailu- kuin kevytreittipuolella ja niiden mahdollistamat kuljetukset ja matkustaminen nähdään olennaisena kilpailutekijänä tulevaisuudessa.

Pääkaupunkiseudulla ja Helsingissä yhteiskuntaa hyödyttävä yleisilmailu on kuitenkin suurissa vaikeuksissa. Malmin kentän lisäksi Nummelan

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

18.05.2022

kenttä on ollut koko talven suljettu ja Hyvinkään kentän operaatiomäärät vähäisiä puutteellisen kunnossapidon vuoksi.

Tämä vaarantaa alan yritysten jatkuvuuden, vaikka juuri nyt ympäristöystävällistä lentämistä pitäisi päästä kehittämään myös pääkaupunkiseudulla.

Mikäli osa Malmin kentästä pidettäisiin ilmailukäytössä, helpottaisi se alan yrittäjien asemaa ja mahdollistaisi osaltaan alan jatkuvuuden toteutumisen, kunnes Malmin kentän korvaava kenttä saataisiin operoitavaan kuntoon.

Kokemusperäisesti voidaan sanoa, että esirakentamisen vaatimat toimenpiteet voidaan toteuttaa lentotoiminnan jatkuessa. Näin tehdään kaikkialla muuallakin, liikenneilmailussakin.

Kannattaja: Marcus Rantala

Äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Jussi Halla-ahon palautusehdotus

Jaa-äännet: 11

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Minja Koskela, Johanna Nuorteva, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Daniel Sazonov, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 2

Jussi Halla-aho, Marcus Rantala

Tyhjä: 2

Juha Hakola, Sari Sarkomaa

Kaupunginhallitus hylkäsi Jussi Halla-ahon palautusehdotuksen äänin 11 - 2 (2 tyhjää).

02.05.2022 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kimmo Kuisma, projektinjohtaja, puhelin: 310 25808
kimmo.kuisma(a)hel.fi

§ 124

Valtuutettu Laura Korpisen aloite Malmin lentokentän kiitoradan avaamisesta lentotoiminnalle

HEL 2021-014046 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Laura Korpisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Laura Korpinen ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteensa, että Helsingin kaupunki omalta osaltaan myötävaikuttaa siihen, että Malmin lentokentän kiitorata avataan lentoliikenteelle viipymättä tässä tilanteessa, kun aluetta koskevat kaava- ja valitusasiat ovat vailla lainvoimaisia ratkaisuja.

Aloitteessa esitettyyn ei ole mitään aihetta suostua.

Kaupungin strategiset tavoitteet alueen käytöstä asuntorakentamisen tarpeisiin eivät mahdollista lentotoiminnan jatkamista alueella. Ilmailutoiminnan jatkuminen estäisi kaupungin ja kaupunkilaisten toiminnan kentällä ja aiheuttaisi aikatauluriskin, joka toteutuessaan viivästyttäisi Malmin lentokentän alueen rakentamista. Tämä vaarantaisi kaupungin kasvun kannalta tärkeän strategisen asuntotuotantotavoitteen saavuttamisen Malmin lentokentän alueella.

Malmin entisen lentokentän rakentamista valmistellaan. Asuntorakentamisen käynnistäminen edellyttää asemakaavoituksen lisäksi esirakentamisen suunnittelun ja toteutuksen, katujen ja kunnallistekniikan

suunnittelun ja rakentamisen sekä tontinluovutusprosessin ajallista liittämistä. Suunnittelu- ja rakentamistavoitteiden hallittu liittäminen ja toteutus sekä eri rakentamisvaiheiden keskinäisten riippuvuuksien ennakointi ja koordinointi edellyttää, että Malmin lentokentän alue on kaupungin omassa hallinnassa ja käytössä.

Kuluvan vuoden aikana on tarkoitus käynnistää maakaasun runkoputken siirto ja uuden ajoyhteyden toteuttaminen kenttäalueen pohjoisosaan. Ajoyhteys tulee palvelemaan rakentamislogistiikkaa ja erilaista väliaikaiskäyttöä kuten tapahtumia. Lisäksi kenttäalueella tehdään maaperätutkimuksia ja esirakentamistöitä, rakennetaan koestabilointikenttiä, tehdään luontoselvityksiin liittyviä maastotöitä ja toteutetaan luonnonhoidon suunnitelmaa.

Malmin pelastusasema toimii alueella tiloissa, jotka on rakennettu Rajavartiolaitokselta vapautuneisiin halleihin. Pelastuslaitokselle on otettu käyttöön hälytysajoreitit entisen lentokenttäalueen poikki Tattariharjuntielle ja Malmin raitille. Hälytysajoreitit ovat parantaneet koillisen Helsingin henkilöturvallisuutta, ja palauttaneet pelastuslaitoksen vasteajat aluehallintoviranomaisen edellyttämälle tasolle. Stadin ammatti- ja aikuisopistoa (STAO) varten toteutetaan logistiikkakoulutuksen väistötilat ja ajoharjoittelualue kentän eteläosaan alkuvuoden 2022 aikana. Malmin väistötila-alueet ovat käytössä ammattiopiston Roihupellon kampuksen rakentamisen ajan 2022–25. Kentän poikki on rakennettu kaksi uutta ulkoilureittiä jalankulkijoille ja pyöräilijöille. Tattarisuon ja Malminkaaren välisen reittiyhteyden varrelle on suunniteltu myös ulkokuntoilu- ja leikkipaikka, jonka rakennustyöt käynnistyvät vuoden 2022 aikana.

Kaupunginvaltuusto on käsitellyt viime vuosina useita Malmin lentokenttään liittyviä valtuustoaloitteita, mutta ne eivät ole muuttaneet kaupunkistrategista tavoitetta saada alue uuteen käyttöön eli 25 000 uuden asukkaan kaupunkialueeksi. Malmin lentokentän aluetta koskeva kaupunkitasoinen suunnittelu, päätöksenteon valmistelu ja päätöksenteko on ollut johdonmukaista. Päätökset ja niiden valmistelu ovat perustuneet kulloisenkin valtuuston asettamiin strategisiin tavoitteisiin sekä aluetta koskeviin sopimuksiin.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

18.05.2022

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Laura Korpisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.05.2022 § 350

HEL 2021-014046 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

09.05.2022 Ehdotuksen mukaan

Palautusehdotus:

Jussi Halla-aho: Kaupunginhallitus palauttaa asian valmisteluun siten, että Helsingin kaupunki omalta osaltaan myötävaikuttaa siihen, että Malmin lentokentän kiitorata avataan lentoliikenteelle viipymättä.

Perustelu: Rakentaminen alueella ei ala vuosiin. Kun Euroopan huoltovarmuus- ja turvallisuustilanne huolettaa yhä useampia, on lyhytnäköistä ajaa toimivaa lentokenttäinfrastruktuuria alas.

Kannattaja: Marcus Rantala

Äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Jussi Halla-ahon palautusehdotus

Jaa-äännet: 11

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Minja Koskela, Johanna Nuorteva, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Daniel Sazonov, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 2
Jussi Halla-aho, Marcus Rantala

Tyhjä: 2
Juha Hakola, Sari Sarkomaa

Kaupunginhallitus hylkäsi Jussi Halla-ahon palautusehdotuksen äänin 11 - 2 (2 tyhjää).

02.05.2022 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 01.03.2022 § 129

HEL 2021-014046 T 00 00 03

Hankennumero 5264_211

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Aikaisemmat päätökset

Helsingin kaupunginvaltuusto on usean valtuustokauden aikana käsitellyt Malmin lentokentän tulevaisuutta ja päättänyt aina asuinalueen rakentamisesta. Viimeksi 8.12.2021 (§ 395) valtuusto päätti hylätä kansanäänestysaloitteen Malmin lentokentän säilyttämisestä ilmailukäytössä. Kaupunginvaltuusto on käsitellyt viime vuosina useita Malmin lentokenttään liittyviä valtuustoaloitteita, mutta ne eivät ole muuttaneet kaupunkistrategista tavoitetta saada alue uuteen käyttöön eli 25 000 uuden asukkaan kaupunkialueeksi. Malmin lentokentän aluetta koskeva kaupunkitasoinen suunnittelu, päätöksenteon valmistelu ja päätöksenteko on ollut johdonmukaista. Päätökset ja niiden valmistelu ovat perustuneet kulloisenkin valtuuston asettamiin strategiaan tavoitteisiin sekä aluetta koskeviin sopimuksiin.

Maanvuokrasopimustilanne

Malmin entisen lentokentän alue on palautunut takaisin kaupungin omaan vapaaseen hallintaan maanvuokrasopimusten päätyttyä. Alue ei

ole enää vuokrattuna tilapäisestä lentotoiminnasta alueella vuosina 2017–19 vastanneelle Malmin lentokenttäyhdistys ry:lle. Myös yksittäisten yritysten maanvuokrasopimukset entisellä lentokenttäalueella ovat päättyneet.

Kaupunkiympäristön toimialan tontit -yksikön päällikkö irtisanoi viranhaltijapäätöksellään 5.12.2018 § 65 Malmin lentokenttäyhdistys ry:n maanvuokrasopimuksen. Kaupunkiympäristölautakunta hylkäsi päätöksellään 20.8.2019 § 375 viranhaltijapäätöksestä tehdyt oikaisuvaatimukset. Helsingin hallinto-oikeus hylkäsi tehdyt valitukset päätöksellään 17.3.2021. Korkein hallinto-oikeus jätti tutkimatta Malmin lentotaseaman ystävät ry:n tekemän valituslupahakemuksen päätöksellään 29.9.2021. Hallinto-oikeuden päätös on siten lainvoimainen.

Malmin lentokenttäyhdistys ry haastoi kaupungin vastaajaksi käräjäoikeuteen vaatien mm. maanvuokrasopimuksen vuokra-ajan jatkamista. Helsingin käräjäoikeus hylkäsi Malmin lentokenttäyhdistys ry:n vaatimukset tuomiollaan 23.12.2020. Käräjäoikeuden tuomion perusteella alueella suoritettiin häätö ja Malmin lentokenttäyhdistys ry:n hallitsema alue luovutettiin 16.3.2021 kaupungin vapaaseen hallintaan. Malmin lentokenttäyhdistys haki ulosottoviranomaisen häätöpäätöksen toimeenpanokieltoa hovioikeudesta, joka hylkäsi hakemuksen. Häätöpäätös on lainvoimainen. Käräjäoikeuden päätöksestä on valitettu hovioikeuteen, jossa asian käsittely on kesken. Käräjäoikeuden ratkaisu ei ole lainvoimainen.

Alueen maanvuokrasopimus on päätynyt 31.12.2019, jonka jälkeen Malmin lentokenttäyhdistys ry piti aluetta oikeudettomasti hallinnassaan yli vuoden rikkoen osapuolten välillä sovittuja ehtoja. Vuokrasopimuksen uusimiseen ei siten ole mitään edellytyksiä muun ohella, koska yhdistys on toiminnallaan osoittanut, ettei kaupunki voi luottaa yhdistyksen kanssa tehtävien sopimusten pitävyyteen. Ei ole myöskään mitään syytä olettaa, että yhdistys menettelisi toisin kuin nyt, jos uusi vuokrasopimus solmittaisiin.

Valvomattoman lentopaikan pitolupa

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom ei ole perunut Malmin lentokenttäyhdistys ry:ltä valvomattoman lentopaikan pitolupaa, mutta on vuoden 2021 alussa edellyttänyt lentokenttäyhdistystä ryhtymään toimiin kiitotien sulkemiseksi 14.3.2021 alkaen. Traficom kertoo tiedotteessaan, että ”Traficom käsittelee lentopaikan pitoluvan perumista koskevaa kysymystä siinä vaiheessa, kun käynnissä oleva maa-alueen hallintaa koskeva sopimusriita on lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu”. Malmin lentokenttäyhdistys ry on sulkenut kiitotiet kolmeksi kuukaudeksi kerrallaan Notam-ilmoituksella (Notice to Airmen).

Kaavoitustilanne

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavassa (lainvoimainen 15.5.2020) Malmin lentokenttä on osoitettu taajamatoimintojen aluevarausmerkinnällä sekä tiivistettävän alueen kehittämisperiaatemerkinnällä. Alueella on säilynyt kulttuuriympäristöön liittyvä ominaisuusmerkintä. Sen sijaan aikaisemmat maakuntakaavamerkinnät Malmin lentokentästä liikennealueena, jonka toissijainen käyttötarkoitus on ollut taajamatoimintojen alue, on kumottu kokonaan.

Uusimaa 2050 maakuntakaavassa Malmin lentokentän alue on osoitettu tiivistettäväksi taajamatoimintojen alueeksi, jolla yhdyskuntarakennetta tulee tehostaa nykyiseen rakenteeseen, erityisesti keskuksiin ja asemanseutuihin tukeutuen ja joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä parantaen. Vyöhykettä tulee kehittää tiiviinä ja monipuolisena asumisen, työpaikkojen, palveluiden ja viherrakenteen kokonaisuutena ympäristön erityiset arvot huomioon ottaen. Helsingin seudulla vyöhykettä tulee kehittää rakenteeltaan verkostomaisena joukkoliikennekaupunkina. Lentokentän alue on osoitettu kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeäksi alueeksi, jolla yksityiskohtaisemmassa alueiden suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on turvattava valtakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot. Alueen suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä alueen maisema- ja kulttuuriympäristöarvot. Uudenmaan maakuntavaltuusto hyväksyi elokuussa 2020 kaavakokonaisuuden kolmella eri päätöksellä koskien Helsingin seudun, Itä-Uusimaan sekä Länsi-Uusimaan vaihemaakuntakaavoja, jotka yhdessä ohjaavat koko Uudenmaan maakunnan alueen maankäyttöä. Vaihemaakuntakaavat on eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta tarkoitettu korvaamaan Uudellamaalla aikaisemmin voimassa olleet maakuntakaavat. Maakuntahallitus määräsi 7.12.2020 maakuntakaavakokonaisuuden tulevan voimaan valituksista huolimatta. Helsingin hallinto-oikeus määräsi 22.1.2021 kaavakokonaisuuden täytäntöönpanokieltoon. 24.9.2021 hallinto-oikeus totesi, ettei täytäntöönpanokieltoa ollut enää aihetta pitää voimassa siltä osin kuin valitukset oli hylätty.

Helsingin yleiskaavassa (2016) Malmin lentokentän alueelle on osoitettu rakentamista lähikeskusta C3-merkinnällä ja asuntovaltainen alue A2-merkinnällä. Aluetta on yleiskaavan mukaisesti tarkoitettu kehittää pääasiassa asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalveluiden sekä lähipalveluiden käyttöön. Malmin lentokentän alue on Helsingin yleiskaavan (2016) tärkein uusi rakentamisalue, josta suunnitellaan ja rakennetaan 25 000 asukkaan uusi kaupunginosa. Yleiskaavan toteuttamishjelmassa (kaupunginhallitus 4.6.2018) Malmin lentokentän alue kuuluu yleiskaavan ensimmäiseen toteutusvaiheeseen. Helsingin yleis-

kaava 2016 tuli voimaan joulukuussa 2018. Korkein hallinto-oikeus kumosi joitakin osia yleiskaavan hyväksymistä koskevasta Helsingin kaupunginvaltuuston päätöksestä, mikä lisää Malmin lentokentän alueen merkitystä kaupungin asuntorakentamisessa.

Malmin lentokentän alueen saaminen uuteen, pääosin asuntorakentamisen ja myös liikunta-, virkistys- ja muiden palvelujen käyttöön 25 000 uudelle asukkaalle on tärkeä kaupunkistrateginen tavoite. Kaupunkistrategia vuosille 2021–2025 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 13.10.2021 § 293. Kaupunkistrategian mukaisesti alueiden tasapainoista kehitystä edistetään panostamalla kaupunkiuudistusalueisiin, monipuoliseen asuntotuotantoon ja kaupunkiympäristön viihtyisyyteen. Nimetyt kaupunkiuudistusalueet ovat Malminkartano-Kannelmäki, Malmi, Mellunkylä ja Vuosaari.

Helsingin kaupunginvaltuusto hyväksyi 11.11.2020 § 313 uuden asunon ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma 2020:n (AM-ohjelma). AM-ohjelmassa linjataan, että Helsingissä rakennetaan uudistuotantona ja käyttötarkoituksen muutoksilla vuosittain vähintään 7 000 asuntoa ja vuodesta 2023 alkaen vähintään 8 000 asuntoa. Malmin lentokentän alue on yksi keskeisimmistä aluerakentamisen kohteista. Aluerakentamisprojektien osuus asuntotuotannosta on noin puolet, joten niiden toteutumisen varmistaminen on tärkeää asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi sekä valtion ja Helsingin kaupungin välillä solmitujen sopimusten noudattamiseksi.

Alueelle on laadittu kaavarunko, joka on hyväksytty kaupunkisuunnittelulautakunnassa 13.12.2016. Tarkennettu kaavarunko on hyväksytty 11.12.2018 kaupunkiympäristölautakunnassa. Lautakunta on ohjeistanut kiinnittämään jatkosuunnittelussa erityistä huomiota alueen luontoarvojen selvittämiseen, säilyttämiseen ja vaalimiseen. Lentotoiminnan säilyttämistä ei ole edellytetty.

Malmin entisen lentokentän alueen asemakaavat laaditaan vaiheittain noudattaen yleiskaavan ja kaavarungon periaatteita. Alueella on kolme yleiskaavan mukaista lainvoimaista asemakaavaa: Malmin lentoaseman rakennukset (asemakaavan muutos nro 12450, lainvoimainen 14.11.2019), Tattarisillan eritasoliittymä (asemakaavan muutos nro 12480, lainvoimainen 8.1.2019) ja Fallkullan tila (asemakaavan muutos nro 12479, lainvoimainen 12.3.2019).

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 31.3.2021 Nallenrinteen asemakaavamuutoksen § 79 ja Lentoasemankortteleiden asemakaavamuutoksen § 80. Kaavoista on valitettu ja ne ovat hallinto-oikeuden käsittelyssä. Nallenrinteen kaavaratkaisu mahdollistaa asuinalueen rakentamisen lähialueineen ja puistoalueineen noin 2 800 asukkaalle entisen len-

tokenttöalueen etelöosaan Tattariharjuntien varrelle. Lentoasemankortteleiden kaavaratkaisu mahdollistaa uuden asuinalueen rakentamisen lähipalveluineen ja puistoalueineen noin 2 200 asukkaalle. Lentoasemankortteleiden alueelle on osoitettu kaavassa myös pelastusasema, koulu ja päiväkotii sekä koko alueen keskeisin viheralue, Lentoasemapuisto.

Seuraavat asemakaavoitettavat alueet sijoittuvat Viikin-Malmin pikarai-tiotien suunnitellun linjauksen varrelle ja kytkevät entisen lentokentän alueen Malmin keskustaan. Alueella on vireillä Pikitehtaankortteleiden ja Sunnuntaikortteleiden asemakaavahankkeet sekä Sunnuntaipalsto- jen suunnitteluperiaatteet. Malmin entisen lentokentän keskustan käsit- tävä asemakaavanmuutos, Kiitotienkorttelit, tulee vireille vuoden 2022 alkupuolella.

Rakentamisen aikataulu

Kaupunki valmistelee Malmin entisen lentokentän alueen rakentamista. Asuntorakentamisen käynnistäminen edellyttää asemakaavoituksen li- säksi esirakentamisen suunnittelun ja toteutuksen, katujen ja kunnallis- tekniikan suunnittelun ja rakentamisen sekä tontinluovutusprosessin ajallista limittämistä. Suunnittelu- ja rakentamistavoitteiden hallittu limit- täminen ja toteutus sekä eri rakentamisvaiheiden keskinäisten riippu- vuuksien ennakointi ja koordinointi edellyttävät, että Malmin lentoken- tään alue on kaupungin omassa hallinnassa ja käytössä.

Nallenrinteen ja Lentoasemankortteleiden osalta asuntorakentamisen edellytyksenä ovat esirakentaminen, putki- ja johtosiirrot, väistöt, katu- ja infrarakentaminen, tontinvaraukset sekä talosuunnittelu. Vuoden 2022 aikana lentokentän alueella on suunniteltu aloitettavan mm. maa- kaasun runkoputken siirron toteuttaminen sekä uuden ajoyhteyden to- teuttaminen kenttöalueen pohjoisosaan. Ajoyhteys tulee palvelemaan rakentamislogistiikkaa ja erilaista väliaikaiskäyttöä kuten tapahtumia. Lisäksi kenttöalueella tehdään maaperätutkimuksia ja esirakentamistöi- tä, rakennetaan koestabilointikenttiä, tehdään luontoselvityksiin liittyviä maastotöitä ja toteutetaan luonnonhoidon suunnitelmaa.

Pelastuslaitoksen Malmin pelastusasema toimii alueella tiloissa, jotka on rakennettu Rajavartiolaitokselta vapautuneisiin halleihin. Pelastus- laitokselle on otettu käyttöön hälytysajoreitit entisen lentokenttöalueen poikki Tattariharjuntielle ja Malmin raitille. Hälytysajoreitit ovat paranta- neet koillisen Helsingin henkilöturvallisuutta, ja palauttaneet pelastus- laitoksen vasteajat aluehallintoviranomaisen edellyttämälle tasolle. Stadin ammatti- ja aikuisopistoa (STAO) varten toteutetaan logistiikka- koulutuksen väistötilat ja ajoharjoittelualue kentän etelöosaan alkuvuo- den 2022 aikana. Malmin väistötila-alueet ovat käytössä ammattiopis-

ton Roihupellon kampuksen rakentamisen ajan 2022–25. Kentän poikki on rakennettu kaksi uutta ulkoilureittiä jalankulkijoille ja pyöräilijöille. Tattarisuon ja Malminkaaren välisen reittiyhteyden varrelle on suunniteltu myös ulkokuntoilu- ja leikkipaikka, jonka rakennustyöt käynnistyvät vuoden 2022 aikana.

Malmin entisen lentokentän aidattu alue on avattu kaupunkilaisten käyttöön 2. helmikuuta 2022. Tavoitteena on pitää alue mahdollisimman aktiivisessa ja monipuolisessa käytössä ennen rakentamisen alkamista ja sen aikana. Samalla kun suunnittelu ja rakentaminen etenevät, Malmin kenttä palvelee helsinkiläisiä monipuolisena kymmenien hehtaarien virkistys-, tapahtuma- ja harrastuspaikkana. Vuoden 2022 heinäkuussa kentän alueella järjestetään mm. palokuntanuorten kansainvälinen Eldis 22 -suurleiri, johon odotetaan 4 000 osallistujaa.

Ilmailutoiminnan jatkuminen estäisi kaupungin ja kaupunkilaisten toiminnan kentällä ja aiheuttaisi aikatauluriskin, joka toteutuessaan viivästyttäisi Malmin lentokentän alueen rakentamista. Tämä vaarantaisi kaupungin kasvun kannalta tärkeän strategisen asuntotuotantotavoitteen saavuttamisen Malmin lentokentän alueella. Näin ollen kaupungin strategiset tavoitteet alueen käytöstä asuntorakentamisen tarpeisiin eivät mahdollista lentotoiminnan jatkamista alueella.

Alueen investointiohjelma ja kaupunkitaloudelliset vaikutukset

Kaupunki on investointiohjelmissaan varautunut Malmin entisen lentokentän alueen rakentamisen käynnistämiseen vuonna 2022. Kaupunginvaltuusto on varannut talousarvioiden investointiohjelmissa investointimäärärahaa alueen esi-, katu-, puisto- ja liikunta-alueen rakentamista varten. Joulukuussa 2021 hyväksytyssä talousarviossa Malmin projektialueen esirakentamiseen on varattu investointimäärärahaa vuosille 2022–31 yhteensä 154,7 milj. euroa. Näistä vuodelle 2022 on varattu 13,4 milj. euroa, vuodelle 2023 8,3 milj. euroa ja vuodelle 2024 3,7 milj. euroa. Malmin määrärahalla toteutetaan Nallenrinteen ja Lentoasemankortteleiden esirakentamiseen ja tonttien rakentamiskelpoiseksi saamiseen liittyviä kokonaisuuksia entisen lentokentän alueella. Suurimpana niistä on maakaasun runkoputken siirto. Lisäksi määrärahalla edistetään tilapäisen lumenvastaanottoapaikan ja rakentamislogistiikan ajoyhteyden rakentamista sekä esirakentamisen koerakenteiden toteutusta.

Malmin projektialueen katujen ja puistojen rakentamiseen on hyväksytyssä vuoden 2022 talousarviossa varattu investointimäärärahaa vuosille 2022–31 yhteensä 64,1 milj. euroa. Näistä vuodelle 2022 on varattu 1,9 milj. euroa, vuodelle 2023 3,2 milj. euroa ja vuodelle 2024 4,5 milj. euroa. Malmin entisen lentokentän alueen katurakentaminen

käynnistyy vuonna 2023. Malmin määrärahalla vuonna 2022 suunnitellaan katuja Nallenrinteen, Lentoasemankortteleiden ja Lahdenväylän eritasoliittymän kaava-alueilla asuntotuotannon edellytysten luomiseksi. Malmin rakentaminen jatkuu koko suunnitelmakauden ajan. Malmin puistot ja liikunta-alueet -määrärahalla toteutetaan Nallenrinteen puistoaluetta siltä osin kuin maakaasun runkoputken siirron maisemointityöt edellyttävät. Lisäksi alueelle toteutetaan erilaisia väliaikaiskäyttöä ja tulevaa asutusta palvelevia liikunta- ja leikkitoimintoja, myös myöhemmin rakennettaville alueille.

Malmin lentokentän rakentamisen kaupunkitaloudelliset vaikutukset ovat erittäin merkittäviä. Kaavarunkoalueen esi-, katu- ja puistorakentamisen sekä palvelurakennusten budjettirahoitteisten investointikustannusten on arvioitu olevan suuruusluokkaa 500 000 000 euroa. Kaupungin aluerakentamisprojektitoiminnasta saaman 40-vuotisen kokemuspohjan perusteella yksi kaupungin budjettivaroilla investoima euro käynnistää 4–8 euron edestä yksityisiä investointeja, riippuen alueiden erilaisista ominaisuuksista, lähtötilanteesta ja tavoitteista. Malmi entisen lentokentän alueen rakentamisessa yksityisten investointien osuus on suuruusluokkaa 3 miljardia euroa, jos oletetaan maltillisesti, että yhdellä kaupungin budjettivaroin investoimalla eurolla alueelle saadaan liikkeelle kuuden euron edestä yksityisiä investointeja.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Kaisa Jama, tiimipäällikkö, puhelin: 310 22980
kaisa.jama(a)hel.fi

§ 125

Valtuutettu Petrus Pennasen aloite pystysuuntaisesta robottipysäköinnistä parkkitilan vapauttamiseksi ihmisille ja luonnolle

HEL 2021-013424 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Linden, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Varavaltuutettu Petrus Pennanen ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki ottaa robottipysäköinnin käytännön vaihtoehdoksi pysäköinnin kehittämisessä ja selvittää, mitkä maailmalla tarjolla olevat ratkaisut sopivat kaupunkiin parhaiten.

Robottipysäköinti on yksi pysäköinnin toteutusvaihtoehto mutta tähän asti sen käyttö on jäänyt vähäiseksi kustannussyistä ja muista toteutuksen riskeistä johtuen. Robottipysäköinti voi yleistyä myös Helsingissä, jos tänne löydetään kilpailukykyisiä ratkaisuja. Helsingin kaupunki ei rakenna pysäköintilaitoksia, vaan ne ovat olleet joko yksityisiä hankkeita tai liittyneet jonkun uuden alueen maankäytön ratkaisuihin. Helsinki suhtautuu erilaisiin vaihtoehtoihin positiivisesti, mutta koska pysäköintilaitoksen rakentaminen ei ole kaupungin toimintaa, aloitteessa esitettyä selvitystä ei ole kaupungin toimin tarkoituksenmukaista edistää.

Kiinteistöjen pysäköintipaikkojen rakentamistarve ratkaistaan maankäytön suunnittelussa. Useimmiten asemakaavoissa on määräys pysä-

köintipaikkojen lukumääristä. Asemakaavoituksessa myös ratkaistaan pysäköintipaikkojen sijoittuminen sekä käsitellään erilaiset vaihtoehdot pysäköinnin järjestämiseksi.

Robottipysäköinnissä pysäköintiin tarvittava tila on tavallista pysäköintiä tehokkaammassa käytössä, jolloin arvokasta kaupunkitilaa jää enemmän muuhun käyttöön. Huonona puolena ovat kustannukset. Pysäköintipaikan hinta voi olla jopa 150 000 euroa. Joissain tapauksissa, varsinkin suurimman kysynnän tilanteissa, jonotusaika pysäköintiin ajoon voi muodostua pitkäksi, jolloin yhteensovitus katujärjestelyihin on tärkeää. Robottipysäköinnistä on Suomessa vielä varsin vähän kokemuksia.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Linden, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.05.2022 § 346

HEL 2021-013424 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 15.02.2022 § 104

HEL 2021-013424 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Robottipysäköinnin yksi hyödyistä on valtuustoaloitteessa todetun mukaisesti, että pysäköintiin tarvittava tila on tavallista pysäköintiä tehokkaammassa käytössä, jolloin arvokasta kaupunkitilaa jää enemmän muuhun käyttöön. Hyvänä puolena on myös, koska pysäköinti voi tapahtua omassa pysäköintihuoneessa, että ajoneuvo on normaaleja laitoksia paremmin suojassa ilkeivallalta. Huonona puolena ovat kustannukset. Pysäköintipaikan hinta voi olla jopa 150 000 euroa. Joissain tapauksissa, varsinkin suurimman kysynnän tilanteissa, jonotusaika pysäköintiin ajoon voi muodostua pitkäksi, jolloin yhteensovitus katujärjestelyihin on tärkeää. Robottipysäköinnistä on Suomessa vielä varsin vähän kokemuksia.

Kiinteistöjen pysäköintipaikkojen rakentamistarve ratkaistaan maankäytön suunnittelussa. Useimmiten asemakaavoissa on määräys pysäköintipaikkojen lukumääristä. Asemakaavoituksessa myös ratkaistaan pysäköintipaikkojen sijoittuminen sekä käsitellään erilaiset vaihtoehdot pysäköinnin järjestämiseksi. Helsingin kaupunki ei rakenna pysäköintilaitoksia, vaan ne ovat olleet joko yksityisiä hankkeita tai liittyneet jonkun uuden alueen maankäytön ratkaisuihin. Robottipysäköinti on yksi toteutusvaihtoehto, mutta tähän asti sen käyttö on jäänyt vähäiseksi todennäköisesti kustannussyistä tai muista toteutuksen riskeistä johtuen.

Kaupunkiympäristön toimiala suhtautuu robottipysäköintilaitoksiin lähtökohtaisesti yhtenä mahdollisena pysäköinnin toteutusvaihtoehtona, mutta ratkaisuja tunnustetaan aina tapauskohtaisesti. Toistaiseksi rakennushankkeisiin ryhtyvät eivät ole riittävän laajasti nähneet robottipysäköinnin hyötyjen olevan suurempia kuin kohonneet kustannukset tai robottipysäköintiin liittyvät epävarmuustekijät. Tulevaisuudessa on mahdollista, että robottipysäköinti lisääntyy myös Helsingissä, jos tänne löydetään kilpailukykyisiä ratkaisuja esimerkiksi kaavoitettavien pysäköintilaitosten yhteydessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja

18.05.2022

Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Juha Hietanen, liikenneinsinööri: 310 37120
juha.hietanen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 126

Valtuutettu Heimo Laaksosen aloite kaupallispainotteisen lukion perustamisesta

HEL 2021-011579 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Heimo Laaksosen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Heimo Laaksonen ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan kaupallispainotteisen lukion perustamista Malmille Hieta-kummun ala-asteen tiloihin.

Kaupallisten aineiden painottuminen lukiokoulutuksessa on tärkeää. Nykyisellä järjestäjäverkolla ja yhteistyökumppanuuksilla pystytään kuitenkin vastaamaan kaupallisiin aineisiin painottuvan opetuksen tarpeeseen. Uuden kaupallisia aineita painottavan lukion perustamiselle ei näin ollen ole tarvetta.

Kaupallisiin aineisiin painottuva lukio-opetus Helsingissä

Kaupungin suomenkielisessä lukiokoulutuksessa valmistellaan parhailaan Talous ja nuoret TAT:in bisneskurssien tarjoamista kaupungin lukioiden opiskelijoille. Bisneskurssit ovat digitaalisessa oppimisympäristössä olevia oppimiskokonaisuuksia, joiden avulla voidaan kehittää opiskelijoiden oman talouden hallintataitoja sekä työelämä- ja yrittäjyyssosaamista.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupungin kaikkien lukio-opiskelijoiden ja -opettajien käytettävissä on ROI-taloustaitosovellus, jonka avulla opiskelija voi itsenäisesti harjoitella taloustaitoja, säästämistä ja sijoittamisen aloittamista. Opetushenkilöstö voi puolestaan hyödyntää sovelluksen sisältöjä opetusmateriaalina.

Kaupungin lukioista Etu-Töölön lukion painotus on yrittäjyys. Lukion vuoden 2021 opetussuunnitelmassa on 38:n opintopisteen laajuisesti yrittäjyys-oppiainetta. Opiskelijat voivat vapaasti valita painotuksen mukaisia opintoja lukionsa tarjonnasta.

Yksityisten ja valtion lukioiden osalta Lauttasaaren yhteiskoulun Kansainvälisen liiketoiminnan lukiolla on ollut yrittäjyyspainotteisen opetuksen erityistehtävä 1.8.2018 lähtien. Lukion erityistehtävän mukainen painotus kohdentuu sekä yrittäjyyden että liiketoiminnan opetukseen. Munkkiniemen yhteiskoululla on yhteiskunta- ja talouslinja. Myös Kuloosaaren yhteiskoulun lukiossa voi opiskella yhteiskunta- ja talouslinjalla.

Kaksoistutkinnon eli useamman tutkinnon suorittaminen

Valtuustoaloitteessa todetaan, että kaupallisen lukion perustaminen Malmin kampuksen viereen tarjoaisi toimintaedellytykset ja yhteistyömahdollisuudet muun muassa kaksoistutkintoihin. Kaksoistutkinnoilla tarkoitetaan useamman tutkinnon suorittamista. Käytännössä tämä tarkoittaa yleensä sitä, että opiskelija suorittaa ammatillisen tutkinnon ohella lukio-opintoja ja ylioppilastutkinnon.

Malmin kampus muodostuu Haaga-Helia-ammattikorkeakoulun ja Perho Liiketalousopiston toimipisteistä. Malmin kampuksella Haaga-Heliassa voi opiskella liiketalouden koulutusohjelmassa tai tehdä HR:n ja johtamisen tai yrittäjyyden suuntautumisopintoja. Perho Liiketalousopiston Malmin kampuksen toimipisteellä voi opiskella matkailualaa ja liiketoimintaa tai yhdistää liiketoiminnan perustutkinnon huippu-urheiluun.

Perho Liiketalousopistolla on omat kaksoistutkintoon johtavat opintolinjansa. Matkailualan ja liiketoiminnan kaksoistutkinnoissa ammatilliset aineet voi opiskella Malmin kampuksella, jolloin lukioaineiden opetuksesta vastaa Töölön yhteiskoulun aikuislukio. Urheilun ja liiketoiminnan Sporttikaksari-kaksoistutkinnon järjestämisessä Perho Liiketalousopisto tekee yhteistyötä Helsingin kaupungin Mäkelänrinteen lukion kanssa.

Helsingin kaupungilla kaksoistutkinnon suorittajat ovat Stadin ammatti- ja aikuisopiston tutkinto-opiskelijoita, jotka ammatillisen perustutkinnon lisäksi suorittavat ylioppilastutkinnon ja halutessaan lukion oppimäärän. Helsingin aikuislukio järjestää Stadin ammatti- ja aikuisopiston opiskelijoille lukio-opetusta.

Opetuksellinen yhteistyö

Valtuustoaloitteessa todetaan, että kaupallisen lukion perustaminen Malmin kampuksen viereen tarjoaisi toimintaedellytykset ja yhteistyömahdollisuudet muun muassa opetukselliseen yhteistyöhön. Lukion opetussuunnitelman perusteissa (Opetushallitus 2019) painottuu lukio-koulutuksen yhteistyö muiden oppilaitosten ja erityisesti korkeakoulujen kanssa. Helsingin kaupungin lukiot tekevät jo tällä hetkellä aktiivisesti yhteistyötä pääkaupunkiseudun korkeakoulujen, kuten Haaga-Helian, Helsingin yliopiston, Aalto-yliopiston, Metropolia-ammattikorkeakoulun ja Laurea-ammattikorkeakoulun kanssa.

Yhteistyöhön kuuluu esimerkiksi vierailuja, projekteja, työpajoja ja opiskelijavarjostuksia, ja niitä järjestetään lähi- ja verkkototeutuksina. Opetussuunnitelman perusteiden (Opetushallitus 2019) mukaan opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus yksilöllisiin opintoihin valintoihin omassa oppilaitoksessaan sekä hyödyntämällä muiden oppilaitosten ja korkeakoulujen opetustarjontaa. Helsingin kaupungin lukioiden opiskelijoilla on mahdollisuus suorittaa maksutta kursseja Helsingin yliopiston avoimessa yliopistossa. Aalto-yliopisto tarjoaa maksuttomia kursseja muun muassa muotoilusta, taloudesta ja yrittäjyydestä. Haaga-Helia-ammattikorkeakoululla on lukiolaisille kursseja esimerkiksi kiertotaloudesta ja palvelumuotoilusta. Metropolia-ammattikorkeakoululla on esimerkiksi kansantaloustieteiden ja sijoitustoiminnan peruskurssit lukiolaisille. Opiskelija voi sisällyttää korkeakoulussa suoritettut opinnot osaksi lukiotutkintoaan.

Vastaus on asiasta saadun kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Heimo Laaksosen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.05.2022 § 312

HEL 2021-011579 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 15.02.2022 § 34

HEL 2021-011579 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Heimo Laaksosen valtuustoaloitteesta kaupallisipainotteisen lukion saamiseksi Helsinkiin:

Lukiokoulutus Helsingin kaupungin alueella

Helsingissä on 12 suomenkielistä kaupungin lukiota, joista yksi on aikuislukio. Nuorten lukioista kuudella on erityistehtävä. Lisäksi kuudessa lukiossa on tarjolla painotettua opetusta. Helsingin kaupungin suomenkielisten lukioiden tutkintotavoitteisten opiskelijoiden määrä oli 8 350 opiskelijaa syyskuussa 2021. Helsingissä on myös 24 yksityistä tai valtion lukiota, joiden tutkinto-opiskelijoiden määrä on yhteensä 7 657.

Palveluverkon kehittäminen

Helsingin kaupunki seuraa lukiopalvelun tarvetta ja paikkojen riittävyyttä säännöllisesti kaupunkitasolla lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Palveluverkon suunnittelussa otetaan huomioon rakenteilla ja jo olemassa oleva tilakapasiteetti. Lukiosuunnittelun lähtökohtana ovat elinvoimaiset ja riittävän suuret lukiot, jotta myös tulevaisuudessa Helsingin kaupungin lukiokoulutuksessa voidaan turvata laadukas opetus ja monipuolinen opintojaksotarjonta kohtuullisin kustannuksin.

Suomenkielinen lukiokoulutus saa vuonna 2023 käyttöönsä kaksi uutta uudisrakennusta, kun Helsingin kielilukio ja Helsingin luonnontiedelukio muuttavat uusiin lukiorakennuksiinsa. Nämä rakennukset korvaavat lukioiden entiset tilat. Uudisrakennusten myötä kaupunki saa lisättyä lukiopaikkoja.

Tällä hetkellä kaupungin suomenkielisen lukiokoulutuksen tarkoitus on kehittää nykyistä lukioverkkoa ja tukeutua rakenteilla oleviin lukiohankkeisiin. Uuden lukion perustaminen ei ole suunnitteilla. Toimialalla on käynnistynyt lukioiden palveluverkkoselvitys, jonka osana tutkitaan eri vaihtoehtoja lisätä lukiopaikkoja vuodesta 2025 eteenpäin.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että kaupallispainotteisen lukion sijaintipaikaksi tutkitaan Malmilla sijaitsevaa Hietakummun ala-asteen kiinteistöä.

Parhaillaan Malmin alueella tapahtuu paljon kaavallista kehittämistä. Tästä esimerkkinä on Malmin keskusta- ja lentokenttäalueen kehittäminen. Lähivuosina Hietakummun ala-asteen tilat tarvitaan perusopetuksen käyttöön.

Lukioiden erilaiset mahdollisuudet erikoistumiseen

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Helsinkiin perustetaan kaupallisiin aineisiin painottuva erityislukio. Lukiolla on kaksi mahdollisuutta erikoistumiseen: erityinen koulutustehtävä tai painotus.

Koulutuksen järjestäjä voi hakea erityistä koulutustehtävää opetus- ja kulttuuriministeriöltä, joka myös myöntää lukioiden erityiset koulutustehtävät ja seuraa koulutustehtävän edellytysten täyttymistä. Koulutuksen järjestäjä voi myös itse tukea lukioidensa erikoistumista myöntämällä niille painotuksia.

Lukio ja erityinen koulutustehtävä

Erityis- tai erikoislukiolla tarkoitetaan lukiota, joka on saanut erityisen koulutustehtävän. Lukion erityinen koulutustehtävä tarkoittaa opetusta, jossa olennaisessa määrin painotetaan yhtä tai useampaa oppiainetta tai opintokokonaisuutta. Lisäksi sillä tarkoitetaan opetusta, joka tähtää ylioppilastutkintoa tasoltaan vastaavan kansainvälisen tutkinnon suorittamiseen. (Lukiolaki 10.8.2018/714, 6 §.)

Erityistehtävän saaneessa lukiossa opiskelijan opintosuunnitelma voi poiketa lukiokoulutuksen valtakunnallisesta opetussuunnitelmasta ja tuntijaosta. Toisin sanoen opiskelija voi tietyin edellytyksin korvata erityistehtäväopinnoilla 16 opintopisteen laajuisesti lukion pakollisia opintoja.

Opetus- ja kulttuuriministeriö varasi keväällä 2017 koulutuksen järjestäjille mahdollisuuden hakea lukioden erityisiä koulutustehtäviä. Myös jo myönnetyt erityiset koulutustehtävät tuli hakea tuolloin uudelleen. Helsingin kaupunki haki erityistä koulutustehtävää kahdeksalle suomenkieliselle lukiolle 1.8.2018 alkaen (opetustoimen johtaja 8.5.2017, § 35).

Opetus- ja kulttuuriministeriön toimeksiannosta Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) arvioi koulutuksen järjestäjien edellytyksiä toteuttaa hakemaansa erityistä koulutustehtävää. Erityisen koulutustehtävän myöntäminen edellytti tarvetta haetun koulutuksen järjestämiseen sekä erityistehtävän mukaisen osaamisen syventämiseen ja opiskelumahdollisuuksien monipuolistamiseen. Lisäksi vaatimuksena oli, että hakijalla on ammatilliset ja taloudelliset edellytykset järjestää tehtävän mukaista koulutusta.

Valtakunnallisesti hakemuksia jätettiin opetus- ja kulttuuriministeriölle 131 kappaletta. Erityinen koulutustehtävä myönnettiin yhteensä 75 lukiolle, joita ylläpitää 41 eri koulutuksen järjestäjää. Ministeriö myönsi päätöksellään (OKM/43/530/2017) kuudelle Helsingin kaupungin suomenkieliselle lukiolle erityisen koulutustehtävän. Kahden lukion osalta hakemus hylättiin. Ministeriö määritteli samalla erityistehtävän saaneille lukioille rahoituksen perusteena olevat enimmäisopiskelijamäärät erityistehtävittäin.

Tällä hetkellä kaupungin suomenkielisten lukioden erityiset koulutustehtävät ovat seuraavat:

- Sibeliuksen lukio: musiikki- ja tanssipainotteinen opetus
- Helsingin kuvataidelukio: kuvataidepainotteinen opetus
- Mäkelänrinteen lukio: urheilupainotteinen opetus
- Kallion lukio: ilmaisupainotteinen opetus
- Helsingin luonnontiedelukio: luonnontiedepainotteinen opetus
- Resson lukio: englanninkielinen IB-opetus.

Opetus- ja kulttuuriministeriö selvittää erityisen koulutustehtävän edellytysten täyttymistä säännöllisesti, ja koulutuksen järjestäjä on veloitettu osallistumaan edellytysten selvittämiseen (OKM/43/530/2017).

Koulutuksen järjestäjillä on mahdollisuus hakea lukioden erityisiä koulutustehtäviä opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Uutta tehtävää tulee ministeriön ohjeiden mukaan hakea viimeistään vuotta ennen suunniteltua koulutuksen aloittamista. Uutta hakukierrosta ei tällä hetkellä ole tiedossa.

Lukio ja painotettu opetus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Helsingin kaupungin lukio voi tarjota opiskelijoilleen myös painotettua opetusta. Tällöin lukio painottaa opetuksessaan yhtä tai useampaa oppiainetta tai opintokokonaisuutta. Opiskelijan opinnot määräytyvät kuitenkin valtakunnallisen opetussuunnitelman mukaisesti, jolloin hänen tulee suorittaa kaikki lukion pakolliset moduulit. Painotetun opetuksen opintojaksot sisältyvät opiskelijan opinto-ohjelmaan valtakunnallisina valinnaisina tai muina valinnaisina opintojaksoina vuoden 2021 opetussuunnitelman mukaisessa opetuksessa.

Päätöksen lukion painotetusta opetuksesta tekee Helsingin kaupunki itse. Painotetun opetuksen opintojaksot kustannetaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lukioille kohdennetusta resurssista.

Tällä hetkellä kaupungin lukioiden painotukset ovat seuraavat:

- Helsingin kielilukio: kielet ja kansainvälisyys -painotus sekä kaksikielinen suomi-englanti -linja
- Alppilan lukio: globaalikansalainen
- Etu-Töölön lukio: yrittäjyys
- Helsingin medialukio: media ja yhteiskunta
- Resson lukio: tiede
- Vuosaaren lukio: teknologia- ja musiikkilinjat.

Kaupallisiin aineisiin painottuva lukio-opetus Helsingissä

Kaupungin suomenkielisessä lukiokoulutuksessa valmistellaan parhailaan Talous ja nuoret TATin Bisneskurssien tarjoamista kaupungin lukioiden opiskelijoille. Bisneskurssit ovat digitaalisessa oppimisympäristössä olevia oppimiskokonaisuuksia, joiden avulla voidaan kehittää opiskelijoiden oman talouden hallintataitoja sekä työelämä- ja yrittäjyysosaamista.

Kaupungin kaikkien lukio-opiskelijoiden ja -opettajien käytettävissä on ROI-taloustaitosovellus, jonka avulla opiskelija voi itsenäisesti harjoitella taloustaitoja, säästämistä ja sijoittamisen aloittamista. Opetushenkilöstö voi puolestaan hyödyntää sovelluksen sisältöjä opetusmateriaalina.

Etu-Töölön lukion yrittäjyyspainotus

Kaupungin lukioista Etu-Töölön lukion painotus on yrittäjyys. Lukion vuoden 2021 opetussuunnitelmassa on 38 opintopisteen laajuisesti yrittäjyys-oppiainetta. Opiskelijat voivat vapaasti valita painotuksen mukaisia opintoja lukionsa tarjonnasta.

Etu-Töölön lukion yrittäjyysopinnot painottavat yrittäjämäistä toimintaa, oikean yrityksen perustamista ja siihen liittyvien taitojen kartuttamista.

Yrittäjyys-oppiaineen opintojaksot sisältävät teemoja kuten harjoitusyrityksen perustaminen ja yrittäjänä toimiminen omassa harjoitusyrityksessä, työelämän viestintä ja erilaiset työkuulttuurit, start up -yritykset, yhteiskunnallinen yrittäjyys, tuotekehitys ja palvelumuotoilu sekä kansainvälinen kauppa ja sijoittaminen. Painotuksen mukaisia opintoja kehitetään koko ajan.

Lukion painotus tarjoaa opiskelijalle mahdollisuuksia tutustua korkeakouluihin ja työelämään. Painotus näkyy lukion arjessa esimerkiksi erilaisina yhteistyöprojekteina korkeakoulujen, työelämän ja kolmannen sektorin kanssa. Yhteistyökumppaneita ovat muun muassa Elisa, SLUSH, Nuori Yrittäjyys ry, Talous ja nuoret TAT, Aalto-yliopisto sekä Haaga-Helia-ammattikorkeakoulu.

Yksityiset ja valtion lukiot

Lauttasaaren yhteiskoulun Kansainvälisen liiketoiminnan lukiolla on ollut yrittäjyyspainotteisen opetuksen erityistehtävä 1.8.2018 lähtien. Lukion erityistehtävän mukainen painotus kohdentuu sekä yrittäjyyden että liiketoiminnan opetukseen.

Munkkiniemen yhteiskoululla on yhteiskunta- ja talouslinja. Myös Kuloosaaren yhteiskoulun lukiossa voi opiskella yhteiskunta- ja talouslinjalla.

Kaksoistutkinnon eli useamman tutkinnon suorittaminen

Valtuustoaloitteessa todetaan, että kaupallisen lukion perustaminen Malmin kampuksen viereen tarjoaisi toimintaedellytykset ja yhteistyömahdollisuudet muun muassa kaksoistutkintoihin. Kaksoistutkinnoilla tarkoitetaan useamman tutkinnon suorittamista. Käytännössä tämä yleensä tarkoittaa sitä, että opiskelija suorittaa ammatillisen tutkinnon ohella lukio-opintoja ja ylioppilastutkinnon.

Malmin kampus muodostuu Haaga-Helia-ammattikorkeakoulun ja Perho Liiketalousopiston toimipisteistä. Malmin kampuksella Haaga-Heliassa voi opiskella liiketalouden koulutusohjelmassa tai tehdä HR:n ja johtamisen tai yrittäjyyden suuntautumisopintoja. Perho Liiketalousopiston Malmin kampuksen toimipisteellä voi opiskella matkailualaa, liiketoimintaa tai yhdistää liiketoiminnan perustutkinnon huippu-urheiluun.

Perho Liiketalousopistolla on omat kaksoistutkintoon johtavat opintolinjansa. Matkailualan ja liiketoiminnan kaksoistutkinnoissa ammatilliset aineet voi opiskella Malmin kampuksella, jolloin lukioaineiden opetuksesta vastaa Töölön yhteiskoulun aikuislukio. Urheilun ja liiketoiminnan Sporttikaksari-kaksoistutkinnon järjestämisessä Perho Liiketalousopisto tekee yhteistyötä Helsingin kaupungin Mäkelänrinteen lukion kanssa.

Helsingin kaupungilla kaksoistutkinnon suorittajat ovat Stadin ammatti- ja aikuisopiston tutkinto-opiskelijoita, jotka ammatillisen perustutkinnon lisäksi suorittavat ylioppilastutkinnon ja halutessaan lukion oppimäärän. Helsingin aikuislukio järjestää Stadin ammatti- ja aikuisopiston opiskelijoille lukio-opetusta.

Opetuksellinen yhteistyö

Valtuustoaloitteessa todetaan, että kaupallisen lukion perustaminen Malmin kampuksen viereen tarjoaisi toimintaedellytykset ja yhteistyömahdollisuudet muun muassa opetukselliseen yhteistyöhön.

Lukion opetussuunnitelman perusteissa (Opetushallitus 2019) painotuu lukiokoulutuksen yhteistyö muiden oppilaitosten ja erityisesti korkeakoulujen kanssa. Helsingin kaupungin lukiot tekevät jo tällä hetkellä aktiivisesti yhteistyötä pääkaupunkiseudun korkeakoulujen kanssa. Näitä ovat esimerkiksi Haaga-Helia-ammattikorkeakoulu, Helsingin yliopisto, Aalto-yliopisto, Metropolia-ammattikorkeakoulu sekä Laurea-ammattikorkeakoulu. Yhteistyö on esimerkiksi vierailuja, projekteja, työpajoja ja opiskelijavarjostuksia, ja niitä järjestetään lähi- ja verkkotoeutuksina.

Opetussuunnitelman perusteiden (Opetushallitus 2019) mukaan opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus yksilöllisiin opintoja koskeviin valintoihin omassa oppilaitoksessaan sekä hyödyntämällä muiden oppilaitosten ja korkeakoulujen opetustarjontaa. Helsingin kaupungin lukioiden opiskelijoilla on mahdollisuus suorittaa maksutta kursseja Helsingin yliopiston avoimessa yliopistossa. Aalto-yliopisto tarjoaa maksuttomana kursseja muun muassa muotoilusta, taloudesta ja yrittäjyydestä. Haaga-Heliällä on lukiolaisille kursseja esimerkiksi kiertotaloudesta ja palvelumuotoilusta. Metropolia-ammattikorkeakoululla on esimerkiksi kansantaloustieteiden ja sijoitustoiminnan peruskurssit lukiolaisille. Opiskelija voi sisällyttää korkeakoulussa suoritettua opintoja osaksi lukiotutkintoaan.

Lopuksi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että yllä olevan selvityksen mukaisesti kaupallisten aineiden painottuminen lukiokoulutuksessa on tärkeää. Kuitenkin nykyisellä järjestäjäverkolla ja yhteistyökumppanuuksilla pystytään vastaamaan kaupallisiin aineisiin painottuvan opetuksen tarpeeseen. Uuden, kaupallisia aineita painottavan lukion perustamiselle ei näin ollen ole tarvetta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

18.05.2022

Lisätiedot

Elli-Noora Lassy, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 35095

elli-noora.lassy(a)hel.fi

Harri Korhonen, lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 86342

harri.korhonen(a)hel.fi

Carola Harju, yksikön päällikkö, puhelin: 310 42542

carola.harju(a)hel.fi

§ 127

Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite fysioterapeuttien palkkaamisesta osaksi kouluterveydenhuoltoa

HEL 2021-014040 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Arja Karhuvaara ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki palkkaisi fysioterapeutteja osaksi kouluterveydenhuoltoa ja tekisi asiasta toiminnan kehittämis- ja vaikuttavuustutkimusta yhdessä yliopiston ja ammattikorkeakoulujen kanssa.

Kaupunkistrategian 2021-2025 mukaan jokaista helsinkiläistä ikään katsomatta kannustetaan liikkumaan matalalla kynnyksellä. Liikkuminen sisältyy jokaiseen varhaiskasvatus-, koulu- ja opiskelupäivään.

On tärkeää, että lasten ja nuorten motoristen taitojen kehittyminen, liikunnan lisääminen, painonhallinta sekä tuki- ja liikuntaelinvaivojen ennaltaehkäisy on nostettu esille. Liikkuamisen lisääminen kaikissa ikäryhmissä on erittäin tärkeää.

Sosiaali- ja terveyslautakunta on lausunnossaan katsonut, ettei yksi ammattiryhmä voisi ratkaista fyysiseen terveyteen ja yleiskunnon heikkenemiseen liittyvää huolta, eikä se sen vuoksi kannata aloitteessa esitettyä fysioterapeuttien liittämistä osaksi kouluterveydenhuoltoa. Lisäksi

sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että fysioterapiapalvelut ovat tasapuolisesti kaikkien helsinkiläisten käytössä.

Lasten ja nuorten liikkumiseen liittyviä terveyden ja hyvinvoinnin ongelmia on huomioitu sosiaali- ja terveystoimen lapsiperheiden palvelujen sisällöissä, asiakas- ja hoito-ohjeissa sekä yhteistyörakenteissa. Lapset ja nuoret ohjautuvat tarvitsemiinsa palveluihin kouluterveydenhuollon tai muiden terveydenhuollon toimijoiden kautta kouluikäisten matalan kynnyksen palvelumallin mukaisesti. Kouluterveydenhuolto tekee yhteistyötä fysioterapian kanssa lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemiseksi.

Kouluterveydenhuollon ja fysioterapian yhteistyölle on luotu toimivat lähetekäytännöt ja yhteistyötä kehitetään säännöllisesti muun muassa vuosittaisissa yhteistyökokouksissa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan näkemyksen mukaan fysioterapiapalvelut osana sosiaali- ja terveystoimen järjestämiä terveys- ja hyvinvointipalveluja takaa sen, että palvelut ovat tasapuolisesti saatavilla kaikille helsinkiläisille.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palveluissa puututaan ennaltaehkäisevästi lasten ja nuorten vähäisestä liikkumisesta johtuviin ongelmiin. Liikkumista edistetään kehittämällä toimintaympäristöjä ja -kulttuuria varhaiskasvatuksen yksiköissä, kouluissa ja oppilaitoksissa. Toiminnoilla pyritään vaikuttamaan myös perheiden liikkumiseen sekä terveystyöskäytymiseen. Lisäksi kasvatuksen ja koulutuksen toimiala seuraa osaltaan lasten ja nuorten liikkumista ja hyvinvointia säännöllisesti muun muassa 5.- ja 8.-luokalla toteutettavin Move!-mittauksin.

Päätöshistoriaan sisältyvästä kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunnosta käyvät ilmi ne monipuoliset toimenpiteet ja ohjelmat, joilla varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja toisen asteen koulutuksessa tuetaan lasten ja nuorten liikkumista. Helsingin kaikki peruskoulut ovat muun muassa mukana Harrastamisen Suomen mallin mukaisessa toiminnassa, joka tarjoaa useita liikunnallisia harrastuslajeja lapsille ja nuorille.

Lasten ja nuorten liikkumisen ja hyvinvoinnin edistämistä sekä monipuolista ennaltaehkäisevää työtä jatketaan sosiaali- ja terveystoimialan, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan moniammatillisena yhteistyönä. Liikkumisen edistäminen jatkuu myös osana kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa (2021–2025), jossa liikkuminen on yksi kuudesta suunnitelman painopistealueesta.

Edellä todettuun viitaten fysioterapeuttien palkkaaminen osaksi kouluterveydenhuoltoa ei ole tarkoituksenmukaista.

18.05.2022

Asiasta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.05.2022 § 318

HEL 2021-014040 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 08.03.2022 § 57

HEL 2021-014040 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle Arja Karhuvaaran valtuustoaloitteesta fysioterapeuttien palkkaamisesta osaksi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

kouluterveydenhuoltoa ja toiminnan kehittämis- ja vaikuttavuustutkimuksen tekemisestä yhdessä yliopiston tai/ja ammattikorkeakoulujen kanssa seuraavan lausunnon:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palveluissa puututaan ennaltaehkäisevästi lasten ja nuorten vähäisestä liikkumisesta johtuviin ongelmiin. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä tuki- ja liikuntaelinvaivojen ehkäisemisen näkökulmasta liikkumisen lisääminen kaikissa ikäryhmissä on erittäin tärkeää. Tätä edistetään kehittämällä toimintaympäristöjä ja -kulttuuria varhaiskasvatuksen yksiköissä, kouluissa ja oppilaitoksissa. Toiminnoilla pyritään vaikuttamaan myös perheiden liikkumiseen sekä terveyskäyttäytymiseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei kannata aloitetta, koska fysioterapiapalvelut osana terveys- ja hyvinvointipalveluja takaavat, että ne ovat tasapuolisesti saatavilla kaikille helsinkiläisille. Lapset ja nuoret ohjautuvat tarvitsemiinsa palveluihin kouluterveydenhuollon tai muiden terveydenhuollon toimijoiden kautta.

Lasten ja nuorten säännöllistä ja päivittäistä liikkumista pyritään edistämään monipuolisesti koko kaupungissa. Liikkumisen edistäminen on kirjattu Helsingin kaupunkistrategiaan 2021-2025 (kaupunginvaltuusto 13.10.2021, § 293), jonka mukaan liikkuminen sisältyy jokaiseen varhaiskasvatus-, koulu- ja opiskelupäivään. Liikkumista edistetään myös osana kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa (2022-2025), jossa liikkumisen lisäksi yhtenä painopistealueena on terveelliset elintavat. Toteutettuja toimenpiteitä arvioidaan ja kehitetään eri mittareiden ja tutkimusten avulla.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimintaa ohjaa opetussuunnitelmat. Varhaiskasvatuksen suunnitelmaan sisältyy liikkumiseen, ruokakasvatukseen, terveyteen ja turvallisuuteen liittyviä tavoitteita. Liikkumistaitojen edistäminen on kirjattu selkeästi perusopetuksen ja lukion opetussuunnitelmien sisältöihin. Liikunnanopetuksen avulla tuetaan opiskelijaa vastuulliseen omasta fyysisestä aktiivisuudesta ja toimintaja opiskelukyvystä huolehtimiseen sekä istuvan elämäntavan vähentämiseen. Ammatillisessa koulutuksessa työkyvyn ja hyvinvoinnin ylläpitäminen on pakollinen tutkinnon osa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala panostaa erityisesti pienten lasten ja lapsiperheiden mahdollisuuksiin liikkua. Liikkuminen on sisällytetty Helsingin varhaiskasvatussuunnitelmaan ja Helsingin leikkipuistojen toimintasuunnitelmiin. Kaikki varhaiskasvatussyksiköt ovat liittyneet kansalliseen Liikkuva varhaiskasvatus –ohjelmaan, jonka avulla on koulutettu tuhansia varhaiskasvattajia liikkumisen edistämiseen. Liikunta- ja palvelut järjestävät Liikunta- ja Perhehulinoita, joissa perheet voivat liikkua omatoimisesti omalla asuinalueellaan. Varhaiskasvattajien on

mahdollista konsultoida fysioterapeutteja, mikäli lapsella on haasteita motorisissa perustaidoissa tai oman toiminnan ohjauksessa.

Perusopetuksessa kaikki kaupungin koulut ovat rekisteröityneet valtakunnalliseen Liikkuva koulu –ohjelmaan, jonka tavoitteena on oppilaiden osallistaminen, liikkumisen lisääminen, istumisen vähentäminen sekä liikunnallista harrastustoimintaa tarjoavien koulujen osuuden lisääminen. Liikkuminen on kirjattu myös lukuvuonna 2021–2022 koulujen toimintasuunnitelmiin osaksi hyvinvoinnin osa-aluetta. Vuosien 2020 ja 2021 aikana kaikki 7–12-vuotiaille suunnattu EasySport ja 13–17 -vuotiaille suunnattu FunAction -toiminta muutettiin maksuttomaksi, ja EasySportin soveltavan liikunnan toimintaa lisättiin merkittävästi. Helsingin kaikki peruskoulut ovat mukana Harrastamisen Suomen mallin mukaisessa toiminnassa, joka tarjoaa useita liikunnallisia harrastuslajeja.

Toinen aste tukee nuorten liikkumista ja hyvinvointia valtakunnallinen Liikkuva opiskelu -ohjelmalla, jossa on mukana koko Stadin ammatti- ja aikuisopisto sekä kaikki Helsingin kaupungin lukiot. Stadin ammatti- ja aikuisopistossa on otettu käyttöön Saku ry:n työkykypassi, joka vahvistaa ammattiin opiskelevan työkyky- ja hyvinvointitaitoja. Kaupungin matkan kynnyksen liikuntatarjonnasta toisen asteen opiskelijat voivat osallistua joko 13–17-vuotiaille suunnattuun FunAction-liikuntaan tai 18–29-vuotiaille suunnattuun NYT-liikuntaan, jossa tarjotaan myös henkilökohtaista liikuntaneuvontaa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla arvioidaan lasten ja nuorten fyysistä toimintakykyä säännöllisesti. Tässä käytetään apuna 5.- ja 8.-luokalla toteutettavia Move!-mittauksia, jotka mahdollistavat ennaltaehkäisevän otteen lasten ja nuorten toimintakyvyn edistämisessä. Mittausten antama informaatio toimii herätteenä lapsen tai nuoren ohjaimiseen kouluterveydenhuollon palvelujen piiriin. Toimintaa kehitetään yhteistyössä perusopetuksen, kouluterveydenhuollon, oppilashuollon, liikuntapalveluiden ja nuorisopalveluiden edustajien kanssa.

Liikkumattomuuteen ja terveystyttymiseen puututaan myös koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa, esimerkiksi terveystarkastusten avulla. Terveystarkastaja kartoittaa lapsen ja perheen hyvinvointiin ja terveystottumuksiin liittyviä kysymyksiä ja ohjaa liikunnallista elämäntapaa tukevien toimintojen pariin. Yläkouluikäisille nuorille on tarjolla tukea liikunnalliseen elämäntapaan liikuntaneuvonnan muodossa (kouluPT-toiminta). Myös alakoululaisille tarkoitetut vuoden mittaiset EasySport startti, painonhallinnan vertaistukiryhmät on tarkoitus käynnistää uudelleen vuonna 2022. Lisäksi koulussa toimivien ammattilaisten on mahdollista ohjata oppilaita fysioterapiaan neuvonta- ja ohjauksikäynnille.

Aloitteessa esitetään, että kaupunki palkkaa fysioterapeutteja osaksi kouluterveydenhuoltoa ja toiminnan kehittämis- ja vaikuttavuustutkimuksen tekemisestä yhdessä yliopiston tai/ja ammattikorkeakoulujen kanssa. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että lasten ja nuorten fysioterapia on sosiaali- ja terveystoimen tuottama palvelu, johon ohjautetaan pääsääntöisesti terveydenhuollon toimijoiden suosituksesta. Fysioterapeuttien palkkaaminen osaksi kouluterveydenhuoltoa on näin ollen sosiaali- ja terveystoimialan vastuulla. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala seuraa lasten ja nuorten liikkumista ja hyvinvointia. Toiminnoissa tehdään monipuolista ennaltaehkäisevää työtä yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimialan, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä korkeakoulujen kanssa. Fysioterapeuttien työskentely päiväkotien, koulujen ja oppilaitoksen arjessa ei välttämättä tuota nykyistä parempia tuloksia lasten ja nuorten liikkumisessa ja terveydessä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2022 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin. Sosiaali- ja terveystoimiala päättää omien määrärahojensa kohdentamisesta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Mari Kontio, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 73363
mari.kontio2(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 01.03.2022 § 40

HEL 2021-014040 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran ja 17 muun valtuutetun fysioterapeuttien palkkaamista osaksi kouluterveydenhuoltoa koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään, että Helsinki palkkaa fysioterapeutteja osaksi kouluterveydenhuoltoa ja tekee yliopiston ja/tai ammattikorkeakoulun kanssa toiminnan kehittämis- ja vaikuttavuustutkimusta.

Sosiaali- ja terveyslautakunta ei esitä fysioterapeuttien palkkaamista osaksi kouluterveydenhuoltoa. Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että lasten ja nuorten liikkumiseen liittyviä terveyden ja hyvinvoinnin ongelmia on huomioitu sosiaali- ja terveystoimen lapsiperheiden palvelujen sisällöissä, asiakas- ja hoito-ohjeissa sekä yhteistyörakenteissa.

Kouluterveydenhuolto tekee yhteistyötä fysioterapian kanssa lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemiseksi.

Sosiaali- ja terveystoimialalla jatketaan koululaisten liikkumisen edistämistä yhteistyössä muiden toimialojen kanssa. Helsinki toteutti valtuustokaudella 2017–2021 kärkihankkeenaan liikkumisohjelmaa, jonka toimenpideohjelmaan kaupungin eri toimialat suunnittelivat omat liikkumisen lisäämisen toimenpiteensä. Liikkumisohjelman tavoitteena oli integroida liikkumisen edistäminen osaksi kaupungin perustoimintaa.

Kaupunkiin perustettiin vuoden 2019 lopulla toimialojen yhteinen Move!-mittausten ohjausryhmä. Osana Move!-mittausten palveluketjua yläkouluikäisillä nuorilla on mahdollisuus osallistua kaupungin liikuntapalvelujen toteuttamaan KoulupT-toimintaan, jossa annetaan tukea ja ohjausta liikkunnalliseen elämäntapaan. Vuosille 2022–2023 toiminnalle on myönnetty koronaelpymisrahoitusta, jolla toimintaa laajennetaan koskemaan kaikkia kaupungin yläkouluja.

Lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia peruskouluissa on lisätty Helsingin harrastamisen mallin sekä EasySport- ja FunAction-toimintojen puitteissa. Liikkumisohjelman toimenpiteet on kuvattu tarkemmin liikkumisvahdissa: [Helsingin liikkumisvahti](#).

Liikkumisen edistäminen jatkuu osana kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa (2021–2025), jossa liikkuminen on yksi kuudesta suunnitelman painopistealueesta.

Kouluterveydenhuolto

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan kouluterveydenhuollon perustehtävänä on tukea jokaisen koululaisen mahdollisimman tervettä kasvua ja kehitystä, vahvistaa oppimisen ja terveen aikuisuuden edellytyksiä sekä ehkäistä syrjäytymistä.

Kouluterveydenhuollossa seurataan lapsen kasvua ja kehitystä vuosittaisilla terveystarkastuksilla. Oppilaiden vanhemmat kutsutaan laajoihin terveystarkastuksiin, joissa kartoitetaan lapsen ja perheen hyvinvointiin ja terveystottumuksiin liittyviä kysymyksiä, kuten liikuntaa, ruutuaikaa, nukkumista ja ravitsemusta. Ryhti- ja asentovirheisiin puututaan varhaisessa vaiheessa. Lapsille ja nuorille annetaan oman terveyden tukemiseen liittyvää terveysneuvontaa sekä ennaltaehkäisevästi ohjataan muun muassa ergonomisiin työskentelyasentoihin. Tarvittaessa lapselle tehdään yksilöllinen hyvinvointi- ja terveystuunnitelma. Lasten ja perheiden kanssa toimivien ammattilaisten sekä koulun oppilashuolto-ryhmien toimijoiden on mahdollista ohjata lapsi fysioterapiaan kerta- luonteiselle neuvonta- ja ohjauskäynnille kouluikäisten matalan kynnyksen palvelumallin mukaisesti.

Fysioterapia

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala järjestää lasten ja nuorten fysioterapiapalvelut 0–16-vuotiaille helsinkiläisille. Lasten ja nuorten fysioterapiapalveluja tarjotaan perhekeskuksissa ja keskitetyissä fysioterapian toimipisteissä. Helsingissä perhekeskuksissa toimii 14 fysioterapeuttia, jotka ottavat vastaan alakouluikäisiä lapsia.

Vuoden 2021 aikana kuukausittain noin 50 alle 16-vuotiasta lasta ja nuorta on saanut lähetteen fysioterapiaan joko perhekeskuksiin tai fysioterapian keskitettyihin toimipisteisiin. Tammikuussa 2022 keskimääräinen jonotusaika, eli kolmas vapaa aika perhekeskusten fysioterapiapalveluihin oli 16 vuorokautta. Tämä tarkoittaa sujuvaa fysioterapiaan pääsyä.

Lasten ja nuorten fysioterapia on motorisen kehityksen sekä liikkumis- ja toimintakyvyn arviointia ja kuntoutusta. Kouluterveydenhoitaja tai muu terveydenhuollon toimija ohjaa lapsen fysioterapeutin vastaanotolle, mikäli havaitsee siihen tarvetta. Arvioinnin pohjalta suunnitellaan tarvittavat terapiatoimenpiteet, kotiharjoitteluohjeet sekä edistymisen seuranta yhteistyössä lapsen, vanhempien sekä lähiverkoston kanssa. Koululaisten fysioterapia toteutuu perhekeskuksissa, mutta voi tarvittaessa jalkautua myös kouluille. Sekä kouluterveydenhuolto että fysioterapia ovat maksuttomia.

Fysioterapiapalvelut ovat kaikkien helsinkiläisten käytettävissä. Kouluterveydenhuollon sekä fysioterapian yhteistyölle on luotu toimivat lähetekäytännöt ja yhteistyötä kehitetään säännöllisesti muun muassa vuosittaisissa yhteistyökokouksissa.

Yhteenveto

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että lasten ja nuorten motoristen taitojen kehittyminen, liikunnan lisääminen, painonhallinta sekä tuki- ja liikuntaelinvaivojen ennaltaehkäisy on nostettu esille. Lautakunta ei katso, että yksi ammattiryhmä voisi ratkaista fyysiseen terveyteen ja yleiskunnan heikkenemiseen liittyvää huolta, eikä sen vuoksi tue aloitteessa esitettyä fysioterapeuttien liittämistä osaksi kouluterveydenhuoltoa. Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että fysioterapiapalvelut ovat tasapuolisesti kaikkien helsinkiläisten käytössä.

Sosiaali- ja terveystoimialan toimintasuunnitelman 2022 mukaan edistetään ehyiden ja sujuvien palveluketjujen rakentamista oman organisaation sisällä ja yli organisaatorajojen. Monialaista yhteistyötä sekä toimivia lähetekäytäntöjä kehitetään edelleen, jotta lapset ja nuoret ohjautuvat tarvitsemiinsa palveluihin. Koululaisten liikkumisen edistämistä

jatketaan sosiaali- ja terveystoimialalla yhteistyössä muiden toimialojen kanssa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Koululaisten fyysisen terveyden ja yleiskunnon heikkeneminen on kansanterveydellinen huoli. Heikko fyysinen toimintakyky muodostaa riskin lapsen terveydelle ja kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnille ja voi johtaa haasteisiin myös oppimisessa. Lasten ja nuorten liikkumista sekä terveyden edistämistä tuetaan moniammatillisesti ja toimivien yhteistyökäytänteiden avulla oman organisaation sisällä ja yli organisaatiorajojen.

Fysioterapiapalvelut osana terveys- ja hyvinvointipalveluja ovat tasapuolisesti saatavilla kaikille helsinkiläisille. Lapset ja nuoret ohjautuvat tarvitsemiinsa palveluihin kouluterveydenhuollon tai muiden terveydenhuollon toimijoiden kautta kouluikäisten matalan kynnyksen palvelumallin mukaisesti.”

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Viivi Väänänen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42303
viivi.vaananen(a)hel.fi
Marianna Niemi-Korhonen, ylihoitaja, puhelin: 310 48355
marianna.niemi-korhonen(a)hel.fi
Katri Lagerblom, ylihoitaja, puhelin: 310 50223
katri.lagerblom(a)hel.fi

§ 128

Valtuutettu Pia Pakarisen aloite laatutekijöiden huomioimisesta päiväkotien ja koulujen pihojen huoltosopimusten kilpailutuksessa

HEL 2022-001517 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Pia Pakarisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Pia Pakarinen ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että päiväkotien ja koulujen pihojen talvikunnossapidon laatuvaatimukset huomioidaan kiinteistönhoidon sopimuksia kilpailutettaessa nykyistä paremmin. Lisäksi aloitteentekijät esittävät, että isännöitsijöiden tulee valvoa käyttäjäpalautteen perusteella sopimusehtojen täyttymistä, ja että mahdollisiin laatupoikkeamiin puututaan tilaajan taholta välittömästi.

Pihojen talvikunnossapidon laadunvalvonnan vastuu

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa kiinteistöjen hoitopalveluista ja niiden kilpailuttamisesta. Ulkoalueiden talvikunnossapito sisältyy kiinteistöhoitopalveluihin. Talvikunnossapidon laadunvalvonta kuuluu palveluntuottajille sekä tilaajalle, eikä lähtökohtaisesti ole käyttäjien tehtävä.

Tilaajan laadunvalvontaa hoitavat kaupunkiympäristötoimialan tekniset isännöitsijät. Teknisten isännöitsijöiden tehtäviin kuuluu kohdekierron ja asiakastapaaminen vähintään kerran vuodessa. Käytännössä työ edellyttää yleensä useampia kohdekäyntejä. Tekniset isännöitsijät puuttu-

vat laatupoikkeamiin kohdekäynneillä tekemiensä havaintojen sekä BEM-huoltokirjaan tehtyjen palvelupyyntöjen perusteella. Tekniset isännöitsijät seuraavat BEM-huoltokirjan ja kohdekäyntien avulla tehtyjen BEM-palvelupyyntöjen hoitamista ja puuttuvat tarvittaessa asiaan.

Pihojen talvikunnossapidon laatuvaatimukset nykyisten sopimusten mukaan

Nykyisissä kiinteistöhoitopalveluiden sopimuksissa ulkoalueiden talvikunnossapidon tehtävät on määritelty kiinteistöpalveluiden yleisten laatuvaatimusten (KiinteistöRYL 2009) A2-hoitoluokan mukaisesti. Kiinteistöhoitopalveluiden sopimuksissa on hyvin tarkat määritelmät tilaajan sekä palveluntuottajan välisestä sopimuksenaikaisesta toiminnasta. Sopimukseen on kirjattu toimintatapaohjeet mm. raportoinnista ja yhteistyöpalavereista, laadun seurannasta, yleisistä laatumittareista, poikkeamien ja reklamaatioiden hoitamisesta sekä palvelupyynnöistä. Kiinteistöhoitopalveluiden ulkoalueiden hoidolle määritellyt, sopimusten liitteenä olevat palvelusovaatimukset ilmenevät tarkemmin päätöshistoriaan sisältyvän kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston lausunnosta (taulukko).

Kiinteistönhoidon sopimusten kilpailuttaminen

Kaupunkiympäristön toimialalla on alettu kilpailuttaa kiinteistöhoitopalveluja vuodesta 2017 lähtien kaupunginvaltuuston Palmia-liikelaitoksen yhtiöittämistä koskevan päätöksen (8.10.2014, § 322 mukaisesti. Yhtiöittämisen yhteydessä päiväkodit ja koulut jaettiin viiteen alueelliseen koriin. Kohteiden kiinteistöhoitopalveluita on kilpailutettu yksi kori per vuosi. Näissä viidessä korissa on ollut mukana myös muita kohteita kuin päiväkoteja ja kouluja, jolloin yksittäisen korin kokonaiskohdemäärä on ollut noin 90 kpl.

Kaupunkiympäristön toimiala on järjestänyt viimeisen viiden vuoden aikana seitsemän erillistä kiinteistöhoitopalveluiden kilpailutusta. Kilpailutuksissa on kiinnitetty vuosi vuodelta enemmän huomiota palvelun laatuun ja laatupoikkeamien hallintaan tilaajan toimesta. Vuonna 2021 on mm. yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa kilpailutettu noin 30 kohteen kiinteistöhoito-, kohdevastaava- ja siivouspalvelut siten, että yksi ja sama palveluntuottaja vastaa kaikista kolmesta palvelusta. Tavoitteeksi tässä yhteiskilpailutuksessa on määritelty palvelun laadun parantuminen kaikkien kolmen palvelun osalta.

Nykyisten sopimusten haasteita

Kuluneiden viiden vuoden aikana tehty muutokset kilpailutusasiakirjoihin eivät kuitenkaan ole olleet riittäviä. Palveluntuottajat eivät tällä hetkellä suoriudu tyydyttävästi sopimuksenmukaisista tehtävistään. Tekniset isännöitsijät ovat joutuneet reklamoimaan laatupoikkeamista

ja osittain myös joutuneet paikkaamaan palveluntuottajien työnjohdon puutteita. Nykyiset kiinteistöhoitosopimukset eivät tarjoa riittäviä edellytyksiä laatueroiksi puuttumisen vaikuttavuudelle, joten tilaajan aktiivisesta reagoinnista huolimatta tilanteeseen on vaikeata saada parannusta nykyisten sopimusten puitteissa.

Kiinteistönhoidon kilpailutuksen kehittäminen ja muut jatkotoimet

Nykyisillä koreilla ja kilpailutusasiakirjoilla ei tulla saavuttamaan muu-
tosta talvihoidon laatuun. On ensisijaisen tärkeää tehdä tarvittavat
muutokset kiinteistöhoitopalveluiden koritukseen, sopimukseen, palvelu-
kuvaukseen sekä huoltotehtävien ja pihanhoitosuunnitelmien sisältöihin.
Huoltotehtävien ja pihanhoitosuunnitelmien kehittäminen vaatii yhteis-
työtä kaupunkiympäristön toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toi-
mialan kesken. Lisäksi kilpailutuksessa asetettavat vähimmäisvaati-
mukset, arviointikriteerit ja tarjousten vertailuperusteet päivitetään.

Kiinteistöhoitopalvelujen kehittäminen on jatkuvaa toimintaa kaupun-
kiympäristön toimialalla. Tavoitteena on, että syksyllä 2022 käynniste-
tään ensimmäinen uusien kiinteistöhoitokorien mukainen kiinteistöhoi-
topalveluiden kilpailutus uusilla kilpailutusasiakirjoilla. Kiinteistöhoi-
topalveluiden kehittämisen yhteydessä selvitetään tarkoituksenmukai-
sin hankintatapa sekä määritellään uudelleen talvihoidon seurattavat
palvelusuoritteet sekä niiden arviointiperusteet ja tavoitetasot.

Kiinteistönhoidon kilpailutusprosessi vie aikaa vähintään kuusi kuukaut-
ta, joten sopimuksia uudestaan kilpailuttamalla muutoksia talvihoidon
laatuun on saatavissa aikaisintaan talvikaudelle 2023-2024. Tämän
johdosta kaupunkiympäristön toimialalla tehdään talvihoidon varautu-
missuunnitelma ennen seuraavaa talvikautta. Varautumissuunnitel-
massa määritellään toimenpiteet, joilla hallitaan paremmin talvihoidon
haasteet piha-alueilla. Kesän ja syksyn 2022 aikana käynnistetään
keskustelut palveluntuottajien kanssa talvihoidossa havaituista puut-
teista ja keinoista puuttua niihin nykyisten sopimusten mukaisesti. Pal-
veluntuottajia pyydetään myös tekemään varautumissuunnitelma talvi-
hoitoon, joka yhteensovitetaan kaupunkiympäristön toimialan varautu-
missuunnitelman kanssa.

Kaupunginhallitus pitää kasvat- ja koulutuslautakunnan tavoin tär-
keänä, että kiinteistönhoidon palvelutarjoajilla on todellisia kannusteita
hoitaa päiväkotien ja koulujen piha-alueiden talvikunnossapito ajoissa.
Kiinteistönhoidon sopimuksia uusittaessa tulee sopimukseen sisällyttää
velvoitteita talvihoidon varautumissuunnitelmista ja viivästyksistä aiheu-
tuvista tehokkaista sanktioista. Sopimusten valvontaa tulee myös pa-
ranta.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston sekä kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta teki lausuntoonsa yksimielisesti viimeisen kappaleen mukaisen lisäyksen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteet, jotka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Pia Pakarisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.05.2022 § 309

HEL 2022-001517 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 12.04.2022 § 80

HEL 2022-001517 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon liitteenä olevasta valtuutettu Pia Pakarisen aloitteesta. Aloite koskee laatutekijöiden huomioimista päiväkotien ja koulujen pihojen huoltosopimusten kilpailutuksessa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala vuokraa tarvitsemansa tilat käyttöönsä kaupunkiympäristön toimialalta. Toimialojen välisen vastuun mukaisesti kaupunkiympäristön toimiala vastaa vuokranantajana tilojen kiinteistöhuollosta ja palvelun kilpailuttamisesta. Kaupunkiympäristön kiinteistöhuollon ylläpitotehtäviin kuuluvat toimitilojen ylläpidon ja kiinteistönhoidon järjestäminen, valvonta ja kunnossapito. Palvelu sisältää myös tilojen ulkoalueiden hoitamisen ja valvonnan.

Kaupunginvaltuuston 2014 tekemän päätöksen mukaisesti kiinteistöhuolto-, puhtaus- ja kohdevastaavapalvelut kilpailutettu toimialoilla vuodesta 2017 lähtien. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on kilpailuttanut kiinteistöjen puhtaus- ja kohdevastaavapalvelut. Kaupunkiympäristö on kilpailuttanut kiinteistöhuoltopalvelun.

Nykyisissä kiinteistöhoitopalveluiden sopimuksissa on määritelty tilaajan sekä palveluntuottajan välisestä sopimuksenaikaisesta toiminnasta. Laadunvalvonta kiinteistöhuollosta ml. talvikunnossapito kuuluu palveluntuottajille ja tilaajalle eli teknisille isännöitsijöille. Isännöitsijät puuttuvat laatupoikkeamiin kohdekäynneillä tekemiensä havaintojen ja reklamaatioiden sekä vuokralaisten eli käyttäjien BEM-huoltokirjaan tehtyjen palvelupyyntöjen perusteella. Kiinteistöhoitopalveluiden sopimuksissa ulkoalueiden talvihoidon tehtävät on määritelty KiinteistöRYLin A2-hoitoluokan mukaisesti. Kiinteistöhuollon pitkät vasteajat palvelupyyntöihin vastaamiseen ja avoimet tehtäväpyynnöt haittaavat toimintaa ja aiheuttavat käyttäjille lisätyötä.

Kaupunkiympäristön toimialalla on kuitenkin tunnistettu, että palveluntuottajat eivät suoriudu tyydyttävästi sopimuksenmukaisista tehtävistään. Tekniset isännöitsijät joutuvat reklamoimaan laatupoikkeamista ja osittain myös joutuneet paikkaamaan palveluntuottajien työnjohdon puutteita. Nykyiset kiinteistöhuoltosopimukset eivät tarjoa riittäviä edellytyksiä laatupoikkeamiin puuttumisiin, joten aktiivisesta reagoinnista huolimatta tilanteeseen on vaikea saada parannusta nykyisten sopimusten puitteissa.

Viimeisimmässä tukipalvelujen kilpailutuksessa valmistelu on tehty ensikertaa toimialojen yhteistyönä. Yhteiskilpailutuksella mahdollistetaan se, että yksi palveluntuottaja tuottaa puhtaus-, kohdevastaava- ja kiinteistöhoitopalvelut yhtenäisesti ja asiakaslähtöisesti. Näin palvelutalvossa jää mahdollisimman vähän katvealueita ja palveluntuottaja pystyy paremmin puuttumaan laatupoikkeamiin. Yhteiskilpailutukseen on läh-

detty kouluista, päiväkodeista ja oppilaitoksista saadun palautteen pohjalta.

Yhteiskilpailutuksessa palveluntuottajat sitoutuvat kirjalliseen suunnitelmaan kiinteistöhuollon töistä ja menetelmistä, joilla palvelukuvauksen mukainen laatutaso saavutetaan. Samalla määritellään keinot, joilla varmistetaan, että tehty työ on dokumentoitu huoltokirjaan. Suunnitelmaan nimetään mm. lumi- ja liukkaudentorjuntatöiden osalta konekohtaisesti hoidettavat kohteet. Lisäksi palveluntuottaja kuvaa, millä konkreettisilla toimenpiteillä varmistavat ja ennakoivat lumi- ja liukkaudentöiden osalta sen, että käytössä olevat piha-alueet ovat turvallisia kohteiden käyttöaikoina kaikille käyttäjille.

Kasvatuksen ja koulutuksen ja kaupunkiympäristön toimialat kehittävät toimintaa yhteiskilpailutuksessa saatujen kokemusten ja yksiköiltä saadun palautteen perusteella. Lisäksi toimialojen yhteisissä kokouksissa seurataan palvelupyyntöjen toteutusaikoja säännöllisesti. Samanaikaisesti arvioidaan myös elinkaarihankkeiden kilpailutuksessa saadut kokemukset tukipalvelujen järjestämisestä ja toimivuudesta. Tarkoituksena on soveltaa kilpailutuksen saatuja kokemuksia kiinteistöhuollon osalta myös varhaiskasvatuksen käyttämiin kiinteistöihin. Varhaiskasvatuksen osalta toimialojen yhteiskilpailutus ei ole kuitenkaan tavoitteena, koska varhaiskasvatuksessa ruoka- ja puhtauspalvelut on luontevaa kilpailuttaa yhdessä.

Lautakunta pitää tärkeänä, että kiinteistönhoidon palvelutarjoajilla on todellisia kannusteita hoitaa päiväkotien ja koulujen piha-alueiden talvikunnossapito ajoissa. Kiinteistönhoidon sopimuksia uusittaessa tulee sopimukseen sisällyttää velvoitteita esimerkiksi talvihoidon varautumissuunnitelmista ja viivästyksistä aiheutuvista tehokkaista sanktioista. Sopimusten valvontaa on myös parannettava.

Käsittely

12.04.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Sini Korpinen: Lisätään lausunnon loppuun:

Lautakunta pitää tärkeänä, että kiinteistönhoidon palvelutarjoajilla on todellisia kannusteita hoitaa päiväkotien ja koulujen piha-alueiden talvikunnossapito ajoissa. Kiinteistönhoidon sopimuksia uusittaessa tulee sopimukseen sisällyttää velvoitteita esimerkiksi talvihoidon varautumissuunnitelmista ja viivästyksistä aiheutuvista tehokkaista sanktioista. Sopimusten valvontaa on myös parannettava.

Kannattaja: Petra Malin

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Sini Korpisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Kari Salovaara, hankintapäällikkö, puhelin: 310 43033
kari.salovaara(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 07.04.2022
§ 33

HEL 2022-001517 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Pihojen talvikunnossapidon laadunvalvonnan vastuu

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa kiinteistöjen kiinteistöhuoltopalveluista ja näiden palvelujen kilpailuttamisesta. Ulkoalueiden talvikunnossapito sisältyy kiinteistöhoito-palveluihin. Talvikunnossapidon laadunvalvonta kuuluu palveluntuottajille sekä tilaajalle, eikä lähtökohtaisesti ole käyttäjien tehtävä.

Tilaajan laadunvalvontaa hoitavat tekniset isännöitsijät. Teknisten isännöitsijöiden tehtäviin kuuluu kohdekierros ja asiakastapaaminen vähintään kerran vuodessa. Käytännössä työ edellyttää yleensä useampia kohdekäyntejä. Tekniset isännöitsijät puuttuvat laatupoikkeamiin kohdekäynneillä tekemiensä havaintojen sekä BEM-huoltokirjaan tehtyjen palvelupyyntöjen perusteella. Tekniset isännöitsijät seuraavat BEM-huoltokirjan ja kohdekäyntien avulla tehtyjen BEM-palvelupyyntöjen hoitamista ja puuttuvat tarvittaessa asiaan.

Pihojen talvikunnossapidon laatuvaatimukset nykyisten sopimusten mukaan

Nykyisissä kiinteistöhoitopalveluiden sopimuksissa ulkoalueiden talvikunnossapidon tehtävät on määritelty KiinteistöRYL 2009 A2-hoitoluokan mukaisesti. Kiinteistöhoito-palveluiden sopimuksissa on hyvin tarkkaan määritelty tilaajan sekä palveluntuottajan välisestä sopimuksenaikaisesta toiminnasta. Sopimukseen on kirjattu toimintatapohjeet mm. raportoinnista ja yhteistyöpalavereista, laadun seurannasta, yleisistä laatumittareista, poikkeamien ja reklamaatioiden hoitamisesta sekä palvelupyynnöistä.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kiinteistönhoitopalveluiden ulkoalueiden hoidon palvelutasovaatimukset on sopimuksien liitteenä olevaan palvelukuvaukseen määritelty seuraavasti:

AIHE	PALVELUSUORITE	ARVIOINTIPERUSTE	TAVOITETASO
Ulkoalueet	Palvelukuvausten mukaisten alueiden ja reittien hoitaminen sovitusti vuodenajan mukaan	Neljännesvuosittainen visuaalinen standardikatselmus tilaajan valitsemissa kohteissa. <ul style="list-style-type: none"> • hiekoitushiekat • nurmikon pituus • lumien auras • liukkauden torjunta • yleisilme, roskien määrä yms.	Asteikolla 1 – 5, tavoitetaso 4
			TAI Visuaalisessa katselmuksessa todetaan hoitotyö hyväksi.
Lumenaeraus ja liukkauden torjunta	Pääkulkuväylät, piha- ja pysäköintialueet ovat hoidettu niin, että liikenne, asiakkaat ja henkilöstö voi toimia ja liikkua turvallisesti kohteen aukioloaikana. Lumityöraja huoltokirjan palvelukuvauksen mukaisesti, kuitenkin enintään 5cm.	Liikenne ja kulku sujuvat ongelmitta sääolosuhteista riippumatta.	100%
		Liukastumisvahinkojen määrä	Vahinkoja 0 kpl
		Palautteet ja visuaaliset katselmuks	Visuaalisessa katselmuksessa todetaan hoitotyö hyväksi
		Hiekoituspäiväkirjan ylläpito.	Hiekoituspäiväkirjan ajantasaisuus ja tarkkuus
Palautteet ja työpyynnöt	Palautteiden ja työpyyntöjen vastaanotto, kuittaus ja hoitaminen	Vasteaika mitataan siitä, kun viestin on saapunut, siihen kun se on hoidettu ja kuitattu.	Vasteaika sopimuksen kohdan 12.7 mukaan.
		Työpyyntöjen ja palautteiden määrä sekä niiden laatusuhde.	Asiakastyytyväisyys 3,9

Kiinteistönhoidon sopimusten kilpailuttaminen

Kaupunginvaltuusto 2014 tekemän päätöksen Palmia -liikelaitoksen yhtiöittämisestä koskevan päätöksen mukaisesti Kaupunkiympäristön toimialalla on alettu kilpailuttamaan kiinteistönhoitopalveluja vuodesta 2017 lähtien. Palmia -liikelaitoksen yhtiöittämisen yhteydessä päiväkodit ja koulut jaettiin viiteen alueelliseen koriin. Kohteiden kiinteistönhoitopalveluita on kilpailutettu yksi kori per vuosi. Näissä viidessä korissa on ol-

lut mukana myös muita kohteita kuin päiväkotia ja kouluja, jolloin yksittäisen korin kokonaiskohdemäärä on ollut n. 90 kpl. Kaupunkiympäristön toimiala on järjestänyt viiden viime vuoden aikana 7 erillistä kiinteistöhoitopalveluiden kilpailutusta. Kilpailutukset eivät ole olleet keskenään samanlaisia, vaan kilpailutuksissa on kiinnitetty huomiota vuosi vuodelta enemmän palvelun laatuun ja laatupoikkeamien hallintaan tilaajan toimesta. Viime vuonna on mm. yhteistyössä Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa kilpailutettu noin 30 kohteen kiinteistöhoito-, kohdevastaavan- ja siivouksenpalvelut, niin että yksi ja sama palveluntuottaja vastaa näistä kolmesta palvelusta. Tavoitteeksi tässä yhteiskilpailutuksessa on määritetty palvelun laadun parantuminen kaikkien kolmen palvelun osalta.

Nykyisten sopimusten haasteita

Näiden viiden vuoden aikana tehdyt muutokset kilpailutusasiakirjoihin eivät kuitenkaan ole olleet riittäviä. Palveluntuottajat eivät tällä hetkellä suoriudu tyydyttävästi sopimuksenmukaisista tehtävistään. Tekniset isännöitsijät ovat joutuneet reklamoimaan laatupoikkeamista ja osittain myös joutuneet paikkaamaan palveluntuottajien työnjohdon puutteita. Nykyiset kiinteistöhuoltosopimukset eivät tarjoa riittäviä edellytyksiä laatupoikkeamiin puuttumisen vaikuttavuudelle, joten tilaajan aktiivisesta reagoinnista huolimatta tilanteeseen on vaikeata saada parannusta nykyisten sopimusten puitteissa.

Kiinteistöhoito- ja palveluiden kehittäminen ja muut jatkotoimet

Nykyisillä koreilla ja kilpailutusasiakirjoilla muutosta talvihoito- ja palveluiden laatuun ei tulla saavuttamaan, vaan on ensisijaisen tärkeää tehdä tarvittavat muutokset kiinteistöhoitopalveluiden koritukseen, sopimukseen, palvelukuvaukseen, huoltotehtävien sekä pihanhoitosuunnitelmien sisältöihin. Huoltotehtävien ja pihasuunnitelmien kehittäminen vaatii yhteistyötä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Lisäksi kilpailutuksessa asetettavat vähimmäisvaatimukset, arviointikriteerit ja tarjousten vertailuperusteet päivitetään.

Kiinteistöhoitopalveluiden kehittäminen on jatkuvaa toimintaa Kaupunkiympäristön toimialalla. Tavoitteena on, että syksyllä käynnistetään ensimmäinen uusien kiinteistöhoitokorien mukainen kiinteistöhoitopalveluiden kilpailutus uusilla kilpailutusasiakirjoilla. Kiinteistöhoitopalveluiden kehittämisen yhteydessä selvitetään tarkoituksen mukainen hankintatapa sekä määritellään uudestaan talvihoito- ja palveluiden seurattavat palvelusuoritteet sekä niiden arviointiperusteet ja tavoitetasot.

Kiinteistöhoito- ja palveluiden kehittäminen -prosessi vie aikaa vähintään 6 kk, joten sopimuksia uudestaan kilpailuttamalla muutoksia talvihoito- ja palveluiden laatuun on saatavissa aikaisintaan talvikaudelle 2023 - 2024. Tämän johdosta

18.05.2022

Kaupunkiympäristö toimialalla tehdään talvihoidon varautumissuunnitelma ennen seuraavaa talvikautta. Varautumissuunnitelmassa määritellään toimenpiteet, joilla hallitaan paremmin talvihoidon haasteet pihalueilla. Tulevan kesän/syksyn aikana käynnistetään keskustelut palveluntuottajien kanssa talvihoidossa havaituista puutteista ja keinoista puuttua niihin nykyisten sopimusten mukaisesti. Palveluntuottajia pyydetään myös tekemään varautumissuunnitelma talvihoitoon, joka yhteensovitetaan Kaupunkiympäristö toimialan varautumissuunnitelman kanssa.

Esittelijä

vs. tekninen johtaja
Sari Hilden

Lisätiedot

Antti Saarnio, tiimipäällikkö: 310 34009
antti.i.saarnio(a)hel.fi
Pasi Lönnberg, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31851
pasi.lonnberg(a)hel.fi

§ 129

Valtuutettu Hilikka Ahteen aloite rintasyöpäseulonnan ulottamisesta 74 ikävuoteen asti

HEL 2021-014042 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Hilikka Ahteen aloite
- 2 Lausunto, Vanhusneuvosto, 14.2.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Hilikka Ahde ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan rintasyöpäseulonnan ulottamista 74 ikävuoteen asti.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja katsoo, että rintasyöpäseulontojen laajentamisessa tulee edetä valtakunnallisten linjausten mukaisesti. Helsinki on valmis osaltaan osallistumaan aktiivisesti valtakunnallisen arvion tekemiseen ja toimimaan tarvittaessa esimerkiksi pilottina ikärajan nostolle.

Terveystieteiden tutkimuskeskuksen (1326/2010) 2 luvun 23 §:n ja valtioneuvoston asetuksen 2 §:n mukaisesti rintasyöpäseulonta on järjestettävä 50-69-vuotiaille naisille 20-26 kuukauden välein. Suomen Syöpärekisteri ei varsinaisesti suosittele seulonnan laajentamista. Laajentamisen harkinta ja suunnittelu edellyttää riittävän luotettavia kustannusvaikutavuuden ja kansainvälisen tason tutkimustietoja sekä vastaavia mallinnuksia.

18.05.2022

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan ja vanhusneuvoston lausunnot. Vastaus on lautakunnan lausunnon mukainen. Vanhusneuvosto puoltaa seulontoja ilman yläikärajaa.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Hilikka Ahteen aloite
- 2 Lausunto, Vanhusneuvosto, 14.2.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.05.2022 § 327

HEL 2021-014042 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

25.04.2022 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 01.03.2022 § 38

HEL 2021-014042 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Hilka Ahteen ja 17 muun valtuutetun rintasyöpäseulonnan ulottamista 74:ään ikävuoteen asti koskevista valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään rintasyöpäseulonnan ulottamista Helsingissä 74:ään ikävuoteen asti.

Rintasyöpä on Suomessa kuten muissakin länsimaissa naisten yleisin syöpä. Suomessa todetaan vuosittain noin 5000 uutta rintasyöpää. Seulontaikäisten naisten rintasyövästä noin kaksi kolmasosaa löydetään seulonnassa.

Vuosina 1992–2003 seulontaan kutsuttujen naisten kuolleisuus rintasyöpään oli 22 prosenttia pienempi verrattuna tilanteeseen, jossa seulontaa ei olisi järjestetty. Seulontaan osallistuneiden kuolleisuus oli vastaavasti 28 prosenttia pienempi. Seulonnan vaikutusta rintasyöpäkuolleisuuteen on tutkittu myös myöhemmin 2000-luvulla, ja tulos on pysynyt ennallaan. Kansainvälisissä tutkimuksissa seulonnan on todettu vähentävän rintasyöpäkuolleisuutta myös 70–74-vuoden iässä. Suomen Syöpärekisteri ei varsinaisesti suosittele seulonnan laajentamista, mutta sen näkemyksen mukaan seulonnan laajentamista tähän ikäryhmään tulisi jatkossa pohtia. Tällainen harkinta edellyttää riittävän luotettavien kustannusvaikuttavuusanalyysien toteuttamista. Seulontaohjelman uudistusten tarkempi suunnittelu vaatii riittäviä kansainvälisen tason tutkimustietoja sekä vastaavia mallinnuksia myös eri maiden omissa oloissa.

Terveystieteiden tutkimuskeskuksen (1326/2010) 23 §:n nojalla on säädetty valtioneuvoston asetus seulonnoista. Asetuksen 2 §:ssä säädetään valtakunnallisista seulonnoista. Tämän mukaisesti rintasyöpäseulonta on järjestettävä 50–69 -vuotiaille, vuonna 1947 tai sen jälkeen syntyneille naisille, 20–26 kuukauden välein. Aloitteessa ehdotetut ikäluokat 70–74-vuotiaat eivät siis kuulu lakisääteisen seulonnan piiriin.

Kunta voi järjestää valtakunnallisen seulontaohjelman lisäksi myös ohjelmaa täydentäviä seulontoja. Tällöin kunnan tulee ennen seulonnan aloittamista arvioida, minkälaisia vaatimuksia seulonta asettaa terveydenhuollon palvelujärjestelmälle ja miten seulonta siihen vaikuttaa. Arvioon tulee sisällyttää seulottavaa tautia, sen esiintyvyyttä ja hoitoa, seulontamenetelmiä, seulonnan vaikuttavuutta, organisoimista, kokonaiskustannuksia sekä seulontaan liittyviä eettisiä kysymyksiä koskeva tarkastelu. Lisäksi säteilylle altistavan seulonnan toimeenpanoa varten on aina laadittava seulontaohjelma, joka on esitettävä Säteilyturvakeskuksen tarkastettavaksi ennen seulonnan aloittamista.

Naisikäluokkien 70–74 vuotta suuruus on Helsingissä 18 620 eli vuosittain seulontakohorttiin kuuluvia on noin 9000. Tällöin 70 % seulonta-aktiivisuudella tehtäisiin vuodessa noin 6000 seulontamammografiaa, joiden kustannus olisi noin 150 000 euroa vuodessa. Vuonna 2006 terveydenhuollon menetelmien arviointiyksikkö Finohta arvioi, että ikäluokassa 60–69 vuotta seulonta voi vuodessa estää yhden rintasyöpäkuoleman noin 6 100 seulontaohjelmaan kuuluvaa naista kohden.

Kaikissa pääkaupunkiseudun kunnissa on tähän asti pyritty yhdenmukaiseen seulontakäytäntöihin. Rintasyövän mammografiaseulonta tehdään kaikissa HYKS-alueen kunnissa 50–69-vuotiaille kahden vuoden välein seulonta-asetusta noudattaen. Tiedossa ei ole, että missään muussakaan Suomen kunnassa poikettaisiin asetuksen ikärajoista. 1.1.2023 myös seulontojen järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueille Helsinkiä lukuun ottamatta. Helsingin nykyisen palveluntuottajan kanssa tehty 31.12.2022 saakka voimassa oleva sopimus koskee lakisääteisiä ikäluokkia. Sopimuksessa on kahden vuoden optio vuosille 2023–2024. Sopimuksessa ei ole otettu huomioon mahdollista seulontaikäluokkien laajennusta. Helsinki voi edistää asiaa ehdottamalla sosiaali- ja terveysministeriölle seulonta-asetuksen mahdollista muuttamista aloitteessa esitetyn mukaisesti.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää rintasyövän seulonnan ikärajan nostamista 74:ään vuoteen harkinnan arvoisena, mutta katsoo, että asiassa pitäisi edetä valtakunnallisten linjausten mukaisesti ja odottaa mahdollista seulonta-asetuksen muutosta. Helsinki on valmis osaltaan osallistumaan aktiivisesti valtakunnallisen arvion tekemiseen ja toimimaan tarvittaessa esimerkiksi pilottina ikärajan nostolle.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Syöpäseulonnoilla voidaan saavuttaa myös muita etuja kuolleisuusvaikutuksen lisäksi. Hyvin suunniteltu ja järjestetty seulontaohjelma lisää kansalaisten tasa-arvoa ja vähentää alueellista eriarvoisuutta. Tutkittaville oikea negatiivinen testitulokset antaa turvallisuuden tunteen ja vähentää huolestuneisuutta. Seulontojen muita etuja ovat esimerkiksi potilaiden kärsimyksen vähentäminen parantavan hoidon avulla, säästävät leikkaukset ja liitännäishoitojen pienentynyt tarve. Lisäksi syöpien hoitaminen varhaisessa vaiheessa säästää yhteiskunnan resursseja, koska potilaiden hoitoaika on lyhyempi ja hoito kevyempi kuin edenneen syövän hoito.

Hyötyjen lisäksi rintasyövän seulonta aiheuttaa myös haittoja. Yksi viidestä seulontaan säännöllisesti osallistuvasta naisesta lähetetään vähintään kerran tarpeettomasti jatkotutkimuksiin. Seulonnassa myös to-

detaan pieniä varhaisessa vaiheessa olevia kasvaimia, joista osa ei olisi aiheuttanut oireita naisen elinaikana.”

Käsittely

01.03.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Daniel Sazonov: Lisätään Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi -otsikkoa ennen olevan kappaleen loppuun: Helsinki on valmis osaltaan osallistumaan aktiivisesti valtakunnallisen arvion tekemiseen ja toimimaan tarvittaessa esimerkiksi pilottina ikärajan nostolle.

Kannattaja: jäsen Sami Heistaro

Vastaehdotus 2:

Jäsen Sinikka Vepsä: Korvataan Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi -otsikkoa ennen oleva kappale seuraavalla: Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää rintasyövän seulonnan ikärajan nostamista 74:ään vuoteen hyvänä parannuksena.

Kannattaja: jäsen Pentti Arajärvi

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi puheenjohtaja Daniel Sazonovin vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Sinikka Vepsä)

Jaa-äännet: 6

Sami Heistaro, Kati Juva, Minna Lindgren, Mikko Paunio, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen

Ei-äännet: 4

Samuel Adouchief, Pentti Arajärvi, Eva Biaudet, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 2

Maaret Castrén, Matti Niiranen

Poissa: 1

Laura Korpinen

18.05.2022

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 6 - 4 (tyhjä 2 ja poissa 1).

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi hyväksytyn vastaehdotuksen mukaisesti muutetun lausunnon.

15.02.2022 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jukka Pellinen, hallintoylilääkäri, puhelin: 310 42305
jukka.pellinen(a)hel.fi

§ 130

Valtuutettu Alviina Alametsän aloite mielenterveysambulanssista

HEL 2022-000710 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Alviina Alametsä ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan mielenterveysambulanssin käyttöönoton selvittämistä ja pilot-tikokeilua.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että ei ole tarkoituksenmukaista kohdentaa resursseja aloitteessa ehdotettuun palveluun. Mahdollisuuksia kotiin vietävien kiireellisten mielenterveyspalvelujen kehittämiseksi ja lisäämiseksi tulee selvittää yhteistyössä HUSin kanssa.

Psykiatria- ja päihdepalveluihin on lisätty joustavia matalan kynnyksen palveluja ja kotiin vietäviä palveluja. Mielenterveyspalvelujärjestelmä on monikanavainen. Palveluja suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä kaupungin toimijoiden, HUSin sekä potilas- ja omaisjärjestöjen kanssa. Ensihoidon ja päivystyksen järjestää HUS.

Kiireellisen hoidon tarpeessa on mahdollisuus hakeutua lähetteettä suoraan matalan kynnyksen mielenterveyspalvelupisteisiin tai yhteispäivystykseen. Helsingissä psykiatrian erikoistason päivystykseen pääsee ilman lähetettä vuorokauden ympäri. Sosiaali- ja kriisipäivystys ar-

vioi kiireellisen sosiaalityön tarpeen ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin pääasiassa virka-ajan ulkopuolella. Kriisipäivystys on ympärivuorokautinen psykososiaalisen tuen yksikkö. Asumispalveluihin lisätään psykiatrian liikkuvaa palvelua ja hoitoon sitouttavaa työtä.

Kaupunginhallitus katsoo sosiaali- ja terveyslautakunnan tavoin, että kotiin vietävien kiireellisten mielenterveyspalveluiden turvaaminen on vaikeaa nykytilanteessa, jossa poliisi on muuttanut käytäntöään virkaavun antamisesta. Tämä vaikeuttaa vaikeasti sairaan ja mahdollisesti itsetuhoisen ihmisen saamista hoitoon, mikä vaatii uusia toimenpiteitä.

Mieli ry:n Kriisipuhelin, Tukinetti ja Sekasin-chat, Itsemurhien ehkäisykeskus ja SOS-kriisikeskus tarjoavat apua itsetuhoisuuteen. Palveluohjausta ja tietoa on saatavissa myös Mielenterveyden keskusliiton neuvontapuhelimesta ja chatistä sekä HUSin Mielenterveystalosta.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.05.2022 § 328

HEL 2022-000710 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginhallitus katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Käsittely

02.05.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Johanna Nuorteva:

Muutetaan neljännen kappaleen viimeinen lause muotoon:
Mahdollisuuksia kotiin vietävien kiireellisten mielenterveyspalvelujen kehittämiseksi ja lisäämiseksi tulee selvittää yhteistyössä HUSin kanssa.

Lisätään kuudennen kappaleen jälkeen:

Kaupunginhallitus katsoo sosiaali- ja terveyslautakunnan tavoin, että kotiin vietävien kiireellisten mielenterveyspalveluiden turvaaminen on vaikeaa nykytilanteessa, jossa poliisi on muuttanut käytäntöään virkaavun antamisesta. Tämä vaikeuttaa vaikeasti sairaan ja mahdollisesti itsetuhoisen ihmisen saamista hoitoon, mikä vaatii uusia toimenpiteitä.

Kannattaja: Reetta Vanhanen

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Johanna Nuortevan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

25.04.2022 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.03.2022 § 54

HEL 2022-000710 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Alviina Alametsän ja 15 muun valtuutetun mielenterveysambulanssia koskevasta valtuustoaloitteesta:

”Aloitteessa esitetään, että Helsinki selvittää mielenterveysambulanssin käyttöönottoa ja toteuttaa pilottikokeilun hätätilanteissa palvelevasta mielenterveysambulanssista. Ambulanssi tarjoaisi apua akuutteihin mielenterveysongelmiin, itsetuhoisuuteen ja tilanteisiin, joissa potilas itse tai hänen läheisensä ovat vaarassa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että psykiatria- ja päihdepalveluihin on lisätty joustavia matalan kynnyksen palveluja ja kotiin vietäviä palveluja. Kiireelliseen hoitoon pääsee nopeasti eri kanavia pitkin. Sosiaali- ja terveyslautakunta ei kannata resurssien kohdentamista aloitteessa esitettyyn palveluun, mutta katsoo, että on selvitettävä muita mahdollisuuksia kotiin vietävien kiireellisten mielenterveyspalvelujen kehittämiseksi. Selvitystyö tulee tehdä yhteistyössä HUSin kanssa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että kotiin vietävien kiireellisten mielenterveyspalveluiden turvaaminen on vaikeaa nykytilanteessa, jossa poliisi on muuttanut käytäntöään virka-avun antamisesta. Tämä vaikeuttaa vaikeasti sairaan ja mahdollisesti itsetuhoisen ihmisen saamista hoitoon.

Mielenterveyspalvelujärjestelmä on monikanavainen ja palveluja suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä kaupungin toimijoiden, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) ja potilas- ja omaisjärjestöjen kanssa. Helsinkiläisten ensihoidon ja päivystyksen järjestää HUS.

Kiireellisen hoidon tarpeessa helsinkiläisillä on mahdollisuus hakeutua läheteettä suoraan matalan kynnyksen mielenterveyspalvelupisteisiin tai yhteispäivystykseen. Helsingissä psykiatrian erikoistason päivystykseen pääsee ilman lähetettä ympäri vuorokauden. Sosiaali- ja kriisipäivystys arvioi kiireellisen sosiaalityön tarpeen ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin pääasiassa virka-ajan ulkopuolella. Kriisipäivystys on ympärivuorokautinen psykososiaalisen tuen yksikkö. Asumispalveluihin ollaan lisäämässä psykiatrian liikkuvaa palvelua ja hoitoon sitouttavaa työtä.

Mieli ry:n Kriisipuhelin, Tukinetti ja Sekasin-chat sekä Itsemurhien ehkäisykeskus ja SOS-kriisikeskus tarjoavat apua itsetuhoisuuteen. Myös Mielenterveyden keskusliitolta on neuvontapuhelin ja chat. HUSin Mielenterveystalosta löytää tietoa ja palveluohjausta.

Itsetuhoisen potilaan somaattisen ja psykiatrisen ensihoidon tarpeen ja kiireellisyyden arvioi lääkäri. Keskeytyneen itsemurhayrityksen yhteydessä potilas tulee aina kuljettaa päivystykseen. Itsemurhaa yrittäneen potilaan psykiatrinen arvio tulee tehdä psykiatrian erikoislääkärin tai psykiatriaan perehtyneen lääkärin johdolla. Itsemurhaa yrittänyt nuori on ohjattava aina erikoissairaanhoidon arvioon.

Psykiatria- ja päihdepalveluihin on lisätty joustavia matalan kynnyksen palveluja ja kotiin vietäviä palveluja. Kiireelliseen hoitoon pääsee nopeasti eri kanavia pitkin. Ympärivuorokautisen mielenterveysambulanssin toimintaan olisi resursoitava 8–10 sairaanhoitajaa ja lääkäripalvelut. Toiminnalla mahdollisesti saavutettavissa oleva lisäarvo jäisi todennäköisesti kustannuksia vähäisemmäksi. Sosiaali- ja terveyslautakunta pi-

tää sekä kriisitilanteiden kehittymisen ehkäisemistä että sujuvaa palvelujen saamista kriisitilanteissa tärkeänä, mutta on vaikuttavampaa kohdentaa käytettävissä olevat voimavarat olemassa olevien palvelujen vahvistamiseen ja niiden saatavuuden ja saavutettavuuden parantamiseen.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Itsemurhat aiheuttavat merkittäviä kansanterveydellisiä ja -taloudellisia menetyksiä ja runsaasti inhimillistä kärsimystä sekä itsemurhan tehneiden läheisten että itsemurhien kanssa muuten tekemisiin joutuvien parissa. Itsemurhaa yrittäneet kärsivät yleensä mielenterveyden häiriöistä ja päihdeongelmista. Ne tulee diagnosoida ja hoitaa asianmukaisesti. Myös itsemurhien ennaltaehkäisyä sekä potilaiden arviointi- ja hoitomenetelmiä tulee kehittää."

Käsittely

15.03.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Ahto Apajalahti: Muutetaan lausuntoehdotuksen toisen kappaleen viimeinen virke seuraavasti: "Sosiaali- ja terveyslautakunta ei kannata resurssien kohdentamista aloitteessa esitettyyn palveluun, mutta katsoo, että on selvitettävä muita mahdollisuuksia kotiin vietävien kiireellisten mielenterveyspalvelujen kehittämiseksi. Selvitystyö tulee tehdä yhteistyössä HUSin kanssa."

Lisätään lausuntoehdotuksen toisen kappaleen jälkeeseen uusi kappale: "Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että kotiin vietävien kiireellisten mielenterveyspalveluiden turvaaminen on vaikeaa nykytilanteessa, jossa poliisi on muuttanut käytäntöään virka-avun antamisesta. Tämä vaikeuttaa vaikeasti sairaan ja mahdollisesti itsetuhoisen ihmisen saamista hoitoon."

Muutetaan lausuntoehdotuksen neljännen kappaleen ensimmäinen virke seuraavasti: "Kiireellisen hoidon tarpeessa helsinkiläisillä on mahdollisuus hakeutua lähetteettä suoraan matalan kynnyksen mielenterveyspalvelupisteisiin tai yhteispäivystykseen."

Kannattaja: jäsen Sami Heistaro

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Ahto Apajalahden vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

01.03.2022 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

§ 131

Valtuutettu Pia Kopran aloite Munkkiniemen uimarannan kohentamisesta

HEL 2021-011270 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 06.10.2021 Kopra Pia Munkkiniemen uimarannan huoltorakennuksen uudistaminen sekä ranta-alueen yleisilmeen kohentaminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Pia Kopra ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Munkkiniemen uimarantaa kohennetaan rakentamalla nykyisen huoltorakennuksen tilalle uusi rakennus, jossa on naisille ja miehille erilliset pukeutumistilat, pukukaapit ja peseytymistilat sekä vesi- ja viemäriverkkoon kytketyt wc-tilat.

Munkkiniemen uimarannan ja huoltorakennuksen uudistamiseen ei olla varauduttu vuoden 2022 liikuntapaikkarakentamisen rakentamisohjelmassa. Jos Munkkiniemen uimarannan huoltorakennuksen uusiminen katsotaan tarpeelliseksi, on samassa yhteydessä syytä tarkastella kaupungin ylläpitämien uimarantojen uudistamistarvetta kokonaisuutena, jotta alueellinen tasa-arvo toteutuu myös huoltorakennusten osalta.

Munkkiniemen uimarannan huoltorakennus on rakennettu 2000-luvun alussa. Se on palveluiltaan yhdenmukainen ja osittain jopa parempi kuin muut kaupungin ylläpitämät uimarantojen huoltorakennukset. Rakennuksessa on lämpimät suihkut sekä puku- ja peseytymistilat omilla

18.05.2022

ovillaan. Huoltorakennuksen yleiseen ilmeeseen ja siisteyteen vaikuttaa se, että se on usein ilkivallan kohteena. Ilkivallan jälkiä pyritään poistamaan sitä mukaa kun niitä tulee.

Huoltorakennus suljetaan iltakuudelta. Uimarannalle on sijoitettu bajamaja palvelemaan rannan käyttäjiä tämän jälkeen. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnon mukaan bajamajan korvaamista ns. cityvessalla voidaan selvittää yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa. Maksuton ja esteetön, ympäri vuorokauden ja vuoden käytävissä oleva cityvessa voisi palvella sekä uimarannan että rantareitin käyttäjiä.

Asiasta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 06.10.2021 Kopra Pia Munkkiniemen uimarannan huoltorakennuksen uudistaminen sekä ranta-alueen yleisilmeen kohentaminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.04.2022 § 288

HEL 2021-011270 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö

18.05.2022

Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 18.01.2022 § 8

HEL 2021-011270 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi kaupunginhallitukselle asiasta seuraavan lausunnon:

Munkkinimen uimarannan ja huoltorakennuksen uudistamiseen ei olla varauduttu vuoden 2022 liikuntapaikkarakentamisen rakentamishjelmassa. Jos Munkkinimen uimarannan huoltorakennuksen uusiminen katsotaan tarpeelliseksi, on samassa yhteydessä syytä tarkastella Helsingin kaupungin ylläpitämien uimarantojen uudistamistarvetta kokonaisuutena, jotta alueellinen tasa-arvoisuus toteutuu myös uimarantojen palvelurakennusten osalta.

Munkkinimen uimarannan huoltorakennus on rakennettu 2000-luvun alussa. Huoltorakennus on palveluiltaan yhdenmukainen ja osittain jopa parempi kuin muut Helsingin kaupungin ylläpitämät uimarantojen huoltorakennukset. Huoltorakennuksessa on lämpimät suihkut sekä puku- ja peseytymistilat omilla ovillaan. Huoltorakennus suljetaan klo 18 ja uimarannalle on sijoitettu bajamaja palvelemaan rannan käyttäjiä tämän jälkeen. Bajamaja edistää uimaranta-alueen yleistä siisteyttä. Liikuntapalvelukokonaisuus puoltaa ajatusta siitä, että niin kutsutun cityvessan rakentamista alueelle tulisi selvittää yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa. Maksuton ja esteetön cityvessa on koko vuorokauden ja ympäri vuoden käytettävissä oleva käymälä, joka palvelisi paitsi liikuntapalvelukokonaisuuden ylläpitämien rannan asiakkaita myös kaupunkiympäristön ylläpitämien rantareitin käyttäjiä.

Munkkinimen uimarannan huoltorakennuksen yleiseen ilmeeseen ja siisteyteen vaikuttaa se, että rakennus on usein ilkevälinen kohteena. Ilkevälinen jälkiä pyritään poistamaan sitä mukaa, kun niitä tulee.

Helsingin kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala teetti 2017 uimarantoja, uimapaikkoja sekä talviuintia koskevan turvallisuusasiakirjan. Kyseisessä selvityksessä Munkkinimen uimarannan turvallisuusasiat raportoitiin olevan kunnossa.

Turvallisuusasiakirjaa on tarkoitus päivittää tarpeen mukaan.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan uimaranta-toiminta on kannatettavaa virkistystoimintaa. Liikuntapalvelukokonaisuuden rooli liikkumisen, liikunnan ja urheilun edistäjänä määritellään liikunnan palvelustrategiassa siten, että uimarantatoiminta katsotaan omaehtoisen liikkumisen edistämiseksi, joka tuotetaan liikuntapalveluiden omana palveluna samoin kuin esimerkiksi hiihtoladut ja ulkoilualueiden ylläpito.

Käsittely

18.01.2022 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Teija Makkonen:

POISTETAAN KAPPALE (3) KAKSI VIIMEISTÄ LAUSETTA

Liikuntapalvelukokonaisuus puoltaa ajatusta siitä, että niin kutsutun cityvessan rakentamista alueelle tulisi selvittää yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa. Maksuton ja esteetön cityvessa on koko vuorokauden ja ympäri vuoden käytettävissä oleva käymälä, joka palvelisi paitsi liikuntapalvelukokonaisuuden ylläpitämän rannan asiakkaita myös kaupunkiympäristön ylläpitämän rantareitin käyttäjiä.

JA LISÄTÄÄN LAUSEET:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan alueelle tulee rakentaa maksuton ja esteetön cityvessa, joka on koko vuorokauden ja ympäri vuoden käytettävissä oleva käymälä. Se palvelee paitsi liikuntapalvelukokonaisuuden ylläpitämän rannan asiakkaita myös kaupunkiympäristön ylläpitämän rantareitin käyttäjiä.

Teija Makkosen vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi
Minttu Perttula, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36171
minttu.perttula(a)hel.fi

§ 132

Valtuutettu Vesa Korkkulan aloite skeittipuistojen kunnostuksesta

HEL 2021-012409 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Vesa Korkkulan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Vesa Korkkula ja 34 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että skeittipuistojen kuntoa seurataan nykyistä paremmin, tarvittavat korjaukset tehdään systemaattisesti ja harrastajia konsultoidaan korjauksia suunniteltaessa.

Kaupunki pyrkii tarjoamaan kaikenikäisille ja -taitoisille skeittauksen harrastajille turvallisia, kestäviä ja mahdollisimman monipuolisia skeittipaikkoja. Helsingissä on tällä hetkellä noin 20 skeittipaikkaa, joista vastaa joko kaupunkiympäristön toimialan kunnossapitoyksikkö tai kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ulkoliikuntapalvelut sekä muutamassa kohteessa nuorisopalvelut. Poikkihallinnollinen skeittipaikkatyöryhmä koordinoi koko kaupungin skeittipaikkojen suunnittelua, rakentamista, käyttöä ja kunnossapitoa.

Uuden skeittipaikan valmistuessa suoritetaan käyttöönottotarkastus, jossa varmistetaan turvallisuuteen liittyvien vaatimusten täyttyminen. Mahdolliset puutteet korjataan ennen alueen luovutusta käyttöön. Käytönoton jälkeen skeittipaikan turvallisuudesta huolehditaan säännöllisellä ylläpidolla ja tarvittavilla turvallisuustarkastuksilla. Kaikilla skeitti-

paikoilla tehdään vuosittain laajempi toimintatarkastus. Todetut puutteet pyritään korjaamaan mahdollisimman nopeasti ja kattavasti.

Kaupunkiympäristölautakunta on lausunnossaan arvioinut, että turvallisuustarkastukset on suoritettu asianmukaisesti, mutta tarvittavien kunnostustoimenpiteiden systemaattisessa toteuttamisessa on ollut haasteita riittävän asiantuntijahenkilöstön ja määrärahojen puutteesta johtuen.

Helsingin skeittiohjelmaa päivitetään parhaillaan. Ohjelmalla varmistetaan skeittipaikkojen turvallisuus ja käytettävyys sekä sovitaan, miten olosuhteita kehitetään tulevina vuosina. Ohjelman laadinnassa on mukana laaja kaupungin asiantuntijaryhmä sekä alan harrastajia, ja sen valmistelussa huomioidaan myös palautteissa ja käyttäjäkyselyissä esiin tulleet perusparannustarpeet. Ohjelma on tarkoitus viedä sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan että kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyyn tämän vuoden aikana.

Skeittiohjelman laatimisen yhteydessä on aiheellista arvioida, miten skeittipaikkojen huollon koordinaatio varmistetaan ja korjaustoimenpiteet saadaan osaksi normaaleja prosesseja. Huoltotoimenpiteiden suunnittelussa kaupunki tekee jo nyt yhteistyötä lajin harrastajayhdistysten kanssa. Erytisoamista vaativat kunnostukset, kuten betonipintojen jälkikäsittely, tilataan erillistyönä. Se tehdään keskitetysti kaikille betonipintaisille skeittipaikoille vuosien 2022–2023 aikana.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Vesa Korkkulan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.05.2022 § 324

HEL 2021-012409 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 05.04.2022 § 214

HEL 2021-012409 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta, että Helsingin kaupunki pyrkii tarjoamaan turvallisia harrastuspaikkoja kaikenikäisille ja -taitoisille skeittauksen harrastajille rakentamalla ja ylläpitämällä skeittaajien kannalta mahdollisimman monipuolisia ja kestäviä skeittipaikkoja.

Skeittauksen suosio on kasvanut ja se on erityisen tärkeä vapaa-ajan ja liikunnan muoto nuorten keskuudessa. Koronapandemia nosti skeittauksen suosiota kuten kaikkien puisto- ja viheralueiden käyttöä. Helsingissä on tällä hetkellä noin 20 skeittipaikkaa, joiden kunnossapidosta vastaavat hallintorajoista riippuen kaupunkiympäristön toimialan kunnossapitoyksikkö, kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan ulkoliikuntapalvelut sekä muutamassa kohteessa nuorisopalvelu.

Kaupungin ylläpitovastuulla olevien skeittipaikkojen rakenteiden ja varusteiden tulee täyttää EU:n skeittipaikkastandardit. Lisäksi yleisiä alueita koskee laki kuluttajaturvallisuudesta.

Helsingin kaupungin poikkihallinnollinen skeittipaikkatyöryhmä koordinoi koko kaupungin skeittipaikkojen suunnittelua, rakentamista, käyttöä ja kunnossapitoa. Helsingin skeittiohjelmaa päivitetään parhaillaan.

Lausunnossa esitetään, että skeittipuistojen turvallisuuden varmistamiseksi kehitetään järjestelmä tai prosessi, jossa varmistetaan huoltotoimenpiteiden systemaattinen kunnossapito. Huoltotoimenpiteiden toteuttamisen sujuvoittamiseksi kaupunki tekee yhteistyötä lajin harrastajajyhdistysten kanssa.

Nykytilanne

Skeittipaikkojen suunnitteluratkaisuissa noudatetaan Suomen standardisoimisliiton standardia SFS-EN 14974 + A1 ”Rullalautailualueet. Turvallisuusvaatimukset ja testimenetelmät”. Standardi on päivitetty viikoksi vuonna 2019.

Skeittipaikkapalveluiden tarjoajaa ohjaa kuluttajaturvallisuuslaki (920/2011). Lain mukaan vastuu palvelun turvallisuudesta kuuluu palveluntarjoajalle.

Uuden skeittipaikan valmistuessa suoritetaan käyttöönottotarkastus, jossa varmistetaan turvallisuuteen liittyvien vaatimuksien täyttyminen. Mahdolliset puutteet korjataan ennen alueen luovutusta käyttöön.

Käyttöönoton jälkeen hallintokunnan on huolehdittava skeittipaikan turvallisuudesta säännöllisellä ylläpidolla ja tarvittavilla turvallisuustarkastuksilla. Voimassa olevat turvallisuusohjeet ja -määräykset ohjaavat tarkastuksien laatua. Kuluttajaturvallisuuslain mukaan skeittipaikkojen tulee sisältyä palvelun tarjoajan laatimaan turvallisuusasiakirjaan.

Skeittipaikkojen säännöllinen ylläpito ja turvallisuustarkastukset kuuluvat alueurakkaan. Työn suorittavalta urakoitsijoilta vaaditaan kohdekohtaiset turvallisuussuunnitelmat, joita noudatetaan ylläpidossa. Turvallisuusasiakirjassa määritellään kohteessa noin 6-8 kertaa vuodessa tehtävät tarkastustoimenpiteet. Tämän lisäksi skeittipaikoilla tehdään vuosittain laajempi toimintatarkastus, jonka suorittaa tällä hetkellä Helsingin kaupungille Stara.

Tarkastusasiakirjoissa todetut puutteet pyritään korjaamaan mahdollisimman nopeasti ja kattavasti olevien resurssien puitteissa.

Toimenpiteet kunnossapidon kehittämiseksi skeittipaikoilla

Kunnossapidon turvallisuustarkastukset on suoritettu vaadittujen asiakirjojen mukaisesti. Tarkistusasiakirjoissa esitettyjen puutteiden ja niiden vaatimien kunnostustoimenpiteiden systemaattisessa toteuttami-

sessä on kuitenkin ollut haasteita riittävän asiantuntijahenkilöstön ja määrärahojen puutteesta johtuen.

Erityisosaamista vaativat kunnostustoimenpiteet, kuten betonipintojen jälkikäsitteily, tilataan erillistyönä. Tehtävä toimenpide suoritetaan mahdollisimman hyvässä yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa keskitetysti kaikille betonipintaisille skeittipaikoille vuosien 2022-2023 aikana.

Helsingin skeittiohjelmalla varmistetaan skeittipaikkojen turvallisuus ja käytettävyyden sekä sovitaan, miten skeitin olosuhteita kehitetään tulevina vuosina. Ohjelman laadinnassa on mukana laaja kaupungin asiantuntijaryhmä sekä alan harrastajia.

Skeittiohjelman päivittämisestä vastaa kaupunkiympäristön toimiala. Skeittiohjelmassa tarkastellaan edellisen kauden toteutuneita hankkeita, todetaan nykyisten skeittipaikkojen olosuhteet sekä esitetään skeittipaikkakohtaiset kehittämistoimenpiteet. Valmistuttuaan ohjelma on tarkoitus viedä sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan että kaupunkiympäristölautakuntaan vuoden 2022 aikana.

Skeittipaikkatarpeiden selvittämiseksi ja skeittiohjelman päivittämisen tueksi on tehty koko kaupunkia koskeva asukaskyselyn kooste 18.2.2021. https://www.hel.fi/static/liitteet/kaupunkiymparisto/kulttuuri-ja-vapaa-aika/liikunta/Skeitti_kysely_tulokset_raportti.pdf

Palautteissa oltiin yleisesti tyytyväisiä skeittipaikkojen siisteyteen. Olemassa olevien skeittipuistojen kunnostusta ja päivittämistä toivottiin enemmän kuin uusien rakentamista. Skeittipaikkojen päivittäminen tarkoittaa monesti laajempaa kunnostusta ja vaatii usein suunnittelua. Skeittiohjelman päivityksessä otetaan esille mahdolliset perustarpeet.

Käsittely

05.04.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mia Haglund: OTE LAUSUNNOSTA: "Lausunnossa esitetään, että skeittipuistojen turvallisuuden varmistamiseksi kehitetään järjestelmä tai prosessi, jossa varmistetaan huoltotoimenpiteiden systemaattinen kunnossapito." VIRKKEEN JÄLKEEN LISÄYS: "Huoltotoimenpiteiden toteuttamisen sujuvoittamiseksi kaupunki tekee yhteistyötä lajin harrastajayhdistysten kanssa."

Kannattaja: Anni Sinnemäki

18.05.2022

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Mia Haglundin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Muokataan lausunnon kohta 14 muotoon: "Erityisosaimista vaativat kunnostustoimenpiteet, kuten betonipintojen jälkikäsitteily, tilataan erillistyönä. Tehtävä toimenpide suoritetaan mahdollisimman hyvässä yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa keskitysti kaikille betonipintaisille skeittipaikoille vuosien 2022-2023 aikana."

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Mia Haglundin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

29.03.2022 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Camilla Lindroth, projektinjohtaja: 310 22084
camilla.lindroth(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 15.02.2022 § 32

HEL 2021-012409 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että kaupungin ylläpitämät skeittialueet pysyvät käyttäjilleen turvallisina ja varusteiltaan toimintaan suunniteltuina harrastuspaikkoina. Tämän varmistamiseksi on oleellista, että edelleen kehitetään skeittipaikkojen kunnan seuraamista ja huolto- ja korjaustoimenpiteiden toteuttamista sekä niiden budjetointia. Aloitteessa mainittu kunnossapidon tietojärjestelmien kehittäminen on myös tarpeellista huomioida osana kaupungin tietojärjestelmien kehityksen priorisointia.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää, että nämä kunnan seurannan, huolto- ja korjaustoimenpiteiden toteuttamisen ja budjetoinnin näkökulmat otetaan keskeiseksi osaksi valmisteilla olevaa skeittiohjelmaa, ja että skeittiohjelma tuodaan lautakunnan käsittelyyn syyskuudella 2022. Tätä näkökulmaa tukee myös skeittiohjelman asukaskyselyn tulokset, jossa korostui olemassa olevien skeittipuistojen ylläpito,

18.05.2022

kunnostus ja päivittäminen, joita toivottiin enemmän kuin uusien kohteiden rakentamista. Kyselyn perusteella skeittipaikkojen määrään, laatuun ja saavutettavuuteen oltiin yleisesti todella tyytyväisiä. Skeittiohjelman asukaskysely toteutettiin eHarava-kyselynä Helsingin skeittipaikoista, joka oli avoinna 2.–23.11.2020. Skeittipaikkakyselyyn osallistui 4 755 vastaajaa. Vastaajia saatiin kyselyn kaikista ikäryhmistä, myös vastaajien sukupuolijakauma on monipuolinen.

Helsingin kaupungin organisaatiossa skeittipalveluita järjestävät kaupunkiympäristön toimiala, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalvelu- ja nuorisopalvelukokonaisuudet. Skeittiohjelman laatimisen yhteydessä olisi syytä arvioida, miten skeittipaikkojen huolto- ja korjaustoimenpiteiden ohjeistus ja koordinaatio kaupungissa varmistetaan ja korjaustoimenpiteet saadaan osaksi normaaleja prosesseja.

01.02.2022 Pöydälle

Esittelijä

vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Laura Aalto

Lisätiedot

Matti Kuusela, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87783
matti.kuusela(a)hel.fi

§ 133

Valtuutettu Tuomas Tuomi-Nikulan aloite luvallisesta maalauspaikasta Käpylän liikuntapuistoon

HEL 2021-012767 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Tuomas Tuomi-Nikulan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Tuomas Tuomi-Nikula ja 29 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Käpylän liikuntapuistossa sijaitsevalle betoniseinälle avataan maalipurkkikiroskiksilla varustettu luvallinen maalauspaikka.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on lausunnossaan kannattanut maalauspaikan perustamista Käpylän liikuntapuistoon ja pitää aloitteessa ehdotettua sijaintia hyvänä. Myös kaupunkiympäristön toimiala, joka hallinnoi osaa betoniseinästä, pitää paikkaa sopivana graffitiseinälle. Betoniseinään on 2000-luvulla toteutettu graffititaideteos, mutta sen päälle maalaaminen on mahdollista. Maalaamisesta syntyvää jätettä, erityisesti maalipurkkeja varten betoniseinän lähelle tulee hankkia sopivat jäteastiat. Maalauspaikan ylläpitäminen vaatii säännöllisiä hoitotoimenpiteitä.

Nuorisopalvelujen katutaidetoimisto on jo vuosia tehnyt töitä laillisten maalauspaikkojen eteen. Helsingin kaupungissa on tällä hetkellä 11 luvallista graffitiseinää, jotka painottuvat voimakkaasti Itä-Helsinkiin. Kä-

18.05.2022

pylän liikuntapuistoon sijoittuva graffitiseinä parantaa maalauspaikkojen alueellista jakautumista.

Asiasta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Tuomas Tuomi-Nikulan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.04.2022 § 289

HEL 2021-012767 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 01.02.2022 § 21

HEL 2021-012767 T 00 00 03

Lausunto

18.05.2022

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa maalauspaikan perustamista Käpylän liikuntapuistoon. Lautakunnan näkemyksen mukaan sopiva sijainti olisi aloitteen mukaisesti puiston koilliskulmassa, Messukeskuksen ja ylipainehallin välissä, lähellä Koskelantietä. Kyseiseltä alueelta löytyvät muun muassa ulkokuntoiluvälineet ja beach volley -kenttä.

Yllä kuvatulla alueella sijaitsee maalaustoimintaa varten sopiva betoniseinä, johon on 2000-luvulla toteutettu graffititaideteos. Liikuntapalvelukokonaisuuden näkemyksen mukaan vastaavanlaisen maalaustoiminnan harjoittaminen kyseisen teoksen päälle on kuitenkin mahdollista. Maalaamisesta syntyvää jätettä (varsinkin maalipurkit) varten betoniseinän läheisyyteen tulee hankkia sopivat jäteastiat. Maalauspaikan ylläpitäminen vaatii säännöllisiä lisähoitotoimenpiteitä alueella.

Huomioitavaa on, että betoniseinä ei ole kokonaisuudessaan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hallinnassa. Seinän länsiosasta vastaa kaupunkiympäristön toimiala, jonka näkemyksen mukaan yllä esitetty paikka on liikuntapalvelukokonaisuuden näkemyksen tapaan sopiva graffitiseinälle.

Helsingin kaupungissa on tällä hetkellä yhteensä 11 luvallista graffitiseinää (Arabianranta, Herttoniemenranta, Jakomäki, Kannelmäki, Kontula, Koskela, Kannelmäki, Luuppi, Suvilahti, Tullikirjuri, Vuosaari), jotka ovat painottuneet voimakkaasti Itä-Helsinkiin.

Helsingin kaupungin graffitiseinistä suurimmalta osin vastaavan nuorisopalvelukokonaisuuden näkemyksen mukaan graffitiseinien tärkeys kaupunkikulttuurissa on merkittävää ja ne edistävät kulttuurillista toimintaa alueittain. Luvallisilla graffitiseinillä on suuri vaikutus ihmisten positiivisuuteen ja yhteisöllisyyteen. Nuorisopalveluiden katutaidetoimisto on jo vuosia tehnyt töitä näiden hankkeiden eteen.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

§ 134

Valtuutettu Jukka Järvisen aloite ulkoliikuntapaikasta Akseli Toivosen kentälle

HEL 2021-013427 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jukka Järvisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Jukka Järvinen ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Käpylässä sijaitsevalle Akseli Toivosen kentälle rakennetaan ulkoliikuntapaikka.

Ulkoliikunnan suosio ja lähiliikuntapaikkojen käyttöaste ovat kasvaneet merkittävästi koronapandemian aikana. Helsingissä on yhteensä lähes 250 eritasoista ulkokuntoilu- ja lähiliikuntapaikkaa, jotka ovat alueellisesti varsin tasaisesti jakautuneet ympäri kaupunkia. Verkostoa kehitetään jatkuvasti palvelemaan kaikkia helsinkiläisiä.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ja kaupunkiympäristön toimiala ovat parhaillaan laatimassa lähiliikuntapaikkaohjelmaa, jossa kartoitetaan nykyiset lähiliikuntapaikat ja määritellään tarpeet uusille kohteille. Ohjelman valmistelun yhteydessä on perusteltua tarkastella myös Akseli Toivosen kentän ulkoliikuntapaikan toteuttamisen edellytykset ja aika-tila. Kentän vieressä sijaitseva kivituhkapohjainen lentopallokenttä on varsin vähäisellä käytöllä ja voisi hyvin sopia ulkoliikuntapaikan sijainniksi.

18.05.2022

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jukka Järvisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.05.2022 § 320

HEL 2021-013427 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 15.02.2022 § 100

HEL 2021-013427 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Ulkoliikuntapaikkojen edistäminen on tärkeää parantamalla myös ulkoilueiden houkuttelevuutta ja lisäämällä omaehtoisen liikunnan mahdollisuuksia. Ulkoliikunnan suosio ja paikkojen käyttöaste on kasvanut merkittävästi koronapandemian aikana. Kaupunkiympäristön toimiala kehittää lähiliikuntapaikkoja tiiviissä yhdessä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Helsingissä on tällä hetkellä merkittävä määrä eritasoisia ja -kokoisia lähiliikuntapaikkoja. Verkostoa kehitetään jatkuvasti palvelemaan kaikkia helsinkiläisiä. Akseli Toivosen kenttä on nostettu esiin viimeisimmässä, vuonna 2009 alueelle laaditussa yleisten alueiden suunnitelmassa, mutta hanke ei ole edennyt investointiohjelman.

Akseli Toivosen kenttä Käpylässä osittain määritelty aikakaudelle tyypilliseksi puistoksi. Kentän lisäksi alueella on kolme pensasaidan rajaamaa pikkuaukiota. Näillä aukioilla on veistos, leikkipaikka ja pienempi pelikenttä. Leikkipaikalla on hiekkalaatikko ja muutamia isomille lapsille suunnattuja välineitä. Alue on tällä hetkellä nuhruinen ja kulunut, mikä osoittaa alueen olevan ahkerasti käytetty ja tarpeellinen.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala laatii tällä hetkellä yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa lähiliikuntapaikkaohjelmaa, jossa todetaan nykyiset liikuntapaikat, tulevat kohteet sekä kootaan palvelulinjaus määrittelemään näiden paikkojen toimintoja ja laatutasoa kokoluokkiin. Kaupunkiympäristön toimiala osallistuu työhön tiiviisti.

Lähiliikuntapaikkaohjelmassa määritellään verkoston ja väestöpohjan kannalta tarpeelliset sijaintipaikat. Ohjelman valmistelun yhteydessä on perusteltua tarkastella myös Akseli Toivosen kentän ulkoliikuntapaikan toteuttamisen edellytykset ja aikataulu.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tero Santaoja, yksikön päällikkö: 310 37155
tero.santaoja(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 01.02.2022 § 20

HEL 2021-013427 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa ulkoliikuntapaikan rakentamismahdollisuuksien selvittämistä Akseli Toivosen kentän lähiympäristöön.

Helsingistä löytyy alkuvuodesta 2022 yhteensä 159 ulkokuntoilu- ja 85 lähiliikuntapistettä. Toimipisteet ovat moninaisia muun muassa koon, varustelutason ja liikunta- sekä kuntoilumahdollisuuksien osalta. Liikuntapaikat ovat lukumäärällisesti jakaantuneet maantieteellisesti varsin tasaisesti ympäri kaupunkia.

Tilanteen selkeyttämiseksi kaupunki perusti keväällä 2021 lähiliikuntapaikat-työryhmän, jonka tavoitteena on luoda toimintamallit ja strategia kaupunkilaisten perusliikuntaedellytysten yhdenmukaistamiseksi lähiliikuntapaikkaohjelman mukaisesti. Työryhmässä on edustajat kulttuurin ja vapaa-ajan, kaupunkiympäristön sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta. Työryhmä jatkaa toimintaansa suunnitelmien mukaisesti vuonna 2022. Tässä yhteydessä tarkastellaan myös ulkoliikuntapaikan mahdollista sijoittamista Akseli Toivosen kentälle tai sen läheisyyteen.

Helsingin lähiliikuntapaikat ovat suosittuja liikunta- ja kuntoilupisteitä. Lisäksi käynnissä oleva Covid19-pandemia on lisännyt ulkoliikunnan ja sitä kautta erilaisten liikunta- sekä kuntoilupisteiden käyttöä entisestään. Erityisen suosittuja ovat olleet uudentyypiset ja maksuttomat ulkokuntosalit, Helsinki gymit, joita voi löytää esimerkiksi Pirkkolasta, Paloheinästä, Hietaniemen uimarannalta ja Kurkimäestä.

Akseli Toivosen kentän ulkoliikuntapaikkaa suunniteltaessa tulee pohtia ennen kaikkea sen luonnetta ja sijoittelua. Nykyisellä kivituhkakentällä pelataan tällä hetkellä kesäisin jalkapalloa ja talvisin se on jääurheilulajien käytössä. Liikuntapalvelukokonaisuuden 14.12.2021 kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa hyväksytyn palvelustrategian mukaisesti luonnonjääkenttien muuttamista toisiin tarkoituksiin tulisi välttää. Näin ollen varsinainen Akseli Toivosen (iso) kenttä ei ole sopiva paikka uudelle ulkoliikuntapaikalle.

Kentän vieressä sijaitsevat kuitenkin lasten leikki puisto sekä kivituhka-pohjainen lentopallokenttä. Liikuntapalvelukokonaisuuden näkemyksen mukaan jälkimmäinen kenttä on varsin vähäisellä käytöllä ja voisi sopin hyvin ulkoliikuntapaikan sijoituspaikaksi. Kyseinen kenttä on kuitenkin kaupunkiympäristön toimialan hallinnassa, joten lautakunta ei voi tehdä päätöstä ulkoliikuntapaikan toteuttamista.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791

18.05.2022

Asia/31

---

petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 135

Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite Seurasaaren uimalan saunahankkeen perumisesta

HEL 2021-013431 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sinikka Vepsä ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Seurasaaren uimalan saunahanke perutaan ja saunalle etsitään saaresta tai muilta rannoilta uusi paikka.

Kaupunginhallitus ei puolla Seurasaaren saunahankkeen perumista vaan katsoo, että saunapaikan varauksen ja myöhemmin tehtävän maanvuokrasopimuksen valmistelua jatketaan suunnitellusti. Alueen varaamista koskeva toimivalta on kaupunginhallituksen elinkeinojaostolla.

Varaukseen ja myöhemmin mahdollisesti tehtävään maanvuokrasopimukseen kirjataan riittävät ehdot uuden saunan toimintaan, toteutussuunnitteluun ja saunan lähiympäristöön liittyen. Näin varmistetaan, että saunahanke ei vaaranna alueen suojelutavoitteiden tai uimaranta- ja talviuintikäytön jatkumista. Varauspäätöksen yhteydessä elinkeinojaosto voi arvioida saunalle osoitettua sijaintia ja sitä, kumpi kahdesta viime vaiheen hankesuunnitelmasta on sopivampi kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön.

Saunapaikkojen kysyntä on Helsingissä kasvanut viime vuosina. Tähän vastatakseen kaupunki järjesti viime kesänä haun kolmesta saunan rakennuspaikasta Hietaniemestä, Seurasaaresta ja Tarvosta. Saunapaikat laitettiin kaikille avoimeen hakuun, jossa vuokrat on ennalta määriteltä ja toteuttajien valinta tapahtuu laadullisin kriteerein. Seurasaaren saunapaikkahakuun osallistui kuusi hakijaa, joista kaksi valittiin jatko-neuvotteluihin.

Ensimmäisessä haussa mukana olleet paikat valikoituivat sillä perusteella, että niissä on jo valmiiksi kaavoitettu saunapaikka. Uusia saunapaikkoja on tulevaa varten kartoitettu myös alueilta, jotka edellyttävät kaavamuutosta. Haun reunaehtojen mukaan rakennuksen ja suunnitellun toiminnan tulee sopia kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön. Suunnitelmassa tulee ottaa huomioon alueen merkittävät luontoarvot ja yhteensopivuus uimalan ja yleisen virkistysalueen toiminnan kanssa.

Seurasaarella on kaupungin ylläpitämä uimaranta, joka on toinen Helsingin kahdesta nudistirannasta. Uimarannalla on naisille ja miehille erilliset, aidatut alueet. Talviaikaan uimarannalla toimii Seurasaaren Uimarit ry:n ylläpitämä talviuintipaikka. Uimarannan kesäaikainen kävijämäärä on suhteellisen pieni verrattuna muihin kaupungin ylläpitämiin uimarantoihin. Pinta-alaltaan varsin laaja ranta voisi kestäväällä tavalla palvella laajempaakin käyttäjäkuntaa.

Seurasaarella on voimassa asemakaava vuodelta 2004. Uimalan alue on määriteltä kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi alueeksi, jolla sijaitsevat pukusuojarakennukset, aidat ja muut rakennelmat on säilytettävä. Muutos- ja korjaustyöt on tehtävä siten, että alueen kulttuurihistoriallinen arvo säilyy. Alueelle saa rakentaa uimalatoimintaa palvelevan, mitataaavaltaan ja materiaaleiltaan kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön soveltuvan saunan. Sekä asemakaavoitus että kaupungin museo ovat katsoneet, että hakukriteereissä mahdollistetut muutokset ovat asemakaavan mukaisia eivätkä heikennä uimala-alueen arvoa. Seurasaaren alueella asemakaava ei mahdollista saunarakennuksen sijoittamista muualle kuin uimalan alueelle.

Saunaa varten osoitettava alue on noin viidesosa uimalan alueesta. Suunniteltu sauna jäisi alueen eteläosan kallion taakse ja uimalalle jää edelleen riittävän suuri alue. Sekä miesten että naisten puolelle jää hiekkarantaa, rantakallioita ja rauhallisia oleskelupaikkoja. Uimalan nykykäyttäjien yksityisyys on huomioitu hakukriteereissä siten, että uimalan ja saunan alue tulee erottaa toisistaan vuokra-alueen rajalle rakennettavalla aidalla.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Jos valtuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi ehdotuksen mukaisesti, alueen varaaminen on tarkoitus tuoda kaupunginhallituksen elinkeinojaoston päätettäväksi kesäkuussa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.05.2022 § 352

HEL 2021-013431 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

09.05.2022 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että esittelijän perusteluiden kolmannesta kappaleesta poistetaan teksti: "ehdotusta naisten ja miesten alueiden vaihtamisesta keskenään".

Palautusehdotus:

Marcus Rantala: Kaupunginhallitus palauttaa aloitteen niin, että Seura-saaren saunapaikan hanke ei etene valitulla varausalueella. Sauna-

hankkeen mahdollinen toteutuminen Seurasaareen vaatii uuden varausalueen, joka ei pienennä uimalan nykyistä aluetta.

Marcus Rantalan palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

02.05.2022 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 01.03.2022 § 116

HEL 2021-013431 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta ei puolla Seurasaaren uimala-alueen saunahankkeen perumista ja esittää, että saunapaikan hakuprosessia jatketaan suunnitellusti siten, että varaukseen ja myöhemmin maanvuokrasopimukseen kirjataan riittävät ehdot liittyen uuden saunan toimintaan, saunan toteutussuunnitteluun ja saunan lähiympäristöön liittyen. Näin varmistetaan, että saunanhanke ei vaaranna alueen suojelutavoitteiden tai uimaranta- ja talviuintikäytön jatkumista.

Taustaa

Saunapaikkojen kysyntä on Helsingissä viime vuosina kasvanut ja kysyntään vastatakseen kaupunkiympäristön toimialan tontit-yksikkö on järjestänyt kesällä 2021 avoimen haun koskien kolmea saunan rakennuspaikkaa keskeisiltä rantapaikoilta: Hietaniemi, Seurasaari ja Tarvo. Hakumenettelyyn osallistui Seurasaaren osalta 6 hakijaa, joista kaksi valittiin loppuvuodesta käytyihin jatkoneuvotteluihin. Arviointiryhmä on päättänyt saunapaikkojen varauksensaajiksi esitettävien tahot ja saunapaikkahaun varauksensaajia koskeva esitysehdotus on tämän kokouksen asialistalla.

Kaupunkiympäristön toimiala on kartoittanut mahdollisia saunapaikkoja osana selvitystä uusien toimintojen paikoista Helsingin rantareiteillä (Kaupunkiympäristön aineistoja 2019:7) yhteistyössä kaupunginkanslian elinkeino-osaston ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa sekä

voimassa olevista asemakaavoista, että tulevaisuudessa kaavoitettavilta alueilta. Edellä mainitut kolme paikkaa valikoituivat ensimmäiseen saunapaikkahakuun, sillä niissä oli jo valmiiksi kaavoitettu saunapaikka.

Seurasaarella on voimassa asemakaava nro 11130 vuodelta 2004. Seurasaaren uimalan käytössä oleva alue on määritelty kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi alueeksi (VV/s), jolla sijaitsevat pukusuojarakennukset, aidat ja muut rakennelmat on säilytettävä. Muutos- ja korjaustyöt on tehtävä siten, että alueen kulttuurihistoriallinen arvo säilyy. Lisäksi alueelle saa rakentaa uimalatoimintaa palvelevan, mittakaavaltaan ja materiaaleiltaan kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön soveltuvan saunan.

Uimalaan pyrittiin toteuttamaan saunaa kaupungin omana hankkeena vuonna 2009, mutta hanke jouduttiin perumaan johtuen kaupungin taloudellisesta tilanteesta.

Helsingin merellisen strategian 2030 (kaupunginhallitus 11.3.2019 § 188) mukaisesti kaupunki haluaa edistää rantojen palveluiden kehittämistä sekä edellytyksiä uusien merellisten palveluiden synnylle. Merellisiä virkistyskohteita suunnitellaan siten, että jokainen helsinkiläinen pääsee nauttimaan niistä. Myös Helsingin uudessa kaupunkistrategiasa 2021-2025 (kaupunginvaltuusto 13.10.2021 § 293) mainitaan, että ”Merellisen Helsingin kehittämistä jatketaan kunnianhimoisesti merellisiä yhteyksiä, rantareittejä, laitureita ja tukikohtia parantaen sekä merellistä yrittäjyyttä edistäen.” Edellä mainittujen tavoitteiden mukaisesti saunapaikkojen hakumenettelyn järjestäminen oli myös kaupunkiympäristön toimialan maaomaisuuden kehittäminen ja tontit –palvelun vuoden 2021 toimintasuunnitelmassa.

Uimarannan nykyinen toiminta

Seurasaarella toimii kulttuuri ja vapaa-ajan toimialan ylläpitämä uimaranta, joka on Helsingin kahdesta nudistirannasta toinen. Seurasaaren uimarannalla on naisille ja miehille erilliset, aidatut alueet. Seurasaaren uimarannalla käyntimäärät ovat vuosien 2018 – 2020 aikana vaihdelleet 2 000 – 7 000 käyntikerran välillä. Seurasaaren uimarantaa voidaan käyntikertatilastojen valossa pitää käyntimääriltään pienenä uimarantana, koska Helsingissä 15 uimarantaa, jossa on enemmän käyntikertoja kuin Seurasaaren uimarannalla. Kesäkäytön lisäksi Seurasaaren talviuintipaikalla oli vuonna 2021 yhteensä noin 9 000 käyntikertaa. Seurasaaren talviuintitoiminnasta vastaa Seurasaaren Uimarit ry.

Uimarantaa hoitavien työntekijöiden mukaan Seurasaaren uimarannalla on uskollinen kävijäkuntansa, jolle ranta on tärkeä hyvinvoinnin lähde. Toisaalta henkilökunnan näkemykset tukevat ajatusta siitä, että pin-

ta-alaltaan varsin laaja ranta voisi kestäväällä tavalla palvella laajempain käyttäjäkuntaa.

Liitteenä 2 on havainnekuva uimalan alueesta saunaa varten osoitettavasta alueesta.

Saunaa varten osoitettava alue on noin viidesosa uimalan alueesta. Suunniteltu sauna jäisi alueen eteläosan kallion taakse ja uimalalle jää edelleen riittävän suuri alue. Sekä miesten että naisten puolelle jää hiekkarantaa, rantakallioita ja rauhallisia oleskelupaikkoja.

Hakumenettely ja hankkeen valmistelu

Tontinluovutusta koskevien linjausten (kaupunginhallitus 1.4.2019 § 220) mukaisesti tonttien varaajien valinta tapahtuu pääsääntöisesti avoimella hakumenettelyllä tai kilpailulla ja tämän vuoksi myös nämä saunapaikat on päätetty laittaa kaikille avoimeen hakuun, jossa vuokrat on ennalta määriteltä ja toteuttajien valinta tapahtuu laadullisin kriteerein.

Saunapaikkojen haun ensisijaisena tavoitteena on ollut, että toiminnan tulee edistää Seurasaaren virkistyskäyttöä ja täydentää uimalan palveluntarjontaa säilyttäen myös uimalan nykyiset toiminnot. Hakumenettelyn arviointikriteereissä on lisäksi painotettu saunapalveluiden tarjoamista yleiseen käyttöön. Saunatoiminta vahvistaisi myös uimarannan nykyisiä palveluita ja lisäisi sen tunnettavuutta, jonka myötä nykyistä useampi helsinkiläinen tai matkailija voisi löytää nykyisin suljetuksi mielletystä uimala-alueesta virkistyspaikan.

Saunapaikkojen haun reunaehtoina rakennuksen ja suunnitellun toiminnan tulee sopia kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön ja suunnitelmassa tulee ottaa huomioon alueen merkittävät luontoarvot sekä yhteensopivuus uimalan ja yleisen virkistysalueen toiminnan kanssa.

Uimalan nykykäyttäjien (mm. naturistien) yksityisyys on huomioitu hakumenettelyn vaatimuksissa siten, että uimalan ja saunan alue tulee erottaa toisistaan vuokra-alueen rajalle rakennettavalla, uimalan nykyiseen aitaan yhteensopivalla aidalla tai käyttäen purettavia aidan osia. Muutokset tulee tehdä alueen kulttuurihistorialliset arvot säilyttäen. Hakumenettelyä on valmisteltu laajassa yhteistyössä, jossa mukana on ollut tontit-yksikön lisäksi mm. kaupunginmuseon, rakennusvalvonnan, kaavoituksen sekä kaupunkitila- ja maisemasuunnittelun edustajia.

Hakuilmoitus Seurasaaren osalta kokonaisuudessaan on lausuntoesityksen liitteenä 3.

Sauna on voimassa olevan asemakaavan mukainen

Seurasaaren asemakaava on vuodelta 2004. Kaava valmisteltiin tällöin normaalin kaavoitusprosessin mukaisesti siten, että asemakaavaluonnos asetettiin viralliseksi määräajaksi nähtäville ja kaavaluonnoksesta toimitettiin asianosaisten (mm. naapurikiinteistöjen omistajien ja maanvuokralaisten sekä alueen merkittäviä toimijoiden) kuuleminen. Kaavan sisältö määräyksineen on edelleen ajankohtainen eikä kaavan uusimiseksi ole tullut aloitteita.

Vuonna 2009 suunnitellun kaupungin saunahankkeen toteutumatta jääminen ei myöskään johtunut asemakaavasta tai merkinnyt asemakaavan tavoitteista luopumista.

Asemakaava sallii uimalan muutos- ja korjaustyöt sillä ehdolla, että alueen kulttuurihistoriallinen arvo säilyy. Asemakaavoitus ja kaupungin museo ovat katsoneet, että hakumenettelyn kriteereissä mahdollistetut muutokset ovat asemakaavan mukaisia eivätkä heikennä uimala-alueen arvoa.

Seurasaaren alueella asemakaava ei mahdollista saunarakennuksen sijoittamista muualle kuin uimalan VV/s- merkitylle alueelle. Seurasaaren muilla alueilla on puistomerkinnot VP/s ja VP-1/s. VP/s-alue on kulttuurihistoriallisesti arvokas kansanpuisto, jota tulee hoitaa siten, että alueen ja rakennuskannan kulttuurihistoriallinen arvo säilyy. Kansanpuistoajalta periytyvät rakennukset, tiet, polut ja puistorakennelmat kuten siltarakennelmat, portaat, muurit, kaivot ja laiturit tulee säilyttää ja mahdollisuuksien mukaan palauttaa. VP-1/s-alue on kulttuurihistoriallisesti arvokas museotoimintaa ja virkistystä palveleva puistoalue, jolle saa siirtää museorakennuksia ja rakentaa museotoimintaan liittyviä kevyitä rakennelmia. Aluetta tulee hoitaa ympäristöön sopivalla tavalla. Aluetta ei saa aidata. Määräysten lisäksi VP/s ja VP-1/s-alueilla on eri osa-alueiden hoitoa ohjaavia merkintöjä s-1, s-2, s-3 ja s-4.

Läntiseen ja Itäiseen Pukkisaareen (merkintä VP-2/s) saa siirtää museorakennuksia ja rakentaa museotoimintaan liittyviä kevyitä rakennelmia, jotka sopivat ympäristöön ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen maisemaan. Pukkisaarissa ei ole kunnallistekniikkaa ja saariin on hankalat kulkuyhteydet, minkä takia Pukkisaaret eivät ole saunahankkeelle sopiva paikka ilman kaupungin suuria kunnallisteknisiä ym. investointeja.

Käsittely

01.03.2022 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Silja Borgarsdottir Sandelin: Esitän, että lausuntoehdotus muutetaan muotoon:

Kaupunkiympäristölautakunta päättää, että Seurasaaren saunapaikan hanke ei etene valitulla varausalueella. Saunahankkeen mahdollinen toteutuminen Seurasareen vaatii uuden varausalueen, joka ei pienennä uimalan nykyistä aluetta.

Kannattaja: Marleena Isomaa

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Silja Borgarsdottir Sandelinin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 9

Tarik Ahsanullah, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Sami Kuusela, Tuomas Nevanlinna, Arvind Ramachandran, Risto Rautava, Laura Ris-
sanen, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 2

Silja Borgarsdottir Sandelin, Marleena Isomaa

Tyhjä: 2

Amanda Pasanen, Katri Penttinen

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 9 -
2 (2 tyhjää).

15.02.2022 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Elina Kuikanmäki, johtava tonttiasiamies, puhelin: 09 310 34008
elina.kuikanmaki(a)hel.fi
Taina Niemeläinen, kiinteistöasiantuntija, puhelin: 310 27335
taina.niemelainen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 15.02.2022 § 34

HEL 2021-013431 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Seurasaaren saunahankkeella voi olla myönteisiä vaikutuksia siihen, että nyt varsin vähällä käytöllä olleen uimarannan tunnettavuus lisääntyy ja käyttäjämäärät kasvavat. Toisaalta saunahanke on herättänyt huolta siitä, miten ainutlaatuinen miljöö ja uimarannan yhteisöllisyys turvataan jatkossa. Jos saunapaikan hakuprosessia jatketaan, tulee varaukseen ja myöhemmin maanvuokrasopimukseen kirjata riittävät ehdot liittyen uuden saunan toimintaan, saunan toteutussuunnitteluun ja saunan lähiympäristöön liittyen. Näin varmistetaan, että saunahanke ei vaaranna alueen suojelutavoitteiden tai uimaranta- ja talviuintikäytön toteutumista. Kaikki rannan nykykäytön muodot jatkuvat saunahankkeen toteutuessakin. Jotta naisille varattu alue on riittävän suuri, pitää harkita naisten ja miesten alueiden vaihtamista keskenään. On tarpeellista myös pohtia, onko saunalle nyt osoitettu sijainti ylipäätään optimaalisin vaihtoehto.

Saunapaikkojen kysyntä on Helsingissä viime vuosina kasvanut, ja kaupunki vastaa kysyntään tarjoamalla kolmea uutta saunatonttia keskeisiltä rantapaikoilta, joista yksi on Seurasaaren saunapaikka. Hakumenettelyyn osallistui Seurasaaren osalta 6 hakijaa, joista kaksi valittiin loppuvuodesta käytyihin jatkoneuvotteluihin. Arviointiryhmä on päättänyt saunapaikkojen varauksensaajiksi esitettävien tahot. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan mielestä pitäisi vielä arvioida, olisiko yhteisöllisyyttä ja saunaperinnettä painottava hanke sopivampi kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen miljööseen. Yleiseen käyttöön tulevien saunojen yhteyteen on mahdollista toteuttaa myös pienimuotoista kahvila- ja ravintolatoimintaa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo saunatoiminnan vahvistavan uimarannan tunnettavuutta kaupunkilaisten keskuudessa ja siten lisäävän sen käyttöä ja laajentavan käyttäjäkuntaa. Sauna kahviloineen on myös toivottu lisä Seurasaaren suosittuun rantareitin palveluihin.

Seurasaarella toimii kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ylläpitämä uimaranta. Seurasaaren uimaranta on Helsingin kahdesta nudistirannasta toinen. Seurasaaren uimarannalla on naisille ja miehille erilliset, aidatut alueet. Uimala on yhteiskäytössä keskiviikkoisin ja sunnuntaisin, jolloin uima-asua on käytettävä. Uima-asua edellyttävät vuorot on todettu suosituiksi ja niiden laajentavan uimarannan kävijäkuntaa. Uimarantaa hoitavien työntekijöiden mukaan Seurasaaren uimarannalla on uskollinen kävijäkuntansa, jolle ranta on tärkeä hyvinvoinnin lähde. Toisaalta henkilökunnan näkemykset tukevat ajatusta siitä, että pinta-alaltaan varsin laaja ranta voisi kestäväällä tavalla palvella laajempaa käyttäjäkuntaa.

Saunapaikkojen haun ensisijaisena tavoitteena on ollut, että toiminnan tulee edistää Seurasaaren virkistyskäyttöä ja täydentää uimalan palveluntarjontaa. Hakumenettelyn arviointikriteereissä on painotettu sauna-

palveluiden tarjoamista yleiseen käyttöön. Saunatoiminta vahvistaisi myös uimarannan nykyisiä palveluita ja lisäisi sen tunnettavuutta, jonka myötä nykyistä useampi helsinkiläinen tai matkailija voisi löytää nykyisin suljetuksi mielletystä uimala-alueesta virkistyspaikan.

Seurasaaren uimarannalla käyntimäärät ovat vuosien 2018–2020 aikana vaihdelleet 2 000 – 7 000 käyntikerran välillä. Seurasaaren uimarantaa voidaan käyntikertatilastojen valossa pitää käyntimääriltään pieneenä uimarantana, koska Helsingissä on 15 uimarantaa, joissa on enemmän käyntikertoja kuin Seurasaaren uimarannalla. Kesäkäytön lisäksi Seurasaaren talviuintipaikalla oli vuonna 2021 yhteensä noin 9 000 käyntikertaa. Seurasaaren talviuintitoiminnasta vastaa Seurasaaren Uimarit ry. Tilastojen valossa voidaan todeta, että pandemia-aika on kasvattanut myös Seurasaaren uimarannan kävijämääriä.

Seurasaassa on voimassa asemakaava vuodelta 2004, ja silloin tehdyt linjaukset ovat edelleen asianmukaiset. Seurasaaren uimalan käytössä oleva alue on määritelty kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi alueeksi, jolla muutos- ja korjaustyöt on tehtävä siten, että alueen kulttuurihistoriallinen arvo säilyy. Kaavan mukaan alueelle saa rakentaa uimalatoimintaa palvelevan, mittakaavaltaan ja materiaaleiltaan kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön soveltuvan saunan.

Asemakaavan mukaan uimalan rakennukset, aita ja rakennelmat on säilytettävä. Kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoitus katsoo, että saunahankkeessa esitetyt muutokset ovat asemakaavan mukaisia. Eteläosan aidan siirtäminen tai uudelleen rakentaminen vanhan mallin mukaan ei heikennä uimala-alueen arvoa.

Helsingin merellisen strategian mukaisesti kaupunki haluaa edistää rantojen palveluiden kehittämistä. Saunapaikkojen vuokralaisten ja toteuttajien valinnassa on käytössä kaikille avoin hakumenettely ja vuokrat on ennalta määritelty. Saunapaikat luovutetaan jatkoneuvottelujen perusteella 30 vuoden vuokrasopimuksilla. Kaupungin vakiintuneiden tontinluovutusehtojen lisäksi huomioidaan kunkin kohteen erityispiirteet.

Lausunnon valmistelua on tehty yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Käsittely

15.02.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli erityissuunnittelija Minttu Perttula. Asian-tuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus 1:

Veronika Honkasalo: Korvataan toinen kappale kokonaan seuraavalla kappaleella:

”Seurasaaren saunahankkeella voi olla myönteisiä vaikutuksia siihen, että nyt varsin vähällä käytöllä olleen uimarannan tunnettavuus lisääntyy ja käyttäjämäärät kasvavat. Toisaalta saunahanke on herättänyt huolta siitä, miten ainutlaatuinen miljöö ja uimarannan yhteisöllisyys turvataan jatkossa. Jos saunapaikan hakuprosessia jatketaan, tulee varaukseen ja myöhemmin maanvuokrasopimukseen kirjata riittävät ehdot liittyen uuden saunan toimintaan, saunan toteutussuunnitteluun ja saunan lähiympäristöön liittyen. Näin varmistetaan, että saunahanke ei vaaranna alueen suojelutavoitteiden tai uimaranta- ja talviuintikäytön toteutumista. Kaikki rannan nykykäytön muodot jatkuvat saunahankkeen toteutuessakin. Jotta naisille varattu alue on riittävän suuri, pitää harkita naisten ja miesten alueiden vaihtamista keskenään. On tarpeellista myös pohtia, onko saunalle nyt osoitettu sijainti ylipäättään optimaalisin vaihtoehto.”

Kannattaja: Tuomas Tuomi-Nikula

Vastaehdotus 2:

Veronika Honkasalo: Lisäksi lisätään kolmannen kappaleen lauseen ”Arviointiryhmä on päättänyt nyt saunapaikkojen varauksensaajiksi....” jälkeen seuraavaa lause: ”Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan mielestä pitäisi vielä arvioida, olisiko yhteisöllisyyttä ja saunaperinnettä painottava hanke sopivampi kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen miljööseen.”

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

Vastaehdotus 3:

Hilkka Ahde: Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei puolla Seurasaaren saunahankkeen toteuttamista voimassa olevan asemakaavan mukaisesti. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta puoltaa Seurasaaren uimala-alueen saunahankkeen perumista ko. alueelle ja esittää etsittäväksi saunalle uutta paikkaa esimerkiksi Pukkisaariin, joihin kaavan mukaan ”saa siirtää museorakennuksia ja rakentaa museotoimintaan liittyviä kevyitä rakennelmia”

Voimassa olevassa vuoden 2004 asemakaavassa 11130 uimarannalla on merkintä VV/s: ”Uimaranta-alue. Kulttuurihistoriallisesti arvokas uimaranta-alue. Pukusuojarakennukset, aidat ja muut rakennelmat on säilytettävä. Muutos- ja korjaustyöt on tehtävä siten, että alueen kulttuurihistoriallinen arvo säilyy. Alueelle saa rakentaa uimalatoimintaa palvelevan, mittakaavaltaan ja materiaaleiltaan kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön soveltuvan saunan.”

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että 1000 neliömetrin lohkaistu uimarannasta vaarantaa ainutlaatuisen ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan ympäristön suojelemisen. Vuonna 1906 perustetun, naturistirantana toimivan uimalan käyttö on runsasta ja palvelee myös talviuimareita. Se on perustamisestaan asti lunastanut paikkansa rauhallisena ja turvallisena uimapaikkana myös naisille. Uimalan aidatun alueen sisälle uskaltautuu sellainenkin henkilö, jolle yleiselle uimarannalle meno on syystä tai toisesta ylivoimaista. Siellä kukin voi olla omana itsenään, ilman tuijotusta ja epämurkavaa huomiota tai häirintää.

Naisten puolella kävijöitä on runsaasti, joten kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että naisten alueesta suunniteltu lohkaistu polkee pahasti juuri naisten oikeuksia. Hanke pienentäisi naisten puoleista ranta-aluetta varjoisine männikköineen käytännössä puoleen nykyisestä. Saunalta jäljelle jäävä alue olisi pääasiassa jyrkkää kalliorinnettä, jolla ei ole mahdollista oleskella turvallisesti.

On aika ilmeistä, että suunniteltu sauna oheispalveluineen muuttaisi täysin uimalan luonteen ja siten koko alueen käytön. Vaarana on, että se tekisi naistenpuolen nykyisenlaisen käytön mahdottomaksi. Lisäksi rauhallinen, ainutlaatuinen luontokohde vastapäätä suojeltua lintujen pesimäsaarta ja perinteinen arvokas kokonaisuus tuhoutuisi peruuttamattomasti.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta huomioi lausunnossaan myös sen, että uimalan kävijät eivät katso tarvitsevansa eivätkä halua saunaa uimalaan. Ei edes erittäin runsas ja aktiivinen talviuintiväki. Vanha, saunan mahdollistava kaava tehtiin lähes kaksikymmentä vuotta sitten ilman perusteellista pohdintaa ja keskustelua. Aikoinaan ei myöskään nähty luonnon itseisarvoa parantavan virkistykseen lähteenä siten kuin tänä päivänä.

Kannattaja: Mahad Ahmed

Veronika Honkasalon vastaehdotuksesta 1 ja Hilikka Ahteen vastaehdotuksesta 3 äänestettiin vastakkain, jonka jälkeen voittanut ehdotus äänestettiin vastakkain esittelijän ehdotuksen kanssa.

Lopuksi Veronika Honkasalon vastaehdotuksen 2 mukaisesta lisäyksestä äänestettiin erikseen.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotuksen 1 mukaisesti muutettuna

EI-ehdotus: Hilikka Ahteen vastaehdotuksen 3 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 11

Outi Alanko-Kahiluoto, Paavo Arhinmäki, Oona Hagman, Veronika Honkasalo, Eeva Kärkkäinen, Heimo Laaksonen, Teija Makkonen, Nina Miettinen, Dani Niskanen, Nina Suomalainen, Tuomas Tuomi-Nikula

Ei-äännet: 2

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Tässä äänestyksessä Veronika Honkasalon vastaehdotus 1 voitti Hilkka Ahteen vastaehdotuksen 3 äänin 11 - 2.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotuksen 1 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 4

Heimo Laaksonen, Teija Makkonen, Dani Niskanen, Nina Suomalainen

Ei-äännet: 9

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Paavo Arhinmäki, Oona Hagman, Veronika Honkasalo, Eeva Kärkkäinen, Nina Miettinen, Tuomas Tuomi-Nikula

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Veronika Honkasalon vastaehdotuksen 1 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 4 - 9.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotuksen 2 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Heimo Laaksonen, Teija Makkonen, Dani Niskanen, Nina Suomalainen, Tuomas Tuomi-Nikula

Ei-äännet: 5

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Paavo Arhinmäki, Oona Hagman, Veronika Honkasalo

Tyhjä: 3

Outi Alanko-Kahiluoto, Eeva Kärkkäinen, Nina Miettinen

Poissa: 0

Äänten mentyä tasan 5 - 5 (3 tyhjää) puheenjohtajan ääni ratkaisi, että kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Veronika Honkasalon vastaehdotuksen 2 mukaan muutetun ehdotuksen.

01.02.2022 Pöydälle

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi
Minttu Perttula, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36171
minttu.perttula(a)hel.fi

§ 136

Valtuutettu Pia Kopran aloite Talin puistotien varrella sijaitsevan kentän jäädyttämisestä

HEL 2022-000715 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kartta alueen luistelukentistä
- 2 Valtuutettu Pia Kopran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Pia Kopra ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Talin puistotien varrella oleva urheilukenttä jäädytetään talvikausi-na luistelukentäksi.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalvelut vastaa pääasiassa liikuntapuistoissa sijaitsevista tekojääradoista ja suuremmista luistelukentistä. Kaupunkiympäristön toimiala puolestaan vastaa yleisillä puistoalueilla olevista pienemmistä luistelukentistä. Aloitteessa ehdotettu hiekkakenttä Talin puistotien varrella ei kuulu talvisin jäädytettäviin kenttiin. Kaikkien jäädytettäväksi sopivien puistokenttien jäädyttäminen ei ole mahdollista nykytilanteessa ennen kaikkea kustannussyistä.

Kaupunkiympäristölautakunta on lausunnossaan arvioinut, että Talin alueella pienten luistelukenttien verkosto on riittävä ja toimiva. Lähimmät luistelukentät on esitetty liitteenä olevassa kartassa. Vastaus on kaupunkiympäristölautakunnan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kartta alueen luistelukentistä
- 2 Valtuutettu Pia Kopran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.05.2022 § 321

HEL 2022-000715 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

02.05.2022 Ehdotuksen mukaan

Palautusehdotus:

Jussi Halla-aho: Kaupunginhallitus palauttaa esityksen uudelleen valmisteluun siten, että Talinlehdon urheilukenttä saadaan talvikausina luistelukentäksi.

Perustelut: Kentän jäädyttäminen palvelee lähialueen asukkaita mahdollistamalla talviurheilun ja tuomalla sitä kautta asukkaille terveyshyötyä. Asukkaiden pyyntöä on kuunneltava. Ottaen huomioon, että kenttä on jäädytetty aiemminkin, ovat päätösehdotuksessa esitetyt perustelut heikkoja. Pienen kentän jäädyttäminen ei ole suuri kustannuserä verrattuna siitä saatavaan hyötyyn.

Jussi Halla-ahon palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

18.05.2022

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 08.03.2022 § 142

HEL 2022-000715 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleiset alueet palvelun kunnossapitoyksikkö tilaa Helsingin kaupungin palveluverkkoon kuuluvien pienten luistelukenttien jäädyttämisen sopimusurakoitsijoiltaan ja liikuntapalvelut vastaa puolestaan ulkoliikunta-alueilla sijaitsevista suuremmista jäädytettävistä kentistä.

Puistojen pienet jääkentät löytyvät Helsingin palveluverkkokartasta. Alueen lähimmät kentät on esitetty kartassa (liite 1).

Valtuustoaloitteessa ehdotettu kenttä ei kuulu Helsingin kaupungin tarjoamaan palveluverkon talvisin jäädytettäviin kenttiin. Kaikkien jäädytettäviksi sopivien puistokenttien jäädyttäminen ei ole mahdollista nykytilanteessa ennen kaikkea kustannussyistä. Palveluverkosto tarkistetaan osana yleisten alueiden suunnitelmaa. Tällä alueella pienten luistelukenttien verkosto on riittävä ja toimiva.

Käsittely

08.03.2022 Ehdotuksen mukaan

Palautusehdotus:

Mika Raatikainen: Kaupunkiympäristölautakunta palauttaa esityksen uudelleen valmisteluun siten, että Talinlehdon urheilukenttä saadaan talvikausina luistelukentäksi.

Perustelut: Kentän jäädyttäminen palvelee lähialueen asukkaita mahdollistamalla talviurheilun ja tuomalla sitä kautta asukkaille terveyshyötyä. Asukkaiden pyyntöä on kuunneltava. Ottaen huomioon, että kenttä on jäädytetty aiemminkin, ovat päätösehdotuksessa esitetyt perustelut heikkoja. Pienen kentän jäädyttäminen ei ole suuri kustannuserä verrattuna siitä saatavaan hyötyyn.

Palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

18.05.2022

Asia/33

01.03.2022 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ville Immonen, projektijohtaja: 31026737
ville.immonen(a)hel.fi

§ 137

Kokouksen kuluessa jätetyt aloitteet

Päätös

Valtuutettujen aloitteet

- valtuutettu Eeva Kärkkäisen aloite lapsiparkkitoiminnan kehittämistä liikuntapalveluissa
- valtuutettu Johanna Nuortevan aloite Helsingin valmistavan opetuksen toimivuuden ja mahdollisten muutostarpeiden selvittämisestä
- valtuutettu Minna Lindgrenin aloite nuorten kulttuuripassista
- valtuutettu Elina Kauppilan aloite kasvispohjaisen kouluruoan tarjoamisesta

Talousarvioaloitteet

- valtuutettu Veronika Honkasalon talousarvioaloite lastenvalvojen palveluiden turvaamisesta ja jonojen lyhentämisestä
- valtuutettu Minja Koskelan talousarvioaloite määräaikaisten opettajien kesäloman palkasta
- valtuutettu Elina Kauppilan talousarvioaloite tuetun asumisen paikkojen lisäämisestä asunnottomille

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

18.05.2022

Ärende/1

§ 104

Namnupprop, laglighet och beslutsförhet

Beslut

Stadsfullmäktige konstaterade att sammanträdet var lagligen sammankallat och beslutsfört.

Namnupprop och förhinder

Ordföranden konstaterade att följande ersättare har kallats i de ledamöters ställe som anmält förhinder:

- Juha Hakola, ersättare Sirpa Asko-Seljavaara
- Seija Muurinen, ersättare Heimo Laaksonen
- Mirita Saxberg, ersättare Seida Sohrabi
- Mia Nygård-Peltola, ersättare Matti Niiranen
- Sini Korpinen, ersättare Katri Penttinen
- Alviina Alametsä, ersättare Tuomas Tuomi-Nikula
- Emma Kari, ersättare Sanna Vesikansa
- Ozan Yanar, ersättare Kati Juva
- Pekka Sauri, ersättare Nina Miettinen
- Suldaan Said Ahmed, ersättare Sanrda Hagman
- Petra Malin, ersättare Anna Lemström
- Sami Muttilainen, ersättare Laura Kolehmainen
- Pirkko Ruohonen-Lerner, ersättare Mikko Paunio
- Laura Kolbe, ersättare Eeva Kärkkäinen
- Harry Harkimo, ersättare Sanna-Leena Perunka
- Mikael Jungner, ersättare Kimmo Niemelä
- Pia Pakarinen, ersättare Laura Rissanen
- Anniina Iskanius, ersättare Pekka Löfman

Följande ledamöter var frånvarande vid namnuppropet:

- Anni Sinnemäki
- Nasima Razmyar
- Johanna Nuorteva
- Atte Kaleva

Laglighet och beslutsförhet

Ordföranden konstaterade att stadsfullmäktiges sammanträde utlysts i den ordning kommunallagen och förvaltningsstadgan förutsätter. Enligt namnuppropet är minst två tredjedelar av ledamöterna närvarande. På

18.05.2022

Ärende/1

---

grundval av det ovanstående konstaterade ordföranden att sammanträdet är lagligen sammankallat och beslutsfört.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige konstaterar vilka ledamöter som anmält förhinder och vilka ersättare som inträder i deras ställe, förrättar namnupprop och konstaterar att sammanträdet är lagligt och beslutsfört.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

18.05.2022

Ärende/2

---

§ 105

Val av protokolljusterare

Beslut

Ledamöterna Minja Koskela och Mika Ebeling valdes till protokolljusterare med ledamöterna Atte Harjanne och Sinikka Vepsä som ersättare.

Behandling

På förslag av ordföranden valdes enhälligt ledamöterna Minja Koskela och Mika Ebeling till protokolljusterare med ledamöterna Atte Harjanne och Sinikka Vepsä som ersättare.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige väljer två ledamöter till protokolljusterare och två ledamöter till ersättare för dessa.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

18.05.2022

Ärende/3

§ 106

Ändring av förvaltningsstadgan, visstidsanställning av affärsverkens verkställande direktörer och överföring av befogenheter från kanslichefen till affärsverkens direktioner

HEL 2022-005324 T 00 01 00

Beslut

Stadsfullmäktige godkände förvaltningsstadgan för Helsingfors stad i enlighet med bilaga 1 från och med 1.6.2022.

Behandling

På förslag av ordföranden behandlade stadsfullmäktige, med avvikelser från föredragningslistan som publicerades 12.5.2022, som följande ärendet som gäller ändring av förvaltningsstadgan. Efter det fortsatte behandlingen i enlighet med föredragningslistan med ärendet som gäller ändringar i budgeten med anledning av bolagiseringen av verksamheten vid Helsingfors stads trafikaffärsverk.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Mikko Kiesiläinen, huvudekonomist, telefon: 044 5051396
mikko.kiesilainen(a)hel.fi
Henri Kähönen, stadssekreterare, telefon: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Bilagor

1 Föreläsningsstadga 1.6.2022_fullmäktige_18.5.2022

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ändringen av förvaltningsstadgan avser ledande tjänsteinnehavare vid affärsverken inom centralförvaltningen i 5 kap. 4 §, ledande tjänsteinnehavare i stadsmiljösektorn i 5 kap. 7 §, allmänna befogenheter för direktionerna för affärsverken i 11 kap. 1 § och kanslichefens befogenheter i 12 kap. 1 §.

I och med ändringen utses de verkställande direktörerna i fortsättningen för högst sju år. Dessutom överförs befogenheter i fråga om premieringar på basis av resultat eller prestationer när det gäller de verkställande direktörerna för affärsverken från kanslichefen, och i fråga om trafikaffärsverket från sektorchefen i stadsmiljösektorn, till direktionerna för affärsverken. Ändringarna är sammanställda i bilaga 2.

Om anställning i tjänsteförhållande föreskrivs i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden (304/2003). Dessutom bestäms i Helsingfors stads förvaltningsstadga om kanslichefens och sektorchefernas tidsbestämda tjänsteförhållanden.

I regel anställs tjänsteinnehavare i tjänsteförhållande tills vidare. En tjänsteinnehavare kan anställas för viss tid endast om det föreskrivs särskilt om anställning för viss tid i en lag eller förordning. Om grunderna för anställning av tjänsteinnehavare på viss tid föreskrivs i 3 § 2 mom. i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden. En grund för anställning på viss tid som nämns i 3 § är uppgiftens art.

Enligt regeringens proposition angående lagen om kommunala tjänsteinnehavare (RP 196/2002 rd, s. 28–29) hänför sig grunden i allmänhet till situationer där det är fråga om en viss uppgiftshelhet som är tidsmässigt och innehållsmässigt begränsad, t.ex. ett visst projekt. Som exempel nämns tjänsten som biträdande kommundirektör.

Uppgiften som verkställande direktör vid ett av Helsingfors stads affärsverk kan i fråga om ansvar och inflytande jämföras med uppgiften som biträdande stadsdirektör. Affärsverkens verkställande direktörer arbetar som högsta tjänsteinnehavare vid ett affärsverk och som föredragande vid sammanträden för direktionen för affärsverket.

Genom ett långt tidsbundet anställningsförhållande på sju år säkerställs kontinuiteten i affärsverkets verksamhet och en sådan förnyelse av den högsta ledningen som bör anses vara grundad med tanke på att reagera på förändringar i omvärlden, upprätthålla konkurrenskraften och utveckla verksamheten. Tjänsteförhållanden på viss tid för affärsverkens verkställande direktörer kan motiveras i enlighet med lagen om kommunala tjänsteinnehavare med anställningens särskilda art.

Med överföringen av befogenheter från kanslichefen till affärsverkens verkställande direktörer och i fråga om trafikaffärsverket från sektorchefen i stadsmiljösektorn till direktionerna för affärsverken säkerställs att ordförandena för direktionerna har en mer betydande roll i fråga om arbetshandledning och som aktiva samtalspartner. Avsikten med ändringen är att styra affärsverkens verksamhetskultur i en riktning som liknar aktiebolagens.

18.05.2022

Ändringarna i förvaltningsstadgan gäller även affärsverkens nuvarande verkställande direktörer, med undantag av tjänsteförhållandets längd på viss tid, vilket inte tillämpas på de nuvarande verkställande direktörernas tjänsteförhållanden som gäller tills vidare.

Borgmästaren framställde ärendet 26.4.2022 (57 §).

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Mikko Kiesiläinen, huvudekonomist, telefon: 044 5051396
mikko.kiesilainen(a)hel.fi
Henri Kähönen, stadssekreterare, telefon: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Bilagor

1 Förvaltningsstadga 1.6.2022_fullmäktige_18.5.2022

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 09.05.2022 § 343

HEL 2022-005324 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti 1.6.2022 lukien.

02.05.2022 Pöydälle

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Mikko Kiesiläinen, pääekonomisti, puhelin: 044 5051396
mikko.kiesilainen(a)hel.fi
Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

18.05.2022

Ärende/4

§ 107

Ändringar i 2022 års budget med anledning av bolagiseringen av verksamheten i Helsingfors stads trafikaffärsverk

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Framställning

Stadsfullmäktige beslutade

A. godkänna de ändringar i 2022 års budget som uppstår med anledning av verksamhetsöverföringen som bolagiseringen av Helsingfors stads trafikaffärsverk (HST) föranleder, i enlighet med bilaga 1

B. bemyndiga stadsstyrelsen att med anledning av överföringen av HST:s egendom överskrida anslagen i 2022 års budget enligt följande:

Budgetmoment 8 06 Värdepapper, till stadsstyrelsens disposition

Anslag i budgeten 16 000 000 euro

Överskridningsrätt 265 000 000 euro, som anvisas till det nya undermomentet 8 06 04 Teckning av Stadstrafik Ab:s aktier

Budgetmoment 9 01 02 Övrig långgivning, till stadsstyrelsens disposition

Anslag i budgeten 126 450 000 euro (Stadsfullmäktige 8.12.2021 § 385)

Med anledning av budgetändringen som beskrivs under punkt A. ökar anslaget med 188 000 000 euro eftersom bolaget förbereder sig på att finansiera de investeringar vars genomförande överförs till bolaget. Efter ändringen uppgår anslaget på budgetmomentet till 314 450 000 euro

Överskridningsrätt 493 000 000 euro, med anledning av skulden som bolaget ådrar sig när egendomen överförs, som anvisas till det nya undermomentet 9 01 02 36 Lån till Stadstrafik Ab

Eftersom HST:s revision i slutet av januari 2022 fortfarande pågår kan summorna för anslagen som utgör grunden för överskridningsrätterna ännu preciseras. De angivna överskridningsbeloppen är därför de högsta som kan beviljas.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Ari Hietamäki, ekonomiplaneringschef, telefon: 310 36567

18.05.2022

Ärende/4

ari.hietamaki(a)hel.fi
Tuula Saxholm, finansdirektör, telefon: 310 36250
tuula.saxholm(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen toiminnan yhtiöittämissen aiheuttamat muutokset vuoden 2022 talousarvioon

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Framställningen stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Tidigare beslut

Stadsfullmäktige beslutade 22.9.2021 (§ 282) bolagisera verksamheten i Helsingfors stads trafikaffärsverk. Stadsfullmäktige godkände en överlåtelse av trafikaffärsverkets verksamhet, exklusive funktionerna som gäller metrons infrastruktur- och trafikantavtal, till ett aktiebolag som grundas och som omedelbart fortsätter affärsverkets affärsverksamhet. Samtidigt godkände stadsfullmäktige bildandet av ett bolag för stads trafik och kapitaliseringen i samband med överföringen av trafikaffärsverkets funktioner.

I sitt verkställighetsbeslut om bolagiseringen 13.12.2021 (§ 923) beslutade stadsstyrelsen hur överföringen av verksamhet, egendom och personal, inklusive aktieteckningar och lånearrangemang, ska ordnas. Samtidigt bl.a. uppmanade stadsstyrelsen stadskansliets ekonomi- och planeringsavdelning att bereda besluten om överskridningsrätt som gäller överlåtelsen av apportegendom i anslutning till bolagiseringen av trafikverket.

Ändringar i 2022 års budget med anledning av bolagiseringen av verksamheten i Helsingfors stads trafikaffärsverk

I 2022 års budget, som stadsfullmäktige godkände 8.12.2021 (§ 385), är anslagen anvisade till den organisation som gällde vid ingången av 2022. I slutet av 2021 blev det klart när det nya bolaget Huvudstadsregionens Stadstrafik Ab (Stadstrafik Ab) inleder sin verksamhet. Stadstrafik Ab inledde sin verksamhet 1.2.2022. Därför ändras budgeten 2022 och ekonomiplanen 2022–2024 enligt följande: HST i sin helhet ingår i stadens budget i januari 2022, och den del av affärsverket HST

som fortsätter som affärsverk efter att Stadstrafik Ab inlett sin verksamhet ingår i den reviderade budgeten 1.2–31.12.2022.

Stadsstyrelsen konstaterar att bolagiseringen av verksamheten i HST förutsätter ändringar i strukturen och anslagen i 2022 års budget. Bolagiseringen påverkar dessutom den ekonomiska uppföljningen och de ekonomiska prognoserna under 2022 samt bokslutets framställnings sätt.

Ändringarna i 2022 års budget med anledning av bolagiseringen av verksamheten i Helsingfors stads trafikaffärsverk presenteras i bilaga 1.

Ändringens inverkan på resultaträkningen i 2022 års budget är neutral. De investeringar som Stadstrafik Ab genomför finansieras även framöver i huvudsak av staden och ökar stadens driftsutgifter. De investeringar som stadstrafikbolaget genomför ökar den serviceersättning som staden betalar för sin driftsekonomi. Serviceersättningen är en del av utgiftsramen för driftsekonomi som fastställs i stadsstrategin. Stadstrafik Ab:s investeringar granskas som en del av stadens investeringshelhet och beaktas i granskningen av stadsstrategins underskottsmål för verksamhetens och investeringarnas kassaflöde.

Bolaget ska genomföra alla investeringar som inte har med metrotrafiken att göra (216 miljoner euro 2022). Dessa investeringar ska enligt planerna finansieras med ett lån på 188 miljoner euro som staden beviljar under 2022. I det här sammanhanget granskas stadens planerade behov av externa lån och tidpunkten för låntagningen under årets gång i takt med att likviditeten utvecklas.

Genom detta beslut görs de ändringar som bolagiseringen av verksamheten i trafikaffärsverket föranleder i den ursprungliga budgeten för år 2022, som stadsfullmäktige godkände 8.12.2021.

Genom detta beslut beslutar stadsfullmäktige även om de ändringar som bolagiseringen av verksamheten i trafikaffärsverket föranleder i budgetstrukturen. Den nya budgetstrukturen för 1.2 –31.12.2022 finns i slutet av bilagan till detta beslut.

Stadskansliet, stadsmiljösektorn, HST och Stadstrafik Ab har berett ärendet tillsammans. Förslagen av stadsmiljönämnden och direktionen för HST som hänför sig till beslutsförslaget ingår i beslutshistorian.

Överskridning av anslag i 2022 års budget med anledning av överföringen av Helsingfors stads trafikaffärsverks egendom

Till apportöverlåtelsen hörde affärsverket HST:s affärsverksamhetshelheter för spårvägstrafik, färjeaffärsverksamhet och cykelaffärsverksamhet, inklusive HST:s affärsverksamhet i sin helhet med undantag av metroaffärsverksamheten. Affärsverksamheten överfördes med tillgångar, avtal, skulder, skyldigheter, ansvar och reserveringar. I apportöverlåtelsen överfördes tillgångsposterna till bolaget till bokföringsvärdet. Bokföringsvärdet på apportegendomen som överförs uppgår till 758 miljoner euro: Staden tecknar aktier för 265 miljoner euro och en skuld på 493 miljoner euro uppstår mellan Stadstrafik Ab och staden.

Överföringen av egendomen leder inte till ett betydande kassaflöde mellan staden och bolaget i 2022 års bokslut.

8 06 Värdepapper, till stadsstyrelsens disposition (nytt budgetmoment 8 06 04 Teckning av Stadstrafik Ab:s aktier)

Anslaget på budgetmomentet uppgår 2022 till 16 000 000 euro, vilket ska få överskridas med högst 265 000 000 euro med anledning av stadens teckningar av Stadstrafik Ab:s aktier.

Staden tecknar aktier i Stadstrafik Ab mot egendom som överförs till bolaget för cirka 265 miljoner euro. Stadens investeringsutgifter överskrids med högst 265 miljoner euro. Det slutliga värdet på tillgångsposterna som överförs preciseras när HST:s revision i slutet av januari 2022 blir klar.

I bokföringen ska aktiernas teckningspris behandlas som användning av budgetanslag. En överskridningsrätt som motsvarar aktiernas teckningspris ska beviljas för budgetmomentet 8 06 04 Teckning av Stadstrafik Ab:s aktier (nytt budgetmoment).

Anslaget ska få överskridas med högst 265 000 000 euro.

9 01 02 Övrig långivning, till stadsstyrelsens disposition (nytt budgetmoment 9 01 02 36 Lån till Stadstrafik Ab)

I 2022 års budget, som stadsfullmäktige godkände 8.12.2021 (§ 282), är anslaget på detta budgetmoment 126 450 000 euro. Efter budgetändringen med anledning av verksamhetsöverföringen som bolagiseringen av HST föranleder (punkt A) är anslaget på budgetmomentet 314 450 000 euro, vilket ska få överskridas med högst 493 000 000 med anledning av lånet som uppstår mellan staden och Stadstrafik Ab.

Fordringar på egendom som överförs från HST till Stadstrafik Ab och en startkassa på cirka 12,8 miljoner euro som också överförs till bolaget utgör en ny skuld på cirka 493 miljoner euro mellan staden och Stadstrafik Ab.

I 2022 års budget, som stadsfullmäktige godkände 8.12.2021 (§ 282), är anslaget på detta budgetmoment 126 450 000 euro. I och med budgetändringen med anledning av verksamhetsöverföringen som bolagiseringen av HST föranleder (punkt A) ökar anslaget med 188 000 000 euro, så att anslaget på budgetmomentet efter ändringen uppgår till 314 450 000 euro. Genom att öka anslaget förbereder sig staden på att bevilja lån för stadstrafikbolagets investeringsutgifter 2022.

Till följd av bolagiseringsarrangemangen kommer dessutom skuldandelen som ingår i egendomen som överförs att utgöra ett lån som bolaget beviljar inom koncernen. Lånet beskrivs i bolagiseringsbeslutet och ska få överskrida det ovannämnda budgetmomentet med högst 493 000 000 euro vad kapitalet beträffar.

I bokföringen ska de beviljade lånen behandlas som användning av budgetanslag. En överskridningsrätt som motsvarar lånesumman ska beviljas för budgetmomentet 9 01 02 36 Lån till Stadstrafik Ab (nytt budgetmoment).

Anslaget ska få överskridas med högst 493 000 000 euro.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Ari Hietamäki, ekonomiplaneringschef, telefon: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Tuula Saxholm, finansdirektör, telefon: 310 36250
tuula.saxholm(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen toiminnan yhtiöittämissen aiheuttamat muutokset vuoden 2022 talousarvioon

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 25.04.2022 § 279

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

18.05.2022

Kaupunginvaltuusto päättää:

A. hyväksyä Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen (HKL) yhtiöittä-
misen myötä tehtävän toiminnan siirron aiheuttamat muutokset vuoden
2022 talousarvioon liitteen 1 mukaisesti

B. oikeuttaa HKL:n omaisuuden siirrosta johtuen kaupunginhallituksen
ylittämään vuoden 2022 talousarvioon merkityt määrärahat seuraavas-
ti:

Ta-kohta 8 06 Arvopaperit, Khn käytettäväksi

Määräraha talousarviossa 16 000 000 euroa

Määrärahan ylitysoikeus 265 000 000 euroa kohdentuen uudelle ala-
kohdalle 8 06 04 Kaupunkiliikenne Oy:n osakkeiden merkintä

Ta-kohta 9 01 02 Muu antolainaus, Khn käytettäväksi

Määräraha talousarviossa 126 450 000 euroa (Kvsto 8.12.2021 § 385)

Kohdan A. mukaisen talousarviomuutoksen myötä määräraha kasvaa
188 000 000 euroa yhtiön toteutettavaksi siirtyvien investointien rahoit-
tamiseen varautumisen johdosta, jonka jälkeen ta-kohdan määrärahan
suuruus on 314 450 000 euroa

Määrärahan ylitysoikeus 493 000 000 euroa omaisuuden siirrosta yh-
tiölle muodostuvan velan johdosta kohdentuen uudelle alakohdalle 9 01
02 36 Lainat Kaupunkiliikenne Oy:lle

HKL:n tammikuun 2022 lopun tilintarkastuksen ollessa vielä kesken yli-
tysoikeuksien perustana olevat määrärahojen summat voivat vielä tar-
kentua, minkä vuoksi ylitysoikeudet myönnetään enintään luetellun
mukaisina.

11.04.2022 Pöydälle

15.11.2021 Ehdotuksen mukaan

08.11.2021 Pöydälle

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ari Hietämäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Tuula Saxholm, rahoitusjohtaja, puhelin: 310 36250
tuula.saxholm(a)hel.fi

18.05.2022

Ärende/4

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 04.04.2022 § 32

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Päätös

Johtokunta hyväksyi kaupunginhallitukselle esitettäväksi liikenneliikelaitoksen vuoden 2022 talousarvioesityksen ja vuosien 2022-2024 taloussuunnitelmaesityksen.

23.09.2021 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä

toimitusjohtaja
Jukka Hämäläinen

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)kaupunkiliikenne.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 29.03.2022 § 201

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että se päättäisi hyväksyä HKL:n yhtiöittämisestä aiheutuvat kaupunkiympäristön toimialan vuoden 2022 talousarviota ja vuosien 2022-2024 taloussuunnitelmaa koskevat muutokset.

21.09.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

14.09.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Pekka Tirkkonen, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36637
pekka.tirkkonen(a)hel.fi

Stadsfullmäktige 08.12.2021 § 385

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Framställning

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

18.05.2022

Ärende/4

Stadsfullmäktige godkänner budget för år 2022 och ekonomiplan som anvisning för åren 2022–2024.

Behandling

08.12.2021 Enligt förslaget

Ändring av handläggningsordningen och grundförslaget

Stadsfullmäktige ändrade handläggningsordningen som godkändes på sammanträdet 24.11.2021 och beslutade att öppna diskussionen i ärendet på nytt i fråga om de ändringar som nämns nedan. Samtidigt godkände stadsfullmäktige ett förslag som grund för behandlingen, där följande korrigeringar har gjorts:

- Till sidorna 302-303 (bilaga 1) läggs en mätare för social- och hälsovårdstjänsternas bindande mål för att främja helsingforsarnas hälsa och förebygga utslagning, med följande lydelse:

Genomförandet av servicekedjan Barnfamiljer med våld i nära relationer avancerar enligt planerna. Identifieringen av och Interventionerna mot våld mellan barn och unga stärks.

- Till sidorna 304-305 (bilaga 1) läggs en mätare för social- och hälsovårdstjänsternas bindande mål för att främja helsingforsarnas hälsa och förebygga utslagning, med följande lydelse:

Programmet för mentala problem bland barn och ungdomar, som utarbetades tillsammans med fostrans- och utbildningssektorn och HUS ska verkställas, och tillgången till vård och service inom neuropsykiatri förbättras.

Redogörelse

Stadsfullmäktige godkände redogörelsen om ändringarna som gjordes på sammanträdet 24.11.2021 enligt följande. Ett förslag om att återremiss behandlades på det nämnda sammanträdet.

Motförslag

Ledamoten Eeva Kärkkäinen understödd av ledamoten Terhi Peltokorpi föreslog att ärendet återremitteras för ny beredning utgående från att stadsfullmäktige beslutar att långsiktigt öka finansieringen för att minska ojämlikheten bland skolor och daghem. För att säkerställa detta ökas finansieringen för den positiva särbehandlingen med 3 miljoner euro om året från och med 2022 för hela ekonomiplaneringsperioden.

18.05.2022

För det här ändamålet beviljas fostrans- och utbildningssektorn en tilläggsfinansiering på 3 miljoner euro.

Ledamoten Eeva Kärkkäinen understödd av ledamoten Terhi Peltokorpi föreslog att ärendet återremitteras för ny beredning utgående från att stadsfullmäktige beslutar att fr.o.m. 1.1.2022 återinföra hemvårdsstödet Helsingforstillägg för familjer där barn i åldern 1-2 år vårdas hemma. För detta ändamål ökas finansieringen för fostrans- och utbildningssektorn med fyra miljoner euro.

Ledamoten Mika Ebeling understödd av ledamoten Pia Kopra föreslog att ärendet återremitteras för ny beredning utgående från att stadsfullmäktige beslutar att utvidga Helsingforstillägget så att det omfattar även barn i åldern 1-3 år från och med ingången av 2022. Hemvårdsstödet Helsingforstillägg ska betalas 270 euro/mån fr.o.m. 1.1.2022.

För att möjliggöra detta läggs 15,1 miljoner euro till Fostrans- och utbildningssektorns moment 200 Bidrag.

Hemställningsklämmor

Ledamoten Eeva Kärkkäinen understödd av Terhi Peltokorpi föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter en utredning om möjligheten för att öka transparensen i Helsingfors användning av pengar. I utredningen ska man undersöka exempelvis möjligheten för att på stadens webbsidor lägga upp en tjänst i stil med tutkibudjettia.fi där stadsborna lätt kunde få insikter i hur staden använder sina medel. Dessutom utreds möjligheten att erbjuda stadsborna tillfälle att via denna sajt bedöma budgetförslagets ändringar jämfört med tidigare år, i de olika skedena av beredningen.

Ledamoten Mikael Jungner understödd av ledamoten Oona Hagman föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att man reder ut möjligheten för att bygga upp en plan för demokratisk delaktighet i Helsingfors. Med hjälp av denna förbättras stadsbornas möjlighet att få information och att effektivt delta i beslutsfattandet.

Omröstningsordning

Ledamoten Eva Kärkkäinenens första motförslag togs upp till omröstning mot grundförslaget. Ledamoten Eva Kärkkäinenens andra motförslag och ledamoten Mika Ebelings motförslag togs upp till omröstning på så sätt att Ebelings och Kärkkäinenens motförslag först ställdes mot varandra. Därefter togs det vinnande förslaget upp till omröstning mot grundförslaget.

Hemställningsklämmarna togs separat upp till omröstning.

Omröstningar

Motförslag

1 omröstningen

Stadsstyrelsens förslag JA, motförslag NEJ

JA-förslag: Stadsstyrelsen

NEJ-förslag: Ledamoten Eeva Kärkkäinenens första motförslag om finansieringen för att minska ojämlikheten bland skolor och daghem.

Ja-röster: 78

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Titta Hiltunen, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Pia Kopra, Laura Korpinen, Sini Korpinen, Minja Koskela, Minna Lindgren, Ajak Majok, Teija Makkonen, Otto Meri, Nina Katariina Miettinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Mia Nygård-Peltola, Tom Packalén, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Elina Valtonen, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen

Nej-röster: 6

Mika Ebeling, Oona Hagman, Harry Harkimo, Laura Kolbe, Terhi Pelto-korpi, Sanna-Leena Perunka

18.05.2022

Frånvarande: 1
Sami Muttilainen

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Eeva Kärkkäinens motförslag.

2 omröstningen

Ledamoten Eeva Kärkkäinens motförslag JA, ledamoten Mika Ebelings motförslag NEJ

JA-förslag: Ledamoten Eeva Kärkkäinens motförslag om att återinföra hemvårdsstödet Helsingforstillägg för familjer där barn i åldern 1-2 år vårdas hemma.

NEJ-förslag: Ledamoten Mika Ebelings motförslag om att utvidga Helsingforstillägget så att det omfattar även barn i åldern 1-3 år.

Ja-röster: 42

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Juhana Hakola, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Anniina Iskanius, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Nina Kattariina Miettinen, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen

Nej-röster: 11

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Pia Kopra, Laura Korpinen, Teija Makkonen, Tom Packalén, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Pirkko Ruohonen-Lerner

Blanka: 31

Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Mia Haglund, Oona Hagman, Atte Harjanne, Harry Harkimo, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Ville Jalovaara, Elina Kauppila, Mai Kivelä, Sini Korpinen, Minja Koskela, Minna Lindgren, Ajak Majok, Otto Meri, Tuomas Nevanlinna, Dani Niskanen, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Sanna-Leena Perunka, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Daniel Sazonov, Nina Suomalainen, Tuomas Tuomi-Nikula, Thomas Wallgren, Elinna Valtonen, Juhana Vartiainen

Frånvarande: 1
Sami Muttilainen

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Eeva Kärkkäinens motförslag i den här omröstningen. Motförslaget togs därefter upp till omröstning mot grundförslaget.

3 omröstningen

JA-förslag: Stadsstyrelsen

NEJ-förslag: Ledamoten Eeva Kärkkäinens motförslag om att återinföra hemvårdsstödet Helsingforstillägg för familjer där barn i åldern 1-2 år vårdas hemma.

Ja-röster: 68

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Titta Hiltunen, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Sini Korpinen, Minja Koskela, Minna Lindgren, Ajak Majok, Otto Meri, Nina Katariina Miettinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Thomas Wallgren, Elina Valtonen, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen

Nej-röster: 16

Mika Ebeling, Oona Hagman, Jussi Halla-aho, Harry Harkimo, Nuutti Hyttinen, Arja Karhuvaara, Laura Kolbe, Pia Kopra, Laura Korpinen, Teija Makkonen, Tom Packalén, Terhi Peltokorpi, Sanna-Leena Perunka, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Pirkko Ruohonen-Lerner

Frånvarande: 1
Sami Muttilainen

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Eeva Kärkkäinens motförslag.

Stadsfullmäktige godkände stadsstyrelsens förslag med de ändringar som gjordes i början av behandlingen.

Hemställningsklämmor

4 omröstningen

Ledamoten Eeva Kärkkäinens hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ.

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter en utredning om möjligheten för att öka transparensen i Helsingfors användning av pengar. I utredningen ska man undersöka exempelvis möjligheten för att på stadens webbsidor lägga upp en tjänst i stil med tutkibudjettia.fi där stadsborna lätt kunde få insikter i hur staden använder sina medel. Dessutom utreds möjligheten att erbjuda stadsborna tillfälle att via denna sajt bedöma budgetförslagets ändringar jämfört med tidigare år, i de olika skedena av beredningen.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 26

Paavo Arhinmäki, Mika Ebeling, Mia Haglund, Oona Hagman, Jussi Halla-aho, Harry Harkimo, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Elina Kauppila, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Pia Kopra, Laura Korpinen, Minja Koskela, Ajak Majok, Teija Makkonen, Sami Muttillainen, Tuomas Nevanlinna, Tom Packalén, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Suldaan Said Ahmed, Sinikka Vepsä

Blanka: 59

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Juha Hakola, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Shawn Huff, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Sini Korpinen, Minna Lindgren, Otto Meri, Nina Katariina Miettinen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Sanna-Leena Perunka, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Thomas Wallgren, Elina Valtonen, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Eeva Kärkkäinens förslag till hemställningskläm.

5 omröstningen

Ledamoten Mikael Jungners hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ.

Ja-röster: 25

Paavo Arhinmäki, Mika Ebeling, Mia Haglund, Oona Hagman, Harry Harkimo, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Elina Kauppila, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Pia Kopra, Laura Korpinen, Minja Koskela, Ajak Majok, Teija Makkonen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Tom Packalén, Terhi Peltokorpi, Sanna-Leena Perunka, Mari Rantanen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Suldaan Sa'id Ahmed

Nej-röster: 4

Atte Kaleva, Dani Niskanen, Wille Rydman, Juhana Vartiainen

Blanka: 56

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Shawn Huff, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Sini Korpinen, Minna Lindgren, Otto Meri, Nina Katariina Miettinen, Johanna Nuorteva, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Thomas Wallgren, Elina Valtonen, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Viurunen

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Mikael Jungners förslag till hemställningskläm.

Avvikande meningar

Ledamoten Mari Rantanen anmälde avvikande mening med följande motivering:

Stadens skuld per invånare fördubblas fram till år 2025. Skuldsättningen är på en för hög nivå. Därför bör man dämpa investeringstakten på så sätt att icke-nödvändiga projekt flyttas fram, målsättningarna för bostadsproduktionen sänks samt att man inte inleder byggande eller grundberedning i nya bostadsområden, t.ex. Malms flygfält.

Stadens befolkningsökning grundar sig huvudsakligen på en ökning bland personer med främmande språk som första språk och med lägre inkomster. Helsingfors har blivit mindre lockande och har svårt att hålla kvar i synnerhet arbetande föräldrar, vilket forskningen visar. Intäkterna

från kommunalskatten ökar inte i samma takt som befolkningen. De inflyttade behöver och anlitar däremot mycket kommunal service. Denna utveckling inverkar negativt särskilt på tillgängligheten till basservice och dess kvalitet, allt från småbarnsfostran till äldreomsorg.

Budgeten för 2022 är hela 5,7 procent större än budgeten för 2021. I stället för att prioritera sina funktioner och uppgifter ökar Helsingfors utgifterna i ett labilt ekonomiskt läge. Budgetöverskridningen går till och med förbi ansvarsprincipen om utgiftsökning på 2,62 procent för 2022, vilket antecknats i strategin och de övriga partierna kommit överens om. Detta trots att det extra paketet för återhämtning från covid-pandemin på 70 miljoner euro ligger utanför driftsekonomins ansvarsprincip.

Enligt vår åsikt bör Helsingforstillägget återinföras i familjer med barn i ålder 1-3 år. Detta syftar till att underlätta krisen inom småbarnspedagogiken, där stadens enheter lider av personalbrist. Vi föreslår även att fostrans- och utbildningssektorn inte sparar genom att avstå från frukostförsöket eller hemspråksinläringen för främmandespråkstalare.

Vi anser att social- och hälsovårdssektorn särskilt bör se till de mest utsatta stadsborna, och att inga sparåtgärder bör riktas mot äldreomsorgen, anhörigvården och servicen för personer med funktionsnedsättning. Vi föreslår att social- och hälsovårdssektorn avhjälpelastningen i det sociala arbetet bland personer med funktionsnedsättning genom att inrätta tio nya tjänster. I nuläget har dessa socialarbetare 200 klienter per anställd, vilket är helt för mycket med tanke på klientgruppens behov. Vi föreslår även betalningsfrihet för anhörigvårdarnas lagstadgade och behovsprövade lediga dagar. De som vistas illegalt i landet ska erbjudas service på den miniminivå som fastställs i lag och vi återinför anvisningar som motsvarar situationen innan servicen utvidgades.

Räddningsverkets löneprogram ska fortgå så att man når samma lönenivå som hos Mellersta Nylands räddningsverk och därigenom garantera tillgången på brandmän. Vi ser till att akutvårdens servicenivå förbättras. På grund av den förändrade omvärlden ska man göra upp en plan för renovering av skyddsrummen, så att minst 2 st. renoveras årligen.

Även ledamöterna Teija Makkonen, Nuutti Hyttinen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Mika Raatikainen, Tom Packalén, Laura Korpinen, Pia Kopra, Jussi Halla-aho anmälde avvikande mening med nämnda motivering.

Föredragande

Stadsstyrelsen

18.05.2022

Ärende/4

Upplysningar

Jani Nevalainen, budgetchef, telefon: 310 36277

jani.nevalainen(a)hel.fi

Tuula Saxholm, finansdirektör, telefon: 310 36250

tuula.saxholm(a)hel.fi

Stadsfullmäktige 24.11.2021 § 354

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet.

Behandling

24.11.2021 Bordlades

Avvikande handläggningsordning

På förslag av ordföranden godkände stadsfullmäktige följande handläggningsordning:

En diskussion i ärendet förs vid detta sammanträde. Förslag som innebär att behandlingen av ärendet avbryts tas upp vid detta sammanträde.

Då diskussionen har avslutats avbryts behandlingen av ärendet fram till fullmäktiges nästa sammanträde. Behandlingen av ärendet fortsätter då med en redogörelse och med omröstningar om motförslagen, förslagen om att förkasta ärendet och hemställningsklämmarna. Om inga förslag framställs under diskussionen, behandlas ärendet till slut vid detta sammanträde.

Förslag om återremiss

Ledamoten Mari Rantanen understödd av ledamoten Teija Makkonen föreslog att förslaget återremitteras för ny beredning på så sätt att följande synpunkter beaktas:

Stadens skuld per invånare fördubblas fram till år 2025. Skuldsättningen är på en för hög nivå. Därför bör man dämpa investeringstakten på så sätt att icke-nödvändiga projekt flyttas fram, målsättningarna för bostadsproduktionen sänks samt att man inte inleder byggande eller grundberedning i nya bostadsområden, t.ex. Malms flygfält. Stadens befolkningsökning grundar sig huvudsakligen på en ökning bland personer med främmande språk som första språk och med lägre inkomster. Helsingfors har blivit mindre lockande och har svårt att hålla kvar i synnerhet arbetande föräldrar, vilket forskningen visar. Intäkterna från

kommunalskatten ökar inte i samma takt som befolkningen. De inflyttade behöver och anlitar däremot mycket kommunal service.

Denna utveckling inverkar negativt särskilt på tillgängligheten till bas-service och dess kvalitet, allt från småbarnsfostran till äldreomsorg.

Budgeten för 2022 är hela 5,7 procent större än budgeten för 2021. I stället för att prioritera sina funktioner och uppgifter ökar Helsingfors utgifterna i ett labilt ekonomiskt läge. Budgetöverskridningen går till och med förbi ansvarsprincipen om utgiftsökning på 2,62 procent för 2022, vilket antecknats i strategin och de övriga partierna kommit överens om. Detta trots att det extra paketet för återhämtning från covid-pandemin på 70 miljoner euro ligger utanför driftsekonominns ansvarsprincip.

Enligt vår åsikt bör Helsingforstillägget återinföras i familjer med barn i ålder 1-3 år. Detta syftar till att underlätta krisen inom småbarnspedagogiken, där stadens enheter lider av personalbrist. Vi föreslår även att fostrans- och utbildningssektorn inte sparar genom att avstå från frukostförsöket eller hemspråksinläringen för främmandespråkstalare.

Vi anser att social- och hälsovårdssektorn särskilt bör se till de mest utsatta stadsborna, och att inga sparåtgärder bör riktas mot äldreomsorgen, anhörigvården och servicen för personer med funktionsnedsättning. Vi föreslår att social- och hälsovårdssektorn avhjälpelastningen i det sociala arbetet bland personer med funktionsnedsättning genom att inrätta tio nya tjänster. I nuläget har dessa socialarbetare 200 klienter per anställd, vilket är helt för mycket med tanke på klientgruppens behov. Vi föreslår även betalningsfrihet för anhörigvårdarnas lagstadgade och behovsprövade lediga dagar. De som vistas illegalt i landet ska erbjudas service på den miniminivå som fastställs i lag och vi återinför anvisningar som motsvarar situationen innan servicen utvidgades.

Räddningsverkets löneprogram ska fortgå så att man når samma lönenivå som hos Mellersta Nylands räddningsverk och därigenom garantera tillgången på blåljuspersonal. Vi ser till att akutvårdens servicenivå förbättras. På grund av den förändrade omvärlden ska man göra upp en plan för renovering av skyddsrummen, så att minst 2 st. renoveras årligen.

1 Omröstningen

Fortsatt behandling av ärendet JA, återremiss NEJ

18.05.2022

JA-förslag: Behandlingen fortsätter
NEJ-förslag: Ärendet återremitteras för ny beredning med stöd av ledamoten Mari Rantanens motivering.

Ja-röster: 73

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Oona Hagman, Juha Hakola, Timo Harakka, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Mari Holopainen, Anniina Iskanius, Ville Jalovaa-ra, Mikael Jungner, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolehmainen, Sini Korpinen, Eeva Kärkkäinen, Noora Laak, Heimo Laaksonen, Anna Lemström, Minna Lindgren, Ajak Majok, Otto Meri, Nina Katariina Miettinen, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Tuomas Nevanlinna, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sanna-Leena Perunka, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Johanna Sydänmaa, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Erkki Tuomioja, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Maarit Vierunen

Nej-röster: 10

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Marko Kettunen, Pia Kopra, Laura Korpinen, Teija Makkonen, Mikko Paunio, Mika Raatikainen, Pirkko Ruohonen-Lerner

Frånvarande: 2

Björn Månsson, Ilkka Taipale

Stadsfullmäktige beslutade fortsätta behandlingen av ärendet.

Motförslag

Ledamoten Eeva Kärkkäinen understödd av ledamoten Terhi Peltokorpi föreslog att stadsfullmäktige beslutar att långsiktigt öka finansieringen för att minska ojämlikheten bland skolor och daghem. För att säkerställa detta ökas finansieringen för den positiva särbehandlingen med 3 miljoner euro om året från och med 2022 för hela ekonomiplaneringsperioden. För det här ändamålet beviljas fostrans- och utbildningssektorn en tilläggsfinansiering på 3 miljoner euro.

Ledamoten Eeva Kärkkäinen understödd av ledamoten Terhi Peltokorpi föreslog att stadsfullmäktige beslutar att fr.o.m. 1.1.2022 återinföra hemvårdsstödet Helsingforstillägg för familjer där barn i åldern 1-2 år

18.05.2022

vårdas hemma. För detta ändamål ökas finansieringen för fostrans- och utbildningssektorn med 4 miljoner euro.

Ledamoten Mika Ebeling understödd av ledamoten Pia Kopra föreslog att stadsfullmäktige beslutar att utvidga Helsingforstillägget så att det omfattar även barn i åldern 1-3 år från och med ingången av 2022. Hemvårdsstödet Helsingforstillägg ska betalas 270 euro/mån fr.o.m. 1.1.2022.

För att möjliggöra detta läggs 15,1 miljoner euro till Fostrans- och utbildningssektorns moment 200 Bidrag.

Ledamoten Eeva Kärkkäinen understödd av ledamoten Terhi Peltokorpi föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter en utredning om möjligheten att öka transparensen i Helsingfors användning av pengar. I utredningen ska man undersöka exempelvis möjligheten att på stadens webbsidor lägga upp en tjänst i stil med tutki-budjettia.fi där stadsborna lätt kunde få insikter i hur staden använder sina medel. Dessutom utreds möjligheten att erbjuda stadsborna tillfälle att via denna sajt bedöma budgetförslagets ändringar jämfört med tidigare år, i de olika skedena av beredningen.

Ledamoten Mikael Jungner understödd av ledamoten Oona Hagman föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att man reder ut möjligheten för att bygga upp en plan för demokratisk delaktighet i Helsingfors. Med hjälp av denna förbättras stadsbornas möjlighet att få information och att effektivt delta i beslutsfattandet.

Ordföranden konstaterade att diskussionen avslutats och att behandlingen av ärendet fortsätter vid nästa sammanträde.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Jani Nevalainen, budgetchef, telefon: 310 36277

jani.nevalainen(a)hel.fi

Tuula Saxholm, finansdirektör, telefon: 310 36250

tuula.saxholm(a)hel.fi

Keskushallinto Kaupunginkanslia Kansliapäällikkö 08.11.2021 § 230

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Päätös

Kansliapäällikkö päätti hyväksyä ehdotukset kaupunginkanslian (talousarvioluku 140) ja kaupunginkanslian irtaimen omaisuuden perushankinnan (ta-kohta 8 05 01) vuoden 2022 talousarvioksi ja 2022-2024 taloussuunnitelmaksi liitteen 1 mukaisesti sekä kaupunginkanslian talousarvion perustelutekstin (liite 2).

Lisäksi kansliapäällikkö päätti hyväksyä talousarvioluku 150 keskitetyksi maksettavat menot, kaupunginkanslian käytettäväksi, vuoden 2022 talousarvioehdotuksen ja 2022-2024 taloussuunnitelman (liite 1) sekä talousarvion perustelutekstin (liite 2).

Päätöksen perustelut

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 23.8.2021, § 576, talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2022–2024 laatimisohejet ja niihin sisältyvät kaupunkitasoisen käyttötalouden kokonaisraamin toimintamenoille, investointiraamin talousarviokohdittain sekä alustavan investointiohjelman vuosille 2022–2031.

Lisätiedot

Merja Koski, kehittämispäällikkö, puhelin: 310 36292
merja.koski(a)hel.fi

Mari Paananen, talouspäällikkö, puhelin: 310 73043
mari.paananen(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 22.09.2021 § 43

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Päätös

Pelastuslautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä muutetun esityksen pelastuslaitoksen vuoden 2022 talousarvioehdotukseksi ja 2023-2024 taloussuunnitelmaksi esitettäväksi edelleen kaupunginhallitukselle seuraavasti:

Lisätään pelastuslaitoksen talousarvion 2022 henkilöstökuluihin 1,35 miljoonaa euroa. Lisäys käytetään perustason ensihoitoa säännöllisesti tekevien palomiesten palkkatason korottamiseen siten, että se vastaa Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen vastaavissa tehtävissä työskentelevien palkkatasoa. Tehdään vastaavat muutokset talousarvion tekstio-

san kappaleessa "Keskeiset talousarviovuoden muutokset palvelukokonaisuuksittain ja palveluittain" mainittuihin lukuihin.

Lisätään tekstiosan kohtaan "Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät", toisen kappaleen loppuksi: "Tästä syystä tarvitaan erityisiä toimenpiteitä varmistamaan, ettei pelastuslaitoksen palkkakehitys jää jälkeen naapurikuntiin verrattuna."

Muilta osin vastaehdotus on pohjaesityksen mukainen.

Talousarvion 2022 keskeiset painopisteet

Pelastuslaitoksen vuoden 2022 toiminnan pääpainopisteet ovat seuraavat:

- Pelastustoimen valmiuden ja palvelutason kasvattaminen valvontaviranomaisen velvoitteiden täyttämiseksi
- Onnettomuuksien ehkäisyyn liittyvien digitaalisen turvallisuusviestinnän sisältöjen ja menetelmien kehittäminen
- Kaupunkiyhteisen pelastustoiminnan, väestönsuojelun ja varautumisen yhteistoiminnan ja valmiuden kehittäminen
- Osallistuminen vuoden 2023 alusta lukien voimaan astuvan pelastustoimen uudistuksen valmisteluun (mm. muutokset toiminnan ja talouden ohjauksessa) sekä tietojohdantamisen ja pelastustoimen tietojärjestelmähankkeiden edistäminen

Toiminnan kuvaus

Helsingin kaupungin pelastuslaitos vastaa alueen pelastustoiminnasta, kiireellisestä ensihoitopalvelusta sekä onnettomuuksien ehkäisyyn ja omatoimiseen varautumiseen liittyvästä valvonnasta, turvallisuusviestinnästä sekä muusta ohjauksesta ja neuvonnasta. Lisäksi pelastuslaitos vastaa poikkeusolojen valmiussuunnittelusta sekä väestönsuojelun valmiuden kehittämisestä, suunnittelusta ja väestönsuojeluun varautumisen koordinoinnista Helsingissä.

Pelastuslaitos on yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittinen turvallisuusorganisaatio, jonka on kyettävä itsenäiseen toimintaan kaikkina vuorokauden aikoina niin normaalioloissa kuin poikkeusoloissakin. Pelastuslaitos turvaa palveluidensa toimintaedellytykset tuottamalla itse tekniset ja hallinnolliset tukipalvelunsa.

Keskeiset talousarviovuoden muutokset palvelukokonaisuuksittain ja palveluittain

Pelastuslaitoksen käyttömenot kasvavat noin 6,89 miljoonaa euroa (11,3 %). Menolisäyksestä yli miljoona euroa johtuu kirjaustavan muutoksista investointien ja käyttömenojen välillä sekä keskushallinnosta

siirtyvistä digitaaliseen perustaan liittyvistä kustannuksista. Kasvusta yli 0,8 miljoonaa euroa johtuu kaupungin vuoden 2021 palkkakehitysohjelman mukaisesta palkkojen kasvusta. Lisäksi henkilöstömenot kasvavat 1,35 miljoonaa palkkaohjelman 2022 johdosta.

Pelastustoimen käyttömenot ovat noin 53,37 miljoonaa euroa, mikä vastaa noin 79,8 % pelastuslaitoksen käyttömenoista. Kasvua edellisvuoteen on noin 12,6 %. Kustannusten kasvua selittävät pelastusyksikön ja kärkiyksikön lisäys palvelutason kehittämiseksi.

Ensihoitopalvelun käyttömenot 14,32 miljoonaa ovat noin 20,2 % pelastuslaitoksen käyttömenoista ja kasvua on noin 6,9 %. Kasvun myötä varaudutaan palvelutason kehittämiseen 12 tunnin ensihoitoyksikön lisäyksellä.

Kaupunkistrategia 2017–2021

Pelastuslaitos on tuottanut laadukkaita palveluita, kasvattanut palveluverkostonsa kattavuutta sekä kehittänyt toimintansa digitaalisuutta. Toiminnallaan pelastuslaitos on tuottanut turvallisuutta sekä omalla vahvalla suoriutumisellaan tukenut Helsingin kehittymistä maailman toimivimmaksi kaupungiksi.

Pelastuslaitos on kehittänyt oman organisaationsa toimintakulttuuria mm. esihenkilötyöhön ja johtamiskulttuuriin panostamalla. Nämä toimenpiteet ovat lisänneet henkilöstön työtyytyväisyyttä, millä puolestaan on välitön yhteys asiakaspalvelukokemuksen onnistumiseen. Vuonna 2021 aloitettu organisaatiouudistus tukee toimintakulttuurin kehittämistä.

Toimiva Helsinki rakentuu tasa-arvolle ja yhdenvertaisuudelle, joita myös pelastuslaitos on omassa toiminnassaan edistänyt. Laitos on osallistanut henkilöstöään aikaisempaa vahvemmin.

Pelastuslaitos on jatkanut palveluidensa kehittämistä. Tavoitteena on kehittää aiempaa vaikuttavampia palveluja ja hyödyntää aiempaa enemmän myös digitalisaation tarjoamia mahdollisuuksia toiminnan vaikuttavuuden ja tuottavuuden kehittämiseksi.

Pelastuslaitos on hoitanut talouttaan vastuullisesti. Laitos pyrkii jatkuvasti löytämään kustannustehokkaampia tapoja toimia.

Toimintaympäristön muutostekijät 2022–2025

Helsingissä nuorten väestöryhmien osuus on suuri, mutta myös ikään-tyvien määrän kasvu on Helsingissä merkittävä kehitystrendi. Ikään-tyvien määrän lisääntyminen vaikuttaa asumisen ja palveluiden tarpeisiin

ja se tulee ottaa huomioon paitsi ensihoitopalvelun, myös onnettomuksien ehkäisyn ja pelastustoiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.

Helsingin väestön kielellinen ja kulttuurinen kirjo kasvaa. Kasvava vieraskielisen väestön määrä vaatii pelastustoimen ja ensihoitopalvelun henkilöstöltä yhä enemmän kielitaitoa ja eri kulttuurien tuntemusta.

Helsingissä on käynnissä useita mittavia rakennushankkeita, jotka yhdistelevät korkeaa ja laajaa maanalaista rakentamista. Rakentamisessa ja asumisessa yleistyvät myös uudenlaiset teknologiaratkaisut. Nämä korostavat pelastuslaitoksen roolia pelastustoiminnan edellytysten varmistamisessa sekä onnettomuksien ennalta ehkäisyssä jo rakentamisen suunnitteluvaiheessa.

Helsingissä on alueita, joilla pelastustoiminnan toimintavalmiusajan kansallisiin ohjearvoihin ei päästä. Rakentamisen jatkuessa ja kaupunkirakenteen tiivistyessä entisestään toimintavalmiusaikojen parantamiseen kiinnitetään yhä enemmän huomiota.

Vaikka ilmastonmuutos on vuosikymmeniä kestävä prosessi, jota monin eri keinoin pyritään torjumaan, muutoksen vaikutukset ovat jo konkreettisia. Erityisesti sään ääri-ilmiöt ovat lisääntymässä, mikä lisää pelastustoiminnan tehtäviä ja lisää painetta kehittää kaupunkirakennetta ja infrastruktuuria ääri-ilmiöiden vaikutusten ennalta ehkäisemiseksi.

Lainsäädännön muutokset

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu muuttuu 1.1.2023. Muutoksen valmistelu vuoden 2022 aikana sitoo merkittävästi pelastuslaitoksen johdon ja asiantuntijoiden resursseja. Uudistukseen liittyvästä lainsäädännöstä aiheutuvat uudet veloitteet lisäävät pelastuslaitoksen hallinnollisia tehtäviä ja kasvattavat siten asiantuntijoiden rekrytointitarvetta.

Muut muutostekijät 2022

Valvontaviranomaisen mukaan pelastustoiminnan nopean avunsaannin valmius ei ole vaatimusten mukainen. Valmiutta kehitetään 10 vuoden toimintasuunnitelman mukaisesti. Vuoden 2022 aikana valmistaudutaan käynnistämään Konalan pelastusasema ja Tapanilan kärkiyksikkötoiminta viimeistään vuoden lopussa.

Ensihoitopalvelun resursointi on viimeisen kymmenen vuoden aikana jäänyt selvästi jälkeen asiakas- ja tehtävämäärän kehityksestä. Tästä aiheutuvia viiveitä tehtävissä sekä henkilöstön kuormittavuutta alennetaan nostamalla ensihoidon valmiutta vuonna 2022 yhdellä 12 tunnin yksiköllä.

Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät

Hyvinvointialueuudistus keskittää pelastustoimen strategisen ohjauksen valtiolle ja heikentää Helsingin kaupungin mahdollisuuksia ohjata verotuloja ja suunnitella pelastuslaitoksen palveluita paikallisella tasolla kaupungin kannalta tuottavimmalla ja tarkoituksenmukaisimmalla tavalla vuodesta 2023 lähtien.

Palomiesten saatavuus on akuutti haaste koko Suomessa. Suunniteltujen pelastusasemien käynnistämiseen vaadittavat lisäresurssit ja Helsingin pelastuskoulun toiminnan jatkumiseen liittyvät epävarmuustekijät ovat merkittävä uhka pelastustoiminnan palvelutason kehittämiselle aluehallintoviraston edellyttämälle tasolle vuoden 2025 loppuun mennessä. Henkilöstön saatavuus on pystyttävä turvaamaan, jotta pelastuslaitos pystyy varmistamaan kaupunkilaisten turvallisuuden. Tästä syystä tarvitaan erityisiä toimenpiteitä varmistamaan, ettei pelastuslaitoksen palkkakehitys jää jälkeen naapurikuntiin verrattuna.

Väestönsuojien jatkuvasti kasvava korjausvelka vaarantaa poikkeusoloihin varautumisen lisäksi väestönsuojien normaaliajan käytön sekä kasvattaa väestönsuojien ylläpito- ja korjauskustannuksia.

Ikääntyneiden määrän ja kotihoidon lisääntyminen lisäävät ensihoidon, ensihoidon avunannon ja ensivastetehtäviä.

Helsingissä on suuria alueellisia ja väestöryhmittäisiä hyvinvointieroja. Syrjäytymisen lisääntyminen ja huono-osaisuuden keskittyminen lisäävät tutkitusti onnettomuusriskejä, mikä huomioidaan pelastustoimen palveluiden suunnittelussa.

Erilaiset teknologiaratkaisut haastavissa kaupunkirakentamisen rakennuskokonaisuuksissa aiheuttavat uudenlaisia riskejä, jotka huomioidaan pelastustoiminnan menetelmissä ja työturvallisuudessa sekä onnettomuuksien ehkäisyssä.

Tuottavuus

Pelastuslaitoksen tuottavuutta kuvaava indeksi muodostuu pelastustoiminnan, onnettomuuksien ehkäisyyn, ja ensihoitopalvelun suoritemääristä ja resurssikulutuksesta, näiden synergiasta, sekä henkilöstön hyvinvointia kuvaavista mittareista. Indeksien osoittajassa on pelastuslaitoksen bruttokäyttömenot lisättynä poistoilla. Indeksia oikaistaan asukasluvun ja kustannustason muutoksella. Pelastuslaitoksen tuottavuuden arvioidaan olevan 84,4 vuonna 2022 (2020=100). Tuottavuus heikenee vuoden 2021 ennusteen perusteella arviolta 11,1 pistettä. Noin 2,4 pistettä indeksin laskusta selittyy kirjanpidollisilla muutoksilla sekä vuoden 2021 palkkakehitysohjelmalla, joiden myötä keskushallinnon

aikaisemmin maksamia kustannuksia ja lisäpalkkarahoitus on siirretty pelastuslaitoksen momentille. Pääosa muutoksesta johtuu taloudellisista panostuksista sekä pelastustoiminnan että ensihoitopalvelun avunsaantiajan kehittämiseen. Hidastunut asukasluvun kasvu korostaa muutosta, koska palveluverkon lisäykset eivät seuraa lineaarisesti asukasluvun kehitystä.

Yksikkökustannukset

Pelastuslaitoksen yksikkökustannukset lasketaan euroa/asukas. Tunnusluku esitetään erikseen pelastuslaitostasolle, pelastustoimelle ja ensihoitopalvelulle. Näiden lisäksi pelastuslaitos vastaa kunnan muuhun toimintaan kuuluvasta väestönsuojien ylläpidosta, mille ei esitetä yksikkökustannusta. Palveluiden yksikkökustannukset kasvavat samoin perustein kuin tuottavuuden kehitys. Muutokset on esitetty liitteessä.

Muut talouden toimintaympäristön muutokset

Aluehallintoviranomainen on asettanut pelastuslaitokselle uhkasakon pelastustoiminnan avunsaantiajan parantamiseksi vuoden 2025 loppuun mennessä. Tämä edellyttää merkittävää pelastustoiminnan lisähaajuttamista ja asemaverkoston kasvattamista. Ensihoitopalvelussa potilaiden tavoittamisviiveet ylittävät palvelutasopäätöksen mukaiset tavoitteajat reilusti ja henkilöstö on ylikuormittunut tiheän tehtävämäärän johdosta. Vuonna 2022 rekrytoidaan merkittävästi lisää henkilöstöä osana vuoteen 2029 ulottuvaa palveluverkon kehittämistä.

Vuoden 2023 voimaan tuleva hyvinvointialueuudistus ja sen valmistelu vuonna 2022 sitovat merkittävästi pelastuslaitoksen asiantuntijaresursseja. Uudistus on uhka pelastuslaitoksen toiminnan rahoituksen riittävyydelle.

Sitovat toiminnan tavoitteet

Pelastustoiminnan toimintavalmius on riittävä ja tarkoituksenmukainen: I-riskialueella pelastustoiminnan keskimääräinen lähtö- ja ajoaika kohteeseen ensimmäisellä 1+3-vahvuisella yksiköllä on enintään kuusi minuuttia vähintään 50 %:ssa tehtävistä.

Kiireellinen ensihoito toteutuu tilaajan vaatimusten mukaisesti: Ensihoidon keskimääräinen tavoittamisviive on enintään kahdeksan minuuttia 60 %:ssa kiireellisyysluokkien A ja B tehtävissä.

Onnettomuuksia ehkäistään lisäämällä kaupunkilaisten ja Helsingissä toimivien tahojen kykyä estää onnettomuuksia ja rajoittaa niiden vaikutuksia: 11 000 turvallisuuspistettä.

Henkilöstösuunnitelma

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

Pelastuslaitoksen henkilömäärän arvioidaan kasvavan vuonna 2022 yhteensä 45:llä ja henkilötyövuosien 42:lla. Konalan pelastusasemalle palkataan 17 ja Tapanilan kärkiyksikköön 12 palomiestä, minkä lisäksi onnettomuuksien ehkäisyn toimintaan lisätään kaksi ja ensihoitopalveluun kuusi henkilötyövuotta. Palomiesten saatavuudessa on ollut haasteita vuonna 2021, mistä syntyneitä henkilöstövajetta paikataan vuonna 2022.

Henkilöstökokemukseen panostetaan toimintakulttuuria kehittämällä. Henkilöstön saatavuuden varmistamiseksi palomiesten palkkauksen kehittäminen Uudellamaalla kilpailukykyiselle tasolle on tavoitteena Helsingin kaupungin palkkakehitysohjelman mukaisesti vuonna 2022. Pelastuskoulun toiminnan jatkuvuus ja kansallinen pula palomiehistä on uhkaa rajoittaa henkilöstön saatavuutta ja sitä myötä toiminnan kehittämistä. Sisäistä liikkuvuutta edistetään niissä tehtävissä, joissa se on mahdollista.

Talousarvion vaikutusten arviointi

Kuntalaisvaikutukset

Pelastustoiminnan toimintavalmiuden ja ensihoidon tavoittamisviiveen parantaminen lyhentävät avunsaantiaikaa, jolloin epätoivotun tapahtuman kuntalais- ja ympäristövaikutukset pystytään minimoimaan.

Onnettomuuksien ehkäisyyn liittyvän osaamisen kasvattaminen laajalaisesti kaikkien kuntalaisten keskuudessa auttaa osaltaan vähentämään onnettomuuksia.

Jokainen helsinkiläinen sekä kaikki Helsingin alueella liikkuvat ovat pelastuslaitoksen palvelujen piirissä. Pelastustoiminta, onnettomuuksien ehkäisy, varautuminen sekä kiireellinen ensihoito ovat keskeinen osa turvallista Helsinkiä. Onnettomuuksien ehkäisy ja niiden vaikutusten rajoittaminen tuottavat näin merkittäviä hyötyjä kuntalaisille ja laajemmin koko yhteiskunnalle.

Ympäristö

Pelastuslaitos ylläpitää öljyvahinkojen torjuntavalmiutta Helsingin alueella. Öljyntorjuntavalmiuden ylläpidossa tehdään yhteistyötä niin kaupunkikonsernin sisällä kuin muiden viranomaisten ja sidosryhmien kanssa.

Pelastuslaitoksen tavoitteena on siirtyä enenevässä määrin mahdollisimman vähäpäästöiseen toimintaan ja ajoneuvokalustoon. Siirtymä on tehtävä hallitusti siten, ettei pelastustoiminnan ja ensihoitopalvelun suorituskyky suuronnettomuuksissa, häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa

vaarannu. Sammutusaineiden ja alkusammutuskoulutuskalun hankinnoissa kiinnitetään huomiota päästöjen ja ympäristökuorman vähentämiseen.

Käsittely

22.09.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Antti Hytti: Lisätään pelastuslaitoksen talousarvion henkilöstökuluihin 1,35 miljoonaa euroa. Lisäys käytetään perustason ensihoitoa säännöllisesti tekevien palomiesten palkkatason korottamiseen siten, että se vastaa Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen vastaavissa tehtävissä työskentelevien palkkatasoa. Tehdään vastaavat muutokset talousarvion tekstiosan kappaleessa "Keskeiset talousarviovuoden muutokset palvelukokonaisuuksittain ja palveluittain" mainittuihin lukuihin.

Lisätään tekstiosan kohtaan "Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät", toisen kappaleen loppuksi: "Tästä syystä tarvitaan erityisiä toimenpiteitä varmistamaan, ettei pelastuslaitoksen palkkakehitys jää jälkeen naapurikuntiin verrattuna."

Muilta osin vastaehdotus on pohjaesityksen mukainen.

Kannattaja: Martina Houtsonen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään pelastuslaitoksen talousarvion henkilöstökuluihin 1,35 miljoonaa euroa. Lisäys käytetään perustason ensihoitoa säännöllisesti tekevien palomiesten palkkatason korottamiseen siten, että se vastaa Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen vastaavissa tehtävissä työskentelevien palkkatasoa. Tehdään vastaavat muutokset talousarvion tekstiosan kappaleessa "Keskeiset talousarviovuoden muutokset palvelukokonaisuuksittain ja palveluittain" mainittuihin lukuihin. Lisätään tekstiosan kohtaan "Toimintaympäristön riskit ja epävarmuustekijät", toisen kappaleen loppuksi: "Tästä syystä tarvitaan erityisiä toimenpiteitä varmistamaan, ettei pelastuslaitoksen palkkakehitys jää jälkeen naapurikuntiin verrattuna." Muilta osin vastaehdotus on pohjaesityksen mukainen.

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 9

Ville Elomaa, Martina Houtsonen, Antti Hytti, Anna Laine, Alisa

18.05.2022

Ärende/4

Leppäkoski, Raine Luomanen, Sanna-Mari Oranen, Sanna-Leena Perunka, Matias Turkkila

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Pelastuslautakunta hyväksyi tässä äänestyksessä Antti Hytin vastaehdotuksen äänin 9-0.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Jani Pitkänen

Lisätiedot

Henri Nordenswan, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010
henri.nordenswan(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 21.09.2021 § 320

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Esitys

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle liitteinä yksi (käyttötalous) ja kaksi (investoinnit) olevan vuoden 2022 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2022-2024 taloussuunnitelmaehdotuksen perusteluineen, jotka on laadittu kaupunginhallituksen 23.8. hyväksymän vuoden 2022 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2022-2024 laatimishojjeiden mukaisesti.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että ehdotuksen tuottavuustoimenpiteisiin sisältyy kaupunginvaltuuston vuoden 2021 talousarviossa linjaamalla tavalla varhaiskasvatuksen siivous- ja ruokapalvelujen kilpailutuksen laajentaminen. Ehdotukseen sisältyvät kilpailutettavan palvelutuotannon osuus kokonaispalveluista ja kilpailutuksen periaatteet.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää merkitä tiedoksi liitteenä kolme olevan kaupunginhallituksen 23.8. hyväksymän vuoden 2022 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2022-2024 laatimishojjeet.

Samalla lautakunta edellyttää, että ensi vuoden talousarviossa kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle varataan riittävät resurssit nykyisen

palvelutason turvaamiseen ja koronan jälkihoidosta aiheutuvien lisäkustannusten kattamiseen.

Lautakunta toteaa, että em. kaupunginhallituksen hyväksymän talousarvioehdotuksen raamin mukainen liitteenä oleva talousarvioehdotus merkitsisi lakisääteisissä kasvatus- ja koulutuspalveluissa merkittäviä tuottavuustoimenpiteitä ja palvelutason heikentämistä nykyisestä toimialan asiakasmäärän kasvaessa. Koronakriisin jälkihoito tulee lisäksi vaatimaan lisäpanostuksia oppimisvajeen paikkaamiseen ja oppilashuoltoon.

Lisäksi lautakunta pitää tärkeänä, että vuoden 2022 aikana aloitetaan systemaattiset ja laaja-alaiset toimenpiteet, joilla tehdään Helsingistä nykyistä houkuttelevampi työnantaja päteville opettajille kaikilla koulutusasteilla. Ensimmäiseksi lautakunta kehottaa Helsinkiä puuttumaan varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuusongelmiin. Tätä on syytä edistää jo osana ensi vuoden talousarviota.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa myös lasten välisen segregaaation vähentämisen, turvallisten ja rauhallisten oppimisympäristöjen ja riittävän henkilöstömäärän tärkeyttä. Lautakunta toivoo, että budjetinneuvotteluissa huomioidaan toimialan keskeisiä tavoitteita tukevat talousarvioaloitteet.

Käsittely

21.09.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Nasima Razmyar: Esitysehdotukseen kohdan 3 jälkeen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle esityslistan liitteinä yksi (käyttötalous) ja kaksi (investoinnit) olevan vuoden 2022 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2022-2024 taloussuunnitelmaehdotuksen perusteluineen, jotka on laadittu kaupunginhallituksen 23.8. hyväksymän vuoden 2022 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2022-2024 laatimisohejden mukaisesti.

Samalla lautakunta edellyttää, että ensi vuoden talousarviossa kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle varataan riittävät resurssit nykyisen palvelutason turvaamiseen ja koronan jälkihoidosta aiheutuvien lisäkustannusten kattamiseen.

Lautakunta toteaa, että em. kaupunginhallituksen hyväksymän talousarvioehdotuksen raamin mukainen liitteenä oleva talousarvioehdotus merkitsisi lakisääteisissä kasvatus- ja koulutuspalveluissa merkittäviä tuottavuustoimenpiteitä ja palvelutason heikentämistä nykyisestä to-

imialan asiakasmäärän kasvaessa. Koronakriisin jälkihoito tulee lisäksi vaatimaan lisäpanostuksia oppimisvajeen paikkaamiseen ja oppilashuoltoon.

Lisäksi lautakunta pitää tärkeänä, että vuoden 2022 aikana aloitetaan systemaattiset ja laaja-alaiset toimenpiteet, joilla tehdään Helsingistä nykyistä houkuttelevampi työnantaja päteville opettajille kaikilla koulutusasteilla. Ensimmäiseksi lautakunta kehottaa Helsinkiä puuttumaan varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuusongelmiin. Tätä on syytä edistää jo osana ensi vuoden talousarviota.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa myös lasten välisen segregaaation vähentämisen, turvallisten ja rauhallisten oppimisympäristöjen ja riittävän henkilöstömäärän tärkeyttä. Lautakunta toivoo, että budjettineuvotteluissa huomioidaan toimialan keskeisiä tavoitteita tukevat talousarvioaloitteet.

Kannattaja: Sini Korpinen

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Nasima Razmyarin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Petra Malin: Poistetaan esitysehdotuksesta toinen kappale: "Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että ehdotuksen tuottavuustoimenpiteisiin sisältyy kaupunginvaltuuston vuoden 2021 talousarviossa linjaamalla tavalla varhaiskasvatuksen siivous- ja ruokapalvelujen kilpailutuksen laajentaminen. Ehdotukseen sisältyvät kilpailutettavan palvelutuotannon osuus kokonaispalveluista ja kilpailutuksen periaatteet."

Korvataan kappale seuraavalla: "Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei kannata varhaiskasvatuksen siivous- ja ruokapalvelujen kilpailutuksen laajentamista ja esittää, että kilpailutuksen laajentaminen poistettaisiin vuoden 2022 budjettineuvotteluissa."

Kannattaja: Vesa Korkkula

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Poistetaan esitysehdotuksesta toinen kappale: "Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että ehdotuksen tuottavuustoimenpiteisiin sisältyy kaupunginvaltuuston vuoden 2021 talousarviossa linjaamalla tavalla varhaiskasvatuksen siivous- ja ruokapalvelujen kilpailutuksen laajentaminen. Ehdotukseen sisältyvät kilpailutettavan palvelutuotannon osuus kokonaispalveluista ja kilpailutuksen periaatteet." Korvataan kappale seuraavalla: "Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei kannata var-

18.05.2022

haiskasvatuksen siivous- ja ruokapalvelujen kilpailutuksen laajentamista ja esittää, että kilpailutuksen laajentaminen poistettaisiin vuoden 2022 budjettineuvotteluissa."

Jaa-äännet: 10

Ted Apter, Jussi Chydenius, Veli-Pekka Dufva, Nora Grotenfelt, Sini Korpinen, Vesa Lahtinen, Markku Rantahalvari, Nasima Razmyar, Mirita Saxberg, Ozan Yanar

Ei-äännet: 3

Pia Kopra, Vesa Korkkula, Petra Malin

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hylkäsi äänestyksessä Petra Malinin vastaehdotuksen 10-3.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti asiasta Nasima Razmyarin vastaehdotuksen mukaisesti.

14.09.2021 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen vs. toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Tarkkala-Hellström, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86442
anna.tarkkala-hellstrom(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 21.09.2021 § 213

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti hyväksyä liitteen 1 mukaisen ehdotuksen sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2022 talousarvioksi ja vuosien 2023–2024 taloussuunnitelmaksi.

Antaessaan ehdotuksensa vuoden 2022 talousarvioksi ja vuosien 2023–2024 taloussuunnitelmaksi sosiaali- ja terveyslautakunta totesi samalla, että

A) vuoden 2022 talousarvioesitystä valmisteltaessa ja väestönkasvun mahdollistamaa käyttötalousmenojen kasvua kohdennettaessa on kiin-

nitettävä erityisesti huomiota ikääntyneen väestön määrän kasvun aiheuttamaan palvelutarpeen kasvuun.

B) erityistä huomiota tulee kiinnittää henkilöstön saatavuuteen ja pysyvyyteen sekä suomen- että ruotsinkielisessä puolella.

C) talousarvioesityksessä esitetyn ohella vuoden 2022 talousarviossa tulee varautua aiheutuneen hoito- ja palveluvelan purkuun erillisellä määrärahalta.

D) vuoden 2021 tapaan koronan hoidosta aiheutuvia välittömiä kustannuksia tulee tarkastella erillisinä kuluina, jotka tulee pyrkiä kattamaan täysimääräisesti valtion koronahoitoon suuntamaista määrärahoista.

Käsittely

21.09.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Talous- ja suunnittelupäällikkö Sampo Pajari ja johtava controller Mikael Karell olivat kutsuttuina asiantuntijoina läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Puheenjohtaja Daniel Sazonov: Lisäyksenä päätösehdotukseen:

”Antaessaan ehdotuksensa vuoden 2022 talousarvioksi ja vuosien 2023–2024 taloussuunnitelmaksi sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa samalla, että

A) vuoden 2022 talousarvioesitystä valmisteltaessa ja väestönkasvun mahdollistamaa käyttötalousmenojen kasvua kohdennettaessa on kiinnitettävä erityisesti huomiota ikääntyneen väestön määrän kasvun aiheuttamaan palvelutarpeen kasvuun.

B) erityistä huomiota tulee kiinnittää henkilöstön saatavuuteen ja pysyvyyteen sekä suomen- että ruotsinkielisessä puolella.

C) talousarvioesityksessä esitetyn ohella vuoden 2022 talousarviossa tulee varautua aiheutuneen hoito- ja palveluvelan purkuun erillisellä määrärahalta.

D) vuoden 2021 tapaan koronan hoidosta aiheutuvia välittömiä kustannuksia tulee tarkastella erillisinä kuluina, jotka tulee pyrkiä kattamaan täysimääräisesti valtion koronahoitoon suuntamaista määrärahoista.”

Kannattaja: jäsen Laura Korpinen

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi yksimielisesti ilman äänestystä puheenjohtaja Daniel Sazonovin vastaehdotuksen.

Vastaehdotus 2:

Jäsen Laura Korpinen: Lisäyksenä päätösehdotukseen: "Antaessaan ehdotuksensa vuoden 2022 talousarvioksi ja vuosien 2023–2024 taloussuunnitelmaksi sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa myös, että kuluja tulee karsia siten, etteivät vieraskielisille annettavat palvelut voi tasoltaan tai laajuudeltaan ylittää muulle väestölle annettavia palveluita, ja laittomasti maassa oleville tarjottavat kulut tulee rajata vain kiireelliseen hoitoon."

Kannattaja: jäsen Mikko Paunio

Vastaehdotus 3:

Jäsen Pentti Arajärvi: Talousarvioehdotuksen 9.1 kohdan kolmannen kappaleen loppuun lisätään: "Lasten vanhempien olosuhteet ja niiden muutokset pyritään ottamaan painavasti huomioon lasten aseman ja olosuhteiden arvioinnissa ja tehdään tarvittavat toimet lapsen edun toteuttamiseksi. Sosiaali- ja terveystoimiala pyrkii vaikuttamaan myös muiden toimialojen lapsivaikutuksiin yhteistyöllä ja lausuntoja antaessaan."

Kannattaja: jäsen Sinikka Vepsä

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi yksimielisesti ilman äänestystä jäsen Pentti Arajärven vastaehdotuksen.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan päätös syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Laura Korpinen)

Jaa-äännet: 11

Pentti Arajärvi, Eva Biaudet, Maaret Castrén, Kati Juva, Seija Muuri-
nen, Touko Niinimäki, Matti Niiranen, Daniel Sazonov, Oula Silvennoi-
nen, Meri Valkama, Sinikka Vepsä

Ei-äännet: 2

Laura Korpinen, Mikko Paunio

Tyhjä: 0

Poissa: 0

18.05.2022

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 11 - 2.

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti asiasta hyväksytyjen vastaehdotusten osalta esittelijän ehdotuksesta poiketen.

14.09.2021 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sampo Pajari, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 42246
sampo.pajari(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 21.09.2021 § 149

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Eesitys

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että se päättäisi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vuoden 2022 talousarvioehdotuksesta ja vuosien 2022–2024 taloussuunnitelmaehdotuksesta liitteiden 1–2 mukaisesti.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että kaupunginhallituksen valmistelun pohjaksi annettu raami merkitsisi nykyisen palvelutason leikkaamista. Muun muassa henkilökunnan palkankorotukset, valmistuvien uusien tilojen vuokrat ja nykyisten tilojen vuokrankorotukset merkitsevät sitä, että raamissa on 2,5 miljoonan euron vaje.

Lisäksi liikuntapaikkojen kunnossapitovastuiden siirto kaupunkiympäristön toimialalta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle edellyttää noin 4 miljoonan euron lisämäärärahaa siirtyvien vastuiden riittäväksi hoitamiseksi, koska siirtyvien liikuntakiinteistöjen kunto on todennetusti heikompi kuin kaupungin kiinteistöissä keskimäärin. Tästä tarpeesta ainoastaan 1,2 miljoonaa euroa on huomioitu raamissa.

Jotta pelkästään nykyinen palvelutaso voidaan säilyttää, pitää toimialan toimintakatetta alentaa eli menoja lisätä yhteensä 5,3 miljoonaa euroa, mukaan lukien tarvittava kunnossapitomääräraha todennetun arvion mukaan.

Tämän lisäksi lautakunta muistuttaa, että lasten ja nuorten määrä Helsingissä on kasvussa, ja pysyvän toiminnan kehittämiseksi ja palveluiden saatavuuden varmistamiseksi toimialan talousarvion lapsille ja

nuorille suunnattuun toimintaan ja avustuksiin tarvitaan siten myös tasokorotus.

Koronakriisi on iskenyt erityisesti kulttuuriin, liikuntaan sekä lasten ja nuorten toimintaan. Siksi toimialalle tarvitaan vuotuisten käyttömenojen korotusten lisäksi erillinen koronasta toipumiseen suunnattu merkittävä lisämääräraha, jolla voidaan tukea palautumista koronasta. Määräaika-inen lisämääräraha tulee suunnata lasten ja nuorten hyvinvointierojen kaventamiseen sekä kulttuuri- ja tapahtuma-alan jälleenrakennukseen.

Investointien osalta lautakunta huomauttaa, että erityisesti liikuntapaikkarakentamisen määrärahat ovat suhteessa tarpeeseen olleet liian matalalla tasolla jo vuosia. Tämä johtaa liikuntapaikkojen kunnon heikkenemiseen ja siihen, ettei uusia liikuntapaikkoja voida rakentaa tarpeen mukaisesti.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittääkin pysyvää tasokorotusta liikuntapaikkarakentamiseen, jolloin talousarvion kohdalle ”Liikuntapaikat ja ulkoilualueet” pitäisi raamissa esitetyn 10 miljoonan euron sijaan suunnata vähintään 14 miljoonaa euroa, tarvittavan tasokorotuksen jatkuessa vuosittain

Kruunusillat- ja Hakaniemensilta-hankkeisiin liittyvien alueiden maankäytön edellytysinvestointeihin suunnitellun 6,3 miljoonan euron rahoittamiseen venesatamineen on oltava pääosin erillinen rahoitus, eikä sen tule vähentää liikuntainvestointeihin käytössä olevia määrärahoja.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää, että Töölön kisahallin perusparannus, Suuntimopuiston koulun yhteyteen rakennettava kirjasto ja nuorisotila sekä Rikhardinkadun kirjaston perusparannus pitää toteuttaa nykyisessä talonrakentamishjelmassa esitettyä aikaisemmin. Lisäksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää, kuten se on jo aiemmin esittänyt, että Harjun nuorisotalo pitäisi lisätä talonrakentamisen rakentamishjelmaan

Lisäksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta merkitsi tiedoksi seuraavat muut liitteet:

- kaupunginhallituksen vuoden 2022 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2022–2024 laa-timishjeet (liite 3)
- rakentamishjelman, vuokra- ja osakehankintaehdotukset sekä lii-kuntapaikkarakentamisen ohjelmat vuosille 2022-2031 (liitteet 4–6).

Käsittely

21.09.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli talous- ja suunnittelupäällikkö Mika Malmberg. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki: Kappaleen 1 jälkeen:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että kaupunginhallituksen valmistelun pohjaksi annettu raami merkitsisi nykyisen palvelutason leikkaamista. Muun muassa henkilökunnan palkankorotukset, valmistuvien uusien tilojen vuokrat ja nykyisten tilojen vuokrankorotukset merkitsevät sitä, että raamissa on 2,5 miljoonan euron vajuus.

Lisäksi liikuntapaikkojen kunnossapitovastuiden siirto kaupunkiympäristön toimialalta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle edellyttää noin 4 miljoonan euron lisämäärärahaa siirtyvien vastuiden riittäväksi hoitamiseksi, koska siirtyvien liikuntakiinteistöjen kunto on todennetusti heikompi kuin kaupungin kiinteistöissä keskimäärin. Tästä tarpeesta ainoastaan 1,2 miljoonaa euroa on huomioitu raamissa.

Jotta pelkästään nykyinen palvelutaso voidaan säilyttää, pitää toimialan toimintakatetta alentaa eli menoja lisätä yhteensä 5,3 miljoonaa euroa, mukaan lukien tarvittava kunnossapitomääräraha todennetun arvion mukaan.

Tämän lisäksi lautakunta muistuttaa, että lasten ja nuorten määrä Helsingissä on kasvussa, ja pysyvän toiminnan kehittämiseksi ja palveluiden saatavuuden varmistamiseksi toimialan talousarvion lapsille ja nuorille suunnattuun toimintaan ja avustuksiin tarvitaan siten myös tasokorotus.

Koronakriisi on iskenyt erityisesti kulttuuriin, liikuntaan sekä lasten ja nuorten toimintaan. Siksi toimialalle tarvitaan vuotuisten käyttömenojen korotusten lisäksi erillinen koronasta toipumiseen suunnattu merkittävä lisämääräraha, jolla voidaan tukea palautumista koronasta. Määräaika-inen lisämääräraha tulee suunnata lasten ja nuorten hyvinvointierojen kaventamiseen sekä kulttuuri- ja tapahtuma-alan jälleenrakennukseen.

Investointien osalta lautakunta huomauttaa, että erityisesti liikuntapaikkarakentamisen määrärahat ovat suhteessa tarpeeseen olleet liian matalalla tasolla jo vuosia. Tämä johtaa liikuntapaikkojen kunnan heikkenemiseen ja siihen, ettei uusia liikuntapaikkoja voida rakentaa tarpeen mukaisesti.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittääkin pysyvää tasokorotusta li-

18.05.2022

ikuntapaikkarakentamiseen, jolloin talousarvion kohdalle ”Liikuntapaikat ja ulkoilualueet” pitäisi raamissa esitetyn 10 miljoonan euron sijaan suunnata vähintään 14 miljoonaa euroa, tarvittavan tasokorotuksen jatkuessa vuosittain.

Korvataan kappale 4, seuraavalla:
Kruunusillat- ja Hakaniemensilta-hankkeisiin liittyvien alueiden maankäytön edellytysinvestointeihin suunnitellun 6,3 miljoonan euron rahoittamiseen venesatamineen on oltava pääosin erillinen rahoitus, eikä sen tule vähentää liikuntainvestointeihin käytössä olevia määrärahoja.

Kannattaja: Nina Suomalainen

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen yksimielisesti.

07.09.2021 Pöydälle

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Kirsti Laine-Hendolin, hallintojohtaja, puhelin: 310 87751
kirsti.laine-hendolin(a)hel.fi
Mika Malmberg, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: +358405823381
mika.malmberg(a)hel.fi
Ari Tirri, talouspäällikkö, puhelin: 310 85510
ari.tirri(a)hel.fi

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta 21.09.2021 § 36

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Päätös

Johtokunta päätti merkitä tiedoksi ja hyväksyä Helsingin kaupungin Palvelukeskus -liikelaitoksen vuoden 2022 talousarvioehdotuksen sekä taloussuunnitelmaehdotuksen 2023-2024 liitteiden 1-5 mukaisesti.

Lisäksi johtokunta linjasi liikelaitoksen tavoitteena olevan nollatulokseen pääsemisen toimintaa tehostamalla ja kaupungin tukipalveluja keskittämällä.

09.09.2021 Palautettiin

Esittelijä

toimitusjohtaja
Antti Värtelä

18.05.2022

Lisätiedot

Sirkka Ilmoniemi, kirjanpitoapäällikkö, puhelin: +358 9 310 27805
sirkka.ilmoniemi(a)hel.fi

Työterveysliikelaitoksen johtokunta 21.09.2021 § 18

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Päätös

Työterveysliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä kaupunginhallitukselle esitettäväksi vuoden 2022 talousarvioehdotuksen sekä taloussuunnitelmaehdotuksen 2023-2024 liitteiden 1-2 mukaisesti.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Tiina Pohjonen

Lisätiedot

Katariina Niemelä, hallintopäällikkö, puhelin: +358931054082
katariina.niemela(a)hel.fi

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta 16.09.2021 § 59

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Päätös

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä kaupunginhallitukselle esitettäväksi Staran talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2022 – 2024 liitteen mukaisena.

Johtokunta kiinnittää huomiota, että investointitaso tarkastellaan suhteessa talouskehitykseen ja tuottavuusohjelmaan sekä suoritetaulukossa olevat pinta-alat tarkistetaan perustelutekstin mukaiseksi.

Samalla johtokunta päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

16.09.2021 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti esitystään seuraavasti:

Päätösehdotukseen lisätään toinen kappale:

"Johtokunta kiinnittää huomiota, että investointitaso tarkastellaan suhteessa talouskehitykseen ja tuottavuusohjelmaan sekä suoritetaulukossa olevat pinta-alat tarkistetaan perustelutekstin mukaiseksi."

18.05.2022

Ärende/4

Johtokunta päätti asiasta esittelijän muutetun esityksen mukaisesti.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Timo Martiskainen

Lisätiedot

Simo Aapro, talouspäällikkö, puhelin: 310 76524
simo.aapro(a)hel.fi

Tarkastuslautakunta 14.09.2021 § 78

HEL 2021-002643 T 02 02 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti hyväksyä liitteen mukaisen tarkastuslautakunnan ja -viraston talousarvioehdotuksen vuodelle 2022 ja taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2022–2024.

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Vilma Lamminpää, controller, puhelin: +358931036581
vilma.lamminpaa(a)hel.fi

18.05.2022

Ärende/5

§ 108

Uppföljningsrapport 2022 om genomförandeprogrammet för boende och härmed sammanhängande markanvändning 2020

HEL 2019-012950 T 10 00 00

Framställning

Stadsfullmäktige antecknade uppföljningsrapporten 2022 om genomförandeprogrammet för boende och härmed sammanhängande markanvändning 2020 (BM-programmet).

Behandling

Motförslag

Ledamoten Mari Rantanen understödd av ledamoten Jussi Halla-aho föreslog att stadsfullmäktige antecknar uppföljningsrapporten 2022 för genomförandeprogrammet för boende och härmed sammanhängande markanvändning 2020 (BM-programmet) och förutsätter att BM-programmet uppdateras på det sätt som befolkningsutvecklingen kräver.

Helsingfors har tappat invånare för andra året i rad. Det finns därför skäl för stadsfullmäktige att ompröva sina bostadsbyggnadsmål, som är överdimensionerade med tanke på situationen. Helsingfors inflyttningsöverskott utgörs nästan enbart av personer med främmande modersmål, och om denna utveckling fortgår kan det bli svårare för staden att locka och hålla kvar arbetande barnfamiljer, även om detta har antagits bero på coronapandemin. Därför föreslår stadsfullmäktige att Helsingfors utan dröjsmål skapar ett system för att utreda vilka skäl de helsingforsare som flyttar bort har för sin flytt.

Hemställningskläm

Ledamoten Mika Ebeling understödd av ledamoten Laura Korpinen föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av uppföljningsrapporten 2022 om BM-programmet 2020 att staden utreder om det är möjligt att utreda varför helsingforsare i allt högre grad flyttar bort från staden.

Omröstningsordning

Motförslaget ställdes först mot grundförslaget. Därefter togs hemställningsklämman separat upp till omröstning.

1 omröstningen

Stadsstyrelsens förslag JA, ledamoten Mari Rantanens motförslag NEJ

JA-förslag: stadsstyrelsen

NEJ-förslag: ledamoten Mari Rantanens motförslag

Ja-röster: 72

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Sandra Hagman, Timo Harakka, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Laura Kolehmainen, Minja Koskela, Eeva Kärkkäinen, Heimo Laaksonen, Anna Lemström, Minna Lindgren, Pekka Löfman, Otto Meri, Nina Katariina Miettinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Kimmo Niemelä, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Katri Penttinen, Sanna-Leena Perunka, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Seida Sohrabi, Osmo Soiniivaara, Nina Suomalainen, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Erkki Tuomioja, Elina Valtonen, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen

Nej-röster: 9

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Laura Korpinen, Teija Makkonen, Mikko Paunio, Mika Raatikainen, Mari Rantanen

Blanka: 2

Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff

Frånvarande: 2

Mari Holopainen, Tom Packalén

Stadsfullmäktige godkände stadsstyrelsens förslag.

2 omröstningen

Ledamoten Mika Ebelings förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Ledamoten Mika Ebelings förslag till hemställningskläm
NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 23

Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Laura Korpinen, Pekka Löfman, Teija Makkonen, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Jenni Pajunen, Mikko Paunio, Katri Penttinen, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Seida Sohrabi, Elina Valtonen, Maarit Vierunen

Nej-röster: 5

Joel Harkimo, Otto Meri, Kimmo Niemelä, Sanna-Leena Perunka, Osmo Soininvaara

Blanka: 55

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Sandra Hagman, Timo Harakka, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolehmainen, Minja Koskela, Eeva Kärkkäinen, Heimo Laaksonen, Anna Lemström, Minna Lindgren, Nina Katariina Miettinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Matias Pajula, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Sari Sarkomaa, Anni Sinnemäki, Nina Suomalainen, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Erkki Tuomioja, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa

Frånvarande: 2

Mari Holopainen, Tom Packalén

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Mika Ebelings förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hanna Dhalmann, asunto-ohjelmapäällikkö, telefon
hanna.dhalmann(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Liite 1. AM-ohjelman seurantaraportti 2022
- 2 Liite 2. Tontinluovutusta koskevien linjausten arviointi 2021
- 3 Liite 3. Pientaloasumisen nykytila ja mahdollisuudet

4

Liite 4. Viherkertoimen vaikuttavuus

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Framställningen stämmer överens med förslaget.

Sammandrag

Stadsfullmäktige godkände 11.11.2021 genomförandeprogrammet för boende och härmed sammanhängande markanvändning 2020 (BM-programmet). I programmet anges stadens bostadspolitiska och markpolitiska huvudmål samt delmålen för programperioden. Hur programmetets mål har uppnåtts och de viktigaste förändringarna i omvärlden rapporteras årligen till stadsfullmäktige.

Uppföljningsrapporten 2022 innehåller en översikt över Helsingfors stads aktuella bostadspolitiska läge och bostadsproduktionens utsikter och en utredning om hur målen för BM-programmet 2020 hittills har uppnåtts. I samband med uppföljningen av BM-programmet ges även följande dokument för kännedom: en bedömning från 2021 av riktlinjerna för tomtöverlåtelse i Helsingfors som godkändes våren 2019, en utredning av nuläget och möjligheterna inom småhusboendet samt en utredning om grönkoefficientens genomslag.

Utfallet av de kvantitativa målen för BM-programmet 2020 redovisas på årsnivå och i form av medeltal på längre sikt. De årliga variationerna inom bostadsproduktionen är betydande och beroende av konjunkturläget. Programmet syftar till att inverka på bostadsproduktionen i Helsingfors på lång sikt.

Föredragandens motiveringar

Förändringar i omvärlden

Coronapandemins konsekvenser för bostadsmarknaden i Helsingfors uppdagades i bostadshandeln och efterfrågan på fritt finansierade hyresbostäder.

I början av coronapandemin våren 2020 tystnade bostadsmarknaden i Helsingfors och amorteringsfria perioder för bostadslånen blev mycket populära. Inom kort blev bostadshandeln dock livligare, bostadspriserna steg och det blev brist på bostäder som är till salu. Antalet radhusaffärer steg för andra året i rad. Bostadsköpare ser ut att även ha större intresse för bostäder i utkanten av staden.

En orsak till att hyresmarknaden tystnade var att färre unga vuxna flyttade in. Hösten 2020 började antalet tomma fritt finansierade hyresbostäder stiga. Utvecklingen har fortsatt och antalet tomma hyresbostäder är betydligt större än före pandemin. Även marknadsföringstiderna för fritt finansierade hyresbostäder har blivit längre. Hyrorna i nya hyresavtal för fritt finansierade bostäder har sjunkit, men nedgången har tills vidare varit tämligen måttlig.

Befolkningsökningen i huvudstadsregionen mattades av för andra året i rad. År 2021 ökade befolkningen i huvudstadsregionen med 8 700 invånare, vilket är hälften av den genomsnittliga nivån åren 2011–2019. Nedgången har varit störst i Helsingfors. Tidigare år var den årliga ökningen i genomsnitt 7 300 invånare i Helsingfors medan den år 2021 var endast 1 900 invånare, vilket är mindre än en tredjedel av den genomsnittliga nivån åren 2011–2019. Samtidigt ökade befolkningen i andra kommuner i Helsingforsregionen år 2021 med sammanlagt 3 600 invånare, vilket är 1 400 invånare mer än den årliga ökningen åren 2011–2019.

Bostadspriserna och hyrorna steg i alla dyrortsområden. Hyresutvecklingen har varit stabilare än bostädernas prisutveckling. År 2021 ingicks ett rekordantal bostadsaffärer. Antalet hushåll som får allmänt bostadsbidrag är fortfarande större i början av 2022 än före coronaepidemin, men antalet har sjunkit jämfört med 2020. Av alla hushåll som lyfter stöd är 70 procent ensamboende och 97 procent bodde i en hyresbostad.

Helsingfors stadsstrategi 2021–2025 Läge för tillväxt styr stadens verksamhet under de följande åren. I fråga om boende konstateras i strategin att staden genomför riktlinjer som fastställs i det gällande genomförandeprogrammet för boende och härmed sammanhängande markanvändning (BM-programmet). Målet är att bostadsproduktionens tillväxt påskyndas i enlighet med BM-programmet. Dessutom strävar man efter att bromsa ökningen av boendekostnaderna, skapa balanserade stadsdelar och öka boendetätheten. Staden har som mål att avskaffa bostadslösheten senast år 2025. Enligt strategin satsar staden på att motverka segregation mellan områdena, i synnerhet i stadsförnyelseområdena: Malmgård-Gamlas, Malm, Mellungsby samt Nordsjö.

Helsingfors stadsfullmäktige fastställde vid sitt sammanträde i början av 2022 allmänna principer som ska iakttas då arrendet fastställs för bostadstomter och tomter som betjänar boendet. Stadsstyrelsen godkände våren 2021 Helsingfors markpolitiska principer och tillämpningsanvisningar för markförvärv och detaljplaneläggning som ska följas i stadens markpolitik. Genomförandeprogrammet för generalplanen 2022 tas upp för beslut våren 2022.

I BM-programmet 2020 nämns att staden ska utreda tomtfondernas verksamhet samt rollen av små och medelstora aktörer och deras möjligheter att delta i bostadsbyggnadsprojekt. Enligt utredningen ägde tomtfonderna sammanlagt 127 tomter som främst är anvisade för boende i Helsingfors. Cirka 60 procent av objekten i tomtfondernas ägo har byggts av stora byggföretag. Fondernas tomtanskaffningar koncentrerar sig till nybyggnad och därmed till nya områden som byggs upp eller till områden där områdets karaktär och tomternas användningsändamål ändras.

Miljöministeriet bereder tre lagändringar som gäller boende: En modell för långvarigt räntestöd som gäller byggnad, anskaffning och ombyggnad av ARA-hyres- och bostadsrättsbostäder och bostäder för specialgrupper, reformering av bygglagen samt reformering av samförvaltningslagen, vars avsikt är att förstärka beslutanderätten och möjligheterna att påverka för dem som bor i hyresbostäder med statligt stöd i ärenden som gäller deras boende. Statens bostadspolitiska utvecklingsprogram 2021–2028 överlämnades till riksdagen i form av en redogörelse i december 2021. Riksdagen behandlar redogörelsen under vårsessionen 2022. I januari 2022 publicerade statsrådet Finlands arkitekturpolitiska program. Utvecklandet av förorterna i Finlands största städer fortsätter inom Förortsprogrammet som miljöministeriet koordinerar och som slutförs vid utgången av år 2022. Miljöministeriets bostadslöshetsprogram pågår åren 2020–2022.

Utkastet till Helsingforsregionens MBT 2023-plan färdigställs i slutet av 2022 och kommer att godkännas under 2023. MBT 2023-planen fungerar som grund för avtalet mellan staten och kommunerna i Helsingforsregionen rörande markanvändning, boende och trafik (MBT-avtalet) som utarbetas för åren 2024–2035.

Hur målen uppnåtts år 2021

Volymen inom bostadsbyggandet i Helsingfors har varit på en hög nivå under de senaste tre åren. Under år 2021 färdigställdes 7 105 bostäder i Helsingfors och byggandet av sammanlagt 7 350 bostäder påbörjades. Antalet nya bygglov för bostäder var sammanlagt 7 551. Vid årsskiftet var ca 10 500 bostäder under byggnad. Av dessa uppgick andelen flervåningshus till ca 91 procent. Andelen i nya bostadsområden var ca 40 procent.

Den reglerade bostadsproduktionen nådde i likhet med tidigare år inte de målsättningar som ställts upp. I stället för målsatta 55 procent var andelen reglerade bostäder som påbörjades och färdigställdes ca 35 procent. För tillfället är utmaningen i fråga om reglerade bostäder i synnerhet att byggnadskostnaderna stiger snabbt, att det kommer in för

18.05.2022

få anbud till entreprenadtävlingar och att byggplatserna för projekten är utmanande. Över 50 procent av bostäderna som färdigställdes och påbörjades 2021 var hyresbostäder. Av bostäderna som staden låter bygga påbörjades och färdigställdes ca 60 procent av målsättningen.

Antalet små bostäder och deras andel av bostadsproduktionen fortsatte öka ytterligare. År 2021 var andelen enrummare 31 procent av alla nya bostäder. Antalet familjebostäder och deras andel av totalproduktionen sjönk jämfört med det föregående året. Genomsnittsytan för nya bostäder har minskat i Helsingfors från och med år 2015 och minskningen fortsatte även år 2021. Staden utvärderar och utreder om styrningen av fördelningen av lägenhetstyper, som har skrivits in i BM-programmet och som baserar sig på andelen familjebostäder, svarar tillräckligt på målet att trygga en tillräcklig boenderymlighet och ett mångsidigt utbud av bostäder, samt om ytterligare styrning av bostädernas genomsnittsyta behövs.

År 2021 överläts bostadsbyggrätt på 251 147 m² vy på stadens mark. På dessa tomter byggs 3 767 bostäder. Cirka 18 procent av den överlätna bostadsbyggrätten överläts genom försäljning och ca 82 procent genom utarrendering. Vid utgången av 2021 hade cirka 1,62 miljoner m² vy av stadens bostadstomter reserverats, vilket gör det möjligt att bygga ca 22 000 bostäder.

Av de justerade detaljplaneförslagen år 2021 avancerade en aning över den målsatta nivån, d.v.s. totalt 712 000 m² bostadsvåningsyta, från behandling i stadsmiljönämnden till det slutliga beslutsfattandet. I föl godkände fullmäktige och stadsmiljönämnden exceptionellt mycket bostadsvåningsyta, d.v.s. 890 000 m². För tillfället behandlas ärenden som omfattar ca 1 150 000 m² bostadsvåningsyta i olika rättsinstanser. Därför omfattar de detaljplaner som vann laga kraft 2021 endast 196 000 m² vy bostadsvåningsyta. Det låga antalet detaljplaner som har vunnit laga kraft försvårar programmeringen av stadsutvecklingens följande skeden och investeringarna som ingår i dem, samt förverkligandet av bostadsproduktionsmålsättningar för följande år.

Skillnaden mellan den förmånligaste och den dyraste genomsnittliga hyran per kvadratmeter i Helsingfors uppgick år 2021 till över tio euro. Den förmånligaste genomsnittliga hyran per kvadratmeter var 12 euro för Helsingfors stads bostäder. De genomsnittliga hyrorna per kvadratmeter för fritt finansierade bostäder är högre i de nya avtalen, men jämfört med år 2020 sjönk priserna något. Vederlagen för bostadsrättsbostäder av Helsingin Asumisoikeus Oy (Haso) är de förmånligaste bland Helsingfors bostadsrättsbolag. År 2021 uppgick HASO:s genomsnittsvederlag till 10,77 euro per kvadratmeter, vilket var en aning lägre

än det föregående året. Vederlagen i de övriga bolagen uppgick till 13,90–14,90 euro per kvadratmeter.

Staden förmedlade något fler hyresbostäder år 2021 än det föregående året eftersom det fanns nästan 700 bostäder att förmedla i nybyggnadsobjekt. Antalet sökande har sjunkit betydligt eftersom bostadsansökningssystemet förnyades i oktober 2021. Coronatiden påverkade knappt förmedlingen av bostäder.

I enlighet med BM-programmet har staden inlett beredningen av en modell som tryggar ägarboende till rimligt pris på olika områden i Helsingfors och gör det möjligt att slopa det nuvarande Hitas-systemet och ersätta det med ett nytt system. Under år 2021 låg arbetets tyngdpunkt på att utarbeta en rapport som ger en bakgrund för en modell för ägarboende till rimligt pris samt på tematiska verkstäder och smågruppsarbete. Rapporten presenterades för de förtroendevalda på ett seminarium 15.12.2021. Målet är att förslaget om en ny modell för ägarboende till rimligt pris föreläggs stadsstyrelsen och stadsfullmäktige i slutet av 2022.

En bedömning om grönkoefficientens verkningsfullhet genomfördes 2021. Enligt bedömningen har grönkoefficienten etablerats i detaljplanläggningen. Markanvändningsplanerarna känner till och kan använda den. Verktuget används när bostadskvarter styrs, men det går inte att använda grönkoefficienten i all planläggning på grund av dess egenskaper och tomternas begränsande faktorer. Det är fortfarande sällsynt att grönkoefficienten används för annan planläggning än planläggning av bostadskvarter och enligt bedömningen är det motiverat att utvidga användningen av koefficienten.

År 2021 genomfördes en utredning av småhusboendets nuvarande tillstånd och möjligheter. Även om andelen av småhusbostäder av bostadsproduktionen är marginell har de en bostadspolitisk betydelse. Småhusbostäderna gör bostadsbeståndet i Helsingfors mångsidigare genom att erbjuda bland annat rymligare boende för barnfamiljer. I praktiken är det möjligt att öka urbant småhusboende genom att förnya de befintliga småhusområdena.

År 2021 främjades stadsförnyelsen på ett branschövergripande sätt och de första förnyelserna introducerades i stadsförnyelseområdena, d.v.s. Malmgård och Gamlas, Malm och Mellungsby. Invånarnas välbefinnande i stadsförnyelseområdena stöddes och områdenas dragningskraft utvecklades genom mångsidiga projekt. Att utarbeta en åtgärds- och investeringsplan 2022–2025 för stadsförnyelseområdena antogs som stadens gemensamma mål för 2022.

18.05.2022

Programmet Flervåningshus i utveckling fortsatte år 2021 och ansökningsen till programmet förnyas 2022. I stället för den tidigare kontinuerliga ansökningsen ansöker man till programmet en gång om året. Den nya processen gör det möjligt att bättre främja stadens mål, jämföra projekten sinsemellan och inleda projekt snabbare. Tomterna för ansökningsen till programmet Flervåningshus i utveckling år 2022 ligger i ytterstadsområdet i Mellungsby, Äggelby och Malmgård.

År 2021 gjordes boendet klimatsmartare genom att styra träbyggandet och nätverkssamarbetet, och genom en marknadsutredning om bostadsproduktion. Staden använde mer trä i sina projekt och främjade byggande i trä även genom planläggning och tomtöverlåtelse. Genom att styra byggandet minskades utsläppen som orsakas av boende.

I samband med budgetbeslutet i december 2021 beslutade stadsfullmäktige att staden slopar hissbidraget från och med ingången av 2022. I främjandet av byggandet av eftermonterade hissar läggs fokus allt starkare på hissombudsverksamhet och på stöd för ansökan om statsunderstöd.

Bostadslösheten minskade betydligt år 2021. Mest minskade antalet bostadslösa familjer. Antalet bostadslösa uppgick till sammanlagt 1 297 personer. Av dessa var 1 209 ensamhushåll, 40 var par och 48 var familjer.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hanna Dhalmann, asunto-ohjelmapäällikkö, telefon
hanna.dhalmann(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Liite 1. AM-ohjelman seurantaraportti 2022
- 2 Liite 2. Tontinluovutusta koskevien linjausten arviointi 2021
- 3 Liite 3. Pientaloasumisen nykytila ja mahdollisuudet
- 4 Liite 4. Viherkertoimen vaikuttavuus

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 25.04.2022 § 280

HEL 2019-012950 T 10 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa: Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2020 (AM-ohjelma) seurantaraportin 2022.

Käsittely

25.04.2022 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Jussi Halla-aho: Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2020 (AM-ohjelma) seurantaraportin 2022 ja siihen liittyen edellyttää AM-ohjelman päivittämistä väestökehityksen edellyttämällä tavalla. Helsinki on menettänyt asukkaita jo toista vuotta peräkkäin. Näin ollen kaupunginvaltuuston on syytä arvioida uudelleen tilanteeseen nähden ylisuuria asuntorakentamistavoitteita. Helsingin muuttovoitto perustuu yksinomaan vieraskieliseen väestöön, joka voi jatkuessaan olla omiaan vähentämään veto- ja pitovoimaa työssäkäyvien lapsiperheiden osalta. Tämän vuoksi Helsingin on syytä kiireellisesti luoda järjestelmä jolla selvitetään pois muuttavien helsinkiläisten syyt muutolleen.

Jussi Halla-ahon vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Jussi Halla-aho jätti eriävän mielipiteen, joka oli perusteluiltaan saman sisältöinen kuin vastaehdotus.

11.04.2022 Pöydälle

26.04.2021 Ehdotuksen mukaan

07.12.2020 Ehdotuksen mukaan

05.11.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

02.11.2020 Pöydälle

26.10.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hanna Dhalmann, Asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 310 15098
hanna.dhalmann(a)hel.fi

Stadsfullmäktige 05.05.2021 § 100

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

18.05.2022

HEL 2019-012950 T 10 00 00

Beslut

Stadsfullmäktige antecknade uppföljningsrapporten 2021 om genomförandeprogrammet för boende och härmed sammanhängande markanvändning 2020.

11.11.2020 Enligt förslaget efter omröstning

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Riikka Karjalainen, specialplanerare, telefon: 310 36242
riikka.karjalainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 29.09.2020 § 560

HEL 2019-012950 T 10 00 00

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi lausunnon kaupunginkanslialle:

Helsinki on asuntopoliittisten ohjelmien avulla vaikuttanut kaupungin asunto-olojen kehittämiseen vuosikymmenien ajan. Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma 2020 –luonnoksessa (AM-ohjelma) on esitetty kaupungin asuntopoliittiset tavoitteet seuraaville vuosille. Kaupunginkanslia on pyytänyt lausuntoja luonnoksesta erityisesti tavoitteiden sisältöön, tavoitetasoon sekä ohjelman sisällölliseen kattavuuteen liittyen.

Kaupunkiympäristön toimiala on osallistunut AM-ohjelman valmisteluun. Ohjelmassa on määritelty 12 tavoitetta neljän päämäärän alle. Nämä neljä päämäärää ovat riittävän asuntotuotannon määrän varmistaminen, asuntotuotannon monipuolisen laadun turvaaminen, elinvoimaiset alueet ja segregaaation ehkäiseminen sekä asuntokannan ja asunto-omaisuuden kehittäminen.

Kaupunkiympäristölautakunta pitää hyvänä ohjelmassa esitettyjä tavoitteita, jotta varmistetaan riittävä asuntotuotanto, kohtuuhintainen asuminen sekä pyritään tasapainottamaan alueellisia eroja säätelemällä asuntojen huoneistotyyppijakaumaa sekä alueellista hallinta- ja rahoitusmuotojakaumaa. Ohjelmassa asetetaan myös määrälliset tavoitteet asuntokaavoitukselle ja tontinluovutukselle.

Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma on ollut toimiva tapa koordinoida Helsingin asuntopoliittisia tavoitteita ja toimenpitei-

tä. Koska kaupunkiympäristön toimiala on keskeisessä roolissa koko AM-ohjelman toteuttajana, on erittäin tärkeää, että toimialalle on varattu riittävät resurssit tavoitteiden saavuttamiseksi myös tilanteessa, jossa talouden kehityskuva on kiristynyt. Asuntotuotanto on merkittävä tulonlähde kaupungille.

Riittävä asuntotuotanto

Riittävän asuntotuotannon määrän varmistamiseksi ohjelmassa on määritelty tavoitteet asuntotuotannolle, maankäytön suunnittelulle sekä maapolitiikalle.

Asuntotuotantotavoitteen mukaan Helsingissä rakennetaan uudistuantona ja käyttötarkoituksen muutoksilla vähintään 7000 asuntoa vuodessa. Tonttien rakentamiskelpoiseksi saattaminen tulee jatkossa olemaan yhä kalliimpaa. Edellytysinvestointien (kadut, joukkoliikenneyhteydet jne.) tekeminen taloudellisesti kiristyneessä tilanteessa tulee muodostumaan ongelmaksi. Näin ollen asuntotuotantotavoitetta ei ole nyt määritellystä mahdollista nostaa nykyisten resurssien puitteissa, vaikka kysyntää todennäköisesti olisikin.

Kaupungin oman uudisasuntotuotannon tavoite esitetään nostettavaksi 1500 asunnosta 1750 asuntoon vuodesta 2022 alkaen. Tällä tavoin saavutettaisiin aikaisempi 25% osuuden taso kaupungin kokonaistavoitteesta, joka on jo aikaisemmin nostettu 6000 asunnosta 7000 asuntoon. Oman asuntotuotannon tavoitteen nostaminen nykytasosta on erityisesti esitetyllä aikataululla jo vuodesta 2022 alkaen haastavaa. Tilastointimenetelmästä, sekä hankesuunnittelun, suunnittelun ja kilpailutuksen vaatimasta ajasta johtuen vuodelle 2022 esitettyjen hankkeiden pitäisi olla suunnitteilla jo tällä hetkellä. Asuntotuotannon näemyksen mukaan tavoitteen nostaminen tulisi tapahtua aikaisintaan vuonna 2023 jolloin sille voidaan luoda edellytykset hankesuunnittelulla, sekä lisäämällä omalle asuntotuotannolle kohdistettavaa tonttivarantoa ja henkilöresursseja.

Maankäytön suunnittelun osalta tavoitellaan, että asemakaavavaranon on mahdollistettava vähintään viiden vuoden asuntotuotanto määritellyn hallinta- ja rahoitusmuotojakauman mukaan. Vuosittain laaditaan asemakaavoja vähintään 700 000 k-m², mikä on ollut viime vuosina tavoitteena. Jotta asuntotuotantotaso pysyy riittävän korkealla, ohjelmassa esitetyt tavoitteet ovat kannatettavia. Riittävä asemakaavavaranon varmistetaan yleiskaavan toteuttamisohjelmalla, joka tarkistetaan valtuustokausittain ja se toimii työkaluna maankäytön ohjelmointiin. Lähivuosina asemakaavoitus tulee tapahtumaan yhä enenevässä määrin

täydennysrakentamisalueilla, joten määrällisen tavoitteen saavuttaminen tulee viemään aiempaa enemmän resursseja.

Asetettu tavoite mahdollistaa myös nopean väestönkasvun skenaarion, mikä lisää samalla paineita palveluverkon ja muiden asumiseen liittyvien toimintojen kysynnälle. Erityisesti kaupunki uudistusalueilla, joissa tavoitteena on asuntokannan 30 % lisäys, on erittäin tärkeää, että alueellinen kasvu huomioidaan riittävän aikaisin palveluverkko- ja investointitarpeissa.

Ohjelman mukaan asuntotuotannon sujuvoittamiseksi asemakaavavaatimusten yksityiskohtaisuutta tulee välttää, jotta poikkeamispäätöksiä voidaan vähentää. Tulee kuitenkin huomioida, että poikkeamispäätösten määrä on vähäinen kaikkiin asuinrakentamishankkeisiin verrattuna. Nämäkin ovat koskeneet pääsääntöisesti kerrosalan määrää. Laadukas ja monipuolisesti toiminnallinen asuinympäristö tarvitsee toteutuakseen riittävän vahvaa kaavallista ohjausta. Asemakaavamääräysten yhdenmukaistamishanke on toteutettu ja sitä tullaan päivittämään tarpeen mukaan. Pientaloalueiden osalta tullaan selkeyttämään asemakaavallista ohjausta alueiden uudistamisen edistämiseksi.

Maapolitiikan tavoitteena on, että kaupunki luovuttaa vuosittain asuntotuotantoon tontteja vähintään 4900 asunnon rakentamisen verran. Aiempi tavoite perustui kerrosalaan, ei asuntomäärään. Olennaista kaupungin kannalta on tuottaa uusia laadukkaita asuntoja, mikä puoltaa tavoitteen muutosta. Tämä saattaa kuitenkin kannustaa pienempien asuntojen toteuttamiseen, mikä voi osaltaan vaikuttaa asumisen väljyykehitykseen. Asuntokokoa voidaan kuitenkin tehokkaasti säädellä kaupungin taholta edellyttämällä asunnoilta perheasuntovaatimusten mukaista huoneiston minimikokoa.

Kaupungin omistamalle maalle asetetun vuotuisen tavoitteen osalta on jatkossa huomioitava, että kaupungin omistaman kaavoittamattoman raakamaan määrä supistuu vuosittain. Näiltä osin on todennäköistä, että yksityisten omistamalle maalle kaavoitettavien tonttien osuus tulee jatkossa määrällisesti kasvamaan ja kaupungin määrällinen osuus vähentymään. Tavoitetasoa on tällöin syytä arvioida uudelleen kaupungin maaomaisuuden suhteessa.

Tontinluovutusta käytetään aktiivisena työkaluna asuntotuotannon laadun ja hallinta- ja rahoitusmuotojen toteutuksen ohjauksessa. On tärkeää, että asuntorakentamisen hiilineutraalisuutta edistetään tontinluovutuksessa Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelman mukaisesti ja tämä on tuotukin AM-ohjelmassa esille. Uusien asuntojen rakentaminen tapahtuu tulevaisuudessa suurelta osin tulevilla projekti-

alueilla, joiden yhdeksi keskeiseksi tavoitteeksi on ilmastotavoitteiden myötä noussut tavoite alueellisesta hiilineutraalisuudesta.

Asuntotuotannon monipuolisen laadun turvaaminen

Asuntotuotannon monipuolisen laadun turvaamiseksi AM-ohjelmassa on määritelty tavoitteet asuntojen alueellisille hallinta- ja rahoitusmuodoille, huoneistotyyppijakaumalle, asuntorakentamisen kehittämiseksi sekä asukasrakenteelle ja erityisryhmille. Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että monipuolisuuden turvaaminen on erittäin tärkeää sekä segregaaation ehkäisemiseksi että resilienssin varmistamiseksi tilanteessa, jossa kaupunkikehityksen näkymät sisältävät suuria epävarmuuksia.

Ohjelman mukaan asemakaavojen tulee mahdollistaa tavoitteiden mukainen hallinta- ja rahoitusmuotojakauma kaikilla alueilla ja niiden on tuettava kohtuuhintaisen asuntotuotannon edellytyksiä. Hallinta- ja rahoitusmuototavoite on, että vuosittaisesta asuntotuotannosta 25 % on pitkäaikaisesti säänneltyjä ARA-vuokra-asuntoja, 10 % pitkäaikaisesti säänneltyjä ARA-asumisoikeusasuntoja, 20 % lyhytaikaisesti säänneltyjä ARA-vuokra-asuntoja, Hitas- ja hintakontrolloituja omistusasuntoja ja muita asuntoja sekä 45 % sääntelemättömiä omistus- ja vuokra-asuntoja. Hallinta ja rahoitusmuotojen toteutumista ohjataan tontinluovutuksella ja maankäyttösopimuksilla. Tavoitetta noudatetaan kaupungin, valtion ja yksityisten tahojen omistamalla ja luovuttamalla maalla.

Hallinta- ja rahoitusmuotojen osalta nyt AM-ohjelmaan erillisenä vuositavoitteena kirjatus 10 % ARA-asumisoikeusasuntotuotannon osalta nähdään kirjauksessa riskinä, että nyt erikseen määritelty rahoitusmuoto prosenttiosuuksineen saattaisi toimia rahoitusmuodon käyttöä rajavana tekijänä. Näiltä osin lautakunta ehdottaa kyseisen rahoitusmuodon sisällyttämistä osaksi välimuodon tuotantoa ja erillisen selkeän kirjauksen tekemistä tämän rahoitusmuodon vähimmäistuotantovelvoitteen osuudesta. Näin ARA-asumisoikeustuotantoa voitaisiin määrällisesti kasvattaa nyt määritettyä 10% osuutta runsaammin niissä kohteissa, joissa kyseinen rahoitusmuoto on erityisen toivottua alueen kokonaisuus huomioiden.

AM-ohjelmalla halutaan varmistaa riittävä perheasuntojen määrä. Kerrostalotuotannosta Hitas-omistusasuntotuotantona toteutettavien tonttien asuinrakennusoikeudesta keskimäärin 60-70 % toteutetaan perheasuntoina. AM-ohjelman jatkovalmistelussa tulisi harkita asuntojen huoneistotyyppijakaumasääntelyn kehittämistä niin, ettei ikkunattomia tai vain ns. sisäikkunallisia huoneita (huoneet, joiden ikkuna avautuu vain

huoneiston sisätiloihin) hyväksyttyä huoneiksi perheasuntovaatimuksen täyttymistä tarkasteltaessa.

Kerrostalo tuotannossa sääntelemättömään omistusasuntotuotantoon luovutettavilla tonteilla asuinrakennusoikeudesta keskimäärin 40-50 % toteutetaan perheasuntoina. Perustelluista syistä tavoitteesta voidaan poiketa alueilla, joilla perheasuntojen määrä on riittävä. Vuokra- ja asumisoikeusasuntotuotannossa varmistetaan riittävä huoneistotyyppien monipuolisuus. Tarvittaessa voidaan käyttää lisäksi keskipinta-alatavoitetta.

Huoneistotyyppijakaumaa on ohjattu joustavalla huoneistotyyppijakauman ohjausmallilla. Kysynnän mukaan uudiskohteita voidaan rakentaa esimerkiksi eri alueille hieman erityyppisellä asuntokaudella. Joustava huoneistotyyppijakauman ohjausmalli on varmistanut monipuolisen uudistuotannon ja estänyt pienten asuntojen keskittymät. Onkin tärkeää, että tasapainoinen asuntokanta turvataan myös jatkossa huoneistotyyppijakauman sääntelyllä.

Helsingissä on kansallisesti ja kansainvälisesti vertaillen paljon pieniä asuntoja, joissa asutaan myös suhteellisen ahtaasti. Helsingissä valmistuneiden kerrostaloasuntojen keskipinta-ala on pienentynyt. Asuntojen väljyyshäviö on kiinnitettävä huomioita ja sitä tulee pystyä ohjaamaan. Koronakriisi on lisännyt merkittävästi ihmisten asunonkäyttämää aikaa sekä etätöiden lisääntymisen että pandemian aiheuttamien rajoitusten kautta. Sekä helsinkiläisten lapsiperheiden tarpeisiin että kansainvälisen asiantuntijatyövoiman houkuttelemiseksi on tärkeää varmistaa riittävän suurten perheasuntojen tuotanto.

Helsingin tavoitteena on tiivis kaupunkirakenne, mutta kaupunkimaisten pientalojen tarjontaan tulisi myös kiinnittää huomiota täydennysrakentamisessa, jotta mahdollistetaan monipuolinen ja houkutteleva asuntotarjonta sekä tasapainoinen asukasrakenne. Ohjelmassa onkin määriteltä Asuntorakentamisen kehittäminen -tavoitteen osalta kaupunkimaisten pientalojen rakentamisen ja rakennuttamisen edistäminen. Tämän lisäksi ohjelmassa jatketaan monipuolisen kerrostalorakentamisen ja asumisen kehittämistä, edistetään kestävästä rakentamisesta HNH-ohjelman mukaisesti sekä edistetään asukaslähtöistä rakentamista, kuten ryhmärakennuttamista, sekä edistetään uusien toimijoiden tuloa asuntorakentamismarkkinoille.

Elinvoimaiset alueet ja segregaaation ehkäiseminen

Elinvoimaisten alueiden ja segregaaation ehkäisemisen saavuttamiseksi AM-ohjelmassa on määriteltä tavoitteet kaupunkiuudistuksen mallista ja alueista, keskeiset aluerakentamiskohteet sekä tavoite täydennysrakentamisen osuudesta asuntorakentamisessa.

Asuinalueiden elinvoimaisuuden vahvistamiseksi kehitetään poikkitoimialainen kaupunki uudistuksen malli. Ohjelmakaudella kaupunki uudistusalueet ovat Malminkartano-Kannelmäki, Malmi ja Mellunkylä. Näille alueille halutaan rakentaa kolmannes lisää asuntoja vuoteen 2035 mennessä sekä varmistaa, että alueiden asuntokannan hallintamuotojakauma kehittyy kohti kaupungin hallintamuototavoitetta. Tavoitteena on, että alueiden elinvoima ja houkuttelevuus lisääntyvät. Määrällinen tavoite alueiden asuntomäärän lisäämiseksi on merkittävä. Kaupunki uudistuskohteita suunniteltaessa ja toteutettaessa ensisijaisena päämääränä tulisi olla alueiden vetovoiman ja houkuttelevuuden lisääminen, jotta alueiden kehittämistavoitteet saavutetaan. Alueilla on nykyisellään suhteellisen paljon vuokra-asuntoja, joten alueiden asuntokannan tasapainottaminen ohjelman mukaisesti on haastava, mutta tärkeä tavoite. Kaupunki ympäristön toimiala varmistaa toiminnallaan tavoitteiden saavuttamisen.

AM-ohjelmaan tarvitaan mukaan myös virkistys- ja viheralueet ja asumisen laatu mukaan lukien pihojen ja lähivirkistysalueiden laatu. Nyt ohjelma käsittelee lähinnä asumista ja liikennettä. Viheralueet ovat osa ilmastonmuutokseen sopeutumista ja osa terveellistä asuinympäristöä. Palveluverkko ja viherrakenne sekä muu kaupunkirakenne tukevat asumisen edellytyksiä ja nämä ovat keskeisiä huomioitavia lähtökohtia tavoitteiden tukena. Esimerkiksi täydennysrakentamishankkeiden tulisi mahdollistaa ympäröivän asuinalueen palveluiden ja julkisen kaupunkitilan kehittämistoimenpiteet, jotka parantavat myös olevien asukkaiden hyvinvointia. Erityisesti pienten asuntokuntien suuri osuus edellyttää myös ulkotilojen laadukasta palvelutarjontaa täydennysrakentamisen yhteydessä. Asuntojen suhde ympäröivään maisemaan, viihtyisyys ja virkistysmahdollisuudet ovat tärkeitä asumisen laatutekijöitä.

AM-ohjelmaluonnoksen täydennysrakentamista koskevan tavoitteen mukaan vuosittaisesta asuntorakentamisesta 50 prosenttia toteutuu täydennysrakentamisena. On tärkeitä estää segregaaation alueellinen keskittyminen tasapainottamalla täydennysrakentamisen kautta myös asuntojen alueellista hallintamuotojakaumaa. Kaupunki ympäristön toimiala on laatinut täydennysrakentamisen edellytyksiä kartoittavan selvityksen ja asukaskyselyn, jossa täydennysrakentamista kuvattiin asuntoyhtiöiden näkökulmasta haastavaksi ja monitahoiseksi prosessiksi. Rahoitus- ja hallintamuodolla on selvityksen perusteella merkittävä vaikutus suunnitellun uuden kohteen toteutumistodennäköisyyteen. Täydennysrakennettaville alueille (sekä kaupungin vuokra-alueet että yksityisen omistamat alueet) sijoittuvien uusien kohteiden rahoitus- ja hallintamuotojen määrittelyn tulee siksi olla riittävän joustavaa. Tavoitteenasettelussa ei tule painottaa liian tiukasti hallintamuotojen prosentiosuuksien alueellista toteutumista, vaan ensi sijassa monipuolisen hy-

vän asumisen edistämistä soveltaen myös monipuolisesti erilaisia rahoitusmahdollisuuksia ja ns. välimuotojen asuntotuotantoa.

Asuntokannan ja asunto-omaisuuden kehittäminen

Asuntokannan ja asunto-omaisuuden kehittämiseksi ohjelman tavoitteina on vanhan rakennuskannan uusiokäytön sekä ullakko- ja lisäkerrosrakentamisen edistäminen. Kaupungin toimin edistetään myös hissien rakentamista vanhaan asuntokantaan.

Osa uusista asunnoista rakentuu käyttötarkoituksen muutosten kautta. Ohjelmaluonnoksen tavoitteissa todetaan, että vanhan rakennuskannan uusiokäyttöä tulee edistää siten, että samanaikaisesti varmistetaan toimitilojen riittävyys eri alueilla. Myös yleiskaavassa on sama tavoite toimitilojen riittävyyden varmistamisesta. Tämän tavoitteen lisäksi tulee käyttötarkoituksen muutoksissa huomioida asuntokanta, jota käyttötarkoituksen muutokset toimitiloista asumiseen tuottavat ja näissäkin toteuttaa AM-ohjelman tavoitteita laadukkaasta ja viihtyisästä asumisesta sekä alueellisesti tasapainoisesta kehityksestä.

Kaupungin oman asuntokannan osalta tavoitteina ohjelmassa ovat asuntokannan ylläpidosta, arvon ja kunnon säilymisestä sekä vuokran ja käyttövastikkeen kohtuullisena pitämisestä huolehtiminen. Asuntokannan peruskorjaustoiminnassa sitoudutaan Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelman tavoitetasoihin. Samoin kaupungin asunto-omaisuuden hallinnan kehittämistä jatketaan.

AM-ohjelmaluonnoksessa todetaan asuntotuotantoedellytysten varmistamisen edellyttävän vahvaa kaupunkitasoista yhteistyötä ja koordinaatiota. Vuotuisen asemakaavatavoitteen (700 000 kerrosalaneliometriä) saaminen oikea-aikaisesti ja suunnitellusti toteutukseen edellyttää myös toimialan sisällä aktiivisempaa yhteistyön tiivistämistä ja prosessien kehittämistä. Kaupunkiympäristön toimiala on kehittämässä asuntorakentamisen prosessia, jonka tavoitteena on AM-ohjelmassa määritettyjen asuntorakentamisen määrällisten ja laadullisten tavoitteiden toteutumisen edistäminen. Prosessin on tarkoitus valmistua vuoden 2020 lopulla.

Kokonaisuutena AM-ohjelma antaa hyvät lähtökohdat asumisen ja siihen liittyvän maankäytön suunnittelulle.

Lautakunta toteaa, että johtuen Helsingin seudun kasvun tasaisesta luonteesta pitkällä aikavälillä ja selvästä tarpeesta jakaa seudun kasvua riittävän tasaisesti - myös Helsinkiin - on tarpeen nostaa asuntotuotantotavoitetta askeleittain vastaamaan todelliseen kysyntään. Tähän kysyntään perustuen lautakunta katsoo, että tuotantotavoitetta tulee

nostaa 8000 asuntoon vuodessa. Tämä on perusteltua tehdä vuodesta 2023 alkaen, jotta tavoitteeseen voidaan valmistautua riittävällä tavalla.

Asuntopolitiikalla edistetään kaikkien mahdollisuutta hyvään asumiseen sekä asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia asuinympäristönsä. Julkisen vallan tehtävänä on edistää kohtuuhintaista asumista, jokaisen oikeutta asumiseen ja asumisen omatoimista järjestämistä. Asuntopolitiikalla edistetään eriarvoisuuden vähentämistä ja yhdenvertaisuuden lisäämistä asumisessa.

Yksi tärkeä keino rakentamisen kustannusten alentamiseksi on jatkaa työtä markkinaehtoisen pysäköinnin edistämiseksi.

Täydennysrakentamisen toteutumiseksi asunto-osakeyhtiöiden tonteilla kaupunkiympäristön toimiala voi edistää purkavaa uusrakentamista hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä myös esimerkiksi maankäyttömaksuja alentamalla.

Lautakunta muistuttaa, että laadukas täydennysrakentaminen koko kaupungin alueella on yksi tämän ohjelman keskeisimmistä keinoista ehkäistä segregatiota.

Lautakunta korostaa, että kaupungin kasvaessa on huolehdittava siitä, että virkistys- ja luonnonympäristön ja kulttuuriympäristön arvot yhteensovitetaan huolellisesti kasvavan Helsingin tarpeita palvelevan asuntotuotantotavoitteen ja maankäytön tehostumisen kanssa.

Lautakunta toteaa, että tässä lausuntovaiheessa kaikkiin kysymyksiin ei ole nyt otettu kantaa, vaan ne kysymykset, joista on selviä painotuseroja valtuustoryhmien välillä, ratkaistaan prosessin siinä vaiheessa, kun luonnoksen seuraava versio on valmis. Näitä kysymyksiä ovat esimerkiksi hallintamuotojakauman painotukset, myös tuotantotavoitteen 1000 asunnon noston osalta. Muita vastaavia kysymyksiä ovat esimerkiksi hitas-järjestelmän jatko ja linjaukset asuntojen kokojakamasta.

Käsittely

29.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Lautakunta toteaa, että johtuen Helsingin seudun kasvun tasaisesta luonteesta pitkällä aikavälillä ja selvästä tarpeesta jakaa seudun kasvua riittävän tasaisesti - myös Helsinkiin - on tarpeen nostaa asuntotuotantotavoitetta askeleittain vastaamaan todelliseen kysyntään. Tähän kysyntään perustuen lautakunta katsoo, että tuotantotavoitetta tulee nostaa 8000 asuntoon vuodessa. Tämä on perustel-

18.05.2022

tua tehdä vuodesta 2023 alkaen, jotta tavoitteeseen voidaan valmistautua riittävällä tavalla.

Asuntopolitiikalla edistetään kaikkien mahdollisuutta hyvään asumiseen sekä asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia asuinympäristöönsä. Julkisen vallan tehtävänä on edistää kohtuuhintaista asumista, jokaisen oikeutta asumiseen ja asumisen omatoimista järjestämistä. Asuntopolitiikalla edistetään eriarvoisuuden vähentämistä ja yhdenvertaisuuden lisäämistä asumisessa.

Yksi tärkeä keino rakentamisen kustannusten alentamiseksi on jatkaa työtä markkinaehtoisen pysäköinnin edistämiseksi.

Täydennysrakentamisen toteutumiseksi asunto-osakeyhtiöiden tonteilla kaupunkiympäristön toimiala voi edistää purkavaa uusrakentamista hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä myös esimerkiksi maankäyttömaksuja alentamalla.

Lautakunta muistuttaa, että laadukas täydennysrakentaminen koko kaupungin alueella on yksi tämän ohjelman keskeisimmistä keinoista ehkäistä segregatiota.

Lautakunta korostaa, että kaupungin kasvaessa on huolehdittava siitä, että virkistys- ja luonnonympäristön ja kulttuuriympäristön arvot yhteensovitetaan huolellisesti kasvavan Helsingin tarpeita palvelevan asuntotuotantotavoitteen ja maankäytön tehostumisen kanssa.

Lautakunta toteaa, että tässä lausuntovaiheessa kaikkiin kysymyksiin ei ole nyt otettu kantaa, vaan ne kysymykset, joista on selviä painotuseroja valtuustoryhmien välillä, ratkaistaan prosessin siinä vaiheessa, kun luonnoksen seuraava versio on valmis. Näitä kysymyksiä ovat esimerkiksi hallintamuotojakauman painotukset, myös tuotantotavoitteen 1000 asunnon noston osalta. Muita vastaavia kysymyksiä ovat esimerkiksi hitas-järjestelmän jatko ja linjaukset asuntojen kokojakamasta.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinemäen vastaehdotuksen.

22.09.2020 Pöydälle

15.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

18.05.2022

Lisätiedot

Tuomas Hakala, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37205

tuomas.hakala(a)hel.fi

Anne Karlsson, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37444

anne.karlsson(a)hel.fi

Pirjo-Liina Koivusaari, johtava tonttiasiamies, puhelin: 310 38800

pirjo-liina.koivusaari(a)hel.fi

Heikki Salmikivi, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37483

heikki.salmikivi(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveystoimiala 25.9.2020

HEL 2019-012950 T 10 00 00

II Asuntotilanne ja kehityssuunnat

Kysyntä kohtuuhintaiselle asumiselle on voimakasta, sillä asuntojen hinnat ja vuokrat ovat nousseet kaikilla kalleusalueilla vuodesta 2016 alkaen. Kohtuuhintaisen asumisen tulee turvata jatkossakin mm. ARA-asuntotuotantoa lisäämällä. Pitkäaikaisesti säänneltyjen ARA-vuokra-asuntojen määrän tulisi olla korkea. Asumisneuvonta on tärkeää ja tarpeellista ja se on nostettu myös valtion asunnottomuushankkeessa yhdeksi pääkehittämisen kohteeksi. Asumisneuvontaa on seuraavina vuosina tarpeen laajentaa kaikkien asumista järjestävien tahojen käyttöön.

III Asuntopoliittiset tavoitteet/Päämäärä II, asuntotuotannon monipuolisen laadun turvaaminen erityisryhmät Tavoite 7. Asukasrakenne ja erityisryhmät

AM-ohjelma: Kaupunki kehittää erityisryhmien asumisen prosesseja kokoamalla ja priorisoimalla vuosittain tilatarpeet kunkin erityisryhmän osalta. Asukasvalinnalla ja asumisneuvonnalla huolehditaan jatkossakin asunnottomuusuhan alla olevista. Asukasvalintaprosessiin tulee kiinnittää huomiota ja valintoja kohdistaa juuri näihin erityisryhmissä oleviin asiakkaisiin yhä lisääntyvästi (subjektiivinen oikeus). Kaupunkikonsernin omistamissa esteettömissä asunnoissa eri puolilla kaupunkia asuu mm. vaikeavammaisia helsinkiläisiä, joiden palvelu järjestetään palveluasumispäätöksellä kotiin, omaishoidon tuella tai muilla yksilöllisillä ratkaisulla. On tärkeää, että liikenteellinen verkosto tukee kotiin annettavien palvelujen mahdollistamista. Asunnon lisäksi asuin- ja lähiympäristön tulee olla esteettömiä. Kaavoituksella ja liikennesuunnittelulla varmistetaan kaupunkirakenteellinen toimivuus ja hyvä saavutettavuus. Julkisten rakennusten tulee olla kaikille saavutettavia ja esteettömiä. Yleiset alueet, kadut ja reitit, talvikunnossapito, puistot, lä-

hiliikuntapaikat ja valaistus tulee rakentaa kaikille soveltuviksi ja esteettömiksi.

Mielenterveyskuntoutajat:

AM-ohjelma: Lainsäädännön perusteella subjektiivinen oikeus asuntoon on lastensuojelun asiakkailta kehitysvammaisilla, vaikeavammaisilla, kriisiasuntoa tarvitsevilla sekä mielenterveyskuntoutujilla. Sosiaali- ja terveystoimialan juridisen tuen mukaan MTL:n 5 §:n yksityiskohtaisista peruste-luista (HE 201/1989) ilmenee, että kunnalla on erityinen järjestämisvelvollisuus vain, kun kyse on vaikeavammaisten mielenterveysongelmaisten palveluasumisesta. Siten MTL:n 5.2 § ei ole subjektiivinen oikeus asumisen osalta. Laissa viitataan normaaliin sosiaalipalveluun, jossa järjestämisvastuu ja päätösvalta ovat sosiaalihuollolla.

Sosiaalihuoltolain 17 ja 22 §:n mukaan tuki- ja palveluasumisen järjestäminen kuuluu sosiaalipalveluina annettaviin asumispalveluihin. Mahdollisuus tuki- ja palveluasuntoon tulee järjestää ensisijaisesti silloin, kun henkilön hoito voidaan sairaalassa tapahtuvan hoidon sijasta järjestää avohoitona. Mielenterveydenhäiriöitä potevien henkilöiden osalta kysymykseen tulisi lähinnä tukiasuminen, jossa asumisen omaisuus korostuu, mutta johon liittyy myös riittävä henkinen tuki ja hoiva päivittäisistä toiminnoista selviämiseen. Jos ravitsemukseen, perushygieniaan tai päivittäisten asioiden hoitoon liittyvät toimet edellyttävät lähinnä henkilön teknistä auttamista, tulee kysymykseen palveluasuminen, jolloin asioiden hoitoon liittyvien palvelujen tulisi olla saatavilla asunnon välittömässä läheisyydessä. Sosiaalihuoltolain 17 §:n 2 momentin (381/87) ja vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 8 §:n 2 momentin nojalla on kunnalla erityinen velvollisuus järjestää myös vaikeavammaisiksi katsottavien mielisairaiden ja mielenterveydenhäiriöitä potevien henkilöiden tarvitsema palveluasuminen. Säännöksellä pyritään poistamaan epätarkoituksenmukaista laitoshoidtoa samoin kuin korostamaan avohuollon ensisijaisuutta mielisairauksien ja muiden mielenterveydenhäiriöiden hoidossa. Hoitoaikojen lyheneminen tulee lisäämään painetta säännöksessä tarkoitettun asumisen (tuki- ja palveluasumiseen kuuluvien palvelujen) järjestämiseksi.

Mielenterveysasiakkaan kuntoutuspolku ylittää toimialarajat; kuntoutuminen yltää palvelu-asumiseen ja omaan kotiin vietäviin tuettuihin palveluihin. Kuntoutumispolun pullonkaulana jo vuosia kuntoutujille sopivien asuntojen puute. Asuntojen tarve voidaan arvioida psykiatrisessa sairaalassa asumista jonottavien määrällä: 50.

Lastensuojelun jälkihuoltoasiakkaat:

Lastensuojelulaki (§ 76 a) velvoittaa kuntaa viivytyksettä korjaamaan asumisolot tai järjestämään tarpeen mukaisen asunnon lastensuojelun jälkihuollon piirissä olevalle asiakkaalle. Tämä on subjektiivinen oikeus. Kaupungilla tulee olla riittävä määrä asuntoja tarjottavaksi nuorille. Vuosittain tulee noin 250 uutta nuorta jälkihuollon piiriin. Nuoret saavat tarvitsemansa sosiaalihuollon tuen kotiinsa. Vuositasolla on huolehdittava, että tuetussa asumisessa on 80 asunnon vuosikierto. Itsenäisessä asumisessa tarvitaan vuosittain 170 asuntoa.

Vammaistyö:

Vammaisten helsinkiläisten määrä kasvaa tulevinakin vuosina sekä muuttovoittona muualta Suomesta, että maahanmuuton seurauksena. Henkilökohtaisen avun asiakkaiden määrä on kasvanut v. 2018-2019 neljällä prosentilla. Erityishuollon asiakkaiden (kehitysvammahuollon palveluihin oikeutettujen) määrä on kasvanut 2015-2018 yhteensä 8,2 %. Heistä tehostetun palveluasumisen asiakkaiden määrä on kasvanut v. 2015-2018 yhteensä 16,8 %, v. 2018-2019 kasvu on ollut 8 %.

Vammaistyön SAS-työryhmän (selvitys-arviointi-sijoitus) jonossa on heinäkuussa 2020 uusia kehitysvammaisia asiakkaita eri asumismuotoihin 160, joista kiireellisiä asunnon tarvitsijoita 31. Asunnon vaihtojonossa on 41 kehitysvammaista henkilöä. Vaikeavammaisten palveluasumiseen eri asumismuotoihin jonottaa 27 henkilöä ja asunnon vaihtojonossa on 27 henkilöä. Sosiaalihuoltolain (ShL) mukaiseen asumiseen on jonossa 25 henkilöä.

Vammaistyöllä on omana tehostetun palveluasumisen yksikköinä kolme vaikeavammaisten palveluasumisryhmää, yhteensä 40 asuntoa satelliittiasuntoineen. Tulevina vuosina tulee varautua ainakin yhden uuden vaikeavammaisten palveluasumisryhmän rakentamiseen osana tavanomaista kerrostaloasumista.

Sosiaalilautakunnan v. 2008 hyväksymän kehitysvammaisten asumisen kehittämishankkeen, ASU-hankkeen mukaisesti uudet rakennettavat yksiköt osittain korvaavat vanhentuneita asumisyksiköitä, mutta turvaavat myös itsenäistyvien nuorten asumisen heidän muuttaessaan lapsuudenkodeistaan. Näitä asumishankkeita on rakenteilla eri puolille kaupunkia mutta edelleen on vanhentuneita ja tiloiltaan epätarkoituksenmukaisia asumisyksiköitä, joita korvaamaan tarvitaan uusia ryhmäkoteja ja asuntoryhmiä. Koska myös kehitysvammaisten henkilöiden elinikä on pidentynyt, tarvitaan ikääntyville, muistisairaille asukkailla raskaammin tuettua palvelua tehostetun palveluasumisen ryhmäkodeissa. Tavallisiin kerrostaloihin rakennettavien asumisyksiköiden lisäksi tarvitaan erillisrakennuksia vaativaa tukea tarvitseville kehitysvammaisille ja autismin kirjon asukkailla.

Ryhmäkotien ja asuntoryhmien läheisyydessä, n. 500 metrin säteellä, asuu kehitysvammaisia henkilöitä tuetussa asumisessa. Läheisen asumisyksikön henkilöstö tuottaa heidän palvelunsa yksilöllisesti kotiin annettavina palveluina. Asunnot on osoitettu heille kaupungin omasta asuntokannasta. Tuettu asuminen on kasvava asumismuoto ja polku kevyempään asumiseen tehostetusta palveluasumisesta ja palveluasumisesta. Näitä asuntoja tarvitaan edelleen vuosittain 10-20.

Kehitysvammaiset lapsuudenkodeissaan ja erilaisessa ryhmäasumisessa tai tuetusti asuvat henkilöt ovat oikeutettuja päiväaikaiseen toimintaan ja työtoimintaan. Nykyisellään vammaistyö ostaa näitä palveluja eri palveluntuottajilta, koska kaupungin omaa toimintaa ei ole riittävästi. Kuitenkin kaupungin omana toimintana järjestettävät päiväaikaiset ja työtoiminnot ovat kustannuksiltaan edullisempia, joten toimintakeskuksia tulisi jatkossa perustaa niille asuinalueille, joilla palvelun käyttäjiä asuu eniten, pohjoisiin ja itäisiin kaupunginosiin.

Sosiaalihuoltolain (ShL) mukaisessa asumispalvelussa asuu henkilöitä, joilla on mm. autismin kirjoon liittyviä toiminnanohjauksen vaikeuksia ja tuen tarvetta. Vammaistyön sosiaaliohjaajat käyvät sovitusti antamassa kotiin vietävää tukea yksittäisiin asuntoihin, mutta osa näistä asiakkaita tarvitsee myös yhteisöllistä asumista, vammaistyöllä on ShL-asumista yhdessä yksikössä 14 asuntoa. Tulevina vuosina tulee varautua ainakin yhden uuden ShL-palveluasumista tuottavan yksikön rakentamiseen osana tavanomaista kerrostaloasumista.

Seniorikeskukset:

Helsingin kaupungin seniorikeskusten tulee olla ikääntyneille ihmisille suunnattua lähipalvelua ja niiden tulee sijaita liikenteellisesti helposti saavutettavilla sijainneilla. Esteettömyys ja saavutettavuus ovat ikääntyneille tärkeitä. Seniorikeskusten läheisyydessä tulisi sijaita ikääntyneille suunnattuja esteettömiä ja turvallisia asuntoja, mutta niin, että asukaskunnassa on kaikenikäisiä ihmisiä. Erilaiset yhteisöasumisen hankkeet ovat kannatettavia myös ikääntyneiden näkökulmasta. Ikääntyneiden välimuotoisella asumisella tarkoitetaan sellaisia asumisratkaisuja, jotka asettuvat tehostetun palveluasumisen ja kaikenikäisten joukossa olevan tavallisen asumisen väliin. Ikääntyneiden välimuotoinen asuminen täyttää asunnon tavalliset tunnusmerkit ja se tarkoittaa kohteita, joissa asumiseen yhdistyy ikäspesifisiin tarpeisiin vastaavia ratkaisuja. Asuminen erotetaan tällöin selkeästi palveluista.

Edistetään ikääntyneiden välimuotoista asumisen syntymistä kaavoituksessa, asuntotuotannossa ja tontinluovutusehdoissa.

Lisätiedot

Katariina Siitonen, suunnittelija, puhelin: 310 28429

18.05.2022

Ärende/5

katariina.siitonen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 22.09.2020 § 150

HEL 2019-012950 T 10 00 00

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmassa (AM-ohjelma) määritellään asumiseen liittyviä tavoitteita seuraavien neljän vuoden ajalle. Helsinki pyrkii kehittämään kaupunkia pitkäjänteisesti niin, että kaikilla kaupunkilaisilla olisi hyvä asua Helsingissä ja Helsinki olisi asumisen kannalta houkutteleva myös tänne muuttaville.

Helsingin kasvaessa tarvitaan kaupunkilaisten tarpeisiin ja kaupunkirakenteeseen paremmin soveltuvia palveluita. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta vastaa lausuntopyyntöissä erityisesti kohtaan 3) Elinvoimaiset alueet ja alueellisen eriytymisen ehkäiseminen: Estetään eriytymistä kaupunkiuudistuksella, edistetään täydennysrakentamista.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti 14.1.2020 kokouksessaan palveluverkon suunnitteluperiaatteista. Osana koko kaupungin kiinteistöstrategian valmistelua on ilmennyt tarve kaupungin yhteiselle palveluverkkosuunnittelulle. Myös Helsingin kaupunginstrategiassa linjataan painopisteeksi alueiden vetovoimaisuus ja omaleimaisuus. Alueiden omaleimaisuuden säilyttämiseksi on tärkeää huolehtia asukkaiden osallisuudesta oman lähiympäristönsä kehittämiseen. Käynnissä olevalla kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palveluverkkotyöllä pyritään siihen, että kaupungissa on tarjolla hyvät ja sujuvasti saavutettavat vapaa-ajan palvelut ja vapaa-ajan toiminnan edellytykset. Kaupunki on merkittävä palveluiden tuottaja, mutta palveluverkkotyön tarkoitus on myös parantaa koko vapaa-ajan toiminnan ekosysteemin toimivuutta mukaan lukien muiden sektoreiden toimijat. Uusien asuinalueiden suunnittelussa ja kehittämisessä tehdään merkitykselliseen kuulemiseen pohjautuvaa yhteistyötä palveluverkon ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

Kuntalain 8 §:n mukaan kunta on vastuussa palvelujen yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen, määrän ja laadun määrittämisestä, tuottamistavasta, tuottamisen valvonnasta sekä viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan 19.6.2018, § 132 päätöksen mukaan palveluverkkotyössä tulee tarkastella palveluiden saavutettavuutta ja väestönkasvua. Palvelustrategia on toimialan sitova tulokorttitavoite. Asuntopoliittiset kysymykset kuuluvat väestökehityksen osalta keskeisesti myös oikein kohdistettujen palveluiden

tarjontaan ja saatavuuteen. Pitkällä aikajänteellä palveluiden yhdenvertaista saatavuutta turvaa tietoperusteinen johtaminen. Tämä sisältää ajankohtaisen alueellisen asuntopoliittisen seurannan väestökehityksen näkökulmasta mahdollisten palvelukatveiden havainnoimiseksi sekä palveluverkkotyön valmistumisen ja kytkemisen toimialan tavoitteiden strategiseen edistämiseen. Asuntoja suunniteltaessa tulee varmistaa, että vapaa-ajan palvelujen määrä vastaa alueen uudistuvaa asukasmäärää ja että vapaa-ajan palvelut kohdistuvat oikea-aikaisesti alueen asukkaille. Konkreettisesti vapaa-ajan palvelujen pitää olla alueilla jo silloin, kun ensimmäiset asukkaat muuttavat, koska ne vahvistavat alueen identiteettiä ja vetovoimaa. Palvelut tulee mitoittaa alueen tulevalle tai täydennettävälle asukasmäärälle. Toimivat vapaa-ajan palvelut voivat vaikuttaa merkittävästi alueen maineeseen ja siten nostaa myös asuntojen arvoa.

Nuorten ja opiskelijoiden näkökulmasta asuntopoliitikan tulee olla tuotantotavoitteessaan kunnianhimoista ja ottavan huomioon läheisyyden kamppuksiin ja liikenneyhteyksiin. Nuoriso- ja opiskelija-asuntojen tuotantotavoitteissa on otettava huomioon turhan kilpailutilanteen välttäminen asuntojen rakentajien välillä. Kaupungin tulee myös ylläpitää huolta hyvästä liikuntapalveluiden palveluverkosta sekä kehittää pyöräilyn edellytyksiä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että asuinalueiden kehittämisessä on otettava huomioon kaikki ikäryhmät. Asuntopoliitikassa tulisi pyrkiä tuomaan yhteen eri ikäisiä ihmisiä. Asuinympäristössä ja palveluissa tulee huolehtia esteettömyydestä ja saavutettavuudesta. Lautakunta korostaa täydennysrakentamisen merkitystä ja pitää väestöprofiilin moninaistumista tärkeänä.

Käsittely

22.09.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus 1:

Sami Muttilainen: Lisätään (4) kappaleen loppuun. Uusien asuinalueiden suunnittelussa ja kehittämisessä tehdään merkitykselliseen kuulemiseen pohjautuvaa yhteistyötä palveluverkon ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

Kannattaja: Pauliina Saares

Lautakunta hyväksyi Sami Muttilaisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus 2:

Sami Muttilainen: Lisätään kappaleen (5) perään.

18.05.2022

Ärende/5

Lautakunta haluaa kiinnittää huomioita siihen, että uusia alueita tulisi kehittää ja suunnitella niin, että ravintola ja klubit toiminta voidaan toteuttaa.

Kannattaja: Mika Ebeling

Vastaehdotus 3:

Arja Karhuvaara: kappaleeseen 4, riville 9 lisätään sanat: ...(hyvät) ja sujuvasti saavutettavat vapaa-ajan palvelut.

Kannattaja: Nasima Razmyar

Lautakunta hyväksyi Arja Karhuvaaran vastaehdotuksen yksimielisesti.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Sami Muttilaisen vastaehdotuksen 2 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Silja Borgarsdóttir Sandelin, Arja Karhuvaara, Otto Meri, Niilo Toivonen, Laura Varjokari

Ei-äännet: 2

Mika Ebeling, Sami Muttilainen

Tyhjä: 6

Jussi Chydenius, Heimo Laaksonen, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Pauliina Saares, Johanna Sydänmaa

Poissa: 0

Äänestyksen jälkeen kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hylkäsi Sami Muttilaisen vastaehdotuksen 2 äänin 5–2. (6 tyhjää)

08.09.2020 Pöydälle

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Reetta Sariola, kehittämissyksikön päällikkö, puhelin: 310 32987
reetta.sariola(a)hel.fi

18.05.2022

Ärende/6

§ 109

Arrendeprinciper för vissa tomter (Åggelby, bostadstomterna 28132/1 och 28305/15 samt bilplatstomten 28132/2)

HEL 2022-003605 T 10 01 01 02

Beslut

Stadsfullmäktige fastställde arrendeprinciper för bostadstomterna (AK) 28132/1 och 28305/15 samt bilplatstomten (LPA) 28132/2 i Åggelby, som ingår i detaljplaneändring nr 12445, fram till 31.12.2085 i enlighet med bilaga 1.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Vuokrauseriaatteet
- 2 Sijaintikartta
- 3 Ote ajantasa-asemakaavasta nro 12445

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

Reserveringstagaren

Stadsmiljösektorn

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Detaljplane- och tomtuppgifter

Stadsfullmäktige har 8.11.2017 § 396 godkänt detaljplaneändringen nr 12445, som vann laga kraft 13.12.2018. Enligt detaljplanen hör tomten 28132/1 till ett kvartersområde för flervåningshus (AK). Tomten har en byggrätt på 3 800 m² vy (bostadsvåningsyta) + 100 m² vy (affärs- och kontorslokaler) och en yta på ungefär 1 209 m². Tomten har ännu inte förts in i fastighetsregistret.

Tomten 28305/15 hör till ett kvartersområde för flervåningshus (AK) och har en byggrätt på 4 741 m² vy och en yta på cirka 3 076 m². Tomten fördes in i fastighetsregistret 26.1.2022.

Tomten 28132/2 hör till ett kvartersområde för bilplatser (LPA). Tomten har en yta på 1 487 m² och den är belägen vid Ståthållarvägen. Tomten har ännu inte förts in i fastighetsregistret.

En lägeskarta och ett utdrag ur detaljplanen utgör bilagorna 2 och 3.

Reserveringsbeslut och planerade projekt

Stadsstyrelsen har 1.11.2021 § 790 reserverat de planerade tomterna (AK) 28132/1 och (AK) 28305/10 till Sato Oyj för planering av bostadsprojekt och den planerade tomten (LPA) 28132/2 för planering av en parkeringsanläggning fram till 31.12.2021 enligt följande:

- Bostadstomten (AK) 28132/1 reserveras till Sato-Joustokoti Oy. Tomten har en yta på 1 209 m², bostadsbyggrätt på 3 800 m² vy och byggrätt för en affärslokal på 100 m² vy. Området reserveras för bostadsproduktion av mellanformstyp.
- Till Sato-Asunnot Oy reserveras ett område på cirka 3 036 m² och bostadsbyggrätt på cirka 4 741 m² vy av bostadstomten (AK) 28305/10, vilken hänför till det reserverade området. Tomten har en yta på 7 516 m² och en sammanlagd bostadsbyggrätt på 9 200 m² vy. Området reserveras för att genomföras som fritt finansierad och oreglerad hyresbostadsproduktion.
- Bilplatstomten (LPA) 28132/2 reserveras till Sato-Rakennuttajat Oy. Tomten har en yta på 1 487 m². Området reserveras för att uppföra en parkeringsanläggning.

Tomten 28132/1 ska genomföras som bostadsproduktion av mellanformstyp. Projektet genomförs enligt delägarmodellen. I projektet upp-

förs totalt 60 bostäder och dessutom byggs två affärslokaler. I området för bostadstomten 28132/1 gäller ett arrendeavtal som ska ändras innan bygandet av det planerade bostadsprojektet kan inledas.

Genom tomtindelning nr 13781 som trädde i kraft 17.1.2022 har det av tomt 28305/10 bildats tomten 28305/15. På tomten uppförs sammanlagt 86 fritt finansierade hyresbostäder vars genomsnittliga yta är 45 m². Våningsytan uppgår till sammanlagt ca 4 741 m² vy.

På bilplatstomten ska uppföras ett parkeringshus för kvarteren 28132, 28133 samt tomterna 28305/14 och 15 och 28142/4.

Kortvarig utarrendering

Tomten 28132/1 har utarrenderats kortvarigt till Asunto Oy Helsingin Käskynhaltija till utgången av 2022 genom ett beslut av chefen för teamet bostadstomter inom stadsmiljösektorn 18.1.2022 6 §.

Tomten 28305/15 har utarrenderats kortvarigt till Sato-Asunnot Oy till utgången av 2022 genom ett beslut av chefen för teamet bostadstomter inom stadsmiljösektorn 18.1.2022 7 §.

Tomten 28132/2 har utarrenderats kortvarigt till Asunto Oy Helsingin Käskynhaltija till 15.2.2023 genom ett beslut av chefen för teamet bostadstomter inom stadsmiljösektorn 11.2.2022 26 §.

Jordmån

Enligt tillgängliga uppgifter har det inte tidigare bedrivits verksamhet som kunde ha orsakat förorening av marken eller grundvattnet på områdena.

Arrendeprinciper

När arrendeprinciperna bestämdes beaktades ett värderingsutlåtande från en utomstående expert, arrendeprinciper som tidigare fastställdes för samma eller motsvarande område, tomternas läge och markvärdets utveckling i området samt övriga aspekter. Man har strävat efter en enhetlig och konsekvent prissättning. Värderingsutlåtandet finns i bilagematerialet.

Jämförelsedata

Stadsfullmäktige har 8.12.2021 § 393 fastställt arrendeprinciper för tomterna för flervåningshus (AK) 28141/3, 4, 5, 6 och 7 samt tomten för flervåningshus (AK) 28135/1 i 28 stadsdelen (Åggelby) så att poängtalet 100 för det officiella levnadskostnadsindexet "oktober 1951 = 100"

motsvaras minst av priset 45 euro per kvadratmeter våningsyta i fråga om fritt finansierad och oreglerad bostadsproduktion.

Årsarrende och arrendetid

Årsarrendet för tomten för flervåningshus (AK) 28132/1 bestäms så att poängtalet 100 för det officiella levnadskostnadsindexet "oktober 1951 = 100" motsvaras av priset 43 euro per kvadratmeter bostadsvåningsyta (nuvärde cirka 900 euro / index 2074).

Årsarrendet för tomten för flervåningshus (AK) 28305/15 bestäms så att poängtalet 100 för det officiella levnadskostnadsindexet "oktober 1951 = 100" motsvaras av priset 46 euro per kvadratmeter bostadsvåningsyta (nuvärde cirka 950 euro / index 2074).

Tomten 28132/1 ligger vid en gata som är relativt livligt trafikerad och dess gårdsområde är mindre jämfört med tomten 28305/15. Därför är å-priset för byggrätten av tomten 28305/15 något högre.

Årsarrendet för bilplatstomten (LPA) 28132/2 fastställs enligt etablerad praxis så att poängtalet 100 för det officiella levnadskostnadsindexet "oktober 1951 = 100" motsvaras av priset 1 euro per kvadratmeter tomtyta (nuvärde 20,74 euro/index 2074).

Bostadskomplement som byggs utöver den våningsyta som anges i detaljplanen beaktas inte då arrendet bestäms.

Affärslokaler eller därmed jämförbara lokaler och lokaler för kommunal teknik som eventuellt uppförs på bostadstomterna beaktas på samma sätt som bostadstomter då arrendet bestäms.

För tomter med statligt stöd tas 80 % av årsarrendet ut så länge som statligt bostadslån för bostadsproduktionen på tomten återstår att amortera eller så länge som staten betalar räntegottgörelse (räntestöd) på lån som beviljats för bostadsproduktionen.

Enligt stadsfullmäktiges beslut 1.10.1980 (ärende 18) ska årsarrendet för bostadstomter motsvara 4 % och årsarrendet för andra tomter 5 % av det kalkylmässiga tomtpriset baserat på tomtens huvudsakliga användningsändamål.

Effekten av arrendet för tomten 28132/1 på boendekostnaderna är cirka 3,40 euro/m² våningsyta i månaden.

Effekten av arrendet för tomten 28305/15 på boendekostnaderna är cirka 3,63 euro/m² våningsyta i månaden.

Arrendetiden är cirka 60 år, så att arrendetiden börjar från ett datum som bestäms senare och går ut 31.12.2085.

Till slut

Enligt 7 kap. 1 § 8 punkten i förvaltningsstadgan fastställer stadsfullmäktige allmänna arrendeprinciper för arrendeavtal på över 30 år.

Stadsfullmäktige har 2.2.2022 § 22 beslutat om allmänna principer för utarrendering av bostadstomter och tomter som betjänar boendet. Enligt beslutet för att bevara förutsägbarheten i stadens tomtöverlåtelseverksamhet är avsikten att de nya principerna och den nya verksamhetsmodellen införs med en övergångsperiod. Stadsstyrelsen fattar senare ett beslut om övergångstiderna i sitt verkställighetsbeslut, efter att stadsmiljönämnden har godkänt tillämpningsanvisningarna. Det är ändamålsenligt att övergångstiderna tillåter att tomter vars arrendegrunder man har fastställt enligt gammal praxis också överläts enligt gammal praxis. Den nya praxisen och de nya principerna kommer i regel endast att gälla tomter vars utarrenderingsprocess ännu inte har nått prissättningsfasen när de allmänna principerna tas i bruk.

Stadsmiljönämnden har godkänt tillämpningsanvisningarna 12.4.2022 och förslagit samtidigt att stadsstyrelsen godkänner föreskrifter om övergången som gäller tillämpning av principerna. Avsikten är att tillämpa den nya praxisen och de nya principerna på de tomter vars utarrenderingsprocess ännu inte har nått prissättningsfasen, och övergångsbestämmelserna har ännu inte godkänts. Därför ska förslagen till arrendeprinciper för åtminstone de projekt där byggandet inleds under 2022 föreläggas stadsfullmäktige. På grund av föreskrifterna om övergången tillämpas stadsfullmäktiges beslut 1.10.1980 (ärende nr 18) för avkastningskravet i förslagen i fråga.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Vuokrauseriaatteet
- 2 Sijaintikartta
- 3 Ote ajantasa-asemakaavasta nro 12445

Bilagematerial

- 1 Sekretessbelagd (MyndOffL (621/1999) 24.1 § 17 p)

Sökande av ändring

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

18.05.2022

Ärende/6

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

Reserveringstagaren

Stadsmiljösektorn

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

För kännedom

Stadsmiljösektorn

Stadsmiljösektorn, tjänsten för utveckling av markegendom och tomter

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 25.04.2022 § 285

HEL 2022-003605 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto vahvistaa Oulunkylässä sijaitsevien asemakaavan muutokseen nro 12445 sisältyvien asuntotonttien (AK) 28132/1 ja 28305/15 sekä autopaikkatontin (LPA) 28132/2 vuokrauseriaatteen 31.12.2085 saakka liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 22.03.2022 § 183

HEL 2022-003605 T 10 01 01 02

18.05.2022

Ärende/6

Maapadontie

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että Oulunkylässä sijaitsevien asemakaavan muutokseen nro 12445 sisältyvien asuntotonttien (AK) 28132/1 ja 28305/15 sekä autopaikkatontin (LPA) 28132/2 vuokrausperiaatteet vahvistetaan 31.12.2085 saakka liitteen 1 mukaisesti.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Anni Hautala, kiinteistölakimies, puhelin: 310 23775
anni.hautala(a)hel.fi

18.05.2022

Ärende/7

§ 110

Arrendeprinciper för tomter för flervåningshus (Äggelby, tomterna 28231/37 och 28140/12)

HEL 2022-003604 T 10 01 01 02

Beslut

Stadsfullmäktige fastställde arrendeprinciper för:

- Tomten för flervåningshus (AK) 28231/37 som ingår i detaljplaneändringen nr 12420 i Äggelby fram till 31.12.2085 i enlighet med bilaga 1.
- Tomten för flervåningshus (AK) 28140/12 som ingår i detaljplaneändringen nr 12445 i Äggelby fram till 31.12.2085 i enlighet med bilaga 2.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Vuokrausperiaatteet Oulunkylä, Pirkkola
- 2 Vuokrausperiaatteet Oulunkylä, Patola
- 3 Sijaintikartta Oulunkylä, Pirkkola
- 4 Asemakaavakartta nro 12420
- 5 Sijaintikartta Oulunkylä, Patola
- 6 Asemakaavakartta nro 12445

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag
Stadsmiljösektorn

Bilagor till utdrag
Förslagstext
Kommunalbesvär, fullmäktige
Bilaga 1
Bilaga 2
Bilaga 3
Bilaga 4
Bilaga 5
Bilaga 6

18.05.2022

Ärende/7

Reserveringstagarna

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Bilaga 4

Bilaga 5

Bilaga 6

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Detaljplane- och tomtuppgifter

Äggelby, Britas

Detaljplaneändringen nr 12420 som har utarbetats för Birgittavägens omgivning i Britas i Äggelby gör det möjligt med kompletteringsbyggande bland annat på området för kvarteret 28231. Stadsfullmäktige har 7.6.2017 § 283 godkänt detaljplaneändringen nr 12420 och den trädde i kraft 6.11.2019. Enligt detaljplanen hör tomten 28231/37 till ett kvartersområde för flervåningshus (AK) och på tomten kan byggas ett flervåningshus som terrasseras i våningar.

Tomten har en yta på cirka 2 315 m² och adressen är Birgittavägen 28. Byggrätten som anges i detaljplanen uppgår till 1 820 + 50 m² vy. Tomten fördes in i fastighetsregistret 29.6.2021.

Äggelby, Dammen

Detaljplaneändringen nr 12445 som har utarbetats för Ståthållarvägens omgivning i Äggelby gör det möjligt med kompletteringsbyggande bland annat på tomten 28140/12. Stadsfullmäktige har 8.11.2017 § 396 godkänt detaljplaneändringen nr 12445 och den trädde i kraft 13.12.2018. Enligt detaljplanen hör tomten 28140/12 till ett kvartersområde för flervåningshus (AK).

Tomten 29081/13 har en yta på cirka 1 399 m² och adressen är Djäknebrinken 3. Byggrätten som anges i detaljplanen uppgår till 1 650 + 50 m² vy. Tomten fördes in i fastighetsregistret 2.10.2021.

Reserveringsbeslut, planer och kortvarig utarrendering

Äggelby, Britas

18.05.2022

Stadsstyrelsen har 10.8.2020 § 414 reserverat bostadstomten 28231/37 för en privatperson för planering av ett bostadsprojekt och hitta en byggare för projektet fram till 31.12.2021.

På tomten 28231/37 uppförs fritt finansierade oreglerade ägarbostäder till en sammanlagd bostadsvåningsyta på cirka 1 820 m² vy och en affärslokal på cirka 50 m² vy. Byggnadens våningar terrasseras från två våningar till fem våningar.

Tomten utarrenderas för tillfället till reserveringstagare för en affärs-, kontors- och bostadsbyggnad fram till 31.12.2040 med arrendeavtal nr 18805 som kommer att avslutas när bostadsområdet utarrenderas långvarigt. Tomten 28231/37 har inte utarrenderats med ett kortfristigt arrendeavtal utan arrendetagaren har ansökt om bygglov på basis av arrendeavtalet för affärslokaler på tomten och ett skriftligt samtycke av stadsmiljösektorns enhet tomter.

Äggelby, Dammen

Stadsstyrelsen har 10.8.2020 § 415 reserverat bostadstomten 28140/12 till Helsingfors kyrkliga samfällighet fram till 31.12.2021.

På tomten 28140/12 uppförs fritt finansierade hyresbostäder som i första hand reserveras som personalbostäder för anställda vid Helsingfors kyrkliga samfällighet. Det byggs sammanlagt 27 bostäder vars genomsnittliga yta uppgår till cirka 77,6 m². Bostadsvåningsytan uppgår till sammanlagt cirka 1 650 m² vy och en affärslokal på cirka 50 m² vy.

Tomten har utarrenderats med ett kortfristigt arrendeavtal till Helsingfors kyrkliga samfällighet genom ett beslut av chefen för stadsmiljösektorns team bostadstomter 17.11.2021 § 181, fram till 30.11.2022.

Jordmån

Enligt de uppgifter som finns att tillgå har det på områdena inte tidigare bedrivits sådan verksamhet som orsakar förorening av mark eller grundvatten.

Arrendeprinciper

När arrendeprinciperna bestämdes beaktades ett värderingsutlåtande från en utomstående expert, arrendeprinciper som tidigare fastställts för samma eller motsvarande område, tomternas läge och markvärdets utveckling i området samt övriga aspekter. Man har strävat efter en enhetlig och konsekvent prissättning. Värderingsutlåtandena finns i bilagematerialet

Jämförelseuppgifter

Stadsfullmäktige har 8.12.2021 § 393 fastställt arrendepinciper för tomterna för flervåningshus (AK) 28141/3, 4, 5, 6 och 7 samt tomten för flervåningshus (AK) 28135/1 i 28 stadsdelen (Åggelby) så att poängtalet 100 för det officiella levnadskostnadsindexet "oktober 1951 = 100" motsvaras minst av priset 45 euro per kvadratmeter våningsyta i fråga om fritt finansierad och oreglerad bostadsproduktion.

Årsarrende och arrendetid

Årsarrendet för tomten för flervåningshus (AK) 28232/37 bestäms så att poängtalet 100 för det officiella levnadskostnadsindexet "oktober 1951 = 100" motsvaras av priset 48 euro per kvadratmeter bostadsvåningsyta (nuvärde cirka 1000 euro/m² vy).

Årsarrendet för tomten för flervåningshus (AK) 28140/12 bestäms på så sätt att poängtalet 100 för det officiella levnadskostnadsindexet "oktober 1951 = 100" motsvaras minst av priset 48 euro per kvadratmeter våningsyta (nuvärde cirka 1000 euro/m² vy).

Affärslokaler eller därmed jämförbara lokaler som eventuellt uppförs på bostadstomten beaktas på samma sätt som bostadstomter då arrendet bestäms.

Bostadskomplement som byggs utöver den våningsyta som anges i detaljplanen beaktas inte då arrendet bestäms.

Arrendets effekt på boendekostnaderna för de båda tomterna är cirka 3,79 euro/m² våningsyta i månaden.

Arrendetiden är cirka 60 år, så att arrendetiden börjar från ett datum som bestäms senare och går ut 31.12.2085.

Till slut

Enligt 7 kap. 1 § 8 punkten i förvaltningsstadgan fastställer stadsfullmäktige allmänna arrendepinciper för arrendeavtal på över 30 år.

Stadsfullmäktige har 2.2.2022 § 22 beslutat om allmänna principer för utarrendering av bostadstomter och tomter som betjänar boendet. Enligt beslutet för att bevara förutsägbarheten i stadens tomtöverlåtelseverksamhet är avsikten att de nya principerna och den nya verksamhetsmodellen införs med en övergångsperiod. Stadsstyrelsen fattar senare ett beslut om övergångstiderna i sitt verkställighetsbeslut, efter att stadsmiljönämnden har godkänt tillämpningsanvisningarna. Det är ändamålsenligt att övergångstiderna tillåter att tomter vars arrendegrunder man har fastställt enligt gammal praxis också överläts enligt gammal praxis. Den nya praxisen och de nya principerna kommer i regel

18.05.2022

Ärende/7

endast att gälla tomter vars utarrenderingsprocess ännu inte har nått prissättningsfasen när de allmänna principerna tas i bruk.

Stadsmiljönämnden har godkänt tillämpningsanvisningarna 12.4.2022 och förslagit samtidigt att stadsstyrelsen godkänner föreskrifter om övergången som gäller tillämpning av principerna. Avsikten är att tillämpa den nya praxisen och de nya principerna på de tomter vars utarrenderingsprocess ännu inte har nått prissättningsfasen, och övergångsbestämmelserna har ännu inte godkänts. Därför ska förslagen till arrendeprinciper för åtminstone de projekt där byggandet inleds under 2022 föreläggas stadsfullmäktige. På grund av föreskrifterna om övergången tillämpas stadsfullmäktiges beslut 1.10.1980 (ärende nr 18) för avkastningskravet i förslagen i fråga.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nelskylä, stadssekreterare, telefon: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Vuokrausperiaatteet Oulunkylä, Pirkkola
- 2 Vuokrausperiaatteet Oulunkylä, Patola
- 3 Sijaintikartta Oulunkylä, Pirkkola
- 4 Asemakaavakartta nro 12420
- 5 Sijaintikartta Oulunkylä, Patola
- 6 Asemakaavakartta nro 12445

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

Stadsmiljösektorn

Reserveringstagarna

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Bilaga 4

Bilaga 5

Bilaga 6

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Bilaga 1

Bilaga 2

18.05.2022

Ärende/7

Bilaga 3
Bilaga 4
Bilaga 5
Bilaga 6

För kännedom

Stadsmiljönämnden
Stadsmiljösektorn, tjänsten för utveckling av markegendom och tomter

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 25.04.2022 § 284

HEL 2022-003604 T 10 01 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto vahvistaa:

- Oulunkylässä sijaitsevan asemakaavan muutokseen nro 12420 sisältävän asuinkerrostalotontin (AK) 28231/37 vuokrausperiaatteet 31.12.2085 saakka liitteen 1 mukaisesti sekä
- Oulunkylässä sijaitsevan asemakaavan muutokseen nro 12445 sisältävän asuinkerrostalotontin (AK) 28140/12 vuokrausperiaatteet 31.12.2085 saakka liitteen 2 mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 22.03.2022 § 182

HEL 2022-003604 T 10 01 01 02

Pirjontie 28, Teininrinne 3

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle:

18.05.2022

- että Helsingin Oulunkylässä sijaitsevan asemakaavan muutokseen nro 12420 sisältyvän asuinkerrostalotontin (AK) 28231/37 vuokrausperiaatteet vahvistetaan 31.12.2085 saakka liitteestä 1 ilmenevin periaattein.
- että Helsingin Oulunkylässä sijaitsevan asemakaavan muutokseen nro 12445 sisältyvän asuinkerrostalotontin (AK) 28140/12 vuokrausperiaatteet vahvistetaan 31.12.2085 saakka liitteestä 2 ilmenevin periaattein.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Anni Hautala, kiinteistölakimies, puhelin: 310 23775
anni.hautala(a)hel.fi

18.05.2022

Ärende/8

§ 111

Detaljplaneändring (nr 12718) för öarna i Havshamnen (Eira, Ulrikasborg, Brunnsparken)

HEL 2016-002260 T 10 03 03

Beslut

Stadsfullmäktige godkände detaljplaneändring för vattenområdet i 6 stadsdelen (Eira), badstrands-, närrekreations- och vattenområden och en båthamn i 7 stadsdelen (Ulrikasborg) samt en båthamn i 9 stadsdelen (Brunnsparken) enligt ritning nr 12718, daterad 16.11.2021, och på de grunder som framgår av detaljplanebeskrivningen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12718 kartta, päivätty 16.11.2021
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12718 selostus, päivätty 16.11.2021
- 3 Vuorovaikutusraportti 19.7.2021, täydennetty 16.11.2021
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Havainnekuva, 16.11.2021

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag	Bilagor till utdrag
Helen Ab	Förslagstext
Helen Elnät Ab	Förslagstext
Samkommunen Helsingforsregionens trafik	Förslagstext
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster	Förslagstext
Kymp/Ekonomistöd	Förslagstext
Museiverket, skydd av kulturmiljön	Förslagstext
Trafikledsverket	Förslagstext
Den som begärt informa-	Förslagstext

18.05.2022

Ärende/8

tion om beslutet om godkännande av planen
Den som sökt detaljplaneändring

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Bilaga 4

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Detaljpanelösningens centrala innehåll

Detaljplaneändringen gäller Södra och Norra Ugnsholmen, Skifferholmen, Skiffergrundet och Flisholmen samt vattenområdet omkring dessa.

Avsikten är att göra det möjligt att utveckla öarna som ett betydande segel- och rekreationscentrum. Med detaljpanelösningen har man i synnerhet strävat efter att tillgodose behovet av nya byggnader, vågbrytare och bryggor som betjänar verksamheten, rekreationen, båtlivet och kappseglingen vid Ugnsholmarna, Skifferholmen, Skiffergrundet och Flisholmen.

Den planerade våningsytan för verksamhetslokaler för segling och rekreation uppgår till 2 150 m². Våningsytan har ökats av funktionella skäl och fördelats mellan öarna på landskapsmässiga och kulturhistoriska grunder.

Det genomsnittliga exploateringstalet för området är $e=0,2$.

Detaljplanen bidrar i synnerhet till att förbindelserna till öarna förbättras och seglings- och rekreationsområdena fungerar.

Beslut som detaljpanelösningen bygger på

I Generalplanen 2016 för Helsingfors är Hamnholmarnas område upptaget som ett område för maritim rekreation och turism. Området utvecklas som ett betydande rekreations-, friluft-, motions-, natur- och kulturområde i anslutning till rekreations- och grönområdena på fast-

landet. I planeringen ska man säkerställa att de kulturhistoriska och landskapsmässiga värdena bevaras samt beakta och trygga de områden som är viktiga för naturens mångfald, ekosystemtjänsterna, naturskyddet och det ekologiska nätverket samt skogs nätverket. Enligt generalplanens temakarta över kulturmiljöer hör öarna till skyddszonen för UNESCO-världsarvet Sveaborg. Detaljpanelösningen stämmer överens med generalplanen.

Detaljpanelösningen bidrar till att staden kan uppnå sitt strategiska mål att ambitiöst fortsätta utveckla det havsnära Helsingfors genom att förbättra de marina förbindelserna, strandpromenaderna, bryggorna och baserna och främja marint företagande.

Utgångspunkter för området och nuläge

Havshamnens område, som ligger vid södra stranden av Helsingfors näs, framför Eira, Ulrikasborg och Brunnsparken, är en av de populäraste rekreationsplatserna bland helsingforsbor året om. Verksamheten på öarna är mångsidig. På sommaren trafikerar turbotar till öarna och på vintern förbinder en tillfällig pontonbro till Norra Ugnsholmen Havshamnens strand med öarna. På vintern kan man promenera på alla öarna tack vare en bro mellan Skifferholmen och Flisholmen.

Segelklubbar använder aktivt Skifferholmen och Flisholmen som hamnör. Öarna är även baser för undervisning i segling och fritidsseglare samt kapp- och långfärdssegling. På vintern använder segelklubbarna delar av öarna som docka. På Skifferholmen, Flisholmen och Norra Ugnsholmen finns sommarrestauranger där det ofta ordnas olika tillställningar. Under sin långa historia har öarna inhyst industri, maskinverkstäder och dockor, och en del av dessa gamla byggnader finns fortfarande kvar.

För området gäller en detaljplan från 2004. Enligt detaljplanen utgör Stora Räntan ett område för närrekreation där miljön ska vårdas i enlighet med områdets historiska befästningskaraktär (VL/s). De gamla konstruktionerna och byggnaderna betecknas som skyddade. Vid Stora Räntan och Gamla Räntan ligger fyra naturskyddsområden (SL). Norra Ugnsholmen anges som ett område för närrekreation (VL) och ett område för badstrand (VV). Södra Ugnsholmen är en obebyggd badstrands- och rekreationsö (VL). De områden på Skifferholmen, Skiffergrundet och Flisholmen som används av båtklubbar anges i detaljplanen som områden för småbåtshamnar (LV). Klubbhuset på Skifferholmen är skyddat. Öarnas obebyggda delar upptas som områden för närrekreation (VL). Det havsområde som inte är i båtklubbarnas omedelbara bruk som brygg- eller bojområde anges som vattenområde (W).

Helsingfors stad äger området. Detaljplanelösningen har utarbetats på ansökan och innehållet i lösningen har diskuterats med sökanden.

Detaljplanelösningens kostnader

Det medför inga kostnader för staden att genomföra detaljplanen. Detaljplanelösningen höjer områdets värde. Detaljplanelösningen tillåter att nya vågbrytare och bryggområden byggs. Tidpunkten för byggandet bestäms enligt servicebehovet i området.

Växelverkan under beredningen av detaljplanen

Den bifogade rapporten om växelverkan innehåller sammandrag av de ställningstaganden från myndigheter och åsikter från intressenter som kommit in under beredningen av detaljplanen samt bemötandena till påpekandena i dessa.

Myndighetssamarbete

Under beredningen av detaljplanen har man samarbetat med olika aktörer inom stadsmiljösektorn och dessutom med följande myndigheter:

- Vattenförsörjningen vid samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM)
- Trafikverket (nuvarande Trafikledsverket)
- Museiverket
- fostrans- och utbildningssektorn
- kultur- och fritidssektorn, stadsmuseet

Myndigheternas ställningstaganden om programmet för deltagande och bedömning och om beredningsmaterialet gällde beaktandet av räddningsverkets verksamhetsförutsättningar i den fortsatta planeringen, de nya vattenledningar och avlopp som upprätthålls av privata aktörer, hur farlederna framställs i detaljplanekartan, säkerheten vid huvudleden, planeringen och byggandet av strandkonstruktioner samt anpassandet av de byggnader och konstruktioner som planeras på området till miljön och inventeringen under vatten. De frågor som tagits upp i ställningstagandena har beaktats i planlägningsarbetet på så sätt att staden gjorde tillägg i planbeteckningarna och planbestämmelserna och beställde en arkeologisk undervatteninventering av Havshamnens havsområde.

Åsikter

Åsikterna om programmet för deltagande och bedömning och om beredningsmaterialet gällde bevarandet av havsutsikten, Havshamnens användningsändamål, mängden byggande, storleken på dock- och bryggområdena samt enskilda planbestämmelser. Åsikterna har beak-

tats i planläggningen på så sätt att detaljplanekartans bestämmelser och beteckningar har preciserats och ändrats och nya har lagts till.

Det lämnades in åtta skriftliga åsikter.

Detaljplaneförslaget offentligt framlagt

Detaljplaneförslaget hölls offentligt framlagt 19.7–17.8.2021, vilket kungjordes i enlighet med markanvändnings- och byggförordningen.

Det gjordes fyra anmärkningar mot detaljplaneförslaget. En skrivelse kom in utanför framläggningstiden.

Påpekandena i anmärkningarna gällde bryggarrangemangen på Ugns-
holmen, bredden på och användarna av vattenleden i Havshamnen, omgärdandet av dockområdet, mängden byggande på Skiffergrundet, att fylla ut havet, belastningen på Havshamnen och fåglarna.

Påpekandena i skrivelsen gällde växelverkan under planläggningen, bryggarrangemangen på Ugns-
holmen, huruvida referensplanen stämmer överens med detaljpanelösningen, funktionerna på Skiffergrundet, turboatbryggans läge, bredden på och användarna av vattenleden i Havshamnen samt vinteruppläggning av båtar.

HRM, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (NTM-centralen), museiverket och stadsmuseet lämnade in utlåtanden. Påpekandena i utlåtandena gällde byggnadsytan som anvisats på Skiffergrundet, bygghöjden och skydds-beteckningarna i detaljplanen.

Dessutom meddelade följande aktörer att de inte har något att yttra:
Helen Elnät Ab och samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT).

Åtgärder efter att förslaget hölls offentligt framlagt

I rapporten om växelverkan anges sammanfattningar av anmärkningarna och myndighetsutlåtandena om detaljplaneförslaget samt bemötandena till påpekandena i dessa.

Det som framförts i påpekandena har beaktats med hänsyn till detaljplanens mål och i den mån det är ändamålsenligt.

I detaljplanekartans beteckningar eller bestämmelser och i det övriga materialet gjordes ändringar efter att planen varit offentligt framlagd. För ändringarna redogörs närmare i detaljplanebeskrivningens sista kapitel. De har också samlats i bilagan över ändringar (Tehdyt muutokset).

18.05.2022

Ärende/8

De ändringar som gjorts efter det offentliga framläggandet har diskuterats med berörda parter. De vars intresse ändringarna gäller har blivit separat hörda per e-post.

Närmare motivering

Konsekvenserna av och motiveringarna till detaljpanelösningen framgår närmare av den bifogade detaljplanebeskrivningen.

Fortsatta åtgärder

Man har bett om besked om beslutet om att godkänna planen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12718 kartta, päivätty 16.11.2021
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12718 selostus, päivätty 16.11.2021
- 3 Vuorovaikutusraportti 19.7.2021, täydennetty 16.11.2021
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Havainnekuva, 16.11.2021

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag	Bilagor till utdrag
Helen Ab	Förslagstext
Helen Elnät Ab	Förslagstext
Samkommunen Helsingforsregionens trafik	Förslagstext
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster	Förslagstext
Kymp/Ekonomistöd	Förslagstext
Museiverket, skydd av kulturmiljön	Förslagstext
Trafikledsverket	Förslagstext
Den som begärt information om beslutet om godkännande av planen	Förslagstext
	Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

18.05.2022

Ärende/8

Den som sökt detaljplaneändring

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Bilaga 4

För kännedom

Stadsmuseet

Stadsmiljönämnden

Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden

Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion

Detaljpaneläggning

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 25.04.2022 § 282

HEL 2016-002260 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 6. kaupunginosan (Eira) vesialuetta, 7. kaupunginosan (Ullanlinna) uimaranta-, lähivirkistys-, vesialueita ja venesatamaa sekä 9. kaupunginosan (Kaivopuisto) venesatamaa koskevan asemakaavan muutoksen 16.11.2021 päivätyn piirustuksen nro 12718 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

11.04.2022 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö

Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154

tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 23.11.2021 § 651

HEL 2016-002260 T 10 03 03

Hankennumero 5564_1

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 16.11.2021 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12718 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee Helsingin kaupungin 6. kaupunginosan (Eira) vesialuetta, 7. kaupunginosan (Ullanlinna) uimaranta-, lähivirkistys-, vesialueita ja venesatamaa sekä 9. kaupunginosan (Kaivopuisto) venesatamaa.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluaikana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloaikana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin sekä nähtävilläoloajan ulkopuolella kirjallisesti esitettyihin mielipiteisiin. Päätössiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijoilta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
  - o Helsingfors Segelsällskap rf: 5 000 euroa

16.11.2021 Pöydälle

Esittelijä

va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Suvi Huttunen, arkkitehti, puhelin: 310 37335

suvi.huttunen(a)hel.fi

Matti Kaijansinkko, tiimpäällikkö, puhelin: 310 37195

matti.kaijansinkko(a)hel.fi

Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti, aluesuunnittelija, puhelin: 310 37258

anu.lamminpaa(a)hel.fi

Sakari Mentu, arkkitehti, rakennussuojelu, puhelin: 310 37217
sakari.mentu(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 13.8.2021

HEL 2016-002260 T 10 03 03

Asemakaavoituspalvelu on pyytänyt kulttuurin ja vapaa ajan toimialaa/ kaupunginmuseota antamaan lausunnon kaupunkiympäristölautakunnalle asemakaavan muutosehdotuksesta. Kaupunginmuseo arvioi hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt antaa seuraavan lausunnon.

Yleiskaava 2050:ssä alue on merkitty merellisen virkistys- ja matkailun alueeksi. Aluetta kehitetään merkittävänä virkistys-, ulkoilu-, liikunta-, luonto- ja kulttuurialueena, joka kytkeytyy mantereen virkistys- ja viheralueisiin. Suunnittelussa tulee turvata kulttuurihistoriallisten ja maisemallisten arvojen säilyminen sekä ottaa huomioon ja turvata luonnon monimuotoisuuden, ekosysteemipalvelujen, luonnonsuojelun ja ekologisen verkoston sekä metsäverkoston kannalta tärkeät alueet. Satamasaaret kuuluvat myös maakuntainventointien kohteisiin (Maakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö, Uudenmaan kulttuuriympäristöselvitys 2013)

Satamasaaret sijaitsevat Ullanlinnan ja Kaivopuiston edustan merialueella. Eiran kaupunginosa (RKY 2009 Eiran kaupunginosa, Huvilakadun korttelit ja Michael Agricolan kirkko), Kaivopuisto (RKY 2009 Kaivopuisto) ja Suomenlinna, jonka aluerajaukseen Uunisaarten itäpuolella sijaitseva Harakan saari kuuluu (RKY 2009 Suomenlinna), on määritelty Ympäristöministeriön ja Museoviraston inventoinnissa (RKY 2009) valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi. Lisäksi kaava-alue on kokonaisuudessaan Suomenlinnan maailmanperintökohteen suoja-alueita.

Asemakaavan selostuksessa vaikutuksia luontoon ja maisemaan on arvioitu mm. seuraavasti: ”Uudet täyttöalueet ja aallonmurtajat vaikuttavat rannalta merelle avautuviin näkymiin. Mantereen ja Satamasaarien välinen avoin vesialue pienenee laiturialueiden uudelleenjärjestelyn myötä. Uudet rakennukset näkyvät maisemassa, erityisesti Merisataman alueelle, joka on suosittu oleskelu- ja vapaa-ajanviettopaikka. Erityisesti Liuskaluodolle on mahdollista rakentaa aikaisempaa suurempi rakennus.”

Kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön kohdistuvia vaikutuksista todetaan: ”Merisataman saaret muodostavat ikonisen näkymän Merisataman rannasta, Kaivopuistosta ja mereltä katsottuna. Kaavassa sallittavat uudet rakennettavat merialueet ja rakennukset eivät heikennä merkittävässä määrin kohteen kulttuurihistoriallisia arvoja. Muutoksella on vaikutuksia kaupunkikuvaan kaavassa sallittavien uusien rakennettavien merialueiden, rakennusten ja laajennusten osalta. Täydennysrakentaminen sovitetaan olemassa oleviin rakennuksiin ja maisemaan niin, että nykyiset rakennukset säilyvät saarilla dominantteina. Saarten kalli-osiluetti on edelleen mahdollista hahmottaa mantereelta katsottuna. Uudet rakennukset ja niihin tulevat toiminnot lisäävät saarten käyttöä ja alueen viihtyisyyttä.”

Selostuksessa todetaan, että kaavaratkaisu vaikuttaa rakennettuun ympäristöön siten, että kaavassa sallittava Pohjoisen Uunisaaren vanhan teollisuusrakennuksen laajennusosa sekä uudisrakennus Liuskaluodolla muuttavat maisemaa erityisesti mantereelta katsottuna. Myös palaneen varaston paikalle sallittava uusi rakennus tulee näkymään maisemassa. Muut kaavassa sallittavat rakennusalat jäävät olevan rakennuskannan taakse.

Asemakaavaehdotuksessa osa Uunisaaren rakennuksista on sallittu purettavaksi ja niiden tilalle on esitetty uudisrakentamista. Pohjoisen Uunisaaren eteläpuolelta on poistettu 250 k-m² rakennusoikeus. Asemakaavamuutoksessa saaren rakennusoikeus säilyy ennallaan.

Meriarkeologisen tutkimuksen tuloksena havaittiin vedenalainen muinaisjäänös Sirpalesaaren ja Liuskasaaren välisessä salmessa. Muinaisjäänös on merkitty kaavakarttaan sm-merkinnällä ”Muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen kielletty ilman muinaismuistolain perusteella annettua lupaa. Aluetta koskevista tai siihen liittyvistä suunnitelmista on pyydettyvä alueellisen vastuumuseon tai Museoviraston lausunto.”

Ympäristön hoidosta on annettu seuraava kaavamääräys: ”Alue on kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakuvallisesti arvokas kokonaisuus, joka muodostuu toisiinsa limittyvistä saaristoluonto- ja satamatoimintojen vyöhykkeistä. Ympäristöä tulee hoitaa niin, että kokonaisuuden arvo ja historiallinen kerroksellisuus ja luontoarvot säilyvät. Alueen merijulkisivu tulee säilyä yhtenäisenä ja melko tasaisena. Väylästöjen rakenteissa on käytettävä alkuperäisiä vastaavia pinnoitteita”. Kaavaehdotuksen liitteeksi on laadittu viitesuunnitelmat, joista ilmenee rakentamisen vaikutukset maisemaan.

Selostuksen mukaan uusien rakennusten sijoittelussa ja määrässä on pyritty huolehtimaan siitä, että nykyiset rakennukset pysyvät saarilla edelleen dominantteina ja kalliomaisema säilyy. Lisärakentamistarpeet ovat tulleet saarten käyttäjiltä, purjehdusseuroilta sekä yrittäjiltä. Sirpalesaareen on osoitettu lisärakentamista vanhan varastorakennuksen jatkeeksi, lisäksi telakka-alueelle purettavan rakennuksen paikalle on osoitettu rakennusala sen toimintaa palveleville rakennuksille. Liuskaluotoon on osoitettu rakennusoikeutta venesatamaa palvelevalle monitoimirakennukselle, Liuskasaaren etelän puoleiselle uudelle satama-alueelle sekä koillisen puolelle palaneen varaston paikalle on sallittu rakennusoikeutta huolto- ja varastorakennuksille. Lisäksi Sirpalesaareen ja Liuskaluotoon mahdollistetaan saunarakennusten rakentaminen. Uunisaaren nykyisiä ravintola- ja saunarakennuksia sallitaan osittain purettaviksi sekä täydennysrakennettavaksi. Kaavaehdotuksessa on luovuttu luonnosvaiheen majoitusrakennuksista sekä esiintymislavasta Liuskasaarella sekä lainvoimaisessa asemakaavassa osoitetusta saunarakennuksen rakennusalaista Pohjoisessa Uunisaarella.

Kaavaratkaisussa mahdollistetaan venesatama-alueen kasvattaminen sekä yhteysaluslaiturien sijoitus. Jatkosuunnittelussa tutkitaan laiturien sijoitus tarkemmin turvallisuus ja vesiliikenne huomioiden. Samoin Sirpalesaaren ja Liuskasaaren välisten aallonmurtajien sijainti tarkentuu jatkosuunnittelussa. Kaavakartassa on osoitettu alue, missä ne tulee sijoittaa. Aallonmurtajien korkeudesta on annettu kaavamääräys: "Aallonmurtajan harjan korkeusasema ei saa ylittää +3,0 metriä."

Kaupunginmuseon lausunto:

Merisataman saaren muodostavat ainutlaatuisen maisemallisen ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan kerrostuman eteläisen Helsingin edustalla. Niiden virkistyskäyttö on tärkeä osa saarten ja koko Merisatamarannan alueen toiminnallisuutta kaikkina vuodenaikoina. Niiltä avautuvat näkymät ulapalle ovat ainutlaatuiset. Merisataman saarilla hyvien yhteysvenepalveluiden ja siltojen ansiosta lähikosketus merelliseen Helsinkiin ja siitä nauttiminen on kaikkien ulottuvilla.

Kaupunginmuseo on lausunut osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 2017 todeten mm. seuraavaa: "Kaupunginmuseo korostaa, että alueelle suunniteltaessa tulee uudet rakennukset ja rakenteet mittakaavallisesti ja materiaaleiltaan sovittaa pienimuotoiseen merelliseen ympäristöönsä. HSS:n suojeltu, kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokas paviljonki tulee säilyä Liuskasaaren näkymässä maamerkin omaisena rakennuksena."

Kaava-alueella on viisi asemakaavalla suojeltua rakennusta: Pohjoisen Uunisaaren tiilirakenteinen entinen teollisuusrakennus (arkkitehti Hjal-

mar Åberg 1916, laajennus arkkitehti Sigurd Schultz 1919) sekä vuoden 1940 olympialaisiin rakennetut puiset lipunmyyntikioski ja pukukoppirakennus (sr-2), HSS:n paviljonki (arkkitehti Runar Finnilä 1947) Liuskasaassa (sr-1) sekä entinen moottoritehtaan rakennus (1917) Sirpalesaassa (sr-2).

Rakennusten voimassa olevat suojelumerkinnot (asemakaava 2004) eivät muutu uudessa asemakaavassa. Uudessa asemakaavassa on Pohjoisen Unisaaren suojellun tiilisen teollisuusrakennuksen uusin paviljonkiosa sallittu purettavaksi ja sen paikalle sekä yhteyteen on sallittu täydennysrakentamista sauna- ja ravintolakäyttöön, mitä kaupunginmuseo pitää mahdollisena. Kaupunginmuseo kuitenkin huomauttaa Liuskaluodolle mahdollistettavan rakennuksen mitoituksista. Havainnekuvan perusteella sen se vaikuttaa liian kookkaalta ja korkealta, lisäksi se ulottuu luodon ulkopuolelle, osittain meren päälle, mikä kaupunginmuseon näkemyksen mukaan kielteisellä tavalla muuttaa maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokasta näkymää. Kaupunginmuseo esittääkin, että uudisrakennuksen suunnittelua ohjataan kaavassa vielä siten, että se sopeutuisi laajalle näkyvänä uudisrakennuksena paremmin Merisataman edustan miljööseen eikä mahdollistetaisi rakennuksen ulottamista vesialueen puolelle.

Lisäksi kaavaselostuksessa tulisi kaupunginmuseon mielestä tuoda selkeästi esiin ne rakennukset, joiden säilymistä kaava ei turvaa. Kaupunginmuseo pitää erittäin valitettavana, jos HSS:n Liuskasaassa sijaitseva entisen pienikokoisen puurakenteisen vartiotuvan (arkkitehti Runar Finnilä 1931) ja varhaisemman puurakenteisen, huopakatteisen kookkaan mm. varastotiloja sisältävän 1900-luvun alkupuolen rakennuksen säilymistä ei turvataisi osana perinteikkään HSS:n pitkstä toimintahistoriasta kertovina rakennuksina. Kaupunginmuseo esittääkin, että niille annetaan kaavassa suojelumääräys. Asemakaavaselostuksessa tulee tuoda esille alun perin Suomalaisen pursiseuran ravintolana toimineen nykyisin ravintola Saaren sisätiloissa sijaitseva jäänsärkijä Sammon salonki. Arkkitehti Esko Lehesmaa suunnitteli Suomalaisen Pursiseuran ravintolarakennuksen ja kokous- ja majoitus-huoneita sisältävän seuramajarakennuksen vuonna 1963. 1960-luvun modernismia edustavat rakennukset muodostavat arkkitehtonisen kokonaisuuden ja niiden suunnittelussa kallioidet maastonmuodot on taitavasti huomioitu. Paviljonkimaisen ravintolarakennuksen ravintolasalin suurien ikkunoiden kautta avautuvat upeat merelliset maisemat. Arkkitehti oli erikoistunut merellisten rakennusten suunnitteluun, hän arvosti myös meri- ja laivahistoriaa, josta kertoo esim. se, että hän siirsi romutettavaksi suunnitellun Sampo-jäänsärkijän (rakennettu 1898) salongin uuteen pursiseuran ravintolarakennukseen, missä se edelleenkin palvelee ravintolan kabinettina ja henkii 1800-luvun arvokkuutta

18.05.2022

lakattuine jalopuupaneeleineen. Tämän tulee käydä ilmi selostustekstistä.

Sirpalesaaren ja Liuskasaaren välissä on puurunkoisen laivan hylky, joka on merkitty kaavaan sm-merkinnällä. Jos ruoppaaminen tai muu rakennustyö myöhemmin uhkaa vahingoittaa hylkyä, hylky on ajoitettava ja tutkittava muinaismuistolain säätämällä tavalla. Hylkyyn on kaavassa liitetty hylkyä turvaava kaavamääräys (sm). Helsingin kaupunginmuseo – Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo toteaa, että Museovirasto toimii vedenalaisen kulttuuriperinnön asiantuntijana, ja näin ollen kyseiseen Muinaismuistolain suojelemaan kohteeseen vaikuttavista suunnitelmista on pyydettävä Museoviraston lausunto. Tämä tulee korjata kaavamääräykseen.

Kaava-alue on kokonaisuudessaan Suomenlinnan maailmanperintökohteen suoja-aluetta, mutta uudisrakentamiskohteet eivät sijoitu maailmanperintökohteen rajan välittömään läheisyyteen eivätkä ne ole merkittävien Suomenlinnasta ulospäin aukeavien näkyvien kohteena.

Kaupunginmuseolla ei ole asemakaavan muutosehdotuksesta muuta huomautettavaa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 20.11.2017

Lisätiedot

Sari Saresto, kulttuuriympäristöpäällikkö, puhelin: +358 9 503756846
sari.saresto(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 28.06.2021 § 29

HEL 2016-002260 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12718 pohjakartan kaupunginosissa 6 Eira, 7 Ullanlinna, 9 Kaivopuisto. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12718

Kaupunginosat: 6 Eira, 7 Ullanlinna, 9 Kaivopuisto

18.05.2022

Kartoituksen työnumero: 28/2017
Pohjakartta valmistunut: 18.6.2021 Uusinta (ensi tilaus 2017)
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 11.03.2020 § 5

HEL 2016-002260 T 10 03 03

Arkkitehti Suvi Huttunen ja arkkitehti Sakari Mentu esittelivät.

Nimistötoimikunta päätti esittää alueelle seuraavia uusia nimiä:

Eskaaderisatama–Eskaderhamnen

(venesatama-alue)

Perustelu: Alueella harjoitetun eskaaderi- eli matkapurjehdustoiminnan mukaan.

Regattasatama–Regattahamnen

(venesatama-alue)

Perustelu: Alueella harjoitetun regatta- eli veneiden kilpailutoiminnan mukaan.

Lisätiedot

18.05.2022

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Pelastuslaitos Pelastustoimen osasto Pelastusjohtaja
06.11.2017 § 40

HEL 2016-002260 T 10 03 03

Päätös

Pelastuslaitos antaa seuraavan lausunnon asemakaavan muutosehdotuksesta Töölön kylä tila RN:o 5:2, Liuskasaari

Asemakaavassa tulee huomioida jatkosuunnittelussa pelastuslaitoksen toimintaedellytyksien mahdollistava sammutusvesiverkosto palopostei-

neen.

Lisätiedot

Esko Rantanen, johtava palotarkastaja, puhelin: 310 31232
esko.rantanen(a)hel.fi

18.05.2022

Ärende/9

§ 112

Detaljplan och detaljplaneändring för området Björnjägaren i Kvarnbäcken (nr 12550)

HEL 2013-004412 T 10 03 03

Beslut

Stadsfullmäktige godkänner detaljplan för kvarteren 45351–45358 och 45361–45365 i 45 stadsdelen (Botby, Kvarnbäcken) och detaljplaneändring för skyddsgrön- och gatuområden i 43 stadsdelen (Hertonäs, Västra Hertonäs), kvarteret 45238 samt park-, närreklamations-, järnvägs-, trafiks-, skyddsgrön- och gatuområden samt stadsdelsgränsen i 45 stadsdelen (Botby, Kvarnbäcken, de nya kvarteren 45366–45368 bildas) enligt ritning nr 12550, daterad 9.10.2018 och ändrad 2.11.2021, 14.12.2021 och 27.1.2022 och på de grunder som framgår av detaljplanebeskrivningen.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att man reder ut möjligheten att förbättra områdets betydelse som en skogsförbindelse, som även tas upp i generalplanen, genom att bygga bron i form av en ekodukt, anlägga ängar på delar av grönområdena och bevara så många träd som möjligt och så mycket skogsnatur som möjligt mellan byggnaderna. (Elina Kauppila)

Behandling

Ledamoten Elina Kauppila understödd av ledamoten Sandra Hagman föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att man reder ut möjligheten att förbättra områdets betydelse som en skogsförbindelse, som även tas upp i generalplanen, genom att bygga bron i form av en ekodukt, anlägga ängar på delar av grönområdena och bevara så många träd som möjligt och så mycket skogsnatur som möjligt mellan byggnaderna.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

3 omröstningen

Ledamoten Elina Kauppilas förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Ledamoten Elina Kauppilas förslag till hemställningskläm.
NEJ-förslag: Motsätter sig.

Ja-röster: 65

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Sandra Hagman, Timo Harakka, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Erkki Karinoja, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolehmainen, Pia Kopra, Laura Korpinen, Minja Koskela, Eeva Kärkkäinen, Anna Lemström, Minna Lindgren, Pekka Löfman, Teija Makkonen, Nina Katariina Miettinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Kimmo Niemelä, Matti Niiranen, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Katri Penttinen, Sanna-Leena Perunka, Suvi Pulkkinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Oula Silvennoinen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Retta Vanhanen, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa

Blanka: 18

Sirpa Asko-Seljavaara, Maaret Castrén, Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Dani Niskanen, Mikko Paunio, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Seida Sohrabi, Maarit Vierunen

Frånvarande: 2

Atte Kaleva, Erkki Tuomioja

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Elina Kauppilas förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12550 kartta, päivätty 9.10.2018, muutettu 16.11.2021 ja 14.12.2021, korjattu 27.1.2022
- 2 Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12550 selostus, päivätty

18.05.2022

3	9.10.2018, muutettu 16.11.2021 ja 14.12.2021, korjattu 27.1.2022 Vuorovaikutusraportti 9.5.2017, asukastilaisuuksien muistiot (8.5.2013, 12.6.2013, 19.5.2015 ja 22.11.2016) ja yhteenveto verkkokeskustelusta 11.11.–12.12.2016
4	Osa päätöshistoriaa
5	Muistutukset
6	Liikennesuunnitelma (piir.nro 6880), 2.11.2021
7	Korttelikortit
8	Viikki-Kivikko-Mustapuronlaakso, metsä- ja puustoisien verkoston suunnitelma (12550)
9	LIITE_Karhunkaatajan kaupallinen selvitys A2b
10	Asemakaavoituspalvelun esitys 14.12.2021 (12550)
11	Asemakaavoituspalvelun kirje 27.1.2022 (12550)

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag	Bilagor till utdrag
Helen Ab	Förslagstext
Helen Elnät Ab	Förslagstext
Samkommunen Helsingforsregionens trafik	Förslagstext
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster	Förslagstext

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Detaljplanens centrala innehåll

Detaljplanen och detaljplaneändringen gäller ett område i sydvästra Kvarnbäcken och norra Hertonäs. Avsikten är att göra det möjligt att bygga ett nytt bostadsområde som baserar sig på Spårjokern och som sömlöst integreras i den befintliga miljön både från Hertonäs och Kvarnbäcken. Samtidigt planeras kompletteringsbyggande även på området norr om Filarvägen.

Detaljplanen gör det möjligt att bygga ett nytt bostadsområde för cirka 2 700 nya invånare med lokaler för kommersiella och offentliga boendetjänster. Med detaljplanen har man särskilt strävat efter att hitta en lösning för en helhet som omfattar ett effektivt bostadsområde i tilltalande dimensioner, ett skogsområde som bevaras och en mångsidig trafiklösning. En trafikplan har tagits fram i samband med detaljplanen (rit-

ning nr 6880). Enligt trafikplanen utgör Björnklippsvägen (tidigare Viksvägen) och Filarvägen huvudleder för trafiken i området. Spårjokern löper längs Filarvägen. Korsningen av Filarvägen och Björnklippsvägen flyttas till Spårjokerns hållplats vid Mjölnavägen. Nätverket av gång- och cykelleder är omfattande och förbindelserna till Spårjokerns hållplats är goda. Detaljplaneförslaget har en våningsyta på sammanlagt ca 129 500 m². Det genomsnittliga exploateringsstalet för flervåningshuskvarteren på basis av våningsytan uppgår till cirka 1,7 och för alla bostadskvarter till 1,55. Den nya bostadsvåningsytan uppgår till 120 400 m² och våningsytan för affärs-, kontors-, arbets- och servicelokaler uppgår till 4 500 m². Våningsytan för närservicelokaler som avses för t.ex. daghem eller årskurserna 1-6 i grundskolan uppgår till 4 600 m².

Planen indelas i en kärna med flervåningshus i trä, som ligger på ett flackt område väster om Björnklippsvägen, och de omgivande kvarteren på slutningen väster om Björnklippsvägen och norr om Filarvägen. Tråkvarteren utgör fortsättning på Trä-Kvarnbäcken, minskar byggandets klimatavtryck och verkställer på så sätt Helsingfors stadsstrategi. Byggnadernas våningstal varierar främst mellan 4 och 8 så att byggnaderna vid Filarvägen och Björnklippsvägen är högre än byggnaderna på deras innergårdar. Gårdarna följer i huvudsak terrängen. I området söder om Filarvägen har bilplatserna i huvudsak placerats i tre parkeringsanläggningar och i övriga områden i lokaler under gårdsdäcken och i liten omfattning på markplanet.

Identitetsfaktor för det nya bostadsområdet Björnjägaren är den del av Björnskogen som bevaras. Genom bostadsområdet löper allén Björntråden i riktning öst-väst och längs den ligger de viktigaste tjänsterna och offentliga uterum.

Detaljplanen motsvarar målsättningarna i åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors 2035 genom att inkludera cirka 50 000 m² vy träbyggnader, förutsätta produktion av förnybar energi, möjliggöra ett lokalt jordvärmesystem och förbättra förhållandena för fotgängare, cyklister och kollektivtrafik. För att preliminärt beräkna detaljplanens koldioxidfotavtryck och koldioxidhandavtryck utnyttjades verktyget HAVA (en metod för beräkning av detaljplaners klimatavtryck i Helsingfors) som är i testanvändning. Det totala klimatavtrycket för genomförandet av detaljplaneområdet preliminärt beräknat med HAVA uppgår till cirka 2 015 000 kg CO₂ e per år under en 50-årsperiod, d.v.s. cirka 698 kg CO₂ e/a per invånare. Byggandets koldioxidhandavtryck som mäter klimatfördelar uppgår tack vare träbyggnader totalt till cirka 1 116 000 kg CO₂ e/a, vilket är mer än byggnadernas koldioxidfotavtryck som beräknades uppgå till 900 000 kg₂/CO₂/a.

Genomförandet av detaljplanen påverkar i synnerhet så att det område som nu är nästan helt obebyggt blir ett tätt bebyggt bostadsområde särskilt på det låglänta området, och så att gatulinjen för den tidigare Viksvägen med det nya namnet Björnklippsvägen ändras.

Beslut som detaljplanen bygger på

Enligt Generalplan 2016 för Helsingfors är området ett bostadsdominerat område med tre beteckningar vars kvartersexploateringsstal varierar mellan över 0,4 och över 1,8. Det effektivaste byggandet har sin tyngdpunkt vid Spårjokern. Spårjokern har fastställts som en snabbspårväg och under den nuvarande Viksvägen (blivande Björnklippsvägen) löper en tunnel hela vägen genom området Björnjägaren. En grönförbindelse löper mellan området Björnjägaren och Kasåkerns industriområde. Enligt den underjordiska generalplanen 2021 har det planerats en riktgivande trafiktunnel i planområdets västra kant. Den nu utarbetade detaljplanen stämmer överens med de ovannämnda generalplanerna.

Detaljplaneförslaget bidrar till att staden kan uppnå sina strategiska mål bland annat genom att främja klimatneutralitetsmålet och förbereda sig på extrema väderfenomen, möjliggöra bostadsproduktion i närheten av Spårjokern och förtäta stadsstrukturen samt förbättra förhållandena för fotgängare och cyklister.

Områdets utgångspunkter och nuläge

Södra delarna av området som avgränsas av Filarvägen och Viksvägen är klippig skog och norra delarna låg moss- och lundterräng. I områdets norra delar ligger en hundträningsplan och ett odlingslottsområde. Filarvägens norra sida är klippig skog och vid Mjölnavägen ligger daghemmet Myllytupa. Området gränsar i väst till Igelkottsvägens bostadsområde med flervåningshus, i norr till Kvarnbäckens småhusområde samt i söder till ett småhusområde norr om Björnjägarvägen och Kasåkerns industriområde. På Filarvägen byggs Spårjokerns snabbspårvägslinje. En ny plats för odlingslotterna byggs i närheten av Viks nuvarande odlingslotter. Hundparken placeras enligt planerna på en ny plats i Nybondas.

Största delen av området saknar gällande detaljplan. För en del av området gäller detaljplaner från åren 1955, 1975, 1977, 1980, 1983, 1984, 1988, 1991, 1997, 1999 och 2007. I de gällande detaljplanerna finns järnvägsområden, rekreationsområden, kvartersområden för offentliga tjänster och gatuområden.

I övrigt är marken i Helsingfors stads ägo förutom en liten del i Viksvägens södra ända som ägs av staten. Stadsdelens gräns ändras så att de nya kvarteren hör till Botby med undantag av kvarteren 43169 och

43170 som hör till Hertonäs. Detaljplanen har utarbetats på initiativ av staden.

Detaljpanelösningens kostnader

Genomförandet av detaljplanen medför kostnader för staden för förverkligande av gator och offentliga områden, grundberedning av tomter samt flyttning av ledningar. Detaljplanen beräknas medföra staden kostnader på cirka 37–39 miljoner euro som fördelas på följande sätt (moms 0 %):

Förhandsbyggande	7 - 8 mn €
Gator	8 mn €
Broar	2,5 mn €
Parker och områden för fördröjning av dagvatten	1,5 mn €
Byggnader för offentlig service	18,5 mn €
Totalt cirka	37 - 39 mn €

Kostnaderna för förhandsbyggandet består av grundberedning för gator och en del av tomter samt flyttning av nätverken för samhällsteknisk försörjning och indelning av nätverket i etapper.

Kostnadsberäkningen innehåller inte kostnader för Spårjokern som placeras i området för detaljplaneändringen. Kostnaderna för flyttning av odlingslotterna och konstruktioner för dagvattenhantering utanför detaljplanområdet (Mjölhartåets våtmark, fördröjningsbassängen i Lemmelvägens park, erosionsskyddet och fördröjningskonstruktionerna för Viksvägens sidodike) har inte beaktats i kostnadsberäkningen. Inte heller har kostnader för de åtgärder som vidtas på Filarvägen i samband med förverkligandet av Spårjokern och som preciseras i projektets fortsatta planering beaktats i kostnadsberäkningen.

Investeringskostnaderna för den nya våningsytan uppgår till ca 320 euro/m² vy. Staden får markanvändningsinkomster av försäljningen och utarrenderingen av de tomter som planläggs. Värdet på byggrätten har uppskattats vara totalt ca 60–70 miljoner euro.

Detaljplaneändringen möjliggör en mångsidig fördelning av upplåtelse- och finansieringsformerna i enlighet med genomförandeprogrammet för boende och markanvändning, d.v.s. BM-programmet 2020.

Beroende på byggnadernas läge läggs grunden för dem antingen genom grundläggning med balkar av armerad betong eller berg- eller

markbaserad grundläggning. Ställvis krävs sprängning och en del av byggnaderna ligger i en utmanande terräng. Slagpålarnas längd på områdena med svag mark är i huvudsak rimliga. Enligt förslaget är den huvudsakliga parkeringslösningen på området separata parkeringsanläggningar, eftersom kostnaderna för parkeringsplatser på så sätt blir rimliga. Således är kostnaderna som detaljplanen och de lokala omständigheterna medför tomterna rimliga, vilket möjliggör en mångsidig fördelning av bostadsproduktionen.

Dessutom uppstår det kostnader för HRM för bygget av ett nätverk för vattenförsörjning på 6,5 miljoner euro, för Helen Elnät Ab för utbyggnad av eldistributionsnätet på cirka 0,8 miljoner euro och för Helen Ab för tillbyggnad av fjärrvärme- och fjärrkylningsnätverket på cirka 4,6 miljoner euro om områdets uppvärmningslösningar baserar sig på det så kallad traditionella fjärrvärmenätverket.

Detaljplaneförslaget offentligt framlagt

Detaljplaneförslaget hölls offentligt framlagt 13.11–12.12.2018, vilket kungjordes i enlighet med markanvändnings- och byggförordningen.

Det gjordes 9 anmärkningar mot detaljplaneförslaget. Tre av dem gjordes av föreningarna Herttoniemi-Seura ry, Helsingfors naturskyddsförening rf och Myllärinlaakson Omakotiyhdistys ry, och de övriga gjordes av privatpersoner. En skrivelse inkom utanför framläggningstiden.

Påpekandena i anmärkningarna gällde skogsnätverket, naturvärden och den ekologiska grönförbindelsen, trafikarrangemangen, byggnadernas utseende, planläggningsprocessen, namnskicket, detaljplanens skala och detaljplaneområdets gränser. I åsikterna föreslogs dessutom två alternativa planer. Påpekandena i skrivelsen gällde trafikarrangemangen från Viksvägen till Österleden.

Följande myndigheter gav utlåtande om detaljplaneförslaget:

- samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT)
- samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM)
- Suomen Kaasuenergia Oy
- fostrans- och utbildningssektorn
- kultur- och fritidssektorns stadsmuseum.

Påpekandena i utlåtandena gällde beaktandet av gasdistributionsnätverket och vattenförsörjningsnätverket, reserveringar för busshållplatser och vändplatser samt övriga verksamhetsförutsättningar för kollektivtrafiken. Dessutom meddelade följande aktörer att de inte har något att yttra: Helen Ab och social- och hälsovårdssektorn.

Åtgärder efter att förslaget hölls offentligt framlagt

I rapporten om växelverkan ingår anmärkningarna, skrivelserna och myndighetsutlåtandena om förslaget till detaljplan i sammandrag och bemötandena till de påpekanden som framförts i dessa. Det som framförts i påpekandena har beaktats med hänsyn till detaljplanens mål och i den mån det är ändamålsenligt.

När nämnden behandlade detaljplaneförslaget 16.11.2021 förutsatte den (med rösterna 7–5) att förslaget kompletteras med ändringar som främjar följande målsättningar:

- Vintersömnplatsen förverkligas som ett grönt gatu- och rekreationsområde som stärker den grönförbindelse som genomkorsar planområdet.
- Så många gamla träd som möjligt bevaras i området för att stöda områdets grönska och grönförbindelser.
- Med tillräckliga växtplanteringar förstärks de grönförbindelser som genomkorsar planområdet i riktningen öst-väst.
- Bilplatserna vid gatorna mellan tomterna 45363 och 45364 (8 stycken) ersätts om möjligt med planteringar som förstärker grönförbindelsen och om möjligt söks ersättande platser på planområdet eller i dess omedelbara närhet.

På basis av de justeringar som nämnden förutsatte har detaljplanläggningstjänsten 14.12.2021 gjort följande ändringar i detaljplanen:

- Den planbestämmelse som gäller berghällar har ändrats till följande form: Områdets del där berghällarna ligger ska bevaras i naturtillstånd. Träden på berghällsområdet ska bevaras.
- Plankartan har kompletterats med en ny planbestämmelse: Träden i kvarteren 45351 och 45352 ska kartläggas innan planeringen inleds. De träd som är värdefulla med tanke på landskapet ska bevaras.
- Planbeskrivningen har kompletterats i enlighet med de ändringar som gjordes i detaljplanekartan.

Detaljplanläggningstjänsten nämner även att detaljplanens rubricering har ändrats genom rättelse av ett skrivfel enligt 51 § i förvaltningslagen (434/2003). Detaljplanläggningstjänsten har i sin skrivelse 27.1.2022 framfört nya rättelser av skrivfel vilka har gjorts enligt förvaltningslagen och dessutom hänvisningar till stadsstrategin 2021-2025 Läge för tillväxt och den underjordiska generalplanen 2021 för Helsingfors.

De ändringar som gjorts efter det offentliga framläggandet har diskuterats med berörda parter. De vars intresse ändringarna gäller har blivit separat hörda per e-post.

De ändringar som detaljplanläggningstjänsten föreslog har beaktats i planförslaget. Detaljplanläggningstjänstens ändringar är inte väsentliga, och förslaget behöver därför inte läggas fram på nytt.

Närmare motivering

Konsekvenserna av och motiveringarna till den nya detaljplanen framgår närmare av den bifogade detaljplanebeskrivningen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12550 kartta, päivätty 9.10.2018, muutettu 16.11.2021 ja 14.12.2021, korjattu 27.1.2022
- 2 Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen nro 12550 selostus, päivätty 9.10.2018, muutettu 16.11.2021 ja 14.12.2021, korjattu 27.1.2022
- 3 Vuorovaikutusraportti 9.5.2017, asukastilaisuuksien muistiot (8.5.2013, 12.6.2013, 19.5.2015 ja 22.11.2016) ja yhteenveto verkkokeskustelusta 11.11.–12.12.2016
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Muistutukset
- 6 Liikennesuunnitelma (piir.nro 6880), 2.11.2021
- 7 Korttelikortit
- 8 Viikki-Kivikko-Mustapuronlaakso, metsä- ja puustoisien verkoston suunnitelma (12550)
- 9 LIITE_Karhunkaatajan kaupallinen selvitys A2b
- 10 Asemakaavoituspalvelun esitys 14.12.2021 (12550)
- 11 Asemakaavoituspalvelun kirje 27.1.2022 (12550)

Bilagematerial

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Havainnekuva 2.11.2021

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Bilagor till utdrag

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

18.05.2022

Ärende/9

Helen Ab	Förslagstext
Helen Elnät Ab	Förslagstext
Samkommunen Helsingforsregionens trafik	Förslagstext
Samkommunen Helsingforsregionens miljöjänster	Förslagstext

För kännedom

Stadsmiljönämnden
Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden
Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion
Detaljplaneläggning
Fostrans- och utbildningssektorn
Social- och hälsovårdssektorn
Stadsmuseum

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 25.04.2022 § 281

HEL 2013-004412 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 45. kaupunginosan (Vartiokylä, Myllypuro) kortteleiden 45351–45358 ja 45361–45365 asemakaavan ja 43. kaupunginosan (Herttoniemi, Länsi-Herttoniemi) suojaviher- ja katualueiden, 45. kaupunginosan (Vartiokylä, Myllypuro) korttelin 45238 sekä puisto-, lähivirkistys-, rautatie-, liikenne-, suojaviher- ja katualueiden sekä kaupunginosan rajaa koskevan asemakaavan muutoksen (muodostuvat uudet korttelit 45366-45368) 9.10.2018 päivätyn ja 2.11.2021 ja 14.12.2021 ja 27.1.2022 muutetun piirustuksen nro 12550 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Käsittely

25.04.2022 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana olivat arkkitehti Laura Hietakorpi, yksikön päällikkö Pekka Leivo ja yksikön päällikkö Anri Linden. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

18.05.2022

Ärende/9

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 16.11.2021 § 628

HEL 2013-004412 T 10 03 03

Hankennumero 3362_1, 3362_3

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 9.10.2018 päivätyn ja 2.11.2021 muutetun asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12550 hyväksymistä. Asemakaava koskee 45. kaupunginosaa (Vartiokylä, Myllypuro) (muodostuvat uudet korttelit 45351–45358 ja 45361–45365) ja asemakaavan muutos koskee 43. kaupunginosan (Herttoniemi, Länsi-Herttoniemi) suojaviher- ja katualueita, 45. kaupunginosan (Vartiokylä, Myllypuro) korttelia 45238 sekä puisto-, lähivirkistys-, rautatie-, liikenne-, suojaviher- ja katualueita sekä kaupunginosan rajaa (muodostuvat uudet korttelit 45366–45368).

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin sekä nähtävilläoloajan ulkopuolella kirjallisesti esitettyihin mielipiteisiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa
- merkitä tiedoksi laaditut korttelikortit, jotka ovat kaavaselostuksen liitteenä.

Lautakunta edellyttää jatkoprosessissa tehtäväksi seuraavat muutokset:

- Talviunenaukio toteutetaan vehreänä katu- ja virkistysalueena vahvistaen kaava-alueen poikki kulkevaa viheryhteyttä.
- Kaava-alueella säilytetään mahdollisimman paljon vanhoja puita tukemaan alueen vehreyttä ja viheryhteyksiä.
- Kaavan läpi kulkevien itä-länsisuuntaisten viheryhteyksiä vahvistetaan riittävin kasvillisuusistutuksin.
- Tonttien 45363 ja 45364 välillä olevat kadunvarsiparkkipaikkoja (8kpl) korvataan mahdollisuuksien mukaan viheryhteyttä vahvistavilla istutuksilla ja mahdollisuuksien puitteissa etsitään korvaavia paikkoja kaava-alueelta tai sen välittömästä läheisyydestä.

Asemakaavakarttaa ja -selostusta tullaan päivittämään kaupunginhallitukselle ennen kaavaehdotuksen seuraavaa käsittelyä tämän päätöksen mukaisiksi.

Käsittely

16.11.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli liikenneinsinööri Jussi Jääskä. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus 1:

Anni Sinnemäki: Lautakunta edellyttää jatkoprosessissa tehtäväksi seuraavat muutokset:

- Talviunenaukio toteutetaan vehreänä katu- ja virkistysalueena vahvistaen kaava-alueen poikki kulkevaa viheryhteyttä
- Kaava-alueella säilytetään mahdollisimman paljon vanhoja puita tukemaan alueen vehreyttä ja viheryhteyksiä.
- Kaavan läpi kulkevien itä-länsisuuntaisten viheryhteyksiä vahvistetaan riittävin kasvillisuusistutuksin.

Kannattaja: Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen 1.

Vastaehdotus 2:

Anni Sinnemäki: Lautakunta edellyttää jatkoprosessissa tehtäväksi seuraavat muutokset:

- tonttien 45363 ja 45364 välillä olevat kadunvarsiparkkipaikkoja (8kpl) korvataan mahdollisuuksien mukaan viheryhteyttä vahvistavilla istutuksilla ja mahdollisuuksien puitteissa etsitään korvaavia paikkoja kaava-alueelta tai sen välittömästä läheisyydestä

18.05.2022

Ärende/9

Kannattaja: Mia Haglund

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Anni Sinnemäen vastaehdotuksen 2. mukaisesti muutettu-
na.

Jaa-äännet: 5

Tarik Ahsanullah, Atte Kaleva, Mika Raatikainen, Risto Rautava, Laura
Rissanen

Ei-äännet: 7

Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Otso Kivekäs, Sami Kuusela, Tuo-
mas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Anni Sinnemäki

Tyhjä: 1

Silja Borgarsdottir Sandelin

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Anni Sinnemäen vastaehdotuk-
sen 2. äänin 7-5 (1 tyhjä).

09.11.2021 Pöydälle

02.11.2021 Pöydälle

30.10.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

23.10.2018 Pöydälle

09.10.2018 Pöydälle

Esittelijä

va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Laura Hietakorpi, arkkitehti, puhelin: 310 28753

[laura.hietakorpi\(a\)hel.fi](mailto:laura.hietakorpi(a)hel.fi)

Anri Linden, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37352

[anri.linden\(a\)hel.fi](mailto:anri.linden(a)hel.fi)

Jussi Jääskä, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37129

[jussi.jaaska\(a\)hel.fi](mailto:jussi.jaaska(a)hel.fi)

Pekka Leivo, yksikön päällikkö, teknistaloudellinen suunnittelu ja maaperä, puhelin:
310 37388

[pekka.leivo\(a\)hel.fi](mailto:pekka.leivo(a)hel.fi)

Matti Neuvonen, diplomi-insinööri, melu ja tärinä, puhelin: 310 37311

[matti.neuvonen\(a\)hel.fi](mailto:matti.neuvonen(a)hel.fi)

18.05.2022

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 29.09.2021 § 41

HEL 2013-004412 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12550 pohjakartan kaupunginosissa 43 Herttoniemi, 45 Vartiokylä. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12550

Kaupunginosat: 43 Herttoniemi, 45 Vartiokylä

Kartoituksen työnnumero: 40/2016

Pohjakartta valmistunut: 13.9.2021 Uusinta (ensi tilaus 2016)

Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25

Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 29.08.2018 § 32

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911

merja.kyyro(a)hel.fi

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883

timo.tolkki(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 21.1.2019

HEL 2013-004412 T 10 03 03

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

Helsingin kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelu on pyytänyt kaupunginmuseolta lausuntoa Karhunkaatajantien alueen asemakaavaehdotuksesta ja asemakaavan muutosehdotuksesta. Museo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja lausuu kantanaan seuraavaa.

Suunnittelualue sijaitsee Vartiokylässä Myllypuron lounaisosassa ja vähäisiltä osiltaan Herttoniemen pohjoisosassa. Alue rajautuu lännessä Siilitien kerrostaloalueeseen, pohjoisessa Myllypuron pientaloalueeseen sekä etelässä Karhunkaatajantien pohjoispuoliseen pientaloalueeseen ja Roihupellon teollisuusalueeseen.

Kaavaratkaisu mahdollistaa Helsingin uuden yleiskaavan (kaupunginvaltuusto 26.10.2016) mukaisesti uuden asuinalueen rakentamisen Raide-Jokerin pysäkin ympärille noin 3 500 asukkaalle sekä asumiseen liittyviä kaupallisia ja julkisia palveluita. Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma, jonka mukaan liikenteen pääväylät ovat Karhukalliontie (entinen Viikintie) ja Viilarintie, jota pitkin kulkee Raide-Jokeri. Viilarin- ja Karhukalliontien risteys siirretään Raide-Jokerin Mylärintien pysäkin kohdalle.

Karhunkaatajan alueesta tulee rakentamaan tiivis ja kantakaupunki-mainen. Alueelle on osoitettu uutta kerrosalaa yhteensä noin 138 200 k-m², josta asuntokerrosalaa on 129 600 k-m², liike- ja monikäyttötilaa 5 000 k-m² ja palvelutilaa 3 600 k-m². Rakennusten kerrosluku vaihtelee enimmäkseen 4–7 välillä. Viilarin- ja Karhukalliontien varrella on tätä korkeampia (7–8 kerrosta) ja sisäpihojen puolella matalampia (2–4 kerrosta) rakennuksia. Asuinkorttelit rajautuvat kiinni Viilarintiehen ja Karhukalliontiehen muodostaen kaupunkimaista katutilaa sekä yhtenäisiä sisäpihoja. Karhunkaatajan asuinalueen eteläosassa säilyy virkistysalueena osa nykyistä Karhukallion metsäistä viheraluetta.

Suunnittelualueen länsiosa pohjoisen Herttoniemen alueella kuuluu maakunnallisesti arvokkaaseen Herttoniemen asuinalueeseen, joka on poikkeuksellisen hyvin säilynyt jälleenrakennuskauden asuinalue. Siilitien pohjoispuoliselle alueelle, nykyisten Sopulirinteen ja Viikintien katulinjausten paikalle on kaavaehdotuksessa osoitettu kaksi 4–6-kerroksisten asuinkerrostalojen korttelialuetta (43169 ja 43170) sekä pieni lähivirkistysalue. Välittömästi uusien korttelialueiden länsipuolella sijaitsee 2000-luvun alussa valmistunut asuinkerrostalon (Sopulinrinne 2) ja kahden rivitalon (Sopulinrinne 4) muodostama kokonaisuus (Jarmo Pulkkinen / Arkkitehtitoimisto Helamaa Pulkkinen). Uusien korttelialueiden sijoittuminen Herttoniemen maakunnallisesti arvokkaaseen

18.05.2022

kulttuuriympäristöön ei ole ristiriidassa alueen arvojen säilymisen kanssa.

Kaupunginmuseolla ei ole Karhunkaatajantien alueen asemakaavaehdotuksesta ja asemakaavan muutosehdotuksesta huomautettavaa.

Lisätiedot

Petteri Kummala, tutkija, puhelin: 310 36940
petteri.kummala(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 14.03.2018 § 13

HEL 2013-004412 T 10 03 03

Nimistötoimikunta jatkoi edellisessä kokouksessa aloitettua keskustelua Myllypuron nk. Karhunkaatajan alueen nimistöstä. Nyt kaavoitettavana olevan alueen eteläpuolella on käytössä 1950-luvulla nimetyt Ajopolku–Skallgängen, Höökintie–Höökens väg, Karhunkaatajantie–Björnjägarvägen, Kitusentie–Kitunens väg ja Sissosentie–Sissonens väg. Vuonna 1991 nimistöä on täydennetty nimillä Karhunkaatajanpuisto–Björnjägarparken ja Sissosenpolku–Sissonens stig.

Nimistötoimikunta päätti esittää alueelle seuraavia uusia nimiä:

Höökinpolku–Höökens stig
(jalankulku- ja pyöräily-yhteys)

Perustelu: Ryhmänimi (metsästys); liitynnäinen, Höökintien mukaan. Höökintien taustalla on 1834–1901 elänyt kuuluisa karhunmetsästäjä, kanavainsinööri Bror Berndt Höök, joka kaatoi kaikkiaan 134 täysikasvuista karhua. Esitetyn nimen ruotsinkielinen vastine Höökens stig on muodostettu kadunnimikomitean vuonna 1950 esittämän Höökintien ruotsinkielisen vastineen Höökens väg mukaisesti;

Karhuemontie–Björnhonevägen
(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (karhut); nimi on muodostettu pariaksi Karhunpojankujalle;

Karhukallio–Björnklippan
(lähivirkistysalue)

Perustelu: Ryhmänimi (karhut); nimettävää aluetta on kutsuttu tähän asti Karhumetsäksi;

Karhukallionpolku–Björnklippsstigen

18.05.2022

(jalankulku- ja pyöräily-yhteys)

Perustelu: Ryhmänimi (karhut); liitynnäinen, Karhukallion mukaan;

Karhukalliontie–Björnklippsvägen

(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (karhut); liitynnäinen, Karhukallion mukaan;

Karhunkulku–Björngången

(jalankulku- ja pyöräily-yhteys)

Perustelu: Ryhmänimi (karhut); nimen ruotsinkielisellä vastineella on myös toinen merkitys eli voimisteluliike, jota suomeksi kutsutaan karhukäynniksi tai karhukävelyksi;

Karhunlanka–Björntråden

(katu)

Perustelu: Alueella käytetyn nimistön aihepiirin (karhut) mukaan. Nimi on saanut innoitusta myös kadun polveilevasta olemuksesta; karhu(n)lanka = luja, kovaksi kierretty puuvillalanka (Kielitoimiston sanakirjasta);

Karhunpojankuja–Björnungegränden

(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (karhut); nimi on muodostettu pariaksi Karhuentielle; karhunpoika = karhunpentu, karhun (vastasyntynyt tai keskenkasvuinen) jälkeläinen, karhunpenikka, karhunpoikanen (Kielitoimiston sanakirjasta);

Myllärinkuja–Mjölgränden

(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (myllyt); liitynnäinen, Myllärintien mukaan;

Sopulipolku–Lämmelstigen

(katu)

Perustelu: Ryhmänimi (kotimaiset villieläimet); liitynnäinen, Sopulirinteen ja Sopulitien mukaan;

ja

Talviunenaukio–Vintersömnplatsen

(aukio)

Perustelu: Ryhmänimi (karhut); talviuni = eräiden nisäkkäiden talvinen unitila, jonka aikana ruumiinlämpö ei juuri laske (Kielitoimiston sanakirjasta).

Nimistötoimikunta linjasi, että Viikkiä ja Herttoniemeä ja/tai Vartiokylää

tällä hetkellä yhdistävä Viikintie tulee jatkossa päättymään siinä kohtaa missä nimi muuttuu Viilarintieksi. Nyt kaavoitettavan alueen läpi kulkeva katu on tällä hetkellä Viikintietä, mutta sen nimi muutetaan Karhukalliontieksi koko matkaltaan Itäväylän ramppiin asti. Nimenmuutos kaava-alueen ulkopuoliselta osin tehdään erillisellä päätöksellä asemakaavan käsittelyn yhteydessä. Nimenmuutosten samanaikainen voimaantulo on varmistettava.

Nimistötoimikunta totesi, että välittömästi nyt valmisteilla olevan kaava-alueen länsipuolella Länsi-Herttoniemessä Sopulitien nykyinen lenkki muodostaa hyvän osoitetavan vastaisen tilanteen. Ratkaisua on valmisteltu yhteistyössä kaupunkimittauspalvelujen kanssa. Nimistötoimikunta päätti esittää maankäytön ja kaupunkirakenteen palvelukokonaisuuden asemakaavoituspalvelulle, että alueella annetaan uusi nimi Sopulipolku–Lämmelstigen, joka ulotetaan alkamaan Karhukalliontieltä (nykyinen Viikintie). Näin ratkaistaan myös se, että tärkeä ajoyhteys ei vaihda nimeä kovin lyhyellä matkalla

Sopulipolun nimeämisen vaikutuksen muihin kadunnimiin ja osoitteisiin:

Lopulliset osoitenumerot riippuvat uusien kortteleiden 43169, 43170 ja 45366 tonttijaoista, ts. montako osoitenumeroa niihin tarvitaan; seuraavassa esimerkissä näihin on oletettu:

- Sopulirinteen itäpuolelle siihen rajautuen neljä tonttia (korttelit 43169 ja 43170)
- Sopulipolun alkuun eteläpuolelle kaksi tonttia (kortteli 43170)
- Sopulipolun alkuun pohjoispuolelle kolme tonttia (kortteli 45366).

Ulotetaan uusi nimi Sopulipolku alkamaan Karhukalliontieltä:

- uudet osoitteet Sopulipolku 1–9 (tarvittaessa 11, joka jää puistoalueelle) ja Sopulipolku 2–4
- osoitteet Sopulitie 2 ja 4 muuttuvat (-> Sopulipolku 8 ja 10)
- kaikki parittomat osoitteet Sopulitie 1a–31 sekä parillisista 6–26 säilyvät
- samalla Sopulitiestä tulee vain yksi jakamaton katulinja.

Lenkki jää Sopulitieksi.

Katkaistaan Sopulirinne uuden kadun risteykseen:

- osoitteet Sopulirinne 2 ja 4 säilyvät (Sopulirinne 4:lle lisäksi myös uusi osoite Sopulipolku 6)
- osoitteet Sopulirinne 3 ja 5 muuttuvat (Sopulirinne 3, 5 -> Sopulipolku 7, 9)
- uusia osoitteita kortteleihin 43169–43170 tarvittaessa Sopulirinne 1a–1d (tai Sopulirinne tai 1–7, mutta silloin 3 ja 5 ovat samoja kuin nyky-

soitteet, mutta eri paikassa).

Nimistötoimikunnan esittämä ratkaisu eheyttää osoitejärjestelmää. Samalla korjataan virheelliset kirjoitusasut Sopulitien ja Sopulirinteen ruotsinkielisissä vastineissa (*Lemmel- -> Lämmel-). Korjaukset tehdään erillisellä päätöksellä asemakaavan käsittelyn yhteydessä. Nimemuutosten samanaikainen voimaantulo on varmistettava.

14.02.2018 Pöydälle

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 16.05.2017 § 250

HEL 2013-004412 T 10 03 03

Ksv:n hankenumero 3362_1, karttaruudut 678502, 678503

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti

- hyväksyä 9.5.2017 päivätyn Karhunkaatajan alueen asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnoksen laadittavan asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen pohjaksi.

Asemakaava koskee 45. kaupunginosan (Vartiokylä, Myllypuro) kortteleita 45351-45366 ja 45170 ja asemakaavan muutos koskee 43. kaupunginosan (Herttoniemi, Länsi-Herttoniemi) suojaviher- ja katualueita sekä 45. kaupunginosan (Vartiokylä, Myllypuro) korttelia 45239 sekä lähivirkistys-, rautatie-, liikenne-, suojaviher- ja katualueita ja kaupunginosan rajaa.

- muutosehdotuksen laatimisen yhteydessä selvitetään, kuinka voidaan rajoittaa Myllärintien käyttöä läpiajoliikenteeseen.
- jatkosuunnittelussa otetaan huomioon maakuntakaavan edellyttämä itä-länsi -suuntainen ekologinen viheryhteys.
- samalla lautakunta päätti antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet esitettyihin mielipiteisiin ja kannanottoihin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkisuunnitteluviraston info- ja näyttelytila Laiturilla, Narinkka 2, sekä kaupunkisuunnitteluviraston internet-sivuilla: kohdassa Päätöksenteko www.hel.fi/ksv

18.05.2022

Ärende/9

Käsittely

16.05.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Eija Loukoila: Jatkosuunnittelussa otetaan huomioon maakuntakaavan edellyttämä itä-länsi -suuntainen ekologinen viheryhteys.

Kannattaja: Elina Moisio

Vastaehdotus:

Risto Rautava: Lisätään kohtaan (1) toinen luettelomaviiva ja siihen teksti:

- muutosehdotuksen laatimisen yhteydessä selvitetään, kuinka voidaan rajoittaa Myllärintien käyttöä läpiajoliikenteeseen.

Kannattaja: Jape Lovén

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Loukoilan ja Rautavan tekemät vastaehdotukset.

09.05.2017 Pöydälle

03.11.2015 Ehdotuksen mukaan

27.10.2015 Pöydälle

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Marja Piimies

Lisätiedot

Laura Hietakorpi, arkkitehti, puhelin: 310 37047

[laura.hietakorpi\(a\)hel.fi](mailto:laura.hietakorpi(a)hel.fi)

Jussi Jääskä, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37129

[jussi.jaaska\(a\)hel.fi](mailto:jussi.jaaska(a)hel.fi)

Mari Soini, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37479

[mari.soini\(a\)hel.fi](mailto:mari.soini(a)hel.fi)

Matti Neuvonen, diplomi-insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37311

[matti.neuvonen\(a\)hel.fi](mailto:matti.neuvonen(a)hel.fi)

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) Infra- ja kalustoyksikkö 28.2.2017

HEL 2013-004412 T 10 03 03

HKL lausuu seuraavaa:

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

18.05.2022

Ärende/9

Pikaraitiotie tulee sijoittaa omalle väylälleen ja sille tulee taata esteetön kulku.

Raitiotiekatujen suunnittelussa tulee käyttää valmistumassa olevaa KSV:n ja HKL:n yhteistä raitioteiden suunnitteluohjetta, jossa mm. määritellään pikaraitiotien ja siihen liittyvien järjestelmien (esim. pysäkkiratkaisut) katutilasta vaatima tilantarve.

Suunnittelussa ja toteutuksessa noudatetaan YKT:n periaatteita.

Liikennelaitos muistuttaa, että pikaraitioliikenne aiheuttaa melu- ja täri-
nähaittoja, jotka tulee huomioida kiinteistöjen sijoittelussa ja rakennusmääräyksissä.

Lisätiedot

Lotta Koski-Lammi, projektipäällikkö, puhelin: 310 34942
lotta.koski-lammi(a)hel.fi

Kiinteistövirasto Geotekninen osasto 21.12.2016

HEL 2013-004412 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluviraston sivuilla olevassa materiaalissa on otettu jo huomioon Kv/Geon Kick off tilaisuuteen tuomamme näkökulmat kallio-
ressurssien käytöstä sekä geo-energian hyödyntämisestä. Alueelle tulisi edelleen selvittää mahdollisuutta järjestää yhtenäinen kalliopysäköintilaitos, koska kallioresurssit antavat siihen erinomaisen mahdollisuuden. Vihreät arvot on otettu huomioon mm. luomalla mahdollisuus hyödyntää esikuormituspengertä esirakennusmenetelmänä alueen keskiosalla.

Kiinteistövirasto Geotekninen osasto 13.7.2016

Lisätiedot

Miia Paatsema, projektipäällikkö, puhelin: 310 37820
miia.paatsema(a)hel.fi

Pelastuslaitos Pelastuskomentaja 14.12.2016 § 82

HEL 2013-004412 T 10 03 03

Päätös

Pelastuslaitos antaa seuraavan lausunnon Karhunkaatajan kaavaluonnoksesta.

Alueella on varmistettava pelastustoiminnan edellytykset järjestämällä rakennusten läheisyyteen riittävät pelastustiet nostopaikkoineen ja sammutusveden saanti kattavasti sijoitetuista paloposteista. Lisäksi liikenneväyläratkaisut eivät saa estää pelastusajoneuvojen hälytysajoa alueen läpi.

Rakennusten paloturvallisuusratkaisuihin pelastuslaitos ottaa kantaa rakennusten suunnittelun yhteydessä. Mutta samalla toteaa, että kaavassa puukerrostaloiksi määrätyt rakennukset tulee varustaa tarkoitukseen sopivalla automaattisella sammutusjärjestelmällä ja palon leviämisen estämiseen ulkoseinässä on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Päätöksen perustelut

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää pelastuslaitoksen kannanottoa Karhunkaatajan kaavaluonnoksen periaatekaaviosta.

Asemakaava ja asemakaavan muutos koskee Myllypuron lounaisosan ja Herttoniemen pohjoisosan aluetta. Niin kutsuttu Karhunkaatajan alue sijaitsee Viikintien ja Viilarintien välisellä alueella. Samalla suunnitellaan täydennysrakentamista myös Viilarintien pohjoispuolelle.

Kaavaratkaisu mahdollistaa uuden asuinalueen rakentamisen Raide-Jokerin pysäkin ympärille noin 3500 asukkaalle sekä asumiseen liittyviä kaupallisia ja julkisia palveluita. Liikenteen pääväylät ovat Viilarintie ja Viikintie, jota pitkin kulkee Raide-Jokeri. Viilarin- ja Viikintien risteys siirretään Raide-Jokerin Myllärintien pysäkin kohdalle. Suunnittelualueen pinta-ala on 287 596 m². Alueen kerrosala 152 000 k-m² jakautuu toiminnoittain seuraavasti: 144 000 k-m² asuminen, 4000 k-m² lähipalvelutilat, 4000 k-m² monikäyttötilat ja liiketilat.

Rakennusten kerrosluku vaihtelee pääosin 2-8 kerroksen välillä. Lisäksi on tulossa yksi yhdeksänkerroksinen ja yksi kymmenenkerroksinen rakennus. Viilarintien kallioiden päälle on sijoitettu neljäkerroksisia rakennuksia. Alustavissa luonnostelmissa osa rakennuksista on sijoitettu siten, että pelastustiet saadaan järjestymään vain rakennuksen toiselle puolelle, joka on hyvä huomioida rakennusten poistumisturvallisuusratkaisuissa.

Kaavaluonnoksen selostuksessa pelastusturvallisuuden osalta on esitetty sen täydentyvän myöhemmin.

Alustavassa liikennesuunnitelmassa Raide-Jokerin pysäkki on sijoitettu Viilarintien ja Myllärintien risteykseen siten, että pysäkit sijaitsevat riisteyalueen kummallakin puolella siten, etteivät ne estä risteyksen käyttöä.

Lisätiedot

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

Kimmo Kartano, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 0403514306
kimmo.kartano(a)hel.fi

Asuntotuotantotoimisto 12.12.2016

HEL 2013-004412 T 10 03 03

Karhunkaatajan alueen asemakaavalla ja asemakaavan muutoksella mahdollistetaan uuden asuinalueen rakentaminen Viikintien ja Viilarintien risteyksen ympäristössä olevalle, nykyisin lähes rakentamattomalle, metsäiselle alueelle. Kerrostalovaltainen, Raide-Jokeriin tukeutuva, n. 3500 asukkaan asuinalue tulee yhdistymään saumattomasti sekä Myllypuron että Herttoniemen olemassa oleviin asuinalueisiin ja ympäristöön. Asuntorakentamisen lisäksi alueelle on suunniteltu asumiseen liittyviä kaupallisia ja julkisia palveluja. Tällä hetkellä ei ole tietoa mahdollisesti ATT:n rakennutettaviksi tulevista tonteista.

Asemakaavaluonnoksessa koko kortteli on rakennusala ja kerrosluku on esitetty vaihteluvälinä. Mikäli merkinnät on tarkoitettu lopullisiksi, on niiden sallima liikkumavara kerrosluvuissa ja rakennusalan rajauksissa hyvä lähtökohta, joka mahdollistaa monipuoliset suunnitteluratkaisut.

Pääosin LPA-tonteilla sijaitseviin pysäköintilaitoksiin perustuva pysäköintiratkaisu on alueelle sopiva ja mahdollistaa asuintonteille maanvaraiset pihat ja monin osin olevan maaston säilyttämistä. Piha-alueille tulee voida sijoittaa liikuntaesteisten autopaikkoja, jotta etäisyydet niille eivät muodostu liian pitkiksi.

Asemakaavaluonnoksessa kaava-alueelle on merkitty rakennettavaksi monikäyttötilaa yhteensä vähintään 4000 k-m². Määrä tuntuu suurelta huomioiden Itäkeskuksen, Myllypuron ja Herttoniemen palvelujen läheisyys. Asemakaavamääräys ei määrittele tarkemmin, mitä toimintaa monikäyttötila mahdollistaa tai sulkee pois. Asukkaiden yhteiskäyttöiset tilat hyväksytään ARA-rahoitteisessa tuotannossa osaksi asuntojen hankinta-arvoa, kun taas liiketilojen kustannuksia ei. Myytävissä tuotannossa liiketilojen rakentamisen kustannukset lisätään asuntojen hintaan.

Viilarintien varren tonttien osalta asuntojen avautumissuuntia ei voi arvioida, koska rakenteiden ääneneristävyydestä vaatimusta ei kaavakartassa ole vielä määritelty. Mikäli dB-vaatimus estää asuntojen avaamisen ainoastaan kadun suuntaan, vaikeutuvat ratkaisut kortteleissa 45353 ja 45351 sekä tonteilla 45239/5 ja AK-tontilla korttelissa 45101. Erityisen haasteellisia mm. asuntojen suuntautumisen ja pe-

lastuksen osalta ovat korttelit 45351 ja 45353, joiden kohdalla maasto laskee useamman kerroksen verran asuntokadulta Viilarintielle.

Olisi toivottavaa, että kaavamääräyksissä ei ohjattaisi sitovasti rakennuksen tilaohjelmaan (huoneistojakauma, asuntoja palvelevien aputilojen määrä ja sijainti) liittyviä asioita. Asemakaavan määräys ”Kaikissa 1200 k-m² suuremmissa asuinrakennushankkeissa on asukkaiden käyttöön rakennettava riittävästi yhteisiä vapaa-ajantiloja” on yhtenevä rakennusvalvonnan yhteistilaohjeen kanssa ja yhteistilaohje olisi riittävä.

Kaavamääräyksellä edellytetään, että ”Asukkaiden yhteiskäytössä olevat saunat tulee rakentaa ylimpään kerrokseen ja tilojen yhteyteen tulee rakentaa kerhotila asukkaiden käyttöön.” Määräys ei huomioi rakennusvalvontaviraston yhteistilaohjeen esittämää tapauskohtaista tarkastelua. Rakennettaessa esimerkiksi saunatiloja eri portaisiin, aiheuttaa määräys kerhotilojen pilkkoutumisen pieniksi yksiköiksi, joiden käytettävyys kärsii. Yhteistilaohje sekä tilaajan tarpeet linjaavat kaavamääräystä joustavammin asumista palvelevien tilojen ratkaisuja.

Kaavaluonnoksen määräyksessä edellytetään, että ”Pääosalla läpi talon ulottuvista ensimmäisen kerroksen asunnoista tulee olla oma sisäänkäynti kadulta.” Sisäänkäynti kadulta suoraan asuntoon on kaupunkientaloille ominainen ratkaisu, joka soveltuu heikommin kerrostaloratkaisuun. Kun tontin rajautuvat suoraan katualueeseen ja rakennukset on kaavamerkinnällä määritelty rakennettavaksi pääosin kiinni rakennusalan rajaan, ei asuntojen omalle sisäänkäyntireviirille ole tilaa.

Kaavaluonnoksen mukaan kortteleiden 45361, 45362, 45363, 45364 ja 45366 alle 7-kerroksisten rakennusten tulee olla rakenteeltaan ja julkisivuiltaan puuta. Rakennusten rakenneratkaisua ei tulisi määritellä kaavassa. Kaupungin puurakentamisen edistämistavoitteet voidaan kaavamääräyksen sijaan huomioida tarpeen mukaan esimerkiksi tontinluovutusehdoissa.

Kaavassa tulisi sallia konehuoneet ullakkotilassa tai tasakattoisten rakennusten katoilla. Konehuoneet tulisi nykymääräysten mukaan sijoittaa asuin kerrosten yläpuolella – muussa tapauksessa on käytettävä sekajärjestelmää, jossa konehuonekerroksen asunnoilla on huoneistokohdattaiset LTO-kojeet.

Korttelialueille 45101, 45352 ja 45363 on kaavamääräyksen mukaan sijoitettava muuntamo. Muuntamot tulisi asuinrakennusten sijaan sijoittaa erilliseen rakennukseen, osaksi piharakennusta tai esimerkiksi pysäköintilaitoksen yhteyteen.

18.05.2022

Asemakaava edellyttää rakennettavaksi tilan hajautettua energiantuotantoa varten kortteleihin 45101, 45354 ja 45363. Energiatekniset ratkaisut ovat nopeasti kehittyvä alue ja myöhemmin asennettavaa teknikkaa varten tehtävissä tilavarauksissa on virheinvestoinnin riski.

Asemakaavan mukaan ”Katualueeseen rajautuvat korttelialueen osat tulee suunnitella ja toteuttaa yhteistyössä katualueen suunnittelijoiden kanssa”. Tilanne, jossa asuinkehtien ja katualueiden suunnittelu eteeni yhteisessä aikataulussa, on kuitenkin epätodennäköinen.

Kaavaluonnoksen määräys edellyttää, että tonttien vihertehokkuuden tulee täyttää Helsingin viherkertoimen tavoitetaso, onko tavoitetaso tiedossa?

Kaavaluonnoksen määräys edellyttää, että kattopinnoille, joiden katto kulma on alle 20 astetta ja joilla ei ole terasseja, tulee rakentaa ensisijaisesti hulevesiä viivyttäviä viherkattoja. Viherkattovaatimus tulisi poistaa etenkin puurakenteisilta rakennuksilta, katoksia tms. lukuun ottamatta.

Asemakaavaluonnoksen autopaikkanormit noudattavat 12/2015 hyväksytyä autopaikkojen mitoitusohjetta. Rakennettavien monikäyttötilojen autopaikkatarpeen määrittelyä vaikeuttaa suunnitteluvaiheessa useimmiten puuttuva tieto tilan tarkasta käyttötarkoituksesta. Yksi autopaikkanormi monikäyttötilalle selkeyttäisi tilannetta. Kaavaselostuksen mukaan vieras- ja asiointiautopaikat ovat katujen varsilla, joten monikäyttötilan autopaikat olisivat tarpeen vain tilassa työskenteleville.

Pelastustieratkaisuja ei kaavakartan pohjalta pysty tarkasti arvioimaan. Kaavan tulee mahdollistaa pelastusteiden ja nostopaikkojen sijoittaminen ajoradoille ja kevyenliikenteen väylille, jotta myös matalamman keskipinta-alan asuntotuotanto on mahdollista ja asunnot voidaan suunnata parhaisiin ilmansuuntiin ja näkymiin. Kaduilla, joilla ajorata on alle 6 metriä leveä, edellyttää tämä nostopaikan kohdalle jalkakäytävää tai muuta vapaata tilaa. Tulee myös varmistaa, että pysäköintipaikat, valaisimet tai katupuut eivät estä pelastusajoneuvon kääntymistä kadulta pihalle tai kevyen liikenteen väylälle.

Mahdolliset lepakkokartoitukset tulisi tehdä kaavoituksen aikana, ja niistä tulevat rakentamiseen aiheutuvat mahdolliset rajoitukset kirjata kaavamääräykseksi.

Lisätiedot

Seidi Kivisyryjä, hankesuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 32331
seidi.kivisyryja(a)att.hel.fi

Rakennusvirasto 12.12.2016

18.05.2022

Ärende/9

HEL 2013-004412 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa Karhunkaatajan kaavaluonnoksen periaatekaaviosta. Määräaika on 12.12.2016.

Asemakaava ja asemakaavan muutos koskee Myllypuron lounaisosan ja Herttoniemen pohjoisosan aluetta. Niin kutsuttu Karhunkaatajan alue sijaitsee Viikintien ja Viilarintien välisellä alueella. Samalla suunnitelmaan täydennysrakentamista myös Viilarintien pohjoispuolelle. Tavoitteena on mahdollistaa uusi Raide-Jokeriin tukeutuva asuinalue, joka yhdistyy saumattomasti olemassa olevaan ympäristöön sekä Herttoniemen että Myllypuron puolelta. Tavoitteena on säilyttää kallioaluetta alueen sisäisenä virkistysalueena.

Kaavaratkaisu mahdollistaa uuden asuinalueen rakentamisen Raide-Jokerin pysäkin ympärille noin 3500 asukkaalle sekä asumiseen liittyviä kaupallisia ja julkisia palveluita. Liikenteen pääväylät ovat Viikintie ja Viilarintie, jota pitkin kulkee Raide-Jokeri. Viilarin- ja Viikintien liittymä siirretään Raide-Jokerin Myllärintien pysäkin kohdalle.

Kannanotto

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että nykytilanteessa lähes kokonaan rakentamaton alue muuttuu varsinkin alavalta alueelta tiiviisti rakennetuksi ja Viikintien linjaus muuttuu. Kaavaratkaisu aiheuttaa merkittäviä kustannuksia yleisille alueille. Viikintien linjauksen siirto mahdollistaa kuitenkin tehokkaan rakentamisen kadun molemmille puolille.

Viheralueet ja viheralueiden palvelut

Karhunkaatajan alueella sijaitsee tällä hetkellä kaksi rakennusviraston palvelua, jotka poistuvat kaavoituksen myötä. Viljelypalstoille on suunniteltu uutta paikkaa Myllypuron koulujen läheisyydestä yhteistyössä nykyisten viljelijöiden kanssa. Suunnitteluhanketta viedään eteenpäin jo vuoden 2017 aikana. Koirien koulutuskentälle on löytynyt uusi paikka Uutelasta. Skatan tilan läheisyydessä oleva entinen ratsastuskenttä soveltuu hyvin koirien koulutuskäyttöön. Kenttä on vuokrattavissa ja lupahakemukset voi lähettää palveluosastolle.

Viheralueiden palvelut, kuten koira-aitaukset, leikkipaikat ja -puistot, tukeutuvat viereisille alueille Myllypuroon ja Länsi-Herttoniemeen. Näin ollen on tärkeää, että kulkuyhteyksiä kehitetään näille alueille.

Rakennusvirasto pitää tärkeänä, että kaavaan merkitty ylikulkusilta Viilarintien yli Myllypuroon toteutetaan varhaisessa vaiheessa. Toisen mahdollisen ylikulkusillan paikkaa voisi tutkia Viikintien yli korttelin 45358 pohjoispuolella olevan EV-alueen ja kadun toisen puolen VL-alueen kohdalla.

Karhunkaatajan uuden asuinalueen erityinen identiteettitekijä on pääosin säilyvä Karhumetsä. Säilytettävän metsän uusi nimi – Karhumetsä – olisi hyvä merkitä kaavaan. VL-1 eli Karhumetsän luo-merkinnät tulee tarkistaa ja osoittaa todellisten metso-rajausten mukaisesti. Rakennusvirasto pitää yhtenäistä luo-merkintää hyvänä. VL-1 -merkinnän määräysteksti luonnonhoidon toimenpiteistä on myös hyvä.

Pieni viheralue lähellä Viilarintien varressa ja LPA 45365 -korttelin vieressä on saanut VP-merkinnän. Selostuksessa puhutaan pienestä kaliopuistosta. Metsäisen alueen ja jyrkkien maastonmuotojen takia ranskasti rakennettua puistoa tähän kohtaan ei kannata tehdä. Merkinnän voisi näin olleen muuttaa VL-merkinnäksi. Se ei poissulje esimerkiksi kalusteiden sijoittelua alueelle tai alueen muuttamista puistometsäksi.

Viilarintien pohjoispuolella oleva AK-korttelin (3000, IV) rajausta voisi tarkistaa. AKR 45237 ja AK 3000 -kortteleiden väliin on jätetty todella pieni viherkaistale. Viherkaistaleen voisi joko poistaa kokonaan tai suurentaa reilusti mahdollisen reittitilavarauksen verran.

Korttelin 45238 ja sen eteläpuolella olevan A-korttelin väliin on merkitty kapea pp-merkintä. Sen voisi muuttaa rasiitteeksi osaksi tonttia.

Kadut ja liikenne

Asemakaavan tilavarauksissa tulee ottaa huomioon kaikkien liikenne- ja viikkoliikenteen vaatimat tilatarpeet, kunnossapidon tarpeet, kunnallistekniset tilavaraukset sekä muun muassa valaisimien ja katupuiden vaatima tila. Väliaikaisen lumen varastoinnin tarvitsema tila tulee myös huomioida katutilassa ja esimerkiksi katuaukioilla. Tiivistyvä kaupunkirakenne asettaa haasteita talvikunnossapidolle, jos lumen varastointiin ei ole varattu riittävästi tilaa.

Raide-Jokerin tekniset asemakaavamuutokset (asemakaava 12400) ja liikennesuunnitelmat hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa 29.11.2016. Liikennesuunnitelma on osittain ristiriitainen Karhunkaatajan liikennesuunnitelmaluonnoksen kanssa. Raide-Jokerin vaatimat tilavaraukset ja järjestelyt asettavat kuitenkin reunaehdot tulevalle maankäytön ja liikenteen suunnittelulle Karhunkaatajan asemakaava-alueella.

Rakennusvirasto 4.6.2015

18.05.2022

15.5.2013 Lausunto annettu

Lisätiedot

Nina Mouhu, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39838
nina.mouhu(a)hel.fi

Silja Hurskainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
silja.hurskainen(a)hel.fi

Opetusvirasto Opetustoimen johtaja 1.11.2015

HEL 2013-004412 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää opetustoimen lausuntoa Myllypuron Karhunkaatajan alueen asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta. Suunnittelualueeseen kuuluu Viilarintien ja Viikintien risteyksen kaakkoispuolelle jäävä asemakaavoittamaton alue, sitä ympäröiviä katu- ja viheralueita sekä tontti 45239/1. Alueet sijaitsevat osoitteissa Myllärintie 2 a, Viilarintie ja Viikintie. Alue rajoittuu lännessä Siilitien kerrostaloalueeseen, pohjoisessa Myllypuron pientaloalueeseen sekä etelässä Karhunkaatajantien pohjoispuoliseen pientaloalueeseen ja Roihupellon teollisuusalueeseen.

Karhunkaatajan alueelle on suunnitteilla tiivis pikaraitiotielinja Raide-Jokeriin tukeutuva uusi asuinalue palveluineen. Alue yhdistyy saumattomasti olemassa olevaan sekä Herttoniemen että Myllypuron puolelta. Suunniteltu kerrosala on 150 000-190 000 kem2, asukasmäärä ratkaisuvaihtoehdosta riippuen 1100- 5800 asukasta ja rakentamisen arvioitu aloitus vuonna 2020. Asemakaavoituksen yhteydessä tehdään hallintokuntien yhteinen palveluverkkotarkastelu.

Opetustoimi toteaa, että vaihtoehdon 2 mukainen 3500 asukasta tuottaa noin 400 oppilaspaikkaa luokka-asteilla 1-9. Alue tukeutuu suomenkielisen perusopetuksen osalta jo olemassa oleviin palveluihin ja kasvavan oppilasmäärän huomioimiseen jo olemassa olevien koulukiinteistöjen ja Myllypuron tulevaan peruskouluun suunnitellun laajennusrakentamisen mitoituksessa. Palvelujen osalta huomioidaan koulu- ja oppilaitostilojen yhteiskäyttömahdollisuus muiden hallintokuntien kanssa. Nuoriso- ja aikuisopetuksen osalta on tärkeä varmistaa Raide-Jokerin pysäkkien sijoittaminen palvelemaan Roihupellon tulevaa kampusaluetta.

Lisätiedot

Mauno Kemppe, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86860
mauno.kemppi(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) HKL-Infrapalvelut 28.4.2015

HEL 2013-004412 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt HKL:ltä lausuntoa Karhunkaatajan alueen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Suunnittelualue rajautuu lännessä Siilitien kerrostaloalueeseen, pohjoisessa Myllypuron pientaloalueeseen sekä etelässä Karhunkaatajantien pohjoispuoliseen pientaloalueeseen ja Roihupellon teollisuusalueeseen.

Alueelle on suunnitteilla asuinrakentamista palveluineen, virkistysyhteisyyksineen ja -alueineen, sekä Viilarintien varteen Raide-Jokerin pikaraitiolinja pysäkkeineen.

HKL:n kantana on, että pikaraitiotie tulee sijoittaa omalle väylälleen ja sille tulee myös taata esteetön kulku. Ajoneuvojen valo-ohjaamaton vasemmalle kääntyminen raitiotien yli tulee olla estetty. Jalankulkijoiden suojateitä tulee osoittaa harkiten raitiotieradan yli ja vain sellaisiin kohtiin, jossa se ei hidasta raitiovaunun kulkua. Liikennelaitos muistuttaa, että pikaraitoliikenne aiheuttaa melu- ja värinähaittoja, jotka tulee huomioida raitiotien lähialueen suunnittelussa.

Kaavoituksen raitiotiesuunnittelussa tulee jatkossa käyttää valmistamassa olevaa Ksv:n ja HKL:n yhteistä raitioteiden suunnitteluohjetta, jossa määritellään raitiotien ja pikaraitiotien katutilasta vaatima tilantarve, jonka toteutumisesta tulee kaavoituksessa huolehtia.

20.5.2013 Lausunto annettu

Lisätiedot

Jaakko Laurila, projekti-insinööri, puhelin: 310 22691
jaakko.laurila(a)hel.fi

18.05.2022

Ärende/10

§ 113

Detaljplaneändring för Pärnugatan 6 i Nordsjö (nr 12672)

HEL 2019-012390 T 10 03 03

Beslut

Stadsfullmäktige godkände detaljplaneändring för tomten 1 i kvarteret 54244 och gatu- och närrekreationsområden i 54 stadsdelen (Nordsjö, Havsrastböle) enligt ritning nr 12672, daterad 20.4.2021, och på de grunder som framgår av detaljplanebeskrivningen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12672 kartta, päivätty 20.4.2021
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12672 selostus, päivätty 20.4.2021, päivitetty 23.2.2022
- 3 Vuorovaikutusraportti 1.2.2021, täydennetty 20.4.2021
- 4 Päätöshistoria
- 5 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7119)

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Helen Ab
Helen Elnät Ab
Samkommunen Helsingforsregionens trafik
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster
Kymp/Ekonomistöd
Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
Bilaga 1
Bilaga 2

18.05.2022

Ärende/10

Den som sökt detaljplaneändring

Bilaga 3
Bilaga 4
Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Planlösningens centrala innehåll

Detaljplaneändringen (planlösningen) gäller ett bostadskvarter på Ramsöstranden i Havsrastböle och en del av Ole Kandelins park. Avsikten med detaljplaneändringen är att komplettera bostadsområdet på Ramsöstranden och främja nytt bostadsbyggande i området. Planlösningen gör det möjligt att bygga flervåningshus och radhus på tomten och en ny gångförbindelse till parken. Syftet med planlösningen är i synnerhet att möjliggöra nytt bostadsbyggande vid goda kollektivtrafikförbindelser i Havsrastböle, och på så sätt göra området mångsidigare. Ett ytterligare syfte med ändringen är att upprätthålla vattenbalansen i Rastbölekärrets naturskyddsområde genom att leda dagvatten från närområdet till naturskyddsområdet.

Jämfört med den gällande detaljplanen finns 2 629 m² ny våningsyta och sammanlagt anvisas 6 500 m² vy för boende i kvarteret. Det genomsnittliga exploateringsstalet för tomterna är $e=0,68$. Ändringen medför att antalet invånare ökar med cirka 60, och det totala antalet invånare som den tillsvidare obebyggda detaljplanen medger är cirka 150.

I samband med detaljpanelösningen har man tagit fram en trafikplan (rit. nr 7119), i vilken man förbättrar trafiksäkerheten för fotgängare på Pärnugatan genom att bygga en gångbana på båda sidorna av gatan.

Beslut som detaljpanelösningen bygger på

Enligt Generalplan 2016 för Helsingfors är området i huvudsak ett bostadsdominerat område med beteckningen A4, vars kvarterseffektivitet i huvudsak är mindre än 0,4. Områdets norra del är bostadsdominerat område A2, vars kvarterseffektivitet i huvudsak är $e=1,0-2,0$. Den sammanlagda kvarterseffektiviteten 0,68 som föreslås för kvartersområdet i detaljplanen har fastställts med hjälp av målen i generalplanen och genom en bedömning av tomtens noggrannare planeringslösning. Från Ramsöudden löper en grönförbindelse via Rastbölekärret och Ole Kandelins park mot Kallviksudden. Enligt Helsingfors underjordiska ge-

neralplan för 2021 (nr 12704) har området inga underjordiska lokalreserveringar. Den nu utarbetade detaljplanelösningen stämmer överens med de ovannämnda generalplanerna.

Planlösningen bidrar till att stadens strategiska mål kan uppnås då den främjar stadens tillväxt genom ny bostadsproduktion. Byggandet anvisas inte till stadens mest värdefulla naturområden.

Områdets utgångspunkter och nuläge

Planeringsområdet ligger i sydvästra delen av Havsrastböle på Ramsöstranden, som är ett småhusdominerat bostadsområde från slutet av 2000-talet och början av 2010-talet. Planeringsområdets bostadskvarter är det enda obebyggda kvarteret i detaljplaneområdet Ramsöstranden II.

Näromgivningen karaktäriseras av havsstrandsnaturen och den bergiga terrängen som slutar mot havsstranden. Rastbölekärrets naturskyddsområde, som fredades 1995, ligger nordväst om planeringsområdet. Väster och söder om planeringsområdet finns småhus och radhus med två eller tre våningar som terrasseras längs med sluttingen. Bostadsområdet har byggts upp kring Alkos tidigare utbildningscentral från 1970-talet och dess kulturhistoriskt betydande gårdsmiljö. I näromgivningen pågår flera projekt, i vilka målet är att utveckla användningen av områdets skyddade byggnader och öka bostadsbyggandet i området.

För området gäller en detaljplan från 2005. Enligt detaljplanen är området kvartersområde för småhus (AP) och gatuområde och närreklamationsområde för Ole Kandelins park (VL).

Kvartersområdena är privatägda. Planen har utarbetats på ansökan och innehållet har förhandlats fram med den sökande.

Detaljplanelösningens kostnader

Att detaljplanelösningen genomförs medför inga kostnader för staden, men det höjer områdets värde. Ett markanvändningsavtal och ett föravtal om en fastighetsaffär har ingåtts mellan markägaren och staden. För stadens del har man fattat beslut om avtalet genom tomtchefens beslut 12.1.2022 (§ 1) och avtalet har undertecknats 15.2.2022.

Växelvekan under beredningen av detaljplanen

I den bifogade rapporten om växelverkan presenteras en sammanfattning av myndigheternas ställningstaganden och intressenternas åsikter, vilka kommit in under beredningen av detaljplanen, samt bemötandena till påpekandena i dessa.

18.05.2022

Ärende/10

Myndighetssamarbete

I samband med beredningen av detaljplanlösningen har man samarbetat med olika parter inom stadsmiljösektorn och dessutom med följande myndigheter:

- Samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT)
- Vattenförsörjningen vid Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM)
- Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (NTM-centralen)

Myndigheternas ställningstaganden om programmet för deltagande och bedömning och om beredningsmaterialet gällde kollektivtrafiken. De frågor som tagits upp i ställningstagandena har beaktats i planläggningen på så sätt att de planerade ändringarna i områdets närbuslinje granskas i samarbete med HRT för att förbättra kollektivtrafikens servicenivå i området när Ramsöstranden får nya invånare.

Åsikter

Åsikterna om programmet för deltagande och bedömning och om beredningsmaterialet gällde byggvolymen och dess dimensioner, områdets landskapsplane- och generalplanebeteckningar, bevarandet av naturvärdena i området, Rastbölekärrets naturskyddsområde, trafiken, fördelningen av bostädernas upplåtelseformer, detaljplaneändringens jämlikhet och stadens information till allmänheten. Åsikterna har beaktats i planläggningen på så sätt att man i förslagsfasen har terrasserat byggnaderna mot grannkvarteren och preciserat byggnadernas dimensioner och material så att de lämpar sig bättre för omgivningen. Dessutom har man säkrat att dagvattnen leds till Rastbölekärret för att bevara dess vattenbalans. En uppdatering av användnings- och vårdplanen samt en hydrologisk utredning för att förbättra vattenbalansen i Rastbölekärret är under arbete. Sex skriftliga åsikter lämnades in.

Detaljplaneförslaget offentligt framlagt

Detaljplaneförslaget hölls offentligt framlagt 1.2–2.3.2021, vilket kungjordes i enlighet med markanvändnings- och byggförordningen.

Detaljplaneförslaget var föremål för fem anmärkningar, som gjordes av ett närliggande bostadsaktiebolag, Nordsjö Samfundet rf, Helsingfors naturskyddsförening rf och två privatpersoner. Påpekandena i anmärkningarna gällde den smalnande ekologiska korridoren och invånarnas minskade friluftsområde, olägenheterna för fåglarna, bevarandet och förbättrandet av Rastbölekärrets vattenbalans, byggvolymen, våningsantalet, bostädernas besittningsformer, gatunätet, riskerna under byggtiden och markägarnas jämlikhet.

NTM-centralen gav ett utlåtande om förslaget till detaljplan. Anmärkningarna i utlåtandet gällde att reda ut och återställa vattenhushållningen i Rastbölekärrets naturskyddsområde. HRM konstaterade att genomförandet av detaljplaneändringen inte förutsätter att vattenförsörjningen byggs ut. HRT hade ingenting att tillägga till sitt tidigare utlåtande. Dessutom meddelade Helen Ab och Helen Elnät Ab att de inte har någonting att yttra.

Åtgärder efter att detaljplaneförslaget hållits offentligt framlagt

I rapporten om växelverkan anges anmärkningarna och myndighetsutlåtandena om detaljplaneförslaget i sammandrag, samt bemötandena till påpekandena i dessa.

Då målen för detaljplanen beaktas är det inte ändamålsenligt att ändra detaljplaneförslaget med anledning av de påpekanden som framfördes då förslaget hölls offentligt framlagt.

Det gjordes ändringar i detaljplanekartans beteckningar eller bestämmelser och övriga material efter att planen varit offentligt framlagd. För ändringarna redogörs närmare i detaljplanebeskrivningens sista kapitel. De har också samlats i bilagan över ändringar (Tehdyt muutokset).

De ändringar som gjorts efter det offentliga framläggandet har diskuterats med berörda parter.

Närmare motivering

Konsekvenserna av och motiveringen till detaljpanelösningen framgår närmare av den bifogade detaljplanebeskrivningen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12672 kartta, päivätty 20.4.2021
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12672 selostus, päivätty 20.4.2021, päivitetty 23.2.2022
- 3 Vuorovaikutusraportti 1.2.2021, täydennetty 20.4.2021
- 4 Päätöshistoria
- 5 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7119)

Bilagematerial

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva

18.05.2022

Ärende/10

- 3 Muistutukset
- 4 Tehdyt muutokset
- 5 Kaavamuutoshakemus 26.11.2019
- 6 Maankäytösopimus Vuosaari Pärnunkatu 6 (ak 12672) allekirj

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Helen Ab
Helen Elnät Ab
Samkommunen Helsingforsregionens trafik
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster
Kymp/Ekonomistöd
Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
Bilaga 1
Bilaga 2
Bilaga 3
Bilaga 4
Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Den som sökt detaljplaneändring

För kännedom

Stadsmiljönämnden
Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden
Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion
Detaljpaneläggning

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 25.04.2022 § 283

HEL 2019-012390 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 54. kaupunginosan (Vuosaari, Meri-Rastila) korttelin 54244 tontin 1 sekä katu- ja lähivirkistysalueiden asemakaavan muutoksen 20.4.2021 päivätyn piirustuksen nro 12672 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

11.04.2022 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 27.04.2021 § 212

HEL 2019-012390 T 10 03 03

Hankennumero 0601_8

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 20.4.2021 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12672 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 54. kaupunginosan (Vuosaari, Meri-Rastila) korttelin 54244 tonttia 1 sekä katu- ja lähivirkistysalueita.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluaikana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloaikana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

18.05.2022

- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijoilta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
  - Asunto Oy Helsingin Pärnunkatu 6: 6 000 euroa

20.04.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Sanna Meriläinen, arkkitehti, puhelin: 310 21154
sanna.merilainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 24.11.2020 § 57

HEL 2019-012390 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12672 pohjakartan kaupunginosassa 54 Vuosaari. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12672
Kaupunginosa: 54 Vuosaari
Kartoituksen työnumero: 33/2020
Pohjakartta valmistunut: 30.9.2020
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

18.05.2022

Ärende/10

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

18.05.2022

Ärende/11

§ 114

Socialdemokratiska fullmäktigegruppens gruppmotion om att minska köerna till icke-brådskande vård inom primärvården

HEL 2022-000719 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade gruppmotionen som slutbehandlad.

Behandling

Förslag om återremiss

Ledamoten Pentti Arajärvi understödd av ledamoten Eveliina Heinälöoma föreslog att ärendet ska återremitteras för ny beredning med följande motivering:

Stadsfullmäktige återremitterar ärendet för ny beredning för att Helsingfors ska utreda de åtgärder som måste vidtas för att stadsborna i icke-brådskande ärenden ska få träffa ett vårdproffs av lämplig art inom en vecka när vården kräver det. I det första skedet gör staden en utredning om orsakerna till problemen med den icke-brådskande vården vid hälsostationerna och de lösningar som behövs samt bifogar en kalkyl över de ekonomiska resurser som lösningarna kräver. Utredningen ska göras före slutet av 2022.

För att detta mål ska nås måste Helsingfors stad utreda orsakerna till att det är svårt att få vård och lösningarna på problemen med hjälp av den bästa ekonomiska, produktionsekonomiska och juridiska kunskapen och expertisen som finns att tillgå. En utredning över åtgärderna och kösituationen ska lämnas in till fullmäktige som en del av vårdreformens utvecklingsprogram Framtidens social- och hälsocentral.

I de bindande målen i budgeten 2022 följs utfallet av hälsostationernas vårdgaranti upp. Det finns tre mätare för vårdgarantin: 1. vård som fås vid den inledande kontakten, 2. hur snabbt patienten får brådskande vård och 3. om patienten får brådskande vård inom tio dygn.

Den i fråga om köerna väsentligaste icke-brådskande vården fanns under perioden 1.1–23.4.2021 tillgänglig inom 10 dygn i 99 procent av fallen när patienten behövde träffa en vårdare och i 84 procent av fallen i fråga om läkarvård. För båda yrkesgrupperna är målet 70 procent. Under perioden 24.4–31.12.2021 var det möjligt att träffa en vårdare för icke-brådskande vård inom 10 dygn i 78 procent av fallen, dvs. målet nåddes, men i fråga om icke-brådskande läkarvård nåddes målet inte

eftersom patienten fick vård inom 10 dagar endast i 52 procent av fallen.

Utredningen behövs eftersom T3-talen avslöjar stora skillnader mellan olika hälsostationer och brister i tillgången till icke-brådskande vård. Skillnaderna försätter stadsborna i en ojämlik ställning. En vetenskaplig extern revision ska genomföras inom sektorns tjänster, särskilt vid hälsostationerna, framför allt för att utreda och lösa problemet med köerna.

4 omröstningen

Fortsatt behandling av ärendet JA, återremiss NEJ

JA-förslag: Behandlingen fortsätter

NEJ-förslag: Ledamoten Pentti Arajärvis förslag om återremiss

Ja-röster: 58

Outi Alanko-Kahiluoto, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Nora Grotenfelt, Jussi Halla-aho, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Anniina Iskanius, Kati Juva, Arja Karhuvaara, Erkki Karinoja, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Laura Korpinen, Heimo Laaksonen, Minna Lindgren, Pekka Löfman, Teija Makkonen, Otto Meri, Maria Miala, Nina Katariina Miettinen, Kimmo Niemelä, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Mikko Paunio, Katri Penttinen, Sanna-Leena Perunka, Suvi Pulkkinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Anni Sinemäki, Seida Sohrabi, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen

Nej-röster: 23

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Mia Haglund, Sandra Hagman, Timo Harakka, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Elina Kauppila, Mai Kivelä, Laura Kolehmainen, Minja Koskela, Anna Lemström, Tuomas Nevanlinna, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Sinikka Vepsä

Blanka: 3

Eeva Kärkkäinen, Björn Månsson, Terhi Peltokorpi

Frånvarande: 2

Atte Kaleva, Erkki Tuomioja

18.05.2022

Ärende/11

Stadsfullmäktige fortsatte behandlingen av ärendet.

Hemställningskläm

Ledamoten Mari Rantanen understödd av ledamoten Nuutti Hyttinen föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheten att göra en grundlig utredning för fullmäktige om orsakerna till problemen med den icke-brådskande vården vid hälsostationerna, skillnaderna mellan olika hälsostationer och lösningarna.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

5 omröstningen

Ledamoten Mari Rantanens förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Ledamoten Mari Rantanens förslag till hemställningskläm
NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 34

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Mia Haglund, Sandra Hagman, Jussi Halla-aho, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Erkki Karinoja, Elina Kauppi-la, Mai Kivelä, Laura Kolehmainen, Pia Kopra, Laura Korpinen, Minja Koskela, Eeva Kärkkäinen, Anna Lemström, Pekka Löfman, Teija Mak-konen, Tuomas Nevanlinna, Mikko Paunio, Terhi Peltokorpi, Mika Raa-tikainen, Mari Rantanen, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Sinikka Vepsä

Blanka: 46

Outi Alanko-Kahiluoto, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borg-garsdóttir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Nora Grotenfelt, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Titta Hiltunen, Shawn Huff, Anniina Iskanus, Kati Juva, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Heimo Laaksonen, Minna Lindgren, Otto Meri, Maria Miala, Nina Katariina Mi-ettinen, Björn Månsson, Kimmo Niemelä, Matti Niiranen, Johanna Nu-orteva, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Katri Pentti-nen, Sanna-Leena Perunka, Suvi Pulkkinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Oula Sil-vennoinen, Anni Sinnemäki, Seida Sohrabi, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Laura Varjoka-ri, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen

18.05.2022

Ärende/11

Frånvarande: 5

Harry Bogomoloff, Timo Harakka, Dani Niskanen, Matias Pajula, Erkki Tuomioja

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Mari Rantanens förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Sosialdemokrattisen valtuustoryhmän ryhmäaloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Den socialdemokratiska fullmäktigegruppen föreslår i sin gruppmotion att staden gör en utredning om orsakerna till problemen med icke-brådskande vård vid hälsostationerna och de lösningar som behövs inklusive resurskalkyler, åtgärder för att minska köerna till primärvården som en del av utvecklingsprogrammet Framtidens vårdcentral samt att utredningen och läget med köerna föreläggs fullmäktige.

Stadsstyrelsen konstaterar att frågor som tas upp i gruppmotionen ingår i riktlinjerna för stadsstrategin 2021–2025, enligt vilka helsingforsbornas hälsa och välfärd blir bättre. Målet är att man ska lätt få grundläggande vård och tandvård. För detta tar man hjälp av digitaliseringen, utvecklar arbetsfördelningen, det multiprofessionella samarbetet, servicesedlar enligt behov och utnyttjar privat serviceproduktion. Staden garanterar också tillräcklig personal inom social- och hälsovårdstjänsterna.

Enligt verksamhetsplanen för 2022 är de centrala strategiska tyngdpunkterna inom social- och hälsovårdssektorn att staden återhämtar sig efter covid-pandemin, förbättrar tillgången till personal och personalkontinuiteten, förbättrar tillgången till vård och tjänsternas tillgänglighet, ordnar digitala tjänster och tjänster som lämpar sig för kunden samt förbereder sig för social- och hälsovårdsreformen. Dessa centrala

strategiska tyngdpunkter överensstämmer med Helsingfors stadsstrategi och budget

I 2022 års budget har ett separat återhämtningspaket reserverats i stadsstyrelsens disponibla medel. Social- och hälsovårdssektorns andel av återhämtningspaketet uppgår till 45 miljoner euro varav hälsostationernas andel är 11 miljoner euro. Hälsostationernas reservering används till att minska köerna till icke-brådskande vård genom att öka läkar-, sjukskötar- och farmaceutresurserna samt till att utveckla digitala tjänster med hjälp av verktyget Bedömning av hälsonyttan.

Projektet Framtidens social- och hälsocentral 2021–2022 i Helsingfors fick social- och hälsoministeriets (SHM) fortsatta finansiering för 2023. Målet för projektet är bland annat att förbättra genomförandet av den nya modellen för centraler för hälsa och välbefinnande vid hälsostationerna. Ett av modellens delmål är att förbättra tillgången till icke-brådskande vård.

I fråga om tillgången till vård hänvisar stadsstyrelsen till den detaljerade redogörelsen i social- och hälsovårdsnämndens utlåtande och konstaterar att väntetider till primärvården föreskrivs i 51 § i kapitel 6 i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010). På vardagar under tjänstetid ska en patient kunna omedelbart få kontakt med hälsovårdscentralen. En bedömning av vårdbehovet ska göras inom tre vardagar från det att patienten tog kontakt med hälsovårdscentralen och den vård som anses vara nödvändig ska ordnas inom tre månader (vårdgaranti). Enligt SHT:s anvisningar kan den omedelbara kontakten ordnas per telefon genom återuppringning som ska ske inom samma dygn. Dessutom ska en walk-in möjlighet (möjlighet att besöka hälsostationen) förverkligas vid varje verksamhetsställe under hela dess öppettider (STM/424/2011).

Enligt den aktuella ändringen av hälso- och sjukvårdslagen blir vårdgarantier inom primärvården strängare i fråga om icke-brådskande vård. Om reformen genomförs ska vården ordnas inom sju dagar efter bedömningen av vårdbehovet från och med år 2023. Stadsstyrelsen konstaterar att social- och hälsovårdssektorn ska inleda åtgärder för att förbereda sig på att vårdgarantin förkortas till sju dagar. I enlighet med stadsstrategins tyngdpunkter ska förbättring av tillgången till vård, minskande av vårdunderskottet och lösningar som behövs för dessa ha en central roll i den servicestrategi för social- och hälsovården som utarbetas i anslutning till vårdreformen.

Vid hälsostationer bedöms vårdbehovet vanligen omedelbart antingen per telefon eller på plats under samma dag. Den faktiska väntetiden för bedömning av vårdbehovet är i regel mindre än tre dagar, vilket finns

inom den tidsgräns som fastställs i hälsovårdslagen. Utgångspunkten för hälsovården vid hälsostationerna är att patientens ärende sköts under den första kontakten. Mer än hälften av patienterna får en läkartid redan under samma dag. Under pandemin har hälsostationernas kunder inte alltid fått en mottagningstid för icke-brådskande vård inom tre månader som det föreskrivs i lagen. T3-talen från mätaren för den tid inom vilken man ska få vård publiceras på Helsingfors stads webbplats. Staden följer hur vårdgarantin vid hälsostationer uppnås i samband med uppföljningen av de bindande mål som fastställts i budgeten för 2022.

Tillgången till icke-brådskande vård har främjats från år 2019 genom att bevilja vissa kunder en servicesedel för mottagning hos allmänläkare. Servicesedeln kan användas till exempel i tillfälliga rusningstider eller när det finns brist på läkare vid hälsostationerna. Med servicesedeln får patienten en mottagningstid till läkare för icke-brådskande vård enligt behov samt laboratorie- och röntgentjänster på basnivå i anslutning till läkarbesöket. År 2019 betalades 1 840 besök hos allmänläkare med servicesedlar, år 2020 var antalet besök 12 284 och år 2021 var motsvarande antal 18 354. Från 2020 till 2021 ökade antalet läkarbesök som betalades med servicesedlar i Helsingfors med 50 procent.

Från och med oktober 2021 har hälsovårdstjänsterna utökats och tillgången till icke-brådskande vård har förbättrats tack vare köptjänster vid två hälsostationer. Tillgången till vård vid dessa hälsostationer har varit snabbare än vid stadens egna hälsostationer. Målet är att i fortsättningen utreda närmare vad som är orsaken till den snabbare tillgången till vård och överföra eventuella bättre verksamhetsmodeller eller delar av dem till stadens egen verksamhet.

När resultaten från pilotförsöket med köptjänster för verksamhet vid två hälsostationer bedöms fästs särskild uppmärksamhet vid den kunskap som försöket producerar och vid erfarenheter av minskande av köerna till icke-brådskande vård. Samtidigt överförs eventuella goda rutiner till arbetet vid alla stadens hälsostationer.

Dessutom utvecklas ständigt ny praxis för att förbättra tillgången till vård inom stadens egen verksamhet exempelvis genom att utöka tillgången till kvällsmottagningar och digitala tjänster. Framför allt är det viktigt att avhjälpa personalbristen innan den blir kronisk. I förhållande till antalet vakanser har tillgången till läkar- och sjukskötarpersonal dock varit relativt bra jämfört med tidigare.

I Helsingfors skapades hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) kaupunkiyhteinen johtamisen ja koordinoinnin rakenne ja toimintatapa som är en struktur och verksamhetspraxis för ledning och samordning av främjandet av hälsa och välfärd gemensam för staden (stadsstyrel-

sen 14.5.2018 § 350). Som en del av social- och hälsovårdsreformen säkerställs att HYTE-programmets ledarskaps- och samordningsmodell fungerar genom att beakta den nya lagstiftningen och uppgifter i anslutning till den. Stadskansliet koordinerar främjandet av välfärd och hälsa på stadsnivå.

Efter reformen av 12 § i hälso- och sjukvårdslagen och lagreformen blir välfärdsplanen och välfärdsberättelsen (Stadens HYTE-barometer) de handlingar som avses i 6 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021). Enligt lagstiftningen innehåller dessa handlingar stadens mål och åtgärder för främjandet av välfärd och hälsa samt information om befolkningens välfärd och hälsa. Stadsfullmäktige godkänner välfärdsplanen en gång per fullmäktigeperiod.

Välfärdsberättelsen är ett uppföljningsverktyg för att rapportera till stadsfullmäktige en gång per år och mer omfattande en gång per fullmäktigeperiod hur planens mål och åtgärder har framskridit och vad som är läget med stadsbornas välfärd och hälsa. Det är inte heller ändamålsenligt att i välfärdsberättelsen innefatta uppföljning av en enskild tjänst om den inte är en del av välfärdsplanen på stadsnivå.

Social- och hälsovårdsnämnden har gett ett utlåtande i ärendet. Svaret stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 12 § i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av mer än hälften av fullmäktige gruppens medlemmar och som har rubriken gruppmotion.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ryhmäaloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 02.05.2022 § 307

HEL 2022-000719 T 00 00 03

18.05.2022

Ärende/11

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

02.05.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Reetta Vanhasen vastaehdotus:

Kappaleeseen 9 lisäys:

"Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialla tulee aloittaa toimet, joilla valmistaudutaan hoitotakuun lyhentymiseen 7 päivään. Kaupunkistrategian painopisteiden mukaisesti hoidon saatavuuden parantaminen, kertyneen hoitovelan purkaminen ja näihin tarvittavien ratkaisujen tulee olla keskeisessä osassa sote-uudistuksen myötä laadittavassa sosiaali- ja terveyspalvelujen palvelustrategiassa."

Kannattaja. Daniel Sazonov

Elisa Gebhardin ensimmäinen vastaehdotus:

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupunki päättää aloitteen mukaisesti aloittaa toimet, jotta kaupunkilaiset pääsevät kiireettömässä asiassa asianmukaisen ammattihenkilön vastaanotolle viimeistään viikossa, kun hoito sitä edellyttää. Osana näitä toimia kaupunki tekee selvityksen terveysasemien kiireettömän hoidon ongelmien syistä ja tarvittavista ratkaisuista sekä liittyy selvitykseen laskelman ratkaisujen edellyttämistä taloudellisista resursseista. Selvitys tehdään vuoden 2022 loppuun mennessä.

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

Elisa Gebhardin toinen vastaehdotus:

Kappale 10 korvataan seuraavalla:

Aloitteen mukaan on välttämätöntä, että Helsingin kaupunki selvittää terveysasemien kiireettömän hoidon tilannetta. Hoitopääsyn ongelmien syyt ja tarvittavat ratkaisut on selvitettävä käyttäen parasta saatavilla olevaa taloudellista, tuotantotaloudellista, lääketieteellistä sekä oikeudellista tietoa ja osaamista. Selvitykseen on liitettävä laskelma ratkaisujen edellyttämistä taloudellisista resursseista. Aloite edellyttää kaupungin aloittavan toimet, jotta kaupunkilaiset pääsevät kiireettömässä asiassa vastaanotolle viimeistään viikossa, kun hoito sitä edellyttää. Aloitteen mukaan toimenpiteitä ja jonotilannetta on selvitettävä valtuustolle osana terveydenhuoltolain 12 §:n mukaista raporttia ja valmistelu tulee tehdä osana sote-uudistuksen tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -kehittämishjelmaa.

Helsingin terveysasemien väliset erot ovat kiireettömän hoidon jonojen suhteen suuret. Terveysasemien kiireettömien ajanvarausaikojen jonoa kuvaava T3-luku on mediaani, jolla seurataan sitä, kuinka monen päivän kuluessa asiakas saa ajan lääkärin kiireettömälle vastaanotolle. Kiireettömässä asiassa terveysasemien lääkärivastaanoton kolmas vapaa aika oli helmikuussa 2022 keskimäärin 32 päivää, vaihteluvälin ollessa 6–90 päivää.

Vuoden 2022 talousarvion sitovissa tavoitteissa seurataan terveysasemien hoitotakuun toteutumista. Hoitotakuuta mitataan kolmella mittarilla: 1. ensikontaktissa toteutunut hoito, 2. kiireellisen hoidon toteutuminen ja 3. kiireettömän hoidon toteutuminen 10 vuorokaudessa.

Aloitteen kannalta olennaisin kiireetön hoito ajanjaksolla 1.1.–23.4.2021 toteutui 10 vuorokaudessa hoitajilla 99 prosenttisesti ja lääkäreillä 84 prosenttisesti, tavoitteen ollessa molemmissa 70 prosenttia. Ajanjaksolla 24.4.–31.12.2021 kiireetön hoito toteutui 10 vuorokaudessa tavoitteiden mukaisesti hoitajilla 78 prosenttisesti ja lääkäreillä 52 prosenttisesti, joten tavoitteeseen ei ylletty.

Aloitteen edellyttämä selvitystyö on tarkoituksenmukaista, sillä T3-luvut paljastavat suuret erot eri terveysasemien välillä sekä kiireettömän hoidon puutteellisen toteutumisen. Erot asettavan kaupunkilaiset eriarvoiseen asemaan. Tavoitteena tulee olla hoitoon pääsy viikossa kiireettömän hoidon tarpeessa hoidon sitä edellyttäessä. Toimialan palveluissa, erityisesti terveysasemilla, tehdään tieteellinen ulkoinen auditointi erityisesti jono-ongelman selvittämiseksi ja ratkaisemiseksi. Samalla tulee arvioida toimenpiteiden kustannusvaikutukset.

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Elisa Gebhardin ensimmäisen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 11

Jussi Halla-aho, Anniina Iskanius, Otto Meri, Johanna Nuorteva, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen

Ei-äännet: 4

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Titta Hiltunen, Nasima Razmyar

Kaupunginhallitus hylkäsi Elisa Gebhardin ensimmäisen vastaehdotuksen äänin 11 - 4.

18.05.2022

Ärende/11

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Elisa Gebhardin toisen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 11

Jussi Halla-aho, Anniina Iskanius, Otto Meri, Johanna Nuorteva, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen

Ei-äännet: 4

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Titta Hiltunen, Nasima Razmyar

Kaupunginhallitus hylkäsi Elisa Gebhardin toisen vastaehdotuksen äänin 11 - 4.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

25.04.2022 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 29.03.2022 § 65

HEL 2022-000719 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle sosiaalidemokraattien ryhmäaloitteesta koskien perusterveydenhuollon kiireettömän hoidon jonojen purkamista seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa todetaan pidettävän välttämättömänä, että Helsingin kaupunki tekee selvityksen terveysasemien kiireettömän hoidon ongelmien syistä ja tarvittavista ratkaisuista sekä liittyy selvitykseen laskelman ratkaisujen edellyttämistä taloudellisista resursseista. Aloitteen mukaan kaupungin tulee aloittaa toimet, jotta kaupunkilaiset pääsevät kiireettömässä asiassa asianmukaisen ammattihenkilön vastaanotolle viimeistään viikossa, kun hoito sitä edellyttää. Aloitteen mukaan valmistelu tulee tehdä osana sote-uudistuksen tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -kehittämishjelmaa. Aloitteen mukaan toimenpiteitä ja jonoti-

lannetta on selvitettävä valtuustolle osana terveydenhuoltolain 12 §:n mukaista raporttia.

Helsingin terveysasemien tehtävänä on huolehtia terveydenhuoltolain (1326/2010) 24 §:n mukaisesta kiireellisestä ja kiireettömästä avosairaanhoidosta ja siihen liittyvästä terveyden edistämisestä samoin kuin aikuisten terveysneuvonnasta, perusterveydenhuollon mielenterveydestyöstä ja opiskelijoiden sairaanhoidosta sekä seksuaali- ja lisääntymisterveyteen liittyvästä neuvonnasta.

Helsingissä on terveysasemayksiköitä yhteensä 23, joista kaksi on ostopalveluterveysasemaa. Niissä huolehditaan kiireellisestä ja kiireettömästä avosairaanhoidosta. Vuonna 2021 terveysasemien perusterveydenhuollon avohoidon suoritteita oli yhteensä 2 977 724. Luku ei sisällä epidemiologisen toiminnan suoritteita. Suoritteita oli noin 80 prosenttia edellistä vuotta enemmän. Koronarokotusten ja -neuvontapuhelujen merkittävä lisääntyminen selittävät pitkälti suoritemäärän kasvun. Lääkärien vastaanottokäyntien osuus kaikista suoritteista oli 8,6 prosenttia (256 177 käyntiä), jossa vähennystä vuoden 2020 lääkärivastaanottokäynteihin verrattuna oli 27 prosenttia. Lääkärien muiden asiointien (sisältää sähköisen asioinnin, hoitopuhelut ja kirjeet) osuus kaikista suoritteista oli 8,8 prosenttia (260 823 suoritetta), jossa oli laskua vuoden 2020 lääkärien muu asiointi suoritteisiin verrattuna 21 prosenttia. Lääkäreiden suoritemäärät ovat laskeneet muun muassa koronapandemiasta johtuen ja myös Apotin käyttöönottoon liittyneeseen ennakoituun tilapäiseen tuottavuuden laskun kompensointiin ole saatu palkattua toivottua määrää lääkäreitä.

Sosiaali- ja terveystoimialalla siirryttiin kesken vuotta 2021 asiakas- ja potilastieto-järjestelmä Apottiin. Suoritetiatoraportit eivät ole tästä johtuen suoraan vertailukelpoisia aiempien vuosien kanssa.

Hoitoon pääsy terveysasemilla

Perusterveydenhuollon hoitoon pääsyn aikarajat säädetään terveydenhuoltolain 51 §:ssä. Potilaan tulee saada virka-aikana välittömästi yhteys terveyskeskukseen, hoidon tarpeen arvio tulee toteuttaa kolmessa arkipäivässä yhteydenotosta ja tarpeelliseksi todettu hoito on järjestettävä kolmessa kuukaudessa. Tätä kutsutaan hoitotakuuksi. Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) ohjeen mukaan välittömän yhteydensaannin voi toteuttaa puhelimen kautta takaisinsoitolla, jonka tulee toteutua saman vuorokauden aikana. Lisäksi kussakin toimipisteessä tulee toteutua koko sen aukioloajan walk-in-mahdollisuus (STM/424/2011).

STM:ssä valmistellaan terveydenhuoltolain muutosta, jolla tiukennetaan perusterveydenhuollon hoitotakuuta kiireettömissä hoidoissa. Jos

uudistus toteutuu, potilaan tulee päästä hoitoon seitsemän päivän sisällä hoidon tarpeen arvioinnista vuonna 2023.

Terveysasemilla arvioidaan hoidon tarve yleensä, välittömästi joko puhelimitse tai paikan päällä, saman päivän aikana. Toteutunut hoidon tarpeen arvioinnin odotusaika on pääsääntöisesti alle kolme päivää, mikä täyttää terveydenhuoltolain määrittämän aikarajan. Terveysasemilla on lähtökohtana, että potilaan asia ratkaistaan ensimmäisessä yhteydenotossa. Yli puolelle potilaista varataan lääkärin vastaanottoaika jo samalle päivälle. Terveysasemien asiakkaat eivät pandemian aikana ole aina saaneet kiireetöntä vastaanottoaikaa lain määrittelemän kolmen kuukauden kuluessa.

Kiireettömään hoitoon pääsyn ongelmien syitä

Toimintaympäristön muutoksilla on merkittäviä vaikutuksia terveyspalvelujen riittävyyteen ja saatavuuteen. Covid-19-pandemian vuoksi perusterveydenhuollon kiireetöntä hoitoa on jouduttu ajoittain supistamaan, koska henkilöstöresursseja on siirretty Covid-19-pandemian testaukseen, jäljitykseen, rajatarkastuksiin ja rokottamiseen. Henkilöstöstä on ollut sairaana pahimmillaan jopa 30 prosenttia. Pandemian aikana on jouduttu kokonaistoimintaa priorisoimaan voimakkaasti ja esimerkiksi muun työn kehittämiseen on jäänyt vähemmän mahdollisuuksia.

Kiireetöntä hoitoa ei ole pystytty toteuttamaan pitkittyneen ja erivaiheisen pandemian vuoksi riittävällä tasolla. Apotien käyttöönottoihin valmistautuminen, käyttöönottojen toteuttaminen ja käyttöönottojen jälkeinen tilapäinen toiminnan hidastuminen ovat kuormittaneet henkilöstöä ja toimintaa. Erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuoltoon siirtyneet työtehtävät sitovat henkilöstöresursseja ja lisäävät työmäärää terveysasemilla. Terveysasemilla ei pystytä rajaamaan mitään asiakasryhmiä hoidon ulkopuolelle, ja esimerkiksi työssäkäyvät asiakkaat voivat käyttää työterveyshuollon sekä terveysasemien palveluja.

Alkusyksystä 2021 koronatilanne vaati merkittäviä panostuksia delta-variantin leviämisen takia. Samaan aikaan kysynnässä näkyi selkeä nousu pandemian aiheuttaman hoito- ja palveluvelan takia ja kiireettömän hoidon kysyntä on ollut erityisen suurta.

Lääkäri- ja hoitajatyövoimaa on ollut vakanssimäärään nähden kuitenkin aiempaan verrattuna kohtuullisen hyvin saatavilla. Tammikuussa 2022 terveysasemien laskennallinen lääkäreiden kokonaisvaje oli 10,7 prosenttia eli 337 lääkäristä puuttui 36 lääkäriä. Hoitajien laskennallinen kokonaisvaje oli 8,2 prosenttia eli 486 hoitajasta puuttui 40 hoitajaa. Kokonaisvajeessa on huomioitu avoimien vakanssien hoitamattomat sijaisuudet ja yli 30 päivää kestäneet poissaolot, joissa ei ole sijaisita. Pandemian väistyttyä henkilöstöresursseja pystytään jälleen koh-

dentamaan hoidon tarpeen mukaisesti. Henkilöstöresursseja tarvitaan kuitenkin lisää, jotta toimintaa saadaan kehitettyä ja työoloja korjattua. Työolojen lisäksi työstä saatavan palkan on oltava riittävä, jotta hoito- ja lääkärihenkilökunta pysyvät ja tulevat töihin terveysasemille. Terveysasemilla koulutetaan vastavalmistuneita lääkäreitä, joista osa siirtyy myöhemmin erikoistumaan muille erikoisaloille, yksityissektorille tai muihin kuntiin töihin.

Helsingin palkkatasot hoito- ja lääkärihenkilökunnan osalta eivät ole kilpailukykyisiä naapurikuntiin nähden erityisesti, jos huomioidaan kaupungissa asuvien elinkustannukset. Jotta tilanteeseen saataisiin pysyvä korjaus, eikä kyse olisi pumppaavasta liikkeestä huonojen aikojen ja määräaikaisten palkankorotusten välillä, palkat tulisi arvioida systemaattisesti ja suhteuttaa sekä naapurikuntia että elinkustannuksia vastaaviksi. Tämä olisi tärkeä huomioida myös jatkossa sosiaali- ja terveystoimen ja pelastustoimen rahoituksesta päätettäessä.

T3-mittari

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) suosituksen ja ohjeistuksen perusteella kiireettömien ajanvarausaikojen jonoa mitataan terveysasemilla laskemalla kolmas vapaana oleva lääkärin kiireetön ajanvarausaika kalenteripäivissä. Terveysaseman T3-luku on näiden aikojen keskiluku eli mediaani. T3-mittauksella seurataan sitä, kuinka monen päivän kuluessa asiakas saa ajan lääkärin kiireettömälle vastaanotolle. T3-luvut perustuvat Apottiin kirjattuihin ajanvaraustietoihin ja niiden pohjalta tehtävään laskentaan. T3 on tunnuslukuna monitahoinen kokonaisuus, jonka raportoinnin toteutus ja raportoitavan tiedon validointi vaativat edelleen kehittämistä Oy Apotti Ab:n kanssa.

Kiireettömässä asiassa terveysasemien lääkärivastaanoton kolmas vapaa aika oli helmikuussa keskimäärin 32 päivää, vaihteluväli oli 6–90 päivää. Ruoholahden terveysasemalla odotusaika lääkärin vastaanotolle oli kuusi päivää ja Vuosaaren terveysasemalla 90 päivää. Helsingin kaupungin omien terveysasemien ja ostopalveluterveysasemien tulokset eivät ole keskenään vielä täysin vertailukelpoisia koronapandemian takia, koska ostopalveluasemat eivät ole täysimääräisesti osallistuneet Helsingin koronaan liittyviin tehtäviin. Terveysasemien T3-luvut ovat nähtävissä verkkosivuillamme

<https://www.hel.fi>.

Hoitotakuumittari

Vuoden 2022 talousarvion sitovissa tavoitteissa seurataan terveysasemien hoitotakuun toteutumista. Hoitotakuuta mitataan kolmella seuraavalla mittarilla: 1. ensikontaktissa toteutunut hoito, 2. kiireellisen ho-

idon toteutuminen ja 3. kiireettömän hoidon toteutuminen 10 vuorokaudessa.

Ensikontaktissa toteutunut hoito toteutui 1.1.–23.4.2021 ajanjaksolla 83 prosenttisesti (tavoite 75 prosenttia). Ensikontaktissa toteutuneen hoitomittarin tilanteen tiedot raportoidaan poikkeuksellisesti Apotti-tietojärjestelmän käyttöönottoa edeltävänä ajanjaksolta 1.1.–23.4.2021. Apotin työnkulun ja merkitsemistapojen muutoksista johtuen loppuvuoden tietoja ei saada luotettavasti käyttöön.

Kiireellinen hoito samana tai seuraavana päivänä toteutui ajanjaksolla 1.1.–23.4.2021 tavoitteiden mukaisesti sekä hoitajilla että lääkäreillä 100 prosenttisesti (tavoite molemmilla 80 prosenttia). Kiireellinen hoito samana tai seuraavana päivänä toteutui ajanjaksolla 24.4.–31.12.2021 tavoitteiden mukaisesti hoitajilla 89 prosenttisesti ja lääkäreillä 97 prosenttisesti (tavoite molemmilla 80 prosenttia).

Kiireetön hoito ajanjaksolla 1.1.–23.4.2021 toteutui 10 vuorokaudessa hoitajilla 99 prosenttisesti ja lääkäreillä 84 prosenttisesti (tavoite molemmilla 70 prosenttia). Ajanjaksolla 24.4.–31.12.2021 kiireetön hoito toteutui 10 vuorokaudessa tavoitteiden mukaisesti hoitajilla 78 prosenttisesti ja lääkäreillä 52 prosenttisesti, joten tavoite ei toteutunut. Ajanjaksolla 24.4.–31.12.2021 lääkäri työvoimasta osa oli kuitenkin jatkuvasti suunnattu pandemian hallintaan ja koronapotilaiden hoitamiseen.

Hoito- ja palveluvelan korjaaminen

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveystoimialan keskeiset strategiset painopisteet toimintasuunnitelmassa vuodelle 2022 ovat koronapandemiasta palautuminen, henkilöstön saatavuuden ja pysyvyyden parantaminen, palvelujen saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen, asiakkaille yhteensopivien ja digitaalisten palvelujen järjestäminen ja sote-uudistukseen valmistautuminen. Nämä keskeiset strategiset painopisteet ovat Helsingin kaupunkistrategian ja talousarvion mukaisia.

Vuoden 2022 talousarvioon on varattu kaupunginhallituksen käyttövoimoihin erillinen koronasta toipumispaketti. Sosiaali- ja terveystoimialan koronasta toipumispaketin osuus on 45 miljoonaa euroa, josta terveysasemien osuus 11 miljoonaa euroa. Terveysasemien rahoitusvarausta käytetään kiireettömän hoidon jonon purkuun lisäämällä lääkäri-, hoitaja- ja farmaseuttiresursseja sekä digitaalisten palvelujen kehittämiseen Terveysyhtötyökalun avulla.

Helsingin Tulevaisuuden sote-keskus -hanke 2021–2022 sai STM:n jatkorahoituksen vuodelle 2023. Hankkeen tavoitteena on muun muas-

sa parantaa terveys- ja hyvinvointikeskusmallin toteutumista terveysasemilla ja sen osatavoitteena kiirettömän hoidon saatavuutta.

Terveysasemien asiakaskokemus ja -tyytyväisyys

Terveysasemat seuraavat saamaansa asiakaspalautetta kaupungin sähköisen palautejärjestelmän, terveysasemilla sijaitsevien pikapalautelaitteiden sekä THL:n kahden vuoden välein toteuttaman valtakunnallisen asiakastyytyväisyyskyselyn kautta. THL on yhtenäistänyt asiakaspalautteen kansallista keruuta ja nykyisen kyselyn kysymykset eivät ole suoraan vertailukelpoisia aikaisempien vuosien kyselyihin.

Kaupungin sähköiseen palautejärjestelmään saapui 1.1–31.12.2021 välisenä aikana 1246 kappaletta terveysasemia koskevia palautteita. Palautteista, niin sanottuja kiitospalautteita, oli 18 prosenttia, josta suurin osa liittyi hoitohenkilöstön ammattitaitoon ja saatuun hoitoon. Palautteista 60 prosenttia oli moitteita, jotka koskivat asiakkaan kohtelua ja hoitoa, ohjausta ja neuvontaa sekä takaisinsoittoa ja hoitoon pääsyä. Noin viidennes palautteista oli asiakkaiden kehittämisideoita ja muita palautteita terveysasemille.

Asiakaskokemusta mitataan NPS (net promoter score) -indeksillä eli suositteluindeksillä. Hyvänä tuloksena pidetään yli 50:n NPS-lukemaa. Tammikuussa 2022 Ruoholahden terveysaseman fyysisellä vastaanotolla käyneiden asiakkaiden NPS-indeksi oli 82 ja Kannelmäen terveysaseman NPS-indeksi oli 49. Vertailtavaa asiakaspalautetietoa ei tällä hetkellä ole saatavilla Helsingin omilta terveysasemilta, koska asiakaspalautelaitteita ei ole vielä otettu käyttöön koronapandemiasta johtuen kaikilla terveysasemilla hygieniasyiden vuoksi.

THL:n vuoden 2020 asiakastyytyväisyyskyselyssä asiakkaiden NPS-suosittelevuusindeksi Helsingin terveysasemien palvelusta oli 73 (n=343), kun koko maan keskiarvo oli 78,9 (n=10 931). Vuoden 2022 terveysasemakysely toteutetaan 25.4.–15.5.2022. THL:n valtakunnallinen asiakaspalautekoonti on nähtävissä internetissä THL:n verkkosivuilla

<https://thl.fi>.

Palveluja uudistetaan asiakkaiden hoitoon pääsyn parantamiseksi

Sosiaali- ja terveystoimialan tavoitteena on tarjota kaikille helsinkiläisille asiakaslähtöiset, laadukkaat ja monipuoliset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut. Asiakkaiden palvelujen saatavuus on sosiaali- ja terveyslautakunnan sekä sosiaali- ja terveystoimialan ykkösprioriteetteja. Tämän takaamiseksi etsitään sekä tutkitaan jatkuvasti eri keinoja nyt ja jatkossa.

Terveys- ja hyvinvointikeskus (THK) -toimintamallin ydin on asiakkaan tarpeeseen vastaaminen. Tämä toteutetaan hoidon ja palvelutarpeen arvioinnilla, jossa asiakas saa tarvittaessa myös yhteyshenkilön ja moniammatillisen tiimin palvelut tarpeensa mukaan. Johtaminen ja tilaratkaisut tukevat yhteistä työtä, yhdessä toimimista asiakkaan parhaaksi, itsensä ja toisten johtamista sekä vahvempaa vastuun ottamista asiakkaasta, palvelujen laadusta ja palvelujen jatkuvasta kehittämisestä. THK-toimintamalli mahdollistaa asioiden ratkaisemisen kokonaisvaltaisesti yli sote-sektorin perinteisten rajojen ja välittömästi ensikontaktissa joko yhteisissä toimitiloissa tai moniammatillisena verkostona. Terveysasemat ovat keskeinen osa terveys- ja hyvinvointikeskusta.

Digitaaliset palvelut mahdollistavat ajasta ja paikasta riippumattomien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kasvun sekä helsinkiläisten itse- ja omahoidon lisäämisen. Yhä suurempaan osaan terveyspalvelukysynnästä pyritään jatkossa vastaamaan älykkäiden oirearvioiden ja automatiikan keinoin, jotta käytettävissä oleva työvoima saadaan kohdistettua vastaanotto toimintaan. Terveysasemat ovat lisänneet vuosien aikana sähköisten palvelujen mahdollisuutta kaikissa asiakaskontaktiteissa: sähköisen yhteydenoton kahdensuuntainen viestintä potilastietojärjestelmässä, chat, chatbot, etälääkäritoiminta sekä Omaolo-palvelun laajentuminen. Edellä mainituista sähköisistä palveluista ainakin chatbot ja Omaolo vapauttavat lääkäreiden ja hoitajien aikaa potilastapaamisiin.

Terveysasemat ja sisätautipoliklinikka -palvelun johtamista on uudistettu, mikä mahdollistaa aikaisempaa vahvemman suunnittelu- ja johtamistyön alueellisissa monialaisissa palveluissa. Monialaiseen työhön panostetaan hyödyntämällä eri ammattiryhmien osaamista järkevällä työnjaolla muun muassa hoitajien reseptinkirjoitusoikeuden laajentamisella ja tukipalveluja tehostamalla esimerkiksi lisäämällä farmaseuttien ja sihteerien määrää terveysasemilla.

Lääkäreiden rekrytoinnin tehostamiseksi on hankittu rekrytointiapua ulkoiselta palveluntuottajalta ja on käynnistetty henkilöstöresurssipalvelujen kanssa hanke, jossa yhtenäistetään rekrytointiprosessit, monipuolistetaan markkinointia ja lisätään Helsingin houkuttelevuutta työpaikkana. Lääkäreiden rekrytointiin sosiaali- ja terveystoimialan HR-palveluihin on palkattu oma rekrytointikonsultti, joka työskentelee rekrytoivien ylilääkäreiden tukena ja apuna. Yhteistyössä kehitetään rekrytointikohtaisesti markkinointisisältöjä lääkäreiden saatavuuteen.

Kiireettömään hoitoon pääsyä on vahvistettu vuodesta 2019 tarjoamalla tietyille asiakkaille yleislääkärin vastaanotolle palveluseteliä. Palveluseteliä voidaan käyttää esimerkiksi tilapäisissä ruuhkatilanteissa tai silloin, kun terveysasemilla on lääkirivajausta. Palvelusetelillä potilas saa

tarvitsemansa kiireettömän lääkärin vastaanottopalvelun ja siihen liittyvät perustason laboratorio- ja kuvantamispalvelut. Vuonna 2019 toteutui 1840 yleislääkärin palvelusetelikäyntiä, vuonna 2020 palvelusetelikäyntejä oli 12 284 ja vuonna 2021 palvelusetelikäyntejä oli 18 354. Vuodesta 2020 vuoteen 2021 palvelusetelikäyntien määrä on noussut 50 prosenttia.

Lokakuusta 2021 alkaen terveyspalveluja on lisätty ja kiireettömän hoidon saatavuutta on parannettu kahden terveysaseman toiminnan toteuttamisella ostopalveluna. Hoitoonpääsy näille terveysasemille on ollut omiin terveysasemiin verrattuna nopeampaa. Tarkoituksena on jatkossa selvittää tarkemmin, mistä nopeampi hoitoonpääsy johtuu ja siirtää mahdollisia parempia toimintamalleja tai niiden osia myös omaan toimintaan.

Aloitteessa ehdotetaan, että kiireettömän hoidon jonotilannetta ja toimenpiteitä on selvitettävä valtuustolle osana terveydenhuoltolain 12 §:n mukaista raporttia. Helsinkiin on luotu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) kaupunkiyhteinen johtamisen ja koordinoinnin rakenne ja toimintatapa (kaupunginhallitus 14.5.2018 § 350). Osana soteuudistuksen toimeenpanoa varmistetaan HYTE:n johtamis- ja koordinaatiomallin toimivuus uusi lainsäädäntö ja siihen liittyvät tehtävät huomioiden. Kaupunginkanslia koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä kaupunkitasoisesti.

Hyvinvointisuunnitelma ja hyvinvointikertomus (Stadin HYTE-barometri) toimivat terveydenhuoltolain 12 §:n ja jatkossa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskevan lain (612/2021) 6 §:n mukaisina asiakirjoina. Lainsäädännön mukaan asiakirjat sisältävät kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet ja toimenpiteet sekä tietoa väestön hyvinvoinnista ja terveydestä. Hyvinvointisuunnitelma hyväksytään kaupunginvaltuustossa kerran valtuustokaudessa. Hyvinvointikertomus on suunnitelman seurantaväline, jolla kerran vuodessa sekä laajemmin kerran valtuustokaudessa raportoidaan kaupunginvaltuustolle, miten suunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet ovat edenneet sekä mikä on kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja terveyden tila.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveydenhuollon erityislainsäädäntöä ollaan uudistamassa. Aloitteessa viitattu terveydenhuoltolaki 12 § ehdotetaan kumottavaksi, suunnittelua ja seurantaa ohjaa jatkossa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskevan lain (612/2021) 6 §. Yksittäisen palvelun seurantaa ei ole tarkoituksenmukaista sisällyttää jatkossakaan hyvinvointikertomukseen, mikäli se ei ole osa kaupunkitasoista hyvinvointisuunnitelmaa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että kiireettömän hoidon odotus-ikatietoja, kuten T3-lukuja, pyritään jatkossakin julkaisemaan Helsingin kaupungin verkkosivulla. Tavoitteena on saada tieto vuorokausittain automaattisen päivityksen avulla. Aloitteessa ehdotetun selvityksen tekeminen Helsingin terveysasemien kiireettömän hoidon ongelmien syistä ja tarvittavista ratkaisuista kustannuslaskelmineen sisällytetään jatkorahoituksen saaneeseen Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeeseen.

Helsingin terveysasemien ulkoistuskokeilun tulosten arvioinnin yhteydessä kiinnitetään erityistä huomiota kokeilun tuottamaan tietoon ja kokemuksiin kiireettömän hoidon asiakasjonojen purkamisesta, ja viidään mahdolliset hyvät käytännöt kaikkien terveysasemien työhön. Samalla kehitetään jatkuvasti oman toiminnan sisällä uusia käytäntöjä saatavuuden parantamisen esimerkiksi iltavastaanottoja lisäämällä ja digitaalisia palveluita vahvistamalla. Ennen kaikkea on tärkeää korjata henkilöstövajetta ennen sen kroonistamista.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Riittävän nopealla lääkärin hoitoon pääsillä on myönteinen vaikutus asiakkaiden terveyteen, hyvinvointiin ja elämänlaatuun.

THK-toimintamalli ja terveys- ja hyvinvointiarvio -työkalu mahdollistavat asiakkaiden asioiden arvioinnin kokonaisuutena, havaitsemaan sekä löytämään riskiryhmiä ja tarvittaessa kohdistamaan palveluja erityisesti terveys- ja hyvinvointiriskissä oleviin henkilöihin. Terveys- ja hyvinvointiarvio -työkalu mahdollistaa myös sen, että suurimmassa hoitovellassa olevat asiakkaat voitaisiin poimia niin sanotulla pseudonyymikoodilla ja tunnistaa potilastietojärjestelmästä. Tämän menetelmän laajamittainen käyttö odottaa vielä tietosuojavaltuutetun ennakkokuulemistä ja kannanottoa.”

Käsittely

29.03.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Sosiaali- ja terveyslautakunta ei katsonut tarpeelliseksi kuulla asiassa kutsuttua asiantuntijaa, eikä tämä siitä osallistunut kokoukseen.

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Pentti Arajärvi: Korvataan koko sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto seuraavalla:

"Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle sosialidemokraattien ryhmäaloitteesta perusterveydenhuollon kiireettömän hoi-

don jonojen purkamisesta seuraavan lausunnon:

Aloitteessa todetaan pidettävän välttämättömänä, että Helsingin kaupunki tekee selvityksen terveysasemien kiireettömän hoidon ongelmien syistä ja tarvittavista ratkaisuista käyttäen parasta saatavissa olevaan taloudellista, tuotantotaloudellista, lääketieteellistä ja oikeudellista tietoa ja osaamista sekä liittyy selvitykseen laskelman ratkaisujen edellyttämistä taloudellisista resursseista. Aloitteen mukaan kaupungin tulee aloittaa toimet, jotta kaupunkilaiset pääsevät kiireettömässä asiassa asianmukaisen ammattihenkilön vastaanotolle viimeistään viikossa, kun hoito sitä edellyttää. Aloitteen mukaan valmistelu tulee tehdä osana sote-uudistuksen tulevaisuuden sosiaali- ja terveystieteiden kehittämissuunnitelmaa. Aloitteen mukaan toimenpiteitä ja jonotilannetta on selvitettävä valtuustolle osana terveydenhuoltolain 12 §:n mukaista raporttia.

Helsingin terveysasemien erot ovat suuret kiireettömän hoidon jonojen suhteen. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) suosituksen ja ohjeistuksen perusteella kiireettömien ajanvarausaikojen jonoa lääkäripalveluihin mitataan terveysasemilla laskemalla kolmas vapaana oleva lääkärin kiireetön ajanvarausaika kalenteripäivissä. Terveysaseman T3-luku on näiden aikojen keskiluku eli mediaani. T3-mittauksella seurataan sitä, kuinka monen päivän kuluessa asiakas saa ajan lääkärin kiireettömälle vastaanotolle. Kiireettömässä asiassa terveysasemien lääkärivastaanoton kolmas vapaa aika oli helmikuussa 2022 keskimäärin 32 päivää, vaihteluväli oli 6–90 päivää.

Vuoden 2022 talousarvion sitovissa tavoitteissa seurataan terveysasemien hoitotakuun toteutumista. Hoitotakuuta mitataan kolmella mittarilla: 1. ensikontaktissa toteutunut hoito, 2. kiireellisen hoidon toteutuminen ja 3. kiireettömän hoidon toteutuminen 10 vuorokaudessa.

Ensikontaktissa toteutunut hoito toteutui 1.1.–23.4.2021 ajanjaksolla 83 prosenttisesti (tavoite 75 prosenttia). Mittari 1. ei erittele kiireellistä kiireettömästä hoidosta, joten sen perusteella ei voi tehdä johtopäätöksiä jonotusajoista. Kiireellinen hoito toteutuu käytännössä lähes välittömästi. Mittarin 2. mukainen kiireellinen hoito samana tai seuraavana päivänä toteutui ajanjaksolla 1.1.–23.4.2021 tavoitteiden mukaisesti sekä hoitajilla että lääkäreillä 100 prosenttisesti (tavoite molemmilla 80 prosenttia). Kiireellinen hoito samana tai seuraavana päivänä toteutui ajanjaksolla 24.4.–31.12.2021 tavoitteiden mukaisesti hoitajilla 89 prosenttisesti ja lääkäreillä 97 prosenttisesti (tavoite molemmilla 80 prosenttia).

Aloitteen kannalta olennaisin kiireetön hoito ajanjaksolla 1.1.–

23.4.2021 toteutui 10 vuorokaudessa hoitajilla 99 prosenttisesti ja lääkäreillä 84 prosenttisesti (tavoite molemmilla 70 prosenttia). Ajanjaksolla 24.4.–31.12.2021 kiireetön hoito toteutui 10 vuorokaudessa tavoitteiden mukaisesti hoitajilla 78 prosenttisesti ja lääkäreillä 52 prosenttisesti, joten tavoite ei toteutunut.

Aloitteen mukainen selvitys on tarkoituksenmukaista tehdä, kun kiireetön hoito toteutuu ajalliselta kestoltaan puutteellisesti ja T3 seurantaan perustuva jonojen seuranta osoittaa terveysasemien välillä vallitsevan suuria eroja. Erojen voidaan olettaa johtuvan esimerkiksi työn johtamisesta ja organisoinnista, rekrytointivaikeuksista, työilmapiiristä, tarkoituksenmukaisen työnjaon puutteista sekä siitä, ettei alueiden väestörakenteiden eroihin ole kiinnitetty riittävästi huomiota. Tavoitteena tulee kiireettömässä hoidossa olla pääsy vastaanotolle viikossa, kun hoito sitä edellyttää. Hoidon tasoon ei näytä kohdistuvan kritiikkiä, vain jonoihin ja muuhun keston. Toimialan palveluissa, erityisesti terveysasemilla tehdään tieteellinen ulkoinen auditointi erityisesti jono-ongelman selvittämiseksi ja ratkaisemiseksi. Samalla tulee arvioida toimenpiteiden kustannusvaikutukset."

Kannattaja: jäsen Sinikka Vepsä

Vastaehdotus 2:

Puheenjohtaja Daniel Sazonov: Lisätään Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi -otsikkoa ennen seuraava kappale:

"Helsingin terveysasemien ulkoistuskokeilun tulosten arvioinnin yhteydessä kiinnitetään erityistä huomiota kokeilun tuottamaan tietoon ja kokemuksiin kiireettömän hoidon asiakasjonojen purkamisesta, ja viidään mahdolliset hyvät käytännöt kaikkien terveysasemien työhön. Samalla kehitetään jatkuvasti oman toiminnan sisällä uusia käytäntöjä saatavuuden parantamisen esimerkiksi iltavastaanottoja lisäämällä ja digitaalisia palveluita vahvistamalla. Ennen kaikkea on tärkeää korjata henkilöstövajetta ennen sen kroonistamista."

Kannattaja: jäsen Touko Niinimäki

Vastaehdotus 3:

Puheenjohtaja Daniel Sazonov: Korvataan Kiireettömään hoitoon pääsyn ongelmien syitä -otsikon alla olevan neljännen kappaleen ensimmäinen lause seuraavalla: "Lääkäri- ja hoitajatyövoimaa on ollut vakanssimäärään nähden kuitenkin aiempaan verrattuna kohtuullisen hyvin saatavilla."

Kannattaja: jäsen Touko Niinimäki

Vastaehdotus 4:

Sinikka Vepsä: Lisätään sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnon loppuun seuraava:

"Helsingin kaupunki päättää aloitteen mukaisesti aloittaa toimet, jotta kaupunkilaiset pääsevät kiireettömässä asiassa asianmukaisen ammattihenkilön vastaanotolle viimeistään viikossa, kun hoito sitä edellyttää. Osana näitä toimia kaupunki tekee selvityksen terveysasemien kiireettömän hoidon ongelmien syistä ja tarvittavista ratkaisuista sekä liittää selvitykseen laskelman ratkaisujen edellyttämistä taloudellisista resursseista. Selvitys tehdään vuoden 2022 loppuun mennessä."

Kannattaja: jäsen Pentti Arajärvi

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Pentti Arajärvi)

Jaa-äännet: 10

Eva Biaudet, Maaret Castrén, Kati Juva, Laura Korpinen, Seija Muuri-
nen, Touko Niinimäki, Matti Niiranen, Mikko Paunio, Daniel Sazonov,
Oula Silvennoinen

Ei-äännet: 3

Pentti Arajärvi, Meri Valkama, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 10 - 3.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 2 (puheenjohtaja Daniel Sazonov)

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 11

Eva Biaudet, Maaret Castrén, Kati Juva, Laura Korpinen, Seija Muuri-
nen, Touko Niinimäki, Matti Niiranen, Mikko Paunio, Daniel Sazonov,
Oula Silvennoinen, Meri Valkama

18.05.2022

Ärende/11

Tyhjä: 2
Pentti Arajärvi, Sinikka Vepsä

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi puheenjohtaja Daniel Sazonovin vastaehdotuksen 2 äänin 11 - 0 (tyhjää 2).

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi yksimielisesti ilman äänestystä puheenjohtaja Daniel Sazonovin vastaehdotuksen 3.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 4 (jäsen Sinikka Vepsä)

Jaa-äännet: 7

Maaret Castrén, Laura Korpinen, Seija Muurinen, Matti Niiranen, Mikko Paunio, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen

Ei-äännet: 4

Pentti Arajärvi, Eva Biaudet, Meri Valkama, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 2

Kati Juva, Touko Niinimäki

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 7 - 4 (tyhjää 2).

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyjen vastaehdotusten osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

15.03.2022 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi

Timo Lukkarinen, terveysasemien johtajalääkäri, puhelin: 310 42611
timo.lukkarinen(a)hel.fi

18.05.2022

Ärende/12

§ 115

Ledamoten Coel Thomas motion om simultantolkning i stadsfullmäktige

HEL 2021-013432 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktar Coel Thomas motion som slutbehandlad.

Stadsfullmäktige godkände dessutom följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige föreslår att man reder ut möjligheten att inleda ett försök med simultantolkning till svenska, engelska och teckenspråk av t.ex. stadsfullmäktiges frågetimmar på Helsingfors-kanalen. (Björn Månsson)

Behandling

Hemställningsklämmor

Ledamoten Nina Katariina Miettinen understödd av ledamoten Shawn Huff föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av klämman att staden utreder hurdana erfarenheter andra motsvarande organ eller kommuner i Finland har av simultantolkning och hurdana utgifter det gett upphov till.

Ledamoten Björn Månsson understödd av ledamoten Eva Biaudet föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige föreslår att man reder ut möjligheten att inleda ett försök med simultantolkning till svenska, engelska och teckenspråk av t.ex. stadsfullmäktiges frågetimmar på Helsingfors-kanalen.

Stadsfullmäktige godkände stadsstyrelsens förslag.

Omröstningsordning

Hemställningsklämmorna togs separat upp till omröstning.

6 omröstningen

Ledamoten Nina Katariina Miettinen's förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Ledamoten Nina Katariina Miettinen's förslag till hemställningskläm

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 37

Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Eva Biaudet, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Sandra Hagman, Timo Harakka, Atte Harjanne, Titta Hiltunen, Shawn Huff, Kati Juva, Jukka Järvinen, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Minja Koskela, Eeva Kärkkäinen, Minna Lindgren, Nina Katariina Miettinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Johanna Nuorteva, Amanda Pasanen, Suvi Pulkkinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Oula Silvennoinen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa

Nej-röster: 22

Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Nuutti Hyttinen, Arja Karhuvaara, Erkki Karinoja, Pia Kopra, Laura Korpinen, Heimo Laaksonen, Teija Makkonen, Maria Miala, Kimmo Niemelä, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Mikko Paunio, Katri Penttinen, Sanna-Leena Perunka, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Wille Rydman, Seida Sohrabi, Nina Suomalainen, Laura Varjokari

Blanka: 25

Hilkka Ahde, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Maaret Castrén, Mika Ebeling, Mia Haglund, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Veronika Honkasalo, Anniina Iskanus, Ville Jalovaara, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Laura Kolehmainen, Anna Lemström, Pekka Löfman, Otto Meri, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Risto Rautava, Daniel Sazonov, Maarit Vierunen

Frånvarande: 1

Erkki Tuomioja

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Nina Katariina Miettinen's förslag till hemställningskläm.

7 omröstningen

Ledamoten Björn Månssons förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Ledamoten Björn Månssons förslag till hemställningskläm
NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 51

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Sandra Hagman, Timo Harakka, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Fardos Helal, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Anniina Iskanius, Kati Juva, Jukka Järvinen, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolehmainen, Minja Koskela, Eeva Kärkkäinen, Heimo Laaksonen, Anna Lemström, Minna Lindgren, Nina Katariina Miettinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Kimmo Niemelä, Johanna Nuorteva, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Katri Penttinen, Suvi Pulkkinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Oula Silvennoinen, Anni Sinnemäki, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Sanna Vesikansa

Nej-röster: 11

Nuutti Hyttinen, Erkki Karinoja, Pia Kopra, Laura Korpinen, Otto Meri, Dani Niskanen, Mikko Paunio, Sanna-Leena Perunka, Mika Raatikainen, Seida Sohrabi, Osmo Soininvaara

Blanka: 21

Pentti Arajärvi, Maaret Castrén, Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Ville Jaloaara, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Pekka Löfman, Teija Makkonen, Maria Miala, Matti Niiranen, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Mari Rantanen, Risto Rautava, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Nina Suomalainen, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Maarit Vierunen

Frånvarande: 2

Harry Bogomoloff, Erkki Tuomioja

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Björn Månssons förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Lauri Menna, ledande sakkunnig, telefon: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuustoaloite 24.11.2021 Thomas Coel Simultaanitulkkauk kaupunginvaltuustoon

Sökande av ändring

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
http://www.hel.fi/stadsfullmaktige

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

18.05.2022

Ärende/12

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Coel Thomas och 14 andra ledamöter föreslår i sin motion att stadsfullmäktiges sammanträden simultantolkas så att anföranden på de officiella språken tolkas i realtid till det andra officiella språket och till engelska.

De förtroendevaldas och kommuninvånarnas tillgång till information om fullmäktiges beslut och ärenden som behandlas vid fullmäktigesammanträden tryggas i språklagen samt i förvaltningsstadgans bestämmelser som gäller organens språk. Enligt språklagen har ledamöter i kommuners organ rätt att använda finska eller svenska vid sammanträden och i skriftliga yttranden och ställningstaganden till protokollet eller betänkandet. Stadsfullmäktiges möteskallelse, föredragningslista och protokoll skrivs på finska och svenska.

I stadsfullmäktige sker behandlingen av ärenden på både finska och svenska. För att kunna förbereda sig för sammanträdet och delta i behandlingen av ärenden vid sammanträdet krävs att man behärskar minst det ena av dessa språk. Om en medlem eller ledamot i ett organ inte förstår ett muntligt yttrande, ska det enligt en bestämmelse i språklagen på begäran relateras i korthet. Antingen den fullmäktigeledamot som höll anförandet eller den översättare som är närvarande vid mötet ansvarar för referatet.

En betydande del av de anföranden som hålls vid sammanträdena hålls på finska eller på båda språken så att en del av anförandet hålls på svenska och en del på finska. Vid sammanträden hålls även ett antal anföranden helt på svenska. Det är i praktiken mycket sällsynt att anföranden refereras på det andra språket.

Med simultantolkning avses att ett anförande som hålls vid ett sammanträde översätts från originalspråket till målspråket nästan i realtid. För att tolka ett sammanträde krävs grundliga förberedelser och god kännedom om facktermer inom beslutsfattandet. Om anförandena tolkas sker det i praktiken från finska till svenska och engelska samt från svenska till finska varefter finskan tolkas till engelska. Tolkningarna lyssnas via hörlurar i fullmäktigesalen.

Om anförandena tolkas påverkar det fullmäktiges regler för anföranden. Eftersom tolkningen sker med en liten fördröjning måste man hålla

längre pauser mellan anföranden, i synnerhet när språket byts. Tolkning kan förutsätta en något mer formell talarstil eftersom ledamöterna måste fästa mer uppmärksamhet vid att anförandet och dess innehåll framförs klart och tydligt.

Att ordna permanent simultantolkning vid fullmäktiges sammanträden förutsätter upphandling av tolkningsutrustning, tekniska ändringar i fullmäktigesalen samt arbetslokaler för tolkar och ljudtekniker. Även Helsingforskanalens sändningssystem måste förnyas. Kostnaderna för tolknings- och ljudkontrolltjänster räknas som en del av stadsfullmäktiges fortlöpande kostnader.

Investeringar av engångsnatur för systemet för simultantolkning och fortlöpande kostnader bör beaktas i de anslag som är avsedda för stadsfullmäktiges verksamhet. Resurser bör reserveras även för att konkurransutsätta, utveckla och koordinera verksamheten.

Kommuninvånare informeras om fullmäktiges beslut i enlighet med kommunallagen genom att publicera protokollet på finska och svenska i det allmänna datanätet. Simultantolkning tjänar ett tämligen litet antal kommuninvånare som följer sammanträdena. Staden bör granska eventuella sätt att förbättra de olika språkgruppernas tillgång till information om stadsfullmäktiges verksamhet och beslutsfattande som en del av utvecklingen av stadens flerspråkiga kommunikation.

Simultantolkning av stadsfullmäktiges sammanträden anses inte vara kostnadseffektivt eller ändamålsenligt.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Lauri Menna, ledande sakkunnig, telefon: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuustoaloite 24.11.2021 Thomas Coel Simultaanitulkkaus kaupunginvaltuustoon

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

18.05.2022

Ärende/12

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 09.05.2022 § 347

HEL 2021-013432 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo Coel Thomasin aloitteen loppuun käsittelyksi.

02.05.2022 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Lauri Menna, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

18.05.2022

Ärende/13

§ 116

Ledamoten Sirpa Asko-Seljavaaras motion om att upphäva den kategoriska bestämmelsen om vegetariska maträtter vid stadens evenemang

HEL 2022-004006 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Behandling

Förslag om återremiss

Ledamoten Sirpa Asko-Seljavaara understödd av ledamoten Mari Rantanen föreslog att ärendet återremitteras till stadsstyrelsen för ny beredning utgående från att Helsingfors stad i enlighet med sina riktlinjer i huvudsak serverar vegetarisk mat och närfisk vid sina evenemang men även mjölkprodukter och ägg är tillåtna.

8 omröstningen

Fortsatt behandling av ärendet JA, återremiss NEJ

JA-förslag: Behandlingen fortsätter

NEJ-förslag: Ledamoten Sirpa Asko-Seljavaaras förslag om återremiss

Ja-röster: 54

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Sandra Hagman, Timo Harakka, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Anniina Iskanius, Ville Jaloaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolehmainen, Minja Koskela, Anna Lemström, Minna Lindgren, Otto Meri, Maria Miala, Nina Katariina Miettinen, Tuomas Nevanlinna, Kimmo Niemelä, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Sanna-Leena Perunka, Suvi Pulkkinen, Tuomas Rantanen, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Nina Suomalainen, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen

Nej-röster: 24

Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Jussi Hallaaho, Nuutti Hyttinen, Erkki Karinoja, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Laura

Korpinen, Eeva Kärkkäinen, Heimo Laaksonen, Pekka Löfman, Teija Makkonen, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Mikko Paunio, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Risto Rautava, Wille Rydman, Seida Sohrabi, Ilkka Taipale, Laura Varjokari

Blanka: 6

Eva Biaudet, Maaret Castrén, Arja Karhuvaara, Björn Månsson, Katri Penttinen, Marcus Rantala

Frånvarande: 1

Erkki Tuomioja

Stadsfullmäktige fortsatte behandlingen av ärendet.

Redogörelse

Under diskussionen föreslogs fem hemställningsklämmar.

Ledamoten Mai Kivelä understödd av ledamoten Elina Kauppila föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheten att i fortsättningen enbart servera vegetarisk mat vid sina tillställningar.

Ledamoten Paavo Arhinmäki understödd av ledamoten Minja Koskela föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheten att inte heller servera kungar kött.

Ledamoten Matias Pajula understödd av ledamoten Marcus Rantala föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att man reder ut möjligheten att uppdatera stadens serveringspolicy till en liten del så att staden kan erbjuda läskedrycker i återvinningsförpackningar och mjölkprodukter till kaffet.

Ledamoten Mari Rantanen understödd av ledamoten Nuutti Hyttinen föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att staden utreder möjligheten att återgå till att servera kaffemjölk vid sina evenemang. Det finns

ingen grund för att snåla med kaffemjölken då man ändå bjuder på kaffe och te, för att inte tala om att andra mjölkprodukter serveras.

Ledamoten Nuutti Hyttinen understödd av ledamoten Erkki Karinoja föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att man reder ut möjligheten att, om kaffemjolk inte serveras vid stadens evenemang, också sluta servera kaffe eftersom kaffeservering ger upphov till större koldioxidutsläpp än mjölkservering.

Stadsfullmäktige godkände enhälligt stadsstyrelsens förslag.

Omröstningsordning

Hemställningsklämmarna togs separat upp till omröstning.

9 omröstningen

Ledamoten Mai Kiveläs förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Ledamoten Mai Kiveläs förslag till hemställningskläm
NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 21

Paavo Arhinmäki, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Mia Haglund, Sandra Hagman, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Elina Kaupila, Mai Kivelä, Laura Kolehmainen, Minja Koskela, Anna Lemström, Otto Meri, Nina Katariina Miettinen, Tuomas Nevanlinna, Kimmo Niemelä, Johanna Nuorteva, Amanda Pasanen, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen

Nej-röster: 24

Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Timo Harakka, Nuutti Hyttinen, Erkki Karinoja, Tapio Klemetti, Laura Korpinen, Heimo Laaksonen, Pekka Löfman, Teija Makkonen, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Mikko Paunio, Katri Penttinen, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Risto Rautava, Wille Rydman, Seida Sohrabi, Nina Suomalainen, Ilkka Taipale, Laura Varjokari, Maarit Vierunen

Blanka: 36

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Maa-

18.05.2022

ret Castrén, Nora Grotenfelt, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Eeva Kärkkäinen, Minna Lindgren, Maria Miala, Björn Månsson, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Suvi Pulkkinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa

Frånvarande: 4

Pia Kopra, Sanna-Leena Perunka, Osmo Soininvaara, Erkki Tuomioja

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Mai Kiveläs förslag till hemställningskläm.

10 omröstningen

Ledamoten Paavo Arhinmäkis förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Ledamoten Paavo Arhinmäkis förslag till hemställningskläm
NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 36

Mahad Ahmed, Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Mia Haglund, Sandra Hagman, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Elina Kauppila, Mai Kivelä, Laura Kolehmainen, Minja Koskela, Anna Lemström, Minna Lindgren, Maria Miala, Nina Katariina Miettinen, Tuomas Nevanlinna, Kimmo Niemelä, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Oula Silvennoinen, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa

Nej-röster: 8

Laura Korpinen, Otto Meri, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Mikko Paurio, Katri Penttinen, Wille Rydman, Seida Sohrabi

Blanka: 36

Hilkka Ahde, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Maaret Castrén, Nora Grotenfelt, Timo Harakka, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Erkki Karinoja, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Eeva Kärkkäinen, Heimo Laaksonen, Pekka Löfman, Teija Makkonen, Björn Månsson, Terhi Peltokorpi, Suvi Pulkkinen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Daniel Sazonov, Nina Suomalainen, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Maarit Vierunen

18.05.2022

Frånvarande: 5

Pia Kopra, Sanna-Leena Perunka, Mika Raatikainen, Osmo Soininvaara, Erkki Tuomioja

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Paavo Arhinmäkis förslag till hemställningskläm.

11 omröstningen

Ledamoten Matias Pajulas förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Ledamoten Matias Pajulas förslag till hemställningskläm

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 27

Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Maaret Castrén, Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Arja Karhuvaara, Erkki Karinoja, Tapio Klemetti, Eeva Kärkkäinen, Heimo Laaksonen, Pekka Löfman, Teija Makkonen, Otto Meri, Maria Miala, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Terhi Peltokorpi, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Nina Suomalainen, Laura Varjokari, Maarit Vierunen

Nej-röster: 11

Sandra Hagman, Joel Harkimo, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Elina Kauppila, Mai Kivelä, Laura Kolehmainen, Minja Koskela, Anna Lemström, Tuomas Nevanlinna, Kimmo Niemelä

Blanka: 43

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Timo Harakka, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Shawn Huff, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Otso Kivekäs, Laura Korpinen, Minna Lindgren, Nina Katariina Miettinen, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Mikko Paunio, Katri Penttinen, Suvi Pulkkinen, Mika Raatikainen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Oula Silvennoinen, Anni Sinnemäki, Seida Sohrabi, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa

Frånvarande: 4

Pia Kopra, Sanna-Leena Perunka, Osmo Soininvaara, Erkki Tuomioja

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Matias Pajulas förslag till hemställningskläm.

---

12 omröstningen

Ledamoten Mari Rantanens förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Ledamoten Mari Rantanens förslag till hemställningskläm
NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 27

Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Maaret Castrén, Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Arja Karhuvaara, Erkki Karinoja, Tapio Klemetti, Laura Korpinen, Eeva Kärkkäinen, Heimo Laaksonen, Pekka Löfman, Teija Makkonen, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Mikko Paunio, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Seida Sohrabi, Ilkka Taipale, Laura Varjokari, Maarit Vierunen

Nej-röster: 16

Mahad Ahmed, Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Mia Haglund, Sandra Hagman, Joel Harkimo, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Elina Kauppila, Mai Kivelä, Laura Kolehmainen, Minja Koskela, Anna Lemström, Otto Meri, Tuomas Nevanlinna, Kimmo Niemelä

Blanka: 38

Hilkka Ahde, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Eva Biaudet, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Fatim Diarra, Nora Grotenfelt, Timo Harakka, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Shawn Huff, Annina Iskanius, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Otso Kivekäs, Minna Lindgren, Maria Miala, Nina Katariina Miettinen, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Katri Penttinen, Suvi Pulkkinen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Oula Silvennoinen, Anni Sinnemäki, Nina Suomalainen, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa

Frånvarande: 4

Pia Kopra, Sanna-Leena Perunka, Osmo Soininvaara, Erkki Tuomioja

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Mari Rantanens förslag till hemställningskläm.

13 omröstningen

Ledamoten Nuutti Hyttinens förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Ledamoten Nuutti Hyttinens förslag till hemställningskläm
NEJ-förslag: Motsätter sig

18.05.2022

Ja-röster: 11

Sirpa Asko-Seljavaara, Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Erkki Karinoja, Otto Meri, Tuomas Nevanlinna, Matias Pajula, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Laura Varjokari

Nej-röster: 10

Mia Haglund, Elina Kauppila, Mai Kivelä, Laura Kolehmainen, Maria Miala, Kimmo Niemelä, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Katri Penttinen, Nina Suomalainen

Blanka: 59

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Sandra Hagman, Timo Harakka, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eve-liina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Anniina Iskanius, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Laura Korpinen, Minja Koskela, Eeva Kärkkäinen, Heimo Laaksonen, Anna Lemström, Minna Lindgren, Pekka Löfman, Teija Makkonen, Nina Katariina Miittinen, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Jenni Pajunen, Amanda Pasanen, Mikko Paunio, Terhi Peltokorpi, Suvi Pulkkinen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen, Anni Sinnemäki, Seida Sohrabi, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen

Frånvarande: 5

Pia Kopra, Pia Pakarinen, Sanna-Leena Perunka, Osmo Soininvaara, Erkki Tuomioja

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Nuutti Hyttinens förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Katja Rimpilä, stadssekreterare, telefon: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Johanna af Hällström, tiimipäällikkö, telefon: 040 334 5498
Johanna.afHallstrom(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Asko-Seljavaara och 17 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden upphäver den kategoriska bestämmelsen om att endast servera vegetariska maträtter vid sina evenemang.

Kötträtter serveras inte längre på stadens tillställningar enligt Helsingfors stads riktlinjer. Beslutet baserar sig på uppgifter om matens klimatteffekter. Enligt undersökningar kommer största delen av matens klimatpåverkan från primärproduktionen där den största faktorn är köttproduktion (länken finns endast på finska: <https://ilmasto-opas.fi/fi/ilmastonmuutos/hillinta/-/artikkeli/ab196e68-c632-4bef-86f3-18b5ce91d655/ilmastomyotainenruoka.html>).

De nya riktlinjerna innebär inte att endast vegetarisk mat serveras på stadens tillställningar. Menyerna kan fortfarande innehålla ägg och mjölkprodukter. Endast kaffemjölken ersätts med havredryck. Det är också möjligt att servera ansvarsfullt fångad närfisk.

Staden kan inte besluta att gynna inhemska produkter, eftersom produktens ursprungsland inte kan vara grunden för upphandling enligt upphandlingslagen som styr stadens alla upphandlingar. Därför kan matens inhemska ursprung inte vara ett kriterium även om staden serverade kött på sina tillställningar. I stället förutsätter riktlinjerna att menyerna innehåller säsongsbetonade grönsaker som ofta omfattar bl.a. inhemska rotfrukter, bär och svampar. Inhemska åkerböna och havre används allmänt som råvaror i vegetarisk mat. Genom att gynna havredryck stöder staden inhemska odlare.

Man ska även beakta att målet med stadens riktlinjer är att ta hänsyn även till övriga miljöperspektiv. Riktlinjerna är en av åtgärderna i Helsingfors vägkarta för cirkulär ekonomi och delningsekonomi och därför avstår staden inte bara från att servera kött utan också från att använda engångskärl och engångsbestick. Utöver det innehåller riktlinjerna anvisningar för att minska matsvinn. Helsingfors stad är Rättvis handel-stad sedan 2013. Detta kommer att beaktas allt bättre vid planeringen av menyer.

Riktlinjerna gäller endast tillställningar som ordnas av staden. De gäller inte den matservering som ordnas inom stadens olika tjänster, såsom

18.05.2022

måltider vid daghem, skolor eller serviceboenden. Riktlinjerna gäller inte heller stadens personalrestauranger.

I motionen konstateras att beslutet fattades i november 2021 utan att fullmäktige godkände det. Kanslichefen fattade beslut i ärendet 28.10.2021 § 220. Grunden för kanslichefens befogenheter att fatta beslut i ärendet är 14 kap. 1 § 1 mom. 1 punkt i förvaltningsstadgan, enligt vilken kanslichefen vid behov ger sektorcheferna, direktörerna för affärsverken och andra ansvariga riktlinjer och föreskrifter samt meddelar föreskrifter och anvisningar om förvaltningen. Riktlinjerna om servering på stadens tillställningar ska betraktas som en riktlinje som hör till kanslichefens befogenheter i enlighet med förvaltningsstadgan. Stadsstyrelsen avlog 10.1.2022 § 18 en begäran om omprövning av kanslichefens beslut. Enligt den information som erhållits av förvaltningsdomstolen per telefon har beslutet inte överklagats, varför kanslichefens beslut har vunnit laga kraft.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Katja Rimpilä, stadssekreterare, telefon: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi
Johanna af Hällström, tiimipäällikkö, telefon: 040 334 5498
Johanna.afHallstrom(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 02.05.2022 § 326

HEL 2022-004006 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa: Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

18.05.2022

Ärende/13

25.04.2022 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi
Johanna af Hällström, tiimipäällikkö, puhelin: 040 334 5498
Johanna.afHallstrom(a)hel.fi

18.05.2022

Ärende/14

§ 117

Ledamoten Björn Månssons motion om trafiksäkerhet nära cykelfiler som ligger intill busshållplatser

HEL 2021-010631 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Björn Månssonin aloite
- 2 Motion 22.09.2021 Månsson Björn
- 3 Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) lausunto, 20.1.2022

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Björn Månsson och 17 andra ledamöter föreslår i sin motion att busspassagerarnas och cyklisternas säkerhet ska tryggas på olika sätt när cykelfiler planeras intill busshållplatser.

Trafiksäkerheten är en viktig utgångspunkt för all trafikplanering. Kollektivtrafikens hållplatser hör till de objekt där stadsmiljösektorn och samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT) särskilt beaktar trafiksäkerheten i sitt samarbete. Stadsmiljösektorn följer med responsen om hållplatsarrangemangen och gör vid behov upp planer för att göra arrangemangen vid enskilda hållplatser tydligare.

I Helsingfors styrs planeringen av cykeltrafiken av planeringsanvisningarna för cykeltrafik, som godkändes 2016. I Helsingfors är det en allmän princip att ha fotgängarna och cyklister på skilda banor. Cykelvägen och gångbanan skiljs ofta åt med kantstenar, och cykelvägen brukar märkas ut med vägmarkeringar med cykelsymbolen. Skilda banor för cyklister och fotgängare gör trafiken säkrare för båda grupper-

na. När cyklisterna har sin egen bana är cykeltrafiken förutsägbar och fotgängarna behöver inte dela gångbanan med cyklister.

Den nya typritningen för busshållplatser (daterad 15.10.2021) innehåller en mer detaljerad översikt över de konstruktioner och principer för vägbygge som passar olika slag av hållplatser. Vid busshållplatser ska cykelvägen i första hand gå bakom hållplatstaket och det cirka 3,5 meter breda vänteområdet. Trafiksäkerheten förbättras genom att installera räck intill hållplatstaket, så att passagerare som stiger av bussen inte kan gå direkt ut på cykelbanan vid hållplatstaket, som skymmer sikten för cyklister. Räckan kan också dirigera fotgängarna till ett övergångsställe där det är säkert att gå över cykelvägen. Alltid finns det inte plats att bygga ett vänteområde mellan cykelvägen och körbanan. Då måste passagerarna stiga på bussen direkt från cykelvägen. I sådana fall markeras hållplatsens läge på cykelbanan med röd färg för att göra trafikanterna mer uppmärksamma.

Eftersom cykelvägarna och gångbanorna oftast ligger vid vägkanten måste man gå över cykelvägen för att kunna stiga på bussen. Enligt vägtrafiklagen ska en cyklist som på en cykelbana passerar en buss vid en hållplats lämna fri passage åt på- eller avstigande passagerare. När det inte står någon buss vid hållplatsen lämnar väjningsreglerna mer rum för tolkning. Den som går över cykelvägen utan att stiga på eller av en buss har väjningsplikt mot cyklisterna. Om man vill visa att cyklisterna alltid har väjningsplikt vid hållplatsen märks ett övergångsställe ut på cykelvägen vid hållplatsen. I så fall dirigeras fotgängarna med hjälp av räck att korsa cykelvägen vid övergångsstället.

Generellt används övergångsställen på cykelvägar i områdena med den livligaste gångtrafiken och vid hållplatser som följer tillgänglighetskraven på specialnivå. I områden med mindre trafik möts fotgängare och cyklister mer sällan och man har därför inte ansett det befogat att upprätta övergångsställen som enda passager till hållplatserna. Parterna i trafiken omfattas dock av de allmänna skyldigheterna för vägtrafikanter att iakttäta den försiktighet som krävs med hänsyn till omständigheterna och situationen samt skyldigheten att för undvikande av fara förutse andra vägtrafikanters agerande.

I Helsingfors har man inte byggt farthinder på cykelvägar vid busshållplatser på det sätt som föreslås i motionen. Farthinder som lämpar sig för cykeltrafik får inte vara branta för att inte förorsaka cyklisten eller cykeln skada till exempel genom stötar. En omfattande utbyggnad av farthinder vid hållplatser skulle göra cykeltrafiken mindre lockande eftersom man som cyklist rör sig med muskelkraft. I särskilda fall kunde farthinder eller exempelvis trafikljus användas för att garantera funge-

18.05.2022

Ärende/14

rande trafikarrangemang där fotgängare går över cykelvägen, om det inte räcker att fotgängarna och cyklisterna har tydligt åtskilda banor och ett övergångsställe märks ut.

Stadsmiljönämnden och samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT) har gett sina utlåtanden om motionen. Svaret stämmer överens med utlåtandena.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtutettu Björn Månssonin aloite
- 2 Motion 22.09.2021 Månsson Björn
- 3 Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) lausunto, 20.1.2022

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 02.05.2022 § 313

HEL 2021-010631 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Stadsmiljönämnden 18.01.2022 § 28

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

HEL 2021-010631 T 00 00 03

Utlåtande

Stadsmiljönämnden gav stadsstyrelsen följande utlåtande:

I Helsingfors godkändes år 2016 (stadsplaneringsnämnden 19.4.2016) en Planeringsanvisning för cykeltrafiken, som styr stadens planering av cykeltrafiken. En allmän princip i Helsingfors är att fotgängarna och cykeltrafiken ska separeras från varandra till separata leder. Cykelvägar avskiljs ofta till en egen nivå med hjälp av kantstenar och markeras med vägmarkeringar i form av cykelsymboler. Separationsprincipen förbättrar säkerheten för både cyklister och fotgängare. När cyklisten har sitt eget utrymme blir cykeltrafiken lätt att förutse, och utrymmet för fotgängare används endast av dem.

I samarbetet mellan stadsmiljösektorn och Helsingforsregionens trafik (HRT) fäster man särskild uppmärksamhet vid kollektivtrafikens hållplatser och deras säkerhet. I den nya typritningen för busshållplatser (uppdaterad 15.10.2021) ges närmare information om strukturer för gatubyggnad och principer för olika typer av hållplatslösningar. Vid busshållplatser strävar man i första hand efter att dra cykelvägarna så att de går bakom busskuren och det ca 3,5 meter breda vänteområdet. Bredvid busskuren monteras räcken som förbättrar trafiksäkerheten genom att förhindra att en person som befunnit sig bakom det sikthinder som busskuren utgör går rakt ut på cykelvägen. Genom räckena kan man också styra fotgängarna att korsa cykelvägen på en trygg plats via ett övergångsställe. På en del ställen finns inte plats för att bygga ett vänteområde mellan cykelvägen och körbanan, vilket innebär att busspassagerare måste stiga på direkt från cykelvägen. På sådana platser markeras cykelvägen vid hållplatsen med röd färg, vars syfte är att dra till sig trafikanternas uppmärksamhet och göra dem mer observanta.

Cykelvägarna och trottoarerna är oftast placerade vid kanten av gatorna, vilket innebär att man måste korsa cykelvägen för att komma till bussen. Enligt vägtrafiklagen ska den som rör sig med cykel på en cykelväg och passerar en buss vid en hållplats lämna fri passage åt på- eller avstigande passagerare. När ingen buss är vid hållplatsen lämnar väjningsreglerna mer utrymme för tolkning. Om en person som korsar en cykelväg inte är på väg att stiga på eller av en buss, är tolkningen att hen har väjningsplikt gentemot cyklister när hen korsar cykelvägen. Om man vill att cyklisten är väjningspliktig i alla situationer kan man förse cykelvägen med ett övergångsställe vid hållplatsen. Fotgängarna hänvisas då med hjälp av räcken att korsa cykelvägen via övergångsstället. I allmänhet används övergångsställen som märks ut på cykelvägen i de områden som har livligast gångtrafik och vid hållplatser med

tillgänglighetskrav på specialnivå. I områden med mindre livlig trafik har användning av övergångsställen och begränsning av passagen till hållplatserna till ett visst ställe inte betraktats som nödvändigt eftersom mötessituationerna är få. Parterna i trafiken berörs ändå av de allmänna skyldigheter som gäller trafikanter i fråga om att iaktta den försiktighet som förhållandena och situationen kräver samt skyldigheten att förutse även den andra partens agerande för att undvika fara.

Man har inte byggt farthinder på cykelvägar i anslutning till busshållplatser i Helsingfors. Ett farthinder som lämpar sig för cykeltrafik bör ha en flack profil för att inte orsaka olägenheter för cyklisten eller cykeln exempelvis på grund av skakningar. Omfattande byggande av farthinder i anslutning till hållplatser skulle minska cyklingens attraktivitet, eftersom cykling är ett sätt att ta sig fram med muskelkraft. Om en betydande fotgängarpassage inte fås att fungera säkert genom tydlig separation och övergångsställen kunde man i vissa fall säkra övergången med hjälp av farthinder eller till exempel trafikljusstyrning. Stadsmiljösektorn följer responsen som kommer in om hållplatserna och gör vid behov upp planer för att förtydliga hållplatsarrangemangen. Trafiksäkerheten är en viktig utgångspunkt i all trafikplanering.

Föredragande

sektorchef i stadsmiljösektorn
Ville Lehmuskoski

Upplysningar

Teppo Pasanen, trafikingenjör: 310 37123
teppo.pasanen(a)hel.fi

§ 118

Ledamoten Petrus Pennanens motion om att utveckla småbåtstrafiken

HEL 2021-011261 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet på förslag av ordföranden.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Petrus Pennanen och 14 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden för att utveckla småbåtstrafiken bygger lättillgängliga och för alla båtförare öppna bryggor till öar och förtöjningsplatser till kobbar, på vilka det är tillåtet att stiga i land samt att staden muddrar upp Skattuddens, Busholmens och Fiskehamnens kanaler så att de är tillräckligt djupa för småbåtar.

Stadsstyrelsen understöder förslaget om att staden inrättar förtöjningsplatser och allmänna gästbryggor för småbåtar på utflyktsöar och de största öarna med tjänster som ligger utanför Helsingfors.

Med tanke på småbåtförare kan skärgården göras mer tillgänglig genom att bygga nya och iståndsätta befintliga bryggor eller öppna privata bryggor för allmänheten. Rekreativöarnas tillgänglighet förbättras även genom snabbare och lättare åtgärder, såsom med hjälp av båtringar och bojar. Bojar placeras på ankarplatser i anslutning till båtringar vid stadens rekreativöar. I fortsättningen har staden för av-

sikten att ha mer omfattande information på sin webbplats om de tjänster som erbjuds på de öar som är öppna för rekreatjonsbruk.

Nu utvecklar Helsingfors havsområdena aktivt. På många öar, såsom Kalvholmen, Mjölö och Skanslandet, har staden under senaste åren vidtagit åtgärder som främjar småbåtlivet. På Skanslandet finns det ca 50 båtplatser avsedda för förtöjning av småbåtar och på Kalvholmen femton. Antalet bryggplatser ökas eller kajer istandsätts bl.a. på Vaktholmen och Takvedholmen. På Hemholmen, Västra Jungfruholmen och Järpholmen utreds behovet av platser för bojar utöver de befintliga båtringarna.

En underhålls- och utvecklingsplan har utarbetats för den östra skärgården. Planens centrala princip är att förbättra tillgängligheten av friluftsoarna samt att förbättra möjligheterna att stiga i land och friluftstjänsterna på friluftsoarna. Avsikten är att det vid alla viktigaste friluftsoar som staden förvaltar i framtiden finns bryggor eller bojar som passar för småbåtar.

Staden strävar aktivt efter att förbättra förutsättningarna för småbåtslivet på sina öar, men markägarskapet i Helsingfors skärgård har delats mellan flera olika aktörer. Endast en del av öarna är sådana att de kan användas fritt och att det är möjligt att utveckla friluftstjänster. I synnerhet i den östra skärgården finns gott om friluftsoar som är avsedda för rekreatjonsbruk. Så kallade allemansöar finns på olika håll i skärgården. Det är inte motiverat att förbättra tillgängligheten på sådana öar som har begränsad användning, såsom fridlysta fågelskär och militäröar.

Målet med havsstrategin är att förbättra användningen av skärgården för rekreation, men också att trygga bevarandet av skärgårdsnaturen och skärgårdens kulturarv och därtill hörande livsmiljöer. I praktiken betyder det att tillgängligheten utvecklas i synnerhet på de öar där naturen och kulturarvsobjekten tål ökat slitage, erosion och störningar, förändringar i landskapet, nedskräpning och förändringar i undervattensnaturen. En av de största faktorerna som hotar fågelarter som häckar i skärgården är oavsiktliga störningar som rekreatjonsanvändningen medför på häckningsöar och -skär.

Vid sidan av att öka antalet bryggor föreslås i motionen att staden muddrar upp Skattuddens, Busholmens och Fiskehamnens kanaler. För att muddra i närheten av befintliga konstruktioner krävs alltid en mer omfattande strukturell granskning och ganska sannolikt också ändringar i de omgivande konstruktionerna för att inte riskera säkerheten. I vissa kanaler är berget så nära botten att en fördjupning förutsätter sprängning. Det räcker inte nödvändigtvis med muddring för att förbät-

18.05.2022

Ärende/15

ra förutsättningar för småbåtstrafiken i kanalerna, eftersom broarna som löper över kanalerna är låga. För närvarande är det inte möjligt att muddra kanalerna och det ingår inte i investeringsprogrammet.

Stadsmiljönämnden samt kultur- och fritidsnämnden har gett utlåtanden i ärendet. Svaret stämmer överens med utlåtandena.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 02.05.2022 § 325

HEL 2021-011261 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 08.02.2022 § 76

HEL 2021-011261 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa esitetään kolmea keskeistä toimenpidettä Helsingin saariston saavutettavuuden ja pienveneliikenteen kehittämiseksi: pienveneiden kiinnityspaikkojen lisäämistä, kaikille avoimien ja helposti saavutettavien laitureiden lisäämistä saarissa sekä Katajanokan, Jätkäsaaren ja Kalasataman kanavien ruoppaamista riittävän syväksi pienveneilylle.

Kaupunkiympäristölautakunta kannattaa pienveneiden kiinnityspaikkojen ja kaikille avoimien käynti- ja vieraslaitureiden lisäämistä Helsingin edustan retkeilysaariin ja suurimpiin saariin, joissa on palveluja. Pienveneilyä edistäviä toimenpiteitä on viime vuosien aikana tehty monissa Helsingin edustan saarissa, muun muassa Vasikkasaarella, Isosaarella ja Vallisaarella. Itäiseen saaristoon on laadittu hoito- ja kehittämissuunnitelma, jonka keskeisenä periaatteena on retkeilysaarten saavutettavuuden, rantautumismahdollisuuksien ja virkistyskäyttöpalveluiden parantaminen. Tavoitteena on, että tulevaisuudessa kaikissa tärkeimmissä Helsingin kaupungin omistuksessa ja hallinnoimissa retkisaarissa on pienveneille soveltuvat laiturit tai poijupaikat.

Aloitteessa esitetyjen kanavien ruoppaaminen vaatii lisäselvityksiä. Ruoppaukset olemassa olevien rakenteiden läheisyydessä edellyttävät aina laajempaa rakenteellista tarkastelua ja melko todennäköisesti myös muutoksia kanavia ympäröiviin rakenteisiin.

Tällä hetkellä kanavien ruoppaaminen ei ole mahdollista eikä se sisälly investointiohjelmaan.

Helsingin merellinen strategia

Merellisen strategian tavoitteena on parantaa kaupungin merellisten kohteiden saavutettavuutta ja saariston palveluja sekä edistää merellisiä tapahtumia. Helsingin merialueiden kehittäminen etenee tällä hetkellä aktiivisesti. Pitkään Helsingin saariston yleinen virkistyskäyttö oli painottunut muutamaan isompaan saareen, kuten Suomenlinnaan, Pihlajasaareen ja Mustasaareen. Viime vuosina on avautunut uusia saaria kaupunkilaisten käyttöön, esimerkiksi Lonna, Vallisaari, Kuninkaansaari ja Isosaari. Tällä hetkellä aktiivisen merellisen virkistyksen piirissä on 12 saarta tai saariyhmää.

Saarten maanomistusolot ja käyttö

Helsingin kaupunki pyrkii parantamaan pienveneilijöiden pääsyä saariin omistamallaan ja hallinnoimillaan saarilla. Helsingin saariston maanomistus on kuitenkin jakautunut usealle taholle. Valtio ja kaupunki ovat suurimpia yksittäisiä maanomistajia. Valtion maat ovat osittain puolustusvoimien käytössä ja niiden hallinta on jakautunut Senaatti-kiinteistöjen ja Metsähallituksen kesken. Puolustusvoimien hallinnassa olevat saaret ovat suljettua sotilasaluetta. Muita merkittäviä maanomistajia ovat muun muassa Helsingin seurakuntayhtymä. Osa saaristosta on yksityisten omistamaa ja kesäasumiskäytössä. Saaristossa on myös kesämajoja, yksityisiä kesähuviloita ja järjestöjen, yhdistysten sekä yritysten virkistys- ja koulutuskeskuksia. Osa kaupungin saarikiinteistöistä on vuokrattu muun muassa veneily- ja kalastusseuroille, muut saaret ovat virkistys- tai luonnonsuo-jelukäytössä.

Saarista vain osa on avoimessa käytössä ja sellaisia, joihin on mahdollista kehittää retkeily- ja virkistyspalveluita ja lisätä niitä palvelevia rakenteita, kuten laitureita. Virkistyskäyttöön tarkoitettuja retkeilysaaria on runsaasti erityisesti itäisessä saaristossa ja niin sanottuja jokamiessaaria on eri puolilla saaristoa. Rajoitetun käytön saariin, joita ovat muun muassa rauhoitetut lintuluodot ja sotilaskäytössä olevat saaret, ei ole tarkoituksenmukaista parantaa saarten saavutettavuutta.

Merellisen strategian tavoitteena on saariston saarien avaamisen ja virkistyskäytön parantamisen lisäksi turvata saaristoluonnon ja saariston kulttuuriperinnön ja siihen liittyvien elinympäristöjen säilyminen. Käytännössä tämä tarkoittaa saavutettavuuden ja virkistyskäytön kehittämistä erityisesti niissä saarissa, joissa luonto ja kulttuuriperintökohdet kestävät lisääntyvää kulutusta, eroosion ja häirinnän lisääntymistä, maisemien muuttumista, roskaantumista ja vedenalaisen luonnon muutoksia.

Saaristoluonto on Helsingissä säilynyt melko hyvin ja saaristossa esiintyy runsaasti uhanalaisia ja harvinaisia luontotyyppejä. Erityisesti rantojen luontotyyppit kuten hiekkarannat ja erilaiset merenrantaniityt kestävät huonosti kulutusta ja saariin rantautumista. Helsingin merialue saaristoinen on monipuolisen ja poikkeuksellisen arvokkaan pesimälinnuston elinympäristö. Pesimälinnustoon kuuluu runsaasti uhanalaisia ja muualla Itämeren piirissä voimakkaasti taantuneita lajeja. Saaristossa pesivien lintulajien yksi merkittävimmistä uhkatekijöistä on tahattoman häiriön syntyminen pesimäsaarille ja -luodoille virkistyskäytön seurauksena.

Pienveneilijöiden palvelut ja niiden kehittäminen

Helsingin saaristossa on monta toimijaa. Helsingin kaupungin omistamien saarten hallinnointi on ajan mittaan jakautunut usealle eri toimialalle ja palvelulle. Suurin osa Helsingin merellisestä huollosta on tällä

hetkellä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan vastuulla. Etenkin laituriensa osalta hallinnointi jakautuu usealle vastuutaholle. Osa laitureista on myös yksityisille ja yhteisöille vuokrattuja laitureita, joihin ei ole vapaata pääsyä. Kaupunkiympäristön toimiala hallinnoi 21 saarta, joista vain osassa on huoltotarvetta. Toimiala tilaa myös 24 luonnonsuojelusaaren tai saarissa sijaitsevan luonnonsuojelun alueen huollon. Toimialan vastuulla on lisäksi kaksi kesämajasaarta Satamasaari ja Pikku Satamasaari.

Viime vuosien aikana on helpotettu pienveneilyä muun muassa Vasikkasaarella. Aiemmin saari on ollut pääosin kesämajakäytössä. Kaikille veneilijöille avoin käyntilaituri rakennettiin 2020. Vartiosaareen on suunnitteilla olemassa olevan yhteyslaiturin kunnostus.

Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen omistamia retkeilysaaria on kaksi Helsingin saaristoalueella, Kalliosaari ja Pikku Leikosaari. Saaret ovat hyvin varustettuja retkisaaria retkipalveluineen ja niihin on kaikilla vapaa pääsy. Molempiin saariin pääsee rantautumaan pienveneillä.

Tavoitteena on, että tulevaisuudessa kaikissa tärkeimmissä Helsingin kaupungin omistuksessa ja hallinnoimissa retkisaarissa on pienveneille soveltuvat laiturit tai poijupaikat. Saarten saavutettavuuden parantamisessa otetaan huomioon erilaiset retkeilijät, kuten reittiveneellä liikkuvat kaupunkilaiset, veneilijät, purjehtijat, lapsiperheet, liikuntarajoitteiset, melojat ja soutuveneellä liikkuvat, jotta mahdollisimman monella kaupunkilaisella olisi mahdollisuus päästä virkistäytymään saaristoon.

Pienveneilijöiden näkökulmasta saariston saavutettavuutta voidaan parantaa uusien retkilaiturien rakentamisella, olemassa olevia laitureita kunnostamalla tai avaamalla yksityiseen käyttöön vuokrattuja laitureja kokonaan tai osittain yleiseen käyttöön. Virkistysaarten saavutettavuutta parannetaan myös nopeammilla ja kevyemmällä toimenpiteillä, kuten kiinnittymisrenkaiden ja poijujen avulla. Poijuja sijoitetaan ankkuripaikoille kaupungin virkistysaarten kiinnittymisrenkaiden yhteyteen. Melojien rantautumisen helpottamiseksi on suunnitteilla melontalaitureita ja melojien rantautumiseen soveltuvien rantapaikkojen merkitsemistä erityisesti suojaisten itäisten saariston saarikohteisiin. Uusista, virkistyskäyttöön avattujen saarten palveluista on jatkossa tarkoitus tiedottaa entistä kattavammin kaupungin nettisivuilla.

Itäiseen saariston retkisaarilla, Kotiluodolla, Läntisellä Neitsytsaarella ja Pihlajaluodolla selvitetään poijupaikkojen tarvetta jo olemassa olevien kiinnitysrenkaiden lisäksi. Erityisesti Vuosaaren edustalla olevan Malakasaaren retkeilypalveluita ja laitureita on tarkoitus parantaa lähivuosien aikana. Vartiosaaren virkistyspalvelujen parantamisen yhteydessä

kiinnitetään erityistä huomiota kaikille avoimien laitureiden ja kiinnityspaikkojen lisäämiseen.

Katajanokan, Jätkäsaaren ja Kalasataman kanavien parantamisen mahdollisuudet

Aloitteessa esitetään kolmen kanavan ruoppaamista riittävän syväksi pienveneilylle. Ruoppaukset olemassa olevien rakenteiden läheisyydessä edellyttävät aina laajempaa rakenteellista tarkastelua, lisäselvityksiä ja melko todennäköisesti myös muutoksia kanavia ympäröiviin rakenteisiin, jotta niiden toiminta ja turvallisuus eivät vaarannu. Joissain tapauksissa, kuten Katajanokan kanavassa, on kallio lähellä pohjaa, jolloin väylän syventäminen edellyttäisi louhintaa. Kanavien pohjassa on myös paikoitellen pilaantunutta maa-ainesta, joka edellyttäisi toimenpiteitä, jos syventämiseen ryhdyttäisiin. Ruoppaus ei myöskään toimenpiteenä yksin välttämättä riittäisi kanavien veneilymahdollisuuksien parantamiseen, koska kanavien ylittävien siltojen alituskorkeudet ovat matalat.

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kulttuurin- ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tuuli Ylikotila, luontoasiantuntija: 310 38540
tuuli.ylikotila(a)hel.fi
Eero Sihvonen, projektinjohtaja, puhelin: 310 39448
eero.sihvonen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 18.01.2022 § 10

HEL 2021-011261 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi kaupunginhallitukselle asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan saariston veneilymahdollisuuksien kehittäminen on kannatettavaa virkistystoiminnan edistämistä. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta puoltaa saariston virkistyskäytön mahdollisuuksien vahvistamista, johon lähivuosina parhaan mahdollisuuden tarjoaa Itäisen saariston hoito- ja kehittämissuunnitelman toimenpiteiden toteuttaminen. Helsingin kaupunkiympäristölautakunnan 22.6.2021 hyväksymän Itäisen saariston hoito- ja kehittämissuunnitelman toteuttamisen myötä yhä useammalla on pääsy

kaupungin omistamiin saarikohteisiin, joissa parannetaan myös pienveneiden kiinnittäytymismahdollisuuksia. Toimenpiteiden suunnittelu ja toteutus edellyttää tiivistä yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Itäisen saariston hoito- ja kehittämissuunnitelman ensimmäisten toimenpiteiden toteutus alkaa 2022 kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ja kaupunkiympäristön toimialan yhteistyössä. Toimenpiteet koskevat mm. saarten saavutettavuuden ja rantautumismahdollisuuksien parantamista. Tavoitteena on, että kaikissa tärkeimmissä retkisaarissa on pienveneille soveltuvat laiturit tai poijupaikat sekä myös melojien rantautumispaikat merkittynä. Laituripaikkoja lisätään tai laitureita kunnostetaan käyttöön mm. Vartiosaarella ja Malkasaarella. Kotiluodolla, Läntisellä Neitsytsaarella ja Pihlajaluodolla selvitetään poijupaikkojen tarvetta jo olemassa olevien kiinnitysrenkaiden lisäksi.

Itäisessä saaristossa toimenpiteiden keskeisenä tavoitteena on lisääntyvän virkistyskäytön ja luontoarvojen yhteensovittaminen sekä ratkaisujen etsiminen siihen, miten saariston potentiaalia voidaan hyödyntää kestäväällä tavalla. Helsingin merialue saaristoineen on monipuolisen ja suojelullisesti hyvin arvokkaan pesimälinnuston elinympäristö. Saaristossamme pesivä lintulajisto on kansainvälisestikin vertailtuna poikkeuksellisen monipuolinen eri pääkaupunkialueiden keskinäisessä vertailussa. Meillä Helsingissä pesivään saaristolinnustoomme kuuluu runsaasti uhanalaisia ja muualla Itämeren piirissä voimakkaasti taantuneita lajeja. Saaristossamme pesivien lintulajien yksi merkittävimmistä uhkatekijöistä on tahattoman häiriön syntyminen pesimäsaarille ja -luodoille virkistyskäytön seurauksena. Helsingin kaupunki on nykyisessä luonnonsuojeluohjelmassa rauhoittanut ja rauhoittamassa useita kaikkein tärkeimpiä merilinnustomme pesimäsaaria mairinnousulta häiriöherkimpään pesimäaikaan. Näiden lisäksi kaupungin luontotietojärjestelmässä on tunnistettu joukko muita tärkeitä pesimäsaaria ja linnuille ravintoa tarjoavia tärkeitä matalikkoja, joille häiriön syntymistä tulee pyrkiä välttämään merellisen virkistyskäytön suunnittelussa. Linnuston lisäksi virkistyskäyttö ja veneily vaikuttavat saariston kasvillisuuteen. Itäisen saariston saarilla tehdyissä luontoinventoinneissa erittäin uhanalaisten luontotyyppien joukossa olivat mm. hiekkarannat, joiden kasvillisuus on samalla erityisen alttiita mairinnousun aiheuttamalle kulumiselle ja siksi pienveneiden kiinnittäytymistä on tärkeää ohjata vain siihen soveltuville kohteille.

Kanavien käyttömahdollisuuksien parantaminen

Aloitteessa esitetään Katajanokan, Jätkäsaaren ja Kalasataman kanavien ruoppaamista riittävän syväksi pienveneilylle. Kyseessä ovat Katajanokan kannaksen halkaiseva matala kanava Pohjoissatamasta Lin-

nanaltaaseen, Jätkäsaaren kanavalla tarkoitetaan Ruoholahden kanaavaa ja Hietalahden ja Ruoholahden kanavan yhdistävä alikulkua, joka on jo pienveneellä kuljettavissa. Kalasataman kanavilla tarkoitettaneen Sompasaarenkanavaa sekä Nihdinkanavaa.

Ruoppaukset olemassa olevien rakenteiden läheisyydessä edellyttävät aina laajempaa rakenteellista tarkastelua ja melko todennäköisesti myös muutoksia kanavia ympäröiviin rakenteisiin, jotta niiden toiminta ja turvallisuus ei vaarannu. Esimerkiksi Nihdinkanavan syventäminen edellyttäisi rantamuurien perustamista syvemmälle eli rakentamista uudelleen. Sompasaarenkanavassa tilanne on vastaava kuin Nihdinkanavan kohdalla ja siellä lisähaastetta tuottaa lisäksi kanavan keskellä sijaitseva voimajohtopylväs. Katajanokan sillan kohdalla on kallio lähellä pohjaa ja myös Nihdissä syventäminen edellyttäisi louhintaa. Kanavien pohjassa on myös paikoitellen pilaantunutta maa-ainesta, joka edellyttäisi toimenpiteitä, jos syventämiseen ryhdyttäisiin. Ruoppaus ei myöskään toimenpiteenä yksin välttämättä riittäisi kanavien veneilymahdollisuuksien parantamiseen, koska kanavien ylittävien siltojen alituskorkeudet ovat matalat.

Pohjoisrannan ja Eteläsataman välillä on kuitenkin nykytilanteessakin toimiva veneyhteys ja Kalasataman kanavien käytettävyyden merkitys veneilyyn kasvaa mahdollisesti siinä vaiheessa, kun Merihaansilta valmistuu. Kalasataman kanavien tilannetta voi tarkastella uudelleen, kun silta on valmistunut.

Viestintä ja yhä parempi yhteistyö saariston eri toimijoiden välillä edistää virkistyskäyttöä

Vuosittain kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan viestintäpalveluissa huomioidaan myös merellinen Helsinki ja sen monet mahdollisuudet ja palvelut kaupunkilaisille. Omaehtoisen liikunnan ja liikkumisen lisääminen on nostettu Helsingin liikuntapalveluiden ydintehtäviin, joten luonnollisesti veneilykaudella myös viestinnässä kohdistetaan resursseja muun muassa Helsingin saariston palvelujen esille tuomiseen. Lisäksi meillä on mittava liikuntapalveluiden verkkosivu-uudistus, joka valmistuessaan helpottaa myös merellisen Helsingin palveluiden löytämistä. Saaristo-oppaassa on merkitty kiinnitysrenkaat ja rantautumissunnat ja tämän tiedon jakaminen verkkosivuilla on jatkossakin tärkeää.

Helsingin saariston maanomistus on jakautunut usealle taholle ja Helsingin saaristossa on monta toimijaa. Valtio ja kaupunki ovat suurimpia yksittäisiä maanomistajia. Muita merkittäviä maanomistajia ovat mm. Helsingin seurakuntayhtymä. Osa saaristosta on yksityisten omistamaa. Osa kaupungin saarikiinteistöistä on vuokrattu mm. veneily- ja kalastusseuroille, muut saaret ovat virkistys- tai luonnonsuojelukäytössä. Helsingin kaupungin omistamien saarten hallinnointi on

18.05.2022

myös ajan mittaan jakautunut usealle eri toimialalle ja palvelulle. Suurin osa Helsingin merellisestä huollosta on tällä hetkellä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan vastuulla, mutta eteenkin laituriensa osalta hallinnointi jakautuu usealle vastuutaholle. Helsingin kaupunki on parantanut yhteistyötä saaristossa toimivien ja maata omistavien tahojen kanssa, jotta saariston kohteet ja palvelut olisivat yhä paremmin asukkaiden käytössä. Kaupungin sisäistä yhteistyötä on myös parannettu erityisesti viestinnässä sekä huollon- ylläpidon kehittämiseksi.

Uudenmaan virkistysalueyhdistys ylläpitää Helsingin itäisessä saaristossa sijaitsevien Pikku Leikosaaren ja Kalliosaaren ulkoilu- ja virkistyspalveluita. Palvelutarjontaan kuuluvat hyvin hoidetut keittokatokset, käymälät, laiturit, levähdyspaikat ja sauna. Viestintäyhteistyötä Uudenmaan virkistysalueyhdistyksen kanssa vahvistetaan, jotta tieto virkistysalueyhdistyksen kohteista saavuttaa helsinkiläiset paremmin. Uudenmaan virkistysalueyhdistys on Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan kuntien yhteistyöelin, jonka tarkoituksena on turvata ja kehittää jäsenkuntien asukkaiden virkistysmahdollisuuksia.

Viime vuosien aikana Helsingin lähisaaristossa on avattu useita uusia saarikohteita virkistyskäyttöön tai parannettu jo olemassa olevien saarien retkeilymahdollisuuksia. Vallisaari avattiin yleisölle 2016, Isosaari 2017, Vasikkasaaren retkeilymahdollisuuksien vahvistamista on tehty 2019 alkaen ja Vartiosaaren retkeilymahdollisuudet ovat parantuneet vuosina 2020–21 tehdyn kehittämistyön ansiosta. Esimerkiksi Vallisaarella on kiinnittymismahdollisuus noin 50 pienveneelle ja Vasikkasaarella on noin 15 ilmaista venepaikkaa. Vartiosaaren on päässyt jo kaksi kesäkautta sähköaluksella, jonka saa käyttöönsä kutsuliikennepalveluna ja joka toteutettiin OmaStadi – osallistuvan budjetoinnin kautta. Vastaavaa kutsuvenepalvelua sekä myös telttailumahdollisuuksien kehittämistä on tarkoitus tehdä osana osallistuvan budjetoinnin toteuttamista myös Itäisessä saaristossa.

Lausunnon valmistelua on tehty yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi
Minttu Perttula, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36171
minttu.perttula(a)hel.fi

18.05.2022

Ärende/16

§ 119

Ledamoten Matias Pajulas motion om nya återvinningsplatser i småhusområden

HEL 2021-011273 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Matias Pajulan aloite
- 2 HSY:n lausunto 1.2.2022
- 3 Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:n lausunto 16.3.2022

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Matias Pajula och 25 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska sträva efter att öka antalet återvinningsplatser särskilt i småhusområden för att göra återvinning lättare och mer lockande.

Stadsstyrelsen anser i likhet med stadsmiljönämnden att det är viktigt för såväl miljön som invånarna att invånarna i närområdet har tillgång till ekopunkter och att möjligheterna att sortera avfall ökas i småhusområden.

Fyra producentsammanslutningar har gett Finlands Förpackningsåtervinning RINKI Ab i uppgift att ordna den regionala mottagningen och insamlingen av konsumentförpackningar (RINKI-ekopunkterna) i Finland. I Finland finns för närvarande ungefär 1 850 RINKI-ekopunkter som tar emot fiber-, glas- och metallförpackningar. Cirka 700 ekopunkter tar också emot plast. I Helsingfors finns 53 ekopunkter som tar emot fiber, glas och metall. En stor del av dem tar också emot plast.

Avfallslagen, avfallsförordningen och förordningen om förpackningar och förpackningsavfall ändrades 2021. År 2025 ska 55 % av det kommunala avfallet i Finland återvinnas, och 2035 ska andelen vara 65 %. För att öka återvinningsgraden är det nödvändigt att samla in olika avfallssorter separat på ett effektivt sätt. I enlighet med lagändringarna ska antalet återvinningsplatser med plastinsamling i Finland öka till minst 1000 och insamlingen av förpackningsavfall flyttas närmare hushållen. Varje fastighet med minst fem hushåll ska skaffa egna sorteringskärl för förpackningsavfall senast 1.7.2023. En motsvarande föreskrift har trätt i kraft i Helsingfors redan 2021.

Stadsstyrelsen hänvisar till RINKI Ab:s uttalande i frågan och konstaterar att ökningen av fastigheternas avfallsinsamling också innebär att antalet ekopunkter, som nu är 1 850, antagligen kommer att minska något. RINKI Ab har för avsikt att placera de kvarvarande punkterna i områden med störst antal fastigheter med 1–4 hushåll. Dessutom strävar RINKI Ab efter att placera de ekopunkter som blir kvar nära den kommersiella servicen och på andra ställen där folk rör sig. Enligt RINKI Ab är det dock omöjligt att öka antalet ekopunkter i nuläget.

Man måste beakta att det inte är alldeles oproblemiskt att grunda nya ekopunkter på nya platser. Trots att invånarna i småhusdominerade områden ofta önskar sig ekopunkter kan det väcka motstånd om de placeras i fastigheternas omedelbara närhet. Också platsbrist kan göra det är svårare att hitta lämpliga platser för ekopunkter i småhusdominerade och tätbebyggda bostadsområden.

Stadsstyrelsen konstaterar slutligen att samkommunen Helsingforsregionens miljöjämnars (HRM:s) flerfacksförsök för småhus (blandavfall och bioavfall, plast- och metallförpackningar) tar slut i maj 2022. Cirka tusen småhus och några radhus i Helsingfors, Vanda, Esbo och Grankulla deltog i försöket. Enligt HRM var responsen på flerfacksförsöket för småhus positiv, men insamlingen blir inte en bestående del av serviceutbudet. Under försöket visade det sig nämligen att materialen som samlades in inte passade ihop med kärlet, och det förekom problem med lastningen. I HRM:s serviceutbud ingår för närvarande insamling av förpackningar i flerfackskärl (kartong-, plast-, glas- och metallförpackningar) för fastigheter med 5–9 hushåll.

Stadsmiljönämnden, HRM och RINKI Ab har gett utlåtanden i ärendet. Svaret stämmer överens med utlåtandena.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

18.05.2022

Ärende/16

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Matias Pajulan aloite
- 2 HSY:n lausunto 1.2.2022
- 3 Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:n lausunto 16.3.2022

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 02.05.2022 § 310

HEL 2021-011273 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 15.02.2022 § 102

HEL 2021-011273 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta, että lähialueen asukkaille saavutettavissa olevien ekopisteiden olemassaolo ja pientaloalueiden jätteiden lajittelumahdollisuuksien lisääminen nähdään tärkeäksi, niin ympäristön kuin asukkaiden näkökulmasta.

18.05.2022

Uusi jätelaki astui voimaan vuonna 2021 ja se vaikuttaa kiinteistökohtaisen jätteiden keräyksen lisääntymiseen. Vuonna 2025 Suomessa tulee kierrättää 55 prosenttia yhdyskuntajätteestä ja vuonna 2035 jo 65 prosenttia. Tehokas erilliskeräys on välttämätön kierrätysasteen nostamiseksi. Täsmälliset vaatimukset kotitalouksien, yritysten ja muiden toimijoiden jätehuollosta annetaan myöhemmin asetuksilla, jotka ovat parhaillaan lausuntokierroksella. Erilliskeräysvelvoitteet on tarkoitettu tulemaan voimaan asteittain heinäkuun 2022 ja heinäkuun 2024 välillä.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) Jätehuoltomääräysten mukaan vuodesta 2021 alkaen biojäte, muovi-, lasi- ja kartonkipakkaukset sekä pienmetalli kerätään erikseen kiinteistöistä, joissa on vähintään viisi huoneistoa.

HSY:n kierrätyspisteet siirtyivät Suomen Pakkauskierrätys Rinki Oy:lle 1.1.2019 alkaen. Rinki Oy vastaa ekopisteiden ylläpidosta ja asiakaspalvelusta pääkaupunkiseudulla.

Uusi jätelaki vaikuttaa Suomen Pakkauskierrätys Rinki Oy:n ekopisteiden kautta kerätyn jätteen määrän vähentymiseen. Ekopisteiden määrän vähentämisestä odotetaan päätöksiä Suomessa, koska uuden lain mukaan ekopisteiden vähimmäismäärä koko valtakunnassa on siirtymäajan jälkeen 1000 pistettä, kun se aikaisemmin oli 1850 pistettä. Muovin osalta pisteiden vähimmäismäärä tulee lisääntymään 500:sta 1000:teen. Suomen Pakkauskierrätys Rinki Oy seuraa tehtäviä päätöksiä ja pidättäytyy uusien ekopisteiden perustamisesta Suomessa. Uusien ekopisteiden perustamiseen vaikuttaa tulevien päätösten linjaukset.

Pientaloalueiden kotitalouksien kiinteistökohtaista jätteiden keräystä kokeillaan pääkaupunkiseudun alueella. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) testaa pientalojen monilokerokeräystä kokeilualueilla kevääseen 2022 saakka. Pientalon monilokeroastia korvaa perinteisen sekajäteastian ja toimii kuten pieni kierrätyspiste omalla pihalla. Monilokerokeräyksessä lajittelu helpottuu ja tilaa, aikaa ja vaivaa säästyy, kun aivan uudenlainen kierrätyspalvelu tulee kotiovelle. Pientalon monilokerokeräyksen avulla pienennetään sekajätteen määrää ja parannetaan jätteiden kierrätysastetta.

Yksityisten toimijoiden järjestämien vaatekeräyspisteiden sijoittaminen pientalovaltaisille ja tiiville asuntoalueille on osoittautunut vaikeaksi tilan puutteen tai naapurien vastustuksen takia. Kierrätyspisteiden suunnittelu ja toteutus ovat vaatekeräysten järjestäjien vastuulla. Vaatekeräyspisteiden rakentaminen edellyttää toimenpideluvan hakemista rakennusvalvonnasta. Lupaprosessiin kuuluu myös naapurien kuulemi-

18.05.2022

nen. Toimenpideluvan hakuprosessi on kaikille hakijoille samanlainen, eikä prosessissa ole alueellisia eroja.

Kaupunkiympäristön toimiala tekee yhteistyötä Suomen Pakkauskierrätys Rinki Oy:n kanssa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Sari Jurmo, maisema-arkkitehti, puhelin: 09 310 37855
sari.jurmo(a)hel.fi

§ 120

Ledamoten Nina Miettinens motion om lastcyklar för sambruk

HEL 2021-011258 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet på förslag av ordföranden.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Nina Miettisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Nina Miettinen och 15 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden främjar inrättandet av ett system för sambruk av lastcyklar genom att utreda möjligheten att erbjuda lastcyklar i anslutning till bostadsbyggnader och stadscykel-tjänsten.

Stadsstyrelsen hänvisar till stadsmiljönämndens utlåtande och konstaterar att man förhåller sig mycket positivt till en ökning av användningen av gemensamma lastcyklar att minska antalet butiks- och hobbyresor med bil. Detta stöd hjälper staden att uppnå målsättningarna i både handlingsprogrammet Kolneutralt Helsingfors 2035 och Rörlighetsprogrammet, samt mer allmänt målet om att främja cykeltrafiken. I samband med konkurrensutsättning av stadscykel-tjänsten som bereds just nu utreds möjligheten att integrera de gemensamma lastcyklarna med stadscykel-systemet på ett lämpligt sätt.

Stadsmiljösektorn främjar förutsättningarna för användning av lastcyklar genom att genomföra målnätverket för cykeltrafik och banor i innerstaden och förstadsområden i enlighet med principerna i de tidigare

18.05.2022

planerna och planeringsanvisningarna för cykeltrafiken. Även de cykel-parkeringsställningar som har genomförts i enlighet med de nuvarande planeringsanvisningarna gör det möjligt att låsa lastcykeln på ett tryggt sätt. Avsikten är att i samband med de kommande cykelparkeringsplanerna närmare utreda vilka ställningsmodeller som passar bättre för lastcyklar

I de objekt som byggs av stadsmiljösektorns bostadsproduktion strävar man efter att beakta utrymmesbehoven av hållbar transport på ett allt bättre sätt. Stadsmiljösektorn har avtalat med Helsingfors stads bostäder Ab (Heka) och Helsingfors bostadsrätt Ab (Haso) på hösten 2021 att det reserveras utrymme för lastcyklar och underhåll av cyklar i cykelförråden. Till Hasos byggnader byggs dessutom ett eluttag för elcyklar i cykelförråden. De uppdaterade planeringsanvisningarna publiceras våren 2022. Varje självständiga bolag fattar själv beslutet om att planera och förverkliga eventuella reserveringssystem för lastcyklar i enskilda hus i enlighet med det som föreslås i motionen.

Eftersom det inte är idealt att förvara eldrivna lastcyklar utomhus med tanke på användning på vintern kan det bli aktuellt att utnyttja bilparkeringsutrymmen (såsom ineffektiva rum vid pelare eller smala remsor) för det. För att förvara en lastcykel i ett cykelförråd krävs att det är lätt att ta sig in och ut ur cykelförrådet och att dörren är tillräckligt bred. I nya objekt är det här möjligt, men i många gamla objekt kan det vara en utmaning.

Trafikaffärsverket HST (nuvarande Stadstrafik Ab) anser i sitt utlåtande att förslaget om lastcyklar för sambruk är en beaktansvärd möjlighet. HST genomförde ett pilotprojekt med lastcyklar i Gräsviken och på Busholmen år 2020. Erfarenheterna från pilotprojektet var positiva och tjänsten var omtyckt i synnerhet bland familjer. Man var nöjda med antalet användare i försöket. Det krävs fortfarande mycket utveckling för att förverkliga en långsiktig lösning. Möjligheten att göra lastcyklarna till en del av stadscykel-tjänsten eller erbjuda sådana i anslutning till den utreds när den nästa konkurrensutsättningen av tjänsten bereds.

Samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT) har meddelat att den understöder HST:s åsikt och att den anser att den preliminärt understöder förslaget om att lastcyklarna blir en del av stadscykel-tjänsten. HRT kommer att utreda förslaget när upphandlingen av stadscykel-tjänsten för den nästa avtalsperioden bereds.

Stadsstyrelsen uppmanar parterna att reda ut, på vilka bibliotek det är möjligt att erbjuda lastcyklar för sambruk med beaktande av möjligheterna till säker förvaring. Även lånetiderna bör granskas i fråga om lastcyklar för sambruk.

18.05.2022

Ärende/17

Svaret stämmer överens med stadmiljönämndens, HST:s och HRT:s utlåtanden.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Nina Miittisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 09.05.2022 § 348

HEL 2021-011258 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

09.05.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Reetta Vanhanen: Lisäys kappaleen 9 jälkeen:

"Kaupunginhallitus kehottaa selvittämään, missä kirjastoissa olisi mahdollisuus lisätä yhteiskäyttöisiä kuormapyöriä huomioiden mahdollisuudet turvalliseen säilytykseen. Myös laina-aikoja kannattaa tarkastella yhteiskäyttöisten kuormapyörien osalta."

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Reetta Vanhasen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

02.05.2022 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 15.02.2022 § 87

HEL 2021-011258 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yhteiskäyttöisten kuormapyörien lisääminen lyhyiden automatkojen vähentämiseksi esimerkiksi kauppa- ja harrastusmatkoja varten on erittäin kannatettavaa. Tämä tukisi pyöräliikenteen edistämisen, Hiilineutraali Helsinki –toimenpideohjelman sekä Liikkumishjelman tavoitteita. Valmistelussa olevan kaupunkipyöräkilpailutuksen yhteydessä on perusteltua selvittää mahdollisuudet yhteiskäyttöisten kuormapyörien integroimiseksi sopivalla tavalla osaksi tulevaa kaupunkipyöräjärjestelmää.

Kaupunkiympäristön toimiala edistää kuormapyörien käyttöedellytyksiä toteuttamalla pyöräliikenteen tavoiteverkkoa ja baanojen tavoiteverkkoa kantakaupungissa ja esikaupunkialueilla tehtyjen suunnitelmien ja pyöräliikenteen suunnitteluohjeen periaatteiden mukaisesti. Myös nykyisten suunnitteluohjeiden mukaan toteutetut pyöräpysäköintitelineet mahdollistavat kuormapyörän lukitsemisen turvallisesti. Kuormapyörille paremmin soveltuvia telinemaleja on tarkoitus selvittää tarkemmin tulevien pyöräpysäköintisuunnitelmien yhteydessä.

Asuntotuotannon rakennuttamissa kohteissa pyritään huomioimaan kestävä liikunnan tilantarpeet jatkossa entistä paremmin. Hekan (Helsingin kaupungin asunnot Oy) ja Hason (Helsingin asumisoikeus Oy) kanssa sovittiin syksyllä 2021, että pyörävarastoihin varataan tilaa kuormapyörille ja pyörien huollolle. Hasolla kohteisiin tulee lisäksi sähköpyörien latauspiste pyörävarastoihin. Päivitetty suunnitteluohje tulaa julkaisemaan keväällä 2022.

Sähkökäyttöisen kuormapyörän säilyttäminen ulkona ei ole talvikäytön kannalta ideaalia, joten tässä kannattaisi hyödyntää pysäköintitiloja (hukkaan meneviä pilarinvierustoja, kapeita kaistaleita yms.) silloin kun sellaisia on tarjolla. Kuormapyörän säilytys pyörävarastossa edellyttää, että pyörävarastoon on helppo kulkuyhteys ulkoa ja tarpeeksi leveä ovi.

18.05.2022

Uusissa kohteissa tämä on mahdollista, mutta monissa vanhoissa voi olla haasteita.

Talokohtaiset varausjärjestelmät yms. jäävät Hekan, Hason ja As Oy:den mietittäviksi ja toteutettaviksi.

08.02.2022 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Oskari Kaupinmäki, liikennesuunnittelija: 310 22589
oskari.kaupinmaki(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 16.12.2021 § 203

HEL 2021-011258 T 00 00 03

Lausunto

Johtokunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle Nina Mi-
ettisen valtuustoaloitteesta yhteiskäyttöisten kuormapyörien
käyttöönoton edistämiseksi:

Liikenneliikelaitos (HKL) näkee yhteiskäyttöiset kuormapyörät
varteenotettavana mahdollisuutena ja on kokeillut niiden tarjoamista
pilottihankkeessa Ruoholahden ja Jätkäsaaren alueella 2020. Kokeilun
kokemukset olivat positiivisia, käyttömäärät kohtuullisia ja erityisesti
perheiden keskuudessa palvelusta pidettiin. Samalla HKL myös totesi,
että pidempiaikaisen ratkaisun toteuttaminen vaatii vielä paljon ke-
hittämistä.

HKL tulee selvittämään mahdollisuutta sisällyttää kuormapyörät osaksi
kaupunkipyöräpalvelua tai sen yhteyteen palvelun seuraavaa kilpai-
lutusta valmistellessa.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Samuli Mäkinen, projekti-insinööri, puhelin: 310 35753
samuli.makinen(a)hel.fi

§ 121

Ledamoten Seida Sohrabis motion om att utöka antalet sopkärl på livliga rekreationsplatser

HEL 2021-011573 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet förslag av ordföranden.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Seida Sohrabin aloite
- 2 Roska-astioiden määrä ja koko
- 3 Puhtaanapitokulut 2018-2021

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Seida Sohrabi och 21 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ökar antalet sopkärl på livliga rekreationsområden, såsom på Blåbärslandet, i synnerhet under sommarsäsongen.

Sopkärlens placering och egenskaper

I Helsingfors placeras sopkärlen utgående från en nätverksgranskning på stadsnivå. I granskningen ägnas uppmärksamhet åt sopkärlen vid centrala farleder, öppna platser, vistelseområden och funktionella områden och deras placering, avstånd från varandra och kärlets storlek. Staden strävar efter att placera sopkärlen i områden där det är möjligt att tömma dem året om. Underhållet av allmänna områden inom stadsmiljösektorn lägger till och tar bort sopkärl på basis av invånarsponsen och på förslag av entreprenörer och beställare av underhåll i områdena.

18.05.2022

Hur kärlden töms påverkar placeringen av och storleken på kärlden. Avfallsbilar med lyftanordning kräver att farlederna har en viss lastförmåga och bredd, vilket ska beaktas i placeringen av djupa behållare och övriga sopkärl som töms med lyftanordning. Därför placeras ofta mindre sopkärl, som kan tömmas för hand, i parkområden.

Sopkärlden är inte engångsinvesteringar utan efter anskaffningen behövs resurser för att tömma, upprätthålla och reparera det utvidgade nätverket. Antalet sopkärl i allmänna områden och sopkärldens olika volymer framgår av bilaga 2.

Vid stadsmiljösektorns underhåll av allmänna områden har det sedan länge satsats på soldrivna smarta sopkärl varav en del pressar ihop soporna i sopkärlden, vilket möjliggör en större avfallskapacitet och mindre frekvent avfallshämtning. Dessutom har staden använt tillfälliga säsongssopkärl som ställs ut på grönområden vid behov för att underlätta renhållningen på sommaren. Största delen av sopkärlden har placerats på centrala grönområden i innerstaden. Sopkärlden har även flyttats enligt behov från ett objekt till ett annat under säsongen. Under de livligaste tiderna beställer staden också tilläggsstädningar av entreprenörer som är verksamma i området enligt behov. Det här gäller särskilt parker i centrum, men även övriga grönområden där användningsgraden är stor.

Coronapandemin har medfört ett behov av tilläggsstädningar i staden. Av jämförelsen mellan renhållningskostnader för allmänna områden under åren 2018–2021 framgår indelningen och utvecklingen av kostnader enligt funktioner (bilaga 3).

Med tanke på den kommande sommaren vill man säkerställa renhållningens nivå genom att se till att det finns ett tillräckligt antal tilläggs-sopkärl. De beställare som ansvarar för underhållet av grönområden följer upp situationen tillsammans med de entreprenörer som är verksamma i området och nya sopkärlden ställs ut enligt behov. Det är dock skäl att notera att detta har en direkt kostnadseffekt.

Blåbärslandet

Blåbärslandet nämns i motionen som ett exempel på ett grönområde som lätt blir nedskräpat på sommaren. Från våren till hösten samlas många människor i området vilket ökar nedskräpningen av områdets klippor och ängsnätverk. Storleken på områdets nuvarande kärl varierar mycket, vilket orsakar utmaningar för renhållningen.

Blåbärslandet har redan under de tidigare åren försetts med smarta sopkärl som pressar ihop soporna. Antalet smarta sopkärl kommer att ökas avsevärt i området i år. Samtidigt utreds placeringen av de nuvarande sopkärlden och huruvida de kan bytas ut mot större sopkärl inom

18.05.2022

Ärende/18

ramen för underhållets resurser. I detta sammanhang utreds även om det går att placera djupa behållare i området. Användning av dem i området begränsas av att marken på Blåbärslandet är klippig.

Åtgärder för att hindra nedskräpning

Inom stadsmiljösektorn fortsätter arbetet för en trivsam och ren stadsmiljö. Stadsmiljösektorns miljötjänster bereder ett handlingsprogram för att begränsa nedskräpning. Dessutom främjas talkoverksamhet på stränder och i grönområden genom att samordna volontärverksamheten. Vid Helsingfors stad fungerar ca tusen parkfaddrar. Parkfaddersverksamhet är frivilligverksamhet som sker i allmänna områden och som i huvudsak koncentrerar sig till grönområden och deras underhåll. Den vanligaste uppgiften som parkfaddern utför är att samla skräp i allmänna områden.

Det räcker inte att säkerställa tjänster och en tillräcklig kapacitet om skräp inte kastas i de kärl som är avsedda för dem. Därför är det viktigt att föra en öppen diskussion om principerna för användning av allmänna områden och att även lyfta fram användarnas ansvar utöver stadens ansvar.

Stadsmiljönämnden har gett ett utlåtande i ärendet. Svaret stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Seida Sohrabin aloite
- 2 Roska-astioiden määrä ja koko
- 3 Puhtaanapitokulut 2018-2021

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

18.05.2022

Kaupunginhallitus 02.05.2022 § 311

HEL 2021-011573 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 08.03.2022 § 149

HEL 2021-011573 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Roska-astiat yleisillä alueilla

Helsingin kaupungin kaupunkitilaohje ja sen sisältämä kaupunkikalusteohje toimivat kalusteiden ja varusteiden, kuten roska-astioiden, osalta suunnittelua ja hankintoja ohjaavana tekijänä. Kaupunkitilaohjeessa on määritelty Helsinki-ilme, joka välittyy julkisessa ulkotilassa yhteisesti sovittujen materiaalien, kalusteiden ja varusteiden sekä tyyppiratkaisujen käytön myötä. Ratkaisuilla tuetaan alueiden toiminnallisuutta, turvallisuutta ja korkeaa laatutasoa. Helsingin julkisen ulkotilan kalustemallisto tuo kaupunkiin yhtenäisen ja tunnistettavan Helsinki-ilmeen. Ilmettä luovat muotoilu, materiaalit ja pintakäsittely sekä värit. Laadukas kalustevalikoima parantaa kalusteiden hankinnan, käytön sekä ylläpidon tarkoituksenmukaisuutta ja taloudellisuutta. Ohjeiden mukaisissa roska-astioissa huomiota on kiinnitetty erityisesti esteettömyyteen, käytettävyyteen ja hygieenisyyteen.

Helsingissä roska-astioiden sijoittelua tarkastellaan koko kaupungin osalta verkostotarkasteluna. Tarkastelussa kiinnitetään huomiota keskeisten kulkuväylien, aukoiden, oleskelualueiden ja toiminnallisten alueiden roska-astioiden sijoitteluun, niiden etäisyyteen toisistaan sekä astioiden kokoon. Erityisesti yleisille alueille sijoitettavien roska-astioiden sijoitteluun ja kokoon vaikutetaan puisto- ja katusuunnittelu-

vaiheessa. Suunnitelmissa tarkastellaan ihmisten kulkusuuntia, liikkumisen solmukohtia ja oleskeluun tarkoitettujen alueiden sijaintia. Kunnossapidon toimesta roska-astioita lisätään ja poistetaan saatujen asukaspalautteiden, kunnossapidon tilaajien sekä alueilla toimivien urakoitsijoiden ehdotusten pohjalta. Vuonna 2021 kunnossapito tilasi uusia roska-astioita viher- ja katualueille 628 172 eurolla.

Roska-astioiden sijoitteluun ja kokoluokan valintaan vaikuttavat astioiden vaatimat tyhjennystavat. Suurikokoisten roska-astioiden tyhjentäminen vaatii raskaampaa kalustoa. Syvässäiliöiden ja muiden nostimella tyhjennettävien roska-astioiden sijoittelussa tulee huomioida jäteautojen edellyttämät käytävien kantavuudet ja leveydet. Tämän seurauksena puistoalueilla käytetään useimmiten pienempiä roska-astioita, joiden tyhjentäminen tehdään käsityönä. Käsityönä tehtävissä tyhjenysnostoissa tulee huomioida työsuojelumääräykset. Keskeisimmillä puistoalueilla roska-astioiden tilavuuskapasiteetti on jo hyvin suuri, esimerkiksi Sinebrychoffin puiston kapasiteetti on 20 000 litraa. Aina ongelma ei johdu kapasiteetissä vaan siitä, että roskat eivät päädy astioihin.

Suurin osa viheralueiden käytäväverkosta ei ole talvihoidon piirissä. Tämä tarkoittaa puhtaanapidon kannalta konkreettisesti sitä, että astioita ei päästä talvella tyhjentämään. Roska-astioita pyritään sijoittamaan alueille, joissa niiden tyhjentäminen on mahdollista ympäri vuoden. Myös viheralueiden käytäväverkostolla talvisin kulkeva laaja latuverkosto asettaa astioiden sijoittelulle rajoituksia.

Roska-astiat eivät ole kertainvestointeja. Hankinnan jälkeen resursseja tarvitaan kasvaneen verkoston tyhjentämiseen, huoltoon ja korjaukseen. Yleisillä alueilla sijaitsevien roska-astioiden määrät ja astioiden eri tilavuudet käyvät ilmi liitteestä 2.

Kaupunkiympäristön toimialan hallinnoimien ja kunnossapitämien roska-astioiden verkostoa täydentävät lisäksi kulttuuri ja vapaa-ajan toimialan sekä sosiaali- ja terveystoimialan hallinnoimat roska-astiat. Muiden toimialojen astioiden määrä ja sijaintitiedot eivät sisälly esityksen tietoihin.

Pakkaavat roska-astiat, väliaikaiset roska-astiat, lisäsiivoukset

Yleisten alueiden kunnossapidossa on jo vuosia panostettu aurinkoenergialla toimiviin älyroska-astioihin, joita yleisillä alueilla on nykyään jo 221 kappaletta. Nämä astiat eivät ole kaupungin omaisuutta, vaan ne vuokrataan kuukausihintaan puitesopimustoimittajilta. Sopimukseen sisältyy astian huolto ja toimitus tilaajalle. Astioiden tyhjennyksistä vastaa alueella toimiva urakoitsija. Osa aurinkoenergian voimin toimivista roska-astioista puristaa roskat astian sisällä mahdollistaen suuremman jä-

tekapasiteetin ja harvemmat jätekeräysvälit. Yleisillä alueilla on tällä hetkellä kahden eri toimittajan älyroska-astioita: Bigbelly älyroska-astioita ja Lehtovuoren Citysolar astioita.

Väliaikaisia, alueelle tarvittaessa tuotavia kausiroska-astioita viheralueilla on käytetty jo vuosia helpottamaan kesäkauden puhtaanapitoa. Vuonna 2021 puistoissa ympäri Helsinkiä oli yhteensä 74 väliaikaista astiaa, joista 68 kpl on 3m³, 6 kpl 2m³-astioita. Suurin osa astioista sijoitettiin kantakaupungin keskeisille viheralueille. Lisäksi astioita oli kantakaupungin ulkopuolelle muun muassa Käpylässä, Pukinmäessä, Hattialassa ja Mustikkamaalla. Osassa puistoista astioita on ollut useampia. Vuonna 2021 kunnossapito tilasi kausiroska-astioita ja niiden tyhjennyksiä noin 200 000 eurolla. Astioita on myös tarpeen mukaan siirretty kesken kauden kohteiden välillä. Tulevaa kesää ajatellen pyrimme varmistamaan puhtaanapidon tason huolehtimalla, että meillä on käytettävissä riittävä määrä lisäroska-astioita. Viherkunnossapidosta vastaavat tilaajat seuraavat tilannetta alueilla toimivien urakoitsijoiden kanssa ja roska-astioita lisätään tarpeen mukaan. Toki tällä on suora kustannusvaikutus.

Vilkkaimpina aikoina, varsinkin keskustan puistoihin, mutta myös muualla sijaitseviin, suuren käyttöpaineen alaisiin viheralueisiin tilataan lisäsiivouksia alueilla toimivilta urakoitsijoilta tarpeen mukaan. Esimerkiksi parikymmentä kantakaupungin käytetyintä puistoa on kesäisin viikonloppusiivouksen piirissä. Suosituissa puistoissa siivous ja roska-astioiden tyhjennys tehdään arkisin yleensä kerran päivässä. Enimmillään siivousta on jouduttu tekemään kahdesti päivässä muun muassa Esplanadin puistossa.

Useamman vuoden jatkunut korona on aiheuttanut lisäsiivoustarpeita kaupungissa. Yleisten alueiden puhtaanapitokustannusten vertailu vuosilta 2018-2021 avaa kustannusten jakautumista ja kehittymistä toiminnoittain (liite 3). Puistoalueiden puhtaanapidon kustannuksiin sisältyy myös laittomien kaatopaikkojen ja yleisötapahtumien siivous sekä merivesialueiden puhtaanapito. Katujen puhtaanapito tehdään pääosin koneellisesti. Se käsittää suurelta osin katualueiden pesut sekä harjauksen, jonka yhteydessä kaduilla oleva irtoroska poistuu. Keskustassa katujen puhtaanapito kuuluu alueen kohdalla sijaitsevan kiinteistön vastuulle. Tapauskohteisesti, esimerkiksi suurten lasisirumäärien tai muiden erityisten tarpeiden vaatiessa rakentamispalveluliikelaitos Stara on tehnyt näillä alueilla puhtaanapitoa.

Mustikkamaa

Mustikkamaan roskaisuus ja roska-astioiden riittävyys mainitaan aloitteessa yhtenä esimerkkinä roskaisista viheralueista. Alueella pidetään

18.05.2022

keväästä syksyyn paljon juhlia, joka lisää hyvin paljon alueen kallioiden ja niittyverkoston roskaisuutta. Alueen nykyiset astiat ovat hyvin erikoisia, joka aiheuttaa puhtaanapidolle omia haasteita. Alueelle on jo aikaisempina vuosina lisätty pakkaavia älyroska-astioita. Näiden pakkaavien älyroska- astioiden määrää tullaan alueella tänä vuonna lisäämään merkittävästi. Samalla nykyisten roska-astioiden sijoittelua ja vaihtoa suurempiin astioihin mietitään kunnossapidon resurssien puitteissa. Tässä yhteydessä selvitetään myös voiko alueelle lisätä syvässäiliöitä, joiden käyttöä alueella rajaa Mustikkamaan maapohjan kalliisuus. Syvässäiliöt vaativat nimensä mukaisesti myös maanalaista syvyyttä yli 1,5m, mikä rajoittaa niiden käyttömahdollisuutta.

Kaupunkiympäristön toimialalla on tehty ja tehdään tulevaisuudessakin töitä viihtyisän ja puhtaan kaupunkiympäristön puolesta. Ympäristöpalveluissa on valmisteltu roskaantumisen hillinnän toimenpideohjelma, vapaaehtoistyön koordinoinnilla edesautetaan talkoiden järjestämistä rannoilla ja viheralueilla. Helsingin kaupungilla toimii noin tuhat puistokummiä. Puistokummitoiminta on yleisillä alueilla tapahtuvaa vapaaehtoistoimintaa, joka keskittyy pääasiassa viheralueisiin ja niiden kunnossapitoon. Yleisin puistokummin suorittaman tehtävä on roskien keruu yleisiltä alueilta.

Yksin palveluiden ja riittävän kalustemäärän varmistaminen ei kuitenkaan riitä, vaan lisäksi olisi tärkeää käydä avointa keskustelua yleisten alueiden käytön periaatteista. Kaupungin vastuiden lisäksi tulisivat nostaa esille myös käyttäjien vastuu.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Susanna Hytti, projektinjohtaja: 310 39451
susanna.hytti(a)hel.fi

18.05.2022

Ärende/19

§ 122

Ledamoten Pia Pakarinens motion om en omvärdering av spår- vagnsmaterielen för Kronbroarna

HEL 2021-011578 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet förslag av ordföranden.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtutettu Pia Pakarisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Pia Pakarinen och 18 andra ledamöter föreslår i sin motion att investeringskostnaderna för ombyggnad av hållplatser och gator, som orsakas av den nya materielen som planeras för Kronbroarna, omvärderas även i fråga om centrumavsnittet av Kronbroarnas spår-
vägsförbindelse och att ett vagnalternativ som är ekonomiskt förnuftigt med tanke på antalet användare på bron tas upp i beslutsfattandet.

Det är inte ändamålsenligt att korta av spårvagnsmaterielen som upp-
handlas för Kronbroförbindelsen. Spårvagnsmaterielen är inte överdi-
mensionerad i förhållande till linjens passagerarprognoser. De alterna-
tiv som föreslås i motionen ökar kostnaderna för Kronbroarnas spår-
vägsförbindelse från det som redan har godkänts och innebär en bety-
dande risk för att projektet ska försenas.

Markanvändning på Vårdö har inte varit en motivering för projektet eller
trafikeringsplanen i projektbeslutet 2016 för Kronbroarnas spårvagns-
materiel och det samma gäller 2021 års beslut om att höja maximipri-
set.

18.05.2022

Detaljplanen för Stansviksberget trädde i kraft 18.11.2020 efter behandlingarna i förvaltningsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen. På basis av det som antecknats i stadsstrategin kommer man att omvärdera detaljplanens innehåll och omfattning. Som helhet har det inte föreslagits ändringar i de mål som har ställts för antalet invånare i Kronbergsstranden och därmed är det inte motiverat att förkorta materielen.

Stadsfullmäktige godkände 17.6.2020 § 173 projektplanen för upphandling av spårvagnar för Kronbroarnas linjenät. Efter det bemyndigade direktionen för affärsverket Helsingfors stads trafikverk (HST) 17.12.2020 § 200 trafikaffärsverket att beställa 23 stycken ca 35 meter långa dubbelriktade spårvagnar av Škoda Transtech Oy. Dessa vagnar är likadana som de vagnar som tidigare beställdes för Spårjokern och beställningen är en optionsupphandling i anslutning till den tidigare beställningen.

Om de beställda vagnarna inte används för trafikering på spårvägen Kronbroarna finns inte något annat användningsändamål för dem på spårvägsnätet i Helsingfors innan snabbspårvägen på Vichtisvägen står klar. De vagnar som behövs för Spårjokern har beställts tidigare och det finns inget behov för tilläggsmateriel. På det nuvarande spårvägsnätet är vagnarnas användningsmöjligheter begränsade, i synnerhet på grund av vagnarnas längd. Staden borde antingen skjuta upp vagnupphandlingen, låta vagnarna stå oanvända eller helt avbryta upphandlingen. Alla alternativ medför tilläggskostnader för staden.

Enligt planerna baserar sig trafikeringen på Kronbroförbindelsen på den 35 meter långa vagnmaterielen som beställdes. Behovet av materiel mäts enligt kapaciteten och turtätheten under rusningstiden, på linjen i Uppby som tätast med 5 minuters mellanrum för att alla passage-rare ryms med. Enligt prognoser kommer ca 2300 passagerare att färdas över Kronbergsbron mot centrum under morgonrusningstimmen år 2040. Med de 35 meter långa vagnarna är det tills vidare möjligt att svara på efterfrågan på Degerö. För att begränsa antalet turer kan det i framtiden uppstå ett behov av att förlänga vagnarna till 45 meter.

Helsingfors snabbspårvägsprojekt har planerats så att vagnarnas längd är ca 35 och 45 meter. De 35 meter långa vagnar som hittills beställts kan förlängas till 45 meter. Snabbspårvägarnas effektivitet baserar sig på det att den nya materielen är större än den nuvarande materielen.

Om kortare spårvagnar beställs för spårtrafiken till Degerö, krävs en ny spårvagnstyp. De nuvarande ca 27 meter långa Artic-vagnarna är traditionella enkelriktade vagnar. För det spårnät som byggs i projektet Kronbroarna behövs dubbelriktade spårvagnar eftersom man inte byg-

ger en vändslinga vid ändhållplatsen i Uppby eller den tillfälliga ändhållplatsen i Hagnäs. Det går inte att köra till Uppby med de nuvarande vagnarna.

Med tanke på baninfrastrukturen är det möjligt att trafikera med de nuvarande vagnarna mellan Kronbergsstranden och Böle längs den spårväg mellan Fiskehamnen och Böle som kommer att stå klar 2024 eftersom det finns en slinga vid ändhållplatsen i Kronbergsstranden där det går att vända vagnen. Det nuvarande antalet vagnar är dock inte tillräckligt för att trafikera denna linje.

Att beställa en liten serie nya, mindre än 30 meter långa enkelriktade spårvagnar endast för Kronbroförbindelsens behov är troligtvis en dyr och långvarig enskild upphandling och medför en betydande risk att ibruktandet av Kronbroförbindelsen försenas. I en ca 27 meter lång vagn som motsvarar den nuvarande vagnstypen men är dubbelriktad ryms färre passagerare än i en enkelriktad vagn, bland annat därför att den andra förarhytten tar plats.

Nya hållplatser vid spårnätet i Helsingfors innerstad genomförs så att längden på deras serviceområde uppgår till 30 meter. Vid hållplatser som avses för två vagnar kommer serviceområdena att vara 61 meter långa. Det har inte varit ett systematiskt projekt att förlänga och höja de gamla hållplatserna utan det har gjorts vid behov och i mån av möjlighet. Många av de nuvarande hållplatserna i innerstaden når inte mållängden och vissa är till och med kortare än de nuvarande spårvagnarna. Till exempel den nuvarande hållplatsen på Brunnsgatan vid järnvägsstationen är för kort för de två nuvarande Artic-vagnarna och måste förlängas oberoende av de nya snabbspårvägslinjerna.

På snabbspårvägslinjerna är hållplatsernas serviceområden i princip 45 meter långa. De rutter som dimensioneras för de kommande 35 eller 45 meter långa spårvagnarna revideras och vid behov planeras och genomförs förlängningar för den längre vagnstypen. I planeringen beaktas även de begränsningar som gaturummet ställer och behov av övriga färdstätt.

Stadsfullmäktige beslutade 25.8.2021 § 252 i samband med höjningen av maximipriset för spårvägsavsnittet i projektet Kronbroarna att spårvägsförbindelsen byggs i första fasen till Hagnäs och beslutet om fortsättningen av spårvägslinjen från Hagnäs till Helsingfors centralstation tas separat upp i beslutsfattandet i ett senare skede. Utgångspunkten för denna fas är att ingen separat ändhållplats för snabbspårvägen behövs på Brunnsgatan, utan linjen kopplas på ett ändamålsenligt sätt till det övriga spårvägsnätet. På basis av det beslutet är det nödvändigt att undersöka rutter som är lämpliga för snabbspårvägen västerut från

Brunnsgatan och hurdana ändringar i trafikarrangemangen som krävs för att genomföra de ändringarna på ett sätt som är lämpligt för snabbspårvägstrafiken.

HRT:s styrelse godkände linjenätsplanen för snabb- och stadsspårtrafiken vid sitt möte 14.12.2021. I arbetet studerades ändringar i spårnätet i samband med de nya snabbspårledningarna. Stadsfullmäktiges beslut om Kronbroarna har beaktats i linjenätsplanen. Förslaget till linjenätet kommer att fungera som utgångspunkt för planering av infrastrukturen och det kontrolleras vid behov om de planerade infrastrukturlösningarna visar sig vara otillräckliga eller ogenomförbara, eller om det sker betydande ändringar i de planerade projektens tidtabell eller omfattning.

Eftersom det inte är möjligt att få kortare än 35 meter långa dubbelriktade spårvagnar kan staden inte beställa kortare vagnar. Att välja kortare vagnar förutsätter en helt ny enkelriktad spårvagnstyp, vilket mycket sannolikt vara dyrare än de redan beställda vagnarna. Passagerarkapaciteten i en sådan vagnstyp är betydligt mindre än i de vagnar som nu trafikerar i innerstaden. Dessutom är det nödvändigt att bygga vändslingor som tar plats från stadsutvecklingen. Även detta alternativ medför med största sannolikhet en betydlig fördröjning av trafikeringen av Kronbroarnas linjenät.

Stadsmiljönämnden och direktionen för HST har gett utlåtanden i ärendet. Svaret stämmer överens med utlåtandena.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Pia Pakarisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 09.05.2022 § 351

18.05.2022

Ärende/19

HEL 2021-011578 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

02.05.2022 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 11.01.2022 § 10

HEL 2021-011578 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkistrategiaan on kirjattu ”Osoitetaan Vartiosaari virkistyskäyttöön” ja ”Uudelleenarvioidaan Stansvikinkallion asemakaava metsäluonnon arvojen näkökulmasta samassa yhteydessä Kruunuvuoren asemakaavan kumottujen osien kanssa”. Vartiosaaren osalta käynnistetään strategiakirjauksen perusteella osayleiskaavaprosessi. Kruunusillat-hankkeeseen ja sen liikenne-ennusteisiin tämä ei vaikuta, sillä Vartiosaaren maankäyttö ei ole ollut hankepäätöksessä 2016 hankkeen eikä liikennöintisuunnitelman perusteluna, kuten ei vuoden 2021 enimmäishinnan korottamispäätöksessäkään.

Stansvikinkallion asemakaava on tullut voimaan hallinto-oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden käsittelyjen jälkeen 18.11.2020. Kaupunkistrategian kirjauksen perusteella kaavan sisältöä ja asuntorakentamisen laajuutta tullaan arvioimaan uudelleen. Kokonaisuutena Kruunuvuorenrannan asukasmäärälle asetettuihin tavoitteisiin ei ole esitetty muutoksia, eikä siten raitiotien kaluston lyhentämiselle ole perusteita.

Helsingin kaupungin kaupunginvaltuusto hyväksyi 17.6.2020 Kruunusilltojen linjaston kalustohankinnan hankesuunnitelman. Tämän jälkeen liikenneliikelaitoksen (HKL) johtokunta on oikeuttanut 17.12.2020 liikenneliikelaitoksen tilaamaan 23 kappaletta kahteen suuntaan ajettavia noin 35 metriä pitkiä raitiovaunuja Škoda Transtech Oy:ltä. Vaunut ovat

samanlaisia kuin Raide-Jokerille aiemmin tilatut ja tilaus on aiempaan hankintaan liittyvä optiohankinta.

Mikäli tilattuja vaunuja ei käytettäisi Kruunusillat-raitiotien liikennöintiin, niille ei olisi muuta käyttöä Helsingin raitiotieverkolla ennen Vihdintien pikaraitiotien valmistumista uusimman talousarvioesityksen mukaan arviolta vuonna 2031. Raide-Jokerin tarvitsemat vaunut on tilattu jo aiemmin, eikä lisäkalustolle ole tarvetta. Nykyisellä raitioverkolla vaunujen käyttömahdollisuudet ovat rajattuja erityisesti vaunupituuden vuoksi. Vaunuhankintaa pitäisi joko lykätä, vaunuja seisottaa käyttämättömänä tai keskeyttää hankinta kokonaan. Kaikki vaihtoehdot toisivat lisäkustannuksia kaupungille.

Kruunusillat-yhteyden liikennöinti on suunniteltu perustuen tilattuun 35 metriä pitkään vaunukalustoon. Mitoittavana tekijänä on ruuhka-ajan kapasiteetti ja vuoroväli, joka on Yliskylän linjalla tiheimmillään 5 minuuttia, jotta kaikki matkustajat mahtuvat kyytiin. Kruunuvuorensillan yli ennustetaan kulkevan vuonna 2040 noin 2300 matkustajaa aamuruuhkatunnissa keskustan suuntaan. 35-metrisillä vaunuilla pystytään vastaamaan Laajasalon kysyntään toistaiseksi. Vaunujen pidentäminen 45-metriksiksi voi olla tarpeen tulevaisuudessa vuoromäärien kasvun rajoittamiseksi.

Helsingin pikaraitiotiehankeet on suunniteltu käyttäen perusvaununpituutena n. 35 ja 45 metriä. Tähän mennessä tilatut 35-metriset vaunut ovat pidennettävissä 45-metriksiksi. Pikaraitioteiden tehokkuus perustuu omalta osaltaan siihen, että kalustokoko on nykyistä raitiovaunukalustoa suurempaa.

Mikäli Laajasalon raitioliikenteeseen päätettäisiin tilata lyhempiä raitiovaunuja, edellyttäisi se uudenlaisen raitiovaunutyypin määrittelyä Helsinkiin. Nykyiset n. 27 metriä pitkät Artic-vaunut ovat perinteisiä yhteen suuntaan ajettavia vaunuja. Kruunusillat-hankkeessa toteutettava rataverkko edellyttää kahteen suuntaan ajettavia raitiovaunuja, sillä rataverkolle ei toteuteta kääntösilmukoita Yliskylän päätepysäkille eikä Hakaniemen tilapäiselle päätepysäkille. Nykyisillä vaunuilla ei ole mahdollista ajaa Yliskylään.

Nykyisillä vaunuilla on ratainfra puolesta mahdollista liikennöidä Kruunuvuorenrannan ja Pasilan välillä hyödyntäen vuonna 2024 valmistuvaa Kalasataman ja Pasilan välistä raitiotietä, sillä Kruunuvuorenrannan päätepysäkillä on ympäriajon mahdollistava silmukka. Nykyinen vaunumäärä ei kuitenkaan riitä tämän linjan liikennöintiin.

Uuden alle 30 metriä pitkän kahteen suuntaan ajettavan raitiovaunutyypin tilaaminen pienenä sarjana ainoastaan Kruunusillat-yhteyden tarpeisiin olisi todennäköisesti kallis ja pitkäkestoinen yksittäishankinta

ja toisi merkittävän viivästymisriskin Kruunusillat-hankkeen käyttöön-
tolle. Nykyistä vastaava noin 27 metrin vaunu olisi kaksisuuntaisena
matkustajamäärältään pienempi kuin yksisuuntavaunut johtuen mm. to-
isen ohjaamon viemästä tilasta.

Helsingin kantakaupungin raitioverkon pysäkit toteutetaan nykyisin pal-
velualueeltaan 30 metriä pitkiksi. Kahden vaunun pysäkeillä palvelua-
alueet toteutetaan 61 metriä pitkiksi. Vanhojen pysäkkien pidentämiseksi
ja korottamiseksi ei ole ollut järjestelmällistä projektia, vaan niitä on
tehty tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan. Moni nykyinen pysäkki kan-
takaupungissa on tavoitepituuksia lyhyempi, jotkut jopa alle nykyisten
vaunujen pituuksien. Esimerkiksi Rautatieaseman nykyinen pysäkki
Kaivokadulla on liian lyhyt kahdelle nykyiselle Artic-vaunulle ja sitä
täytyy pidentää riippumatta tulevista pikaraitiovaunujen reiteistä.

Pikaraitiolinjojen reiteillä pysäkkien palvelualueiden pituus on lähtökoh-
taisesti 45 metriä. Tuleville 35- tai 45-metrisille vaunuille mitoitettavat
reitit käydään läpi ja tarvittaessa suunnitellaan ja toteutetaan pidennyk-
set pidempää vaunutyyppiä varten. Suunnittelussa huomioidaan myös
katutilan asettamat rajoitteet ja muiden kulkumuotojen tarpeet.

Kaupunginvaltuusto päätti 25.8.2021 Kruunusillat-hankkeen hankesu-
unnitelman raitiotieosuuden enimmäishinnan korottamisen yhteydessä,
että raitiotie toteutetaan ensi vaiheessa Hakaniemeen ja jatko-osuus
Hakaniemestä Helsingin päärautatieasemalle tuodaan erikseen päätet-
täväksi myöhemmin. Tämän vaiheen lähtökohtana on, että Kaivokadul-
le ei tarvita erillistä pikaraitiotien päätepysäkkiä, vaan linja kytetään
tarkoituksenmukaisella tavalla jatkumaan muuhun raitiotieverkkoon.
Päätöksen perusteella on tarpeen tutkia pikaraitioliikenteelle soveltuvia
reittejä Kaivokadulta länteen ja millaisia muutoksia liikennejärjestelyihin
niiden toteuttaminen pikaraitioliikenteelle soveltuvalla tavalla edellyttää.

HSL:n hallitus hyväksyi pika- ja kaupunkiraitioliikenteen linjastosuunni-
telman kokouksessaan 14.12.2021. Työssä tutkittiin raitiolinjaston muu-
toksia uusien pikaraitiolinjojen myötä. Valtuuston Kruunusillat-päätös
on huomioitu linjastosuunnitelmassa. Linjastoehdotus tulee toimimaan
infraratkaisujen suunnittelun lähtökohtana. Linjastoehdotusta tarkiste-
taan tarpeen mukaan, jos suunnitellut infraratkaisut osoittautuvat riittä-
mättömiksi tai toteutuskelvottomiksi tai jos suunniteltujen hankkeiden
ajoituksessa tai laajuudessa tapahtuu merkittäviä muutoksia.

Suunnitelmassa Laajasalosta tulevan pikaraitioliikenteen reitiksi esite-
tään ensisijaisesti Kampin kautta Simonkatua ja Ruoholahdenkatua
Jätkäsaareen ja edelleen Länsiterminaaliin kulkevaa raitiotietä. Vaihto-
ehtoisena reittinä on Bulevardin kautta kulkeva raitiotieyhteys.

Päärautatieaseman ja Hakaniemen välisellä osuudella tullaan tekemään yleissuunnitelma Kaisaniemenkadun ja Unioninkadun alueesta. Nykyiset liikennejärjestelyt eivät ole riittävät tavoitteiden toteuttamisesta johtuvalle raitioliikenteen kasvulle. Kaivokadun alueelle suunnitellaan uusi pysäkkijärjestely, joka mahdollistaa sujuvan ja turvallisen raitioliikenteen huomioiden myös suunniteltujen pikaraitiolinjoiden tarpeet. Keskustan ja Hakaniemen välinen osuus tuodaan päätöksentekoon yhtenäisenä hankekokonaisuutena.

Länsiterminaalin osalta pikaraitiotieyhteys on nähty tarpeellisenä myös satamatoimintojen kehittämisen kannalta. Kaupunginvaltuusto teki 3.2.2021 periaatepäätöksen keskittää Tallinnaan suuntautuva matkustaja-autolauttaliikenne Jätkäsaareen, mikä tulee kasvattamaan Länsiterminaalin liikennemääriä tulevaisuudessa. Siten joukkoliikennetarjontaa keskustan ja Länsiterminaalien välillä on tarpeen kehittää ja nykyisiä vaunuja pidemmät pikaraitiovaunut on nähty toimivana keinona vastata kasvavaan kysyntään. Laajasalosta keskustan kautta Länsisatamaan kulkevalla pikaraitiolinjalla on siten tarvetta pitkille vaunuille linjan molemmissa päissä.

Kampin kautta Jätkäsaareen kulkevan raitiotien kehittäminen pikaraitioliikenteelle sopivaksi edellyttää sekä pysäkkien pidentämistä että raitioliikenteen luotettavuuden varmistamista. Tämä voi edellyttää myös muiden liikennemuotojen järjestelyjä raitiotien reitillä. Pikaraitiolinjalle asetettujen tavoitteiden toteutumisen varmistamiseksi on tärkeää, että tässä vaiheessa on vielä useampia vaihtoehtoja reitiksi keskustasta Länsiterminaalisiin. Jos Kampin olemassa olevan radan järjestelyt osoittautuvat toteutuskelvottomiksi, on vaihtoehtona tarkasteltava myös Bulevardin kautta kulkevaa reittiä.

Pika- ja raitioliikenteen linjastosuunnitelmassa Bulevardille ei ohjata pikaraitioliikennettä. Hernesaaren joukkoliikennetarkaisu perustuu kaupunkiraitiolinjoihin. Bulevardin raitiotie on joka tapauksessa peruskorjauksen tarpeessa ja Hernesaaren joukkoliikenteen toimivuus ja luotettavuus riippuu raitioliikenteen sujuvuudesta Bulevardilla. Bulevardilla on myös raitiotiestä riippumattomia perusparannustarpeita. Bulevardin länsipäässä Hietalahdessa on käynnissä kaupunkikehityshanke, jolla on mahdollisesti vaikutuksia Bulevardin ja Hietalahdenrannan liikennejärjestelyihin.

Jätkäsaareen ja Hernesaareen kulkevalla uudella raitiotieosuudella on pienin muutoksin mahdollista hyödyntää nykyistä pidempiä raitiovaunuja. Nämä uudet rataosuudet ovat siis jo käytännössä yhteensopivia pikaraitiovaunujen kanssa.

18.05.2022

Pikaraitoliikenteelle sopiva reitti Kaivokadulta Länsiterminaaliin pyritään suunnittelemaan kokonaisuutena. Reitin toteutusaikataulu ja kustannusarvio laaditaan suunnittelun edetessä.

Tällä hetkellä ei ole tiedossa, että uusien vaunujen suurempi paino edellyttäisi muutoksia nykyinfraan pikaraitoliikenteelle suunnitellulla reitillä. Myös kunnallistekniikka kestää pidempien vaunujen painon. Kadun alaiset kunnallistekniset järjestelmät kuten esimerkiksi vesi- ja viemäriputket on toteutettu raitiotiekaduilla muualle kuin kiskojen alle, jotta järjestelmien mahdolliset korjaustarpeet eivät häiritse raitiotien liikennöintiä. Raitiotien ali järjestelmät kulkevat lähtökohtaisesti aina kohtisuoraan.

Kruunusillat-yhteydelle hankittava raitiovaunukalusto ei ole ylimitoitettu suhteessa linjalle ennustettuihin matkustajamääriin. Lyhyemmän kaluston hankkiminen ei olisi kustannustehokasta ja aiheuttaisi merkittävän aikatauluriskin Laajasalon raitoliikenteen aloittamiselle. Kaupunkiympäristölautakunta ei siten pidä tarkoituksenmukaisena lyhentää Kruunusilloille hankittavaa raitiovaunukalustoa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Niko Setälä, projektipäällikkö: 310 37031
niko.setala(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 16.12.2021 § 208

HEL 2021-011578 T 00 00 03

Esitys

Johtokunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle Pia Parkarisen valtuustoaloitteesta Kruunusiltojen raitiovaunukalustotarpeiden uudelleenarvioimiseksi:

Kruunusiltojen raitiovaunukaluston hankintaa koskeva hankesuunnitelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 17.6.2020, 173 §. Kruunusiltojen raitiovaunukaluston hankinta Skoda Transtech Oy:ltä perustuu HKL:n johtokunnan päätökseen 17.12.2020, 200 §, jossa johtokunta oikeutti HKL:n käyttämään olemassa olevan raitiovaunujen hankintasopimuksen lisäsopimuksen L9 mukaista jäljellä olevaa optiota 23 Artic XL -tyyppisen raitiovaunun tilaamiseen.

Kuten hankesuunnitelman hyväksymistä koskevan päätöksen perusteluissa todetaan, on Kruunusiltojen raitiorata suunniteltu liikennöi-

täväksi kahteen suuntaan ajettavilla raitiovaunuilla. Radan infrastruktuuri niin kantakaupungin kuin Laajasalon päässä on suunniteltu kahteen suuntaan ajettaville vaunuille. Mikäli linjastoa haluttaisiin liikennöidä normaaleilla kantakaupunkilinjaston vaunuilla (kuten Artic/MLNRV), tämä edellyttäisi kääntösilmukoiden rakentamista niin Hakaniemen kuin Laajasalon päähän sekä muita raiteistomuutoksia. Kääntösilmukoiden lisääminen ei ole mahdollista ilman laajempia maankäytön suunnittelun muutoksia, mikä edelleen hidastaisi Kruunusiltojen linjaston käyttöönottoa. Alun perin Kruunusiltojen linjastoa varten oli tarkoitus hankkia 45 metriä pitkiä vaunuja, mutta vaunupituutta on jo lyhennetty 35 metriin hankekokonaisuuden laajuuden ja siten matkustajamääräennusteiden täsmentymisen myötä. Vaunujen lyhentäminen 45 metristä 35 metriksi ei pudottanut merkittävästi vaunukohtaista hankintakustannusta.

Koska kahteen suuntaan ajettavia vaunuja ei ole mahdollista saada lyhempinä kuin 35 metrisinä, vaunuja ei ole mahdollista edelleen lyhentää. Vaunujen lyhentäminen edelleen tarkoittaisi täysin uuden yhteen suuntaan ajettavan raitiovaunumallin tilaamista ja tulisi erittäin todennäköisesti jo tilattuja vaunuja kalliimmaksi. Tällaisen vaunutyypin matkustajakapasiteetti jäisi huomattavasti nykyisiä kantakaupunkivaunuja pienemmäksi. Lisäksi tulisi rakentaa kääntösilmukat, jotka veisivät tilaa kaupunkikehitykseltä. Tämäkin vaihtoehto tuottaisi lähes varmasti selkeän viivästyksen Kruunusiltojen linjaston liikenteen alkamiselle.

Uuden vaunutyypin hankintaan ryhtyminen tarkoittaisi jo tilattujen 23 Artic XL -vaunun siirtämistä käyttöön Länsi-Helsingin raitiotieille. Länsi-Helsingin raitiotiet liikennöivät myös kantakaupunkiraiteiston alueella, jolloin olemassa olevien katujen kuormitusta ei voida välttää. Tällä hetkellä ei ole tiedossa, että nykyinfraan ja pohjalaattarakenteeseen tarvitsisi tehdä muutoksia. Myös kunnallistekniikka kestää Artic XL -vaunujen painon. Kantakaupunkiverkon raitiotiepysäkkejä ei ole korotettu eikä pidennetty kampanjaluonteisesti, vaan pidennyksiä tehdään aina tilanteen ja mahdollisuuksien mukaan liikenteen tilaajan Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän ja/tai kaupunkiympäristön toimialan pyyntöjen mukaisesti. Pysäkkien pituuteen vaikuttaa myös se, kuinka monta linjaa kyseisen pysäkin kohdalla liikennöi ja mitä mahdollisia rajoitteita ympäröivä rakennettu kaupunkitila asettaa.

Koska Länsi-Helsingin raitiotiet toteutetaan vasta käynnissä olevien pikaraitiotiehankkeiden jälkeen, pitäisi HKL:n joko neuvotella tilattujen raitiovaunujen toimituksen siirtämisestä tai varastoida toimitettuja raitiovaunuja useita vuosia. Toimitusten siirtäminen kauemmas tulevaisuuteen nostaisi vaunuhankinnan kustannuksia, kun vaunuja ei rakennettaisi jo sovitussa aikataulussa ja tällöin toimittaja joutuisi sovittamaan tuotannon muuhun tilauskantaansa. Vaunujen varastointi tulevaisuutta varten merkitsisi varastotilan tarvetta sekä edelleen suurempia ylläpito-

18.05.2022

kustannuksia vaunujen elinkaarelle takuuajan osittaisen hyödyntämättä jättämisen myötä.

Kaikki edellä esitetyt vaihtoehdot kasvattavat Kruunusiltojen raitiolinjan-
ton kustannuksia jo hyväksytyistä ja sisältävät merkittävän aikatauluri-
skin hankkeen valmistumiselle. Näin ollen HKL ei pidä tarkoituksenmu-
kaisena muuttaa Kruunusilloille hankittavaa kalustoa lyhemmäksi.

Esittelijä

yksikön johtaja
Antti Nousiainen

Lisätiedot

Heidi Heikkilä, kalustopäällikkö, puhelin: 310 33823
heidi.h.heikkila(a)hel.fi
Hannu Stam, infrapalvelupäällikkö, puhelin: 310 35777
hannu.stam(a)hel.fi

18.05.2022

Ärende/20

§ 123

Ledamoten Erkki Karinojas motion om flygverksamhet på Malms flygplatsområde under detaljplaneläggningen och grundberedningen

HEL 2021-012412 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet förslag av ordföranden.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550

timo.linden(a)hel.fi

Kimmo Kuisma, projektinjohtaja, telefon: 310 25808

kimmo.kuisma(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtutettu Erkki Karinojan aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Erkki Karinoja och 19 andra ledamöter föreslår i sin motion att flygverksamheten genom att planera grundberedningen väl och genomföra byggarbeten i etapper ges en möjlighet att tills vidare betjäna myndighetsverksamhet, transporter, utbildning för trafik- och fritidsflyg, resor och fritidsflyg samt att flygplatsen och dess byggnader under planläggningen och grundberedningen utarrenderas för detta ändamål till samma eller motsvarande aktörer som tidigare har arrenderat dem enligt motsvarande villkor.

Det finns ingen anledning att godkänna det som föreslås i motionen.

Stadens strategiska mål att bygga bostäder på Malms före detta flygplats gör det inte möjligt att inleda flygverksamheten på nytt i området. Flygverksamheten skulle hindra stadens verksamhet på flygplatsen och riskera att byggandet på området fördröjs. Detta skulle hindra staden från att nå det viktiga bostadsproduktionsmålet i området, vilket i sin tur

skulle försinka stadens tillväxt. Om flygverksamheten fortsätter försvinner stadsbornas möjligheter till rekreation på det ingärdade fältområdet.

Tidigare beslut

Helsingfors stadsfullmäktige har under flera fullmäktigeperioder behandlat Malm flygplats framtid och har alltid kommit fram till att ett bostadsområde ska byggas på flygplatsen. Senast 8.12.2021 § 395 förkastade fullmäktige initiativet om en folkröstning om att bevara Malms flygplats för luftfartsändamål. Under de senaste åren har stadsfullmäktige behandlat flera fullmäktigemotioner om Malms flygplats och alltid hållit fast vid stadens strategiska målsättning att omvandla flygplatsen till ett stadsområde för 25 000 nya invånare.

I fråga om Malms flygplats har planeringen, beredningen och beslutsfattandet på stadsnivå varit konsekventa. Besluten och beredningen av dem har grundat sig på de strategiska målsättningar som respektive fullmäktige ställt upp samt på avtal som gäller området.

Avtalsläget

Malms före detta flygplatsområde är i stadens fria besittning. Området utarrenderas inte längre till Malmin lentokenttäyhdistys ry, som ansvarar för den tillfälliga flygverksamheten på området 2017–2019. Även de arrendeavtal som enskilda företag haft för det före detta flygplatsområdet har löpt ut.

Chefen för stadsmiljösektorns tomtenhetsenhet har med sitt beslut 5.12.2018 § 65 sagt upp Malmin lentokenttäyhdistys ry:s arrendeavtal från och med 31.12.2019. Stadsmiljönämnden avtog genom sitt beslut 20.8.2019 § 375 begärandena om omprövning av tjänsteinnehavarbeslutet. Helsingfors förvaltningsdomstol förkastade besvärerna genom sitt beslut 17.3.2021. Högsta förvaltningsdomstolen avvisade 29.9.2021 föreningen Malmin lentoaseman ystävät ry:s ansökan om besvärstillstånd. Förvaltningsrättens beslut har således vunnit laga kraft.

Dessutom stämde Malmin lentokenttäyhdistys ry staden och krävde bland annat att arrendeavtalet skulle förlängas. Helsingfors tingsrätt förkastade föreningens yrkanden genom sin dom 23.12.2020. Med stöd av tingsrättens dom vräktes föreningen och dess område överfördes till stadens fria besittning 16.3.2021. Föreningen ansökte om förbud mot verkställighet av utskökningsmyndighetens vräkningsbeslut i hovrätten, men hovrätten förkastade ansökan. Vräkningsbeslutet har vunnit laga kraft. Tingsrättens avgörande har överklagats till hovrätten, där behandlingen av ärendet för närvarande pågår. Tingsrättens avgörande har således inte vunnit laga kraft.

Områdets arrendeavtal har upphört 31.12.2019 och efter det höll Malmin lentokenttäyhdistys ry området obehörigt i sin besittning i över ett år och bröt på så sätt mot de villkor som avtalsparterna hade kommit överens om. Det finns ingen anledning att betrakta föreningen som en pålitlig avtalspart med vilken det vore förnuftigt att ingå avtal.

Lokalerna i den gamla terminal- och hangarbyggnaden hyrs ut och används. Hangarhallen hyrs ut för evenemang och övrig tillfällig användning.

Tillstånd till drift av en okontrollerad flygplats

Transport- och kommunikationsverket Traficom har inte återkallat Malmin lentokenttäyhdistys ry:s tillstånd till drift av en okontrollerad flygplats men krävde vid ingången av 2021 att föreningen vidtar åtgärder för att stänga landningsbanan från och med 14.3.2021. I sitt meddelande säger sig Traficom behandla frågan om att återkalla tillståndet till drift av en flygplats när den pågående avtalstvisten om besittning av markområdet har avgjorts med ett lagakraftvunnet beslut. Malmin lentokenttäyhdistys ry har stängt landningsbanorna med en Notamanmälan (Notice to Airmen) för tre månader åt gången.

Planläggnings- och planeringsläget

I etapplandskapsplan 4 för Nyland (som vann laga kraft 15.5.2020) har Malms före detta flygplatsområde en anteckning om en områdesreservering för tätortsfunktioner samt en beteckning för utvecklingsprincipen att förtäta området. Området ingår fortfarande i förteckningen över byggda kulturmiljöer av riksintresse. Malms flygplats tidigare beteckningar i landskapsplanen som ett trafikområde vars sekundära användningsändamål har varit ett område med tätortsfunktioner har där emot upphävts i sin helhet.

I landskapsplanen Nylandsplan 2050 har Malms före detta flygplats antecknats som ett område med tätortsfunktioner där samhällsstrukturen ska förtätas. Samhällsstrukturen i området bör alltså effektiveras ytterligare, särskilt genom att stödja sig på centrum och stationsorter samt genom att förbättra förutsättningarna för kollektivtrafik, fotgängare och cyklister. Zonen bör utvecklas som en tät och mångsidig helhet för boende, arbetsplatser, service och grönstruktur med hänsyn till miljöns särskilda värden. Inom Helsingforsregionen bör området utvecklas som en stad för kollektivtrafik med ett nätverk av spårvägar. Det före detta flygplatsområdet har anvisats som ett område som är viktigt med tanke på kulturmiljön eller landskapet och där de värdefulla kulturmiljöerna av riksintresse och naturarvet bör tryggas när områden planläggs mer detaljerat, byggs och används. När området planläggs bör man värdera och samordna markanvändningen i enlighet med ändamålet i land-

skapsplanen med områdets värdefulla landskap och kulturmiljö. Nylands landskapsfullmäktige godkände planehelheten i augusti 2020 med tre separata beslut om Helsingforsregionens, Östra Nylands och Västra Nylands etapplandskapsplaner, som tillsammans styr markanvändningen i hela Nylands landskap. Etapplandskapsplanerna är med några undantag avsedda att ersätta de landskapsplaner som tidigare gällde i Nyland. Landskapsstyrelsen förordnade 7.12.2020 att landskapsplanehelheten träder i kraft trots besvärerna. Helsingfors förvaltningsdomstol förbjöd 22.1.2021 landskapsplanens verkställighet. 24.9.2021 konstaterade förvaltningsdomstolen att det inte längre fanns anledning till att verkställighetsförbudet fortsatte att gälla till den del som besvärerna hade förkastats.

I Generalplan 2016 för Helsingfors är Malms före detta flygplatsområde avsett för byggande med beteckningen närcentrum C3 och ett bostadsdominerat område med beteckningen A2. Enligt generalplanen ska området utvecklas i huvudsak med tanke på boende, parker, rekreations- och idrottstjänster samt närservice. I Generalplan 2016 för Helsingfors är Malms före detta flygplatsområde det viktigaste nya byggnadsområdet, som planeras och byggs till en ny stadsdel med 25 000 invånare. I genomförandeprogrammet för generalplanen (stadsstyrelsen 4.6.2018) ingår området i generalplanens första genomförandefas. Generalplan 2016 för Helsingfors trädde i kraft i december 2018. Högsta förvaltningsdomstolen upphävde vissa delar av Helsingfors stadsfullmäktiges beslut om godkännandet av generalplanen, vilket ökar betydelsen av Malms före detta flygplatsområde för stadens bostadsbyggande.

Det är ett viktigt strategiskt mål för staden att kunna använda Malms flygplatsområde för nya ändamål, huvudsakligen för bostadsbyggande och även för idrotts- och rekreationstjänster samt övrig service för 25 000 nya invånare. Stadsstrategin för åren 2021–2025 godkändes av stadsfullmäktige 13.10.2021 § 293. I enlighet med stadsstrategin främjas en balanserad utveckling i områden genom satsningar på stadsförnyelse, en mångsidig bostadsproduktion och en trivsamt stadsmiljö. De utsedda områdena för stadsförnyelse är Malmgård-Gamlas, Malm, Mellungsby och Nordsjö.

Helsingfors stadsfullmäktige godkände 11.11.2020 § 313 genomförandeprogrammet för boende och härmed sammanhängande markanvändning 2020 (BM-programmet). Enligt BM-programmets riktlinjer ska minst 7 000 bostäder årligen byggas i Helsingfors genom nyproduktion eller ändrat användningsändamål och från och med 2023 ska antalet vara minst 8 000. Malms flygplatsområde är ett av de mest centrala objekten för områdesbyggande. Andelen områdesbyggnad av bostadsproduktionen är ungefär hälften, varför det är viktigt att säkerställa att

sådana projekt genomförs för att nå de uppställda målen och för att följa de avtal som har ingåtts mellan staten och Helsingfors stad.

En dispositionsplan har utarbetats för området. Planen godkändes av stadsplaneringsnämnden 13.12.2016. Den preciserade dispositionsplanen godkändes av stadsmiljönämnden 11.12.2018. Nämnden har anvisat att man vid den fortsatta planeringen ska fästa särskild uppmärksamhet vid att utreda, bevara och värna om områdets naturvärden. Nämnden kräver inte att flygverksamheten bevaras. Detaljplanerna för området utarbetas stegvis enligt principerna i generalplanen och dispositionsplanen. Tre lagakraftvunna detaljplaner som följer generalplanen gäller för området: Byggnaderna på Malms flygplats (detaljplaneändring nr 12450, vann laga kraft 14.11.2019), Tattarbrons planskilda anslutning (detaljplaneändring nr 12480, vann laga kraft 8.1.2019) och Fallkulla gård (detaljplaneändring nr 12479, vann laga kraft 12.3.2019).

Stadsfullmäktige godkände 31.3.2021 detaljplaneändringen för Nallebranten § 79 och detaljplaneändringen för Flygplatskvarteren § 80. Planerna har överklagats och de är anhängiga i förvaltningsdomstolen. Detaljplanen för Nallebranten gör det möjligt att bygga ett bostadsområde med närservice och parkområden för ungefär 2 800 invånare i södra delen av det tidigare flygplatsområdet, längs med Tattaråsvägen. Detaljplanen för Flygplatskvarteren gör det möjligt att bygga ett nytt bostadsområde med närservice och parkområden för ungefär 2200 invånare. I Flygplatskvarteren har även en räddningsstation, en skola och ett daghem samt hela områdets mest centrala grönområde, Flygplatsparken, placerats i detaljplanen.

Följande områden som ska planläggas ligger vid den planerade linjen för snabbspårvägen Vik–Malm och kopplar ihop den före detta flygplatsen med Malms centrum. Detaljplaneprojekten för Beckfabrikskvarteren och Söndagskvarteren samt principerna för planering av Söndagslotterna har inletts i området. Detaljplaneändringen för Startbanekvarteren, som omfattar centrum av Malms före detta flygplats, blir aktuell i början av 2022. I den lagakraftvunna detaljplanen (12450) anvisas nya möjliga användningsändamål som inte handlar om flygverksamhet för områdets gamla byggnader: terminalen, hangaren och garagebyggnaden. Planeringen av tekniska renoveringar för att göra det säkert att använda terminalen och hangaren pågår.

Tidtabellen för bygget

Staden förbereder sig för att bebygga Malms före detta flygplatsområde. För att bostadsbyggandet ska kunna inledas måste området detaljplanläggas, grundberedningen planeras och genomföras, gatorna och

kommunaltekniken planeras och byggas och tomterna överlåtas så att de olika skedena överlappar varandra. Staden behöver ha Malms före detta flygplatsområde i sin besittning och fritt förfoga över det för att kunna uppnå planerings- och byggmålen så att de överlappar varandra på ett kontrollerat sätt och förutse och samordna beroendeförhållandena mellan de olika byggnadsfaserna.

För att bostäder ska kunna byggas i Nallebranten och Flygplatskvarten måste marken grundberedas, rör och ledningar liksom även funktioner och verksamhet flyttas, gatorna och infrastrukturen byggas, tomterna reserveras och husen planeras. Enligt planerna ska bland annat flyttandet av en stamledning för naturgas och byggandet av en ny körförbindelse i områdets norra del inledas på det före detta flygplatsområdet under 2022. Körförbindelsen kommer att betjäna bygglogistiken och olika slags tillfällig användning, såsom evenemang. På flygplatsområdet utträttas också annat arbete: man gör markundersökningar och grundberedningsarbete, anlägger områden för teststabilisering, utför terrängarbete för naturutredningar och verkställer naturvårdsplanen. Projektplanerna är klara och investeringsanslag har reserverats i 2022 års budget.

Tillfällig användning av området 2022

Staden har utarbetat en översiktsplan om tillfällig användning av området 2019. Malms räddningsstation fungerar på området i tillfälliga lokaler som byggdes i de hallar som har blivit lediga efter Gränsbevakningsväsendet. Räddningsverket har tagit i bruk rutter för larmutryckning som löper genom det före detta flygplatsområdet till Tattaråsvägen och Malms bygata. Tack vare dessa rutter har personsäkerheten i Nordöstra Helsingfors blivit bättre och räddningsverkets responstider återställt till den nivå som regionförvaltningsverket kräver. För yrkesinstitutet Stadin ammatti- ja aikuisopisto (STAO) byggs tillfälliga lokaler för logistikutbildningen och ett område för körträning i flygplatsens södra del under början av 2022. De tillfälliga lokalerna i Malm används 2022–2025 medan yrkesinstitutets campus i Kasäkern byggs. Två nya friluftsleder för fotgängare och cyklister har byggts tvärs genom flygplatsen. Vid friluftsleden mellan Tattarmossen och Malmbågen planeras även en utomhusmotions- och lekplats. Byggandet inleds 2022.

Det omgärdade området för Malms före detta flygplats öppnades för stadsborna 2.2.2002. Avsikten är att området används så aktivt och mångsidigt som möjligt både innan byggandet inleds och under byggandet. Samtidigt som planeringen och byggandet framskrider betjänar Malms flygplats stadsborna som ett mångsidigt rekreations-, evenemangs- och hobbyområde på tiotals hektar. I juli 2022 ordnas bland

annat brandkårsungdomarnas internationella läger Eldis 22, som väntas få 4 000 deltagare, på området.

Områdets investeringsprogram och ekonomiska konsekvenser

Staden har i sina investeringsprogram förberett sig för att inleda byggandet på Malms före detta flygplatsområde 2022. Stadsfullmäktige har reserverat investeringsanslag i budgetarnas investeringsprogram för grundberedning och byggande av gatu-, park- och idrottsområden på Malms före detta flygplatsområde. Enligt den budget som godkändes i december 2021 har det reserverats investeringsanslag på 154,7 miljoner euro för grundberedning i Malms projektområde under 2022–2031. Av detta belopp har 13,4 miljoner euro reserverats för 2022, 8,3 miljoner euro för 2023 och 3,7 miljoner euro för 2024. Anslaget för Malm används för att grundbereda Nallebranten och Flygplatskvarteren och göra tomterna byggbara.

Den största arbetshelheten är att flytta stamledningen för naturgas. Anslaget används även för att främja byggandet av en tillfällig snötipp och en körförbindelse för bygglogistik samt teststrukturer för grundberedningen.

I den godkända budgeten för 2022 har ett investeringsanslag på totalt 64,1 miljoner euro reserverats för att bygga gator och parker i Malms projektområde under 2022–2031. Av detta belopp har 1,9 miljoner euro reserverats för 2022, 3,2 miljoner euro för 2023 och 4,5 miljoner euro för 2024. Byggandet av gator på Malms före detta flygplatsområde inleds 2023. Under 2022 används anslaget för Malm för att planera gator i detaljplaneområdena för Nallebrinken, Flygstationskvarteren och Lah-tisledens planskilda anslutning och på så sätt skapa förutsättningar för bostadsproduktion. Byggandet av Malm fortsätter under hela planperioden. Med anslaget för parker och idrottsområden i Malm byggs Nallebrinkens parkområde till den del landskapsarbetena i anslutning till flyttningen av stamledningen för naturgas förutsätter det. I området inrättas dessutom olika slags idrotts- och lektjänster för tillfälligt bruk och med tanke på det framtida boendet, även i områden som byggs senare.

I 2022 års budget anvisas anslag för tekniska reparationer 2022–24 för att göra det säkert att använda terminalen och hangaren.

Det har betydande konsekvenser för stadens ekonomi att Malms före detta flygplats bebyggs. De budgetfinansierade investeringskostnaderna för grundberedning, gatu- och parkbyggande samt servicebyggnader i området som dispositionsplanen gäller uppskattas ligga i storleksklassen 500 000 000 euro. Enligt 40 års erfarenhet från stadens områdesbyggnadsprojekt genererar en euro som staden investerar med

18.05.2022

Ärende/20

budgetmedel cirka 4–8 euro i privata investeringar, beroende på områdets egenskaper, utgångsläge och målsättningar. Vid byggandet av Malms före detta flygplats är de privata investeringars andel i storleksklassen 3 miljarder euro, enligt en moderat uppskattning där en euro som staden investerar med budgetmedel genererar sex euro i privata investeringar.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550

timo.linden(a)hel.fi

Kimmo Kuisma, projektinjohtaja, telefon: 310 25808

kimmo.kuisma(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Erkki Karinojan aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 09.05.2022 § 349

HEL 2021-012412 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

09.05.2022 Ehdotuksen mukaan

Palautusehdotus:

Jussi Halla-aho: Kaupunginhallitus palauttaa asian valmisteltavaksi siten, että n. 1000 metrin osuus jommastakummasta Malmin kentän radasta säilytetään ilmailukäytössä kenttäalueen esirakentamisen ajan.

Perustelut:

Yleisilmailu on sähköisen lentämisen yleistymisen myötä suuren kehitysloikan äärellä.

Muualla Euroopassa kymmeniä sähkölentokoneita tilataan lentäjien peruskoulutukseen ja uudet sähkölentokoneprojektit etenevät niin yleisilmailu- kuin kevytreittipuolella ja niiden mahdollistamat kuljetukset ja matkustaminen nähdään olennaisena kilpailutekijänä tulevaisuudessa.

Pääkaupunkiseudulla ja Helsingissä yhteiskuntaa hyödyttävä yleisilmailu on kuitenkin suurissa vaikeuksissa. Malmin kentän lisäksi Nummelan kenttä on ollut koko talven suljettu ja Hyvinkään kentän operaatiomäärät vähäisiä puutteellisen kunnossapidon vuoksi.

Tämä vaarantaa alan yritysten jatkuvuuden, vaikka juuri nyt ympäristöystävällistä lentämistä pitäisi päästä kehittämään myös pääkaupunkiseudulla.

Mikäli osa Malmin kentästä pidettäisiin ilmailukäytössä, helpottaisi se alan yrittäjien asemaa ja mahdollistaisi osaltaan alan jatkuvuuden toteutumisen, kunnes Malmin kentän korvaava kenttä saataisiin operoitavaan kuntoon.

Kokemusperäisesti voidaan sanoa, että esirakentamisen vaatimat toimenpiteet voidaan toteuttaa lentotoiminnan jatkuessa. Näin tehdään kaikkialla muuallakin, liikenneilmailussakin.

Kannattaja: Marcus Rantala

Äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Jussi Halla-ahon palautusehdotus

Jaa-äännet: 11

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Minja Koskela, Johanna Nuorteva, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Daniel Sazonov, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 2

Jussi Halla-aho, Marcus Rantala

Tyhjä: 2

Juha Hakola, Sari Sarkomaa

Kaupunginhallitus hylkäsi Jussi Halla-ahon palautusehdotuksen äänin 11 - 2 (2 tyhjää).

02.05.2022 Pöydälle

18.05.2022

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi
Kimmo Kuisma, projektinjohtaja, puhelin: 310 25808
kimmo.kuisma(a)hel.fi

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

18.05.2022

Ärende/21

§ 124

Ledamoten Laura Korpinens motion om öppnande av en startbana på Malms flygplats för luftfartsverksamhet

HEL 2021-014046 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet förslag av ordföranden.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtutettu Laura Korpisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Laura Korpinen och 18 andra ledamöter föreslår i sin motion att Helsingfors stad för sin del ska verka för att startbanan på Malms flygplats omedelbart öppnas för flygtrafik i den rådande situationen där avgörandena i de detaljplane- och besvärärenden som gäller området inte har vunnit laga kraft.

Det finns ingen anledning att godkänna det som föreslås i motionen.

Stadens strategiska mål att bygga bostäder på Malms före detta flygplats gör det inte möjligt att fortsätta flygverksamheten i området. Flygverksamheten skulle hindra stadens och stadsbornas verksamhet på flygplatsen och riskera att byggandet på området fördröjs. Detta skulle hindra staden från att nå det viktiga strategiska bostadsproduktionsmålet på Malms flygplatsområde.

Byggandet på Malms före detta flygplats förbereds. För att bostadsbyggandet ska kunna inledas måste området detaljplaneläggas, grundberedningen planeras och genomföras, gatorna och kommunaltekniken planeras och byggas och tomterna överlåtas så att de olika skedena

överlappar varandra. Staden behöver ha Malms före detta flygplatsområde i sin besittning och fritt förfoga över det för att kunna uppnå planerings- och byggmålen så att de överlappar varandra på ett kontrollerat sätt och förutse och samordna beroendeförhållandena mellan de olika byggnadsfaserna.

Avsikten är att under det innevarande året inleda arbetet med att flytta en stamledning för naturgas och bygga en ny körförbindelse i flygplatsområdets norra del. Körförbindelsen kommer att betjäna bygglogistiken och olika slags tillfällig användning, såsom evenemang. På flygplatsområdet utträttas också annat arbete: man gör markundersökningar och grundberedningsarbete, anlägger områden för teststabilisering, utför terrängarbete för naturutredningar och verkställer naturvårdsplanen.

Malms räddningsstation fungerar på området i tillfälliga lokaler som byggdes i de hallar som har blivit lediga efter Gränsbevakningsväsendet. Räddningsverket har tagit i bruk rutter för larmutryckning som löper igenom det före detta flygfältsområdet till Tattaråsvägen och Malms bygata. Tack vare dessa rutter för larmutryckning har personsäkerheten i Nordöstra Helsingfors blivit bättre och räddningsverkets responstider återställt till den nivå som regionförvaltningsverket kräver. För yrkesinstitutet Stadin ammatti- ja aikuisopisto (STAO) byggs tillfälliga lokaler för logistikutbildningen och ett område för körträning i flygplatsens södra del under början av 2022. De tillfälliga lokalerna i Malm används 2022–2025 medan yrkesinstitutets campus i Kasäkern byggs. Två nya friluftsleder för fotgängare och cyklister har byggts tvärs genom fältet. Vid friluftsleden mellan Tattarmossen och Malmbågen planeras även en utomhusmotions- och lekplats. Byggandet inleds 2022.

Under de senaste åren har stadsfullmäktige behandlat flera fullmäktigemotioner om Malms flygplats och alltid hållit fast vid stadens strategiska målsättning att omvandla flygplatsen till ett stadsområde för 25 000 nya invånare. I fråga om Malms flygplatsområde har planeringen, beredningen och beslutsfattandet på stadsnivå varit konsekventa. Besluten och beredningen av dem har grundat sig på de strategiska målsättningar som respektive fullmäktige ställt upp samt på avtal som gäller området.

Stadsmiljönämnden har gett sitt utlåtande i ärendet. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

18.05.2022

Ärende/21

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtutettu Laura Korpisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 09.05.2022 § 350

HEL 2021-014046 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

09.05.2022 Ehdotuksen mukaan

Palautusehdotus:

Jussi Halla-aho: Kaupunginhallitus palauttaa asian valmisteluun siten, että Helsingin kaupunki omalta osaltaan myötävaikuttaa siihen, että Malmin lentokentän kiitorata avataan lentoliikenteelle viipymättä.

Perustelu: Rakentaminen alueella ei ala vuosiin. Kun Euroopan huoltovarmuus- ja turvallisuustilanne huolettaa yhä useampia, on lyhytnäköistä ajaa toimivaa lentokenttäinfrastruktuuria alas.

Kannattaja: Marcus Rantala

Äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Jussi Halla-ahon palautusehdotus

Jaa-äännet: 11

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Minja Koskela, Johanna Nuorteva, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Daniel Sazonov, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

18.05.2022

Ärende/21

Ei-äännet: 2
Jussi Halla-aho, Marcus Rantala

Tyhjä: 2
Juha Hakola, Sari Sarkomaa

Kaupunginhallitus hylkäsi Jussi Halla-ahon palautusehdotuksen äänin 11 - 2 (2 tyhjää).

02.05.2022 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 01.03.2022 § 129

HEL 2021-014046 T 00 00 03

Hankennumero 5264_211

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Aikaisemmat päätökset

Helsingin kaupunginvaltuusto on usean valtuustokauden aikana käsitellyt Malmin lentokentän tulevaisuutta ja päättänyt aina asuinalueen rakentamisesta. Viimeksi 8.12.2021 (§ 395) valtuusto päätti hylätä kansanäänestysaloitteen Malmin lentokentän säilyttämisestä ilmailukäytössä. Kaupunginvaltuusto on käsitellyt viime vuosina useita Malmin lentokenttään liittyviä valtuustoaloitteita, mutta ne eivät ole muuttaneet kaupunkistrategista tavoitetta saada alue uuteen käyttöön eli 25 000 uuden asukkaan kaupunkialueeksi. Malmin lentokentän aluetta koskeva kaupunkitasoinen suunnittelu, päätöksenteon valmistelu ja päätöksenteko on ollut johdonmukaista. Päätökset ja niiden valmistelu ovat perustuneet kulloisenkin valtuuston asettamiin strategiisiin tavoitteisiin sekä aluetta koskeviin sopimuksiin.

Maanvuokrasopimustilanne

Malmin entisen lentokentän alue on palautunut takaisin kaupungin omaan vapaaseen hallintaan maanvuokrasopimusten päätyttyä. Alue ei

ole enää vuokrattuna tilapäisestä lentotoiminnasta alueella vuosina 2017–19 vastanneelle Malmin lentokenttäyhdistys ry:lle. Myös yksittäisten yritysten maanvuokrasopimukset entisellä lentokenttäalueella ovat päättyneet.

Kaupunkiympäristön toimialan tontit -yksikön päällikkö irtisanoi viranhaltijapäätöksellään 5.12.2018 § 65 Malmin lentokenttäyhdistys ry:n maanvuokrasopimuksen. Kaupunkiympäristölautakunta hylkäsi päätöksellään 20.8.2019 § 375 viranhaltijapäätöksestä tehdyt oikaisuvaatimukset. Helsingin hallinto-oikeus hylkäsi tehdyt valitukset päätöksellään 17.3.2021. Korkein hallinto-oikeus jätti tutkimatta Malmin lentoaseman ystävät ry:n tekemän valituslupahakemuksen päätöksellään 29.9.2021. Hallinto-oikeuden päätös on siten lainvoimainen.

Malmin lentokenttäyhdistys ry haastoi kaupungin vastaajaksi käräjäoikeuteen vaatien mm. maanvuokrasopimuksen vuokra-ajan jatkamista. Helsingin käräjäoikeus hylkäsi Malmin lentokenttäyhdistys ry:n vaatimukset tuomiollaan 23.12.2020. Käräjäoikeuden tuomion perusteella alueella suoritettiin häätö ja Malmin lentokenttäyhdistys ry:n hallitsema alue luovutettiin 16.3.2021 kaupungin vapaaseen hallintaan. Malmin lentokenttäyhdistys haki ulosottoviranomaisen häätöpäätöksen toimeenpanokieltoa hovioikeudesta, joka hylkäsi hakemuksen. Häätöpäätös on lainvoimainen. Käräjäoikeuden päätöksestä on valitettu hovioikeuteen, jossa asian käsittely on kesken. Käräjäoikeuden ratkaisu ei ole lainvoimainen.

Alueen maanvuokrasopimus on päätynyt 31.12.2019, jonka jälkeen Malmin lentokenttäyhdistys ry piti aluetta oikeudettomasti hallinnassaan yli vuoden rikkoen osapuolten välillä sovittuja ehtoja. Vuokrasopimuksen uusimiseen ei siten ole mitään edellytyksiä muun ohella, koska yhdistys on toiminnallaan osoittanut, ettei kaupunki voi luottaa yhdistyksen kanssa tehtävien sopimusten pitävyyteen. Ei ole myöskään mitään syytä olettaa, että yhdistys menettelisi toisin kuin nyt, jos uusi vuokrasopimus solmittaisiin.

Valvomattoman lentopaikan pitolupa

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom ei ole perunut Malmin lentokenttäyhdistys ry:ltä valvomattoman lentopaikan pitolupaa, mutta on vuoden 2021 alussa edellyttänyt lentokenttäyhdistystä ryhtymään toimiin kiitotien sulkemiseksi 14.3.2021 alkaen. Traficom kertoo tiedotteessaan, että ”Traficom käsittelee lentopaikan pitoluvan perumista koskevaa kysymystä siinä vaiheessa, kun käynnissä oleva maa-alueen hallintaa koskeva sopimusriita on lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu”. Malmin lentokenttäyhdistys ry on sulkenut kiitotiet kolmeksi kuukaudeksi kerrallaan Notam-ilmoituksella (Notice to Airmen).

Kaavoitustilanne

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavassa (lainvoimainen 15.5.2020) Malmin lentokenttä on osoitettu taajamatoimintojen aluevarausmerkinnällä sekä tiivistettävän alueen kehittämisperiaatmerkinnällä. Alueella on säilynyt kulttuuriympäristöön liittyvä ominaisuusmerkintä. Sen sijaan aikaisemmat maakuntakaavamerkinnät Malmin lentokentästä liikennealueena, jonka toissijainen käyttötarkoitus on ollut taajamatoimintojen alue, on kumottu kokonaan.

Uusimaa 2050 maakuntakaavassa Malmin lentokentän alue on osoitettu tiivistettäväksi taajamatoimintojen alueeksi, jolla yhdyskuntarakennetta tulee tehostaa nykyiseen rakenteeseen, erityisesti keskuksiin ja asemanseutuihin tukeutuen ja joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä parantaen. Vyöhykettä tulee kehittää tiiviinä ja monipuolisena asumisen, työpaikkojen, palveluiden ja viherrakenteen kokonaisuutena ympäristön erityiset arvot huomioon ottaen. Helsingin seudulla vyöhykettä tulee kehittää rakenteeltaan verkostomaisena joukkoliikennekaupunkina. Lentokentän alue on osoitettu kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeäksi alueeksi, jolla yksityiskohtaisemmassa alueiden suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on turvattava valtakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot. Alueen suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä alueen maisema- ja kulttuuriympäristöarvot. Uudenmaan maakuntavaltuusto hyväksyi elokuussa 2020 kaavakokonaisuuden kolmella eri päätöksellä koskien Helsingin seudun, Itä-Uusimaan sekä Länsi-Uusimaan vaihemaakuntakaavoja, jotka yhdessä ohjaavat koko Uudenmaan maakunnan alueen maankäyttöä. Vaihemaakuntakaavat on eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta tarkoitettu korvaamaan Uudellamaalla aikaisemmin voimassa olleet maakuntakaavat. Maakuntahallitus määräsi 7.12.2020 maakuntakaavakokonaisuuden tulevan voimaan valituksista huolimatta. Helsingin hallinto-oikeus määräsi 22.1.2021 kaavakokonaisuuden täytäntöönpanokieltoon. 24.9.2021 hallinto-oikeus totesi, ettei täytäntöönpanokieltoa ollut enää aihetta pitää voimassa siltä osin kuin valitukset oli hylätty.

Helsingin yleiskaavassa (2016) Malmin lentokentän alueelle on osoitettu rakentamista lähikeskusta C3-merkinnällä ja asuntovaltainen alue A2-merkinnällä. Aluetta on yleiskaavan mukaisesti tarkoitettu kehittää pääasiassa asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalveluiden sekä lähipalveluiden käyttöön. Malmin lentokentän alue on Helsingin yleiskaavan (2016) tärkein uusi rakentamisalue, josta suunnitellaan ja rakennetaan 25 000 asukkaan uusi kaupunginosa. Yleiskaavan toteuttamishjelmassa (kaupunginhallitus 4.6.2018) Malmin lentokentän alue kuuluu yleiskaavan ensimmäiseen toteutusvaiheeseen. Helsingin yleis-

kaava 2016 tuli voimaan joulukuussa 2018. Korkein hallinto-oikeus kumosi joitakin osia yleiskaavan hyväksymistä koskevasta Helsingin kaupunginvaltuuston päätöksestä, mikä lisää Malmin lentokentän alueen merkitystä kaupungin asuntorakentamisessa.

Malmin lentokentän alueen saaminen uuteen, pääosin asuntorakentamisen ja myös liikunta-, virkistys- ja muiden palvelujen käyttöön 25 000 uudelle asukkaalle on tärkeä kaupunkistrateginen tavoite. Kaupunkistrategia vuosille 2021–2025 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 13.10.2021 § 293. Kaupunkistrategian mukaisesti alueiden tasapainoista kehitystä edistetään panostamalla kaupunkiuudistusalueisiin, monipuoliseen asuntotuotantoon ja kaupunkiympäristön viihtyisyyteen. Nimetyt kaupunkiuudistusalueet ovat Malminkartano-Kannelmäki, Malmi, Mellunkylä ja Vuosaari.

Helsingin kaupunginvaltuusto hyväksyi 11.11.2020 § 313 uuden asunon ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma 2020:n (AM-ohjelma). AM-ohjelmassa linjataan, että Helsingissä rakennetaan uudistuotantona ja käyttötarkoituksen muutoksilla vuosittain vähintään 7 000 asuntoa ja vuodesta 2023 alkaen vähintään 8 000 asuntoa. Malmin lentokentän alue on yksi keskeisimmistä aluerakentamisen kohteista. Aluerakentamisprojektien osuus asuntotuotannosta on noin puolet, joten niiden toteutumisen varmistaminen on tärkeää asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi sekä valtion ja Helsingin kaupungin välillä solmittujen sopimusten noudattamiseksi.

Alueelle on laadittu kaavarunko, joka on hyväksytty kaupunkisuunnittelulautakunnassa 13.12.2016. Tarkennettu kaavarunko on hyväksytty 11.12.2018 kaupunkiympäristölautakunnassa. Lautakunta on ohjeistanut kiinnittämään jatkosuunnittelussa erityistä huomiota alueen luontoarvojen selvittämiseen, säilyttämiseen ja vaalimiseen. Lentotoiminnan säilyttämistä ei ole edellytetty.

Malmin entisen lentokentän alueen asemakaavat laaditaan vaiheittain noudattaen yleiskaavan ja kaavarungon periaatteita. Alueella on kolme yleiskaavan mukaista lainvoimaista asemakaavaa: Malmin lentoaseman rakennukset (asemakaavan muutos nro 12450, lainvoimainen 14.11.2019), Tattarisillan eritasoliittymä (asemakaavan muutos nro 12480, lainvoimainen 8.1.2019) ja Fallkullan tila (asemakaavan muutos nro 12479, lainvoimainen 12.3.2019).

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 31.3.2021 Nallenrinteen asemakaavamuutoksen § 79 ja Lentoasemankortteleiden asemakaavamuutoksen § 80. Kaavoista on valitettu ja ne ovat hallinto-oikeuden käsittelyssä. Nallenrinteen kaavaratkaisu mahdollistaa asuinalueen rakentamisen lähialueineen ja puistoalueineen noin 2 800 asukkaalle entisen len-

tokenttäalueen eteläosaan Tattariharjuntien varrelle. Lentoasemankortteleiden kaavaratkaisu mahdollistaa uuden asuinalueen rakentamisen lähialueineen ja puistoalueineen noin 2 200 asukkaalle. Lentoasemankortteleiden alueelle on osoitettu kaavassa myös pelastusasema, koulu ja päiväkotiki sekä koko alueen keskeisin viheralue, Lentoasemapuisto.

Seuraavat asemakaavoitettavat alueet sijoittuvat Viikin-Malmin pikaraitiotien suunnitellun linjauksen varrelle ja kytkevät entisen lentokentän alueen Malmin keskustaan. Alueella on vireillä Pikitehtaankortteleiden ja Sunnuntaikortteleiden asemakaavahankkeet sekä Sunnuntaipalstojen suunnitteluperiaatteet. Malmin entisen lentokentän keskustan käsiteltävä asemakaavanmuutos, Kiitotienkorttelit, tulee vireille vuoden 2022 alkupuolella.

Rakentamisen aikataulu

Kaupunki valmistelelee Malmin entisen lentokentän alueen rakentamista. Asuntorakentamisen käynnistäminen edellyttää asemakaavoituksen lisäksi esirakentamisen suunnittelun ja toteutuksen, katujen ja kunnallistekniikan suunnittelun ja rakentamisen sekä tontinluovutusprosessin ajallista limittämistä. Suunnittelu- ja rakentamistavoitteiden hallittu liittämisen ja toteutus sekä eri rakentamisvaiheiden keskinäisten riippuvuuksien ennakointi ja koordinointi edellyttävät, että Malmin lentokentän alue on kaupungin omassa hallinnassa ja käytössä.

Nallenrinteen ja Lentoasemankortteleiden osalta asuntorakentamisen edellytyksenä ovat esirakentaminen, putki- ja johtosiirrot, väistöt, katu- ja infrarakentaminen, tontinvaraukset sekä talosuunnittelu. Vuoden 2022 aikana lentokentän alueella on suunniteltu aloitettavan mm. maa-kaasun runkoputken siirron toteuttaminen sekä uuden ajoyhteyden toteuttaminen kenttäalueen pohjoisosaan. Ajoyhteys tulee palvelemaan rakentamislogistiikkaa ja erilaista väliaikaiskäyttöä kuten tapahtumia. Lisäksi kenttäalueella tehdään maaperätutkimuksia ja esirakentamistöitä, rakennetaan koestabilointikenttiä, tehdään luontoselvityksiin liittyviä maastotöitä ja toteutetaan luonnonhoidon suunnitelmaa.

Pelastuslaitoksen Malmin pelastusasema toimii alueella tiloissa, jotka on rakennettu Rajavartiolaitekselta vapautuneisiin halleihin. Pelastuslaitokselle on otettu käyttöön hälytysajoreitit entisen lentokenttäalueen poikki Tattariharjuntielle ja Malmin raitille. Hälytysajoreitit ovat parantaneet koillisen Helsingin henkilöturvallisuutta, ja palauttaneet pelastuslaitoksen vasteajat aluehallintoviranomaisen edellyttämälle tasolle. Stadin ammatti- ja aikuisopistoa (STAO) varten toteutetaan logistiikkakoulutuksen väistötilat ja ajoharjoittelualue kentän eteläosaan alkuvuoden 2022 aikana. Malmin väistötila-alueet ovat käytössä ammattio-

piston Roihupellon kampuksen rakentamisen ajan 2022–25. Kentän poikki on rakennettu kaksi uutta ulkoilureittiä jalankulkijoille ja pyöräilijöille. Tattarisuon ja Malminkaaren välisen reittiyhteyden varrelle on suunniteltu myös ulkokuntoilu- ja leikkipaikka, jonka rakennustyöt käynnistyvät vuoden 2022 aikana.

Malmin entisen lentokentän aidattu alue on avattu kaupunkilaisten käyttöön 2. helmikuuta 2022. Tavoitteena on pitää alue mahdollisimman aktiivisessa ja monipuolisessa käytössä ennen rakentamisen alkamista ja sen aikana. Samalla kun suunnittelu ja rakentaminen etenevät, Malmin kenttä palvelee helsinkiläisiä monipuolisena kymmenien hehtaarien virkistys-, tapahtuma- ja harrastuspaikkana. Vuoden 2022 heinäkuussa kentän alueella järjestetään mm. palokuntanuorten kansainvälinen Eldis 22 -suurleiri, johon odotetaan 4 000 osallistujaa.

Ilmailutoiminnan jatkuminen estäisi kaupungin ja kaupunkilaisten toiminnan kentällä ja aiheuttaisi aikatauluriskin, joka toteutuessaan viivästyttäisi Malmin lentokentän alueen rakentamista. Tämä vaarantaisi kaupungin kasvun kannalta tärkeän strategisen asuntotuotantotavoitteen saavuttamisen Malmin lentokentän alueella. Näin ollen kaupungin strategiset tavoitteet alueen käytöstä asuntorakentamisen tarpeisiin eivät mahdollista lentotoiminnan jatkamista alueella.

Alueen investointiohjelma ja kaupunkitaloudelliset vaikutukset

Kaupunki on investointiohjelmissaan varautunut Malmin entisen lentokentän alueen rakentamisen käynnistämiseen vuonna 2022. Kaupunginvaltuusto on varannut talousarvioiden investointiohjelmissa investointimäärärahaa alueen esi-, katu-, puisto- ja liikunta- aluerakentamista varten. Joulukuussa 2021 hyväksytyssä talousarviossa Malmin projektialueen esirakentamiseen on varattu investointimäärärahaa vuosille 2022–31 yhteensä 154,7 milj. euroa. Näistä vuodelle 2022 on varattu 13,4 milj. euroa, vuodelle 2023 8,3 milj. euroa ja vuodelle 2024 3,7 milj. euroa. Malmin määrärahalla toteutetaan Nallenrinteen ja Lentoasemankortteleiden esirakentamiseen ja tonttien rakentamiskelpoiseksi saamiseen liittyviä kokonaisuuksia entisen lentokentän alueella. Suurimpana niistä on maakaasun runkoputken siirto. Lisäksi määrärahalla edistetään tilapäisen lumenvastaanottoaikan ja rakentamislogistiikan ajoyhteyden rakentamista sekä esirakentamisen koerakenteiden toteutusta.

Malmin projektialueen katujen ja puistojen rakentamiseen on hyväksytyssä vuoden 2022 talousarviossa varattu investointimäärärahaa vuosille 2022–31 yhteensä 64,1 milj. euroa. Näistä vuodelle 2022 on varattu 1,9 milj. euroa, vuodelle 2023 3,2 milj. euroa ja vuodelle 2024 4,5 milj. euroa. Malmin entisen lentokentän alueen katurakentaminen

käynnistyy vuonna 2023. Malmin määrärahalla vuonna 2022 suunnitellaan katuja Nallenrinteen, Lentoasemankortteleiden ja Lahdenväylän eritasoliittymän kaava-alueilla asuntotuotannon edellytysten luomiseksi. Malmin rakentaminen jatkuu koko suunnitelmakauden ajan. Malmin puistot ja liikunta-alueet -määrärahalla toteutetaan Nallenrinteen puistoa-
luetta siltä osin kuin maakaasun runkoputken siirron maisemointityöt edellyttävät. Lisäksi alueelle toteutetaan erilaisia väliaikaiskäyttöä ja tulevaa asutusta palvelevia liikunta- ja leikkitoimintoja, myös myöhemmin rakennettaville alueille.

Malmin lentokentän rakentamisen kaupunkitaloudelliset vaikutukset ovat erittäin merkittäviä. Kaavarunkoalueen esi-, katu- ja puistorakentamisen sekä palvelurakennusten budjettirahoitteisten investointikustannusten on arvioitu olevan suuruusluokkaa 500 000 000 euroa. Kaupungin aluerakentamisprojektitoiminnasta saaman 40-vuotisen kokemuspohjan perusteella yksi kaupungin budjettivaroilla investoima euro käynnistää 4–8 euron edestä yksityisiä investointeja, riippuen alueiden erilaisista ominaisuuksista, lähtötilanteesta ja tavoitteista. Malmi entisen lentokentän alueen rakentamisessa yksityisten investointien osuus on suuruusluokkaa 3 miljardia euroa, jos oletetaan maltillisesti, että yhdellä kaupungin budjettivaro investoimalla eurolla alueelle saadaan liikkeelle kuuden euron edestä yksityisiä investointeja.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Kaisa Jama, tiimipäällikkö, puhelin: 310 22980
kaisa.jama(a)hel.fi

18.05.2022

Ärende/22

§ 125

Ledamoten Petrus Pennanens motion om vertikal robotparkering

HEL 2021-013424 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet förslag av ordföranden.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Linden, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Petrus Pennanen och 15 andra ledamöter föreslår i sin motion att Helsingfors tar i bruk robotparkering som ett praktiskt alternativ vid utveckling av parkeringen och utreder vilka av de tillgängliga lösningarna är lämpligaste för staden.

Robotparkering är ett alternativt sätt att parkera, men hittills har det inte använts mycket av kostnadsskäl och på grund av övriga risker med genomförandet. Robotparkering kan bli vanligare också i Helsingfors om lämpliga och konkurrenskraftiga lösningar hittas. Helsingfors stad bygger inte parkeringsanläggningar utan de genomförs antingen som privata projekt eller i anslutning till markanvändningslösningar för ett nytt område. Helsingfors ställer sig positivt till olika alternativ, men eftersom det inte hör till stadens verksamhet att bygga parkeringsanläggningar, är det inte ändamålsenligt att staden främjar den utredning som föreslås i motionen.

Behovet av att bygga parkeringsplatser för fastigheter avgörs i planering av markanvändningen. Oftast ingår bestämmelser om antalet parkeringsplatser i detaljplanerna. Vid detaljplanläggningen avgörs även

var parkeringsplatser placeras och behandlas olika alternativ för att ordna parkering.

Vid robotparkering är det utrymme som behövs för parkering mer effektivt än vid vanlig parkering och då frigörs värdefullt stadsrum för annan användning. Nackdelen är kostnaderna. Priset på en parkeringsplats kan uppgå till 150 000 euro. I vissa fall, i synnerhet när efterfrågan är som störst, kan väntetiden bli lång. I så fall är det viktigt att samordna gatuarrangemangen. Det finns fortfarande rätt få erfarenheter av robotparkering i Finland.

Stadsmiljönämnden har gett ett utlåtande i ärendet. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Linden, stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 09.05.2022 § 346

HEL 2021-013424 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 15.02.2022 § 104

HEL 2021-013424 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Robottipysäköinnin yksi hyödyistä on valtuustoaloitteessa todetun mukaisesti, että pysäköintiin tarvittava tila on tavallista pysäköintiä tehokkaammassa käytössä, jolloin arvokasta kaupunkitilaa jää enemmän muuhun käyttöön. Hyvänä puolena on myös, koska pysäköinti voi tapahtua omassa pysäköintihuoneessa, että ajoneuvo on normaaleja laitoksia paremmin suojassa ilkeiltä. Huonona puolena ovat kustannukset. Pysäköintipaikan hinta voi olla jopa 150 000 euroa. Joissain tapauksissa, varsinkin suurimman kysynnän tilanteissa, jonotusaika pysäköintiin ajoon voi muodostua pitkäksi, jolloin yhteensovitus katujärjestelyihin on tärkeää. Robottipysäköinnistä on Suomessa vielä varsin vähän kokemuksia.

Kiinteistöjen pysäköintipaikkojen rakentamistarve ratkaistaan maankäytön suunnittelussa. Useimmiten asemakaavoissa on määräys pysäköintipaikkojen lukumääristä. Asemakaavoituksessa myös ratkaistaan pysäköintipaikkojen sijoittuminen sekä käsitellään erilaiset vaihtoehdot pysäköinnin järjestämiseksi. Helsingin kaupunki ei rakenna pysäköintilaitoksia, vaan ne ovat olleet joko yksityisiä hankkeita tai liittyneet jonkun uuden alueen maankäytön ratkaisuihin. Robottipysäköinti on yksi toteutusvaihtoehto, mutta tähän asti sen käyttö on jäänyt vähäiseksi todennäköisesti kustannussyistä tai muista toteutuksen riskeistä johtuen.

Kaupunkiympäristön toimiala suhtautuu robottipysäköintilaitoksiin lähtökohtaisesti yhtenä mahdollisena pysäköinnin toteutusvaihtoehtona, mutta ratkaisuja tunnustetaan aina tapauskohtaisesti. Toistaiseksi rakennushankkeisiin ryhtyvät eivät ole riittävän laajasti nähneet robottipysäköinnin hyötyjen olevan suurempia kuin kohonneet kustannukset tai robottipysäköintiin liittyvät epävarmuustekijät. Tulevaisuudessa on mahdollista, että robottipysäköinti lisääntyy myös Helsingissä, jos tänne löydetään kilpailukykyisiä ratkaisuja esimerkiksi kaavoitettavien pysäköintilaitosten yhteydessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja

18.05.2022

Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Juha Hietanen, liikenneinsinööri: 310 37120
juha.hietanen(a)hel.fi

18.05.2022

Ärende/23

§ 126

Ledamoten Heimo Laaksonens motion om ett gymnasium med affärsinriktning

HEL 2021-011579 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Heimo Laaksonen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Heimo Laaksonen och 15 andra ledamöter föreslår i sin motion att ett gymnasium med affärsinriktning ska inrättas i Malm i Hietakummun ala-astes lokaler.

Det är viktigt att handelsämnen betonas i gymnasieutbildningen. De nuvarande utbildningsanordnarna och samarbetspartnerna klarar dock av att tillgodose behovet av undervisning i handelsämnen. Ett nytt gymnasium med affärsinriktning behövs alltså inte.

Undervisningen i handelsämnen i Helsingfors gymnasier

Inom stadens finska gymnasieutbildning pågår förberedelser för att erbjuda de studerande vid stadens gymnasier businesskurser av Ekonomi och ungdom TAT. Businesskurserna är inlärningshelheter i en digital inlärningsmiljö. Med hjälp av dem kan de studerande utveckla sin kontroll över den egna ekonomin och sina kunskaper om arbetslivet och företagande.

Alla studerande och lärare vid stadens gymnasier har tillgång till ROI-appen för ekonomisk kunskap, där de studerande självständigt kan öva sig i ekonomisk kunskap, sparande och placering. Lärarna kan använda appens innehåll som undervisningsmaterial.

Av stadens gymnasier har Etu-Töölön lukio en företagarinriktning. I Etu-Töölön lukios läroplan 2021 ingår en helhet på 38 studiepoäng i läroämnet företagande. De studerande kan fritt välja studier i företagande ur gymnasiets utbud.

Av de privata och statliga gymnasierna har Kansainvälisen liiketoiminnan lukio vid Lauttasaaren yhteiskoulu undervisning med betoning på företagande som särskilt uppdrag sedan 1.8.2018. Skolans särskilda uppdrag omfattar undervisning i både företagande och affärsverksamhet. Munkkiniemen yhteiskoulu har en samhälls- och ekonomilinje. Också vid gymnasiet Kulosaaren yhteiskoulu kan man studera på en samhälls- och ekonomilinje.

Dubbelexamen eller flera examina

Enligt motionen kan ett gymnasium med affärsinriktning intill campus Malm erbjuda verksamhetsförutsättningar och samarbetsmöjligheter för bland annat dubbelexamina. En dubbelexamen innebär att man avlägger flera examina. I praktiken betyder det oftast att den studerande vid sidan om en yrkesexamen avlägger gymnasiestudier och studentexamen.

Campus Malm utgörs av studielinjer vid yrkeshögskolan Haaga-Helia och Perho Liiketalousopisto. Studenter vid Haaga-Helia kan studera vid utbildningsprogrammet i företagsekonomi eller avlägga inriktade studier i HR och ledarskap eller företagande på campus Malm. Vid Perho Liiketalousopisto kan man avlägga studier i resebranschen och affärsverksamhet eller kombinera en grundexamen i affärsverksamhet med toppidrott på campus Malm.

Perho Liiketalousopisto har egna studielinjer som leder till dubbelexamen. De som avlägger dubbelexamen i resebranschen eller affärsverksamhet kan studera yrkesämnen på campus Malm, medan de får undervisning i gymnasieämnena vid vuxengymnasiet vid Töölön yhteiskoulu. Perho Liiketalousopisto ordnar dubbelexamen Sporttikaksari i idrott och affärsverksamhet i samarbete med Mäkelänrinteen lukio, som tillhör Helsingfors stad.

De som avlägger dubbelexamen vid Helsingfors stad studerar vid Stadin ammatti- ja aikuisopisto. De avlägger både en yrkesinriktad grundexamen och studentexamen och om de så önskar även gymnasiets

lärokurs. Vuxengymnasiet Helsingin aikuislukio ordnar gymnasieundervisning för de studerande vid Stadin ammatti- ja aikuisopisto.

Undervisningssamarbete

Enligt motionen kan ett gymnasium med affärsinriktning intill campus Malm erbjuda verksamhetsförutsättningar och samarbetsmöjligheter för bland annat undervisningssamarbete. I grunderna för gymnasiets läroplan (Utbildningsstyrelsen 2019) betonas samarbetet med andra läroanstalter, särskilt högskolor, som en del av gymnasieundervisningen. Helsingfors stads gymnasier samarbetar redan aktivt med högskolor i huvudstadsregionen, till exempel Haaga-Helia, Helsingfors universitet, Aalto-universitetet och yrkeshögskolorna Metropolia och Laurea.

Samarbetet, som ordnas på plats och på distans, omfattar exempelvis besök, projekt, workshoppar och skuggning av studerande. Enligt grunderna för läroplanen (Utbildningsstyrelsen 2019) måste den studerande ha en möjlighet att göra individuella val vid den egna läroanstalten och genom att utnyttja kursutbudet vid övriga läroanstalter och vid högskolor. Studerande vid Helsingfors stads gymnasier kan avgiftsfritt avlägga kurser vid Helsingfors universitets öppna universitet. Aalto-universitetet erbjuder gratis kurser i bland annat formgivning, ekonomi och företagande. Vid yrkeshögskolan Haaga-Helia kan gymnasiestuderande avlägga kurser i till exempel cirkulär ekonomi och tjänstedesign. Yrkeshögskolan Metropolia erbjuder gymnasiestuderande exempelvis grundkurser i nationalekonomi och investering. Studierna som avlagts vid högskolan kan ingå som en del av den studerandes gymnasieexamen.

Svaret stämmer överens med fostrans- och utbildningsnämndens utlåtande.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Heimo Laaksosen aloite

Sökande av ändring

18.05.2022

Ärende/23

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 02.05.2022 § 312

HEL 2021-011579 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 15.02.2022 § 34

HEL 2021-011579 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Heimo Laaksosen valtuustoaloitteesta kaupallispainotteisen lukion saamiseksi Helsinkiin:

Lukiokoulutus Helsingin kaupungin alueella

Helsingissä on 12 suomenkielistä kaupungin lukiota, joista yksi on aikuislukio. Nuorten lukioista kuudella on erityistehtävä. Lisäksi kuudessa lukiossa on tarjolla painotettua opetusta. Helsingin kaupungin suomenkielisten lukioiden tutkintotavoitteisten opiskelijoiden määrä oli 8 350 opiskelijaa syyskuussa 2021. Helsingissä on myös 24 yksityistä tai valtion lukiota, joiden tutkinto-opiskelijoiden määrä on yhteensä 7 657.

Palveluverkon kehittäminen

Helsingin kaupunki seuraa lukiopalvelun tarvetta ja paikkojen riittävyttä säännöllisesti kaupunkitasolla lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Palveluverkon suunnittelussa otetaan huomioon rakenteilla ja jo olemassa oleva tilakapasiteetti. Lukiosuunnittelun lähtökohtana ovat elinvoimaiset ja riittävän suuret lukiot, jotta myös tulevaisuudessa Helsingin kaupungin

lukiokoulutuksessa voidaan turvata laadukas opetus ja monipuolinen opintojaksotarjonta kohtuullisin kustannuksin.

Suomenkielinen lukiokoulutus saa vuonna 2023 käyttöönsä kaksi uutta uudisrakennusta, kun Helsingin kielilukio ja Helsingin luonnontiedelukio muuttavat uusiin lukiorakennuksiinsa. Nämä rakennukset korvaavat lukioiden entiset tilat. Uudisrakennusten myötä kaupunki saa lisättyä lukiopaikkoja.

Tällä hetkellä kaupungin suomenkielisen lukiokoulutuksen tarkoitus on kehittää nykyistä lukioverkkoa ja tukeutua rakenteilla oleviin lukiohankkeisiin. Uuden lukion perustaminen ei ole suunnitteilla. Toimialalla on käynnistynyt lukioiden palveluverkkoselvitys, jonka osana tutkitaan eri vaihtoehtoja lisätä lukiopaikkoja vuodesta 2025 eteenpäin.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että kaupallispainotteisen lukion sijaintipaikaksi tutkitaan Malmilla sijaitsevaa Hietakummun ala-asteen kiinteistöä.

Parhaillaan Malmin alueella tapahtuu paljon kaavallista kehittämistä. Tästä esimerkkinä on Malmin keskusta- ja lentokenttäalueen kehittäminen. Lähivuosina Hietakummun ala-asteen tilat tarvitaan perusopetuksen käyttöön.

Lukioiden erilaiset mahdollisuudet erikoistumiseen

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Helsinkiin perustetaan kaupallisiin aineisiin painottuva erityislukio. Lukiolla on kaksi mahdollisuutta erikoistumiseen: erityinen koulutustehtävä tai painotus.

Koulutuksen järjestäjä voi hakea erityistä koulutustehtävää opetus- ja kulttuuriministeriöltä, joka myös myöntää lukioiden erityiset koulutustehtävät ja seuraa koulutustehtävän edellytysten täyttymistä. Koulutuksen järjestäjä voi myös itse tukea lukioidensa erikoistumista myöntämällä niille painotuksia.

Lukio ja erityinen koulutustehtävä

Erityis- tai erikoislukiolla tarkoitetaan lukiota, joka on saanut erityisen koulutustehtävän. Lukion erityinen koulutustehtävä tarkoittaa opetusta, jossa olennaisessa määrin painotetaan yhtä tai useampaa oppiainetta tai opintokokonaisuutta. Lisäksi sillä tarkoitetaan opetusta, joka tähtää ylioppilastutkintoa tasoltaan vastaavan kansainvälisen tutkinnon suorittamiseen. (Lukiolaki 10.8.2018/714, 6 §.)

Erityistehtävän saaneessa lukiossa opiskelijan opintosuunnitelma voi poiketa lukiokoulutuksen valtakunnallisesta opetussuunnitelmasta ja tuntijaosta. Toisin sanoen opiskelija voi tietyin edellytyksin korvata eri-

tyistehtävöopinnoilla 16 opintopisteen laajuisesti lukion pakollisia opintoja.

Opetus- ja kulttuuriministeriö varasi keväällä 2017 koulutuksen järjestäjille mahdollisuuden hakea lukioiden erityisiä koulutustehtäviä. Myös jo myönnetyt erityiset koulutustehtävät tuli hakea tuolloin uudelleen. Helsingin kaupunki haki erityistä koulutustehtävää kahdeksalle suomenkieliselle lukiolle 1.8.2018 alkaen (opetustoimen johtaja 8.5.2017, § 35).

Opetus- ja kulttuuriministeriön toimeksiannosta Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) arvioi koulutuksen järjestäjien edellytyksiä toteuttaa hakemaansa erityistä koulutustehtävää. Erityisen koulutustehtävän myöntäminen edellytti tarvetta haetun koulutuksen järjestämiseen sekä erityistehtävän mukaisen osaamisen syventämiseen ja opiskelumahdollisuuksien monipuolistamiseen. Lisäksi vaatimuksena oli, että hakijalla on ammatilliset ja taloudelliset edellytykset järjestää tehtävän mukaista koulutusta.

Valtakunnallisesti hakemuksia jätettiin opetus- ja kulttuuriministeriölle 131 kappaletta. Erityinen koulutustehtävä myönnettiin yhteensä 75 lukiolle, joita ylläpitää 41 eri koulutuksen järjestäjää. Ministeriö myönsi päätöksellään (OKM/43/530/2017) kuudelle Helsingin kaupungin suomenkieliselle lukiolle erityisen koulutustehtävän. Kahden lukion osalta hakemus hylättiin. Ministeriö määritteli samalla erityistehtävän saaneille lukiolle rahoituksen perusteena olevat enimmäisopiskelijamäärät erityistehtävittäin.

Tällä hetkellä kaupungin suomenkielisten lukioiden erityiset koulutustehtävät ovat seuraavat:

- Sibelius-lukio: musiikki- ja tanssipainotteinen opetus
- Helsingin kuvataidelukio: kuvataidepainotteinen opetus
- Mäkelänrinteen lukio: urheilupainotteinen opetus
- Kallion lukio: ilmaisupainotteinen opetus
- Helsingin luonnontiedelukio: luonnontiedepainotteinen opetus
- Resson lukio: englanninkielinen IB-opetus.

Opetus- ja kulttuuriministeriö selvittää erityisen koulutustehtävän edellytysten täyttymistä säännöllisesti, ja koulutuksen järjestäjä on veloitettu osallistumaan edellytysten selvittämiseen (OKM/43/530/2017).

Koulutuksen järjestäjillä on mahdollisuus hakea lukioiden erityisiä koulutustehtäviä opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Uutta tehtävää tulee ministeriön ohjeiden mukaan hakea viimeistään vuotta ennen suunniteltua koulutuksen aloittamista. Uutta hakukierrosta ei tällä hetkellä ole tiedossa.

Lukio ja painotettu opetus

Helsingin kaupungin lukio voi tarjota opiskelijoilleen myös painotettua opetusta. Tällöin lukio painottaa opetuksessaan yhtä tai useampaa oppiainetta tai opintokokonaisuutta. Opiskelijan opinnot määräytyvät kuitenkin valtakunnallisen opetussuunnitelman mukaisesti, jolloin hänen tulee suorittaa kaikki lukion pakolliset moduulit. Painotetun opetuksen opintojaksot sisältyvät opiskelijan opinto-ohjelmaan valtakunnallisina valinnaisina tai muina valinnaisina opintojaksoina vuoden 2021 opetussuunnitelman mukaisessa opetuksessa.

Päätöksen lukion painotetusta opetuksesta tekee Helsingin kaupunki itse. Painotetun opetuksen opintojaksot kustannetaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lukioille kohdennetusta resurssista.

Tällä hetkellä kaupungin lukioiden painotukset ovat seuraavat:

- Helsingin kielilukio: kielet ja kansainvälisyys -painotus sekä kaksikielinen suomi-englanti -linja
- Alppilan lukio: globaalikansalainen
- Etu-Töölön lukio: yrittäjyys
- Helsingin medialukio: media ja yhteiskunta
- Resson lukio: tiede
- Vuosaaren lukio: teknologia- ja musiikkilinjat.

Kaupallisiin aineisiin painottuva lukio-opetus Helsingissä

Kaupungin suomenkielisessä lukiokoulutuksessa valmistellaan parhailaan Talous ja nuoret TATin Bisneskurssien tarjoamista kaupungin lukioiden opiskelijoille. Bisneskurssit ovat digitaalisessa oppimisympäristössä olevia oppimiskokonaisuuksia, joiden avulla voidaan kehittää opiskelijoiden oman talouden hallintataitoja sekä työelämä- ja yrittäjyysosaamista.

Kaupungin kaikkien lukio-opiskelijoiden ja -opettajien käytettävissä on ROI-taloustaitosovellus, jonka avulla opiskelija voi itsenäisesti harjoitella taloustaitoja, säästämistä ja sijoittamisen aloittamista. Opetushenkilöstö voi puolestaan hyödyntää sovelluksen sisältöjä opetusmateriaalina.

Etü-Töölön lukion yrittäjyyspainotus

Kaupungin lukioista Etü-Töölön lukion painotus on yrittäjyys. Lukion vuoden 2021 opetussuunnitelmassa on 38 opintopisteen laajuisesti yrittäjyys-oppiainetta. Opiskelijat voivat vapaasti valita painotuksen mukaisia opintoja lukionsa tarjonnasta.

Etu-Töölön lukion yrittäjyysopinnot painottavat yrittäjämäistä toimintaa, oikean yrityksen perustamista ja siihen liittyvien taitojen kartuttamista. Yrittäjyys-oppiaineen opintojaksot sisältävät teemoja kuten harjoitusyrityksen perustaminen ja yrittäjänä toimiminen omassa harjoitusyrityksessä, työelämän viestintä ja erilaiset työkultuurit, start up -yritykset, yhteiskunnallinen yrittäjyys, tuotekehitys ja palvelumuotoilu sekä kansainvälinen kauppa ja sijoittaminen. Painotuksen mukaisia opintoja kehitetään koko ajan.

Lukion painotus tarjoaa opiskelijalle mahdollisuuksia tutustua korkeakouluihin ja työelämään. Painotus näkyy lukion arjessa esimerkiksi erilaisina yhteistyöprojekteina korkeakoulujen, työelämän ja kolmannen sektorin kanssa. Yhteistyökumppaneita ovat muun muassa Elisa, SLUSH, Nuori Yrittäjyys ry, Talous ja nuoret TAT, Aalto-yliopisto sekä Haaga-Helia-ammattikorkeakoulu.

Yksityiset ja valtion lukiot

Lautasaaren yhteiskoulun Kansainvälisen liiketoiminnan lukiolla on ollut yrittäjyyspainotteisen opetuksen erityistehtävä 1.8.2018 lähtien. Lukion erityistehtävän mukainen painotus kohdentuu sekä yrittäjyyden että liiketoiminnan opetukseen.

Munkkiniemen yhteiskoululla on yhteiskunta- ja talouslinja. Myös Kuloosaaren yhteiskoulun lukiossa voi opiskella yhteiskunta- ja talouslinjalla.

Kaksoistutkinnon eli useamman tutkinnon suorittaminen

Valtuustoaloitteessa todetaan, että kaupallisen lukion perustaminen Malmin kampuksen viereen tarjoaisi toimintaedellytykset ja yhteistyömahdollisuudet muun muassa kaksoistutkintoihin. Kaksoistutkinnoilla tarkoitetaan useamman tutkinnon suorittamista. Käytännössä tämä yleensä tarkoittaa sitä, että opiskelija suorittaa ammatillisen tutkinnon ohella lukio-opintoja ja ylioppilastutkinnon.

Malmin kampus muodostuu Haaga-Helia-ammattikorkeakoulun ja Perho Liiketalousopiston toimipisteistä. Malmin kampuksella Haaga-Heliassa voi opiskella liiketalouden koulutusohjelmassa tai tehdä HR:n ja johtamisen tai yrittäjyyden suuntautumisopintoja. Perho Liiketalousopiston Malmin kampuksen toimipisteellä voi opiskella matkailualaa, liiketoimintaa tai yhdistää liiketoiminnan perustutkinnon huippu-urheiluun.

Perho Liiketalousopistolla on omat kaksoistutkintoon johtavat opintolinjansa. Matkailualan ja liiketoiminnan kaksoistutkinnoissa ammatilliset aineet voi opiskella Malmin kampuksella, jolloin lukioaineiden opetuksesta vastaa Töölön yhteiskoulun aikuislukio. Urheilun ja liiketoiminnan Sporttikaksari-kaksoistutkinnon järjestämisessä Perho Liiketa-

lousopisto tekee yhteistyötä Helsingin kaupungin Mäkelänrinteen lukion kanssa.

Helsingin kaupungilla kaksoistutkinnon suorittajat ovat Stadin ammatti- ja aikuisopiston tutkinto-opiskelijoita, jotka ammatillisen perustutkinnon lisäksi suorittavat ylioppilastutkinnon ja halutessaan lukion oppimäärän. Helsingin aikuislukio järjestää Stadin ammatti- ja aikuisopiston opiskelijoille lukio-opetusta.

Opetuksellinen yhteistyö

Valtuustoaloitteessa todetaan, että kaupallisen lukion perustaminen Malmin kampuksen viereen tarjoaisi toimintaedellytykset ja yhteistyömahdollisuudet muun muassa opetukselliseen yhteistyöhön.

Lukion opetussuunnitelman perusteissa (Opetushallitus 2019) painotuu lukiokoulutuksen yhteistyö muiden oppilaitosten ja erityisesti korkeakoulujen kanssa. Helsingin kaupungin lukiot tekevät jo tällä hetkellä aktiivisesti yhteistyötä pääkaupunkiseudun korkeakoulujen kanssa. Näitä ovat esimerkiksi Haaga-Helia-ammattikorkeakoulu, Helsingin yliopisto, Aalto-yliopisto, Metropolia-ammattikorkeakoulu sekä Laurea-ammattikorkeakoulu. Yhteistyö on esimerkiksi vierailuja, projekteja, työpajoja ja opiskelijavarjostuksia, ja niitä järjestetään lähi- ja verkkotoetuksina.

Opetussuunnitelman perusteiden (Opetushallitus 2019) mukaan opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus yksilöllisiin opintoja koskeviin valintoihin omassa oppilaitoksessaan sekä hyödyntämällä muiden oppilaitosten ja korkeakoulujen opetustarjontaa. Helsingin kaupungin lukioiden opiskelijoilla on mahdollisuus suorittaa maksutta kursseja Helsingin yliopiston avoimessa yliopistossa. Aalto-yliopisto tarjoaa maksuttomana kursseja muun muassa muotoilusta, taloudesta ja yrittäjyydestä. Haaga-Heliällä on lukiolaisille kursseja esimerkiksi kiertotaloudesta ja palvelumuotoilusta. Metropolia-ammattikorkeakoululla on esimerkiksi kansantaloustieteiden ja sijoitustoiminnan peruskurssit lukiolaisille. Opiskelija voi sisällyttää korkeakoulussa suoritettua opintoja osaksi lukiotutkintoaan.

Lopuksi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että yllä olevan selvityksen mukaisesti kaupallisten aineiden painottuminen lukiokoulutuksessa on tärkeää. Kuitenkin nykyisellä järjestäjäverkolla ja yhteistyökumppanuksilla pystytään vastaamaan kaupallisiin aineisiin painottuvan opetuksen tarpeeseen. Uuden, kaupallisia aineita painottavan lukion perustamiselle ei näin ollen ole tarvetta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Elli-Noora Lassy, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 35095
elli-noora.lassy(a)hel.fi
Harri Korhonen, lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 86342
harri.korhonen(a)hel.fi
Carola Harju, yksikön päällikkö, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

§ 127

Ledamoten Arja Karhuvaaras motion om anställning av fysioterapeuter till skolhälsovården

HEL 2021-014040 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet förslag av ordföranden.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Arja Karhuvaara och 17 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden anställer fysioterapeuter till skolhälsovården och genomför utvecklings- och konsekvensanalys av verksamheten i samarbete med universitetet och yrkeshögskolor.

Enligt stadsstrategin 2021–2025 uppmuntras varje helsingforsare oavsett ålder att röra på sig, utan onödiga hinder. Motion ingår i varje dag i småbarnspedagogiken, skolgången och studierna.

Det är viktigt att man har lyft fram utvecklingen av barns och ungas motoriska färdigheter, ökad fysisk aktivitet, viktkontroll och förebyggande av sjukdomar i stöd- och rörelseorganen. Det är mycket viktigt att öka den fysiska aktiviteten i alla åldersgrupper.

Social- och hälsovårdsnämnden anser i sitt utlåtande att en yrkesgrupp inte kan lösa oron som gäller den fysiska hälsan och den försämrade konditionen och därför tillstyrker nämnden inte förslaget om att anställa fysioterapeuter till skolhälsovården. Dessutom anser social- och hälso-

vårdsnämnden att det är viktigt att fysioterapitjänsterna är tillgängliga jämlikt för alla helsingforsbor.

Hälso- och välfärdsproblem med anknytning till barns och ungas fysiska aktivitet har beaktats i serviceinnehållen för barnfamiljer, kund- och vårdanvisningarna samt samarbetsstrukturerna vid social- och hälsovården. Barn och unga hänvisas till de tjänster som de behöver av skolhälsovården eller övriga aktörer inom hälsovården i enlighet med en servicemodell med låg tröskel avsedd för skolelever. Skolhälsovården samarbetar med fysioterapeuter för att stöda välbefinnandet bland barn och unga. Fungerande remisspraxis har skapats för samarbete mellan skolhälsovården och fysioterapin och samarbetet utvecklas regelbundet bland annat på årliga samarbetsmöten.

Enligt fostrans- och utbildningsnämnden kan man genom att erbjuda fysioterapitjänster som en del av de hälso- och välfärdstjänster som social- och hälsovårdsväsendet ordnar säkerställa att tjänsterna är jämlikt tillgängliga för alla helsingforsbor.

I fostrans- och utbildningssektorns tjänster förebyggs problem som orsakas av låg fysisk aktivitet bland barn och unga. Motion bland barn och unga främjas genom att utveckla verksamhetsmiljöerna och verksamhetskulturen vid småbarnspedagogikens enheter, skolor och läroanstalter. Verksamheten syftar på att påverka familjernas fysiska aktivitet och hälsobeteende. Dessutom uppföljer fostrans- och utbildningssektorn upp barns och ungas fysiska aktivitet och välfärd genom regelbundna Move!-mätningar bland eleverna i årskurserna 5 och 8.

Av fostrans- och utbildningsnämndens utlåtande, som ingår i beslutshistorian, framgår sektorns mångsidiga åtgärder och program för att stöda barns och ungas fysiska aktivitet inom småbarnspedagogiken, i den grundläggande utbildningen och på andra stadiet. Alla grundskolor i Helsingfors är bland annat med i Finlandsmodellen för hobbyverksamhet som erbjuder flera sportsliga hobbyer för barn och unga.

Arbetet för att främja barns och ungas fysiska aktivitet och välfärd samt det mångsidiga förebyggande arbetet fortsätter i form av multiprofessionellt samarbete mellan social- och hälsovårdssektorn, kultur- och fritidssektorn samt fostrans- och utbildningssektorn. Främjandet av rörligheten fortsätter också som en del av stadens välfärdsplan (2021–2025) i vilken rörligheten är en av planens sex kärnområden.

Med hänvisning till det som nämns ovan är det inte ändamålsenligt att anställa fysioterapeuter som en del av skolhälsovården.

Fostrans- och utbildningsnämnden och social- och hälsovårdsnämnden har gett utlåtande i ärendet. Svaret stämmer överens med utlåtandena.

18.05.2022

Ärende/24

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 02.05.2022 § 318

HEL 2021-014040 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 08.03.2022 § 57

HEL 2021-014040 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle Arja Karhuvaaran valtuustoaloitteesta fysioterapeuttien palkkaamisesta osaksi kouluterveydenhuoltoa ja toiminnan kehittämis- ja vaikuttavuustutkimuksen tekemisestä yhdessä yliopiston tai/ja ammattikorkeakoulujen kanssa seuraavan lausunnon:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palveluissa puututaan ennaltaehkäisevästi lasten ja nuorten vähäisestä liikkumisesta johtuviin ongelmiin. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä tuki- ja liikuntaelin-vojen ehkäisemisen näkökulmasta liikkumisen lisääminen kaikissa ikäryhmissä on erittäin tärkeää. Tätä edistetään kehittämällä toimintaympäristöjä ja -kulttuuria varhaiskasvatuksen yksiköissä, kouluissa ja oppilaitoksissa. Toiminnoilla pyritään vaikuttamaan myös perheiden liikkumiseen sekä terveystyöskäytymiseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei kannata aloitetta, koska fysioterapiapalvelut osana terveys- ja hyvinvointipalveluja takaavat, että ne ovat tasapuolisesti saatavilla kaikille helsinkiläisille. Lapset ja nuoret ohjautuvat tarvitsemiinsa palveluihin kouluterveydenhuollon tai muiden terveydenhuollon toimijoiden kautta.

Lasten ja nuorten säännöllistä ja päivittäistä liikkumista pyritään edistämään monipuolisesti koko kaupungissa. Liikkumisen edistäminen on kirjattu Helsingin kaupunkistrategiaan 2021-2025 (kaupunginvaltuusto 13.10.2021, § 293), jonka mukaan liikkuminen sisältyy jokaiseen varhaiskasvatus-, koulu- ja opiskelupäivään. Liikkumista edistetään myös osana kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa (2022-2025), jossa liikkumisen lisäksi yhtenä painopistealueena on terveelliset elintavat. Toteutettuja toimenpiteitä arvioidaan ja kehitetään eri mittareiden ja tutkimusten avulla.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimintaa ohjaa opetussuunnitelmat. Varhaiskasvatuksen suunnitelmaan sisältyy liikkumiseen, ruokakasvatukseen, terveyteen ja turvallisuuteen liittyviä tavoitteita. Liikkumistaitojen edistäminen on kirjattu selkeästi perusopetuksen ja lukion opetussuunnitelmien sisältöihin. Liikunnanopetuksen avulla tuetaan opiskelijaa vastuulliseen omasta fyysisestä aktiivisuudesta ja toimintaja opiskelukyvystä huolehtimiseen sekä istuvan elämäntavan vähentämiseen. Ammatillisessa koulutuksessa työkyvyn ja hyvinvoinnin ylläpitäminen on pakollinen tutkinnon osa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala panostaa erityisesti pienten lasten ja lapsiperheiden mahdollisuuksiin liikkua. Liikkuminen on sisällytetty Helsingin varhaiskasvatussuunnitelmaan ja Helsingin leikkipuistojen toimintasuunnitelmiin. Kaikki varhaiskasvatusyksiköt ovat liittyneet kansalliseen Liikkuva varhaiskasvatus –ohjelmaan, jonka avulla on koulutettu tuhansia varhaiskasvattajia liikkumisen edistämiseen. Liikunta-palvelut järjestävät Liikunta- ja Perhehulinoita, joissa perheet voivat liikkua omatoimisesti omalla asuinalueellaan. Varhaiskasvattajien on mahdollista konsultoida fysioterapeutteja, mikäli lapsella on haasteita motorisissa perustaidoissa tai oman toiminnan ohjauksessa.

Perusopetuksessa kaikki kaupungin koulut ovat rekisteröityneet valtakunnalliseen Liikkuva koulu –ohjelmaan, jonka tavoitteena on oppilaiden osallistaminen, liikkumisen lisääminen, istumisen vähentäminen sekä liikunnallista harrastustoimintaa tarjoavien koulujen osuuden lisääminen. Liikkuminen on kirjattu myös lukuvuonna 2021–2022 koulujen toimintasuunnitelmiin osaksi hyvinvoinnin osa-alueetta. Vuosien 2020 ja 2021 aikana kaikki 7–12-vuotiaille suunnattu EasySport ja 13-17 -vuotiaille suunnattu FunAction -toiminta muutettiin maksuttomaksi, ja EasySportin soveltavan liikunnan toimintaa lisättiin merkittävästi. Helsingin kaikki peruskoulut ovat mukana Harrastamisen Suomen mallin mukaisessa toiminnassa, joka tarjoaa useita liikunnallisia harrastuslajeja.

Toinen aste tukee nuorten liikkumista ja hyvinvointia valtakunnallinen Liikkuva opiskelu -ohjelmalla, jossa on mukana koko Stadin ammatti- ja aikuisopisto sekä kaikki Helsingin kaupungin lukiot. Stadin ammatti- ja aikuisopistossa on otettu käyttöön Saku ry:n työkykypassi, joka vahvistaa ammattiin opiskelevan työkyky- ja hyvinvointitaitoja. Kaupungin matkan kynnyksen liikuntatarjonnasta toisen asteen opiskelijat voivat osallistua joko 13–17-vuotiaille suunnattuun FunAction-liikuntaan tai 18–29-vuotiaille suunnattuun NYT-liikuntaan, jossa tarjotaan myös henkilökohtaista liikuntaneuvontaa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla arvioidaan lasten ja nuorten fyysistä toimintakykyä säännöllisesti. Tässä käytetään apuna 5.- ja 8.-luokalla toteutettavia Move!-mittauksia, jotka mahdollistavat ennaltaehkäisevän otteen lasten ja nuorten toimintakyvyn edistämässä. Mittausten antama informaatio toimii herätteenä lapsen tai nuoren ohjaamiseen kouluterveydenhuollon palvelujen piiriin. Toimintaa kehitetään yhteistyössä perusopetuksen, kouluterveydenhuollon, oppilashuollon, liikuntapalveluiden ja nuorisopalveluiden edustajien kanssa.

Liikkumattomuuteen ja terveyskäyttäytymiseen puututaan myös koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa, esimerkiksi terveystarkastusten avulla. Terveystarkastaja kartoittaa lapsen ja perheen hyvinvointiin ja terveystottumuksiin liittyviä kysymyksiä ja ohjaa liikunnallista elämäntapaa tukevien toimintojen pariin. Yläkouluikäisille nuorille on tarjolla tukea liikunnalliseen elämäntapaan liikuntaneuvonnan muodossa (kouluPT-toiminta). Myös alakoululaisille tarkoitetut vuoden mittaiset EasySport startti, painonhallinnan vertaistukiryhmät on tarkoitus käynnistää uudelleen vuonna 2022. Lisäksi koulussa toimivien ammattilaisten on mahdollista ohjata oppilaita fysioterapiaan neuvonta- ja ohjauskäynnille.

Aloitteessa esitetään, että kaupunki palkkaa fysioterapeutteja osaksi kouluterveydenhuoltoa ja toiminnan kehittämis- ja vaikuttavuustutkimuksen tekemisestä yhdessä yliopiston tai/ja ammattikorkeakoulujen

kanssa. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että lasten ja nuorten fysioterapia on sosiaali- ja terveystoimen tuottama palvelu, johon ohjautetaan pääsääntöisesti terveydenhuollon toimijoiden suosituksesta. Fysioterapeuttien palkkaaminen osaksi kouluterveydenhuoltoa on näin ollen sosiaali- ja terveystoimialan vastuulla. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala seuraa lasten ja nuorten liikkumista ja hyvinvointia. Toiminnoissa tehdään monipuolista ennaltaehkäisevää työtä yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimialan, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä korkeakoulujen kanssa. Fysioterapeuttien työskentely päiväkotien, koulujen ja oppilaitoksen arjessa ei välttämättä tuota nykyistä parempia tuloksia lasten ja nuorten liikkumisessa ja terveydessä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioehdotuksessa 2022 ei ole varauduttu aloitteen mukaisiin lisämäärärahatarpeisiin. Sosiaali- ja terveystoimiala päättää omien määrärahojensa kohdentamisesta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Mari Kontio, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 73363
mari.kontio2(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 01.03.2022 § 40

HEL 2021-014040 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran ja 17 muun valtuutetun fysioterapeuttien palkkaamista osaksi kouluterveydenhuoltoa koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään, että Helsinki palkkaa fysioterapeutteja osaksi kouluterveydenhuoltoa ja tekee yliopiston ja/tai ammattikorkeakoulun kanssa toiminnan kehittämis- ja vaikuttavuustutkimusta.

Sosiaali- ja terveyslautakunta ei esitä fysioterapeuttien palkkaamista osaksi kouluterveydenhuoltoa. Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että lasten ja nuorten liikkumiseen liittyviä terveyden ja hyvinvoinnin ongelmia on huomioitu sosiaali- ja terveystoimen lapsiperheiden palvelujen sisällöissä, asiakas- ja hoito-ohjeissa sekä yhteistyörakenteissa. Kouluterveydenhuolto tekee yhteistyötä fysioterapian kanssa lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemiseksi.

Sosiaali- ja terveystoimialalla jatketaan koululaisten liikkumisen edistämistä yhteistyössä muiden toimialojen kanssa. Helsinki toteutti

valtuustokaudella 2017–2021 kärkihankkeenaan liikkumisohjelmaa, jonka toimenpideohjelmaan kaupungin eri toimialat suunnittelivat omat liikkumisen lisäämisen toimenpiteensä. Liikkumisohjelman tavoitteena oli integroida liikkumisen edistäminen osaksi kaupungin perustoimintaa.

Kaupunkiin perustettiin vuoden 2019 lopulla toimialojen yhteinen Move!-mittausten ohjausryhmä. Osana Move!-mittausten palveluketjua yläkouluikäisillä nuorilla on mahdollisuus osallistua kaupungin liikunta- palvelujen toteuttamaan KouluPT-toimintaan, jossa annetaan tukea ja ohjausta liikunnalliseen elämäntapaan. Vuosille 2022–2023 toiminnalle on myönnetty koronaelpymisrahoitusta, jolla toimintaa laajennetaan koskemaan kaikkia kaupungin yläkouluja.

Lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia peruskouluissa on lisätty Helsingin harrastamisen mallin sekä EasySport- ja FunAction-toimintojen puitteissa. Liikkumisohjelman toimenpiteet on kuvattu tarkemmin liikkumisvahdissa: [Helsingin liikkumisvahti](#).

Liikkumisen edistäminen jatkuu osana kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa (2021–2025), jossa liikkuminen on yksi kuudesta suunnitelman painopistealueesta.

Kouluterveydenhuolto

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan kouluterveydenhuollon perustehtävänä on tukea jokaisen koululaisen mahdollisimman hyvää kasvua ja kehitystä, vahvistaa oppimisen ja terveen aikuisuuden edellytyksiä sekä ehkäistä syrjäytymistä.

Kouluterveydenhuollossa seurataan lapsen kasvua ja kehitystä vuosittaisilla terveystarkastuksilla. Oppilaiden vanhemmat kutsutaan laajoihin terveystarkastuksiin, joissa kartoitetaan lapsen ja perheen hyvinvointiin ja terveystottumuksiin liittyviä kysymyksiä, kuten liikuntaa, ruutuaikaa, nukkumista ja ravitsemusta. Ryhti- ja asentovirheisiin puututaan varhaisessa vaiheessa. Lapsille ja nuorille annetaan oman terveyden tukemiseen liittyvää terveysneuvontaa sekä ennaltaehkäisevästi ohjataan muun muassa ergonomisiin työskentelyasentoihin. Tarvittaessa lapselle tehdään yksilöllinen hyvinvointi- ja terveystarkastus. Lasten ja perheiden kanssa toimivien ammattilaisten sekä koulun oppilashuolto-ryhmien toimijoiden on mahdollista ohjata lapsi fysioterapiaan kertaluonteiselle neuvonta- ja ohjauskäynnille kouluikäisten matalan kynnyksen palvelumallin mukaisesti.

Fysioterapia

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala järjestää lasten ja nuorten fysioterapiapalvelut 0–16-vuotiaille helsinkiläisille. Lasten ja nuorten

fysioterapiapalveluja tarjotaan perhekeskuksissa ja keskitetyissä fysioterapian toimipisteissä. Helsingissä perhekeskuksissa toimii 14 fysioterapeuttia, jotka ottavat vastaan alakouluikäisiä lapsia.

Vuoden 2021 aikana kuukausittain noin 50 alle 16-vuotiasta lasta ja nuorta on saanut lähetteen fysioterapiaan joko perhekeskuksiin tai fysioterapian keskitettyihin toimipisteisiin. Tammikuussa 2022 keskimääräinen jonotusaika, eli kolmas vapaa aika perhekeskusten fysioterapiapalveluihin oli 16 vuorokautta. Tämä tarkoittaa sujuvaa fysioterapiaan pääsyä.

Lasten ja nuorten fysioterapia on motorisen kehityksen sekä liikkumista ja toimintakyvyn arviointia ja kuntoutusta. Kouluterveydenhoitaja tai muu terveydenhuollon toimija ohjaa lapsen fysioterapeutin vastaanotolle, mikäli havaitsee siihen tarvetta. Arvioinnin pohjalta suunnitellaan tarvittavat terapiatoimenpiteet, kotiharjoitteluohjeet sekä edistymisen seuranta yhteistyössä lapsen, vanhempien sekä lähiverkoston kanssa. Koululaisten fysioterapia toteutuu perhekeskuksissa, mutta voi tarvittaessa jalkautua myös kouluille. Sekä kouluterveydenhuolto että fysioterapia ovat maksuttomia.

Fysioterapiapalvelut ovat kaikkien helsinkiläisten käytettävissä. Kouluterveydenhuollon sekä fysioterapian yhteistyölle on luotu toimivat lähetekäytännöt ja yhteistyötä kehitetään säännöllisesti muun muassa vuosittaisissa yhteistyökokouksissa.

Yhteenveto

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että lasten ja nuorten motoristen taitojen kehittyminen, liikunnan lisääminen, painonhallinta sekä tuki- ja liikuntaelinvaivojen ennaltaehkäisy on nostettu esille. Lautakunta ei katso, että yksi ammattiryhmä voisi ratkaista fyysiseen terveyteen ja yleiskunnon heikkenemiseen liittyvää huolta, eikä sen vuoksi tue aloitteessa esitettyä fysioterapeuttien liittämistä osaksi kouluterveydenhuoltoa. Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että fysioterapiapalvelut ovat tasapuolisesti kaikkien helsinkiläisten käytössä.

Sosiaali- ja terveystoimialan toimintasuunnitelman 2022 mukaan edistetään ehyiden ja sujuvien palveluketjujen rakentamista oman organisaation sisällä ja yli organisaatorajojen. Monialaista yhteistyötä sekä toimivia lähetekäytäntöjä kehitetään edelleen, jotta lapset ja nuoret ohjautuvat tarvitsemiinsa palveluihin. Koululaisten liikkumisen edistämistä jatketaan sosiaali- ja terveystoimialalla yhteistyössä muiden toimialojen kanssa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Koululaisten fyysisen terveyden ja yleiskunnon heikkeneminen on kansanterveydellinen huoli. Heikko fyysinen toimintakyky muodostaa riskin lapsen terveydelle ja kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnille ja voi johtaa haasteisiin myös oppimisessa. Lasten ja nuorten liikkumista sekä terveyden edistämistä tuetaan moniammatillisesti ja toimivien yhteistyökäytänteiden avulla oman organisaation sisällä ja yli organisaatio-rajoiden.

Fysioterapiapalvelut osana terveys- ja hyvinvointipalveluja ovat tasa-arvoisesti saatavilla kaikille helsinkiläisille. Lapset ja nuoret ohjautuvat tarvitsemiinsa palveluihin kouluterveydenhuollon tai muiden terveydenhuollon toimijoiden kautta kouluikäisten matalan kynnyksen palvelumallin mukaisesti.”

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Viivi Väänänen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42303
viivi.vaananen(a)hel.fi

Marianna Niemi-Korhonen, ylihoitaja, puhelin: 310 48355
marianna.niemi-korhonen(a)hel.fi

Katri Lagerblom, ylihoitaja, puhelin: 310 50223
katri.lagerblom(a)hel.fi

18.05.2022

Ärende/25

§ 128

Ledamoten Pia Pakarinens motion om kvalitetskrav i upphandlingar av serviceavtal för daghems- och skolgårdar

HEL 2022-001517 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet förslag av ordföranden.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtutettu Pia Pakarisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Pia Pakarinen och 16 andra ledamöter föreslår i sin motion att kvalitetskraven för vinterunderhållet av daghems- och skolgårdar beaktas bättre än i nuläget i konkurrensutsättningen av fastighetsunderhållet. Dessutom föreslår de som väckt motionen att disponenterna på basis av användarresponsen ska övervaka hur avtalsvillkoren uppfylls, och att beställaren omedelbart ingriper i eventuella kvalitetsbrister.

Ansvaret för kvalitetskontrollen av gårdarnas vinterunderhåll

Stadsmiljösektorn ansvarar för upphandling och konkurrensutsättning av fastigheternas underhållstjänster. Vinterunderhållet av utomhusområden ingår i fastighetsunderhållet. Serviceproducenterna och beställaren ansvarar för kvalitetskontrollen av vinterunderhållet och utgångspunkten är att den inte ingår i användarnas uppgifter.

Beställarens kvalitetskontroll sköts av stadsmiljösektorns tekniska disponenter. Till de tekniska disponenternas uppgifter hör att besöka alla objekt och träffa kunderna minst en gång om året. I praktiken behövs det vanligen flera besök. De tekniska disponenterna ingriper i kvalitets-

brister på basis av observationer under besöken samt de servicebegäranden som gjorts i BEM-serviceboken. De tekniska disponenterna följer upp hur BEM-servicebegäranden som görs genom BEM-serviceboken och objektbesöken sköts och ingriper vid behov i skötseln.

Kvalitetskraven för gårdarnas vinterunderhåll enligt de nuvarande avtalen

I de nuvarande avtalen för fastighetsunderhållet definieras uppgifterna för vinterunderhållet på utomhusområden i enlighet med vårdklassen A2 i de allmänna kvalitetskraven för fastighetstjänster. I de avtalen ingår mycket noggranna definitioner om beställarens och serviceproducentens verksamhet under avtalsperioden. Verksamhetsanvisningar bland annat om rapportering och samarbetsmöten, kvalitetskontroll, allmänna kvalitetsindikatorer, skötseln av brister och reklamationer samt servicebegäranden har skrivits in i avtalen. Kraven på servicenivån som fastställs för underhållet av utomhusområdena inom fastighetsunderhållet, och som utgör bilagor till avtalen, framgår närmare av utlåtandet av stadsmiljösektorns sektion för byggnader och allmänna områden som ingår i beslutshistorian (tabellen).

Konkurrensutsättning av avtal inom fastighetsunderhållet

Stadsmiljösektorn har konkurrensutsatt fastighetsunderhållstjänster sedan 2017 i enlighet med stadsfullmäktiges beslut om bolagisering av affärsverket Palmia (8.10.2014, § 322). I samband med bolagiseringen delades daghemmen och skolorna upp i fem korgar per område. Objektens fastighetstjänster har konkurrensutsatts med en korg per år. Dessa fem korgar omfattar även andra objekt än daghem och skolor och i varje korg ingår cirka 90 objekt.

Stadsmiljösektorn har ordnat sju konkurrensutsättningar av fastighetstjänster under de fem senaste åren. I konkurrensutsättningarna har stadsmiljösektorn varje år fäst mer uppmärksamhet vid servicens kvalitet och beställarens sätt att hantera kvalitetsbrister. År 2021 konkurrensutsatte stadsmiljösektorn i samarbete med fostrans- och utbildningssektorn fastighets-, objektansvarige- och städtjänsterna vid cirka 30 objekt så att en och samma serviceproducent ansvarar för alla tre tjänster. Förbättring av servicekvaliteten för alla tre tjänster fastställdes som mål i den gemensamma konkurrensutsättningen.

Utmaningar i de nuvarande avtalen

Ändringar som gjordes i konkurrensutsättningshandlingar under de senaste fem åren var dock inte tillräckliga. Tjänsteleverantörer klarar i nuläget inte av de uppgifter som har skrivits in i avtalen på ett tillfredsställande sätt. Tekniska disponenter har varit tvungna att reklamera kvali-

tetsbrister och delvis även korrigera brister i serviceproducenternas arbetsledning. Inom ramen för de nuvarande avtalen om fastighetstjänster finns det inte tillräckliga förutsättningar för att verkningfullt ingripa i kvalitetsbrister, varför det är svårt att förbättra situationen trots att beställaren reagerar på dem aktivt.

Utveckling av konkurrensutsättningen av fastighetsunderhållet och övriga åtgärder

Det kommer inte att vara möjligt att förbättra kvaliteten på vinterunderhållet med de nuvarande korgarna och konkurrensutsättningshandlingarna. Det är av största vikt att göra de ändringar som behövs i fastighetstjänsternas korgindelning, avtal och servicebeskrivningar samt innehållen i underhållsuppgifterna och planerna för vård av gårdar. För att kunna utveckla underhållsuppgifter och planer för vård av gårdar krävs samarbete mellan stadsmiljösektorn och fostrans- och utbildningssektorn. Dessutom uppdateras de minimikrav, bedömningskriterier och jämförelsegrunder som ställs i konkurrensutsättningen.

Utveckling av fastighetstjänsterna är kontinuerlig verksamhet inom stadsmiljösektorn. Avsikten är att man på hösten 2022 inleder den första konkurrensutsättningen i enlighet med de nya fastighetsunderhållsklustren och med de nya konkurrensutsättningshandlingarna. I samband med utvecklingen av fastighetstjänsterna utreds det ändamålsenligaste upphandlingssättet och fastställs nya tjänsteprestationer för vinterunderhållet samt dess bedömningsgrunder och målnivåer.

Konkurrensutsättningsprocessen inom fastighetsunderhållet tar minst sex månader varför ändringar i kvaliteten av vinterunderhållet genom ny konkurrensutsättning kan uppnås tidigast under vintersäsongen 2023–2024. Därför utarbetas en vinterberedskapsplan inom stadsmiljösektorn före den nästa vintersäsongen. I beredskapsplanen fastställs åtgärder för att bättre hantera utmaningar i vinterunderhållet på gårdsområdena. Under sommaren och hösten 2022 inleds diskussioner med serviceproducenterna om de brister som har upptäckts och sätten på vilka det är möjligt att ingripa i dem inom ramen för de nuvarande avtalen. Staden ber serviceproducenterna att utarbeta beredskapsplaner för vinterunderhållet som samordnas med stadsmiljösektorns beredskapsplan.

Stadsstyrelsen anser i likhet med fostrans- och utbildningsnämnden att det är viktigt att serviceleverantörer inom fastighetsunderhållet har verkliga incitament att sköta vinterunderhållet på daghems- och skolgårdar i tid. När avtalen för fastighetsunderhållet förnyas ska krav som gäller beredskapsplaner för vinterunderhållet och effektiva sanktioner för dröjsmålen inkluderas i de nya avtalen. Övervakningen av avtalen måste också förbättras.

18.05.2022

Ärende/25

Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden och fostrans- och utbildningsnämnden har gett utlåtanden i ärendet. Svaret stämmer överens med utlåtandena. Fostrans- och utbildningsnämnden gjorde enhälligt en ändring enligt det sista kapitlet till sitt utlåtande.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Pia Pakarisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 02.05.2022 § 309

HEL 2022-001517 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 12.04.2022 § 80

HEL 2022-001517 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan sisältöisen lausunnon liitteenä olevasta valtuutettu Pia Pakarisen aloitteesta. Aloite koskee laatutekijöiden huomioimista päiväkotien ja koulujen pihojen huoltosopimusten kilpailutuksessa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala vuokraa tarvitsemansa tilat käyttöönsä kaupunkiympäristön toimialalta. Toimialojen välisen vastuun mukaisesti kaupunkiympäristön toimiala vastaa vuokranantajana tilojen kiinteistöhuollosta ja palvelun kilpailuttamisesta. Kaupunkiympäristön kiinteistöhuollon ylläpitotehtäviin kuuluvat toimitilojen ylläpidon ja kiinteistöhoidon järjestäminen, valvonta ja kunnossapito. Palvelu sisältää myös tilojen ulkoalueiden hoitamisen ja valvonnan.

Kaupunginvaltuuston 2014 tekemän päätöksen mukaisesti kiinteistöhuolto-, puhtaus- ja kohdevastaavapalvelut kilpailutettu toimialoilla vuodesta 2017 lähtien. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on kilpailuttanut kiinteistöjen puhtaus- ja kohdevastaavapalvelut. Kaupunkiympäristö on kilpailuttanut kiinteistöhuoltopalvelun.

Nykyisissä kiinteistöhoitopalveluiden sopimuksissa on määritelty tilaajan sekä palveluntuottajan välisestä sopimuksenaikaisesta toiminnasta. Laadunvalvonta kiinteistöhuollosta ml. talvikunnassapito kuuluu palveluntuottajille ja tilaajalle eli teknisille isännöitsijöille. Isännöitsijät puuttuvat laatupoikkeamiin kohdekäynneillä tekemiensä havaintojen ja reklamaatioiden sekä vuokralaisten eli käyttäjien BEM-huoltokirjaan tehtyjen palvelupyyntöjen perusteella. Kiinteistöhoitopalveluiden sopimuksissa ulkoalueiden talvihoidon tehtävät on määritelty KiinteistöRYLin A2-hoitoluokan mukaisesti. Kiinteistöhuollon pitkät vasteajat palvelupyntöihin vastaamiseen ja avoimet tehtäväpyynnöt haittaavat toimintaa ja aiheuttavat käyttäjille lisätyötä.

Kaupunkiympäristön toimialalla on kuitenkin tunnistettu, että palveluntuottajat eivät suoriudu tyydyttävästi sopimuksenkummaisista tehtävistä. Tekniset isännöitsijät joutuvat reklamoimaan laatupoikkeamista ja osittain myös joutuneet paikkaamaan palveluntuottajien työnjohdon puutteita. Nykyiset kiinteistöhuoltosopimukset eivät tarjoa riittäviä edellytyksiä laatupoikkeamiin puuttumisiin, joten aktiivisesta reagoinnista huolimatta tilanteeseen on vaikea saada parannusta nykyisten sopimusten puitteissa.

Viimeisimmässä tukipalvelujen kilpailutuksessa valmistelu on tehty ensikertaa toimialojen yhteistyönä. Yhteiskilpailutuksella mahdollistetaan se, että yksi palveluntuottaja tuottaa puhtaus-, kohdevastaava- ja kiinteistöhoitopalvelut yhtenäisesti ja asiakaslähtöisesti. Näin palvelutalvossa jää mahdollisimman vähän katvealueita ja palveluntuottaja pystyy paremmin puuttumaan laatupoikkeamiin. Yhteiskilpailutukseen on läh-

detty kouluista, päiväkodeista ja oppilaitoksista saadun palautteen pohjalta.

Yhteiskilpailutuksessa palveluntuottajat sitoutuvat kirjalliseen suunnitelmaan kiinteistöhuollon töistä ja menetelmistä, joilla palvelukuvauksen mukainen laatutaso saavutetaan. Samalla määritellään keinot, joilla varmistetaan, että tehty työ on dokumentoitu huoltokirjaan. Suunnitelmaan nimetään mm. lumi- ja liukkaudentorjuntatöiden osalta konekohtaisesti hoidettavat kohteet. Lisäksi palveluntuottaja kuvaa, millä konkreettisilla toimenpiteillä varmistavat ja ennakoivat lumi- ja liukkaudenestotöiden osalta sen, että käytössä olevat piha-alueet ovat turvallisia kohteiden käyttöaikoina kaikille käyttäjille.

Kasvatuksen ja koulutuksen ja kaupunkiympäristön toimialat kehittävät toimintaa yhteiskilpailutuksessa saatujen kokemusten ja yksiköiltä saadun palautteen perusteella. Lisäksi toimialojen yhteisissä kokouksissa seurataan palvelupyyntöjen toteutusaikoja säännöllisesti. Samanaikaisesti arvioidaan myös elinkaarihankkeiden kilpailutuksessa saadut kokemukset tukipalvelujen järjestämisestä ja toimivuudesta. Tarkoituksena on soveltaa kilpailutuksen saatuja kokemuksia kiinteistöhuollon osalta myös varhaiskasvatuksen käyttämiin kiinteistöihin. Varhaiskasvatuksen osalta toimialojen yhteiskilpailutus ei ole kuitenkaan tavoitteena, koska varhaiskasvatuksessa ruoka- ja puhtauspalvelut on luontevaa kilpailuttaa yhdessä.

Lautakunta pitää tärkeänä, että kiinteistönhoidon palvelutarjoajilla on todellisia kannusteita hoitaa päiväkotien ja koulujen piha-alueiden talvikunnossapito ajoissa. Kiinteistönhoidon sopimuksia uusittaessa tulee sopimukseen sisällyttää velvoitteita esimerkiksi talvihoidon varautumissuunnitelmista ja viivästyksistä aiheutuvista tehokkaista sanktioista. Sopimusten valvontaa on myös parannettava.

Käsittely

12.04.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Sini Korpinen: Lisätään lausunnon loppuun:

Lautakunta pitää tärkeänä, että kiinteistönhoidon palvelutarjoajilla on todellisia kannusteita hoitaa päiväkotien ja koulujen piha-alueiden talvikunnossapito ajoissa. Kiinteistönhoidon sopimuksia uusittaessa tulee sopimukseen sisällyttää velvoitteita esimerkiksi talvihoidon varautumissuunnitelmista ja viivästyksistä aiheutuvista tehokkaista sanktioista. Sopimusten valvontaa on myös parannettava.

Kannattaja: Petra Malin

18.05.2022

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Sini Korpisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Kari Salovaara, hankintapäällikkö, puhelin: 310 43033
kari.salovaara(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 07.04.2022
§ 33

HEL 2022-001517 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Pihojen talvikunnossapidon laadunvalvonnan vastuu

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa kiinteistöjen kiinteistöhuoltopalveluista ja näiden palvelujen kilpailuttamisesta. Ulkoalueiden talvikunnossapito sisältyy kiinteistöhoito-palveluihin. Talvikunnossapidon laadunvalvonta kuuluu palveluntuottajille sekä tilaajalle, eikä lähtökohtaisesti ole käyttäjien tehtävä.

Tilaajan laadunvalvontaa hoitavat tekniset isännöitsijät. Teknisten isännöitsijöiden tehtäviin kuuluu kohdekierros ja asiakastapaaminen vähintään kerran vuodessa. Käytännössä työ edellyttää yleensä useampia kohdekäyntejä. Tekniset isännöitsijät puuttuvat laatupoikkeamiin kohdekäynneillä tekemiensä havaintojen sekä BEM-huoltokirjaan tehtyjen palvelupyyntöjen perusteella. Tekniset isännöitsijät seuraavat BEM-huoltokirjan ja kohdekäyntien avulla tehtyjen BEM-palvelupyyntöjen hoitamista ja puuttuvat tarvittaessa asiaan.

Pihojen talvikunnossapidon laatuvaatimukset nykyisten sopimusten mukaan

Nykyisissä kiinteistöhoitopalveluiden sopimuksissa ulkoalueiden talvikunnossapidon tehtävät on määritelty KiinteistöRYL 2009 A2-hoitoluokan mukaisesti. Kiinteistöhoito-palveluiden sopimuksissa on hyvin tarkkaan määritelty tilaajan sekä palveluntuottajan välisestä sopimuksenaikaisesta toiminnasta. Sopimukseen on kirjattu toimintatapohjeet mm. raportoinnista ja yhteistyöpalavereista, laadun seurannasta, yleisistä laatumittareista, poikkeamien ja reklamaatioiden hoitamisesta sekä palvelupyynnöistä.

Kiinteistönhoitopalveluiden ulkoalueiden hoidon palvelutasovaatimukset on sopimuksien liitteenä olevaan palvelukuvaukseen määritelty seuraavasti:

AIHE	PALVELUSUORITE	ARVIOINTIPERUSTE	TAVOITETASO
Ulkoalueet	Palvelukuvausten mukaisten alueiden ja reittien hoitaminen sovitusti vuodenajan mukaan	Neljännesvuosittainen visuaalinen standardikatselmus tilaajan valitsemissa kohteissa. <ul style="list-style-type: none"> • hiekoitushiekat • nurmikon pituus • lumien auras • liukkauden torjunta • yleisilme, roskien määrä yms.	Asteikolla 1 – 5, tavoitetaso 4
			TAI Visuaalisessa katselmuksessa todetaan hoitotyö hyväksi.
Lumenaeraus ja liukkauden torjunta	Pääkulkuväylät, piha- ja pysäköintialueet ovat hoidettu niin, että liikenne, asiakkaat ja henkilöstö voi toimia ja liikkua turvallisesti kohteen aukioloaikana. Lumityöraja huoltokirjan palvelukuvauksen mukaisesti, kuitenkin enintään 5cm.	Liikenne ja kulku sujuvat ongelmitta sääolosuhteista riippumatta.	100%
		Liukastumisvahinkojen määrä	Vahinkoja 0 kpl
		Palautteet ja visuaaliset katselmuks	Visuaalisessa katselmuksessa todetaan hoitotyö hyväksi
		Hiekoituspäiväkirjan ylläpito.	Hiekoituspäiväkirjan ajantasaisuus ja tarkkuus
Palautteet ja työpyynnöt	Palautteiden ja työpyyntöjen vastaanotto, kuittaus ja hoitaminen	Vasteaika mitataan siitä, kun viestin on saapunut, siihen kun se on hoidettu ja kuitattu.	Vasteaika sopimuksen kohdan 12.7 mukaan.
		Työpyyntöjen ja palautteiden määrä sekä niiden laatusuhde.	Asiakastyytyväisyys 3,9

Kiinteistönhoidon sopimusten kilpailuttaminen

Kaupunginvaltuusto 2014 tekemän päätöksen Palmia -liikelaitoksen yhtiöittämisestä koskevan päätöksen mukaisesti Kaupunkiympäristön toimialla on alettu kilpailuttamaan kiinteistönhoitopalveluja vuodesta 2017 lähtien. Palmia -liikelaitoksen yhtiöittämisen yhteydessä päiväkodit ja koulut jaettiin viiteen alueelliseen koriin. Kohteiden kiinteistönhoitopalveluita on kilpailutettu yksi kori per vuosi. Näissä viidessä korissa on ol-

lut mukana myös muita kohteita kuin päiväkotia ja kouluja, jolloin yksittäisen korin kokonaiskohdemäärä on ollut n. 90 kpl. Kaupunkiympäristön toimiala on järjestänyt viiden viime vuoden aikana 7 erillistä kiinteistöhoitopalveluiden kilpailutusta. Kilpailutukset eivät ole olleet keskenään samanlaisia, vaan kilpailutuksissa on kiinnitetty huomiota vuosi vuodelta enemmän palvelun laatuun ja laatupoikkeamien hallintaan tilaajan toimesta. Viime vuonna on mm. yhteistyössä Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa kilpailutettu noin 30 kohteen kiinteistöhoido-, kohdevastaavan- ja siivouksenpalvelut, niin että yksi ja sama palveluntuottaja vastaa näistä kolmesta palvelusta. Tavoitteeksi tässä yhteiskilpailutuksessa on määritetty palvelun laadun parantuminen kaikkien kolmen palvelun osalta.

Nykyisten sopimusten haasteita

Näiden viiden vuoden aikana tehdyt muutokset kilpailutusasiakirjoihin eivät kuitenkaan ole olleet riittäviä. Palveluntuottajat eivät tällä hetkellä suoriudu tyydyttävästi sopimuksenmukaisista tehtävistään. Tekniset isännöitsijät ovat joutuneet reklamoimaan laatupoikkeamista ja osittain myös joutuneet paikkaamaan palveluntuottajien työnjohdon puutteita. Nykyiset kiinteistöhuoltosopimukset eivät tarjoa riittäviä edellytyksiä laatupoikkeamiin puuttumisen vaikuttavuudelle, joten tilaajan aktiivisesta reagoinnista huolimatta tilanteeseen on vaikeata saada parannusta nykyisten sopimusten puitteissa.

Kiinteistöhoito kilpailutuksen kehittäminen ja muut jatkotoimet

Nykyisillä koreilla ja kilpailutusasiakirjoilla muutosta talvihoidon laatuun ei tulla saavuttamaan, vaan on ensisijaisen tärkeää tehdä tarvittavat muutokset kiinteistöhoitopalveluiden koritukseen, sopimukseen, palvelukuvaukseen, huoltotehtävien sekä pihanhoitosuunnitelmien sisältöihin. Huoltotehtävien ja pihasuunnitelmien kehittäminen vaatii yhteistyötä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Lisäksi kilpailutuksessa asetettavat vähimmäisvaatimukset, arviointikriteerit ja tarjousten vertailuperusteet päivitetään.

Kiinteistöhoitopalvelujen kehittäminen on jatkuvaa toimintaa Kaupunkiympäristön toimialalla. Tavoitteena on, että syksyllä käynnistetään ensimmäinen uusien kiinteistöhoitokorien mukainen kiinteistöhoitopalveluiden kilpailutus uusilla kilpailutusasiakirjoilla. Kiinteistöhoitopalveluiden kehittämisen yhteydessä selvitetään tarkoituksen mukaisin hankintatapa sekä määritellään uudestaan talvihoidon seurattavat palvelusuoritteet sekä niiden arviointiperusteet ja tavoitetasot.

Kiinteistöhoitokilpailutus -prosessi vie aikaa vähintään 6 kk, joten sopimuksia uudestaan kilpailuttamalla muutoksia talvihoidon laatuun on saatavissa aikaisintaan talvikaudelle 2023 - 2024. Tämän johdosta

18.05.2022

Kaupunkiympäristö toimialalla tehdään talvihoidon varautumissuunnitelma ennen seuraavaa talvikautta. Varautumissuunnitelmassa määritellään toimenpiteet, joilla hallitaan paremmin talvihoidon haasteet pihalueilla. Tulevan kesän/syksyn aikana käynnistetään keskustelut palveluntuottajien kanssa talvihoidossa havaituista puutteista ja keinoista puuttua niihin nykyisten sopimusten mukaisesti. Palveluntuottajia pyydetään myös tekemään varautumissuunnitelma talvihoitoon, joka yhteensovitetaan Kaupunkiympäristö toimialan varautumissuunnitelman kanssa.

Esittelijä

vs. tekninen johtaja
Sari Hilden

Lisätiedot

Antti Saarnio, tiimipäällikkö: 310 34009
antti.i.saarnio(a)hel.fi
Pasi Lönnberg, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31851
pasi.lonnberg(a)hel.fi

§ 129

Ledamoten Hilka Ahdes motion om screening av bröstcancer fram till 74 års ålder

HEL 2021-014042 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet förslag av ordföranden.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Hilka Ahteen aloite
- 2 Lausunto, Vanhusneuvosto, 14.2.2022

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Hilka Ahde och 17 andra fullmäktigeledamöter föreslår i sin motion att bröstcancerscreeningen utvidgas till 74 års ålder.

Stadsstyrelsen hänvisar till social- och hälsovårdsnämndens utlåtande och anser att staden i fråga om bröstcancerscreening och en utvidgning av den bör följa nationella riktlinjer. Helsingfors är för sin del beredd att aktivt delta i att utarbeta en riksomfattande bedömning och vid behov fungera till exempel som en pilotkommun för att höja åldersgränsen.

Enligt 2 kap. 23 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) och i enlighet med 2 § i statsrådets förordning om screening ska bröstcancerscreening ordnas för kvinnor i åldern 50–69 med 20–26 månaders intervaller. Finlands cancerregister rekommenderar inte direkt att screeningen utvidgas. För att utvidgningen ska kunna övervägas och planeras krävs tillräckligt tillförlitliga data om kostnadseffektivitet och internationella forskningsdata samt motsvarande modeller.

18.05.2022

Social- och hälsovårdsnämnden och äldrerådet har gett utlåtande i ärendet. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med nämndens utlåtande. Äldrerådet bifaller screeningar utan åldersgräns.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Hilikka Ahteen aloite
- 2 Lausunto, Vanhusneuvosto, 14.2.2022

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 02.05.2022 § 327

HEL 2021-014042 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

25.04.2022 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 01.03.2022 § 38

HEL 2021-014042 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Hilka Ahteen ja 17 muun valtuutetun rintasyöpäseulonnan ulottamista 74:ään ikävuoteen asti koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään rintasyöpäseulonnan ulottamista Helsingissä 74:ään ikävuoteen asti.

Rintasyöpä on Suomessa kuten muissakin länsimaissa naisten yleisin syöpä. Suomessa todetaan vuosittain noin 5000 uutta rintasyöpää. Seulontaikäisten naisten rintasyöivistä noin kaksi kolmasosaa löydetään seulonnassa.

Vuosina 1992–2003 seulontaan kutsuttujen naisten kuolleisuus rintasyöpään oli 22 prosenttia pienempi verrattuna tilanteeseen, jossa seulontaa ei olisi järjestetty. Seulontaan osallistuneiden kuolleisuus oli vastaavasti 28 prosenttia pienempi. Seulonnan vaikutusta rintasyöpäkuolleisuuteen on tutkittu myös myöhemmin 2000-luvulla, ja tulos on pysynyt ennallaan. Kansainvälisissä tutkimuksissa seulonnan on todettu vähentävän rintasyöpäkuolleisuutta myös 70–74-vuoden iässä. Suomen Syöpärekisteri ei varsinaisesti suosittele seulonnan laajentamista, mutta sen näkemyksen mukaan seulonnan laajentamista tähän ikäryhmään tulisi jatkossa pohtia. Tällainen harkinta edellyttää riittävän luotettavien kustannusvaikuttavuusanalyysien toteuttamista. Seulontaohjelman uudistusten tarkempi suunnittelu vaatii riittäviä kansainvälisen tason tutkimustietoja sekä vastaavia mallinnuksia myös eri maiden omissa oloissa.

Terveydenhuoltolain (1326/2010) 23 §:n nojalla on säädetty valtioneuvoston asetus seulonnoista. Asetuksen 2 §:ssä säädetään valtakunnallisista seulonnoista. Tämän mukaisesti rintasyöpäseulonta on järjestettävä 50–69 -vuotiaille, vuonna 1947 tai sen jälkeen syntyneille naisille, 20–26 kuukauden välein. Aloitteessa ehdotetut ikäluokat 70–74-vuotiaat eivät siis kuulu lakisääteisen seulonnan piiriin.

Kunta voi järjestää valtakunnallisen seulontaohjelman lisäksi myös ohjelmaa täydentäviä seulontoja. Tällöin kunnan tulee ennen seulonnan aloittamista arvioida, minkälaisia vaatimuksia seulonta asettaa terveydenhuollon palvelujärjestelmälle ja miten seulonta siihen vaikuttaa. Arvioon tulee sisällyttää seulottavaa tautia, sen esiintyvyyttä ja hoitoa, seulontamenetelmiä, seulonnan vaikuttavuutta, organisoimista, kokonaiskustannuksia sekä seulontaan liittyviä eettisiä kysymyksiä koskeva tarkastelu. Lisäksi säteilylle altistavan seulonnan toimeenpanoa varten on aina laadittava seulontaohjelma, joka on esitettävä Säteilyturvakeskuksen tarkastettavaksi ennen seulonnan aloittamista.

Naisikäluokkien 70–74 vuotta suuruus on Helsingissä 18 620 eli vuosittain seulontakohorttiin kuuluvia on noin 9000. Tällöin 70 % seulonta-aktiivisuudella tehtäisiin vuodessa noin 6000 seulontamammografiaa, joiden kustannus olisi noin 150 000 euroa vuodessa. Vuonna 2006 terveydenhuollon menetelmien arviointiyksikkö Finohta arvioi, että ikäluokassa 60–69 vuotta seulonta voi vuodessa estää yhden rintasyöpäkuoleman noin 6 100 seulontaohjelmaan kuuluvaa naista kohden.

Kaikissa pääkaupunkiseudun kunnissa on tähän asti pyritty yhdenmukaiseen seulontakäytäntöihin. Rintasyövän mammografiaseulonta tehdään kaikissa HYKS-alueen kunnissa 50–69-vuotiaille kahden vuoden välein seulonta-asetusta noudattaen. Tiedossa ei ole, että missään muussakaan Suomen kunnassa poikettaisiin asetuksen ikärajoista. 1.1.2023 myös seulontojen järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueille Helsinkiä lukuun ottamatta. Helsingin nykyisen palveluntuottajan kanssa tehty 31.12.2022 saakka voimassa oleva sopimus koskee lakisääteisiä ikäluokkia. Sopimuksessa on kahden vuoden optio vuosille 2023–2024. Sopimuksessa ei ole otettu huomioon mahdollista seulontaikäluokkien laajennusta. Helsinki voi edistää asiaa ehdottamalla sosiaali- ja terveysministeriölle seulonta-asetuksen mahdollista muuttamista aloitteessa esitetyn mukaisesti.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää rintasyövän seulonnan ikärajan nostamista 74:ään vuoteen harkinnan arvoisena, mutta katsoo, että asiassa pitäisi edetä valtakunnallisten linjausten mukaisesti ja odottaa mahdollista seulonta-asetuksen muutosta. Helsinki on valmis osaltaan osallistumaan aktiivisesti valtakunnallisen arvion tekemiseen ja toimimaan tarvittaessa esimerkiksi pilottina ikärajan nostolle.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Syöpäseulonnoilla voidaan saavuttaa myös muita etuja kuolleisuusvaikutuksen lisäksi. Hyvin suunniteltu ja järjestetty seulontaohjelma lisää kansalaisten tasa-arvoa ja vähentää alueellista eriarvoisuutta. Tutkittaville oikea negatiivinen testitulos antaa turvallisuuden tunteen ja vähentää huolestuneisuutta. Seulontojen muita etuja ovat esimerkiksi potilaiden kärsimyksen vähentäminen parantavan hoidon avulla, säästävät leikkaukset ja liitännäishoitojen pienentynyt tarve. Lisäksi syöpien hoitaminen varhaisessa vaiheessa säästää yhteiskunnan resursseja, koska potilaiden hoitoaika on lyhyempi ja hoito kevyempi kuin edenneen syövän hoito.

Hyötyjen lisäksi rintasyövän seulonta aiheuttaa myös haittoja. Yksi viidestä seulontaan säännöllisesti osallistuvasta naisesta lähetetään vähintään kerran tarpeettomasti jatkotutkimuksiin. Seulonnassa myös to-

detaan pieniä varhaisessa vaiheessa olevia kasvaimia, joista osa ei olisi aiheuttanut oireita naisen elinaikana.”

Käsittely

01.03.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Daniel Sazonov: Lisätään Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi -otsikkoa ennen olevan kappaleen loppuun: Helsinki on valmis osaltaan osallistumaan aktiivisesti valtakunnallisen arvion tekemiseen ja toimimaan tarvittaessa esimerkiksi pilottina ikärajan nostolle.

Kannattaja: jäsen Sami Heistaro

Vastaehdotus 2:

Jäsen Sinikka Vepsä: Korvataan Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi -otsikkoa ennen oleva kappale seuraavalla: Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää rintasyövän seulonnan ikärajan nostamista 74:ään vuoteen hyvänä parannuksena.

Kannattaja: jäsen Pentti Arajärvi

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi puheenjohtaja Daniel Sazonovin vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Sinikka Vepsä)

Jaa-äännet: 6

Sami Heistaro, Kati Juva, Minna Lindgren, Mikko Paunio, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen

Ei-äännet: 4

Samuel Adouchief, Pentti Arajärvi, Eva Biaudet, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 2

Maaret Castrén, Matti Niiranen

Poissa: 1

Laura Korpinen

18.05.2022

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 6 - 4 (tyhjä 2 ja poissa 1).

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi hyväksytyyn vastaehdotuksen mukaisesti muutetun lausunnon.

15.02.2022 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jukka Pellinen, hallintoylilääkäri, puhelin: 310 42305
jukka.pellinen(a)hel.fi

18.05.2022

Ärende/27

§ 130

Ledamoten Alviina Alametsäs motion om en ambulans för psykisk hälsa

HEL 2022-000710 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Alviina Alametsä och 15 andra ledamöter föreslår i sin motion att ibruktage av en ambulans för psykisk hälsa utreds och ett pilotförsök genomförs.

Stadsstyrelsen hänvisar till social- och hälsovårdsnämndens utlåtande och konstaterar att det inte är ändamålsenligt att rikta resurser till den tjänst som föreslås i motionen. Möjligheter att utveckla och öka brådskande mentalvårdstjänster i hemmet ska utredas i samarbete med HUS.

Psykiatri- och missbrukartjänsterna har utökats med flexibla lågröskel-tjänster och tjänster i hemmet. Mentalvårdssystemet har flera kanaler. Tjänsterna planeras och genomförs tillsammans med stadens aktörer, HUS samt patient- och anhörigföreningar. Akutvård och jour ordnas av HUS.

Vid behov av brådskande vård finns möjlighet att utan remiss söka sig direkt till mentalvårdens serviceställen med låg tröskel eller samjour. I Helsingfors kan man kontakta en psykiatrisk jour på specialistnivå dyg-

net runt utan remiss. Social- och krisjouren bedömer behovet av bråds-
kande socialt arbete och vidtar vid behov åtgärder, i regel utanför tjäns-
tetid. Krisjouren är en dygnet runt-jourenhet för psykosocialt stöd. Bo-
endetjänsterna utökas med mobila mentalvårdstjänster och arbete som
engagerar kunden i vården.

Stadsstyrelsen anser i likhet med social- och hälsovårdsnämnden att
det är svårt i dagens läge att säkerställa brådskande mentalvårdstjän-
ster i hemmet, eftersom polisen har ändrat sin praxis om att lämna
handräckning. Detta gör det svårt att ordna vård åt en person som är
svårt sjuk och eventuellt självdestruktiv, vilket kräver nya åtgärder.

Mieli rf:s Kristelefon, Tukinetti (på finska) och Sekasin-chatt (på finska),
Center för suicidprevention och SOS-kriisikeskus (på finska) erbjuder
hjälp med självdestruktivitet. Servicehandledning och information fås
också från rådgivningstelefonen och chatten vid Centralförbundet för
mental hälsa samt från HUS Psykporten.

Social- och hälsovårdsnämnden har gett ett utlåtande i ärendet. Svaret
stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen fö-
relägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamö-
ter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 02.05.2022 § 328

HEL 2022-000710 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginhallitus katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

02.05.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Johanna Nuorteva:

Muutetaan neljännen kappaleen viimeinen lause muotoon:
Mahdollisuuksia kotiin vietävien kiireellisten mielenterveyspalvelujen kehittämiseksi ja lisäämiseksi tulee selvittää yhteistyössä HUSin kanssa.

Lisätään kuudennen kappaleen jälkeen:

Kaupunginhallitus katsoo sosiaali- ja terveyslautakunnan tavoin, että kotiin vietävien kiireellisten mielenterveyspalveluiden turvaaminen on vaikeaa nykytilanteessa, jossa poliisi on muuttanut käytäntöään virkaavun antamisesta. Tämä vaikeuttaa vaikeasti sairaan ja mahdollisesti itsetuhoisen ihmisen saamista hoitoon, mikä vaatii uusia toimenpiteitä.

Kannattaja: Reetta Vanhanen

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Johanna Nuortevan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

25.04.2022 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.03.2022 § 54

HEL 2022-000710 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Alviina Alametsän ja 15 muun valtuutetun mielenterveysambulanssia koskevasta valtuustoaloitteesta:

”Aloitteessa esitetään, että Helsinki selvittää mielenterveysambulanssin käyttöönottoa ja toteuttaa pilottikokeilun hätätilanteissa palvelevasta mielenterveysambulanssista. Ambulanssi tarjoaisi apua akuutteihin mi-

elenterveysongelmiin, itsetuhoisuuteen ja tilanteisiin, joissa potilas itse tai hänen läheisensä ovat vaarassa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että psykiatria- ja päihdepalveluihin on lisätty joustavia matalan kynnyksen palveluja ja kotiin vietäviä palveluja. Kiireelliseen hoitoon pääsee nopeasti eri kanavia pitkin. Sosiaali- ja terveyslautakunta ei kannata resurssien kohdentamista aloitteessa esitettyyn palveluun, mutta katsoo, että on selvitettävä muita mahdollisuuksia kotiin vietävien kiireellisten mielenterveyspalvelujen kehittämiseksi. Selvitystyö tulee tehdä yhteistyössä HUSin kanssa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että kotiin vietävien kiireellisten mielenterveyspalveluiden turvaaminen on vaikeaa nykytilanteessa, jossa poliisi on muuttanut käytäntöään virka-avun antamisesta. Tämä vaikeuttaa vaikeasti sairaan ja mahdollisesti itsetuhoisen ihmisen saamista hoitoon.

Mielenterveyspalvelujärjestelmä on monikanavainen ja palveluja suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä kaupungin toimijoiden, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) ja potilas- ja omaisjärjestöjen kanssa. Helsinkiläisten ensihoidon ja päivystyksen järjestää HUS.

Kiireellisen hoidon tarpeessa helsinkiläisillä on mahdollisuus hakeutua lähetteettä suoraan matalan kynnyksen mielenterveyspalvelupisteisiin tai yhteispäivystykseen. Helsingissä psykiatrian erikoistason päivystykseen pääsee ilman lähetettä ympäri vuorokauden. Sosiaali- ja kriisipäivystys arvioi kiireellisen sosiaalityön tarpeen ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin pääasiassa virka-ajan ulkopuolella. Kriisipäivystys on ympärivuorokautinen psykososiaalisen tuen yksikkö. Asumispalveluihin ollaan lisäämässä psykiatrian liikkuvaa palvelua ja hoitoon sitouttavaa työtä.

Mieli ry:n Kriisipuhelin, Tukinetti ja Sekasin-chat sekä Itsemurhien ehkäisykeskus ja SOS-kriisikeskus tarjoavat apua itsetuhoisuuteen. Myös Mielenterveyden keskusliitolla on neuvontapuhelin ja chat. HUSin Mielenterveystalosta löytää tietoa ja palveluohjausta.

Itsetuhoisen potilaan somaattisen ja psykiatrisen ensihoidon tarpeen ja kiireellisyyden arvioi lääkäri. Keskeytyneen itsemurhayrityksen yhteydessä potilas tulee aina kuljettua päivystykseen. Itsemurhaa yrittäneen potilaan psykiatrinen arvio tulee tehdä psykiatrian erikoislääkärin tai psykiatriaan perehtyneen lääkärin johdolla. Itsemurhaa yrittänyt nuori on ohjattava aina erikoissairaanhoidon arvioon.

Psykiatria- ja päihdepalveluihin on lisätty joustavia matalan kynnyksen palveluja ja kotiin vietäviä palveluja. Kiireelliseen hoitoon pääsee nopeasti eri kanavia pitkin. Ympärivuorokautisen mielenterveysambulanssin

toimintaan olisi resursoitava 8–10 sairaanhoitajaa ja lääkäripalvelut. Toiminnalla mahdollisesti saavutettavissa oleva lisäarvo jäisi todennäköisesti kustannuksia vähäisemmäksi. Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää sekä kriisitilanteiden kehittymisen ehkäisemistä että sujuvaa palvelujen saamista kriisitilanteissa tärkeänä, mutta on vaikuttavampaa kohdentaa käytettävissä olevat voimavarat olemassa olevien palvelujen vahvistamiseen ja niiden saatavuuden ja saavutettavuuden parantamiseen.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Itsemurhat aiheuttavat merkittäviä kansanterveydellisiä ja -taloudellisia menetyksiä ja runsaasti inhimillistä kärsimystä sekä itsemurhan tehneiden läheisten että itsemurhien kanssa muuten tekemisiin joutuvien parissa. Itsemurhaa yrittäneet kärsivät yleensä mielenterveyden häiriöistä ja päihdeongelmista. Ne tulee diagnosoida ja hoitaa asianmukaisesti. Myös itsemurhien ennaltaehkäisyä sekä potilaiden arviointi- ja hoitomenetelmiä tulee kehittää."

Käsittely

15.03.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Ahto Apajalahti: Muutetaan lausuntoehdotuksen toisen kappaleen viimeinen virke seuraavasti: "Sosiaali- ja terveyslautakunta ei kannata resurssien kohdentamista aloitteessa esitettyyn palveluun, mutta katsoo, että on selvitettävä muita mahdollisuuksia kotiin vietävien kiireellisten mielenterveyspalvelujen kehittämiseksi. Selvitystyö tulee tehdä yhteistyössä HUSin kanssa."

Lisätään lausuntoehdotuksen toisen kappaleen jälkeen uusi kappale: "Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että kotiin vietävien kiireellisten mielenterveyspalveluiden turvaaminen on vaikeaa nykytilanteessa, jossa poliisi on muuttanut käytäntöään virka-avun antamisesta. Tämä vaikeuttaa vaikeasti sairaan ja mahdollisesti itsetuhoisen ihmisen saamista hoitoon."

Muutetaan lausuntoehdotuksen neljännen kappaleen ensimmäinen virke seuraavasti: "Kiireellisen hoidon tarpeessa helsinkiläisillä on mahdollisuus hakeutua lähetteettä suoraan matalan kynnyksen mielenterveyspalvelupisteisiin tai yhteispäivystykseen."

Kannattaja: jäsen Sami Heistaro

18.05.2022

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Ahto Apajalahden vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyin vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

01.03.2022 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

18.05.2022

Ärende/28

§ 131

Ledamoten Pia Kopras motion om upprustning av Munksnäs badstrand

HEL 2021-011270 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet förslag av ordföranden.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuustoaloite 06.10.2021 Kopra Pia Munkkiniemen uimarannan huoltorakennuksen uudistaminen sekä ranta-alueen yleisilmeen kohentaminen

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Pia Kopra och 15 andra ledamöter föreslår i sin motion att Munksnäs badstrand upprustas genom att ersätta den nuvarande servicebyggnaden med en ny byggnad med separata omklädningsrum för kvinnor och män, klädskåp och duschutrymmen samt toaletter som är anslutna till vatten- och avloppsnätet.

I programmet för byggande av idrotts- och motionsanläggningar 2022 har det inte reserverats kostnader för renovering av Munksnäs badstrand och servicebyggnad. Om renovering av servicebyggnaden på Munksnäs badstrand anses vara nödvändig bör man i samma sammanhang utreda renoveringsbehovet av de badstränder som staden upprätthåller som helhet, för att den regionala jämlikheten ska förverkligas även i fråga om servicebyggnader.

Servicebyggnaden på Munksnäs badstrand byggdes i början av 2000-talet. I fråga om tjänster är den enhetlig och delvis även bättre än andra servicebyggnader på stadens badstränder. I byggnaden finns varma

duschar samt omklädnings- och duschutrymmen med egna dörrar. Servicebyggnadens allmänna utseende och renlighet påverkas av att den ofta har utsatts för skadegörelse. Staden strävar efter att ta bort spår av skadegörelse i takt med att nya spår uppstår.

Servicebyggnaden stängs klockan sex på kvällen. En bajamaja har placerats på badstranden för att betjäna strandanvändarna på kvällarna. Enligt kultur- och fritidsnämndens utlåtande kan den i samarbete med stadsmiljösektorn utreda om det är möjligt att ersätta bajamajan med en så kallad citytoalett. En citytoalett som är avgiftsfri, tillgänglig och kan användas dygnet runt och året om kunde betjäna användare av både badstranden och strandrutten.

Kultur- och fritidsnämnden har gett utlåtande i ärendet. Svaret stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuustoaloite 06.10.2021 Kopra Pia Munkkiniemen uimarannan huoltorakennuksen uudistaminen sekä ranta-alueen yleisilmeen kohentaminen

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 25.04.2022 § 288

HEL 2021-011270 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

18.05.2022

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 18.01.2022 § 8

HEL 2021-011270 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi kaupunginhallitukselle asiasta seuraavan lausunnon:

Munkkinimen uimarannan ja huoltorakennuksen uudistamiseen ei olla varauduttu vuoden 2022 liikuntapaikkarakentamisen rakentamishjelmassa. Jos Munkkinimen uimarannan huoltorakennuksen uusiminen katsotaan tarpeelliseksi, on samassa yhteydessä syytä tarkastella Helsingin kaupungin ylläpitämien uimarantojen uudistamistarvetta kokonaisuutena, jotta alueellinen tasa-arvoisuus toteutuu myös uimarantojen palvelurakennusten osalta.

Munkkinimen uimarannan huoltorakennus on rakennettu 2000-luvun alussa. Huoltorakennus on palveluiltaan yhdenmukainen ja osittain jopa parempi kuin muut Helsingin kaupungin ylläpitämät uimarantojen huoltorakennukset. Huoltorakennuksessa on lämpimät suihkut sekä puku- ja peseytymistilat omilla ovillaan. Huoltorakennus suljetaan klo 18 ja uimarannalle on sijoitettu bajamaja palvelemaan rannan käyttäjiä tämän jälkeen. Bajamaja edistää uimaranta-alueen yleistä siisteyttä. Liikuntapalvelukokonaisuus puoltaa ajatusta siitä, että niin kutsutun cityvessan rakentamista alueelle tulisi selvittää yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa. Maksuton ja esteetön cityvessa on koko vuorokauden ja ympäri vuoden käytettävissä oleva käymälä, joka palvelisi paitsi liikuntapalvelukokonaisuuden ylläpitämisen rannan asiakkaita myös kaupunkiympäristön ylläpitämisen rantareitin käyttäjiä.

Munkkinimen uimarannan huoltorakennuksen yleiseen ilmeeseen ja siisteyteen vaikuttaa se, että rakennus on usein ilkevällä kohteena. Ilkevällä jälkeä pyritään poistamaan sitä mukaa, kun niitä tulee.

Helsingin kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala teetti 2017 uimarantoja, uimapaikkoja sekä talviuintia koskevan turvallisuusasiakirjan. Kyseisessä selvityksessä Munkkinimen uimarannan turvallisuusasiat raportoitiin olevan kunnossa.

Turvallisuusasiakirjaa on tarkoitus päivittää tarpeen mukaan.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan uimarantatoiminta on kannatettavaa virkistystoimintaa. Liikuntapalvelukokonaisuuden rooli liikkumisen, liikunnan ja urheilun edistäjänä määritellään liikunnan palvelustrategiassa siten, että uimarantatoiminta katsotaan omaehtoisen liikkumisen edistämiseksi, joka tuotetaan liikuntapalveluiden omana palveluna samoin kuin esimerkiksi hiihtoladut ja ulkoilualueiden ylläpito.

Käsittely

18.01.2022 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Teija Makkonen:

POISTETAAN KAPPALE (3) KAKSI VIIMEISTÄ LAUSETTA

Liikuntapalvelukokonaisuus puoltaa ajatusta siitä, että niin kutsutun cityvessan rakentamista alueelle tulisi selvittää yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa. Maksuton ja esteetön cityvessa on koko vuorokauden ja ympäri vuoden käytettävissä oleva käymälä, joka palvelisi paitsi liikuntapalvelukokonaisuuden ylläpitämisen rannan asiakkaita myös kaupunkiympäristön ylläpitämisen rantareitin käyttäjiä.

JA LISÄTÄÄN LAUSEET:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan alueelle tulee rakentaa maksuton ja esteetön cityvessa, joka on koko vuorokauden ja ympäri vuoden käytettävissä oleva käymälä. Se palvelee paitsi liikuntapalvelukokonaisuuden ylläpitämisen rannan asiakkaita myös kaupunkiympäristön ylläpitämisen rantareitin käyttäjiä.

Teija Makkosen vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi
Minttu Perttula, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36171
minttu.perttula(a)hel.fi

18.05.2022

Ärende/29

§ 132

Ledamoten Vesa Korkkulas motion om iståndsättning av skejtparker

HEL 2021-012409 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet förslag av ordföranden.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Vesa Korkkulan aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Vesa Korkkula och 34 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden följer upp skejtparkernas skick bättre än i nuläget, genomför systematiskt de iståndsättningar som behövs och konsulterar parkernas användare när iståndsättningar planeras.

Staden strävar efter att erbjuda skejtare oavsett ålder och kunskapsnivå trygga, hållbara och så mångsidiga skejtplatser som möjligt. Antingen underhållsenheten vid stadsmiljösektorn eller friluftstjänsterna vid kultur- och fritidssektorn ansvarar för Helsingfors ca 20 skejtplatser. Även ungdomstjänsterna ansvarar för några objekt. En tväradministrativ arbetsgrupp (skeittipaikkatyöryhmä) koordinerar planeringen, byggandet, användningen och underhållet av skejtplatser i hela staden.

När en ny skejtplats står klar genomförs en första kontroll för att säkerställa att de krav som gäller säkerheten uppfylls. Eventuella brister åtgärdas innan området kan tas i bruk. Efter att platsen tagits i bruk tar staden hand om skejtplatsens säkerhet genom regelbundet underhåll och säkerhetskontroller enligt behov. En mer omfattande granskning

genomförs vid alla skejtplatser varje år. De brister som upptäcks åtgärdas så fort och i så omfattande utsträckning som möjligt.

Stadsmiljönämnden bedömer i sitt utlåtande att säkerhetsgranskningar har genomförts på ett ändamålsenligt sätt, men att det finns utmaningar i det systematiska genomförandet av behövliga iståndsättningsåtgärder på grund av brist på sakkunnig personal och anslag.

Helsingfors skejtprogram uppdateras för tillfället. Med programmet säkerställs skejtplatsernas säkerhet och användbarhet samt överenskommes hur förhållandena utvecklas under de kommande åren. En omfattande grupp bestående av stadens experter och utövare av grenen deltar i att utarbeta programmet och i arbetet beaktas även de iståndsättningsbehov som framkommit i respons och användarundersökningar. Avsikten är att programmet föreläggs både kultur- och fritidsnämnden och stadsmiljönämnden under det innevarande året.

I samband med att skejtprogrammet utarbetas är det motiverat att bedöma hur staden kan säkerställa koordineringen av skejtsplatsernas underhåll samt hur renoveringsåtgärderna görs till en del av de normala processerna. Vid planering av underhållsåtgärder samarbetar staden redan med utövarföreningar. Iståndsättningar som kräver specialkompetens, såsom efterbehandling av betongytor, beställs som separat arbete. Efterbehandlingen görs centraliserat i alla skejtplatser med betongytor under åren 2022–2023.

Stadsmiljönämnden samt kultur- och fritidsnämnden har gett utlåtanden i ärendet. Svaret stämmer överens med utlåtandena.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Vesa Korkkulan aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 02.05.2022 § 324

HEL 2021-012409 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 05.04.2022 § 214

HEL 2021-012409 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta päätti todeta, että Helsingin kaupunki pyrkii tarjoamaan turvallisia harrastuspaikkoja kaikenikäisille ja -taitoisille skeittauksen harrastajille rakentamalla ja ylläpitämällä skeittaajien kannalta mahdollisimman monipuolisia ja kestäviä skeittipaikkoja.

Skeittauksen suosio on kasvanut ja se on erityisen tärkeä vapaa-ajan ja liikunnan muoto nuorten keskuudessa. Koronapandemia nosti skeittauksen suosiota kuten kaikkien puisto- ja viheralueiden käyttöä. Helsingissä on tällä hetkellä noin 20 skeittipaikkaa, joiden kunnossapidosta vastaavat hallintorajoista riippuen kaupunkiympäristön toimialan kunnossapitoyksikkö, kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan ulkoliikuntapalvelut sekä muutamassa kohteessa nuorisopalvelu.

Kaupungin ylläpitovastuulla olevien skeittipaikkojen rakenteiden ja varusteiden tulee täyttää EU:n skeittipaikkastandardit. Lisäksi yleisiä alueita koskee laki kuluttajaturvallisuudesta.

Helsingin kaupungin poikkihallinnollinen skeittipaikkatyöryhmä koordinoi koko kaupungin skeittipaikkojen suunnittelua, rakentamista, käyttöä ja kunnossapitoa. Helsingin skeittiohjelmaa päivitetään parhaillaan.

Lausunnossa esitetään, että skeittipuistojen turvallisuuden varmistamiseksi kehitetään järjestelmä tai prosessi, jossa varmistetaan huoltotoimenpiteiden systemaattinen kunnossapito. Huoltotoimenpiteiden toteuttamisen sujuvoittamiseksi kaupunki tekee yhteistyötä lajin harrastajayhdistysten kanssa.

Nykytilanne

Skeittipaikkojen suunnitteluratkaisuissa noudatetaan Suomen standardisoimisliiton standardia SFS-EN 14974 + A1 ”Rullalautailualueet. Turvallisuusvaatimukset ja testimenetelmät”. Standardi on päivitetty viimeksi vuonna 2019.

Skeittipaikkapalveluiden tarjoajaa ohjaa kuluttajaturvallisuuslaki (920/2011). Lain mukaan vastuu palvelun turvallisuudesta kuuluu palveluntarjoajalle.

Uuden skeittipaikan valmistuessa suoritetaan käyttöönottotarkastus, jossa varmistetaan turvallisuuteen liittyvien vaatimuksien täyttyminen. Mahdolliset puutteet korjataan ennen alueen luovutusta käyttöön.

Käyttöönoton jälkeen hallintokunnan on huolehdittava skeittipaikan turvallisuudesta säännöllisellä ylläpidolla ja tarvittavilla turvallisuustarkastuksilla. Voimassa olevat turvallisuusohjeet ja -määräykset ohjaavat tarkastuksien laatua. Kuluttajaturvallisuuslain mukaan skeittipaikkojen tulee sisältyä palvelun tarjoajan laatimaan turvallisuusasiakirjaan.

Skeittipaikkojen säännöllinen ylläpito ja turvallisuustarkastukset kuuluvat alueurakkaan. Työn suorittavalta urakoitsijoilta vaaditaan kohdekohtaiset turvallisuussuunnitelmat, joita noudatetaan ylläpidossa. Turvallisuusasiakirjassa määritellään kohteessa noin 6-8 kertaa vuodessa tehtävät tarkastustoimenpiteet. Tämän lisäksi skeittipaikoilla tehdään vuosittain laajempi toimintatarkastus, jonka suorittaa tällä hetkellä Helsingin kaupungille Stara.

Tarkastusasiakirjoissa todetut puutteet pyritään korjaamaan mahdollisimman nopeasti ja kattavasti olevien resurssien puitteissa.

Toimenpiteet kunnossapidon kehittämiseksi skeittipaikoilla

Kunnossapidon turvallisuustarkastukset on suoritettu vaadittujen asiakirjojen mukaisesti. Tarkistusasiakirjoissa esitettyjen puutteiden ja niiden vaatimien kunnostustoimenpiteiden systemaattisessa toteuttami-

sessä on kuitenkin ollut haasteita riittävän asiantuntijahenkilöstön ja määrärahojen puutteesta johtuen.

Erityisosaamista vaativat kunnostustoimenpiteet, kuten betonipintojen jälkikäsitteily, tilataan erillistyönä. Tehtävä toimenpide suoritetaan mahdollisimman hyvässä yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa keskitetysti kaikille betonipintaisille skeittipaikoille vuosien 2022-2023 aikana.

Helsingin skeittiohjelmalla varmistetaan skeittipaikkojen turvallisuus ja käytettävyyden sekä sovitaan, miten skeitin olosuhteita kehitetään tulevina vuosina. Ohjelman laadinnassa on mukana laaja kaupungin asiantuntijaryhmä sekä alan harrastajia.

Skeittiohjelman päivittämisestä vastaa kaupunkiympäristön toimiala. Skeittiohjelmassa tarkastellaan edellisen kauden toteutuneita hankkeita, todetaan nykyisten skeittipaikkojen olosuhteet sekä esitetään skeittipaikkakohtaiset kehittämistoimenpiteet. Valmistuttuaan ohjelma on tarkoitus viedä sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan että kaupunkiympäristölautakuntaan vuoden 2022 aikana.

Skeittipaikkatarpeiden selvittämiseksi ja skeittiohjelman päivittämisen tueksi on tehty koko kaupunkia koskeva asukaskyselyn kooste 18.2.2021. https://www.hel.fi/static/liitteet/kaupunkiymparisto/kulttuuri-ja-vapaa-aika/liikunta/Skeitti_kysely_tulokset_raportti.pdf

Palautteissa oltiin yleisesti tyytyväisiä skeittipaikkojen siisteyteen. Olemassa olevien skeittipuistojen kunnostusta ja päivittämistä toivottiin enemmän kuin uusien rakentamista. Skeittipaikkojen päivittäminen tarkoittaa monesti laajempaa kunnostusta ja vaatii usein suunnittelua. Skeittiohjelman päivityksessä otetaan esille mahdolliset perustarpeet.

Käsittely

05.04.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mia Haglund: OTE LAUSUNNOSTA: "Lausunnossa esitetään, että skeittipuistojen turvallisuuden varmistamiseksi kehitetään järjestelmä tai prosessi, jossa varmistetaan huoltotoimenpiteiden systemaattinen kunnossapito." VIRKKEEN JÄLKEEN LISÄYS: "Huoltotoimenpiteiden toteuttamisen sujuvoittamiseksi kaupunki tekee yhteistyötä lajin harrastajayhdistysten kanssa."

Kannattaja: Anni Sinnemäki

18.05.2022

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Mia Haglundin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Muokataan lausunnon kohta 14 muotoon: "Erityisosamista vaativat kunnostustoimenpiteet, kuten betonipintojen jälkikäsitely, tilataan erillistyönä. Tehtävä toimenpide suoritetaan mahdollisimman hyvässä yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa keskitetysti kaikille betonipintaisille skeittipaikoille vuosien 2022-2023 aikana."

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Mia Haglundin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

29.03.2022 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Camilla Lindroth, projektinjohtaja: 310 22084
camilla.lindroth(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 15.02.2022 § 32

HEL 2021-012409 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että kaupungin ylläpitämät skeittialueet pysyvät käyttäjilleen turvallisina ja varusteiltaan toimintaan suunniteltuina harrastuspaikkoina. Tämän varmistamiseksi on oleellista, että edelleen kehitetään skeittipaikkojen kunnan seuramista ja huolto- ja korjaustoimenpiteiden toteuttamista sekä niiden budjetointia. Aloitteessa mainittu kunnossapidon tietojärjestelmien kehittäminen on myös tarpeellista huomioida osana kaupungin tietojärjestelmien kehityksen priorisointia.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää, että nämä kunnan seurannan, huolto- ja korjaustoimenpiteiden toteuttamisen ja budjetoinnin näkökulmat otetaan keskeiseksi osaksi valmisteilla olevaa skeittiohjelmaa, ja että skeittiohjelma tuodaan lautakunnan käsittelyyn syyskuudella 2022. Tätä näkökulmaa tukee myös skeittiohjelman asukaskyse-

18.05.2022

lyn tulokset, jossa korostui olemassa olevien skeittipuistojen ylläpito, kunnostus ja päivittäminen, joita toivottiin enemmän kuin uusien kohteiden rakentamista. Kyselyn perusteella skeittipaikkojen määrään, laatuun ja saavutettavuuteen oltiin yleisesti todella tyytyväisiä. Skeittiohjelman asukaskysely toteutettiin eHarava-kyselynä Helsingin skeittipaikoista, joka oli avoinna 2.–23.11.2020. Skeittipaikkakyselyyn osallistui 4 755 vastaajaa. Vastaajia saatiin kyselyn kaikista ikäryhmistä, myös vastaajien sukupuolijakauma on monipuolinen.

Helsingin kaupungin organisaatiossa skeittipalveluita järjestävät kaupunkiympäristön toimiala, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalvelu- ja nuorisopalvelukokonaisuudet. Skeittiohjelman laatimisen yhteydessä olisi syytä arvioida, miten skeittipaikkojen huolto- ja korjaustoimenpiteiden ohjeistus ja koordinaatio kaupungissa varmistetaan ja korjaustoimenpiteet saadaan osaksi normaaleja prosesseja.

01.02.2022 Pöydälle

Esittelijä

vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Laura Aalto

Lisätiedot

Matti Kuusela, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87783
matti.kuusela(a)hel.fi

18.05.2022

Ärende/30

§ 133

Ledamoten Tuomas Tuomi-Nikulas motion om en lovlig målningsplats i Kottby idrottspark

HEL 2021-012767 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet förslag av ordföranden.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Tuomas Tuomi-Nikulan aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Tuomas Tuomi-Nikula och 29 andra ledamöter föreslår i sin motion att det öppnas en lovlig målningsplats med avfallskärl för målburkar vid en betongvägg i Kottby idrottspark.

Kultur- och fritidsnämnden har i sitt utlåtande understött grundandet av en målningsplats i Kottby idrottspark och anser att den plats som föreslås i motionen är bra. Också stadsmiljösektorn, som förvaltar en del av betongväggen, anser att platsen är lämplig för en graffitivägg. Ett graffitikonstverk har målats på betongväggen på 2000-talet, men det går att måla ovanpå det. För avfall från målning, i synnerhet målburkar, ska det finnas lämpliga avfallskärl nära betongväggen. En målningsplats måste underhållas regelbundet.

Ungdomstjänsternas kontor för gatukonst har arbetat för lagliga målningsplatser i årtal. I Helsingfors finns det för tillfället 11 lovliga graffitiväggar, av vilka de flesta ligger i Östra Helsingfors. En graffitivägg i Kottby idrottspark förbättrar den regionala fördelningen av målningsplatserna.

18.05.2022

Ärende/30

Kultur- och fritidsnämnden har gett utlåtande i ärendet. Svaret stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Tuomas Tuomi-Nikulan aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 25.04.2022 § 289

HEL 2021-012767 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerii, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 01.02.2022 § 21

HEL 2021-012767 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa maalauspaikan perustamista Käpylän liikuntapuistoon. Lautakunnan näkemyksen mukaan sopiva sijainti olisi aloitteen mukaisesti puiston koilliskulmassa, Messukeskuksen ja ylipainehallin välissä, lähellä Koskelantietä. Kyseiseltä alueelta löytyvät muun muassa ulkokuntoiluvälineet ja beach volley -kenttä.

Yllä kuvatulla alueella sijaitsee maalaustoimintaa varten sopiva betoniseinä, johon on 2000-luvulla toteutettu graffititaideteos. Liikuntapalvelukokonaisuuden näkemyksen mukaan vastaavanlaisen maalaustoiminnan harjoittaminen kyseisen teoksen päälle on kuitenkin mahdollista. Maalaamisesta syntyvää jätettä (varsinkin maalipurkit) varten betoniseinän läheisyyteen tulee hankkia sopivat jäteastiat. Maalauspaikan ylläpitäminen vaatii säännöllisiä lisähoitotoimenpiteitä alueella.

Huomioitavaa on, että betoniseinä ei ole kokonaisuudessaan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hallinnassa. Seinän länsiosasta vastaa kaupunkiympäristön toimiala, jonka näkemyksen mukaan yllä esitetty paikka on liikuntapalvelukokonaisuuden näkemyksen tapaan sopiva graffitiseinälle.

Helsingin kaupungissa on tällä hetkellä yhteensä 11 luvallista graffitiseinää (Arabianranta, Herttoniemenranta, Jakomäki, Kannelmäki, Kontula, Koskela, Kannelmäki, Luuppi, Suvilahti, Tullikirjuri, Vuosaari), jotka ovat painottuneet voimakkaasti Itä-Helsinkiin.

Helsingin kaupungin graffitiseinistä suurimmalta osin vastaavan nuorisopalvelukokonaisuuden näkemyksen mukaan graffitiseinien tärkeys kaupunkikulttuurissa on merkittävää ja ne edistävät kulttuurillista toimintaa alueittain. Luvallisilla graffitiseinillä on suuri vaikutus ihmisten positiivisuuteen ja yhteisöllisyyteen. Nuorisopalveluiden katutaidetoimisto on jo vuosia tehnyt töitä näiden hankkeiden eteen.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

18.05.2022

Ärende/31

§ 134

Ledamoten Jukka Järvinens motion om en plats för utomhusidrott vid Akseli Toivonens plan

HEL 2021-013427 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Jukka Järvisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Jukka Järvinen och 19 andra ledamöter föreslår i sin motion att en plats för utomhusidrott byggs vid Akseli Toivonens plan som ligger i Kottby.

Både utomhusidrottens popularitet och näridrottsplatsernas användningsgrad har ökat betydligt under coronapandemin. I Helsingfors finns det totalt ca 250 platser för utomhusmotion och näridrott på olika nivåer som är relativt jämnt fördelade mellan stadens olika områden. Nätverket utvecklas ständigt för att betjäna alla helsingforsbor.

Kultur- och fritidssektorn samt stadsmiljösektorn håller på att utarbeta ett program för näridrottsplatser. I programmet kartläggs de nuvarande näridrottsplatserna och bedöms behovet av nya objekt. I samband med beredningen av programmet är det motiverat att granska förutsättningarna och tidtabellen för en plats för utomhusidrott även vid Akseli Toivonens plan. Den volleybollplan med underlag av stenmjöl som ligger bredvid Akseli Toivonens plan används rätt lite och kunde passa som ett ställe för en plats för utomhusidrott.

18.05.2022

Ärende/31

Stadsmiljönämnden och kultur- och fritidsnämnden har gett utlåtanden i ärendet. Svaret stämmer överens med utlåtandena.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Jukka Järvisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 02.05.2022 § 320

HEL 2021-013427 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerä, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 15.02.2022 § 100

HEL 2021-013427 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Ulkoliikuntapaikkojen edistäminen on tärkeää parantamalla myös ulkoilalueiden houkuttelevuutta ja lisäämällä omaehtoisen liikunnan mahdollisuuksia. Ulkoliikunnan suosio ja paikkojen käyttöaste on kasvanut merkittävästi koronapandemian aikana. Kaupunkiympäristön toimiala kehittää lähiliikuntapaikkoja tiiviissä yhdessä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Helsingissä on tällä hetkellä merkittävä määrä eritasoisia ja -kokoisia lähiliikuntapaikkoja. Verkostoa kehitetään jatkuvasti palvelemaan kaikkia helsinkiläisiä. Akseli Toivosen kenttä on nostettu esiin viimeisimmässä, vuonna 2009 alueelle laaditussa yleisten alueiden suunnitelmassa, mutta hanke ei ole edennyt investointiohjelman.

Akseli Toivosen kenttä Käpylässä osittain määritelty aikakaudelle tyypilliseksi puistoksi. Kentän lisäksi alueella on kolme pensasaidan rajaamaa pikkuaukiota. Näillä aukioilla on veistos, leikkipaikka ja pienempi pelikenttä. Leikkipaikalla on hiekkalaatikko ja muutamia isomille lapsille suunnattuja välineitä. Alue on tällä hetkellä nuhruinen ja kulunut, mikä osoittaa alueen olevan ahkerasti käytetty ja tarpeellinen.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala laatii tällä hetkellä yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa lähiliikuntapaikkaohjelmaa, jossa toteutetaan nykyiset liikuntapaikat, tulevat kohteet sekä kootaan palvelulinjaus määrittelemään näiden paikkojen toimintoja ja laatutasoa kokoluokkiin. Kaupunkiympäristön toimiala osallistuu työhön tiiviisti.

Lähiliikuntapaikkaohjelmassa määritellään verkoston ja väestöpohjan kannalta tarpeelliset sijaintipaikat. Ohjelman valmistelun yhteydessä on perusteltua tarkastella myös Akseli Toivosen kentän ulkoliikuntapaikan toteuttamisen edellytykset ja aikataulu.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tero Santaoja, yksikön päällikkö: 310 37155
tero.santaoja(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 01.02.2022 § 20

HEL 2021-013427 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa ulkoliikuntapaikan rakentamismahdollisuuksien selvittämistä Akseli Toivosen kentän lähiympäristöön.

Helsingistä löytyy alkuvuodesta 2022 yhteensä 159 ulkokuntoilu- ja 85 lähiliikuntapistettä. Toimipisteet ovat moninaisia muun muassa koon, varustelutason ja liikunta- sekä kuntoilumahdollisuuksien osalta. Liikuntapaikat ovat lukumäärällisesti jakaantuneet maantieteellisesti varsin tasaisesti ympäri kaupunkia.

Tilanteen selkeyttämiseksi kaupunki perusti keväällä 2021 lähiliikuntapaikat-työryhmän, jonka tavoitteena on luoda toimintamallit ja strategiat kaupunkilaisten perusliikuntaedellytysten yhdenmukaistamiseksi lähiliikuntapaikkaohjelman mukaisesti. Työryhmässä on edustajat kulttuurin ja vapaa-ajan, kaupunkiympäristön sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta. Työryhmä jatkaa toimintaansa suunnitelmien mukaisesti vuonna 2022. Tässä yhteydessä tarkastellaan myös ulkoliikuntapaikan mahdollista sijoittamista Akseli Toivosen kentälle tai sen läheisyyteen.

Helsingin lähiliikuntapaikat ovat suosittuja liikunta- ja kuntoilupisteitä. Lisäksi käynnissä oleva Covid19-pandemia on lisännyt ulkoliikunnan ja sitä kautta erilaisten liikunta- sekä kuntoilupisteiden käyttöä entistään. Erityisen suosittuja ovat olleet uudentyypiset ja maksuttomat ulkokuntosalit, Helsinki gymit, joita voi löytää esimerkiksi Pirkkolasta, Paloheinästä, Hietaniemen uimarannalta ja Kurkimäestä.

Akseli Toivosen kentän ulkoliikuntapaikkaa suunniteltaessa tulee pohtia ennen kaikkea sen luonnetta ja sijoittelua. Nykyisellä kivituhkakentällä pelataan tällä hetkellä kesäisin jalkapalloa ja talvisin se on jääurheilulajien käytössä. Liikuntapalvelukokonaisuuden 14.12.2021 kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa hyväksytyyn palvelustrategian mukaisesti luonnonjääkenttien muuttamista toisiin tarkoituksiin tulisi välttää. Näin ollen varsinainen Akseli Toivosen (iso) kenttä ei ole sopiva paikka uudelle ulkoliikuntapaikalle.

Kentän vieressä sijaitsevat kuitenkin lasten leikki puisto sekä kivituhka-pohjainen lentopallokenttä. Liikuntapalvelukokonaisuuden näkemyksen mukaan jälkimmäinen kenttä on varsin vähäisellä käytöllä ja voisi sopin hyvin ulkoliikuntapaikan sijoituspaikaksi. Kyseinen kenttä on kuitenkin kaupunkiympäristön toimialan hallinnassa, joten lautakunta ei voi tehdä päätöstä ulkoliikuntapaikan toteuttamista.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791

18.05.2022

Ärende/31

---

petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

18.05.2022

Ärende/32

§ 135

Ledamoten Sinikka Vepsäs motion om slopande av bastuprojektet vid Fölisöns badhus

HEL 2021-013431 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet förslag av ordföranden.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Sinikka Vepsä och 19 andra ledamöter föreslår i sin motion att bastuprojektet vid Fölisöns badhus slopas och att man letar efter en ny plats för bastun på ön eller på en annan strand.

Stadsstyrelsen tillstyrker inte förslaget om att slopa Fölisöns bastuprojekt utan anser att beredningen av reserveringen för bastun och det arrendeavtal som görs senare ska fortsätta enligt planerna. Det hör till stadsstyrelsens näringslivssektions befogenheter att besluta om områdesreserveringen.

I reserveringen och det arrendeavtal som eventuellt tecknas senare antecknas tillräckliga villkor om bastuns verksamhet, genomförandeplanering och bastuns närmiljö. På så sätt säkerställs att bastuprojektet inte riskerar områdets skyddsmål eller fortsättningen av badstrands- och vinterbadverksamheten. I samband med reserveringsbeslutet kan näringslivssektionen bedöma den plats som har anvisats för bastun och vilken av de två projektplanerna i sista skedet är lämpligare för den kulturhistoriskt värdefulla miljön.

Efterfrågan på bastuplatser har ökat i Helsingfors under de senaste åren. För att svara på efterfrågan ordnade staden i somras ett ansökningsförfarande som omfattade tre bastubyggplatser i Sandudden, på Fölisön och i Tarvo. Ansökningsförfarandet som gällde bastubyggplatserna var öppet för alla, priserna fastställdes i förväg och valet av dem som bygger bastun sker enligt kvalitativa kriterier. Sex sökande deltog i förfarandet som gällde bastuplatserna på Fölisön och av dem valdes två till fortsatta förhandlingar.

De platser som var med i det första ansökningsförfarandet valdes ut på den grunden att där finns bastuplatser som redan är planlagda. Nya bastuplatser har kartlagts med tanke på kommande reserveringar även i områden där det behövs en detaljplaneändring. Enligt specialvillkoren för ansökningsförfarandet ska byggnaden och den planerade verksamheten passa in i den kulturhistoriskt värdefulla miljön. I planen ska man beakta områdets betydande naturvärden och kompatibiliteten med verksamheten på badplatsen och det allmänna rekreativområdet.

På Fölisön finns en badstrand som staden upprätthåller och som är en av två nudiststränder i Helsingfors. Vid badstranden finns skilda, omgärdade områden för kvinnor och män. På vintern upprätthåller Seurisaaren Uimarit ry en vinterbadplats på badstranden. Antalet besökare vid badstranden på sommaren är relativt lågt jämfört med andra badstränder som staden upprätthåller. Strandens yta är rätt stor och kunde betjäna ett större antal användare på ett hållbart sätt.

För Fölisön gäller en detaljplan från år 2004. Badhusområdet upptas som ett kulturhistoriskt värdefullt område där byggnader för omklädningsrum, staket och övriga byggnader i området bör bevaras. Ändrings- och reparationsarbeten ska genomföras på så sätt att områdets kulturhistoriska värde bevaras. På området får byggas en bastu som betjänar badhusverksamheten och vars dimensioner och material passar in i den kulturhistoriskt värdefulla miljön. Både tjänsten detaljplaneläggning och stadsmuseet anser att de ändringar som möjliggörs i ansökningskriterierna är i enlighet med detaljplanen och inte minskar badhusområdets värde. Enligt detaljplanen är det inte möjligt att placera bastubyggnaden någon annanstans på Fölisön än på badhusets område.

Det område som anvisas för bastun utgör ca en femtedel av badhusets område. Den planerade bastun ligger bakom berget i områdets södra del och ett tillräckligt stort område för badhuset kvarstår. Både på männens och kvinnornas sida bevaras sandstrand, strandklippor och lugna vistelseplatser. Den personliga integriteten hos badhusets nuvarande användare har beaktats i ansökningskriterierna på så sätt att badhu-

18.05.2022

Ärende/32

sets och bastuns område ska skiljas från varandra med ett staket som byggs på gränsen av arrendeområdet.

Stadsmiljönämnden och kultur- och fritidsnämnden har gett utlåtanden i ärendet. Svaret stämmer överens med utlåtandena.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Om stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad i enlighet med förslaget är meningen att reserveringen av området ska föreläggas stadsstyrelsens näringslivssektion i juni.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Sinikka Vepsän aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 09.05.2022 § 352

HEL 2021-013431 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

09.05.2022 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että esittelijän perusteluiden kolmannesta kappaleesta poistetaan teksti: "ehdotusta naisten ja miesten alueiden vaihtamisesta keskenään".

Palautusehdotus:

Marcus Rantala: Kaupunginhallitus palauttaa aloitteen niin, että Seura-saaren saunapaikan hanke ei etene valitulla varausalueella. Sauna-hankkeen mahdollinen toteutuminen Seurasaaren vaatii uuden varau-salueen, joka ei pienennä uimalan nykyistä aluetta.

Marcus Rantalan palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

02.05.2022 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 01.03.2022 § 116

HEL 2021-013431 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta ei puolla Seurasaaren uimala-alueen saunahankkeen perumista ja esittää, että saunapaikan hakuprosessia jatketaan suunnitellusti siten, että varaukseen ja myöhemmin maanvu-okrasopimukseen kirjataan riittävät ehdot liittyen uuden saunan toimin-taan, saunan toteutussuunnitteluun ja saunan lähiympäristöön liittyen. Näin varmistetaan, että saunahanke ei vaaranna alueen suojelutavoit-teiden tai uimaranta- ja talviuintikäytön jatkumista.

Taustaa

Saunapaikkojen kysyntä on Helsingissä viime vuosina kasvanut ja ky-syntään vastatakseen kaupunkiympäristön toimialan tontit-yksikkö on järjestänyt kesällä 2021 avoimen haun koskien kolmea saunan raken-nuspaikkaa keskeisiltä rantapaikoilta: Hietaniemi, Seurasaari ja Tarvo. Hakumenettelyyn osallistui Seurasaaren osalta 6 hakijaa, joista kaksi valittiin loppuvuodesta käytyihin jatkoneuvotteluihin. Arviointiryhmä on päättänyt saunapaikkojen varauksensaajiksi esitettävän tahot ja sau-napaikkahaun varauksensaajia koskeva esitysehdotus on tämän kok-ouksen asialistalla.

Kaupunkiympäristön toimiala on kartoittanut mahdollisia saunapaikkoja osana selvitystä uusien toimintojen paikoista Helsingin rantareiteillä (Kaupunkiympäristön aineistoja 2019:7) yhteistyössä kaupunginkansli- an elinkeino-osaston ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa sekä voimassa olevista asemakaavoista, että tulevaisuudessa kaavoitetta- vilta alueilta. Edellä mainitut kolme paikkaa valikoituivat ensimmäiseen saunapaikkahakuun, sillä niissä oli jo valmiiksi kaavoitettu saunapaik- ka.

Seurasaarella on voimassa asemakaava nro 11130 vuodelta 2004. Seurasaaren uimalan käytössä oleva alue on määritelty kulttuurihistori- allisesti arvokkaaksi alueeksi (VV/s), jolla sijaitsevat pukusuojaraken- nukset, aidat ja muut rakennelmat on säilytettävä. Muutos- ja korjau- styöt on tehtävä siten, että alueen kulttuurihistoriallinen arvo säilyy. Li- säksi alueelle saa rakentaa uimalatoimintaa palvelevan, mittakaaval- taan ja materiaaleiltaan kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäri- stöön soveltuvan saunan.

Uimalaan pyrittiin toteuttamaan saunaa kaupungin omana hankkeena vuonna 2009, mutta hanke jouduttiin perumaan johtuen kaupungin ta- loudellisesta tilanteesta.

Helsingin merellisen strategian 2030 (kaupunginhallitus 11.3.2019 § 188) mukaisesti kaupunki haluaa edistää rantojen palveluiden kehittä- mistä sekä edellytyksiä uusien merellisten palveluiden synnylle. Merel- lisiä virkistyskohteita suunnitellaan siten, että jokainen helsinkiläinen pääsee nauttimaan niistä. Myös Helsingin uudessa kaupunkistrategias- sa 2021-2025 (kaupunginvaltuusto 13.10.2021 § 293) mainitaan, että ”Merellisen Helsingin kehittämistä jatketaan kunnianhimoisesti merelli- siä yhteyksiä, rantareittejä, laitureita ja tukikohtia parantaen sekä merellistä yrittäjyyttä edistäen.” Edellä mainittujen tavoitteiden mukai- sesti saunapaikkojen hakumenettelyn järjestäminen oli myös kaupun- kiympäristön toimialan maaomaisuuden kehittäminen ja tontit –palvelun vuoden 2021 toimintasuunnitelmassa.

Uimarannan nykyinen toiminta

Seurasaarella toimii kulttuuri ja vapaa-ajan toimialan ylläpitämä uima- ranta, joka on Helsingin kahdesta nudistirannasta toinen. Seurasaaren uimarannalla on naisille ja miehille erilliset, aidatut alueet. Seurasaaren uimarannalla käyntimäärät ovat vuosien 2018 – 2020 aikana vaihdelle- et 2 000 – 7 000 käyntikerran välillä. Seurasaaren uimarantaa voidaan käyntikertatilastojen valossa pitää käyntimääriltään pienenä uimaranta- na, koska Helsingissä 15 uimarantaa, jossa on enemmän käyntikertoja kuin Seurasaaren uimarannalla. Kesäkäytön lisäksi Seurasaaren talviu-

intipaikalla oli vuonna 2021 yhteensä noin 9 000 käyntikertaa. Seurasaa-
ren talviuintitoiminnasta vastaa Seurasaa-
ren Uimarit ry.

Uimarantaa hoitavien työntekijöiden mukaan Seurasaa-
ren uimarantalla on uskollinen kävijäkuntansa, jolle ranta on tärkeä hyvinvoinnin läh-
de. Toisaalta henkilökunnan näkemykset tukevat ajatusta siitä, että pin-
ta-alaltaan varsin laaja ranta voisi kestäväällä tavalla palvella laajem-
paakin käyttäjäkuntaa.

Liitteenä 2 on havainnekuva uimalan alueesta saunaa varten osoitetta-
vasta alueesta.

Saunaa varten osoitettava alue on noin viidesosa uimalan alueesta.
Suunniteltu sauna jäisi alueen eteläosan kallion taakse ja uimalalle jää
edelleen riittävän suuri alue. Sekä miesten että naisten puolelle jää hi-
ekkarantaa, rantakallioita ja rauhallisia oleskelupaikkoja.

Hakumenettely ja hankkeen valmistelu

Tontinluovutusta koskevien linjausten (kaupunginhallitus 1.4.2019 §
220) mukaisesti tonttien varaajien valinta tapahtuu pääsääntöisesti
avoimella hakumenettelyllä tai kilpailulla ja tämän vuoksi myös nämä
saunapaikat on päätetty laittaa kaikille avoimeen hakuun, jossa vuokrat
on ennalta määritelty ja toteuttajien valinta tapahtuu laadullisin kriteere-
in.

Saunapaikkojen haun ensisijaisena tavoitteena on ollut, että toiminnan
tulee edistää Seurasaa-
ren virkistyskäyttöä ja täydentää uimalan pal-
veluntarjontaa säilyttäen myös uimalan nykyiset toiminnot. Hakumenet-
telyn arviointikriteereissä on lisäksi painotettu saunapalveluiden tarjo-
amista yleiseen käyttöön. Saunatoiminta vahvistaisi myös uimarannan
nykyisiä palveluita ja lisäisi sen tunnettavuutta, jonka myötä nykyistä
useampi helsinkiläinen tai matkailija voisi löytää nykyisin suljetuksi mi-
elletystä uimala-alueesta virkistyspaikan.

Saunapaikkojen haun reunaehtoina rakennuksen ja suunnitellun toi-
minnan tulee sopia kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön ja
suunnitelmassa tulee ottaa huomioon alueen merkittävät luontoarvot
sekä yhteensopivuus uimalan ja yleisen virkistysalueen toiminnan
kanssa.

Uimalan nykykäyttäjien (mm. naturistien) yksityisyys on huomioitu ha-
kumenettelyn vaatimuksissa siten, että uimalan ja saunan alue tulee
erottaa toisistaan vuokra-alueen rajalle rakennettavalla, uimalan nykyi-
seen aitaan yhteensopivalla aidalla tai käyttäen purettavia aidan osia.
Muutokset tulee tehdä alueen kulttuurihistorialliset arvot säilyttäen. Ha-
kumenettelyä on valmisteltu laajassa yhteistyössä, jossa mukana on ol-

lut tontit-yksikön lisäksi mm. kaupunginmuseon, rakennusvalvonnan, kaavoituksen sekä kaupunkitila- ja maisemasuunnittelun edustajia.

Hakuilmoitus Seurasaaren osalta kokonaisuudessaan on lausuntoesityksen liitteenä 3.

Sauna on voimassa olevan asemakaavan mukainen

Seurasaaren asemakaava on vuodelta 2004. Kaava valmisteltiin tällöin normaalin kaavoitusprosessin mukaisesti siten, että asemakaavaluonnos asetettiin viralliseksi määräajaksi nähtäville ja kaavaluonnoksesta toimitettiin asianosaisten (mm. naapurikiinteistöjen omistajien ja maanvuokralaisten sekä alueen merkittäviä toimijoiden) kuuleminen. Kaavan sisältö määräyksineen on edelleen ajankohtainen eikä kaavan uusimiseksi ole tullut aloitteita.

Vuonna 2009 suunnitellun kaupungin saunahankkeen toteutumatta jääminen ei myöskään johtunut asemakaavasta tai merkinnyt asemakaavan tavoitteista luopumista.

Asemakaava sallii uimalan muutos- ja korjaustyöt sillä ehdolla, että alueen kulttuurihistoriallinen arvo säilyy. Asemakaavoitus ja kaupunginmuseo ovat katsoneet, että hakumenettelyn kriteereissä mahdollistetut muutokset ovat asemakaavan mukaisia eivätkä heikennä uimala-alueen arvoa.

Seurasaaren alueella asemakaava ei mahdollista saunarakennuksen sijoittamista muualle kuin uimalan VV/s- merkitylle alueelle. Seurasaaren muilla alueilla on puistomerkinnyt VP/s ja VP-1/s. VP/s-alue on kulttuurihistoriallisesti arvokas kansanpuisto, jota tulee hoitaa siten, että alueen ja rakennuskannan kulttuurihistoriallinen arvo säilyy. Kansanpuistoajalta periytyvät rakennukset, tiet, polut ja puistorakennelmat kuten siltarakennelmat, portaat, muurit, kaivot ja laiturit tulee säilyttää ja mahdollisuuksien mukaan palauttaa. VP-1/s-alue on kulttuurihistoriallisesti arvokas museotoimintaa ja virkistystä palveleva puistoalue, jolle saa siirtää museorakennuksia ja rakentaa museotoimintaan liittyviä kevyitä rakennelmia. Aluetta tulee hoitaa ympäristöön sopivalla tavalla. Aluetta ei saa aidata. Määräysten lisäksi VP/s ja VP-1/s-alueilla on eri osa-alueiden hoitoa ohjaavia merkintöjä s-1, s-2, s-3 ja s-4.

Läntiseen ja Itäiseen Pukkisaareen (merkintä VP-2/s) saa siirtää museorakennuksia ja rakentaa museotoimintaan liittyviä kevyitä rakennelmia, jotka sopivat ympäristöön ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen maisemaan. Pukkisaarissa ei ole kunnallistekniikkaa ja saariin on hankalat kulkuyhteydet, minkä takia Pukkisaaret eivät ole saunahankkeelle sopiva paikka ilman kaupungin suuria kunnallisteknisiä ym. investointeja.

Käsittely

01.03.2022 Ehdotuksen mukaan

Vastaehdotus:

Silja Borgarsdottir Sandelin: Esitän, että lausuntoehdotus muutetaan muotoon:

Kaupunkiympäristölautakunta päättää, että Seurasaaren saunapaikan hanke ei etene valitulla varausalueella. Saunahankkeen mahdollinen toteutuminen Seurasareen vaatii uuden varausalueen, joka ei pienennä uimalan nykyistä aluetta.

Kannattaja: Marleena Isomaa

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Silja Borgarsdottir Sandelinin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 9

Tarik Ahsanullah, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Sami Kuusela, Tuomas Nevanlinna, Arvind Ramachandran, Risto Rautava, Laura Ris-sanen, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 2

Silja Borgarsdottir Sandelin, Marleena Isomaa

Tyhjä: 2

Amanda Pasanen, Katri Penttinen

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 9 - 2 (2 tyhjää).

15.02.2022 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Elina Kuikanmäki, johtava tonttiasiamies, puhelin: 09 310 34008
elina.kuikanmaki(a)hel.fi

Taina Niemeläinen, kiinteistöasiantuntija, puhelin: 310 27335
taina.niemelainen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 15.02.2022 § 34

HEL 2021-013431 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Seurasaaren saunahankkeella voi olla myönteisiä vaikutuksia siihen, että nyt varsin vähällä käytöllä olleen uimarannan tunnettavuus lisääntyy ja käyttäjämäärät kasvavat. Toisaalta saunahanke on herättänyt huolta siitä, miten ainutlaatuinen miljöo ja uimarannan yhteisöllisyys turvataan jatkossa. Jos saunapaikan hakuprosessia jatketaan, tulee varaukseen ja myöhemmin maanvuokrasopimukseen kirjata riittävät ehdot liittyen uuden saunan toimintaan, saunan toteutussuunnitteluun ja saunan lähiympäristöön liittyen. Näin varmistetaan, että saunahanke ei vaaranna alueen suojelutavoitteiden tai uimaranta- ja talviuintikäytön toteutumista. Kaikki rannan nykykäytön muodot jatkuvat saunahankkeen toteutuessakin. Jotta naisille varattu alue on riittävän suuri, pitää harkita naisten ja miesten alueiden vaihtamista keskenään. On tarpeellista myös pohtia, onko saunalle nyt osoitettu sijainti ylipäätään optimaalisin vaihtoehto.

Saunapaikkojen kysyntä on Helsingissä viime vuosina kasvanut, ja kaupunki vastaa kysyntään tarjoamalla kolmea uutta saunatonttia keskeisiltä rantapaikoilta, joista yksi on Seurasaaren saunapaikka. Hakumenettelyyn osallistui Seurasaaren osalta 6 hakijaa, joista kaksi valittiin loppuvuodesta käytyihin jatkoneuvotteluihin. Arviointiryhmä on päättänyt saunapaikkojen varauksensaajiksi esitettävän tahot. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan mielestä pitäisi vielä arvioida, olisiko yhteisöllisyyttä ja saunaperinnettä painottava hanke sopivampi kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen miljööseen. Yleiseen käyttöön tulevien saunojen yhteyteen on mahdollista toteuttaa myös pienimuotoista kahvila- ja ravintolatoimintaa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo saunatoiminnan vahvistavan uimarannan tunnettavuutta kaupunkilaisten keskuudessa ja siten lisäävän sen käyttöä ja laajentavan käyttäjäkuntaa. Sauna kahviloineen on myös toivottu lisä Seurasaaren suosittuun rantareitin palveluihin.

Seurasaarella toimii kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ylläpitämä uimaranta. Seurasaaren uimaranta on Helsingin kahdesta nudistirannasta toinen. Seurasaaren uimarannalla on naisille ja miehille erilliset, aidatut alueet. Uimala on yhteiskäytössä keskiviikkoisin ja sunnuntaisin, jolloin uima-asua on käytettävä. Uima-asua edellyttävät vuorot on todettu suosituiksi ja niiden laajentavan uimarannan kävijäkuntaa. Uimarantaa hoitavien työntekijöiden mukaan Seurasaaren uimarannalla on uskollinen kävijäkuntansa, jolle ranta on tärkeä hyvinvoinnin lähde. Toisaalta henkilökunnan näkemykset tukevat ajatusta siitä, että pinta-alaltaan varsin laaja ranta voisi kestäväällä tavalla palvella laajempaakin käyttäjäkuntaa.

Saunapaikkojen haun ensisijaisena tavoitteena on ollut, että toiminnan tulee edistää Seurasaaren virkistyskäyttöä ja täydentää uimalan palveluntarjontaa. Hakumenettelyn arviointikriteereissä on painotettu saunapalveluiden tarjoamista yleiseen käyttöön. Saunatoiminta vahvistaisi myös uimarannan nykyisiä palveluita ja lisäisi sen tunnettavuutta, jonka myötä nykyistä useampi helsinkiläinen tai matkailija voisi löytää nykyisin suljetuksi mielletystä uimala-alueesta virkistyspaikan.

Seurasaaren uimarannalla käyntimäärät ovat vuosien 2018–2020 aikana vaihdelleet 2 000 – 7 000 käyntikerran välillä. Seurasaaren uimarantaa voidaan käyntikertatilastojen valossa pitää käyntimääriltään pienenä uimarantana, koska Helsingissä on 15 uimarantaa, joissa on enemmän käyntikertoja kuin Seurasaaren uimarannalla. Kesäkäytön lisäksi Seurasaaren talviuintipaikalla oli vuonna 2021 yhteensä noin 9 000 käyntikertaa. Seurasaaren talviuintitoiminnasta vastaa Seurasaaren Uimarit ry. Tilastojen valossa voidaan todeta, että pandemia-aika on kasvattanut myös Seurasaaren uimarannan kävijämääriä.

Seurasaassa on voimassa asemakaava vuodelta 2004, ja silloin tehdyt linjaukset ovat edelleen asianmukaiset. Seurasaaren uimalan käytössä oleva alue on määritelty kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi alueeksi, jolla muutos- ja korjaustyöt on tehtävä siten, että alueen kulttuurihistoriallinen arvo säilyy. Kaavan mukaan alueelle saa rakentaa uimalatoimintaa palvelevan, mittakaavaltaan ja materiaaleiltaan kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön soveltuvan saunan.

Asemakaavan mukaan uimalan rakennukset, aita ja rakennelmat on säilytettävä. Kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoitus katsoo, että saunahankkeessa esitetyt muutokset ovat asemakaavan mukaisia. Eteläosan aidan siirtäminen tai uudelleen rakentaminen vanhan mallin mukaan ei heikennä uimala-alueen arvoa.

Helsingin merellisen strategian mukaisesti kaupunki haluaa edistää rantojen palveluiden kehittämistä. Saunapaikkojen vuokralaisten ja toteuttajien valinnassa on käytössä kaikille avoin hakumenettely ja vuokrat on ennalta määritelty. Saunapaikat luovutetaan jatkoneuvottelujen perusteella 30 vuoden vuokrasopimuksilla. Kaupungin vakiintuneiden tontinluovutusehtojen lisäksi huomioidaan kunkin kohteen erityispiirteet.

Lausunnon valmistelua on tehty yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Käsittely

15.02.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli erityissuunnittelija Minttu Perttula. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus 1:

Veronika Honkasalo: Korvataan toinen kappale kokonaan seuraavalla kappaleella:

”Seurasaaren saunahankkeella voi olla myönteisiä vaikutuksia siihen, että nyt varsin vähällä käytöllä olleen uimarannan tunnettavuus lisääntyy ja käyttäjämäärät kasvavat. Toisaalta saunahanke on herättänyt huolta siitä, miten ainutlaatuinen miljöö ja uimarannan yhteisöllisyys turvataan jatkossa. Jos saunapaikan hakuprosessia jatketaan, tulee varaukseen ja myöhemmin maanvuokrasopimukseen kirjata riittävät ehdot liittyen uuden saunan toimintaan, saunan toteutussuunnitteluun ja saunan lähiympäristöön liittyen. Näin varmistetaan, että saunahanke ei vaaranna alueen suojelutavoitteiden tai uimaranta- ja talviuintikäytön toteutumista. Kaikki rannan nykykäytön muodot jatkuvat saunahankkeen toteutuessakin. Jotta naisille varattu alue on riittävän suuri, pitää harkita naisten ja miesten alueiden vaihtamista keskenään. On tarpeellista myös pohtia, onko saunalle nyt osoitettu sijainti ylipäättään optimaalisin vaihtoehto.”

Kannattaja: Tuomas Tuomi-Nikula

Vastaehdotus 2:

Veronika Honkasalo: Lisäksi lisätään kolmannen kappaleen lauseen ”Arviointiryhmä on päättänyt nyt saunapaikkojen varauksensaajiksi....” jälkeen seuraavaa lause: ”Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan mielestä pitäisi vielä arvioida, olisiko yhteisöllisyyttä ja saunaperinnettä painottava hanke sopivampi kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen miljööseen.”

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

Vastaehdotus 3:

Hilkka Ahde: Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei puolla Seurasaaren saunahankkeen toteuttamista voimassa olevan asemakaavan mukaisesti. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta puoltaa Seurasaaren uimala-alueen saunahankkeen perumista ko. alueelle ja esittää etsittäväksi saunalle uutta paikkaa esimerkiksi Pukkisaariin, joihin kaavan mukaan ”saa siirtää museorakennuksia ja rakentaa museotoimintaan liittyviä kevyitä rakennelmia”

Voimassa olevassa vuoden 2004 asemakaavassa 11130 uimarannalla on merkintä VV/s: ”Uimaranta-alue. Kulttuurihistoriallisesti arvokas uimaranta-alue. Pukusuojarakennukset, aidat ja muut rakennelmat on säilytettävä. Muutos- ja korjaustyöt on tehtävä siten, että alueen kulttuurihistoriallinen arvo säilyy. Alueelle saa rakentaa uimalatoimintaa pal-

velevan, mittakaavaltaan ja materiaaleiltaan kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön soveltuvan saunan.”

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että 1000 neliömetrin lohkaus uimarannasta vaarantaa ainutlaatuisen ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan ympäristön suojelemisen. Vuonna 1906 perustetun, naturistirantana toimivan uimalan käyttö on runsasta ja palvelee myös talviuimareita. Se on perustamisestaan asti lunastanut paikkansa rauhallisena ja turvallisena uimapaikkana myös naisille. Uimalan aidatun alueen sisälle uskaltautuu sellainenkin henkilö, jolle yleiselle uimarannalle meno on syystä tai toisesta ylivoimaista. Siellä kukin voi olla omana itsenään, ilman tuijotusta ja epämurkavaa huomiota tai häirintää.

Naisten puolella kävijöitä on runsaasti, joten kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että naisten alueesta suunniteltu lohkaus polkee pahasti juuri naisten oikeuksia. Hanke pienentäisi naisten puoleista ranta-aluetta varjoisine männikköineen käytännössä puoleen nykyisestä. Saunalta jäljelle jäävä alue olisi pääasiassa jyrkkää kalliorinnettä, jolla ei ole mahdollista oleskella turvallisesti.

On aika ilmeistä, että suunniteltu sauna oheispalveluineen muuttaisi täysin uimalan luonteen ja siten koko alueen käytön. Vaarana on, että se tekisi naistenpuolen nykyisenlaisen käytön mahdottomaksi. Lisäksi rauhallinen, ainutlaatuinen luontokohde vastapäätä suojeltua lintujen pesimäsaarta ja perinteinen arvokas kokonaisuus tuhoutuisi peruuttamattomasti.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta huomioi lausunnossaan myös sen, että uimalan kävijät eivät katso tarvitsevansa eivätkä halua saunaa uimalaan. Ei edes erittäin runsas ja aktiivinen talviuintiväki. Vanha, saunan mahdollistava kaava tehtiin lähes kaksikymmentä vuotta sitten ilman perusteellista pohdintaa ja keskustelua. Aikoinaan ei myöskään nähty luonnon itseisarvoa parantavan virkistykseen lähteenä siten kuin tänä päivänä.

Kannattaja: Mahad Ahmed

Veronika Honkasalon vastaehdotuksesta 1 ja Hilikka Ahteen vastaehdotuksesta 3 äänestettiin vastakkain, jonka jälkeen voittanut ehdotus äänestettiin vastakkain esittelijän ehdotuksen kanssa.

Lopuksi Veronika Honkasalon vastaehdotuksen 2 mukaisesta lisäyksestä äänestettiin erikseen.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotuksen 1 mukaisesti muutettuna
EI-ehdotus: Hilikka Ahteen vastaehdotuksen 3 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 11

Outi Alanko-Kahiluoto, Paavo Arhinmäki, Oona Hagman, Veronika Honkasalo, Eeva Kärkkäinen, Heimo Laaksonen, Teija Makkonen, Nina Miettinen, Dani Niskanen, Nina Suomalainen, Tuomas Tuomi-Nikula

Ei-äännet: 2

Hilikka Ahde, Mahad Ahmed

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Tässä äänestyksessä Veronika Honkasalon vastaehdotus 1 voitti Hilikka Ahteen vastaehdotuksen 3 äänin 11 - 2.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotuksen 1 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 4

Heimo Laaksonen, Teija Makkonen, Dani Niskanen, Nina Suomalainen

Ei-äännet: 9

Hilikka Ahde, Mahad Ahmed, Outi Alanko-Kahiluoto, Paavo Arhinmäki, Oona Hagman, Veronika Honkasalo, Eeva Kärkkäinen, Nina Miettinen, Tuomas Tuomi-Nikula

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Veronika Honkasalon vastaehdotuksen 1 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 4 - 9.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotuksen 2 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Heimo Laaksonen, Teija Makkonen, Dani Niskanen, Nina Suomalainen, Tuomas Tuomi-Nikula

18.05.2022

Ärende/32

Ei-äännet: 5

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Paavo Arhinmäki, Oona Hagman, Veronika Honkasalo

Tyhjä: 3

Outi Alanko-Kahiluoto, Eeva Kärkkäinen, Nina Miettinen

Poissa: 0

Äänen mentyä tasan 5 - 5 (3 tyhjää) puheenjohtajan ääni ratkaisi, että kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Veronika Honkasalon vastaehdotuksen 2 mukaan muutetun ehdotuksen.

01.02.2022 Pöydälle

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi
Minttu Perttula, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36171
minttu.perttula(a)hel.fi

18.05.2022

Ärende/33

§ 136

Ledamoten Pia Kopras motion om en skridskobana på planen vid Taliallén

HEL 2022-000715 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade bordlägga ärendet förslag av ordföranden.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Kartta alueen luistelukentistä
- 2 Valtuutettu Pia Kopran aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Pia Kopra och 14 andra ledamöter föreslår i sin motion att idrottsplanen vid Taliallén isläggs till en skridskobana under vintersäsongerna.

Kultur- och fritidssektorns idrottsservice ansvarar för konstisbanor, som i huvudsak ligger i idrottsparker, och för större skridskobanor. Stadsmiljösektorn ansvarar i sin tur för mindre skridskobanor i allmänna parkområden. Den sandplan vid Taliallén som nämns i motionen hör inte till planerna som isläggs på vintern. I dagsläget är det inte möjligt att islägga alla lämpliga parkplaner, först och främst av kostnadsskäl.

Stadsmiljönämnden bedömer i sitt utlåtande att nätverket av små skridskobanor i Taliområdet är tillräckligt och fungerande. En sammanställning av de närmaste skridskobanorna ingår i den bifogade kartan. Svaret stämmer överens med stadsmiljönämndens utlåtande.

18.05.2022

Ärende/33

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Kartta alueen luistelukentistä
- 2 Valtuutettu Pia Kopran aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 02.05.2022 § 321

HEL 2022-000715 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

02.05.2022 Ehdotuksen mukaan

Palautusehdotus:

Jussi Halla-aho: Kaupunginhallitus palauttaa esityksen uudelleen valmisteluun siten, että Talinlehdon urheilukenttä saadaan talvikausina luistelukentäksi.

Perustelut: Kentän jäädyttäminen palvelee lähialueen asukkaita mahdollistamalla talviurheilun ja tuomalla sitä kautta asukkaille terveyshyötyä. Asukkaiden pyyntöä on kuunneltava. Ottaen huomioon, että kenttä on jäädytetty aiemminkin, ovat päätösehdotuksessa esitetyt perustelut heikkoja. Pienen kentän jäädyttäminen ei ole suuri kustannuserä verrattuna siitä saatavaan hyötyyn.

Jussi Halla-ahon palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

18.05.2022

Ärende/33

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 08.03.2022 § 142

HEL 2022-000715 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleiset alueet palvelun kunnossapitoyksikkö tilaa Helsingin kaupungin palveluverkkoon kuuluvien pienten luistelukenttien jäädyttämisen sopimusurakoitsijoiltaan ja liikuntapalvelut vastaa puolestaan ulkoliikunta-alueilla sijaitsevista suuremmista jäädytettävistä kentistä.

Puistojen pienet jääkentät löytyvät Helsingin palveluverkkokartasta. Alueen lähimmät kentät on esitetty kartassa (liite 1).

Valtuustoaloitteessa ehdotettu kenttä ei kuulu Helsingin kaupungin tarjoamaan palveluverkon talvisin jäädytettäviin kenttiin. Kaikkien jäädytettäväksi sopivien puistokenttien jäädyttäminen ei ole mahdollista nykytilanteessa ennen kaikkea kustannussyistä. Palveluverkosto tarkistetaan osana yleisten alueiden suunnitelmaa. Tällä alueella pienten luistelukenttien verkosto on riittävä ja toimiva.

Käsittely

08.03.2022 Ehdotuksen mukaan

Palautusehdotus:

Mika Raatikainen: Kaupunkiympäristölautakunta palauttaa esityksen uudelleen valmisteluun siten, että Talinlehdon urheilukenttä saadaan talvikausina luistelukentäksi.

Perustelut: Kentän jäädyttäminen palvelee lähialueen asukkaita mahdollistamalla talviurheilun ja tuomalla sitä kautta asukkaille terveys-
hyötyä. Asukkaiden pyyntöä on kuunneltava. Ottaen huomioon, että kenttä on jäädytetty aiemminkin, ovat päätösehdotuksessa esitetyt perustelut heikkoja. Pienen kentän jäädyttäminen ei ole suuri kustannuserä verrattuna siitä saatavaan hyötyyn.

Palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

18.05.2022

Ärende/33

01.03.2022 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ville Immonen, projektijohtaja: 31026737
ville.immonen(a)hel.fi

18.05.2022

Asia/34

§ 137

Motioner inlämnade vid sammanträdet

Beslut

Fullmäktigemotioner

- Motion av ledamoten Eeva Kärkkäinen om utvecklande av barnparkeringsverksamhet i idrottstjänsterna
- Motion av ledamoten Johanna Nuorteva om utredning av ändamålsenligheten och eventuella behov av ändringar i den förberedande undervisningen
- Motion av ledamoten Minna Lindgren om ett kulturpass för unga
- Motion av ledamoten Elina Kauppila om erbjudande av växtbaserad skolmat

Budgetmotioner

- Budgetmotion av ledamoten Veronika Honkasalo om tryggnad av barnatillsyningsmännens tjänster och minskande av köerna
- Budgetmotion av ledamoten Minja Koskela om semesterlön för lärare med tidsbundna avtal
- Budgetmotion av ledamoten Elina Kauppila om ökat antal platser i stödboende för bostadslösa

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

18.05.2022

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 104, 105, 108, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136 ja 137 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 106, 107, 109 ja 110 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianomainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

18.05.2022

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 24.12.2021 saakka seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 27.12.2021 alkaen seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Sörnäistenkatu 1
00580 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Sörnäistenkatu 1
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

18.05.2022

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimus päätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuimmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhajan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

18.05.2022

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

3 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 111, 112 ja 113 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen
- viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen, asianosaisen ja muun valittamaan oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannu-

18.05.2022

saatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 24.12.2021 saakka seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 27.12.2021 alkaen seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Sörnäistenkatu 1
00580 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Sörnäistenkatu 1
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta

18.05.2022

- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai ehyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

18.05.2022

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

ANVISNINGAR FÖR SÖKANDE AV ÄNDRING

1 FÖRBUD MOT SÖKANDE AV ÄNDRING

104, 105, 108, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136 och 137 § i protokollet.

Ändring i beslutet får inte sökas eftersom beslutet gäller beredning eller verkställighet.

Tillämpat lagrum: 136 § i kommunallagen

2 BESVÄRSANVISNING

106, 107, 109 och 110 § i protokollet.

Ändring i beslutet söks genom kommunalbesvär.

Besvärsrätt

Ändring i beslutet får sökas

- av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av kommunmedlemmarna

Besvärstid

Kommunalbesvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärsskriften ska inlämnas till besvärsmyndigheten senast besvärstidens sista dag under besvärsmyndighetens öppettid.

Om beslutet har delgetts per post anses en part ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Om beslutet har delgetts som elektroniskt meddelande anses en part ha fått del av beslutet tre dagar efter att meddelandet avsändes, om inte något annat påvisas.

18.05.2022

Dagen för delfåendet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag får besvärshandlingarna inlämnas första vardagen därefter.

Besvärsgrunder

Kommunalbesvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter
- beslutet annars strider mot lag

Ändringssökanden ska framföra besvärsgrunderna innan besvärstiden går ut.

Besvärsmyndighet

Kommunalbesvär anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Förvaltningsdomstolens besöksadress fram till 24.12.2021 är den följande

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Banbyggargvägen 5
00520 HELSINGFORS
Faxnummer: 029 56 42079
Telefonnummer: 029 56 42000

Förvaltningsdomstolens besöksadress från och med 27.12.2021 är den följande

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Sörnäsgatan 1
00580 HELSINGFORS
Faxnummer: 029 56 42079
Telefonnummer: 029 56 42000

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/sv>

Formen för och innehållet i besvärsskriften

Besvär ska anföras skriftligen. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

18.05.2022

I besvärsskriften ska uppges:

1. det beslut i vilket ändring söks, (det överklagade beslutet);
2. till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas (yrkandena);
3. grunderna för yrkandena;
4. vad besvärsrätten grundar sig på om det överklagade beslutet inte avser ändringssökanden själv.

I besvären ska dessutom ändringssökandens namn och kontaktuppgifter uppges. Om talan förs av ändringssökandens lagliga företrädare eller ombud, ska också dennes kontaktuppgifter uppges. Medan besvären är anhängiga ska förvaltningsdomstolen utan dröjsmål underrättas om ändringar i kontaktuppgifterna.

Besvären ska också innehålla uppgift om postadress och eventuell annan adress till vilken handlingar som hänför sig till rättegången kan sändas (processadress). Om ändringssökanden har uppgett flera processadresser, kan förvaltningsdomstolen välja till vilken av dem den skickar de handlingar som hänför sig till rättegången.

När den som har begärt omprövning anför besvär över det beslut som fattats med anledning av begäran om omprövning, får denne lägga fram nya grunder för sina yrkanden. Ändringssökanden i fråga får framställa nya yrkanden endast om de grundar sig på förändrade förhållanden eller på omständigheter som ändringssökanden fått kännedom om efter det att tidsfristen för begäran om omprövning gått ut.

Till besvärsskriften ska följande fogas:

1. det överklagade beslutet med besväransvisning;
2. utredning om när ändringssökanden har fått del av beslutet, eller annan utredning om när besvärstiden börjat löpa;
3. de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har lämnats till myndigheten.

Rättegångsavgift

18.05.2022

Hos den som har inlett ett ärende som gäller sökande av ändring tas det ut en rättegångsavgift i enlighet med lagen om domstolsavgifter (1455/2015).

Om förvaltningsdomstolen ändrar det överklagade beslutet till förmån för ändringssökanden tas ingen rättegångsavgift ut.

Protokoll

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor.

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postadress: PB 10
00099 HELSINGFORS STAD
Besöksadress: Helsingfors stads registratorskontor
Norra esplanaden 11-13
Telefonnummer: 09 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00

3

BESVÄRSANVISNING

111, 112 och 113 § i protokollet.

Ändring i beslutet söks genom kommunalbesvär.

Besvärsrätt

Ändring i beslutet får sökas

- av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av en kommunmedlem
- av en myndighet i ärenden som hör till dess verksamhetsområde
- av förbund på landskapsnivå och kommuner för vars område den markanvändning som anges i planen har konsekvenser
- av en registrerad lokal eller regional sammanslutning i ärenden som hör till dess verksamhetsområde.

Besvärstid

Besvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

18.05.2022

Besvärsskriften ska inlämnas till besvärsmyndigheten senast den sista dagen av besvärstiden under besvärsmyndighetens öppettid.

En kommunmedlem, en part eller en annan aktör som har besvärsrätt anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Dagen för delfåendet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag får besvärshandlingarna inlämnas första vardagen därefter.

Besvärsgrunder

Besvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter
- beslutet annars strider mot lag.

Besvärsmyndighet

Besvär anføres hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Förvaltningsdomstolens besöksadress fram till 24.12.2021 är den följande

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Banbyggarvägen 5
00520 HELSINGFORS
Faxnummer: 029 56 42079
Telefonnummer: 029 56 42000

Förvaltningsdomstolens besöksadress från och med 27.12.2021 är den följande

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Sörnäsgatan 1
00580 HELSINGFORS
Faxnummer: 029 56 42079
Telefonnummer: 029 56 42000

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/sv>

18.05.2022

Formen för och innehållet i besvärsskriften

Besvär ska anföras skriftligt. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften, som ska riktas till besvärsmyndigheten, ska uppges

- det beslut i vilket ändring söks
- på vilka punkter ändring söks och vilka ändringar som yrkas
- på vilka grunder ändring söks.

I besvärsskriften ska ändringssökandens namn och hemkommun uppges. Om ändringssökandens talan förs av hans eller hennes lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har uppgjort besvären, ska i besvärsskriften även uppges namn och hemkommun för denna person.

I besvärsskriften ska vidare uppges den postadress och det telefonnummer under vilka meddelanden i saken kan tillställas ändringssökanden.

Besvärsskriften ska undertecknas av ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet. Ett elektroniskt dokument behöver emellertid inte kompletteras med en underskrift om dokumentet innehåller uppgifter om avsändaren och om det inte finns anledning att betvivla dokumentets autenticitet och integritet.

Till besvärsskriften ska fogas

- det beslut i vilket ändring söks genom besvär, i original eller kopia
- ett intyg över vilken dag beslutet har delgivits eller en annan utredning över när besvärstiden har börjat
- de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sin begäran, om dessa inte redan tidigare har tillställts myndigheten.

Rättegångsavgift

Förvaltningsdomstolen tar ut en rättegångsavgift på 260 euro för behandling av ett ärende som gäller ändringssökande. Om förvaltningsdomstolen ändrar det överklagade beslutet till förmån för ändringssökanden tas ingen rättegångsavgift ut. Avgifter tas inte ut i vissa ärendegrupper eller hos dem som enligt bestämmelser någon annanstans i lag är befriade från avgifter. Den som inlett ärendet är betalningsskyldig och avgiften gäller per besvärsskrift.

Protokoll

18.05.2022

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor.

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postadress: PB 10
00099 HELSINGFORS STAD
Besöksadress: Helsingfors stads registratorskontor
Norra esplanaden 11-13
Telefonnummer: 09 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00.

18.05.2022

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Fatim Diarra
puheenjohtaja
ordförande
104 - 108 §, 116 - 137 §

Wille Rydman
puheenjohtaja
ordförande
109 - 115 §

Antti Peltonen
pöytäkirjanpitäjä
protokollförare

Pöytäkirja tarkastettu
Protokollet justerat

Atte Harjanne

Sinikka Vepsä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.
Dokumentet är elektroniskt undertecknat.

18.05.2022

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 25.05.2022.

Protokollet har hållits tillgängligt i det allmänna datanätet på adressen
www.hel.fi 25.05.2022.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566